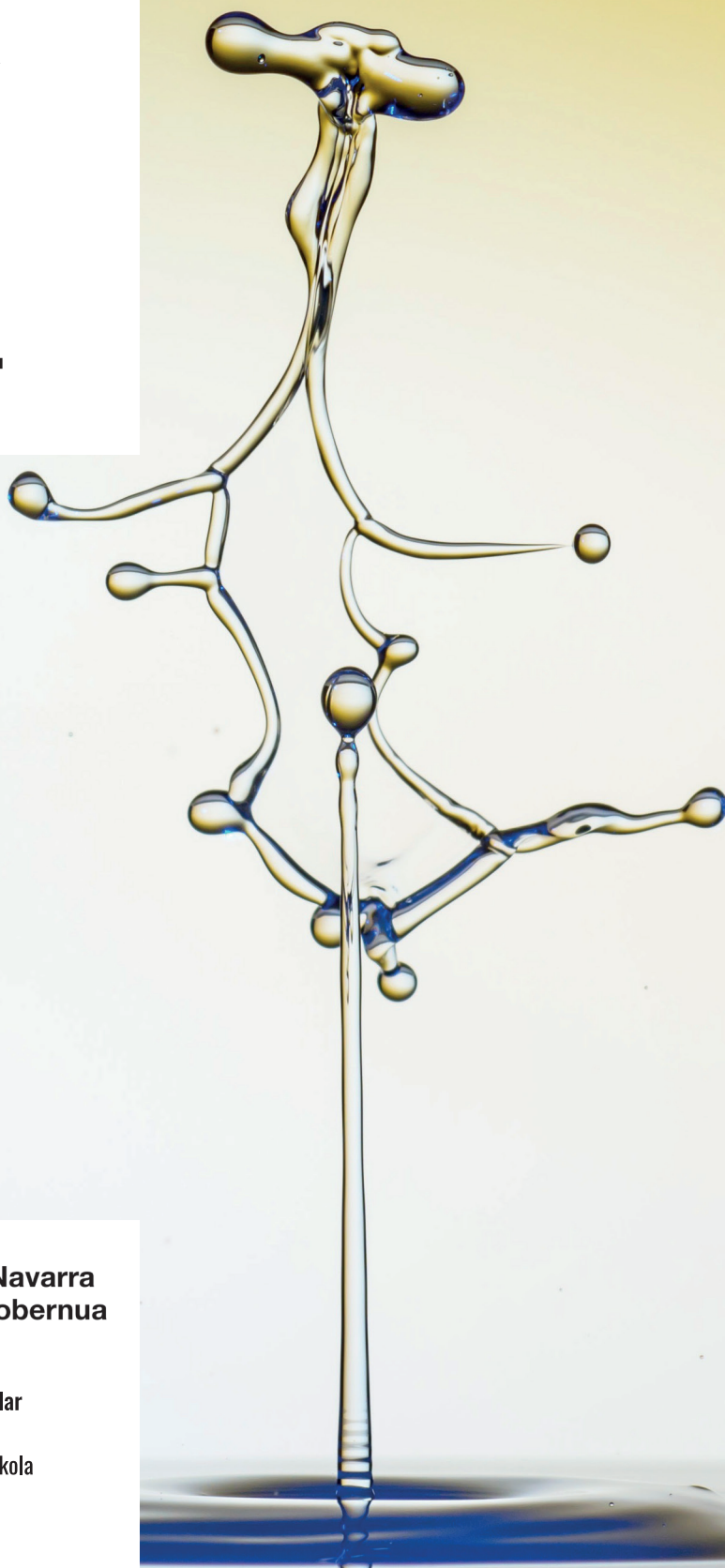

CONSEJO
ESCOLAR
DE NAVARRA
NAFARROAKO
ESKOLA
KONTSEILUA

Informe
Txostena

2023
2024

Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernua

Consejo Escolar
de Navarra
Nafarroako Eskola
Kontseilua

Nafarroako Hezkuntza Sistemari buruzko txostena

2023-2024 ikasturtea

**Nafarroako Eskola Kontseiluaren osoko bilkurak onetsia
2024ko abenduaren 18an**

**NAFARROAKO HEZKUNTZA SISTEMARI BURUZKO TXOSTENA, 2023-2024
ikasturtea**

Egilea

Nafarroako Eskola Kontseilua / Hezkuntzako Batzorde Nagusia
Hezkuntza Departamentua. Nafarroako Gobernua

Idazkaria

Ana Reclusa Burgui

Lege-gordailua

LG NA 1662-2000

2022-2023ko NHSTko edukien aurkibidea

1. SARRERA	9
2.- HEZKUNTZAREN TESTUINGURUA	23
2.1. Araudiaren gaineko alderdiak	23
2.1.1. Europa	23
2.1.2. Espainia	31
2.2. Alderdi demografikoak	33
2.2.1. Biztanleria eta haren osaera	33
2.2.2. Hiri eta landa eremuetako biztanleria	42
2.2.3. Atzerritarak.....	44
2.2.4. Familia-egitura.....	52
2.2.5. Eskolako adinean den biztanleria.....	58
2.3. Alderdi sozioekonomikoak	62
2.3.1. Barne-Produktu Gordina	62
2.3.2. Sektore ekonomikoak	63
2.3.3. Lan-merkatua.....	66
2.3.4. Familien ekonomia... ..	84
Per capita BPGd-a... ..	84
Diru sarrerek eta banaketa	85
Pobrezia eta gizarte-bazterketa... ..	88
Hezkuntzan egindako gastua... ..	101
2.3.5. Berrikuntza eta ikerketa... ..	106
2.4. Alderdi soziokulturalak... ..	107
2.4.1. Ezaugarri orokorrak... ..	107
2.4.2. Hizkuntzak... ..	109
2.5. Hezkuntzari dagozkion alderdiak.....	119
2.5.1. Biztanleria helduaren ikasketa-maila.....	119
2.5.2. Hezkuntzaren interesa alor instituzionalean.....	130
Nafarroako Parlamentua.....	130
Nafarroako Arartekoa	130
2.5.3. Hezkuntzaren interesa alor sozialean.....	131
Komunikabideak	131
Baliabide profesionalak.....	131
3.- HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK.....	132
3.1. Sailkapen funtzionala.....	132
3.2. Gastuaren azterketa	134
3.3. Gastuaren exekuzioa	135
3.4. Hezkuntzako gastu publikoaren bilakaera	143
3.5. Gastua sare pribatuan	165

3.6. Datu orokor konparatiboak	170
3.7. Baliabide materialak	173
3.7.1. Baliabideak 0-3 urteetan	173
3.7.2. Ikastetxe publikoak. Araubide orokorreko irakaskuntzak	175
Ikastetxe eta unitate kopuruaren oinarritzko datuak.....	175
Azpiegiturak hobetzeko programak	178
Ekipamenduak	183
3.7.3. Itunpeko ikastetxe pribatuak. Araubide orokorreko irakaskuntzak	184
Ikastetxe eta unitate kopuruaren oinarritzko datuak.....	184
3.7.4. Itundu gabeko ikastetxe pribatuak. Araubide orokorreko irakaskuntzak	186
3.7.5. Araubide bereziko irakaskuntzako ikastetxeak.....	187
Arte irakaskuntzak	187
Hizkuntzak irakasteko zentroak.....	189
3.7.6. Zerbitzu osagarriak	189
Eskola garraioa.....	189
Eskola-jantokiak.....	190
3.8. Hezkuntza arloko langileak	191
3.8.1. Haur Hezkuntzako lehen zikloko langileak.....	191
3.8.2. Ikastetxe publikoetako irakasleak	191
Plantillaren bilakaera. Datu orokorrak	191
Irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea, mugikortasuna eta espezialitate berriak eskuratzea	197
Irakasleen administrazio kontratazioak.	198
Irakasleen ordainsarien bilakaera.....	202
Administrazioko eta Zerbitzuetako Langileak	203
Enpresaburuen elkarteak eta sindikatuak	204
Lan osasuna	204
3.8.3. Itunpeko ikastetxe pribatuetako irakasleak.....	210
Irakasle plantillaren bilakaera.	210
Soldata taulak	210
Administrazioko eta zerbitzuetako langileak.....	214
Enpresaburuen elkarteak eta sindikatuak	214
3.8.4. Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuetako irakasleak	215
Irakasle plantillaren bilakaera	215
3.8.5. Irakasleei buruzko ezaugarri interesgarriak	215
Ikastetxeetako irakasleak	215
Araubide orokorreko irakaskuntzak	217
Araubide bereziko irakaskuntzak.....	219
Helduen hezkuntza	221
Irakasleen sexuaren aldagaia... ..	223
Irakasleen adinaren aldagaia.....	226
3.8.6. Ratioen bilakaera	230

4.- HEZKUNTZA PROZESUAK ETA POLITIKAK.....	237
4.1. Hezkuntza administrazioaren antolamendua	237
4.2. Eskolako egutegia eta ordutegia	239
4.3. Hezkuntza sistemetako aurreko ikasketen baliokidetasunak	244
4.4. Irakaskuntzen antolamendua.....	244
Haur Hezkuntza.....	247
Lehen Hezkuntza.....	247
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza	248
Batxilergoa	248
Lanbide Heziketa.....	248
Arte eta Musika Ikasketak.....	249
Helduen irakaskuntza.....	249
Kirol ikasketak.	250
4.5. Hizkuntzak ikastea.....	251
Euskara	251
Atzerriko hizkuntzak	253
4.6. Inklusibitatea eta aniztasuna	258
4.6.1. Aniztasunari Erantzuteko Plana	258
4.6.2. Hezkuntzako ekitatea	263
Egoera soziokultural ahuleko ikasleak eta/edo berandu sartutakoak	263
Absentismoa eta ikasketak garaiz aurretik uztea	265
Errefortzua, orientazioa eta hezkuntza-laguntza	266
Adimen gaitasun handiko ikasleak.....	268
Ospitaleratutako ikasleak eta etxeko arreta.....	269
Ikastetxe publiko eta itunduentzako laguntza ekonomikoak	269
Bekak eta ikasteko laguntzak	270
4.6.3. Irakasle lanbidearen garapena	273
4.6.4. Berrikuntza sareak.....	274
4.7. Bizikidetza eta hezkidetza	274
4.7.1. Antolaketa	274
4.7.2. Araudia.....	274
4.7.3. Xedeak	276
4.7.4. Bizikidetzarako ekintzak.....	279
Bizikidetzaren arloko aholkularitza: prestakuntza ekintzak	279
Bizikidetzaren arloko aholkularitza: aholkularitza eta esku hartzea	285
4.7.5. Berdintasunerako ekintzak.....	288
SKOLAE hezkidetza programa.....	288
Prestakuntza ekintzak.....	288
4.8. Kalitatea eta hobekuntza.....	296
4.8.1. Eskola-zuzendaritza.....	296
4.8.2. Kalitatearen kudeaketa ikastetxeetan	302
Ikastetxe publikoak.....	302
Ikastetxe itunduak.....	312

4.8.3. Irakasleen etengabeko prestakuntza	312
4.8.4. Prestakuntza kontseiluak	319
4.8.5. Hezkuntza berrikuntzako proiektuak	319
4.9. Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologiak	322
4.9.1. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien (IKTen) hedapena eta erabilera	322
4.9.2. Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzua	326
4.9.3. IkasNOVA Baliabide Digitalen Zentroa	327
4.10. Lanbide Heziketa	328
4.10.1. 2030 Agenda	328
4.10.2. Lanbide Heziketa Duala	332
4.10.3. Lanbide Heziketako ikasleak Gizarte Segurantzaren afiliatzea	333
4.11. Landa eskola.....	337
Ezaugarriak	338
4.12. Beste administrazio batzuk eta hezkuntza	340
Toki Administrazioak.....	341
Ingurumena.....	343
Memoria eta bizikidetza	345
Ogasuna	349
Osasuna.....	351
Nastat.....	356
Vianako Printzea Erakundea-Kultura Zuzendaritza Nagusia	357
4.13. Parte-hartzea.....	360
4.13.1. Nafarroako Eskola Kontseilua.....	360
4.13.2. Ikastetxeko eskola kontseiluak.	364
4.13.3. Unibertsitatez kanpoko irakasleen mahai sektoriala.....	367
4.13.4. Gurasoen Mahaia	370
4.13.5. Gurasoen federazioak eta konfederazioak	371
4.13.6. Eskolatze batzorde nagusia.....	377
4.13.7. Tokiko eskolatze batzordeak	378
4.13.8. Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseilua	380
4.13.9. Hezkuntza-itunen Batzordea	381
4.14. Europar Batasuneko hezkuntza programak.	383
5.- ESKOLA SISTEMAREN EMAITZAK	388
5.1. Hezkuntza sistamarako sarbidea.....	388
5.1.1. Eskolatze prozesuaren emaitzak	388
Bilakaera orokorra	388
Prozesuaren arauketa	388
5.1.2. Araubide orokorreko irakaskuntzetan eskolatutako ikasleak	391
Balio orokorrak	391
Hizkuntza-ereduak	395
Haur Hezkuntzako lehen zikloa	401

Batxilergoa	403
Lanbide Heziketa.	406
Hezkuntza laguntzako berariazko premia duten ikasleak.	414
Atzerritar jatorriko ikasleak	422
Ikaskuntza etengabea	424
5.1.3. Araubide bereziko ikasketetan eskolaturiko ikasleak	431
Hizkuntzen irakaskuntza.	431
Euskararen Gaitasun Agiria (EGA).	433
5.1.4. Arte ikasketetako ikasleak	434
Musika	435
Dantza	436
Arte Plastikoak eta Diseinua.	436
Diseinuko Goi Mailako Arte Irakaskuntzak	436
5.2. Progresioa sistema arautuan	437
5.2.1. Lehen Hezkuntza	437
5.2.2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza.	441
Ikastalde arruntak	442
Curriculum egokituko programa (CEP).	446
5.2.3. Batxilergoa	447
5.2.4. Unibertsitatera sartzeko probak	450
5.3. Errendimendu emaitzak	453
5.3.1. Lehen Hezkuntzako 4. maila	453
5.3.2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. maila	471
5.4. Hezkuntza sistemaren emaitza konparatiboak	490
Egokitasun tasa	490
Errepikapen tasa	491
Eskola-uzte goiztiarraren tasa.	493
DBHko graduatze tasa	495
Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako graduatze tasa	498
Lanbide Heziketako tituludunen laneratze tasa	502
Goi mailako hezkuntza maila duten 30-34 urteko biztanleak.	504
5.5. Sariak eta sari bereziak	506
6.- NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK	511
6.1. PISA emaitzen bilakaera	511
6.1.1. ELGA, Espainia eta Nafarroaren arteko alderaketa, konpetentziaren arabera	512
6.1.2. ELGA, Espainia eta Nafarroaren arteko alderaketa, errendimendu-mailaren arabera	516
6.1.3. ELGA, Espainia eta Nafarroaren arteko alderaketa, sexuaren arabera bananduta	517
6.1.4. ELGA, Espainia eta Nafarroaren arteko alderaketa, nazionalitatearen arabera bananduta	517

6.1.5. ELGA, Espainia eta Nafarroaren arteko alderaketa, errepikatze aldagaia kontuan hartuta	517
6.1.6. PISA emaitzen bilakaera Nafarroan	517
Emitzak konpetentziaren arabera	517
Emitzak generoaren arabera banatuta.....	517
Emitzak nazionalitatearen arabera banatuta	518
Emitzak ikastetxearen titulartasunaren arabera bananduta.....	518
Emitzak hizkuntza ereduaren arabera bananduta	518
Hezkuntza-ekitatea Nafarroan	518
Beste autonomia-erkidego batzuekiko alderaketa	518
6.2. Adierazleak	519
6.2.1. Eskolatzearen adierazleak eta hezkuntza-ingurunea.....	519
6.2.2. Hezkuntza-finantzaketaren adierazleak	524
6.2.3. Hezkuntza-emaitzen adierazleak	526

SARRERA

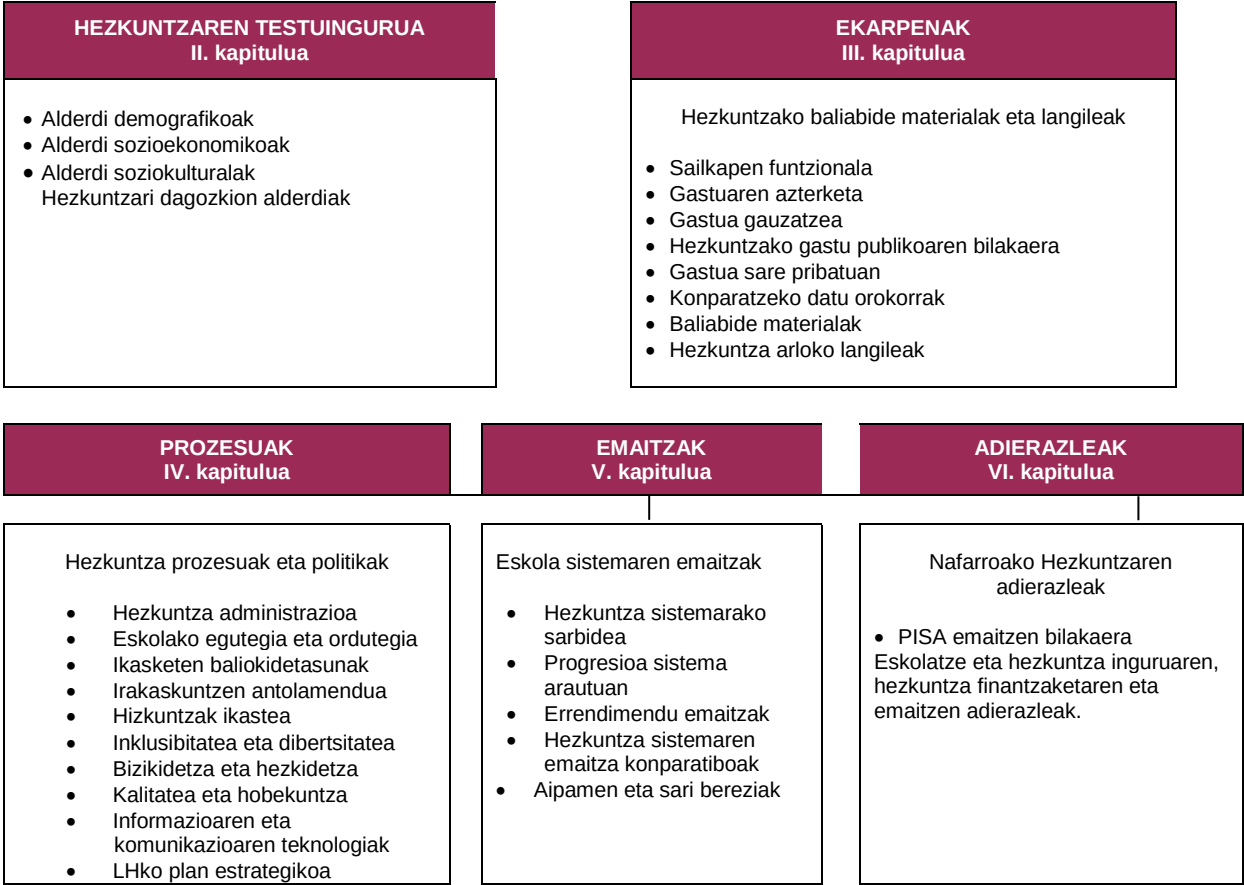
Nafarroako Eskola Kontseiluak, 2024ko abenduaren 18an izandako osoko bilkuran, aho batez onartu zuen 2023-2024 ikasturteko Nafarroako unibertsitatez kanpoko hezkuntza sistemari buruzko txosten hau. Horrela, bete egin du Nafarroako Eskola Kontseilua arautzen duen 12/1997 Foru Legean jasotako agindua, eta bere helburu nagusietako bat lortzen laguntzen du, gizarteari gure foru komunitateko hezkuntzaren errealitatearen deskribapen oso, egiaztatu eta fidagarri bat eskainiz.

Aurreko ikasturteetan bezala, txostenaren edizio honetan ikuspegi sistemikoa hartu da azalpenerako. Ikuspegi honek gure hezkuntza sistemaren funtzionamendu konplexua eta dinamikoa hobeki ulertzen lagunduko du, sistemari egiten zaizkion ekarpenen konbinazio gisa deskribatuz hura. Horiek, barneko prozesu jakin batzuen bidez, erdietsitako emaitza edo lorpen bihurtzen dira, eta errealitate sozial eta ekonomikoan eragiten dute. Hori guztia testuinguru jakin batean gertatzen da: ekarpenetan eragiten duen, prozesuei eragiten dien eta emaitzak baldintzatzen dituen testuinguruan, hain zuzen. Emaitzek, gainera, aldatu egiten dute testuingurua bera. Hezkuntza sistema faktore anitzeko erlazio baten gisan aztertu behar da. Bertan, ekarpenak eraginkortasunez kudeatzen badira hezkuntza prozesu eta politika egoki eta iraunkorren bidez, eginahal horren emaitzak hobetu egingen dira, eta horrek, era berean, eragina izanen du, testuinguruaren baldintzak hobetuko dituelako.

Ikuspuntu honen abantaila da bat egiten duela hezkuntzako adierazle sistema gehienek hartutako oinarrizko eskemarekin. Beraz, errazago erkatzen ahal dira Nafarroako Foru Komunitateko datuak beste erkidego eta herrialde batzuetako hezkuntza errealitateekin.

Hona, hurrengo taulan, txosten honen egitura, modu eskematikoan azalduta.

0. taula: 2023-2024 ikasturteko Nafarroako Hezkuntza Sistemari buruzko Txostenaren egitura

- Landa eskola
- Beste administrazio batzuk eta hezkuntza
- Parte hartzea
- EBko hezkuntza programak

Iturria: Nafarroako Eskola Kontseilua

• **Ebaluazioa eta hobekuntza proposamenak**

2023-2024 ikasturtean, aurreko ikasturteetan bezala, Nafarroako Eskola Kontseiluak gogoeta sakona egin du txosten honen egiturari buruz. Batzorde Iraunkorrak 2018ko urtarrilaren 16an egindako bilkuran, Txostena Berraztertze eta Hobetzeko Batzordea abiaraztea erabaki zen. Batzorde horrek bilkurak egin zituen 2019ko urtarrilean, otsailean eta martxoan. Urte horretako maiatzaren 16an, Batzorde Iraunkorrean jakinarazi zen lanak bukatu zirela, eta txostena igorri zela, zuzenketa prozesua hasi ahal izateko. Ekainaren 13an, jasotako zuzenketak kudeatu ziren, eta Kontseiluko kide guztiei igorri zitzaizkien. 2019ko ekainaren 26an, Kontseiluaren Osoko Bilkurak aho batez onetsi zuen prestatutako testua. NHST dokumentuaren egitura horrek indarrean jarraitzen du gaur egun.

Txostenaren egitura ontzat eman, eta 2018-2019 ikasturterako 5/2019 Irizpena bihurtu zen; 2023-2024 ikasturtean indarrean jarraitzen du, eta honako hau da:

1. NHST dokumentuaren egitura.
2. Ohar orokorrak.
3. Kapituluen gaineko berriazko hainbat gai.
4. Hizkuntza.
5. Eskatutako informazioa.
6. Prozesuaren kontrola.
7. 2023-2024 NHSTa prestatzeko kronograma.
8. Zuzenketa ereduak.
9. Hezkuntzako datuak.

Egun, NHST dokumentua berriz berrikusten ari da. Oraingo planteamendua da informazioa biltzeko eta tratatzeko modua berritzea, txostena dokumentu bizia izan dadin; eman beharko du, noski, edukiaren argazkia urte bakoitzeko abenduan, baina berehala eguneratutako datuak eskainiz, urtez urte konparatzeko aukera emanez, eta sarbideko maila desberdinekin. Lan horretan, hauek dira lankide:

- Juan Ardaiz Astrain (Hezkuntza Departamentua - Hezkuntzako Teknologien eta Informazio Sistemen Zerbitzua)
- Pablo Cebrián Jiménez (Nafarroako Estatistika Institutua)
- Ana Reclusa Burgui, Nafarroako Eskola Kontseilua
- Manuel Martín Iglesias, Nafarroako Eskola Kontseiluko burua
- Nafarroako Eskola Kontseiluko Batzorde Iraunkorra eta Lantaldea

• **NHST dokumentuaren egitura**

NHST sistemaren arazo nagusietako bat edukiak aurkeztea da, emandako informazioak zehatzak eta irakurgarriak direla bermatu behar baita. Aurreko edizioetan, hartu izan diren erabakiak harmonizatu izan dira, gaur egungo formatua aurkeztu arte.

Ezarritako jarraibideak ondokoak dira:

- Eduki orokorrak kapitulutan antolatzen dira, azken urteotako ereduari jarraikiz, eta bat datoz, neurri handi batean, Estatuko Eskola Kontseiluak egindako txostenarekin, epigrafe hauekin:
 - Sarrera
 - Hezkuntzaren testuingurua
 - Hezkuntzako baliabide materialak eta langileak
 - Hezkuntza prozesuak eta politikak
 - Eskola sistemaren emaitzak
- NHSTa dokumentu digitala da. Xedea da testu jarraitu bat eraikitzen jarraitzea, oraingoa bezalakoa, eranskin mota desberdinekin, nabigagarritasuna handituz.
- Azken urteotan, azterketa faktore eta datu gehiago sartzeko joera etengabea izan da, Kontseiluko kideek argi eta garbi adierazi baitzuten hala egin behar zela. Eduki berriak sartzea bidezkoa dela ulertzen den guztietan aurrera egingen da, ebaluazio bileretan planteatu den bezala.
- Txostenaren bolumen gero eta handiagoaren ondorioz, aurreko edizioan komenigarritzat jo zen bi zati osagarri bereiztea: erdiko atal artikulatua, azalpen testutik hasita, eta batez ere grafikoez lagunduta (380 orrialde aurreko NHSTan), eta eranskina, non datuak taulen bidez ematen baitira (266 orrialde). Antolamendu hori baliagarria da aurkezpen zuzenagoak eta arinagoak lortzeko, irakurketa gogoetatsuagoetan informaziorik galdu gabe.
- Aurreko txostenetan, informazio bera aurkezten zen, ia sistematikoki, tauletan eta grafikoetan. Aurreko ikasturtetik ulertzen da grafikoa nahikoa dela bertan zenbakizko balioak sartuz gero, eta, horrela, taulak eranskinetan biltzen ahal direla, dokumentuaren gorputz zentrala arintzeko.
- Txostenaren ezaugarrietako bat da aztertzen duela zein den Nafarroaren egoera, beste lurralde esparru batzuekin alderatuta: EB 28 eta autonomia erkidegoak. Alderdi bakoitzari buruzko datu guztiak zuzenean aurkeztuz gero, zaildu egiten ahal da txostenaren atal horretako analisisa. Informazioa errazago irakurtzeko, datu-koadro orokorrenak testuaren gorputz orokorrean aurkeztu ohi dira, eta guztiak dagokion eranskinean biltzen dira.

• **Ohar orokorrak**

NHSTko eduki batzuei dagokienez, berariazko oharrak egin dira.

Atal honetan horietako batzuk sartu ditugu.

- Ahal den guztietan, sexuaren arabera banatutako informazioa sartzea aztertutako aldagai guztietan.
- Ahal den guztietan, aniztasunari buruzko informazioa sartzea aztertutako aldagai guztietan, bai ikasleei dagokienez, bai hezkuntzaren sektorean lan egin eta desgaitasuna duten pertsonen dagokienez.
- Txosteneko datuetan lehentasunez erabiliko diren urteko tarteak finkatzea, 2017-2018 NHSTan egin zen bezala: 2009 (aurreko serieetako hezkuntza inbertsio maximoaren urtea), 2012 (inbertsioaren gehienezko jaitsiera), 2022, 2022, 2023 (azken hiru urteak).

- Hezkuntza sisteman eragin handiena duten faktore demografikoak aurkeztea: eskola adinean dauden biztanleen pisua, ikasleak hiri/landa eremuetan bizitzea, atzerriko jatorria duten ikasleen pisua edo familia egitura.
- Nafarroako ekonomiaren egitura eta berezitasunak deskribatzen dituzten faktoreak nabarmentzea eta hezkuntza esparruarekin lotzea. Elementu aipagarrienak honako hauek dira: BPG; sektore ekonomikoak; lan merkatua, enplegua eta langabezia; soldatak; familien ekonomia, ekitate indizeak eta haurren pobrezia.
- Hezkuntza Departamentuaren ekarpenari buruzko datuak aurkeztea, kapituluka eta gastu kontzeptu alderagarriekin erlazionatuta.
- Hezkuntza Departamentua partaide duten hezkuntzaren arloko proiektuen gaineko jarduketak sartzea, Nafarroako Gobernuko beste departamentu batzuekin partekatuak, bereziki Osasunarekin eta Landa Garapen, Ingurumen eta Toki Administrazioarekin.
- Beste administrazio batzuek (besteak beste, 2.000 biztanletik goitiko udalek, kontzejuek eta mankomunitateek) haur eta gazteentzat egiten dituzten hezkuntzako jarduera garrantzitsuei buruzko edukiak sartzea.
- 2015eko apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legearen Ekintza Planaren agindua sartzea. Horren bidez, Nafarroako Eskola Kontseiluak urtero eman behar du emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eta emakumeen eta neskatxen aurkako indarkeriaren prebentzioa eskola-eremuan txertatzeko hartutako neurrien eta ekintzen berri.
- 2016ko azaroaren 16ko 103/2016 Foru Dekretuari buruzko informazioa gehitzea. Dekretu horren bidez, osasun sexualaren eta ugalketa osasunaren arloko prestazio sanitarioen antolamendua ezarri zen.

• ***Kapituluen gaineko berariazko hainbat gai***

Ebaluazio prozesuan iradokizunak egin dira, eta horiek baloratu ondoren, NHSTaren kapitulu egokietan sartzea proposatu da. Eduki berriak hauek dira:

• **2. kapitulua:**

1. Araubide Orokorreko Irakaskuntzetako Espainiako eta Nafarroako ikasleen banaketa jasotzea, nazionalitatearen eta ikastetxearen titulartasunaren arabera.
2. “Lana eta jarduera-adarrak” atalean, eranskin bat gehitzea, Nafarroako eta Espainiako okupazioaren banaketaren datuekin, sexuaren arabera sailkatuta.
3. Atal berean, Nafarroako Gizarte Segurantzako afiliatuen ehunekoaren grafikoa sartzea, hilabeteka eta sexuaren arabera.
4. EBko, autonomia erkidegoetako eta Nafarroako okupazioaren eta langabeziaren ehunekoak sartzea, sexuaren arabera.
5. EBn erregistratutako langabeziaren ehunekoa sartzea, ikasketa mailaren eta sexuaren arabera. Espainiako eta Nafarroako langileen urteko batez besteko irabaziaren taula gehitzea, sexuaren arabera banatuta.
6. “Errenten desberdintasuna” atalean, eranskin bat gehitzea, EBko errentaren banaketan dauden aldeei buruzko datuekin, sexuaren arabera xehakatuta.
7. “Pobrezia eta eskola-uztea” izeneko atalean eranskin bat gehitzea, EBn hezkuntza uzten duten 18 eta 24 urte bitarteko gazte atzerriarren datuekin.
8. Atal berean eranskin bat gehitzea, Espainiako eta autonomia erkidegoetako eskola goiz uztearen tasaren datuekin, sexuaren arabera.
9. Alderdi soziokulturalen “Ezaugarri orokorrak” atalean, 18 eta 64 urte bitarteko pertsonen ehunekoa gehitzea, ama-hizkuntza ohikoenen arabera.
10. Hezkuntza maila buruzko azalpen berri bat sartzea eranskinean (ISNI-2011).

11. "Biztanleria helduaren ikasketa maila" atalean, EBn atzerriko nazionalitatea duten 25 eta 64 urte bitarteko biztanleen datuekin taula bat sartzea, ikasketa mailaren arabera.

- **3. kapitulua:**

1. EBko herrialdeek BPGaren ehunekoaren arabera hezkuntzan egiten duten gastu publikoaren grafiko bat sartzea. Datuak hezkuntza mailaren eta beste kontzeptu batzuen arabera banakatuta eramatea eranskinera.
2. Azken ikasturteko irakasleen maila guztietako datuak zabaltzea, sexuaren arabera bereizita.
3. Desgaitasuna duten langileei buruzko datuak sartzea hezkuntzan, sexuaren arabera bereizita, bai irakasleenak, bai administrazioako eta zerbitzuetako langileenak (arabide bereziko irakasleak, orientazioko langileak, aniztasunari erantzuteko berariazko irakasleak, helduen hezkuntzarako irakasleak, erlijio irakasleak, administrazioako eta zerbitzuetako langileak). Guztizko partzial gisa ageriko dira.
4. Ikastetxe publikoetako irakasleei taula bat eranstea, aniztasunari erantzuteko berariazko irakasleekin eta zeinu-hizkuntzako interpreteen kopuruarekin, sexuaren arabera sailkatuta.
5. Desgaitasuna duten langileen datuak sartzea, sexuaren arabera bereizita, bai irakasleenak, bai administrazioako eta zerbitzuetako langileenak, ikastetxe pribatu itunduetan.
6. Administrazioako eta zerbitzuetako langileen datuak sexuaren arabera bereiztea ikastetxe publikoetan.
7. Eranskin bat gehitzea "Ikastetxe pribatu itunduetako irakasleak. Irakasleen plantillaren bilakaera" atalean, datuak irakaskuntza mailaren eta sexuaren arabera bereizita.
8. "Administrazioako eta zerbitzuetako langileak" izeneko epigrafea gehitzea, eta beste langile batzuen datuak biltzen dituen taula bat sartzea ikastetxeetan eta emakumeen ehunekoan, funtzioaren/kategoriaren arabera, unibertsitatez kanpoko arabide orokorreko irakaskuntzetan, ikastetxe pribatuetan.

- **4. kapitulua:**

1. Desgaitasun motaren eta sexuaren arabera ikasleak bereizteko taula eta grafikoa eranstea, laburtutako datuekin, eta eranskin batean Espainiako eta Nafarroako datuak, garatuta.
2. Absentismoa eta eskola goiz uztea sexuaren arabera bereizteko eskatzea, baita gaitasun handiko ikasleak ere.
3. Laguntza jaso duten kasuen kopuruari eta tipologiari buruzko informazio gehiago eskatzea Bizikidetza Aholkularitzari.
4. Bizikidetzak artatutako kasuetatik pertsonaren desgaitasunaren ondorio direnak bereizteko eskatzea.
5. Nafarroako Eskola Kontseiluan ordezkartza duten erakundeak diagrama batean sartzea.
6. Taula estandar bat aurkeztea "Gurasoen federazioak eta konfederazioak" atalean, jasotako informazioa homogeneizatzeko.
7. Zuzendaritza eginkizunak betetzeari buruzko informazioari Nafarroan dagozkion portzentajeak gehitzea, sexuaren arabera bereizita.

- **5. kapitulua:**

1. Lehentasunez integratzeko zentroen datua desgaitasun motaren arabera bereiztea eta Bigarren Hezkuntzako ikastetxeak sartzea.
2. Hezkuntza laguntzaren berariazko premia duten ikasleen batura osoa adieraztea, sexuen arabera banatuta.
3. Lehen Hezkuntzan informazioa eskatzea, mailaz maila eta sexuaren arabera, mailaz igotzen direnen ehunekoa ezagutzeko, hezkuntza laguntzaren

- berariazko beharrak dituzten ikasleen kasuan; ahal dela, talde horretako azpitaldeak bereizita.
4. DBHko titulazioko ikastaro eta adinen taula aldatzea.
 5. Bigarren Hezkuntzan informazioa eskatzea, jakiteko DBHko talde arruntetan berariazko hezkuntza laguntza behar duten ikasleetatik zenbat igo diren mailaz.
 6. Kanpoko ebaluazioen emaitza akademikoak eskatzea (Diagnostikoa, PISA, etab.), titulartasunaren eta hizkuntza ereduaren arabera bananduta eta Indize Sozioekonomiko Kulturalarekin lotuta.
 7. Batxilergoko modalitate bakoitzeko grafiko bat aurkeztea, ikasleen bilakaera sexuaren arabera bereizteko.
 8. Batxilergoari buruzko informazioa eskatzea, talde arruntetan berariazko hezkuntza laguntza behar duten ikasleen maila-gainditzea ezagutzeko.
 9. Sexuaren, titulartasunaren eta modalitatearen arabera amaitzen diren Batxilergoko 2. mailako ikasleen ehunekoa gehitzea.
 10. Berariazko hezkuntza laguntza behar duten ikasleentzako grafiko bat gehitzea, ahal dela, talde horretako azpitaldeak unibertsitatera sartzeko probetatik bereiziz.
 11. Batxilergo amaituta unibertsitatera sartzeko proba egiten duten ikasleei buruzko informazioa gehitzea irakasgai bakoitzeko.
 12. Batxilergoko eta unibertsitatera sartzeko probako batezbesteko akademikoari buruzko datuak eskatzea, eta datuak bereiztea Batxilergo egin den ikastetxearen titulartasunaren eta hizkuntza ereduaren arabera.
 13. Sexuaren, autonomia erkidegoaren eta prestakuntza mailaren arabera bereizita, ez ikasi ez lanik egiten ez duten 15-29 urteko gazteen ehunekoa gehitzea.
 14. "Hezkuntza laguntzako berariazko premia duten ikasleak" atalean, hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleen taula berri bat sartzea, irakaskuntza mailaren eta desgaitasunaren arabera.
 15. "Egokitasun tasa" atalean, eranskinean 10, 12, 14 eta 15 urteko gazteen egokitasun tasen datuak sartzea, autonomia erkidegoen eta sexuaren arabera.
 16. Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako ikasketetako graduatze tasan honako hauek sartzea: adinaren araberrako banaketa, erdi mailako heziketa zikloetako eta lanbide arloetako ikasleen sexua, gauza bera erdi mailako modalitate dualean, gauza bera goi mailako heziketa zikloetan, gauza bera goi mailako modalitate dualean.

Aipatzekoa da onartutako berariazko gai batzuk ezin izan direla ebatzi hainbat arrazoiengatik.

3. kapitulan, lehen proposamena 2. kapitulan dago. Gainerakoak ezin izan dira erabili, ez baitaude eskuragarri.
4. kapitulan denak sartu dira, bigarrena izan ezik, ezin baita egin.
5. kapitulutik, proposamen guztiak landu dira, 3., 8., 10. eta 11. proposamenak izan ezik, datuen babesarekin arazoak sortzen baitituzte.

• **Hizkuntza**

Aurreko edizioetan adostutako jarraibideekin bat, irizpide hauek hartuko dira kontuan:

- Txostenaren testuak deskriptiboa izan behar du, non ez den beharrezkoa testuaren beraren ñabardurak ulertzeko beharrezkoak diren eduki batzuk argitzea interpretazio moduak erabiliz.
- Testu guztiek sexuaren arabera diskriminatzen ez duen hizkuntza baliatu behar dute.
- Aldagaien deskribapen laburra egin behar da, ulermena hobetzeko egokitzat jotzen denean.
- Saihesten da termino oso espezifiko batzuetara jotzea, zuzenak izan arren, balitekeelako oso egokiak ez izatea dokumentuaren irakurketa ez-profesionalaren ikuspuntutik.
- Aurkeztutako informazioaren jatorrizko iturriak aipatzen dira.
- Kontsultarako eta hizkuntza zuzentzeko orrialde erreferenteak hauek dira:

- FUNDEU / Fundación del Español Urgente
(<http://www.fundeu.es/>)
- DPD / Dicc. Panhispánico de Dudas
(<http://www.rae.es/recursos/diccionarios/dpd>)
- Letra larriak/xeheak gaztelaniaz erabiltzea
<http://lema.rae.es/dpd/srv/search?id=BapzSnotjD6n0vZiTp>
- Letra larriak/xeheak euskaraz erabiltzea
http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.eus/contenidos/informacion/dih/eu_5490/adjuntos/estilo_liburua/letra_larriak.pdf

• **Eskatutako informazioa**

Ondoko jarraibideek Nafarroako Eskola Kontseiluak hainbat instantziari eskatutako informazioa modu ordenatuan eta praktikoan lortzea dute helburu.

6.1. Orokorrak

- Eskatzen den informazioa 2023-2024 ikasturteari dagokio.
- Aurreko NHSTan eskaerarekin zerikusia duen testua baldin badago, erreferentzia gisa bidaltzen da. Informatzaile bakoitzak egokitzen jotzen duena zabaldu edo alda daiteke.
- Eskatutako informazioa helbide elektroniko honetara igorri behar da:
consejo.escolar@navarra.es
- Kontseiluko talde teknikoak 2023-2024 Txostena egiteko eta onesteko egutegia zorrotz betetzeak informazioa Kontseilu honetara bidaltzeko egutegi bat baldintzatzen du. Egutegi horrek 2024ko irailaren 2a du muga.

6.2. Grafikoei eta taulei buruzko informazioa igortzeko arauak

Informazioa bidaltzeko formatua ahalik eta garbiena izatea eskatzen da, taula edo grafikorik egin gabe. Jasotako testuarekin, Kontseiluak prestatuko ditu behar diren taula eta grafiko guztiak, dokumentu osoari irakurketa eta diseinu batasun bat emateko.

6.3. Datuen webgune osagarriak

Informazioa biltzeko erabiltzen diren webguneen artean, hauek azpimarratu behar dira:

Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa
<http://www.educacionyfp.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/educacion.html>
<http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/>

Estatuko Eskola Kontseilua
<http://www.mecd.gob.es/cee/portada.html>

Estatistika Institutu Nazionala
<http://www.ine.es/>
 Nafarroako Estatistika Institutua (NEI)

Eurostat
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Nafarroako Parlamentua
<https://www.parlamentodenavarra.es/eu>

• **Prozesuaren kontrola**

NHSTa prestatzeko prozesurako kontrol-taula bat ezarri da.

- ***NHST txostenaren kronograma***

Aurreko urteetako kronograma berarekin jarraituko da.

- ***Zuzenketa eredua***

Zuzenketa eredua eta igorpenetarako emaila finkatu dira: consejo.escolar@navarra.es

- ***Betearazpen txostena***

Aurreko ikasturtean komenigarritzat jo zen sarbide publikoko tresna digital bat sortzea, Nafarroako unibertsitatez kanpoko hezkuntza sistemaren informazio orokor eguneratua eskainiko zuena. Tresna hori urte bakoitzeko NHSTetan eskaintzen den informazio zabalago eta zehatzagoaren osagarri da.

2022/2023 eta 2023/2024 ikasturteetan proiektu hori landu da Kontseiluan, hauekin elkarlanean:

- Pablo Cebrián Jiménez (Nafarroako Estatistika Institutua)
- Hezkuntza Departamentua; bereziki, Juan Ardaiz, Hezkuntzako Teknologien eta Informazio Sistemen Zerbitzuko zuzendaria.

Aplikazio berria definitzeko hasierako prozesuaren eta aurtengo NHSTko ebaluazio bileretan egindako kontrastearen ondoren, proposamena definitua geratuko da hasierako fase honetan, ezaugarri hauekin:

- Aplikazioa publikoa da eta sarbidea Nafarroako Eskola Kontseiluaren atariko hasierako orritik egiten ahalko da.
- Nafarroako unibertsitatez kanpoko hezkuntza sistemaren alderdiei buruzko informazio orokorra ematea du xede. Horregatik, NHSTaren osagarri eta independentea da.
- Lehen aurkezpen horretarako faktoreak hauek dira: ikastetxearen titulartasuna, jabetza, eskainitako irakaskuntzaren araberrako ikastetxe mota, irakaskuntza mota, irakaskuntza maila, informazio osagarria (jantokia, garraioa, alde aurreko irekiera, harremanetarako helbidea, ikastetxearen atari digitala...), hizkuntza eredua eta Nafarroako mapatik sarbidea duten herriak eta erabilitako terminoen glosarioa.
- Faktoreak pantaila desberdinetan multzokatuta agertzen dira, eta bilaketa konplexuak erraz egiteko aukera ematen dute.
- Une honetan eskaintzen diren datuak eskura eta erabilgarri dauden azkenak dira. Irakurketa historikoak eta konparatiboak ahalbidetzeko behar diren datuak sartu dira.
- Tresnaren malgutasunari esker, etorkizunean edukiak zabaltzen ahalko dira orain sartu ez diren beste gai batzuetara.
- NHSTa bezala, etengabe ebaluatu eta hobetu beharko da, adibidez, urtero eginkizun hori betetzen duen batzordearen beraren bidez.

- ***Iturriak***

Txostena egiteko, datuak biltzeko eta tratatzeko ahalegin handia egin behar izaten da, eta eginkizun horretan behar-beharrezkoa izan da Hezkuntza Departamentuaren lankidetzak, haren zuzendaritza nagusi, zerbitzu, atal eta bulegoena, hain zuzen ere. Eskerrak eman behar

dizkiegu, baita ere, Nafarroako Parlamentuari, Arartekoari, Nafarroako Estatistika Institutuari, Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioari, Euskarabideari, Ingurumen Departamentuari, Osasun Departamentuari, Nafarroako Enplegu Zerbitzuari, Nafarroako Berdintasunerako Institutuari, NUPi, guraso elkarteei, sindikatuari eta Corellako Arte Eskolari.

Aurkeztutako informazio guztia biltzeko, lehen aipatutako erakundeei zuzenean kontsulta egiteaz gainera, honako iturri hauek erabili dira bereziki:

- Ekonomia eta Gizarte Kontseilua
<http://www.ces.es/memorias>
- Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioako Departamentua
http://www.navarra.es/home_es/Temas/Medio+Ambiente/Actua/Educacion+Ambiental.htm
- Hezkuntza Departamentua
<https://www.educacion.navarra.es/>
- Eurostat
<https://ec.europa.eu/eurostat>
- Eurydice
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/home_es
- Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutua
http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/Organigrama/Los+departamentos/Salud/Organigrama/Estructura+Organica/Instituto+Navarro+de+Salud+Publica/Publicaciones/Planes+estrategicos/Promocion+de+la+Salud/?NRMODE=Published
- Estatistika Institutu Nazionala
<https://www.ine.es/>
- Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa
<https://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/>
 - Datuak eta zifrak
<http://www.mecd.gob.es/educacion/mc/redie-eurydice/datos-cifras-europeos.html>
 - Redie
<https://www.mecd.gob.es/educacion/mc/redie-eurydice/sistemas-educativos/contexto.html>
 - Estatistikak
<https://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/educacion.html>
 - Hezkuntza sistemaren egoerari buruzko 2020ko txostena
<http://ntic.educacion.es/cee/i2020cee/>
- Nafarroako Estatistika Institutua
https://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/Organigrama/Los+departamentos/Economia+y+Hacienda/Organigrama/Estructura+Organica/Instituto+Estadistica/
- Nafarroako Parlamentua
<http://www.parlamentodenavarra.es/eu>

• **Kontuan hartzekoak**

Hezkuntza oinarritzko eskubidea da, eta, aldi berean, zeregin kolektiboa da, parte-hartzea eta prozedura argi eta partekatuak eskatzen dituena. Hartara, eskumen arloko lidergoari uko egin

gabe, hezkuntza sistemaren egonkortasun egokia bermatzeko akordioak eta adostasunak lortu behar dira. Era berean, gaur egungo krisi ekonomiko eta pandemikoak agerian utzi du hezkuntzarako eskubidearen hauskortasuna.

Hezkuntzak legeen eta arauen egonkortasuna behar du, baina baita helburuak eta baliabideak ere. Baina hori soilik da posible akordio sozial eta politiko handietan oinarritzen bada. Hori horrela, Nafarroako Eskola Kontseiluak ikusi zuen premiazkoa zela HEZKUNTZAREN ALDEKO ITUN SOZIAL ETA POLITIKO handi bat egitea NAFARROAN, Hezkuntzaren arloko eskumenak garatzeko, FORUEN HOBEKUNTZAREKIN bat etorritz.

Kasu honetan, berariaz aipatuko dugu ITUN SOZIALA, Nafarroako Eskola Kontseiluaren erantzukizun-esparru gisa. Itun sozial hori Nafarroako Eskola Kontseiluaren barruan egin zen, 2022ko urtariletik 2022ko ekainera arteko kideen lan-saioteko adostasunaren bidez. Lerraturik dago 2030 Agendako Garapen Jasangarriako Helburuekin, bat baitator pertsona guztientzako etorkizun jasangarriago, berdinzaleago, inklusiboago eta bidezkoago bat eraikitzeo helburuarekin. Era berean, itunak helburu hori lortzen laguntzen du adostasunaren, gizarte-kohesioaren eta Nafarroako hezkuntza sistematik aukera berdintasuna bermatzearen bidez. Zehazki, Hezkuntzaren aldeko Itun Soziala honako helburu hauek lortzeko elikatu eta sustatzen da:

1. GJHa: Mundu osoan pobrezia mota guztiak ezabatzea.
3. GJHa: Bizitza osasuntsua eta ongizatea bermatzea adin guztietan.
4. GJHa: Hezkuntza inklusiboa, ekitatiboa eta kalitatezkoa bermatzea, eta bizi osoan ikasteko aukerak sustatzea denentzat.
5. GJHa: Generoen arteko berdintasuna lortzea eta emakume eta neskato guztiak ahalduntzea.
8. GJHa: Hazkunde ekonomiko inklusiboa eta jasangarria, enplegua eta guztiontzako lan duina sustatzea.
10. GJHa: Herrialdeetan eta herrialdeen artean desberdintasunak murriztea.
11. GJHa: Hiriak inklusiboagoak, seguruagoak, erresilienteagoak eta jasangarriagoak izan daitezen lortzea.
16. GJHa: Gizarte bidezko, baketsu eta inklusiboak sustatzea.
17. GJHa: Helburuak lortzeko aliantzak.

NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ALDEKO ITUN SOZIALAREN (Hezkuntza Ituna) helburu nagusia da bermatzea hezkuntzarako eskubidea, Konstituzioan eta foru araubidean jasoa, ekitatearen, kalitatearen eta erantzunkidetasunaren printzipioei jarraikiz, hezkuntzako eragileen parte-hartzearekin. Horrela, Nafarroa uneoro erkidego kohesionatua izanen da gizarteari zein lurraldeari dagokienez, eta, era berean, estatu eta nazioarte mailako erreferente izanen da hezkuntza berrikuntzari eta zerbitzu publikoaren ereduari dagokienez. Horretarako, beharrezkoa da Nafarroak bere hezkuntza sistema egonkorra izatea, Nafarroako gizarte, kultura, lurralde eta ekonomia ezaugarrien arabera. Gainera, egoera ekonomikoak eta Estatuko eta Foru Komunitateko gobernuen aurrekontu izaerako erabakiek haren garapenean eraginik ez izatea bultzatu beharko da. Nazioarteko azterketa guztiek erakusten digute korrelazioa dagoela ezagutzen egindako inbertsioaren eta herrialdeen garapen sozial eta ekonomikoaren artean; horregatik da hain garrantzitsua Nafarroako gizartearentzat. Kalitatezko hezkuntzarekin bakarrik jo dezakegu ezagutzaren eta berrikuntzaren gizartera, gizarte orekatu eta bidezko bat lortzeko oinarritzko baliabide gisa, etorkizuneko proiektu guztiek une honetan planteatzen duten bezala.

Deskribatutako printzipioekin lotuta, batez ere ikasleengan, familiengan eta irakasleengan protagonismoa baitute, hezkuntza sistemaren helburua da ikasleen nortasuna eta gaitasunak erabat garatzea, arrakasta akademiko, sozial eta pertsonala lortuta, herritar arduratsu, kritiko eta demokratiko gisa gizarteratzeko. Garapen hori funtsatu behar da oinarritzko eskubide eta askatasunen errespetuan, emakumeen eta gizonen arteko aukera berdintasunean, tratu berdintasunean, tolerantzian eta mota guztietako diskriminazioen arbuioan, eta emozioetan

heztean, printzipio demokratikoen arabera: bizikidetza, askatasuna, elkartasuna, bakea eta indarkeriarik eza, lankidetza eta ingurumenarekiko errespetua.

Hezkuntza sistemak sustatu behar ditu hezkuntza erkidegoaren erantzukizun indibiduala eta soziala, meritu eta ahalegin pertsonala eta kolektiboa. Eta sistemaren beraren ebaluazioa kontuan hartu behar du. Funtsezkoa da ikasle bakoitzaren indibidualtasuna errespetatzea, nortasuna osorik garatzea, ikasteko autonomia izatea, erantzukizuna, ekimena eta sormena izatea, eta espiritu ekintzailea izatea. Betiere, beren eskubideak baliatu behar dituzte eta beren betebeharrak betetzeko eskatu behar zaie. Hezkuntza sistemak ahalik eta gehien sustatu behar ditu ohitura intelektualak eta lan-teknikak, ezagutza zientifikoak, teknikoak, humanistikoak, historikoak eta artistikoak, bai eta ohitura fisiko eta kirol-ohitura osasungarriak garatzea eta komunikatzeko gaitasuna izatea hizkuntza ofizialetan, zonifikazioaren arabera, eta atzerriko bi hizkuntza edo gehiagotan. Horretarako, garrantzitsua da hezkuntza politikak honako hauetan sakontzea:

- A. Hezkuntzak duen zerbitzu publikoaren izaera.
- B. Nafarroako hezkuntzaren etengabeko hobekuntza.
- C. Landa-eskola kohesiorako eta lurraldea egituratzeko elementutzat hartzea. Baliabideak esleitzean landa-eskolak babestea eta lehenestea.
- D. Ikastetxeen autonomia.
- E. Lidergoa ikastetxeetako gako gisa.
- F. Hezkuntza erkidegoaren parte-hartzea.
- G. Administrazioen erantzunkidetasuna.
- H. Irakasleak aintzatestea, karrera profesionala eta prestakuntza garatuz.
- I. Ikasleen inklusioa, ekitatearen bermea eta aniztasunari erantzutea.
- J. 0 eta 18 urte bitarteko eskola-plaza aski izan dadila.
- K. Bizitzan zeharreko hezkuntza.
- L. Ikasleen lanbide prestakuntza eta kualifikazioa eta lan-munduan sartzea.
- M. Nafarroako errealitate historiko, kultural eta soziala babestea, errealitate horren parte diren berezko hizkuntzak barne.
- N. Euskararen hezkuntza programazio publikoa bultzatzea, beharrezkoa eta ezinbestekoa baita, hizkuntza propioa den aldetik, borondatean eta bizikidetzan oinarrituta. Euskararen hezkuntza eskaintza pixkanaka eta progresiboki garatzea, legean aurreikusitakoaren arabera.

Itunarekin lortu nahi da, halaber, hezkuntza politika eta Nafarroako gobernuek hartzen dituzten erabakiak epe luzeko agenda batean kokatzea, ez bakarrik legegintzaldi baten esparruan, eta Foru Komunitatearen aurrekontuetan islatzea. Horren ondorioz, gobernuek hartzen duten edozein erabaki, Itunaren edukiari eraginez gero, Itunaren berrikuspenaren mendean egonen da.

Ikasturte honi eutsi dioten zutabe positiboak nabarmendu nahi nituzke. Izan ere, **hezkuntzarako baliabide gehiago egon da eta kudeaketa nabarmen hobetu da. Hezkuntza Departamentuaren ahaleginak bideratu dira ikasle zaurgarrienei lehentasunezko arreta ematera, Lanbide Heziketa bultzatzera**, eta gure ikastetxe publikoen **azpiegiturak** sortu, modernizatu eta egokitzera.

Bereziki nabarmendu behar da onarpen irizpide berria, zeinak erraztu egiten baitu hezkuntza-laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleak modu orekatuagoan banatzea funts publikoekin lagundutako ikastetxe guztien artean. Azken hori berrestera dator gure hezkuntzari buruz Ekonomiako Lankidetza eta Garapenerako Antolakundeak (ELGA) egin duen azken txostena, adierazten baitu bermatu behar dela onarpen irizpideek segregaziorako biderik ez

ematea eta, gainera, neurri osagarriak aplikatu behar direla ikasle zaurgarriak pilatzen diren eremu edo ikastetxeetan. Beste adierazle garrantzitsu bat da **eskola uztearen tasa eta eskola porrota % 5,7ra jaitsi dela**. Izan ere, Nafarroa eskola uzte gutxien dituen Espainiako bigarren erkidegoa da, eta Europako batezbestekoaren azpitik dago nabarmen.

Halaber, oso garrantzitsua da **ikastetxeak modernizatzea**. Izugarritzko ahalegina egin da ikasgelak digitalizatzen, ingurune behartsuetako ikasleendako baliabide informatikoak ezartzen eta irakasleen prestakuntza hobetzen.

Hezkuntzaren funtzionamenduaren zati garrantzitsu bat **zerbitzu osagarriek (eskola garraioa eta jantoki zerbitzua)** osatzen dute. Ikasleek eskola garraiorako duten eskubidea zabaldu da, eta Nafarroa da erkidego bakarra edozein hizkuntza eredutako Batxilergoko ikasle guztiak eta erdi mailako LHko zikloetako ikasleak eskubide osoko ikasle onuradun gisa hartzen dituen. Gainera, bi zerbitzuak arautzen dituen foru agindua onartu zen, jantoki zerbitzuak eguneratuz eta nabarmen hobetuz.

Balantze honetan aipamen berezia egin behar zaio **Lanbide Heziketari (LH)**. Sare publikoko langileak eta baliabide logistikoak gehitu dira, sarbideak dibertsifikatu dira eta curriculumak eguneratu da. Nafarroako LHko hiru ikastetxe sartu dira Lanbide Heziketako Bikaintasun Ikastetxeen Estatuko sarean; horrek agerian uzten du Nafarroako LHk Espainian duen lekua. 2024an argitaratu zen foru agindu berria; horren bidez, ikasleak Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetan onartzeko prozesua arautu eta garatzen da, funts publikoen bidezko irakaskuntzak egiteko, presentziazko modalitatean, Lanbide Heziketako Sistemaren D eta E graduei eta Arte Plastikoko eta Diseinuko lanbide ikasketei dagozkienak, eta orobat, ikastetxe publikoetan, ikastetxe pribatuetan eta entitateetan, Nafarroako Foru Komunitatean baimenduetan, presentziazko modalitatean, Hezkuntza Departamentuak kudeatzen duen Lanbide Heziketako Sistemako A, B, eta C graduei dagozkien irakaskuntzak egiteko.

Landa-eskolen sarea indartu da, despopulazioaren aurka borrokatzeko lehentasunezko irizpidetzat jotzen baita, eta prestakuntza-eskaintza izugarri hazi da. Dirulaguntza eta langile gehiagorekin, eta jantoki jasagarri eta osasungarri berriekin.

Ikasturtea errepikatzea hezkuntza sistemaren egiturazko ahulezia bat ez ezik, hezkuntzaren arloan bizi dugun batailan baliatzen den elementu gogokoenetako bat ere bada. Espainiak dauka ikasturtearen errepikatze tasa handienetako bat Europar Batasunean eta ELGAN: 15 urterekin, ikasleen % 29k ikasturtea errepikatu du noizbait. Alderdi horri dagokionez, gure hezkuntza sistema ezohikoa da. Errepikatzea erregulatzeke antzeko arauak dituzten arren, errepikatze-tasak oso bestelakoak dira EBko herrialdeetan. Adibidez, araudi berbera badute ere, Espainiako errepikatze maila Finlandiakoa halako zortzi da. **Foru Komunitatera** etorrita, ikusten ahal da Lehen Hezkuntzan, batez ere, azken bi ikasturteak errepikatzen dituztela eta LHko 5 mailak daukala egokitasun-tasa txikiena, % 14,88koa. Nafarroan 12 urtera arteko egokitasun-tasak estatuko batezbestekoa baino txikiagoak dira. Esaterako, Nafarroan 8 urteko haurren % 92,3 ari da LHko 2. maila amaitzen edo 3. maila hasten; estatuko batezbestekoa, ordea, % 94,7koa da. Horrek esan nahi du % 5ek baino pixka batek gehiagok ikasturtea errepikatu duela eskolaratzeko lehen urteetan. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan gehiago errepikatzen da, nola sare publikoan hala kontzertatuan. Europako Batzordeak adierazi du tasa horren balio handienak dituzten herrialdeetan «errepikatzearen kultura» dagoela, hau da, neurri horren (ustezko) onurak gizartean zabaldua daudela. Azterketa desberdinetan ikus daitekeenez, ELGAko hiru bazkidetik bitan ikasturtea errepikatu dutenen tasak % 10 baino baxuagoak dira eta herrialdeen ia erdian (% 47) % 5 baino ikasle gutxiagori eragiten die. Ondorioz, argi geratzen da **hezkuntza sistemak aurrera egin dezakeela ikasturtea errepikatzen dutenak gutxi batzuk izanda** eta, gainera, **horixe dela ohikoena herrialde garatuetan**. Izan ere, estrategia eraginkorrak baliatzen dituzte ikasleen arteko maila desberdinak kudeatzeko, besteak beste: haur hezkuntzara goiz sartzeko aukera ematea, desabantailak goiz eta prebentzio moduan identifikatzea (alerta goiztiarreko sistemak), ikasteko denbora luzatzea, eskolaz kanpoko laguntza ematea, eskolaldi luzatuak eta udako eskolak ahalbidetzea, irizpideen arabera ebaluazioak eta eskumen esparruak ezartzea, segregazio sozioekonomiko eta etnikoa murriztea eta gela

barruan ikasketa desberdinak bereiztea, homegeneizatu gabe (Álvaro Ferrer, ikasturtea errepikatzeari eta hezkuntza sistema uzteari buruzko Jardunaldiak, Nafarroako Eskola Kontseiluak antolatuak, Iruñean, 2024ko otsailaren 9an).

Eskola absentismoa, jokabide disruptiboak, oztopo familiarak eta pertsonalak, suspentsoak eta ikasturtea errepikatzea (porrot errepikatua) **ikasketak goizegi uztearen** bezpera dira. Hauxe hortik poliki ateratzeko prozesu bat da. Ez da bat-batean gertatzen den zerbait (Robin & Burger, 2020). Espainian, ikasketak eta prestakuntza goizegi uzteari buruzko zifrak oso desberdinak dira autonomia erkidego batetik bestera. Adibidez, Euskal Autonomia Erkidegoan **hezkuntza sistema uzten dutenen tasa** herrialdeko baxuena da (% 5,6); atzetik datoz **Nafarroako Foru Komunitatea (% 5,7)** eta Kantabria (% 8,9). Hain zuzen, zifra horiek EBko 2021eko batezbestekoa (% 9,7) baino txikiagoak dira.

Berri ona da, orobat, **Haur Hezkuntzako lehen zikloa doakoa** izatea familia gurasobakar guztiendako eta 27.900 eurotik beherako errentak dituztenendako.

Bestalde, **kezka** eragiten didate bai emaitzen arloak bai ikastetxe publikoen autonomia eta lidergoaren arloak. Azken Pisa ebaluazioak (2023) agerian utzi zuen emaitzek behera egin dutela oro har, eta hori kontuan hartu behar da, egoera zuzendu eta hobetu nahi bada. Lidergoari dagokionez, kezkagarria da hautagaitza falta, baina baita ere dauden horien autonomia eskasa eta haiekiko exigentzia baxua. Autonomia, kontuak emanez, eta balorazio horrek eragina izan dezala eremu guztietan.

Etorkizunerako adierazi diren indarguneak sustatzea zentzuzkoa da oso, baina bada zer hobetu eta hobetu behar da. **Eta beste zein erronkari egin behar diogu aurre? Lidergoa eta autonomia sendotzea eta indartzea** funtsezkoa da hezkuntzan aurrera egiteko, eta horregatik inbertitu behar dugu ikastetxeetako zuzendaritzen eta eskola gobernantzaren gaitasunen garapenean eta profesionalizazioan. Ebaluazioaren kulturarik ez izateak balazta jarri die aurrerapenei, bai “emaitza onak ematen dituen hori” bilatzeari dagokionez eta baita neurri zuzentzaile egokiak hartzeari eta elkarriketa normatiboa oinarritzeari dagokionez ere.

Eskolaldia hobetzea, ikasleak ardatz harturik, haien biorritmoa kontuan hartuko duten ordutegiekin, eta diziplinarteko talde batekin, osasun alderdiak kontuan hartuko dituen, arratsaldeko ordutegian adin guztietako adingabeen arreta bermatuko duena eta jantokia hezkuntzarako espazio gisa hartuko duena. Esparru horretan, ELGAren txostena argia da: Espainiari gomendatzen dio, **eskola-uzte goiztiarra** murrizteko neurri gisa, eskolaldi zatitua edo osoa ezartzea, ikastetxeak arratsaldez ordu gehiagoz irekita izanda. Hezkuntza emozionalari garrantzi handiagoa ematea: hezkuntzaren xede nagusia da pertsona bakoitzak ongizate sozial eta emozional hoberena lortzea.

Gaitasun digitalen gelan egin beharreko lanari dagokionez, gaur egungo eta etorkizuneko errealitaterako beharrezkoa dela baitirudi, **logika horren alternatiba** –agian osasuntsuena nire ikuspuntutik– **izanen litzateke ikasleak heztea eta helduak (gurasoak eta irakasleak) trebatzea, gailuak eta edukiak eskuratzeari eta behar bezala erabiltzeari dagokienez**. Arrazoizkoa dirudi, zalantzarik gabe, geure buruari galdetzea gutxienez zenbat urte izan beharko lituzketen hurrek, edukiak mugarik gabe eta murrizketarik gabe eskuratu ahal izateko (web irekiak, sare sozialak...) konektatutako gailuen bidez (ordenagailua, tableta edo mugikorra). Oro har garena baino zorrotzagoak izan behar dugu, ikusita –gero eta indar gehiago duen ebidentzia zientifik bategi frogatzen duen bezala– eskuragarritasun hori ez dela onuragarria haurrentzat. Bostoneko Haurren Ospitaleko Komunikabideen eta Haurren Osasunaren Zentroko zuzendari Michael Richek dioen bezala “Teknologiarekin eboluzionatzeko bezain malguak izan behar dugu, baina aukeratu behar dugu hura nola ongi erabili. Sua aurkikuntza handia izan zen gure elikagaiak prestatzeko, baina ikasi behar izan genuen baita ere zauritu eta hil egin gintzakeela. Benetan axola duena ez da zenbat denbora egoten garen pantailen aurrean, baizik eta nola erabiltzen ditugun eta zer gertatzen den gure burmuinetan erantzun gisa”.

Azken ikasturteetan, Nafarroako nerabe eta helduen artean nabarmen igo dira jarrera suizidak. Azken lau urteetan, **30 urtetik beherako 30 lagunek beren buruaz beste egin dute Foru Komunitatean**: 7 2020an, 10 2021ean, 7 2022an, bat ere ez 2023an eta 6 aurten (momentuz). Hezkuntza arloan, jokabide horiengatik esku-hartzeak nabarmen gehitu dira azken hamarkadan. 2012-2013 ikasturtean **Bizikidetzaren arloko Aholkularitzaren jardueren** % 1,85 izan ziren, eta iaz, berriz, % 35,6. Datu absolutuetan, 16 kasu izan ziren 2020an, 47 2021ean, 179 2022an eta 93 2023an. Nerabeen jokabide suizidak prebenitzeko, haiekin lan egin behar da bizitzaren eremu guztietan, hala nola familian eta eskolan, haien indartzea sustatzeko. Hainbat eremu **landu behar dira: haien erresilientzia, frustrazioarekiko tolerantzia, osasun emozionala, arazoan aurrean konponbideak bilatzea, egoera negatiboak kudeatzen jakitea...**

Irakaslearen rol berri batean eta bere prestakuntzan lan egin behar da: edukien transmisioetik hasita ikasleei orientazioa eta laguntza emateraino; baldintzak sortu behar dira ikasleak berak, aktiboki eta esperimentazioaren bidez, ezagutzak eskura ditzan. Beharrezkoa da **onarpen irizpideak eta hautapen prozesuak berrikustea**, irakaskuntzaren izaera konplexua hobeki islatuko duten **gaitasun sozioemozionalak** ere txertatzeko. Kalitate handiko etengabeko garapen profesionala sustatu beharko da, irakasle guztiak –eta bereziki tutoreak– gai izan daitezen ikasgelako aniztasuna kudeatzeko eta ikasle bakoitzaren premiei erantzuteko.

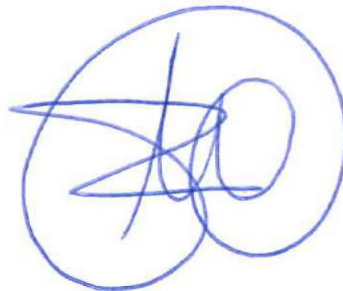
Beharrezkoa da hezkuntza bere zentzu zabalean ulertzea, eskolatze hutsetik haratago, eta horretarako funtsezkoa da **familien, eskolaren eta komunitatearen arteko lankidetzak**: hezkuntza ez da hezkuntza erakundeetara murrizten; aitzitik, gizarteko edozein tokitan ikas daiteke.

Laburbilduz, XXI. mendeko hezkuntzarekin bat egiteko, abangoardiako ikasketa plan berritzaileak behar ditugu; irakasleak pentsarazi egin behar du, ikaslea hunkitu eta emozionatu egin behar du, mugiarazi eta zirikatu, behatzeko nahia sorrarazi, ikas dezatela, ezagutzen jabe egin daitezela, berritzaileak izan daitezela eta komunitatean eragin positiboa duten pertsonak izan daitezela. Hori guztia teknologiaren motorrak lagunduta eta erraztuta.

Honela zioen Nelson Mandelak 2003an: *“Hezkuntza da mundua aldatzeko erabil dezakezun armarik indartsuena”*. Egia borobila; horrexegatik baita borroka politikoaren eztabaidagai nagusia, baina agintaldi bakoitzeko legediaren arabera alde batetik bestera zabuka ibiltzeko. Agian, gutxieneko hezkuntza itun batek lagunduko digu hezkuntza egonkortzen, eta baita hartan inbertitzen ere. Hezkuntzan inbertitzea garestia izan badaiteke, pentsa zer izan den ez inbertitzea...

Bukatzeko, eskerrak eman behar dizkiegu, halaber, lan honen garrantziaz jabetzen diren eta berau egiten laguntzen duten pertsona eta erakunde guztiei, eta, bereziki, Nafarroako Eskola Kontseiluaren Osoko Bilkurako kideei.

Espero dugu txosten hau baliagarria izatea gure hezkuntzaren errealitatea hobeki ezagutu nahi duten hezkuntzako eta beste esparru batzuetako profesionalentzat, familientzat eta erakundeentzat eta, berebat, ezagutza hori baliagarria izatea hezkuntza hobetzeko ideiak eta ekimenak sustatzeko, partaidetza eta konpromisoa oinarri dituen testuinguru batean.

Manuel Martín Iglesias

2.- HEZKUNTZAREN TESTUINGURUA

Kapitulu honetan, hezkuntzaren testuinguruaren ikuspegi orokorra izateko parametroak aurkeztuko ditugu, hainbat mailatakoak. Testuinguruaren aldagaiek baldintzatu egin dezakete hezkuntzak pertsonengan duen inpaktua, hezkuntzaren azpiegiturei eta politikei eragin, eta zerikusia izan hezkuntzaren emaitzetan. Gogoeta hori egiteko, gainera, gero eta garrantzi handiagoa daukaten beste hainbat faktore ere hartu behar dira kontuan, hala nola migrazioak, populazioen joan-etorriak eta ezagutza berriak etengabe garatu eta aplikatzea, edota faktore ekonomikoak (esaterako, merkatuen globalizazioa edo lan baldintzen prekarietatea). Begien bistakoa da, bestalde, esparru europarrean garrantzi handia dutela Europar Batasuneko kide diren herrialdeek hartzen dituzten erabakiek.

Nazioarteko eta Estatuko hezkuntza arautzen duten hainbat araudi aurkezten dira kapituluaren hasieran.

2.1. Araudiaren gaineko alderdiak

2.1.1. Europa

Nazio Batuen Erakundea (NBE)

Nazio Batuak 193 herrialdek osatzen dituzte, eta herrialde horietako bat Espainia da. Hainbat neurri adosten dituzte bakeari, segurtasunari, klima aldaketari, giza eskubideei, garapen jasangarriari, desarmeari, terrorismoari, larrialdi humanitarioei eta osasun larrialdiei, genero berdintasunari, gobernantzari eta elikagaien ekoizpenari buruz.

Genevako Adierazpenaren bidez, haurrentzako berariazko eskubideak onartu ziren. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalarekin, pertsona guztien berdintasuna ezarri zen eskubide eta betebeharrekin; besteak beste, hezkuntzarako eskubide unibertsala. Haurren Eskubideen Adierazpenarekin, pertsonen, erakundeari eta gobernuei eskatzen zaie eskubide horiek aitortu ditzatela eta horiek betetzeko neurriak har ditzatela; neurri horietako bat doako eta derrigorrezko hezkuntza da, oinarritzako etapetan gutxienez.

Ondoren, hainbat adierazpen, hitzarmen, Guztiontzako Hezkuntzari buruzko Munduko Adierazpena eta Garapen Jasangarriko 2030 Agenda etorri dira.

Agenda 2030 egitasmoa helburuka antolatzen da; 4. helburua hezkuntzari buruzkoa da, Europako Kontseiluak zehazten du eta bi puntu giltzarritan laburbiltzen da: hezkuntza inklusiboa, bidezkoa eta kalitatezkoa bermatzea eta bizitza osoan ikasteko aukerak sustatzea guztiontzat. Horretarako, zenbait helmuga ezarri dira:

4.1 helmuga. Hemendik 2030era, haur guztiek lehen eta bigarren hezkuntza bukatzen dituztela ziurtatzea; doakoa, ekitatiboa eta kalitatezkoa izan behar du, eta ikaskuntza emaitza egokiak eta eraginkorrak ekarri behar ditu.

4.2 helmuga. Hemendik 2030era haur guztiek lehen haurtzaroko eta aurre eskolako hezkuntzan arretarako eta garapenerako kalitatezko zerbitzuak eskuratzen ahal dituztela ziurtatzea, lehen hezkuntzarako prest egon daitezen.

4.3 helmuga. Hemendik 2030era gizon eta emakume guztiek kalitatezko prestakuntza tekniko, profesional eta goi mailakoa eskuratzeko berdintasuneko sarbidea dutela ziurtatzea, unibertsitateko irakaskuntza barne.

4.4 helmuga. Hemendik 2030era nabarmen areagotzea enplegua eta lan duina eskuratzeko eta ekintzailatzarako beharrezko gaitasunak, batez ere teknikoak eta lanbidekoak, dituzten gazte eta helduen kopurua.

4.5 helmuga. Hemendik 2030era genero desberdintasunak ezabatzea hezkuntzan, eta berdintasunean oinarritzen den sarbidea ematea irakaskuntzako maila guztietan eta lanbide prestakuntzan pertsona ahulenei, desgaitasunen bat duten pertsonei, herri indigenei eta ahultasun egoeran dauden haurrei barne.

4.6 helmuga. Hemendik 2030era, ziurtatzea gazte guztiak eta helduen proportzio handi bat, bai gizonak bai emakumeak, alfabetatuta daudela eta aritmetikako oinarritzko ezagutzak dituztela.

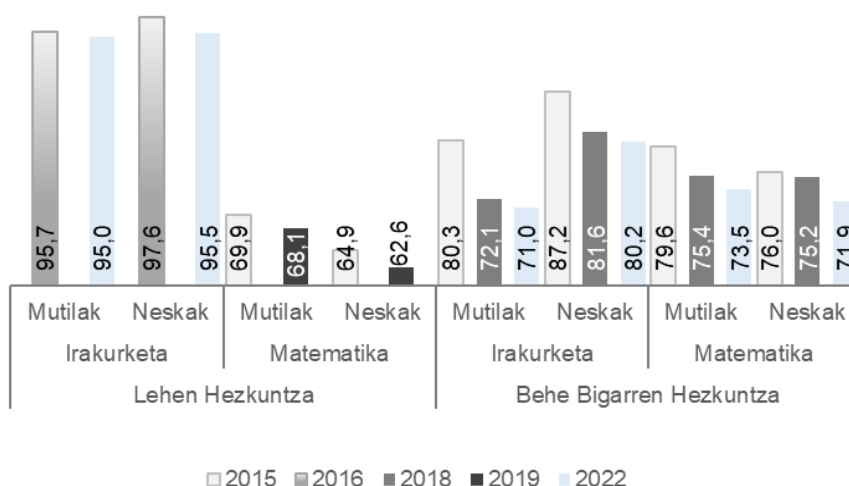
4.7 helmuga. Hemendik 2030era, ziurtatzea ikasle guztiek garapen jasangarria sustatzeko behar diren ezagutza teoriko eta praktikoak eskuratzeko dituztela. Horretarako, haurren eta desgaitasunen bat duten pertsonen beharrak eta genero desberdintasunak kontuan hartzen dituzten eta ikaskuntzarako ingurune seguruak, indarkeriarik gabeak, inklusiboak eta guztientzako eraginkorrak eskaintzen dituzten hezkuntzako instalazioak egokituko dira. Garapen bidean dauden herrialdeentzako beken kopurua handituko da, goi mailako irakaskuntza eta lanbide-heziketako programak, programa teknikoak, ingeniartzako programa zientifikoak eta informazioaren eta komunikazioen teknologia arlokoak bermatzeko. Irakasle gaituen eskaintza handituko da, baita nazioarteko lankidetzaren bidez ere.

Gaur egun, NBEk COVID-19ak eragindako pandemiak helburu horien garapenean izan dituen ondorio suntsitzaileak azpimarratzen ditu.

Espainian, helburu horien jarraipenerako hainbat erreferentzia puntu ezarri dira, eta haiei lotutako adierazleak:

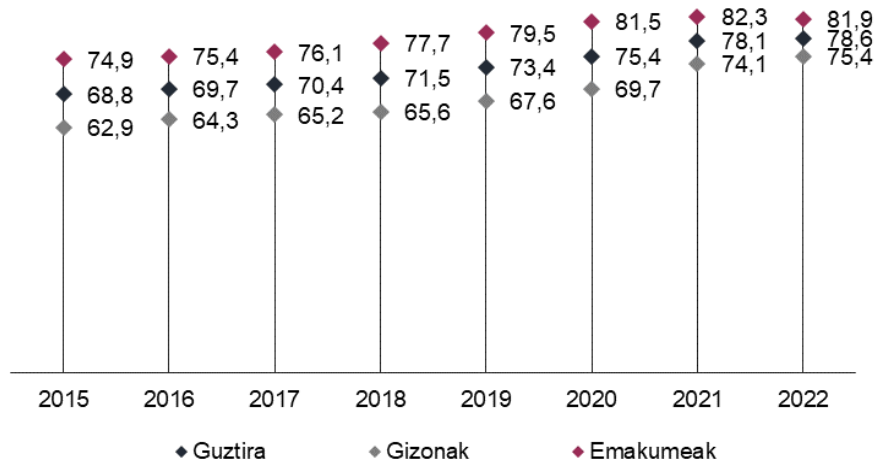
- haur guztiek lehen eta bigarren hezkuntza bukatzen dituztela ziurtatzea; doakoa, ekitatiboa eta kalitatezkoa izan behar du, eta ikaskuntza emaitza egokiak eta eraginkorrak ekarri behar ditu

1. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.1 helmuga. Lehen hezkuntza eta behe mailako bigarren hezkuntza amaitzen dutenean irakurmenean eta matematiketan gutxieneko maila duten haurren ehunekoaren bilakaera. Espainia

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarrirako 2030 Agendako adierazleak

2. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.1 helmuga. Bigarren Hezkuntzako lehen zikloa amaitzen duten 18-20 urte arteko biztanleen ehunekoaren bilakaera – ISNI 2, sexuaren arabera. Espainia

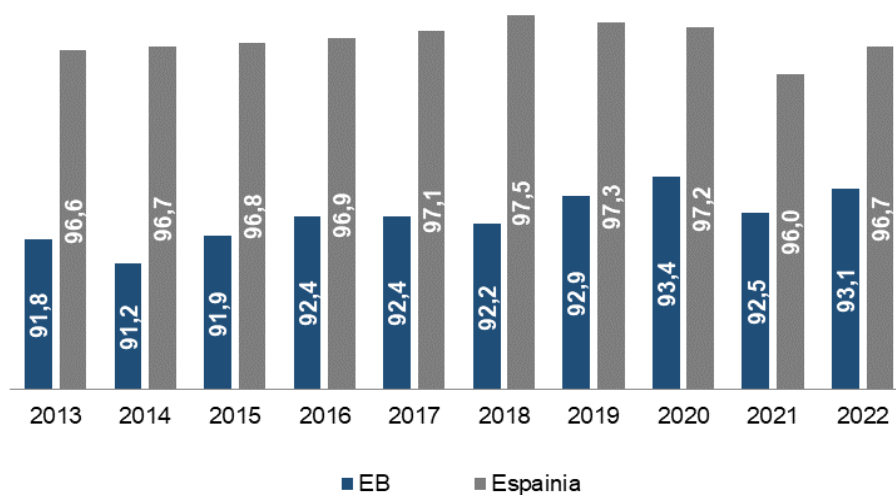

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarriko 2030 Agendako adierazleak

1.
erans
kina

- neska-mutikoen % 95 gutxienez integratzea eskolaurreko hezkuntzan

3. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.2 helmuga. Haur Hezkuntzan matrikulatutako 3 urtetik gorako umeen portzentajearen bilakaera. Europa-Espainia

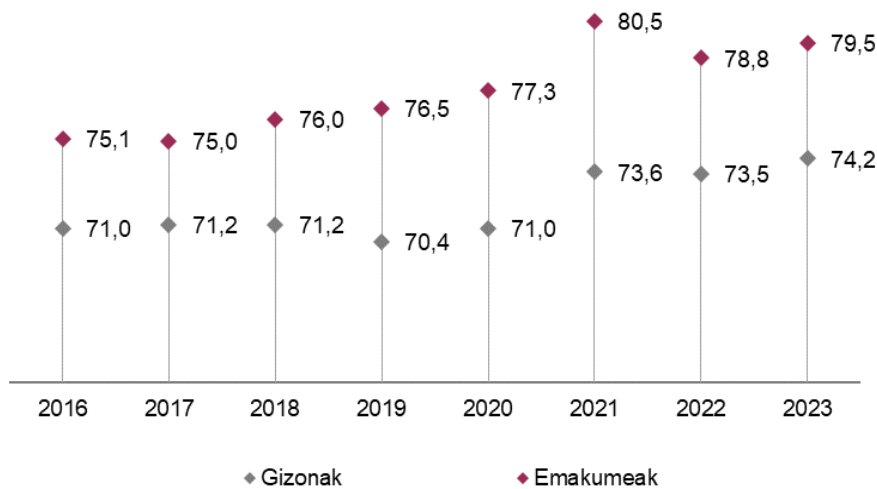

Iturria: Eurostat

2.
erans
kina

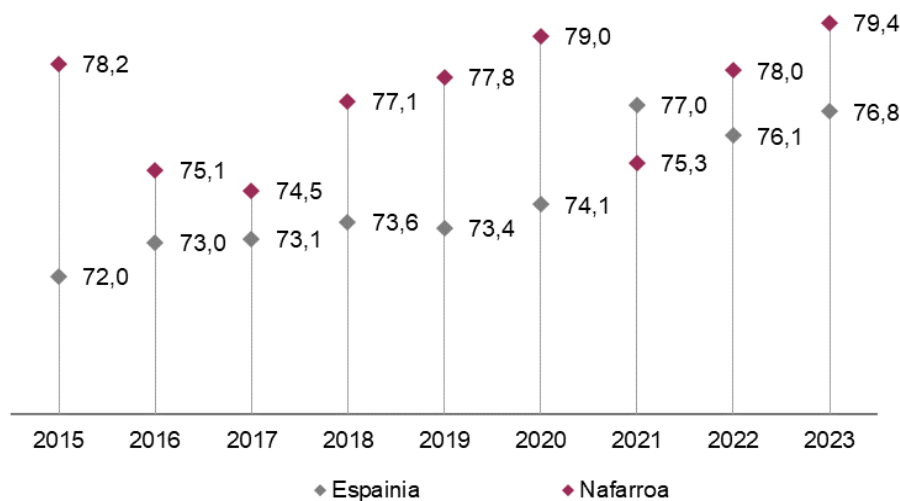
- gizon eta emakume guztiek kalitatezko prestakuntza tekniko, profesional eta goi mailakoa eskuratzeko aukera berak dituztela ziurtatzea

4. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.3 helmuga. Azken hilean ikasketak edo gaitzeko prestakuntza egiten ari diren 15-24 urte bitarteko herritarren portzentajearen bilakaera, sexuaren arabera bereizita. Espainia

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarrirako 2030 Agendako adierazleak

5. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.3 helmuga. Azken hilean ikasketak edo gaitzeko prestakuntza egiten ari diren 15-24 urte bitarteko herritarren portzentajearen bilakaera. Espainia eta Nafarroa

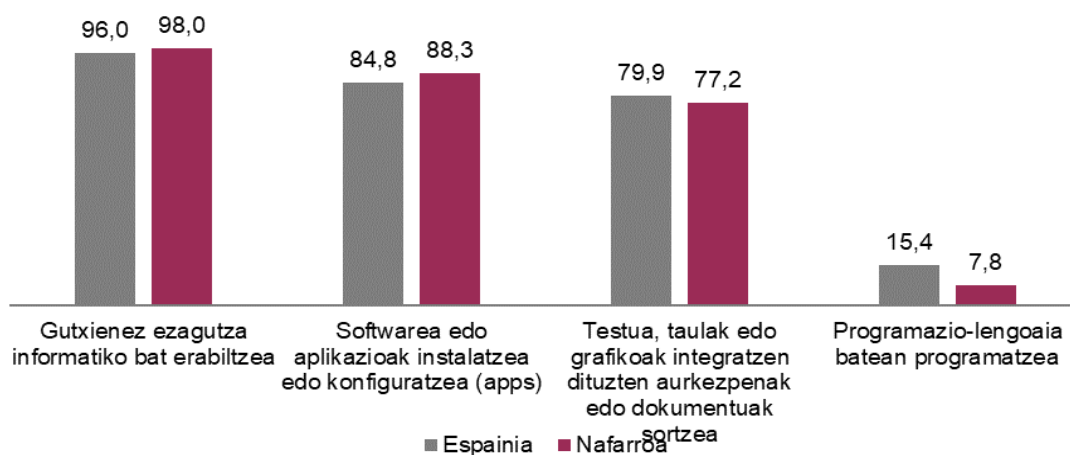

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarrirako 2030 Agendako adierazleak

3.
erans
kina

- enplegua eta lan duina eskuratzeko eta ekintzailetzarako beharrezko gaitasunak, batez ere teknikoak eta lanbidekoak, dituzten gazteen eta helduen kopurua gehitzea

6. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.4 helmuga. Azken 12 hilabeteetan informatikaren arloko ezagutzen inguruko lanak egin dituzten 15-24 urte bitarteko herritarren portzentajea, autonomia erkidegoaren eta lan motaren arabera bereizita. 2021

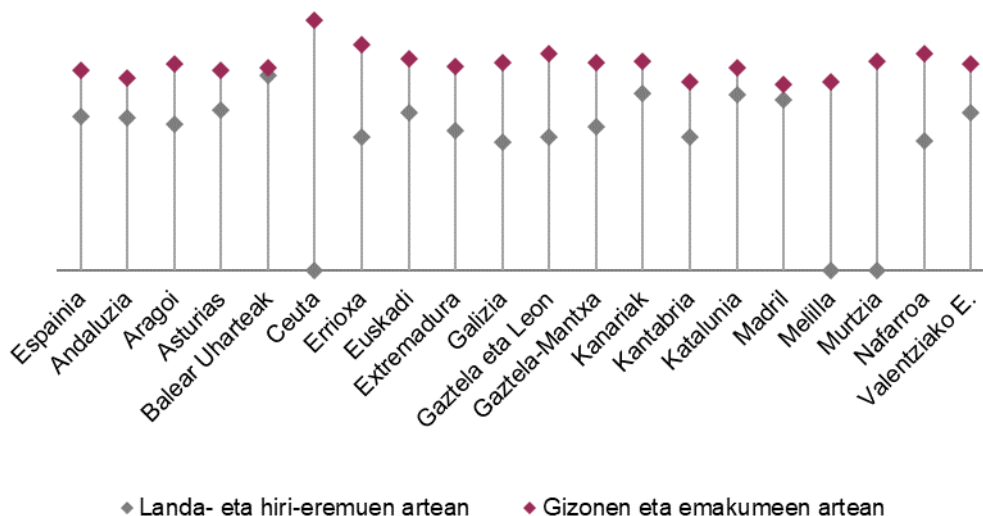

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarrirako 2030 Agendako adierazleak

4.
erans
kina

- genero desberdintasunak ezabatzea hezkuntzan, eta berdintasunean oinarritzen den sarbidea ematea irakaskuntzako maila guztietan eta lanbide prestakuntzan pertsona ahulenei, desgaitasunen bat duten pertsonei, herri indigenei eta ahultasun egoeran dauden haurrei ere

7. grafikoa: ET 2030 adierazleak. 4.5 helmuga. Azken lau asteetan prestakuntza akademikoa edo gaitzeko prestakuntza egiten ari diren 15-64 urte bitarteko herritarren parekidetasun indizea (landa eremuak eta hiri eremuak, emakumeak eta gizonak), autonomia erkidegoen arabera bereizita. 2022

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Garapen Jasangarriko 2030 Agendako adierazleak

5.
erans
kina

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundea (UNESCO)

Gizateriaren elkartasun moral eta intelektualean oinarrituta, nazioen bakea bultzatzeko sortu zen. Nazioen eta gizarteen arteko loturak indartzen ditu, pertsona guztiek kalitatezko hezkuntza izateko aukera izan dezaten –oinarrizko giza eskubide bat eta giza garapenerako aurrebaldintza bat delako–, kultura arteko ulermena lortzeko –ondarea eta kultura aniztasuna babestuz–, aurrerapena eta lankidetza zientifikoa sustatzeko eta adierazpen askatasuna babesteko.

Munduko Bankua

189 herrialde kidek osatzen dute. Pobrezia murrizteko eta garapen-bidean dauden herrialdeetan oparotasun partekatua sortzeko irtenbide jasangarriak bilatzen aritzen diren bost erakundek osatutako mundu elkarte bat da.

Garapen-bidean dagoen munduko hezkuntza finantzatzeko erakunde nagusia da, eta konpromisoa hartu du herrialdeei laguntzeko Garapen Jasangarriko 4. Helburua lortzen, zeinak kalitateko hezkuntza bermatzea eta ikasteko aukerak sustatzea baitu helburu, kontuan hartuta pandemiak gaur duen eragina eta hezkuntza politiken arloan eman behar diren erantzunak.

Europar Batasuna

Hogeita zazpi estatu kidek osatzen duten elkarte ekonomiko eta politikoa da. Beren gobernuen zenbait alderdi partekatzen dituzte, erabakiak hartzeko botere batzuk erakunde komunetan eskuordetuz, eta erabaki demokratikoak hartzen dituzte baterako intereseko gai jakin batzuei buruz. Taldearen jarduerak herrialdeek beren borondatez eta demokratikoki adostutako itunetan zehazten dira, eta itun horiek, era berean, parlamentuek berresten dituzte edo erreferendum bidez berresten dira.

Erabakiak hartzeko prozesuan hainbat erakundek hartzen dute parte, bereziki Europako Parlamentuak. Berariazko gaiak aztertzeko batzordeak osatzen ditu; besteak beste, Kultura eta Hezkuntza Batzordea. Hezkuntza eta Prestakuntzako monitorea argitaratzen du urtero, baita estrategiak, ekintza planak eta programa espezifikoak ere.

Oso garrantzitsutzat jotzen du hezkuntza eta prestakuntza etengabe bultzatzea; izan ere, kalitatezko hezkuntza eta prestakuntza eskuratzeko aukera da hazkunde ekonomikoaren, gizarte kohesioaren, ikerketaren eta berrikuntzaren eragilea, eta, gainera, herritarren garapen pertsonalerako aukerak izugarri handitzen ditu. Hezkuntza eta prestakuntza sistemak estatu bakoitzaren ardura diren arren, Europako Batzordeak estatu kideei laguntzen die politiketan lankidetzan arituz (Europako Hezkuntza Esparruaren esparru estrategiko berriaren bidez) eta finantziario tresnen bidez.

Europako Hezkuntza Esparrua sortzeari esker, adostutako neurrien ondoren, lau urtetik beharako haurren eskolatzea gehitu egin da, goi mailako hezkuntza duten helduak % 40ra iritsi dira, gazteen % 90ek goi mailako bigarren hezkuntzako titulua dute eta Erasmus+ean graduatu berri diren ikasleen enplegu tasa % 80ra igo da. Une honetan, irakurtzeko, matematikarako eta zientzietarako gaitasun txikia duten 15 urteko ikasleen kopurua murrizten eta helduek ikaskuntzan duten parte-hartzea handitzen lan egiten du. Webgune bat du, eta, webgune horretan, hezkuntzari, ekitaldiei, ikaskuntza baliabideei eta ikasleentzako eta irakasleentzako onlineko tresnei buruzko albisteak, EBko hezkuntzarekin eta prestakuntzarekin lotutako tresnak, estatistikak eta hezkuntza politikei eta laguntza prestakuntzari buruzko dokumentuak daude.

2021eko otsailean erabaki zuen ikasteko oztopoak ezabatzea eta pertsona guztiek hezkuntza hobia jasotzeko aukerak hobetzea 2021-2030 aldirako bost lehentasun estrategikoren bitartez:

- hezkuntzaren eta prestakuntzaren kalitatea hobetzea, bai eta ekitatea, inklusioa eta denen arrakasta ere;
- herritar guztiek ikaskuntza etengabea eta mugikortasuna eskura edukitzea;
- irakasleen gaitasunak eta motibazioa hobetzea;
- Europako goi-mailako hezkuntza sendotzea;
- trantsizio ekologikoa eta digitala bultzatzea hezkuntzan eta prestakuntzan, eta horien bidez.

EBko eskalako zazpi helburu ezarri dira aurrerapenen jarraipena egiteko. Erreferentzia-puntuak zehazten dituzte, hezkuntzaren eta prestakuntzaren errendimenduak epaitzeko; Batasuneko bategiaren besteko errendimendu-maila dagozkie. Honako hauek dira:

- irakurketan, matematikan eta zientzietan errendimendu baxua duten 15 urteko ikasleak % 15 baino gutxiago izan behar lirateke 2030erako;
- informatika eta informazioan errendimendu baxua duten zortzigarren mailako ikasleak (13 urtekoak izaten dira) % 15 baino gutxiago izan behar lirateke 2030erako;
- gutxienez hiru urtetik lehen hezkuntzan nahitaez hasteko adinera bitarteko haurren % 96k lehen haurtzaroko hezkuntzan eta zaintzan parte hartu behar dute 2030erako;
- hezkuntza eta prestakuntza behar baino lehenago uzten dutenak % 9 baino gutxiago izan behar dira 2030erako;
- hirugarren hezkuntzara iristen diren 25 - 34 urte bitarteko pertsonak % 45 izan behar dira gutxienez 2030erako;

- albaitaritzan graduatutakoetik hezkuntza eta lanbide-prestakuntza lanean oinarritutako ikaskuntza jardun duten pertsonak % 60 izan behar dira gutxienez 2025erako;
- 2025erako gutxienez 25 - 64 urte bitarteko pertsonen % 47k helduen ikaskuntza jardun beharko dute aurreko 12 hiletan.

Gainera, Hezkuntza Digitaleko Ekintza Plana (2021-2027) berritu da. Europar Batasunaren ekimen politikoa da, helburutzat duena hezkuntza eta prestakuntzako sistemak aro digitalera egokitzea modu jasagarria eta eraginkortasunarekin. 2020ko irailean ezarri zen. Europako Kontseiluaren zenbait lehentasun lortzen laguntzen du: EB ekologikoagoa, digitalagoa, osasungarriagoa, indartsuagoa eta berdinzaleagoa sortzea 2025erako.

1. Errendimendu altuko hezkuntza digitaleko sistema garatzea; honako osagai hauek edukiko ditu:

- azpiegitura, konektagarritasuna eta ekipa digitalak;
- gaitasun digital eraginkorren plangintza eta garapena (antolamendu-gaitasun eguneratuak barne);
- gaitasun digitalak dauzkaten irakasle seguruak eta hezkuntza eta prestakuntzako langileak;
- kalitate handiko ikaskuntza-edukia, erraz erabiltzen diren tresnak eta pribatutasun elektronikoaren arauak eta arau etikoak betetzen dituzten plataforma seguruak.

2. Eraldakuntza digitalerako gaitasun digitalak hobetzea; horretarako honako hauek behar dira:

- oinarritzko gaitasun digitalak gazte-gaztetatik;

alfabetizazio digitala, desinformazioaren aurkako borroka barne;

- hezkuntza informatikoa;
- datuen inguruko teknologia intentsiboen ezagutza eta ulermen ona (esaterako, adimen artifizialarena);
- gaitasun digital aurreratuak, aditu digital gehiago sortzeko;
- bermatzea neskatoak eta emakume gazteak ikasketa eta karrera digitaletan gizonezkoen beste izatea.

Gainera, lanbide heziketa eta prestakuntza (LHP) ere garatu da. Horren bidez pertsonak lanerako prestatzen dira eta beren gaitasunak garatzen dituzte, enplegarriak izateko eta ekonomiaren beharrezko erantzuteko gauza izateko. Enplegarritasuna hobetzeko behar diren funtsezko trebetasunak ematen dizkie ikasleei (gainera, garapen pertsonala ere bultzatzen dute). Zentzu zabalagoan, LHPk enpresen errendimendua, lehiakortasuna, ikerketa eta berrikuntza bultzatzen ahal ditu.

LHP bigarren hezkuntzako goi-mailan eta bigarren hezkuntzaren ondoko mailetan jasotzen da, ikasleak lanean hasi baino lehen. Eskoletan (geletan) zein lanean (prestakuntza-zentroetan eta enpresetan) gauzatzen da. Hasierako hezkuntzaren eta prestakuntzaren ondoren edo lanean hasi ondoren gauzatzen da. Honako helburu hauek dauzka: ezagutzak hobetzea, gaitasun berriak eskuratzen eta hausnartzen eta garapen pertsonala eta lanbide-garapena hobetzen laguntzea. Oinarria lana da batik bat.

2021-2025 aldirako ekintza politika berriak ezartzen ditu lehiakortasun jasangarrirako, gizarte-ekitaterako eta erresilientziarako:

- erresilientzia eta bikaintasuna sustatzea kalitateko LHP inklusibo eta malguaren bitartez;
- ikaskuntza etengabearen kultura berria ezartzea, LHP eta digitalizazioa beharrezkotzat jotzen dituen;
- LHPren jasangarritasuna sustatzea;
- Europako lanbide heziketa eta prestakuntzako esparrua eta nazioarteko LHP garatzea.

Ekonomiako Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundea (ELGA).

ELGAren egitekoa da pertsonen ongizate ekonomiko eta soziala hobetuko duten politikak sustatzea. Nazioartean alderatzen ahal diren adierazle kuantitatiboak lantzen eta aztertzen ditu. Politika nazionaleri buruzko txostenekin batera, gobernueri hezkuntza sistema eraginkorragoak eta bidezkoagoak eraikitzen laguntzen ahal die.

Hezkuntzaren panorama urtero argitaratzen du. ELGAren adierazleak. Espainiako txostenak Espainiarentzat garrantzitsuenak diren adierazleei buruzko datuak erreproduzitzen ditu, ELGAko herrialdeen batezbestekoarekin alderatuta.

ELGAk nazioarteko ebaluazioak koordinatzen ditu, hala nola PISA, ikastetxeetarako PISA, TALIS eta PIAAC ebaluazioak, eta haiei buruzko informazioa ematen du ondorengo dokumentuetan.

2.1.2. Espainia

Espainiako Konstituzioa

1978ko Konstituzioak 27. artikuluan kokatzen du hezkuntza sistema, Magna Cartako zenbait titulutan landutako alderdien bidez. Diputatuen Kongresuko Konstituzio Batzordearen abiapuntua –Batzorde horrek landu zuen hezkuntzarako eskubideari buruzko 27. artikulua garatzeko 1978ko Konstituzioa– Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala izan zen, 1948ko abenduaren 10ekoa.

Espainia 2050.

“España 2050. *Fundamentos y propuestas para una Estrategia Nacional de Largo Plazo*” (Espainia 2050. Epe Luzeko Estrategia Nazionalerako oinarriak eta proposamenak) prospektiba estrategikoko ariketa bat da, eta bi helburu ditu:

- Espainiak datozen hamarkadetan izanen dituen erronka eta aukera sozialak, ekonomikoak eta ingurumenekoak hobeki ulertzea; eta
- eragile anitzeko elkarriketatik abiatuta, Epe Luzeko Estrategia Nazionala sortzea, lehentasunak finkatzeko, ahaleginak koordinatzeko eta etorkizunean herritarren oparotasuna eta ongizatea bermatzeko.

Hori egiteko, EBko 27 estatu kideak hiru herrialde taldetan sailkatu dira (txikia, ertaina eta handia), ekonomia, gizarte eta ingurumen adierazle estandar batzuen arabera. Gero, aztertu da nola eta zein adierazletan lortu duen Espainiak, azken hogeita hamar urteetan, jarduera baxuko taldetik ingurunera igarotzea, eta nola lortuko litzatekeen hurrengo hogeita hamar urteetan EB-8 izeneko jarduera altuko taldearekin bat egitea.

Emitza zenbait proposamen eta bederatzi helburu dira:

1. Produktiboagoa izatea, hobeki hazteko.
2. Hezkuntzaren abangoardia konkistatzea.
3. Biztanleriaren prestakuntza eta birkualifikazioa hobetzea.
4. Karbonoari dagokionez neutroa, jasangarria eta klima aldaketarekiko erresilientea den gizarte bihurtzea.
5. Gure ongizate egoera gizarte luzeago baterako prestatzea.
6. Lurralde garapen orekatua, bidezkoa eta jasangarria sustatzea.
7. Gure lan merkatuko hutsuneak zuzentzea eta gizarte errealitate berrietara egokitzea.
8. Pobrezia eta desberdintasuna murriztea eta igogailu soziala suspertzea.
9. Gure etorkizuneko ongizatearen oinarriak zabaltzea.

Helburu horietako gehienek eragina dute hezkuntzan, haren testuinguruaren parte baitira, batez ere bigarren eta hirugarren helburuak, hezkuntza sistemaren emaitzetan zuzeneko eragina baitute.

2. helburuari lotuta, eta hezkuntzaren abangoardia lortzeko, beharrezkoa da eskola uztearen eta errepikatzearen tasak murriztea, derrigorrezko hezkuntzaren ondokoan sartzen diren pertsonen proportzioa handitzea eta ikasketa mailak eta sistema osoaren ekitatea hobetzea. Aurrerapausoak gainbegiratzeko eta erreformak bideratzeko, adierazle batzuk zehaztu dira; adierazle horiek 2030, 2040 eta 2050erako ezarritako helburuak dituzte.

1. taula: Espainiako hezkuntza abangoardia konkistatzeko adierazleak eta helburuak

Adierazlea	2030	2040	2050
15 urterekin gutxienez ikasturte bat errepikatu duten ikasleen ehunekoa	18	10	5
Eskola goiz uztearen tasa	10	6	3
DBHtik gorako ikasketak dituzten 25 eta 34 urte bitarteko biztanleak	78	86	93
Ezberdintasun sozioekonomikoen garrantzia gaitasun berdinak dituzten pertsonen errepikatzeko probabilitatean	3	2	1
Gaitasunetan errendimendu txikia duten 15 urteko ikasleak (PISA. 2. maila baino txikiagoa)			
Irakurriaren ulermena	18	15	<15
Matematika	20	18	<15
Zientziak	18	15	<15
Gaitasunetan errendimendu handia duten 15 urteko ikasleak (PISA. 5. maila edo handiagoa).			
Irakurriaren ulermena	6	8	10
Matematika	10	13	16
Zientziak	6	8	10
Gastu publikoa hezkuntzan (BPGd-aren ehunekoa)	5,1	5,3	5,5

Iturria: Espainia 2050. Epe Luzeko Estrategia Nazionalerako oinarriak eta proposamenak

3. helburuak oinarri du herritarren prestakuntza eta eguneratzea hobetzea; helburu horri dagokionez, aurrera egin behar da Haur Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan emaitzak hobetzeko, hezkuntza etapetan bizitzan zehar hezkuntza sistema integratu bat sortu behar da eta biztanleria aktiboaren artean bizitza osoan prestakuntza orokortu, Lanbide Heziketaren eredia indartuz eta unibertsitatea ekoizpen sarera hurbilduz.

2. taula: Biztanleriaren prestakuntza eta eguneratzea hobetzeko adierazleak eta helburuak

Adierazlea	2030	2040	2050
Hirugarren hezkuntzan STEM arloan matrikulatutako emakumeak (guztizkoaren ehunekoa)	35	42	50
Gutxienez oinarrizko trebetasun digitalak dituzten helduen (16-74 urte) proportzioa	70	100	100

Atzerriko hizkuntzarik ez dakitela aitortzen duten helduak (25-64 urte) (guztizkoaren ehunekoa)	40	30	25
Azken urtean prestakuntzan egokitze programaren batean parte hartu duela dioten helduen (25-64 urte) proportzioa	50	70	90
Ikasten berriki aritu diren langabeen proportzioa (25-64 urte)	35	50	70
Prestakuntzara bideratutako enplegu politika aktiboak (BPGd-aren ehunekoa)	0,25	0,30	0,40
Langileei prestakuntza ematen dieten enpresen ehunekoa, tamainaren arabera			
Handiak (250 langile baino gehiago)	95	100	100
Ertainak (50-249 langile)	88	92	95
Txikiak (10-49 langile)	60	70	75

Iturria: Espainia 2050. Epe Luzeko Estrategia Nazionalerako oinarriak eta proposamenak

Hezkuntza-sistemaren erronka handien artean Espainiak lehentasuna eman die modernizazioari eta malgutzeari:

- ikasleen gaitasun-maila hobetzea, hasierako desabantailak konpentsatuta;
- krisialdian galdutako berdintasuna berreskuratzea;
- Lanbide Heziketa modernizatzea eta matrikula-tasak eta kualifikazio-tasak hobetzea;
- eskola-uzte goiztiarra murriztea eta uzten dutenak atzera ere hezkuntza-sisteman sartzeko aukerak erraztea;
- irakasleen lanbidea eguneratzea, buruzagiak izateko curriculumen berrikuntzan eta berrikuntza didaktikoan;
- 0-3 hezkuntzaren irismena eta kalitatea hobetzea, bai eta beraren curriculum-esparrua ere;
- bigarren hezkuntza malgutzeari, arreta hezkuntza-lorpenean jarrita;
- STEM bokazioak gehitzea, batez ere emakumeen artean;
- balore zibikoen inguruko hezkuntza bermatzea, herritarrak kritikoak izan daitezen eta gizartean parte har dezaten;
- hezkuntzan inbertitzeko eta bekak emateko esparrua bermatzea, alderdi politikoaren txandakatzearen eta inguruabar ekonomikoaren mende egon ez daitezen.

2.2. Alderdi demografikoak

Biztanleriarekin harremana duten adierazleek oso garrantzitsuak dira irakaskuntza antolatzeke; horregatik, beharrezkoa da haiek aztertzea.

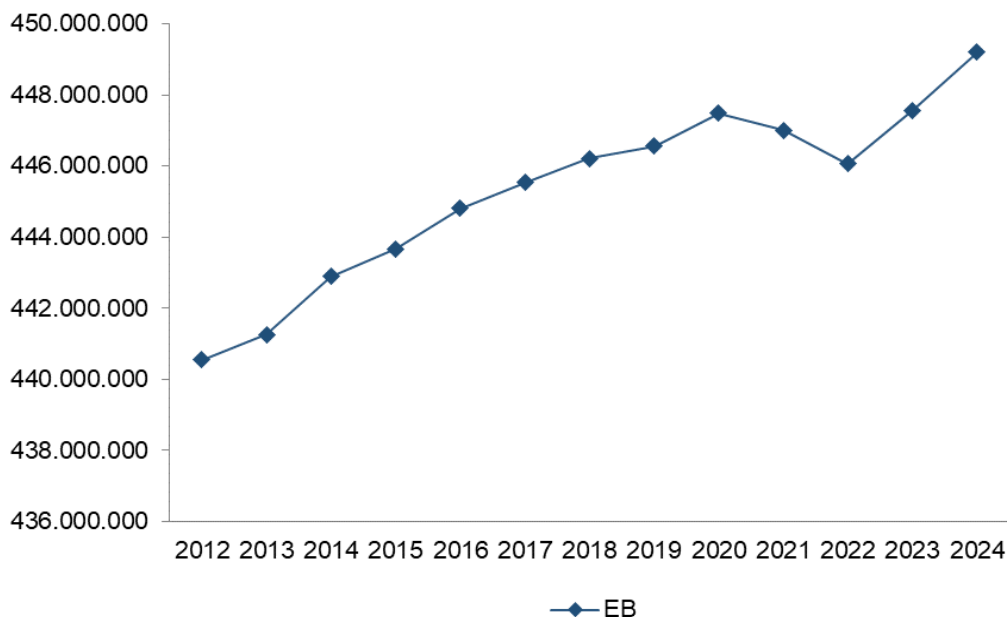
2.2.1. Biztanleria eta haren osaera

Hezkuntza politiketan garrantzi erabakigarria duten aldagaiak honako hauek dira: herrialde edo eskualde bateko biztanleria, horren guztizko kopurua, lurraldean duen banaketa geografikoa, adin piramidea, epe jakin bateko migrazio fluxuak eta datu horien ondorengo urteetako proiektzioak. Aldagai horiek zuzeneko eragina dute plangintzan, erabili beharreko baliabideetan eta horiek banatzeko moduan.

Biztanleriaren tamaina

2024ko urtarrilaren 1ean 449.206.579 pertsona bizi ziren EB27an, aurreko urteko egun berean baino 1.647.346 pertsona gehiago. Dinamika hori, baina, ez da berdina estatu eta eskualde guztietan; izan ere, badira hazkunde handia duten herrialdeak, egonkor mantentzen diren beste zenbait, eta atzera egiten ari direnak ere bai. Biztanleria gehitu diren hogeit hamar herrialdeen artean honako hauek dira hazkuntza handiena izan dutenak: Malta (+% 38,7), Luxenburgo (+% 16,9), Zipre (+% 13,8) eta Irlanda (+% 13,6). Biztanleria urritu den zazpi herrialdeetatik honako hauek dira jaitsiera handiena izan dutenak: Letonia (-% 5,9), Polonia (-% 3,6), Hungaria eta Grezia (-% 1,6 bietan).

8. grafikoa: EBko biztanleriaren bilakaera

Iturria: Eurostat

6 A
erans
kina

EBko aldaketa demografikoak oso garrantzitsuak izan daitezke hurrengo hamarkadetan. Joera demografikoei buruzko eredu gehienek arabera, emankortasun maila baxuen eta bizitza luzera handiagoaren eraginez, EBko biztanleriak zahartzen jarraituko du. Nahiz eta barne migrazioak eragin handia duen EBko biztanleriaren dinamikan, oso zaila izanen da herrialde askotan biztanleria zahartzeko dagoen joera aldatuko duen eragile bakarra migrazioa izatea.

Zahartzearekin loturiko ondorio ekonomiko eta sozialek ondorio larriak sor ditzakete Europan. Adibidez, emankortasun tasa baxuak ikasle kopurua murriztea ekarriko du; era berean, lanerako adinean dauden pertsona gutxiago izanen dira, bai eta adin aurreratuko pertsonen proportzio handiagoa ere. Aldaketa demografiko horiek gobernuen hainbat ahalmenetan eraginen dute; besteak beste, diru-sarrera fiskalak areagotzeko ahalmenetan, baita beren finantzak orekatzeko eta zerbitzu egokiak eskaintzeko ahalmenetan ere.

Erronka demografiko handienei aurre egin beharko dieten eremuak, oro har, eskualde periferikoak, landa eskualdeak eta eskualde postindustrialak izanen dira, bertako biztanleriak behera egin baitezake. Aldaketa demografikoaren lurralde hedadura ondorengo fenomeno bidez egiaztatzea daiteke:

- EBko ekialdean dauden estatu kide askotan –2004az geroztik EBn daudenetan– biztanleria behera egiten ari da;
- Alde handiak daude Mediterraneoaren arroan dauden eskualdeen eta biztanleria hain zaharkitua ez duten EBko iparraldean eta mendebaldean dauden eskualdeen artean;
- Hiri eskualde gehienetako biztanleriak gora egiten jarraitzen du; landa eremu askotako biztanle kopurua, ordea, beherantz doa;
- Estatu eta eskualdeetako hiriburuak eta inguratzen dituzten eskualdeak hazten ari dira, lanerako aukera gehiago eskaintzen dituztelako;
- Eskualde mailan desberdintasunak daude eta gizarte kohesioan eragina izan dezakete; esaterako, Alemanian eta Turkian (ekialdeko eta mendebaldeko eskualdeen artean), edo Frantzia, Italian eta Erresuma Batuan (iparraldeko eta hegoaldeko eskualdeen artean).

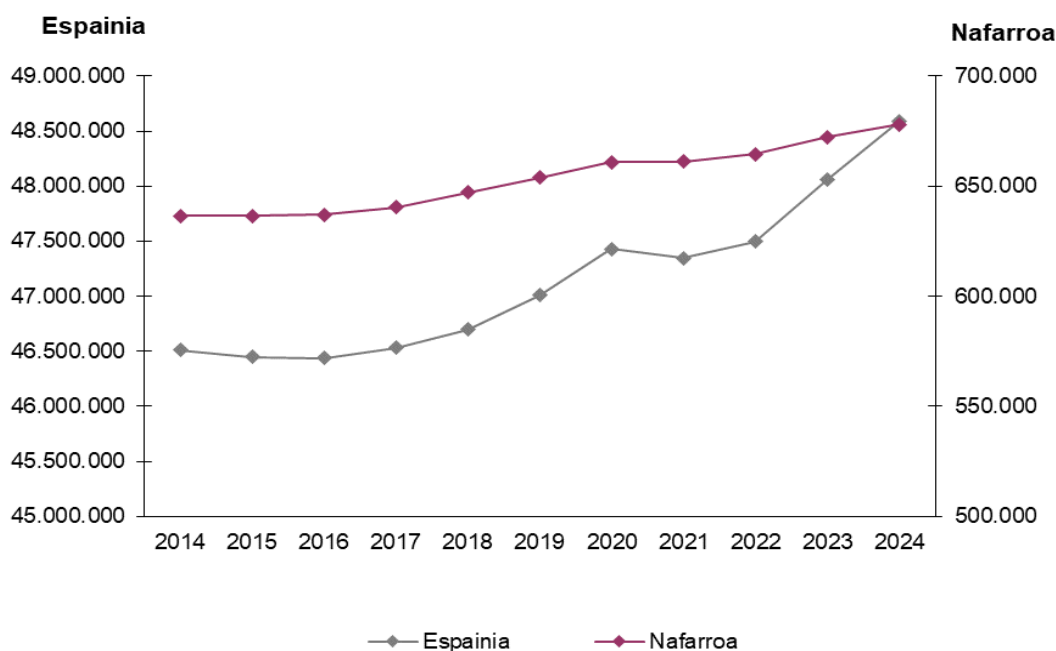
Espanian, 2024ko urtarrilaren 1ean 48.592.909 biztanle zeuden; hau da, urtebete lehenago baino 533.132 biztanle gehiago. 2017an hasi zen gorakadak bere horretan dirau. Izan ere, zenbait urtez etengabe urritu ondoren, urte hartan gora egin zuen Etengabeko Erroldan inskribatutako biztanleen kopuruak, eta lehen aldiz 48 milioitik gorakoa da.

Espainiar nazionalitateko pertsonak 118.595 gehiago dira (+% 0,28). Bestalde, atzerriko biztanleak 410.620 gehiago dira (+% 6,32). Herritar guztietatik % 86,6k espainiar nazionalitatea dute (42.101.407) eta % 13,4k, berriz, atzerrikoa (6.491.502).

Atzerriko biztanleen artean bere horretan dirau 2017an hasitako joerak.

2023an biztanleria hazi egin zen Espainian, ia erabat atzerrian jaiotako pertsonen gehikuntzaren ondorioz. Atzerrian jaiotako biztanleak 8.775.213 izan ziren, atzerriko nazionalitatea zutenak baino gehiago, Espainiako nazionalizazio prozesuen ondorioz. 2023ko laugarren hiruhilekoan etorkinen nazionalitate nagusiak kolonbiarra (42.600 pertsona iritsi ziren Espainiara), venezuelarra (27.300) eta marokoarra (25.800) izan ziren. Bestalde, emigratzaileen nazionalitate nagusiak espainiarra (10.400 irteera), marokoarra (9.500) eta errumaniarra (8.100) izan ziren.

9. grafikoa: Biztanleriaren bilakaera Espainian eta Nafarroan

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren etengabeko estatistika

Nafarroako Foru Komunitateak, 678.103 biztanle zituela, hazkunde txiki bat izan zuen 2023. urtean (5.903 pertsona).

3. taula: 2023-2024 aldiko bilakaera demografikoa. Espainia, Nafarroa

	Biztanleria 2023-1-1ean	Biztanleria 2024-1-1ean	Saldoak		
			Begetatiboa	Kanpoko migrazioa	Barneko migrazioa
Espainia	48.059.777	48.592.909	-135.166	727.005	0
Nafarroa	672.200	678.103	-1.558	9.186	60

* Urtarrilaren 1eko behin-behineko datuak
Datu horiek zabaltzeko egutegia atzeratu egin da eta txosten honetako datuak biltzeko prozesuaren ondorengo data batera igaro da. Aurreko urteko datuak erakusten dira
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren etengabeko estatistika

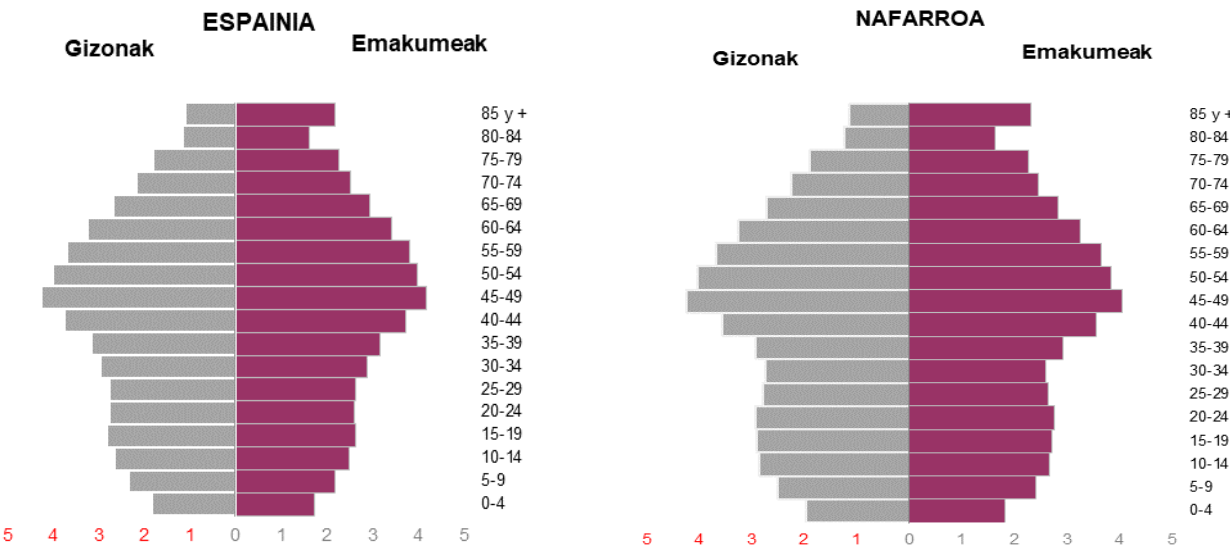
6 B
erans
kina

Biztanleria, sexuaren eta adinaren arabera

Erroldan inskribatuta dauden pertsona guztietatik, % 51,0 emakumezkoak dira eta % 49,0 gizonezkoak. Emakumeen kopurua, bai nazionalitate espainiarra (% 51,2), bai nazionalitate atzeritarra (% 50,0) dutenena, gizonena baino handiagoa da.

Nafarroan, erroldan inskribatu diren pertsona guztietatik, % 50,5 emakumezkoak dira eta % 49,5 gizonezkoak.

10. grafikoa: Biztanleria, adin taldearen eta sexuaren arabera. Espainia eta Nafarroa. 2024ko urtarrilaren 1a

* Behin-behineko datuak
Iturria: EIN. Biztanleriaren etengabeko estatistika

* Behin-behineko datuak
Iturria: EIN. Biztanleriaren etengabeko estatistika

7.
erans
kina

Biztanleriaren irudia, adin taldeen eta sexuaren arabera multzokatuta, egonkorra da azken urteetan, eta zahartzen ari den gizarte baten irudia da; tarteko adinak dira nagusi (40-64), gazteenak gutxitu egin dira (0-4) eta zaharren adin tarteak hazi egin dira.

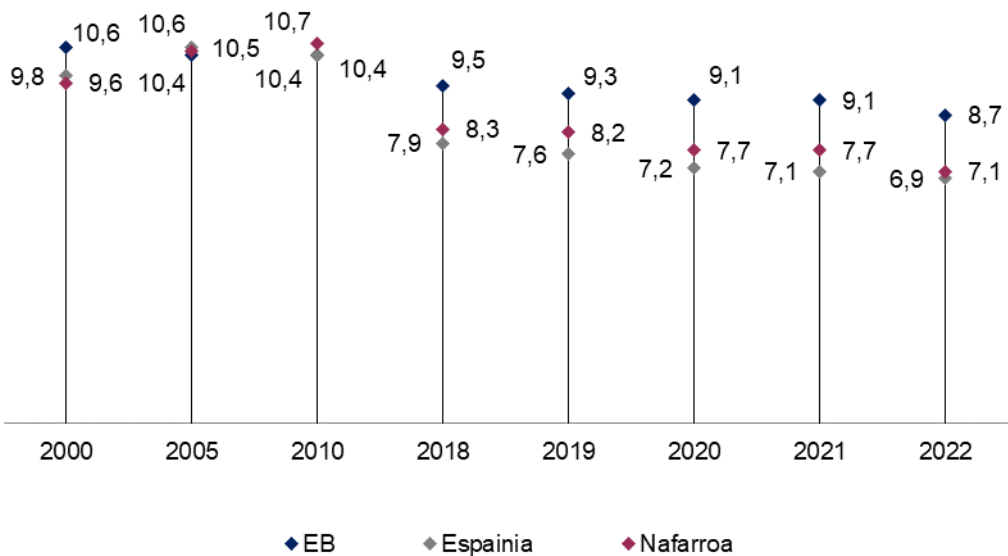
2022an 329.251 pertsona jaio ziren Espainian, hau da, aurreko urtean baino 8.129 gutxiago; jaiotza-tasa 6,9 izan zen. Ia autonomia erkidego guztietan izan ziren jaiotza gutxiago; salbuespen bakarrak Ceuta eta Gaztela eta Leon izan ziren. Nafarroan, 5.113 jaiotza izatetik azken urtean 4.759 izatera (–354 pertsona) igaro zen; jaiotza tasa 7,1 izan zen.

4. taula: Jaiotza tasa Europar Batasunean, Espainian eta Nafarroan

	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
EB	10,6	10,4	10,4	9,8	9,5	9,3	9,1	9,1	8,7
Espainia	9,8	10,6	10,4	9,0	7,9	7,6	7,2	7,1	6,9
Nafarroa	9,6	10,5	10,7	9,4	8,3	8,2	7,7	7,7	7,1

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Oinarrizko adierazle demografikoak eta Eurostat

11. grafikoa: Jaiotza tasa Europar Batasunean, Espainian eta Nafarroan

Iturria: Estatistika Institutu Nazionalaren eta Eurostaten oinarrizko demografia-adierazleak

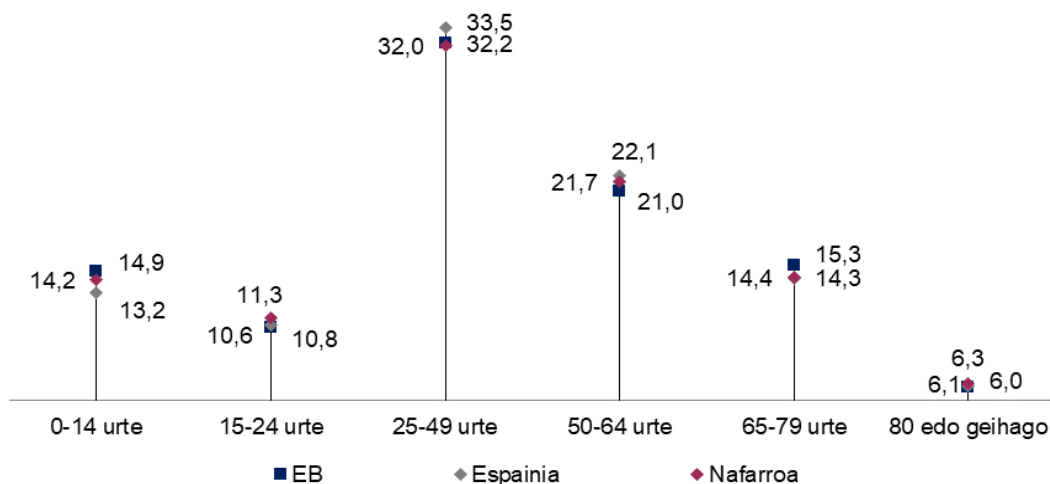
8.
erans
kina

2023an, Espainiako biztanleriak gora egin zuen adin-talde hauetan: 15-34 urte eta 45-84 urte. Aldiz, behera egin zuen talde hauetan: 10 urtetik beherakoak (74.959 pertsona gutxiago), 35-44 urte bitartekoak (123.008 gutxiago) eta 90 urtetik gorakoak (31.551 gutxiago).

Joera horiek antzekoak dira Nafarroan: biztanle kopurua zertxobait handitu zen (5.948); 10 urtetik beherakoek kopuruak behera egin zuen (–1.531), bai eta 35-44 urteko taldekoenak (–1.997) eta 85-89koenak (–475) ere. Pertsona kopuruak gora egin zuen 10-34 urtekoen artean (3.261), 45-84 urtekoen artean (6.349) eta 90 urtetik gorakoek artean (341).

EBko, Espainiako eta Nafarroako batez besteko balioak antzekoak direla egiazta daiteke biztanleria adin talde hauen arabera aztertuta: 0-14, 15-24, 25-49, 50-64, 65-79 eta 80tik gora.

12. grafikoa: EBko, Espainiako eta Nafarroako biztanleria, adin taldearen arabera. 2024*

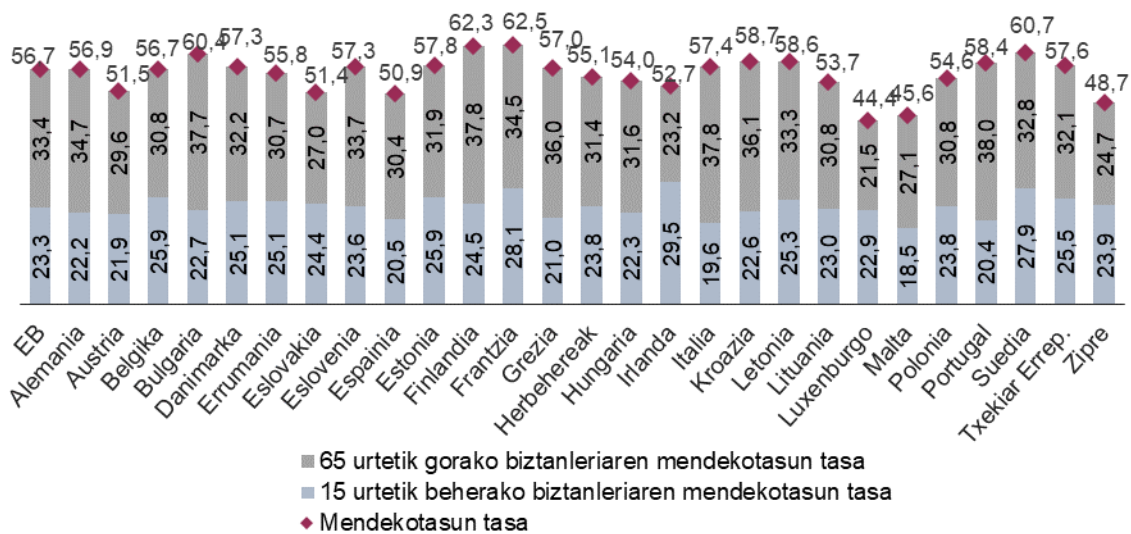
*EBko datuak 2023koak dira, eta Espainiakoak eta Nafarroakoak 2024ko urtarilaren 1ekoak.
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionalaren eta Eurostaten biztanleriaren zifrak

9.
erans
kina

Mendekotasun-tasa

Mendekotasun-tasa hezkuntzarako interesgarria den adierazle demografiko bat da, eta ez-aktibo egon daitekeen populazioaren proportzioaren hurbilketa bat da. 16 urtetik beherako edo 64 urtetik gorako biztanleriaren eta 15 urtetik gorako eta 65 urtetik beherako biztanleriaren arteko zatidura da, ehunekotan adierazia.

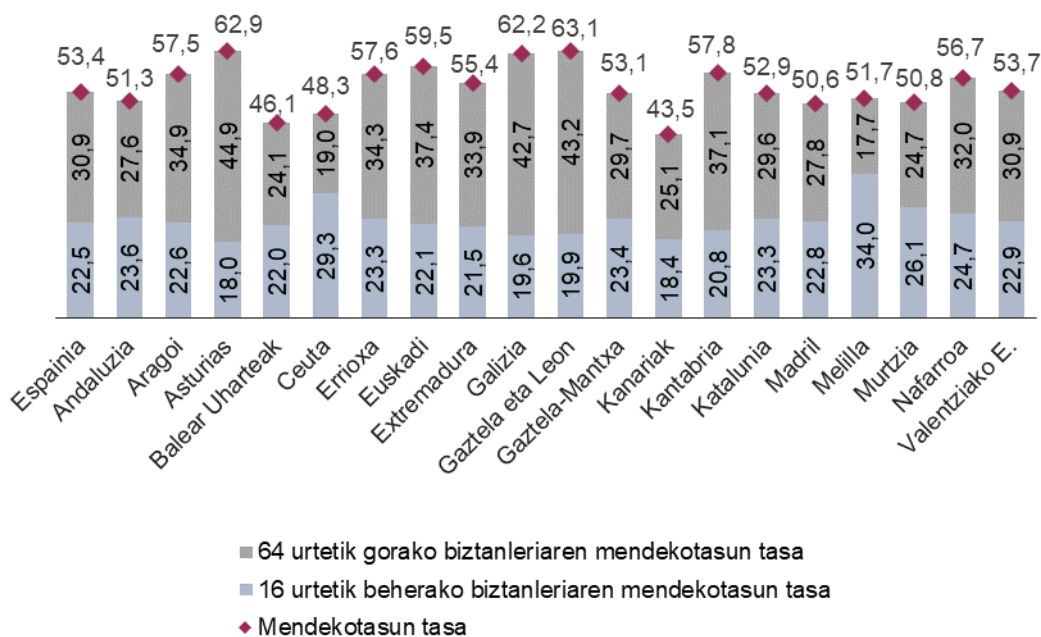
13. grafikoa: EBko mendekotasun tasa. 2023

Iturria: Eurostat

10 A
erans
kina

14. grafikoa: Mendekotasun tasa autonomia erkidegoen arabera. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Oinarrizko adierazle demografikoak

10 B
erans
kina

Jakina, hezkuntza sisteman eragin handiena duen mendekotasun tasa 16 urtetik beherakoei dagokiena da (16 urtetik beherakoen eta 15 urtetik gorako eta 65 urtetik beherako biztanleen

arteko zatidura, ehunekotan adierazia). Ceuta eta Melilla dira adierazle horren balio altuenak dituztenak (% 29,3 eta % 34,0 hurrenez hurren). Beste muturrean Asturias dago, 16 urtetik beherakoen mendekotasun-tasa % 18 baino ez baita han. Horrek adierazten du estatuko batezbestekoa (% 22,5) baino ia bost puntu portzentual txikiagoa dela adierazle hori. Nafarroa laugarren dago (% 24,7).

64 urtetik gorako pertsonen mendekotasun-tasari dagokionez (64 urtetik gorako biztanleen eta 15 urtetik gorako eta 65 urtetik beherako biztanleen arteko zatidura, ehunekotan adierazia), balio altuenak Asturiasen (% 44,9), Gaztela eta Leonen (% 43,2) eta Galizian (% 42,7) daude. Beste muturrean, 64 urtetik gorakoen mendekotasun-tasa baxuenekin, Melilla (% 17,7) eta Ceuta (% 19,0) daude. Nafarroa bederatzigarren postuan dago (% 32,0).

Bilakaeraren aurreikuspenak

2025-2060 aldian, Europako herrialde eta eskualdeetan, bi izanen dira joera demografiko nagusiak: egonkortasuna kasu batzuetan (Eslovenia, Estonia) eta jaitsiera beste batzuetan (Alemania, Bulgaria, Kroazia, Eslovakia, Espainia, Finlandia, Grezia, Hungaria, Italia, Letonia, Lituania, Polonia, Portugal, Txekiar Errepublika eta Errumania). Herrialde gutxitan aurreikusten da hazkunde demografikoa gertatzea (Austria, Belgika, Zipre, Danimarka, Frantzia, Irlanda, Luxenburg, Malta, Herbehereak eta Suedia).

Nafarroan aurreikusten den bilakaera demografikoari dagokionez, biztanleria % 5,8 handiagoa izanen da 2025-2060 aldian: 675.503 biztanletik 716.747 biztanlera pasatuko gara.

Jaiotzetan goranzko joera izanen da, EINren datuen arabera.

5. taula: Biztanleria proiektzioak EBn, Espainian eta Nafarroan. 2025-2055

	2025	2035	2045	2050	2055	2060
EB-27	453.168.040	451.991.345	450.322.278	447.877.407	444.312.273	435.822.969
Espainia	48.614.060	49.760.920	50.527.425	50.460.161	50.009.648	48.491.039
Nafarroa	675.503	698.200	715.213	719.331	719.594	716.747

Iturria: Eurostat

11 A
erans
kina

15. grafikoa: Jaiotzak Nafarroan. 2022-2036rako proiektzioak

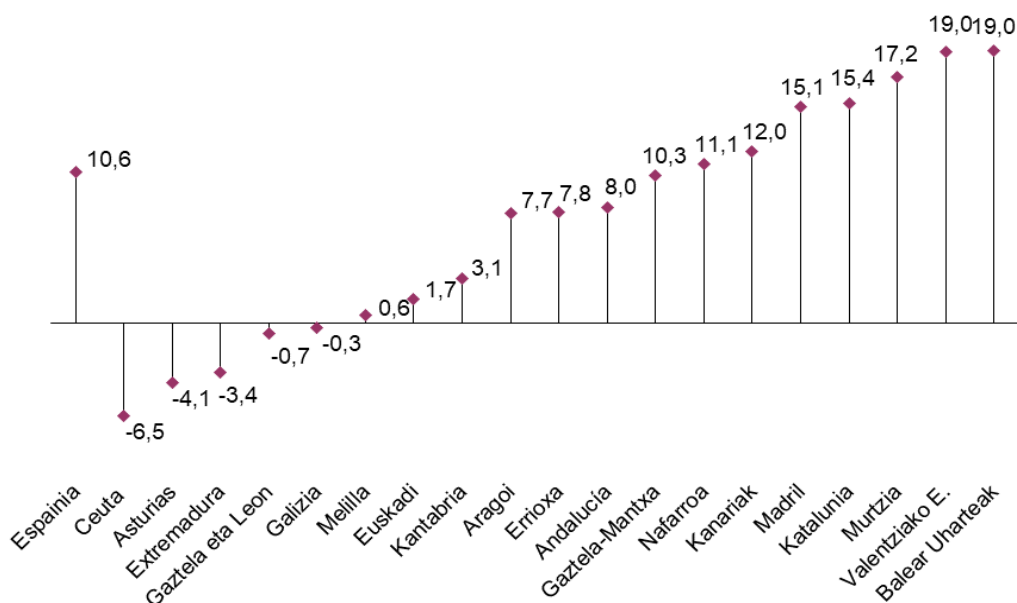

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren gaineko proiektzioak

2024an jaiotzen kopurua gehitzen hasiko da autonomia erkidego guztietan, eta hala jarraituko du 2042ra arte. Hortaz, 2024 eta 2038 artean 5,5 milioi jaiotza inguru izanen dira, aurreko hamabost urteetan baino % 8,7 gutxiago. Hala ere, 2058tik aurrera baliteke jaiotzen kopurua handitzen hastea berriro, gero eta belaunaldi ugariagoak ugalkortasun handieneko adinetara iristearen ondorioz. Hala ere, jaiotzak heriotzak baino gutxiago izanen omen dira beti.

Biztanleria Balear Uharteetan eta Valentziako Erkidegoan gehituko da (% 19ko hazkuntza erlatiboa bietan). Aldiz, biztanleria urritu egingen da Asturiasen (-% 4,1), Extremaduran (-% 3,4), Gaztela eta Leonen (-% 0,7) eta Galizian (-% 0,3), bai eta Ceutan ere (-% 6,5).

16. grafikoa: Proiektatutako hazkunde erlatiboa, autonomia erkidegoen eta hiri autonomoen arabera. 2024-2039

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren gaineko proiektzioak

2.2.2. Hiri eta landa eremuetako biztanleria

Biztanleria hirietan edo landa eremuetan kokatua dagoen, oso ezberdinak izaten dira fenomenoak, beharrak, zerbitzuen egiturak eta kostuak.

Espainian, 100.000 biztanle baino gehiagoko 65 udalerri daude; 50.001 eta 100.000 biztanle arteko 87 udalerri; 10.001 eta 50.000 biztanle arteko 620 udalerri; 1.001 eta 10.000 biztanle arteko 2.381 udalerri; eta 4.978 udalerrik 1.000 biztanle baino gutxiago dituzte.

Espainian erroldatutako biztanleen % 94,4 hiriguneetan bizi da, hau da, 2.000 biztanletik gorako udalerrietan. Autonomia erkidegoei dagokienez, ehuneko handienak Ceutan eta Melillan (% 100,0), Murtzian (% 99,7) eta Madrilen eta Kanarietan (% 99,3) daude. Txikiak, berriz, Gaztela eta Leongoa (% 75,3) eta Extremadurakoa (% 79,1) dira.

Biztanle gehien galdu dituzten eremuak landa eremuak dira; bereziki, duela urte batzuetatik despopulazio prozesu azkarren eraginez kaltetutako udalerriak.

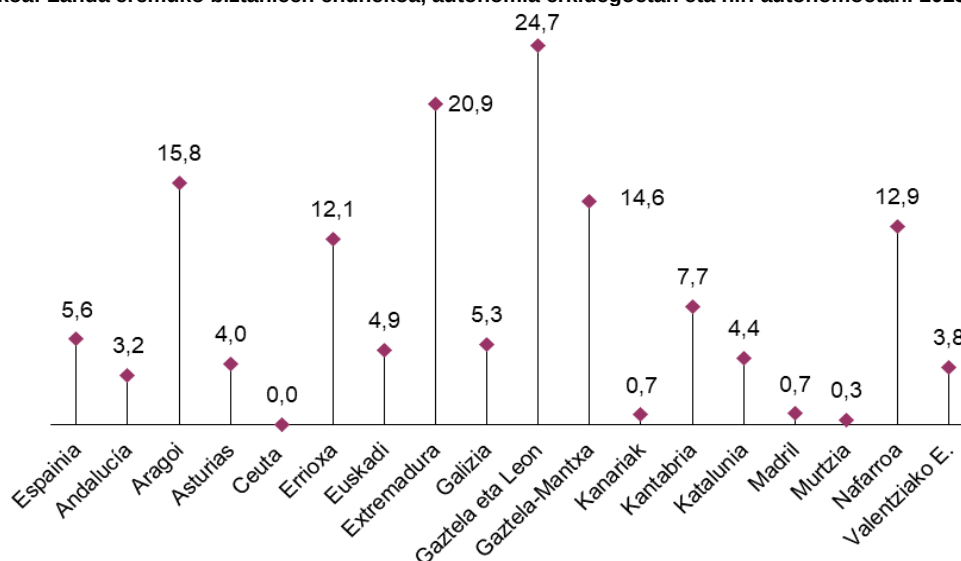
Lan merkatuaren eta despopulazioaren artean erlazio zuzena dago: izan ere, lanerako aukera faltak biztanleen galera progresiboa eragiten du. Biztanleak galtzearen ondorioz, gero eta udalerri gehiagok dituzte mila biztanle baino gutxiago. Hala eta guztiz ere, udalerri horietako biztanleriaren pisua gero eta txikiagoa da.

Aldea handiagoa da erroldan ehun pertsona baino gutxiago dituzten udalerrietan. Espainian, gaur egun, 1.369 udalerri daude egoera horretan. Beraz, udalerri guztien % 16,8 dira; hala ere, 78.322 pertsona besterik ez dira. Alegia, biztanleria osoaren % 0,16 baino ez.

Landatasun indizea

Landatasun indizea 2.000 biztanletik beherako udalerrietan bizi diren biztanleen ehunekoa da. Autonomia erkidego guztiak kontuan hartuta, biztanleria osoaren % 5,6 bizi da landa eremuan. Nabarmentzekoak dira, beren indize altua dela eta, Gaztela eta Leon (% 24,7), Extremadura (% 20,9) eta Aragoi (% 15,8). Nafarroa, % 12,9ekin, bosgarren postuan dago. Beste muturrean, Murtzia, Madril eta Kanariak daude, % 1etik beherako datuekin.

17. grafikoa: Landa eremuko biztanleen ehunekoa, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Errolda. Biztanleria, udalerriak

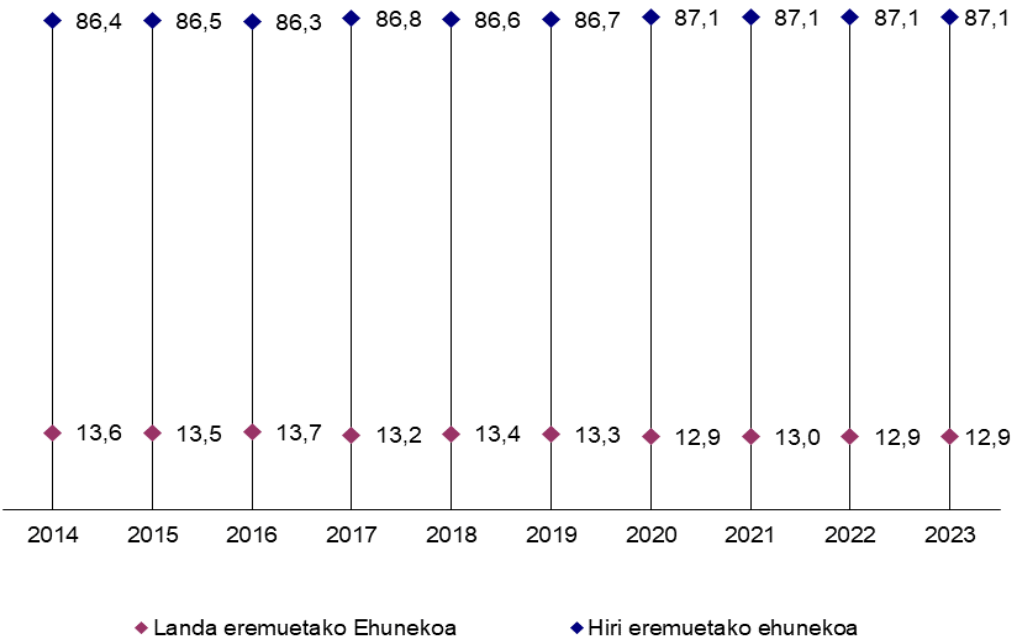
2.000 biztanle arteko udalerrietan bizi den Nafarroako biztanleriaren proportzioa egonkorra da, baita udalerri horietako 17 urtetik beherako biztanleria ere (13.000 gazte inguru). Errealitate horrek garrantzi handia du landa eremuko hezkuntza zerbitzuen etorkizuna erabakitzeko orduan.

6. taula: Udalerriaren tamainaren arabera sailkatutako biztanleria (2.000 biztanle arteko udalerriak eta hortik gorakoak). Nafarroa

	Biztanleria guztira			17 urtetik beherakoak			17 urtetik beherakoak (herritar guztien %)		
	Guztira	2.000 biztanle arteko udalerriak	2.000 biztanletik gorako udalerriak	Guztira	2.000 biztanle arteko udalerriak	2.000 biztanletik gorako udalerriak	Guztira	2.000 biztanle arteko udalerriak	2.000 biztanletik gorako udalerriak
2013	644.477	90.186	554.291	113.013	13.299	99.714	17,5	14,7	18,0
2014	640.790	86.995	553.795	112.894	12.809	100.085	17,6	14,7	18,1
2015	640.476	86.250	554.226	113.163	12.720	100.443	17,7	14,7	18,1
2016	640.647	87.871	552.776	113.272	13.109	100.163	17,7	14,9	18,1
2017	643.234	85.197	558.037	113.785	12.647	101.138	17,7	14,8	18,1
2018	647.554	87.084	560.470	114.415	13.026	101.389	17,7	15,0	18,1
2019	654.214	87.062	567.152	114.916	13.013	101.903	17,6	14,9	18,0
2020	661.197	85.239	575.958	115.394	12.766	102.628	17,5	15,0	17,8
2021	661.537	85.757	575.870	113.887	12.703	101.184	17,2	14,8	17,6
2022	664.117	85.905	578.212	112.866	12.612	100.254	17,0	14,7	17,3
2023	672.155	86.929	585.226	113.293	12.695	100.598	16,9	14,6	17,2

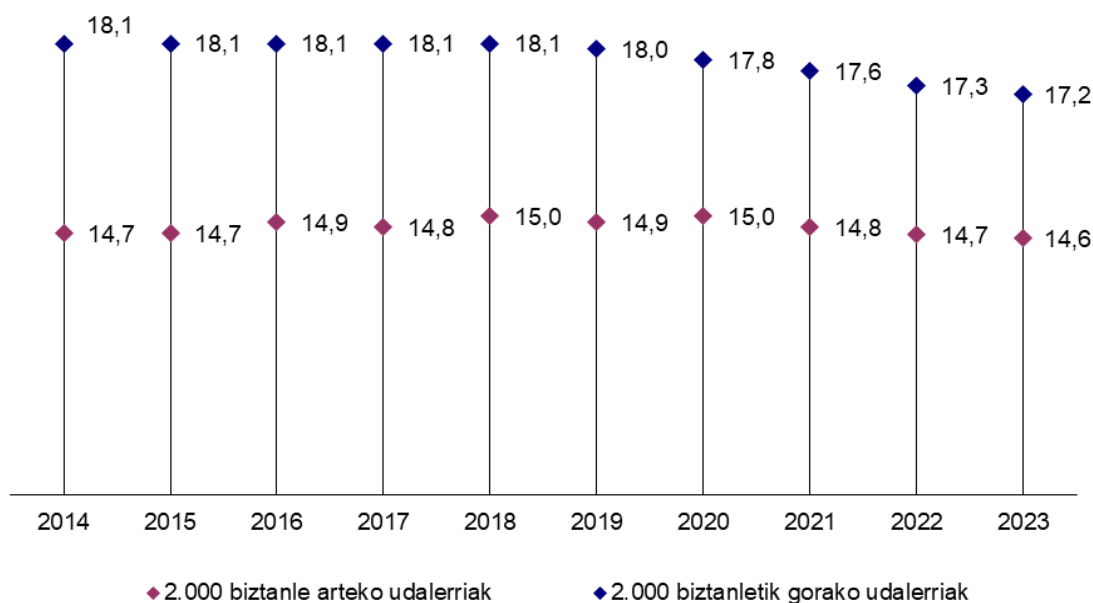
**2023tik aurrera EINek ez du argitaratzen Biztanleriaren Inkesta Jarraitua*
Iturria: Nastat, Biztanleriaren Erroldako datuetan oinarrituta (EIN)

18. grafikoa: Hiri eta landa eremuetako biztanleen ehunekoa. Nafarroa

*2023tik aurrera EINek ez du argitaratzen Biztanleriaren Inkesta Jarraitua
Iturria: Nastat, Biztanleriaren Erroldako datuetan oinarrituta (EIN)

19. grafikoa: Hiri eta landa eremuetako 17 urtetik beherako biztanleen ehunekoa. Nafarroa

*2023tik aurrera EINek ez du argitaratzen Biztanleriaren Inkesta Jarraitua
Iturria: Nastat, Biztanleriaren Erroldako datuetan oinarrituta (EIN)

2.2.3. Atzerritarrak

Azken urteotan hezkuntza sisteman eragin handia izan duen faktoreetako bat jatorriz atzerritarrak diren biztanleak dira. 2024ko urtarilaren 1ean, Espainian inskribatutako biztanleen % 13,4 atzerritarrak ziren. Nafarroan, ordea, garai berean % 12,7 ziren.

2024ko urtarilaren 1ean, Espainiako Errolda Jarraituan inskribatutako pertsona guztietatik 42.101.407k espainiar nazionalitatea dute (% 86,6) eta 6.491.502 atzerritarrak dira (% 13,4).

2023an inskribatutako espainiarrak 105.666 gehiago izan ziren; atzerritarrak, berriz, 401.882 gehiago izan ziren (% 12,7). EB-27ko estatuetak 44.305 atzerritar gehiago izan ziren (% 7,6) eta Europar Batasunetik kanpokoak 97.081 gehiago (% 16,7).

2000. urtean kopurua 923.879 izatetik 2011ko urtarilaren 1ean 5.751.487 izatera aldatu zen. Handik aurrera zifrak behera egin zuen, eta 2013an gertatu zen beherakadarik handiena (522.751 pertsona gutxiago). Joera horrek jarraitu zuen ondorengo urteetan, eta 2016koa izan zen jaitsierarik txikiena (-45.774). 2019an atzeritarren kopurua handitu zen hirugarren urtez segidan, eta urte horretan izan zen igoerarik handiena. 2020az geroztik goranzko joera izan da, eta 2023an 6.089.620 izan ziren.

Errolda Jarraituan espainiar nazionalitatearekin inskribatutako pertsonen kopurua 42 milioitik behera dago. Beste alde batetik, atzeritarren kopurua 6 milioitik gora dabil.

7. taula: Biztanleria, nazionalitatearen eta sexuaren arabera. Behin-behineko erroldako datuak. 2024ko urtarrilaren 1a

		Espainia			Nafarroa		
		Bi sexuak	Gizonak	Emakumeak	Bi sexuak	Gizonak	Emakumeak
Guztira		48.592.909	23.807.546	24.785.363	678.103	335.742	342.361
Espainiar nazionalitatea	Guztira	42.101.407	20.558.907	21.542.500	592.155	292.098	300.057
	%	86,6	86,4	86,9	87,3	87,0	87,6
Atzerriko nazionalitatea	Guztira	6.491.502	3.248.639	3.242.863	85.948	43.644	42.304
	%	13,4	13,6	13,1	12,7	13,0	12,4

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren etengabeko estatistika

Datu hauek ere azpimarratzekoak dira:

- Atzeritar gehien dauden autonomia erkidegoak Balear Uharteak (% 21,1), Valentziako Erkidegoa (% 18,3) eta Katalunia (% 18,2) dira. Berriz, atzeritarren proportziorik txikienak Extremaduran (% 4,1), Galizian (% 5,7) eta Asturiasen (% 6,0) daude.
- 2023an, atzeritar nazionalitateko pertsonen kopuruak gora egin du autonomia erkidego guztietan, Melillan izan ezik. Gorakada handienak Katalunian (95.471), Valentziako Erkidegoan (83.273), Madrilen (70.665) eta Andaluzian (31.273) izan dira. Termino erlatiboetan, gorakada handienak Balear Uharteetan (% 20,5) eta Katalunian (% 17,2) izan dira. Ezein autonomia erkidegotan ez da gertatu jaitsierarik.
- Errolda Jarraituan inskribatutako EB-27ko herrialdeetako atzeritarrek 1.690.732 dira. Horien artean ugarienak errumaniarrak (629.755), italiarrak (301.791) eta alemaniarrek (125.792) dira. Europako Batasunekoak ez diren atzeritarren artean, marokoarrak (893.953), kolonbiarrak (453.911) eta britainiarrak (284.037) dira ugarienak.
- Azpimarragarria da Kolonbiako (+142.391), Ukrainako (+83.401) eta Venezuelako (+64.498) herritarren kopuruaren igoera. Jaitsiera absoluturik handienak, berriz, errumaniarren (−9.742), Erresuma Batukoen (−7.328), boliviarren (−3.507) eta bulgariarren (−3.061) artean gertatu dira.
- Balio erlatiboetan, eta pertsona kopuru handieneko nazionalitateen artean, 2023ko hazkunde handienak Kolonbiako (% 24,5), Ukrainako (% 14,4) eta Venezuelako (% 11,1) biztanleenak izan dira. Jaitsiera handienak, aldiz, Errumaniako (−% 1,7) eta Erresuma Batuko (−% 1,3) biztanleenak izan dira.
- Herrialdeak multzoka hartuta, ugarienak EB-27ko biztanleak dira: atzeritar guztien % 27,8 dira. Ondoren Hego Amerikakoak datoz (% 24,2) eta gero Afrikakoak (% 20,4).

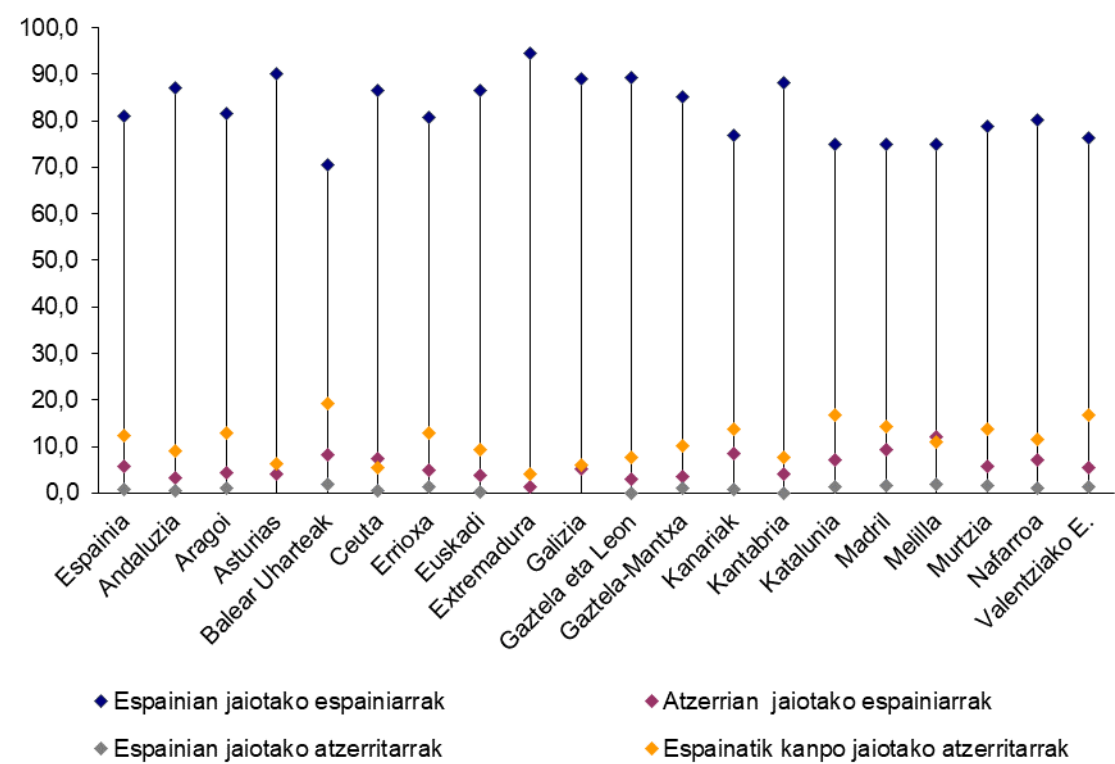
8. taula: Biztanleriaren jatorria Espainian eta Nafarroan. 2024

	Espainatik kanpo jaiotako atzeritarrek	Espainian jaiotako atzeritarrek	Atzerrian jaiotako espainiarrak	Espainian jaiotako espainiarrak
Espainia	6.036.963	458.381	2.759.219	39.355.895
Nafarroa	78.944	6.855	48.738	543.556

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren zifrak eta errolda demografikoak

12.
erans
kina

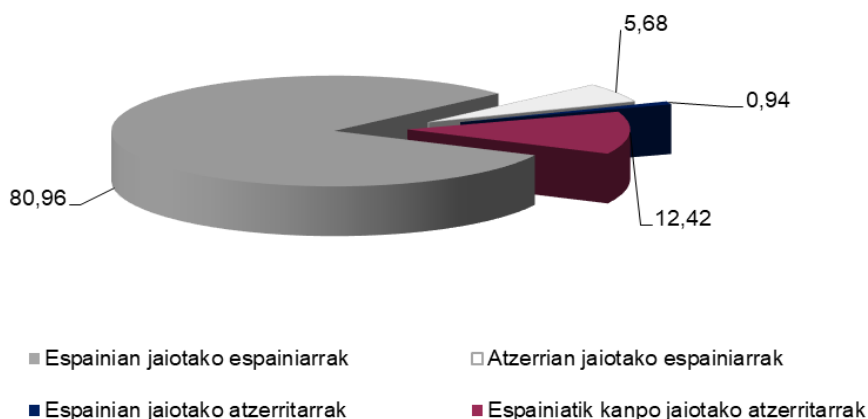
20. grafikoa: Biztanleriaren jatorria autonomia erkidegoetan* eta hiri autonomoetan. 2024

* Ehunekotan adierazita, guztizko datuak eranskinean daude
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren zifrak eta errolda demografikoak

Biztanleen % 81,9 Espainian jaioak dira eta % 18,1 atzerrian jaioak. Nazionalitateari dagokionez, Espainiako nazionalitatea daukatenen % 81,0 Espainian jaioak dira; aldiz, atzerriko nazionalitatea dutenen artean Espainian jaioak % 0,9 dira.

21. grafikoa. Biztanleriaren ehunekoa Espainian nazionalitatearen eta jaiolekuaren arabera. 2024

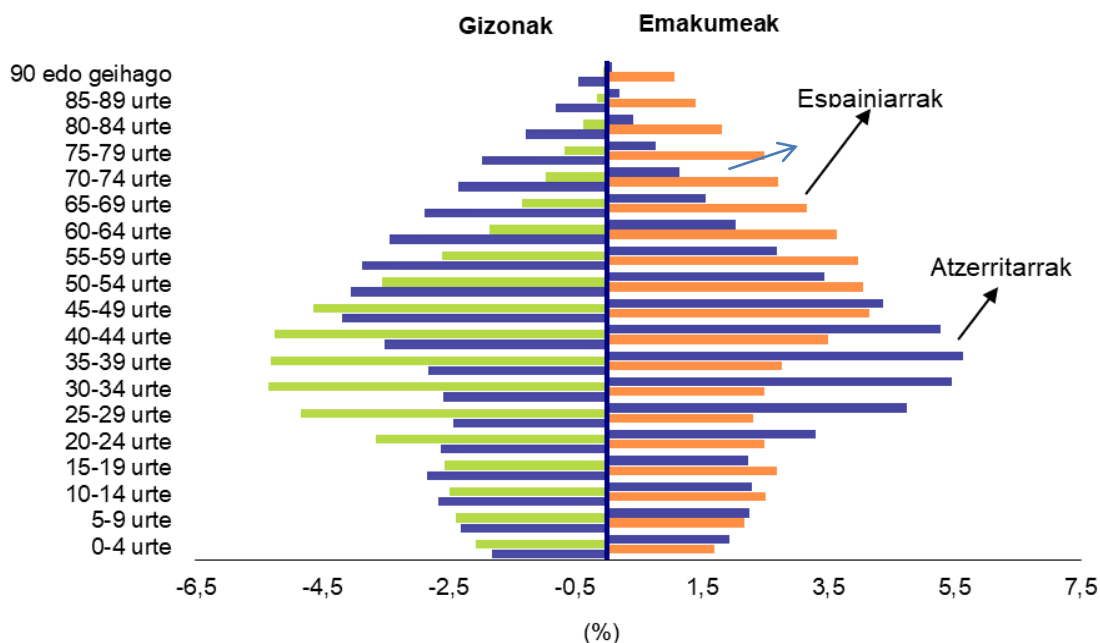

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren zifrak eta errolda demografikoak

Espainiarren eta Espainian bizi diren atzerritarren biztanleriaren piramideak adin taldeen arabera alderatuta, ikusiko dugu txikiagoa dela atzerritarren adinaren batezbestekoa. 15-44 urte arteko biztanleen taldeari erreparatuta, atzerritar guztien % 53,9 dira talde horretakoak; aldiz, bertako herritarren artean talde horretakoak % 33,1 dira.

Nazionalitatearen arabera, nabarmentzekoa da 15 - 44 urte artekoen taldea, hortxe agertzen baitira espainiar nazionalitateko biztanleen eta atzerriko nazionalitatea dutenen arteko alderik handienak; gainera, atzerritarren portzentajea espainiarrena baino handiagoa da.

22. grafikoa: Espainiako biztanleriaren piramidea. Espainiar nazionalitatea eta beste nazionalitate batzuk. 2024ko urtarrilaren 1a

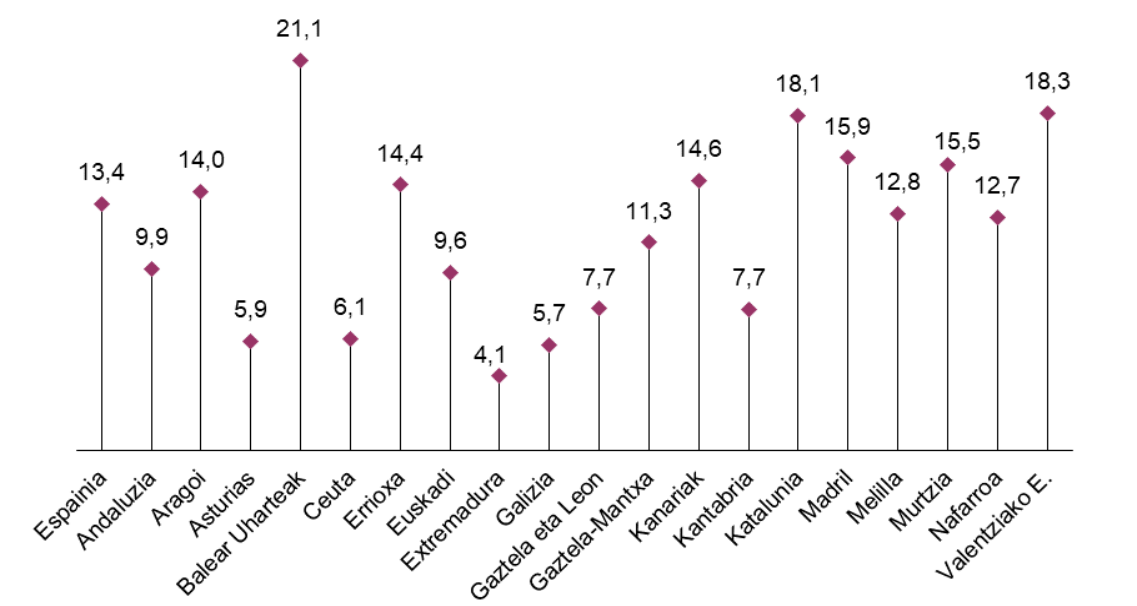

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren Estatistika Jarraitua

Nafarroan, atzerritarren portzentajea (% 12,65) batezbestekoaren (% 13,36) azpitik dago. Atzerritar gehien dauden autonomia erkidegoak Balear Uharteak (% 21,12), Valentziako Erkidegoa (% 18,28), Katalunia (% 18,14) eta Madril (% 15,86) dira. Aldiz, atzerritarren

proportziorik txikiak Extremaduran (% 4,05), Galizian (% 5,73) eta Asturiasen (% 5,95) daude.

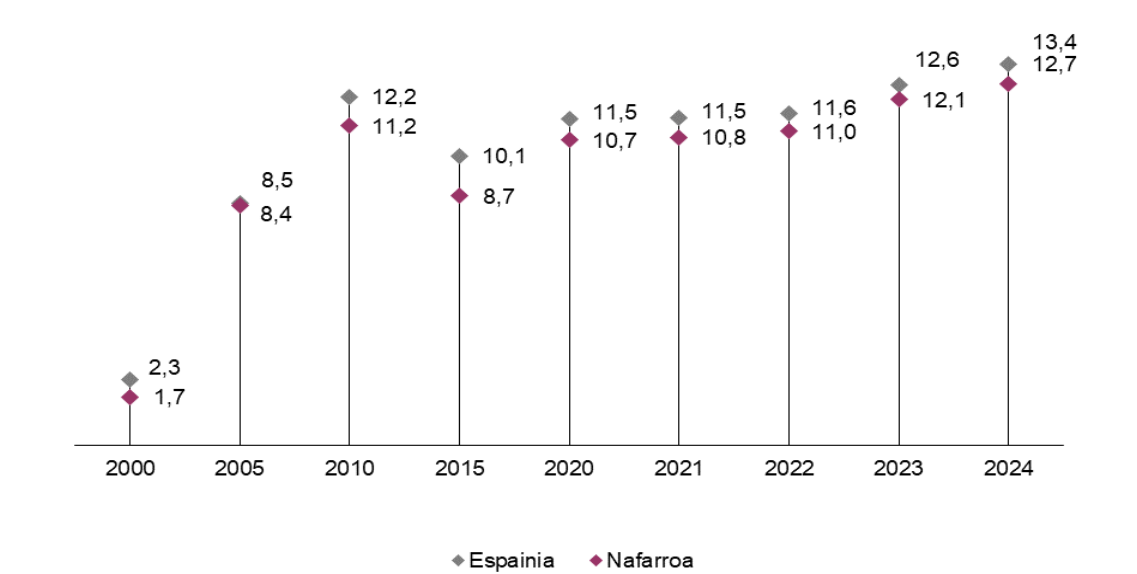
23. grafikoa: Atzeritarren ehunekoa errolda jarraituan, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoen arabera. 2024

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren etengabeko estatistika

Biztanleria atzeritarren ehunekoaren bilakaerak gehieneko balioa lortu zuen 2010ean Espainian (% 12,2) eta Nafarroan (% 11,2), eta hortik aurrera behera egin zuen hurrengo urteetan; hala, balio egonkorretara iritsi da, hots, % 11 inguru Espainian eta % 10 inguru Nafarroan 2020an. Hurrengo urteetako hazkundera neurrizkoa izan da Espainian eta Nafarroan, eta 2024an hazkunde handia gertatu da, Espainian % 13,4ra iritsi baita eta Nafarroan % 12,7ra (2010ean baino gehiago).

24. grafikoa. Atzeritarren ehunekoaren bilakaera. Espainia eta Nafarroa

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren Estatistika Jarraitua

Atzerriko biztanleria Nafarroan

Nafarroako atzeritarren kopuruak behera egin zuen 2018ra bitartean, gehienbat bi arrazoiengatik: batzuek Espainiako nazionalitatea eskuratu zutelako eta beste batzuk beren sorlekura itzuli zirelako. Hala ere, urte horretatik aurrera, atzeritar nazionalitatea dutenen kopuruak gora egin du nabarmen; 2020an eta 2021ean maila horretan jarraitu du, eta 2022an apur bat igo da. 2023an berriz gora egin du nabarmen.

9. taula: Nafarroako biztanleak, urte bakoitzeko urtarilaren 1ean, nazionalitatearen eta jaiolekuaren arabera

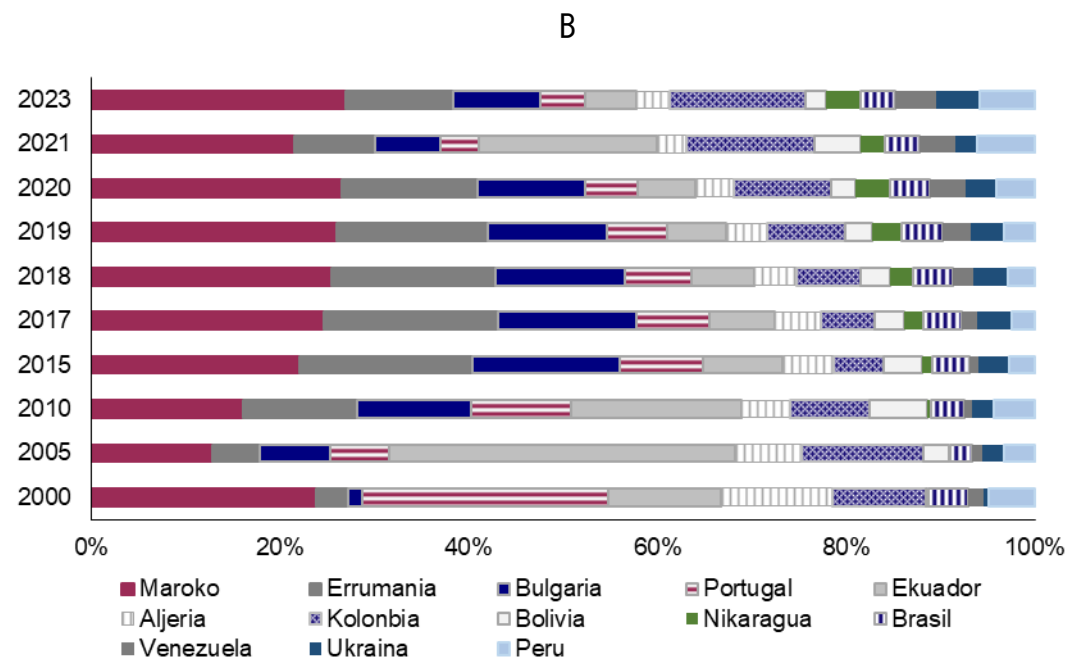
	Nazionalitatea - Datu absolutuak				Nazionalitatea - Ehunekoak			
	Espainiarrak		Atzeritarrak		Espainiarrak		Atzeritarrak	
	Espainian jaioak	Atzerrian jaioak	Espainian jaioak	Atzerrian jaioak	Espainian jaioak	Atzerrian jaioak	Espainian jaioak	Atzerrian jaioak
2013	548.189	28.396	6.215	61.677	95,1	4,9	9,2	90,8
2014	548.392	32.848	5.994	53.556	94,3	5,7	10,1	89,9
2015	549.064	35.519	5.792	50.101	93,9	6,1	10,4	89,6
2016	549.173	36.648	5.867	48.959	93,7	6,3	10,7	89,3
2017	588.581	39.129	5.830	48.823	93,8	6,2	10,7	89,3
2018	548.714	40.592	6.994	54.560	93,1	6,9	11,4	88,6
2019	547.695	42.690	7.601	59.561	92,8	7,2	11,3	88,7
2020	546.516	44.283	8.383	57.305	92,5	7,5	12,8	87,2
2021	544.658	45.610	8.953	58.555	92,3	7,7	13,3	86,7
2022	543.600	47.421	9.282	58.929	92,0	8,0	13,6	86,4
2023	551.782	47.658	8.226	72.715	92,0	8,0	10,2	89,8

**2023tik aurrera EINek ez du argitaratzen Biztanleriaren Inkesta Jarraitua
Iturria: Nastat, Biztanleriaren Erroldako datuetan oinarrituta (EIN)*

Aurreko urteetan, pertsona migratzaile gehienak EBkoak ziren, eta oraindik ere presentzia garrantzitsua baina egonkorra dute. 2023an asko gehitu dira Kolonbiako etorkinak, bai eta, maila apalagoan, Marokokoak, Ukrainakoak eta Perukoak ere. Beraz, Hego Amerikako pertsonak dira ugarienenak.

Datu horiek garrantzia dute hezkuntzaren plangintzaren testuinguruan, batez ere etorkinen kolektibo bakoitzaren ezaugarri sozial, kultural eta linguistikoengatik.

25. grafikoa. Nafarroan dauden atzerriko nazionalitate ugarienen portzentajeen bilakaera.

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren Estatistika Jarraitua

13.
erans
kina

Aipatutakoez gain, badira beste atzerritar talde batzuk, nahiko komunitate handiak osatzen dituztenak. Esaterako: Ekuadorkoak, Errumaniakoak, Bulgariakoak, Boliviakoak, Dominikar Errepublikakoak, Argentinakoak, Aljeriakoak, Frantziakoak, Nikaraguakoak, Brasilgoak eta Txinakoak. Bestalde, atzerritarrek jatorri geografikoaren arabera taldekatuz gero, talderik ugarienak Hego Amerikatik, EBtik eta Afrikatik etorritakoak dira. Talderik txikienak, berriz, Ipar Amerikatik eta Ozeaniatik etorritakoak dira.

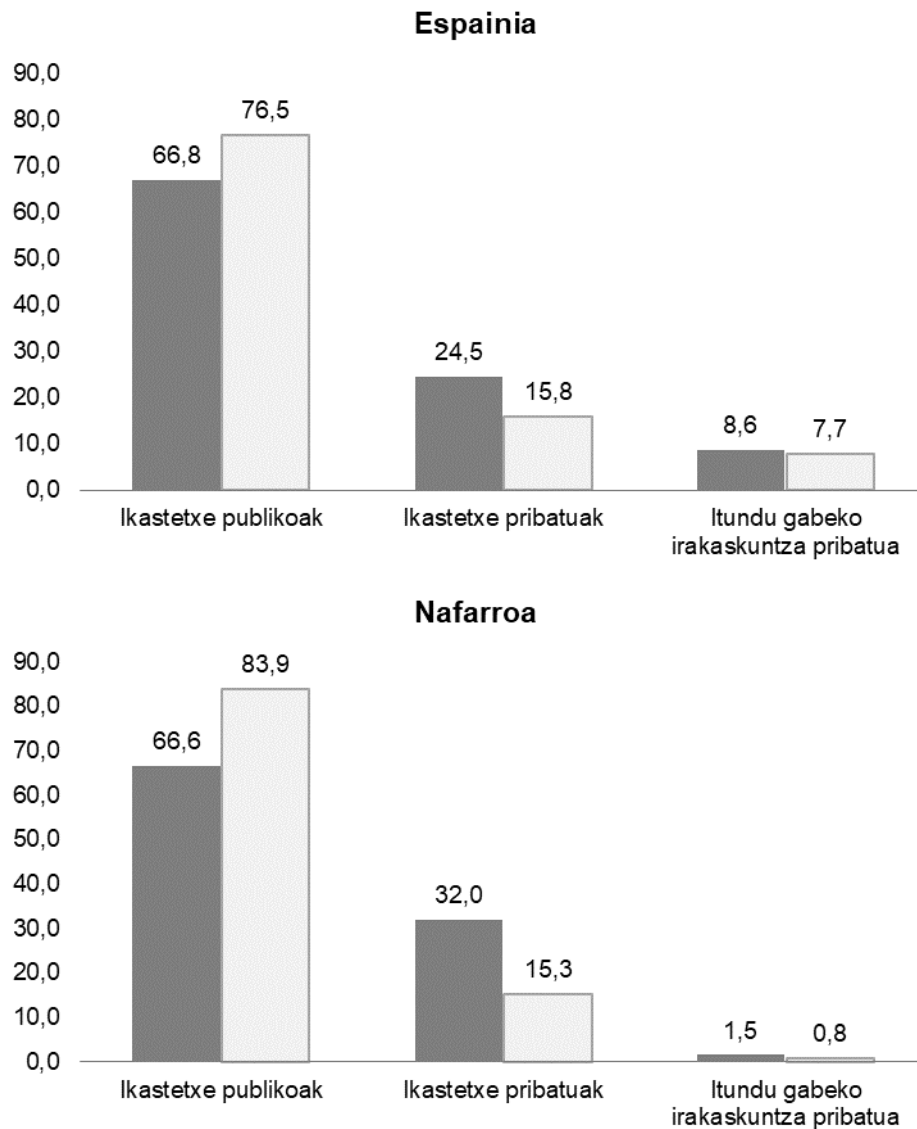
10. taula: Nafarroan bizi diren atzerritarrek, jatorriaren arabera bilduak. 2023

Jatorria	Guztira	Gizonak	Emakumeak
EB-27	24.371	12.758	11.613
Europako gainerako herrialdeak	1.819	967	852
Afrika	20.158	11.836	8.322
Ipar Amerika	1.004	402	602
Erdialdeko Amerika eta Karibea	5.906	2.160	3.746
Hego Amerika	21.474	9.846	11.628
Asia	4.569	1.970	2.599
Ozeania	26	15	11

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Errolda

Ikasle atzerritarrek

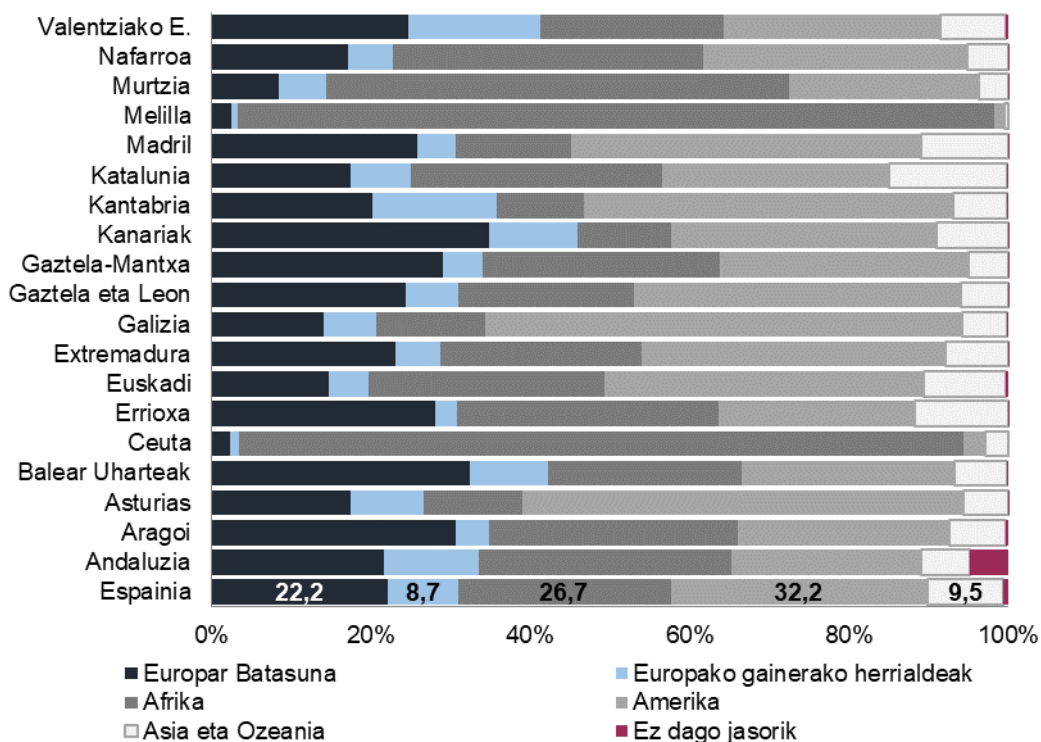
26. grafikoa: Matrikulatuta dauden eta atzerritar nazionalitatea duten ikasleen banaketa, ikastetxearen titulartasunaren/finantzaketaren arabera. Unibertsitateaz kanpoko araubide orokorreko irakaskuntzak. Espainia eta Nafarroa. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariorde Nagusia

14.
erans
kina

27. grafikoa: Ikasle guztien artean atzerritar nazionalitatea duten ikasleei dagokien ehunekoa, autonomia erkidegoen arabera. Unibertsitateaz kanpoko araubide orokorreko irakaskuntzak. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

15.
erans
kina

2.2.4. Familia egitura

Azken urteotan, familia egiturek funtsezko aldaketak jasan dituzte, Europar Batasunaren testuinguruan ikusten ahal diren mundu mailako gertakariekin bat etorritik. Urte gutxian (2013-2022), EBko familia-etxeen kopurua % 7,0 gehitu da. Familia-etxeen pertsonen kopurua 3tik 2,2ra jaitsi da 2023an.

Batez beste familia-etxerik handiena Eslovakiakoa da (3,1 kide), eta haren ondoren datoz Kroazia, Grezia eta Irlanda (2,6 kide). Aldiz, txikiak Lituaniakoa da (1,8 kide); ondoren Danimarka, Estonia eta Finlandia datoz (1,9 kide). 2009 - 2023 bitartean EBko estatu kide gehienetan murriztu egin zen familia-etxeen batez besteko kideen kopurua. 2010. urteaz geroztik murrizketa handienak Letonian, Lituanian eta Maltan gertatu ziren (0,5 pertsonako beherakada izan zen etxeen batez besteko tamainan; horien atzetik murrizketa handiena Kroazian, Estonian eta Polonian gertatu zen (0,4 pertsona gutxiago). Alemanian baino ez da mantendu etxeen batezbesteko tamaina; aldiz, Grezian gehikuntza gertatu da (+0,1), bai eta Eslovakian eta Suedian ere (+0,2 bietan).

Bakarrik bizi diren pertsonen kopurua handitzea da Europako bizimoduaren elementu nabarmenetako bat. Hein batean, hala hautatu dutelako bizi dira pertsona asko bakarrik. Alabaina, badaude beste arrazoi batzuk ere: batetik, gero eta dibortzio eta banaketa gehiago gertatzen dira; bestetik, biztanleria gero eta denbora gehiago bizi da –batik bat emakumeak–, eta, horren ondorioz, askok bakardadean ematen dute beren zahartzaroa.

Europako etxeak

Denboran izandako bilakaerak argi utzi du familia-etxeen osaera aldatzen ari dela. 2013 eta 2023 artean haur gabeko heldu ezkongabeen etxeak gehitu ziren (+% 21,0), eta haurrik gabeko bikoteen etxeak ere bai (+% 5,9). Aldiz, haurren bat duten bikoteen etxeak % 3,7 urritu ziren eta bi heldu (bikotea ez) edo gehiago bizi diren etxeak % 3,0 urritu ziren. Azken horien artean, haurren bat dagoen etxeak gehiago urritu ziren (-% 6,1) haurrik gabeko etxeak baino (-% 1,8).

Europar Batasuneko helduen bosten bat baino gehiago bakarrik bizi dira eta guraso bakarrek dira. Proportzio hori handiagoa da herrialdeetako batezbestekoen gainetik dauden hirietan eta hiriburuetan. Heldu ezkongabeen proportzioa adinarekin batera handitzen da. Familia-etxe mota hori abiada bizian hazi da.

Emakumeen ia laurden bat bakarrik bizi dira (emakume guztien % 23,9); aldiz, gizonen ia bosten bat bizi dira bakarrik (gizonen % 19,2). Bai gizonen artean bai emakumeen artean, adin-talde guztietan gora egin du bakarrik bizi diren pertsonen kopuruak 2009 - 2023 aldian. 18 - 54 urte artekoen taldean gehikuntza % 13koa izan da eta adinekoen taldean % 23koa.

Familia tipologian, berriz ezkondu ez diren edo izatezko bikote gisa berriz erregistratu ez diren alargunek edo dibortzietuek talde garrantzitsua osatzen dute.

2023an, haurrik gabeko etxeetan bizi diren 25 - 54 urte arteko pertsonak (gizonen % 19,5 eta emakumeen % 11,5) eta 55 - 64 urte artekoak (gizonen % 19,3 eta emakumeen % 19,9) askoz gehiago dira 18 - 24 urte artekoak baino (gizonen % 12,1 eta emakumeen % 12,4). Bakarrik bizi ez diren baina bikotekiderik ez duten pertsona helduak dira; adibidez, gurasoekin edo pisukideekin bizi direnak.

Beste alde batetik, bakarrik bizi diren gizon helduen gorakada (ondorengoren batekin zein ondorengorik gabe) handiagoa izan da bakarrik bizi diren emakume helduena baino. Gehikuntza nabarmena gertatu da 55 - 64 urte arteko gizon ezkongabeen kopuruan (+% 43,7); aldiz, emakumeena % 17,2 baino ez da gehitu.

Ezkontutako bikoteek osatzen dute familia egitura ohikoena. Ezkontza tasak behera egin du herrialde guztietan.

Horrez gain, ikusten ahal da dibortzio kopurua hazi egin dela, ezkontzeko batez besteko adina atzeratu egin dela eta gero eta gazte gehiagok aukeratzen dutela bakarrik edo bikotean bizitzea.

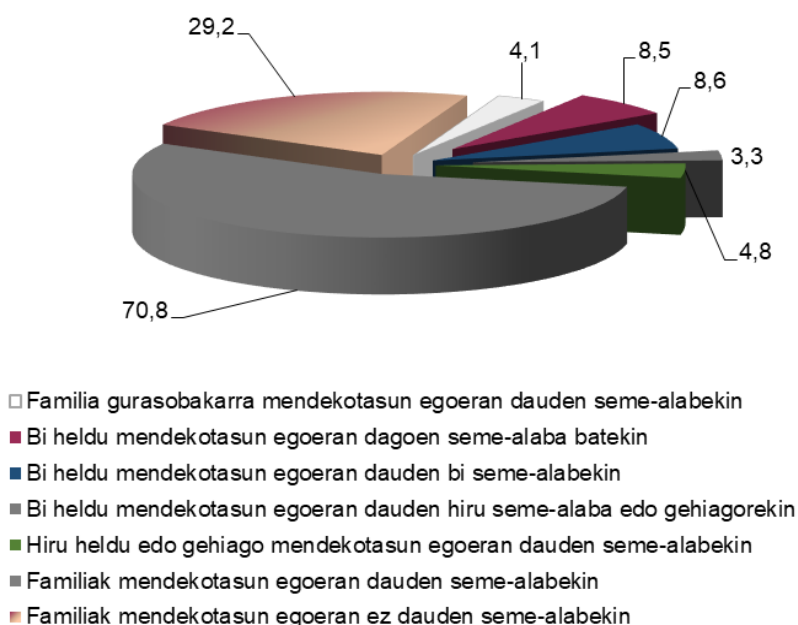
Europar Batasuneko familia-etxeen laurden batean haurren bat dago (% 23,8 inguru). Haurren bat dagoen familia-etxe gehien dauden herrialdeak Irlanda eta Eslovakia dira (% 36,03 eta % 33,3 hurrenez hurren). Aldiz, Finlandian, haurren bat dagoen familia-etxeak % 20,0 baino gutxiago dira: % 17,8.

2023an, haurren bat zegoen familien bi heren inguru bikoteak ziren (% 63,3). Horixe da haurren bat dagoen familia-mota ugariena. Suedian, Finlandian, Herbeheretan, Eslovenian eta Grezian daude portzentaje altuenak: haurren bat dagoen familien % 70,0 baino gehiago bikoteak dira. Aldiz, Europar Batasuneko portzentajerik txikienak Danimarkan eta Letonian daude (% 45,0etik behera). Haurrak eta bi pertsona heldu (bikotea ez) edo gehiago bizi diren familien proportziorik handiena Kroazian, Bulgarian, Eslovakian eta Errumanian dago, herrialde horietan haurrak bizi diren familien % 35etan bikotekide ez diren bi heldu edo gehiago baitaude. Estonian eta Finlandian halako familiak % 15,0 baino gutxiago dira.

Europar Batasun osoan, guraso bakarreko familiak haurren bat dagoen familien % 12,4 ziren. Guraso bakarreko familia-etxeen artean, aita ezkongabeko familia-etxeen portzentajerik handienak Estonian, Lituanian eta Letonian daude (% 25,0etik gora), eta txikienak Eslovakian, Kroazian, Grezian eta Eslovenian (% 5,0etik behera).

Seme-alabak dituzten familia-etxeei dagokienez, ondorengo bakarra duten familia-etxeak dira ohikoenak. 2023an, haurren bat zegoen familia ia erdietan haur bat zegoen (% 48,9) eta % 38,2tan bi haur zeuden eta % 12,9tan 3 edo gehiago. Seme edo alaba bat zuten familia-etxeak izan ziren nagusi EBko estatu kide guztietan seme-alabak dituzten familia-etxeen artean, Irlandan eta Herbehereetan izan ezik; herrialde horietan, bi seme-alaba dituzten etxeen ehunekoa handiagoa da. Hiru haur edo gehiago zeuden familiak ziren urrienak herrialde guztietan. Haurren bat zegoen familia guztien artean, horrelakoak % 23,0 ziren Irlandan, % 18,8 Finlandian eta % 18,3 Suedian; Lituania, Portugalen, Italian eta Bulgarian % 10,0 baino gutxiago ziren.

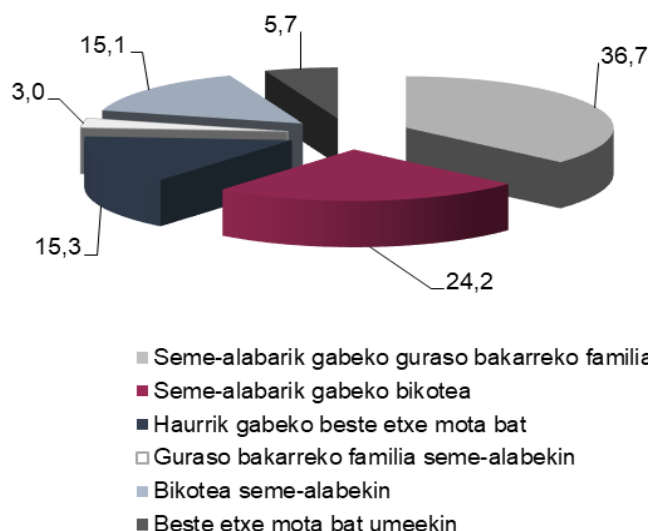
28. grafikoa: Europar Batasunean mendekotasuna duten umeak dituzten familia-etxeen tipologia, umeen kopurua zehaztuta. 2023

Iturria: Eurostat

16 A
erans
kina

29. grafikoa: Mendekotasuna daukan haurren bat dagoen familia-motak EBn. 2023

Iturria: Eurostat

16 B
erans
kina

Espainiako eta Nafarroako familia-etxe motak

Biztanleriaren eta etxebizitzaren funtsezko ezaugarrien gaineko inkesta bost urtetik behin egiten du EINEk. Horregatik, azken datuak 2021ekoak.

2021ean familia-etxeen batez besteko kopuruak gora egin zuen (55.246 gehiago) Espainian, 18.810.046 arte. Familia-etxearen batez besteko tamaina 2,5 pertsonakoa izan zen, aurreko urtean bezala.

Familia-etxe ohikoenak bi pertsonak osatutakoak izan ziren berriz ere 2021ean (guztien % 28,1), baina 2011n baino 238.091 gutxiago ziren. Haien ondotik, pertsona bakarrekoak etorri ziren (% 27,0), duela 10 urte baino % 19,3 gehiago.

Pertsona bakarreko etxeen artean, nabarmentzekoa da igo egin zela 65 urteko pertsona bakar bat bizi zen etxeen kopurua (2011n baino % 22,2 gehiago). Etxe horietako gehienetan (% 70,8) emakume bat bizi da.

Baina behera egin zuen hiru edo lau pertsona zituzten familia-etxeen kopuruak (% 16,8ra).

Bost pertsonako edo gehiagoko familia-etxeak guztien % 7,4 ziren; 194.227 hazi da 10 urtean.

Baina hiru edo lau pertsona zituzten familia-etxeen kopurua % 16,8ra iritsi zen.

Bikoteek osatutako etxebizitzak

Ikusi dugun moduan, izatezko edo zuzenbidezko bikoteen inguruan osatutako familia-etxeen kopurua izan zen ugariena 2021ean: 10.059.681 izan ziren, ondorengodunak nahiz gabeak, hau da, familia-etxe guztien % 53,5. Bikoteekin bizi diren seme-alaben kopuruari erreparaturaz gero, Espainian seme-alabarik gabeko bikoteek osatutako 3.952.238 familia-etxe zeuden, seme edo alaba bateko 2.459.495 familia-etxe, eta bi seme-alabako 2.967.200.

Ezkondutako bikoteak guztizkoaren % 82,3 ziren, eta izatezko bikoteak % 17,7 (horietako % 48,9an bi bikotekideak ezkongabeak ziren). Ezkondutako bikoteen kopurua gutxitu egin zen aurreko urtearekin alderatuta, baina izatezko bikoteena handitu.

Pertsona bakarreko familia-etxeak

2021ean, Espainian 4.981.696 lagun bizi ziren bakarrik. Horien artean, % 41,9k (2.089.175) 65 urte edo gehiago zituzten. Eta, horietatik, % 70,8 emakumeak ziren (1.479.441). 65 urtetik beherakoek osatutako pertsona bakarreko familia-etxeei dagokienez, % 57,8 gizonezkoek osatuak ziren eta % 42,2 emakumezkoek osatuak (1.684.442 eta 1.227.549, hurrenez hurren).

2020ko batez besteko balioekin alderatuta, bakarrik bizi diren pertsonen kopuruak % 0,9 egin zuen gora 2021ean (+91.796). Adin taldearen arabera, 65 urte edo gehiago dituzten pertsona bakarreko familia-etxeak % 1,0 gutxitu ziren, eta 65 urtetik beherakoek osatutakoak % 2,7 igo.

Sexuaren arabera, emakume bakarreko familia-etxeen kopurua % 1,3 handitu zen, eta gizon bakarrekoen kopurua % 1,0.

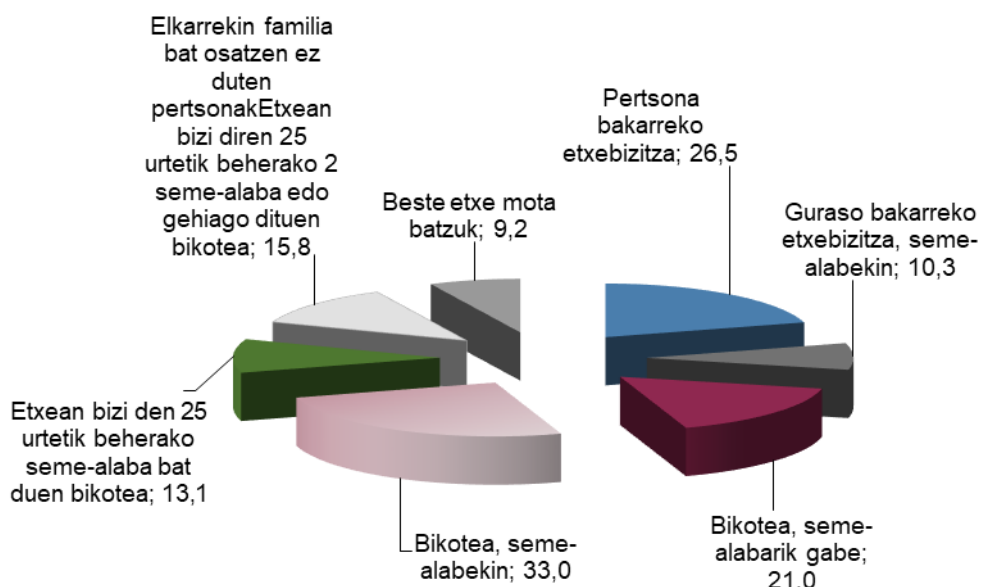
Guraso bakarreko familia-etxeak

Guraso bakarreko familia-etxeak, hau da, guraso bakar batek eta 25 urtetik beherako seme-alabek osatutakoak, seme-alabak dituzten amek osatutakoak izan ohi dira kasu gehienetan. Zehazki, guztien % 79,9 (783.325) amei dagozkie, adin bereko seme-alabak dituzten aitekin alderatuta (196.612).

Guraso bakarreko familia-etxeen kopurua % 0,2 urritu zen 2020arekin alderatuta. 25 urtetik beherako seme-alabek eta amak osatutakoek % 33,8 egin zuten behera, eta egoera bereko aita osatutakoek % 29,7.

Aurrez adierazitako joerak Nafarroan ezagutzen direnen antzekoak dira, hemen ikusten ahal den moduan.

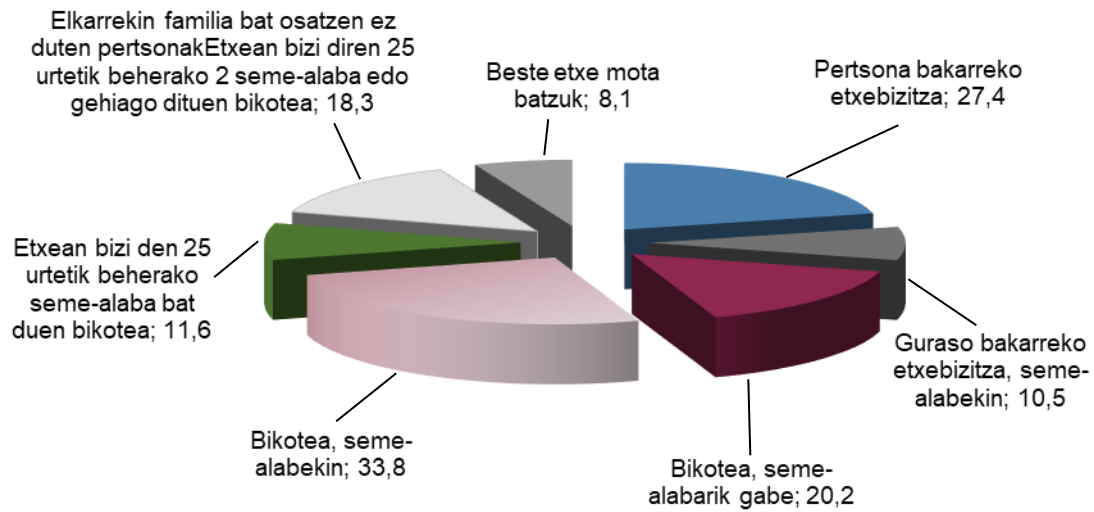
30. grafikoa: Espainiako familia-etxe motak. 2021

*Bost urtetik behingo inkestak dira; ez daukagu oraintsuagoko daturik

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren eta etxebizitzaren funtsezko ezaugarrien gaineko inkesta

31. grafikoa: Nafarroako familia-etxe motak. 2021

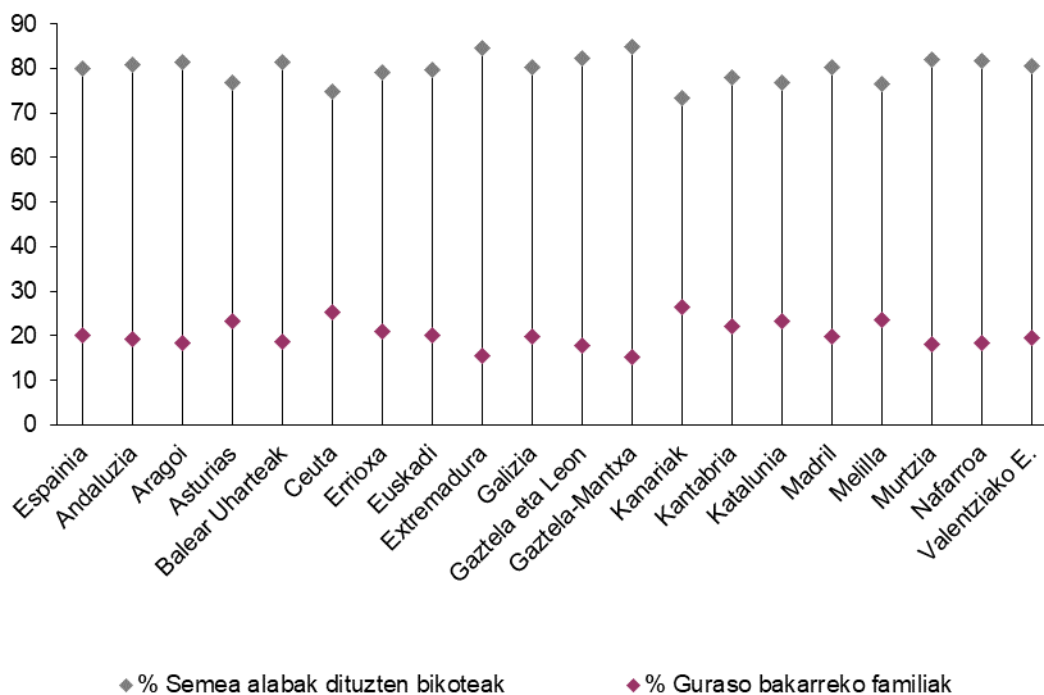

*Bost urtetik beherago inkestak dira; ez daukagu oraintsuagoko datuak
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren eta etxebizitzaren funtsezko ezaugarrien gaineko inkesta

17.
erans
kina

25 urtetik beherako seme-alabak dituzten familiak aztertuz gero, ikusten da bikoteak (% 79,9) gehiago direla guraso bakarreko familiak (% 20,1) baino; autonomia erkidegoetan banaketa oso heterogeneoa da. Nafarroan ehuneko hori honela banatzen da: % 76,5 eta % 23,5, hurrenez hurren.

32. grafikoa: 25 urtetik beherako seme-alabak dituzten familien ehunekoa, familia motaren eta autonomia erkidego eta hiri autonomoaren arabera. 2021

*Bost urtetik behingo inkestak dira; ez daukagu oraintsuagoko daturik
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren eta etxebizitzaren funtsezko ezaugarrien gaineko inkesta

18.
erans
kina

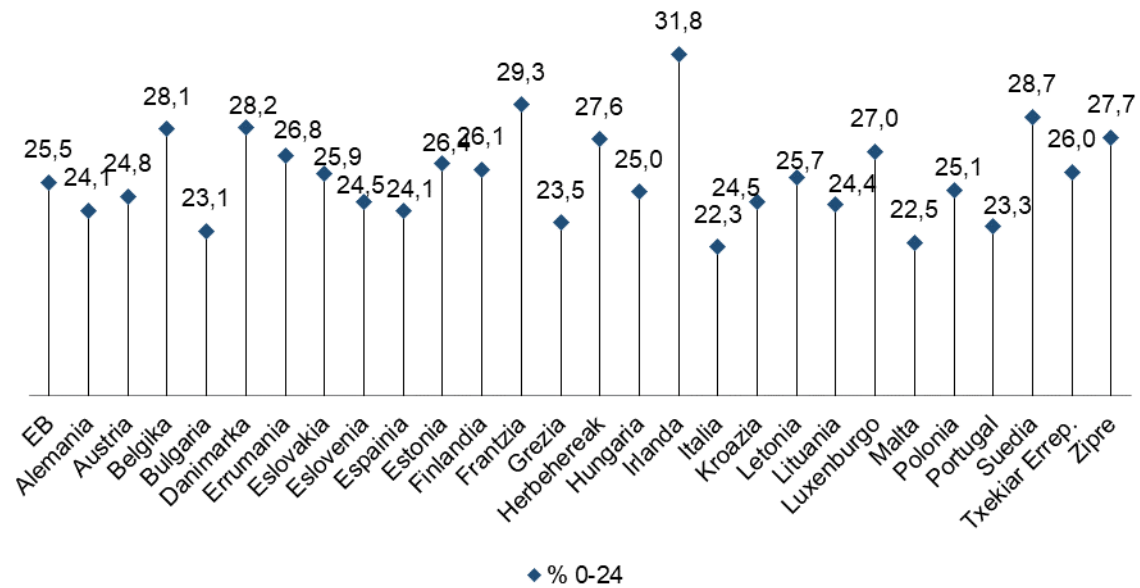
18. eranskina: 25 urtetik beherako seme-alabekin bizi diren familia nukleoak, familia motaren eta autonomia erkidegoaren arabera. 2021

2.2.5. Eskolako adinean den biztanleria

Eskolako adinean den biztanleria 0 eta 24 urte arteko pertsonen osatzen dute. Garrantzi gehien duen adierazle demografikoetako bat da, adin tarte horretan sartzen baitira hezkuntza eskubide gehien dituzten pertsonak.

EBn, aniztasun handia dago biztanle guztien bilakaeraren eta adin tarte horretan dauden pertsonen proportzioaren arteko erlazioan. EBko batez besteko balioa % 25,5 izan da 2023an, baina herrialde batzuk nabarmen gazteagoak dira; adibidez, % 30etik hurbileko balioak dituzte Belgikan, Zipren, Danimarkan, Frantzia eta Suedian, eta Irlandan are gehiago dira (% 31,8). Espainia maila apala da (% 24,1).

33. grafikoa: 25 urtetik beherako biztanleen ehunekoa EBn. 2023

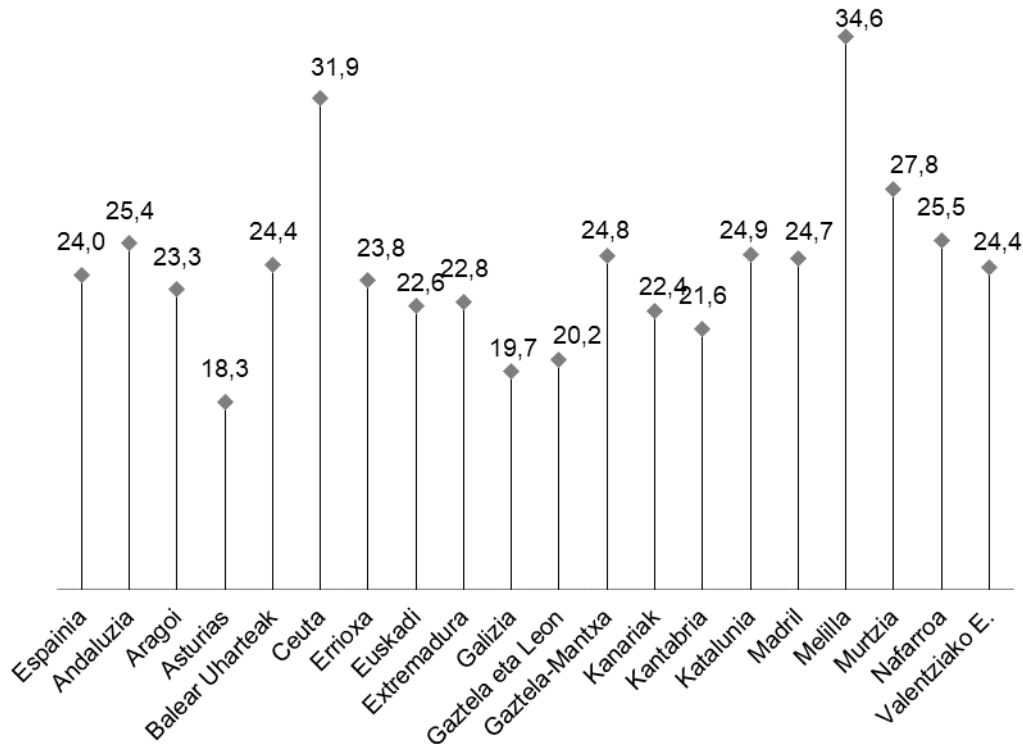

Iturria: Eurostat

19.
erans
kina

2023an, 0-24 urte arteko biztanleak % 24,0 ziren Espainian. Adierazle horren baliorik txikienak Asturiaskoa (% 18,3) eta Galiziakoa (% 19,7) dira; handienak, berriz, Melillakoa (% 34,6), Ceutakoa (% 31,9) eta Murtziakoa (% 27,8). Nafarroan, eskola-adinean dagoen biztanleriaren ehunekoa, zentzu zabalean ulertuta, %25,5ekoa da.

34. grafikoa: 0 eta 24 urte arteko biztanleriaren ehunekoa, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2024ko urtarrilaren 1a

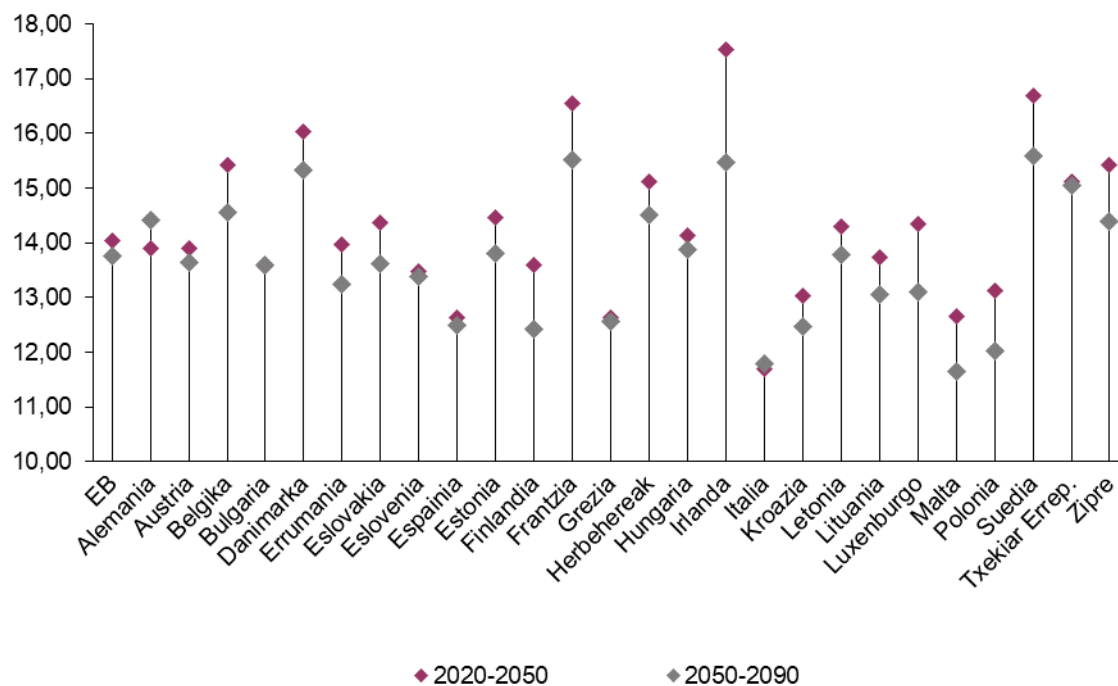

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleriaren etengabeko estatistika

20.
erans
kina

Dagoeneko esan den gisan, hezkuntza sistemen plangintzan ezinbestekoa da eskolako adinean dagoen biztanleriak datozen urteetan izanen duen bilakaeraren datuen proiektzioa aztertzea. EB-27n, oro har, agertoki posibleak oso egonkorak dira, grafiko honetan ikusten ahal denez. Oro har, biztanleria gazteenaren hazkunde aurreikuspenak (2050-2090), aurreko epealdikoekin (2020-2050) alderatuta, txikiagoak dira.

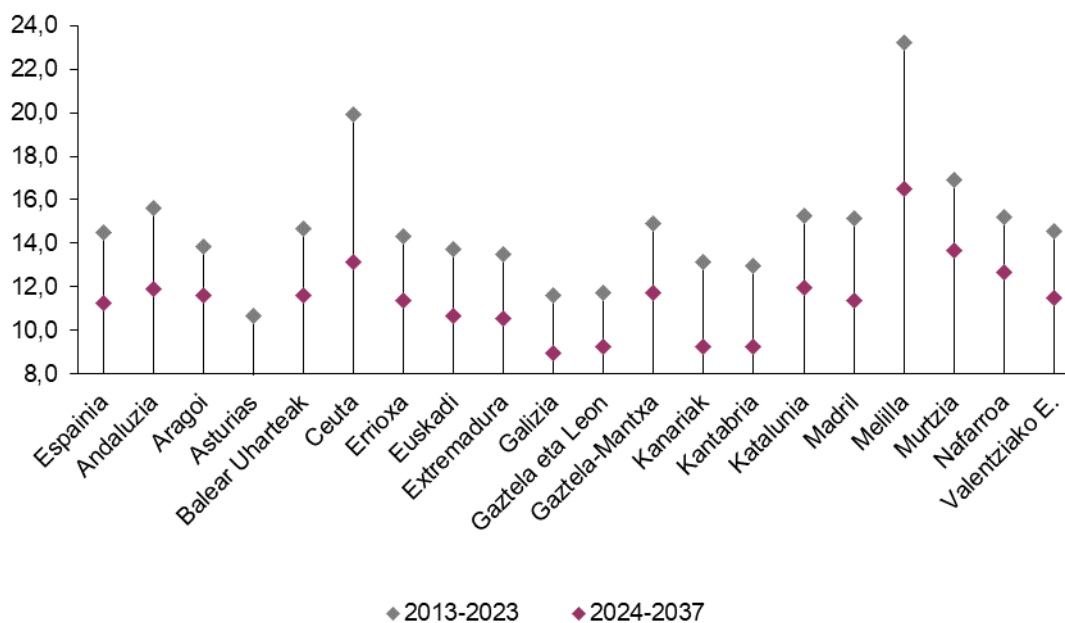
35. grafikoa: 14 urtetik beherako biztanleriaren hazkundearen bilakaera EBn.

Iturria: Eurostat

Autonomia erkidego guztietan, 2024-2037 aldirian, biztanleria gazteena nabarmen jaitsiko da. Beherakada erlatibo handienak honako hauetan gertatuko dira: Ceuta eta Melilla (–% 6,8), Kanariak (–% 3,9) eta Madril (–% 3,8). Nafarroan, 14 urtetik beherako biztanleen kopuruak behera egingen du: 2013-2023 aldirian % 15,2 izan ondoren, % 12,7 izanen da 2037an.

36. grafikoa: 14 urtetik beherako biztanleriaren hazkunde erlatiboaren bilakaera autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2013-2037

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Inebase. Biztanleriaren gaineko proiektzioak

Bestalde, esan behar da hezkuntza bitzta osoan jasotzen den prestakuntza gisa ulertzen duen ikuspuntua ari dela gailentzen gaur egun. Ikuspegi hori eredu tradizionala baino malguagoa da, eta beste hezkuntza premia batzuk azpimarratzen ditu; besteak beste, honako hauek: etengabeko prestakuntza, batik bat lanean ari direnentzat; eguneratze zientifiko eta teknikoak; hezkuntza sistema behar baino lehenago utzi zutenentzako bigarren aukerak; eta modu informalean edo laneko esperientziaren bidez lortutako kualifikazio profesionalak onartzea. Horren harira, prestakuntzarako adinean dagoen biztanleria pertsonen bitzta aktibo guztira hedatzen da.

Ildo horretatik, adibidez, txosten honetan, helduen prestakuntzari buruzko atalean, Lanbide Heziketako ikastetxe bateratuetan eta beste ikastetxe edo programetan emandako lanerako eta etengabeko prestakuntzaren inguruko datuak ere jaso ditugu.

2.3. Alderdi sozioekonomikoak

Alderdi sozioekonomikoak funtsezkoak dira hezkuntzaren testuingurua zehazteko orduan, haiek konfiguratzeko eta lehenesten dituztelako jarduerak etengabe aldatzen ari diren gizartearen eta lan munduaren beharren arabera, eta hezkuntzaren arloko inbertsioa modu egokiago batean egiteko aukera ematen dutelako. Txosten honek aldagai sozioekonomikoak zehazten dituzten hainbat faktore eskaintzen ditu, modu zehatzean, aipatutako hezkuntzaren testuingurua zentzu zabalean ulertu ahal izateko. Zenbait adierazle makroekonomiko eta horiek denboran izan duten bilakaera lagungarriak dira Europako une ekonomikoaren ezaugarri nabarmenak, oro har, testuinguruan kokatzeko.

21.
erans
kina

2.3.1. Barne produktu gordina

Barne produktu gordina (BPGd) adierazle makroekonomiko bat da. Herrialde edo eskualde batek epe zehatz batean (normalean, urtebeteko epean) ekoizten dituen ondasun eta zerbitzuen diru balioa neurtzen du. Gizarte baten ongizatea eta garapen materiala neurtzeko erabiltzen da barne produktu gordina, beste adierazle batzuekin batera.

COVID-19ak eragindako pandemiaren ondorio ekonomikoak agerikoak dira Espainiako kontabilitate nazionalaren agregatuetan, 2020ko lehen hiruhilekotik aurrera. Gainera, Errusiak Ukraina inbaditzeak eta Israelgo gerrak sortu duten nazioarteko krisiaren ondorioak gehitu behar zaizkio horri. Izan ere, gerrek nahasmendu larriak eta era askotako eragin dituzte mundu osoan: energia merkatuetan, nazioarteko merkataritzan, prezioen bilakaeran, migrazio fluxuetan etab. Bolumena % 5,8 gehitu da 2021ekoarekin alderatuta.

Europar Batasuneko batez besteko BPGd-a % 0,5 gehitu zen 2023an. Nafarroan beherakada handi samarra gertatu zen: % 1,9. Espainian, aldi berean, gorakada % 2,5era iritsi zen.

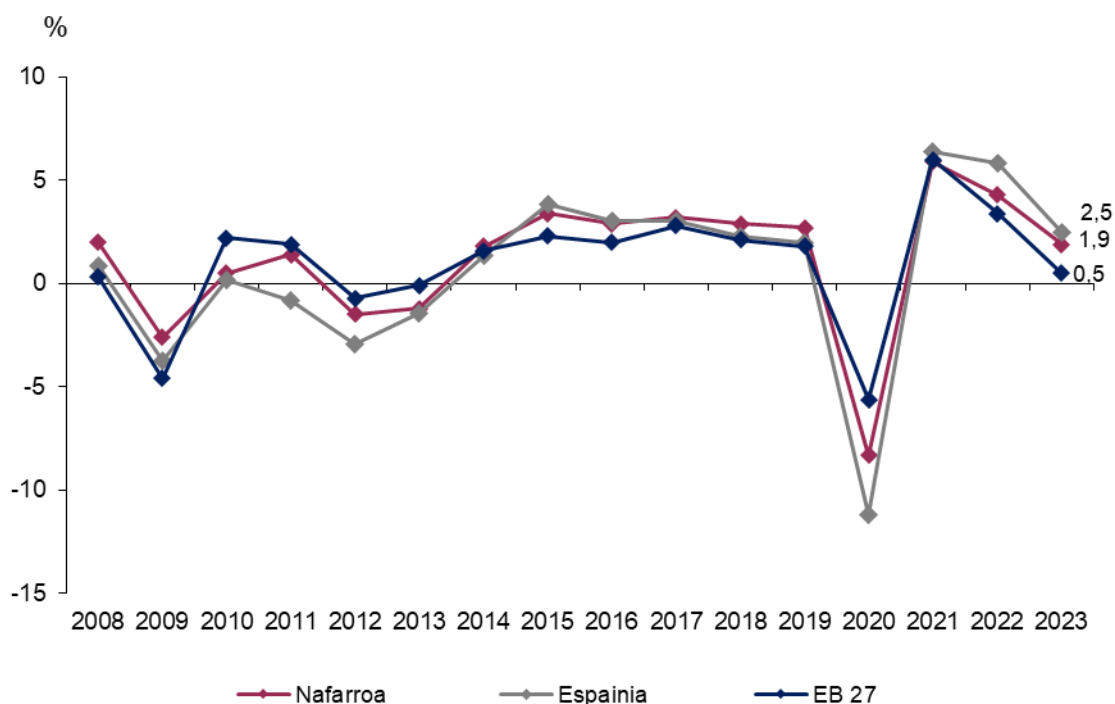
2022an, hamalau autonomia erkidegotan EB-27an (% 3,4) baino gehiago hazi zen BPGd-aren bolumena. Autonomia erkidegoen artean Balear Uharteek izan zuten BPGd-aren gorakada handiena: % 12,5. Ondoren Kanariak (% 9,7) eta Madril (% 7,2) etorri ziren. Balear Uharteetan eta Kanarietan BPGd-aren gorakada handienak izan ziren 2021ean eta beherakada handienak 2020an. Ondoko postuetan EAE, Katalunia, Kantabria eta Valentziako Erkidegoa izan ziren (Espainiako % 5,8 baino gehiago). Gainerako erkidegoak % 2,1 (Extremadura) eta % 5,5 (Errioxa) artean ibili dira.

Biztanle bakoitzeko BPGd-ari dagokionez, Madrilek izan zuen erregistrorik handiena (38.435 euro), Espainiako batezbestekoa baino % 36,5 gehiago. Atzetik Euskal Autonomia

Erkidegoa (35.832 euro) eta Nafarroa (33.798 euro) egon ziren, Espainiako batezbestekoa baino % 27,2 gehiago eta % 20,0 gehiago, hurrenez hurren. Madrilek eta EAE baino ez dute gainditu Europako batezbestekoa (35.440 euro), eta beste bost erkidegok (Nafarroa, Katalunia, Aragoi, Balear Uharteak eta Errioxa) Espainiako batezbestekoa (28.162 euro) gainditu dute. Aldiz, Melillako BPGd-a 20.698 euroa izan da, hau da, Espainiako batezbestekoa baino % 26,6 gutxiago. Andaluziakoa 21.091 eurokoa izan da eta Extremadurako 21.343 eurokoa, biak ere Espainiako batezbestekoa baino gutxiago eta 22.000 eurotik behera.

BPGd-aren 2020-2022 aldiko bilakaera beherako eragin handia izan zuen 2020ko pandemiak (% 10,8), hurrengo grafikoan ikusten den bezala. 2021ean % 5,5eko igoera izan zen aurreko urtearekin alderatuta. 2022an, Ukrainan eta Israelen gerra izan arren, % 5,8ko igoera izan zen.

37. grafikoa: BPGd-aren bilakaera EBn, Espainian eta Nafarroan

Iturria: Nastat eta Eurostat

22.
erans
kina

2.3.2. Sektore ekonomikoak

Jardueraren indize orokorraren bilakaera adierazle nagusietan ere erregistratzen da; esate baterako, familia-etxeen gastuan, barne eskarian eta esportazioetan.

COVID-19ak eragindako pandemiaren ondorio ekonomikoak agerikoak dira Espainiako kontabilitate nazionalaren agregatuetan, 2020ko lehen hiruhilekotik aurrera. BPGd-aren urtetik urterako aldakuntza % 2,5 izan da, aurreko hiruhilekoan baino lau hamarren handiagoa.

2024ko lehen hiruhilekoan Espainiako BPGd-aren bolumena % 0,8 aldatu da aurreko hiruhilekoaren aldean. Eskariari dagokionez, familia-etxeen kontsumoaren urtetik urterako tasa % 2,5ekoa izan da, eta kapitalaren eraketa gordina % 1,1ekoa.

11. taula: Espainiako jarduera ekonomikoaren adierazleak. Urtetik urterako aldakuntzaren tasa, bolumenaren balioetan. 2024ko 1. hiruhilekoa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024ko 1H
BARNE-PRODUKTU GORDINA, merkatuko prezioetan	2,3	2,1	-10,8	1,6	0,8	0,5	0,7
Azken kontsumoko gastua	2,9	1,6	-8,6	0,8	0,7	0,7	-0,1
Kapital finkoaren eraketa gordina	6,3	4,5	-9,5	0,7	-1,2	0,0	1,3
Ondasun eta zerbitzuen esportazioak	1,7	2,5	-20,1	4,2	1,8	0,3	2,4
Ondasun eta zerbitzuen inportazioak	3,9	1,2	-15,2	3,1	-0,6	0,5	1,1
Nekazaritza, abeltzaintza, basogintza eta arrantza	7,5	-2,5	4,3	-0,7	-0,6	0,2	2,5
Industria	-0,02	1,4	-10,1	0,3	0,3	0,5	1,6
Eraikuntza	2,3	5,3	-11,3	-0,8	1,2	0,5	2,0
Zerbitzuak	2,6	2,3	-11,5	1,9	1,0	0,6	0,3

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Espainiako hiruhilekoko kontabilitate nazionala: agregatu nagusiak

Ondoko taulan ikusten ahal da Foru Komunitateko adierazleen bilakaera.

12. taula: Nafarroako hiruhilekoko kontabilitatea. Eskaintza eta eskaria. Barne produktu gordinaren bilakaera. Urte arteko aldakuntzaren tasak. Bolumen metatuaren adierazleak. 2010eko erreferentzia

Osagaiak	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Azken kontsumoko gastua	3,3	3,5	2,8	2,3	-5,9	3,5	2,3	2,2
Etxebizitzen eta EZIAGEen* azken kontsumoko gastua	3,5	3,6	2,7	2,1	-8,9	3,1	2,3	1,9
APen** azken kontsumoko gastua	2,5	2,8	2,9	3,4	5,1	2,9	-0,1	1,8
Kapitalaren eraketa gordina	0,4	0,5	1,8	1,9	-13,2	8,6	4,6	1,4
Kapital-ondasunak eta beste produktu batzuk	0,4	0,2	1,6	1,4	-17,6	12,6	5,0	2,1
Eraikuntza	0,4	0,9	2,2	2,6	-7,9	4,4	4,2	0,5
Izakinen aldakuntza	-0,1	0	0	0	0	0	0,0	0,0
BARNE-ESKARIA	2,4	2,7	2,5	2,1	-7,5	5,5	3,3	2,6
Ondasun eta zerbitzuen esportazioak	1,5	0,6	1,6	1,4	-12,8	7,8	4,8	0,7
Ondasun eta zerbitzuen inportazioak	1	0	1,2	0,8	-13,3	6,4	3,6	1,5
KANPO-ESKARIA	0,5	0,5	0,5	0,5	-0,8	1,4	1,2	-0,6
Nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzako BEM op***	2,2	2,1	2	1	-2,2	2,1	2,3	3,4
Industria-sektoreko BEM op	3,2	2,4	1,8	2,2	-9,5	7,5	3,5	3,4
Eraikuntzako BEM op	2,2	3,6	3,6	3,4	-7,6	4,6	4,4	0,9
Zerbitzuetako BEM op	2,9	3,7	3,8	2,9	-7,9	6,5	5,3	2,6
Merkatu-zerbitzuen BEM op	3,6	3,9	4,3	2,5	-11,4	7,6	7,4	3,1
Merkatuz kanpoko zerbitzuen BEM op	0,8	2,9	1,8	4,2	4,9	3,5	-1,4	1,0
Produktuen gaineko zerga garbiak	2,5	3,5	1,3	2,8	-9,6	5,6	1,3	1,9

Guztizko BPGd mp	2,9	3,2	2,9	2,7	-8,3	6,3	4,3	1,9
------------------	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

*EZIAGE: Familia-etxeen zerbitzura dauden irabazi asmorik gabeko erakundeak

**AP: Administrazio Publikoak

***BEM op: Balio agregatu gordina oinarritzko prezioetan; BPGd mp: Barne produktu gordina, merkatuko prezioetan
Iturria: Nastat. Nafarroako hiruhilekoko kontabilitatea. Barne produktu gordinaren bilakaera

Nafarroako BPGd-a %5,9 hazi da 2024ko lehen hiruhilekoan, aurreko urteko aldi berarekin alderatuta.

Hazkunderik handiena familia-etxeen merkatu-zerbitzuetan eta azken kontsumoko gastuan gertatu da.

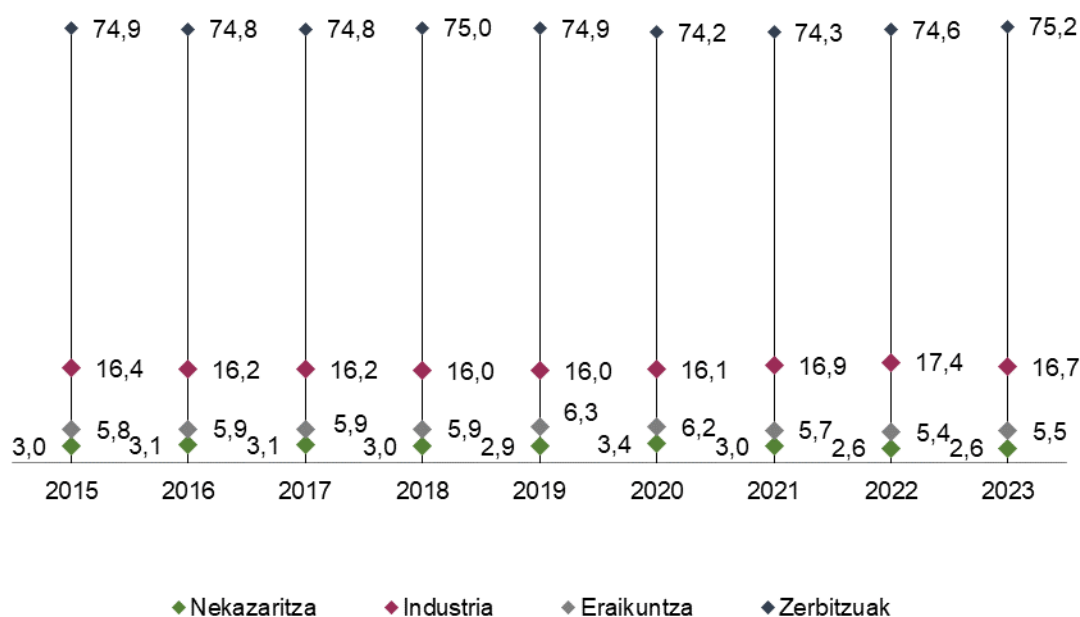
Eskarian, etxeen eta horien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko entitateen kontsumoaren (kontsumo pribatuaren) igoera azpimarratu behar da (% 3,2). Aldiz, administrazio publikoen kontsumoa (kontsumo publikoa) % 2,2 baino ez da hazi urtetik urtera.

Eskaintza dela eta, urteko lehen hiruhilekoan merkatu-zerbitzuetan izan da hazkunde handiena (% 2,5); horien barnean, arlorik dinamikoenak ostalaritza eta jarduera profesional, zientifiko eta teknikoan zerbitzuak izan dira.

Aldi berean, enpleguak % 2ko gorakada izan du, soldatapeko lanpostuetako tasa zenbatetsia baino hamarren bat gehiago.

Nafarroako egitura ekonomikoak ezaugarri espezifikoak ditu, Espainiarekin alderatzen dugunean. Nabarmenezkoa da industriaren pisu erlatiboa, BPGd-aren % 31,7 sortu baitzuen 2023an, ia Espainiako tasa (% 16,7) halako bi. Hurrengo ekarpenik handienak honako hauek dira: eraikuntza (% 6,2 Nafarroan eta % 5,5 Espainian) eta lehen sektorea (% 3,1 Nafarroan eta % 2,6 Espainian). Zerbitzuetan aldeak nabarmenagoak dira: Nafarroan % 58,9 eta Espainian % 75,2.

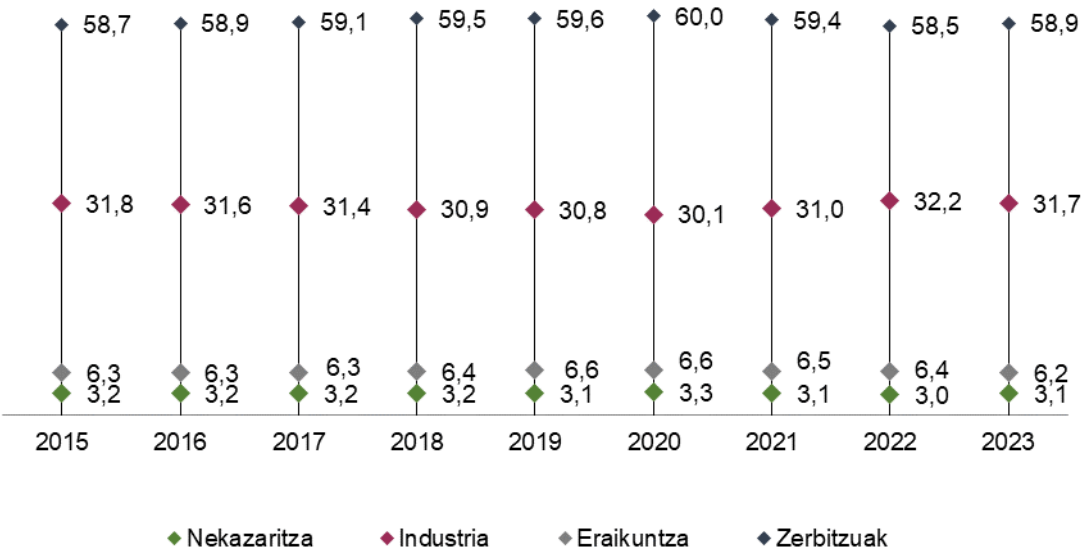
38. grafikoa: Sektore produktiboen guztizko BPGd-aren gainera ehunekoaren bilakaera. Espainia

* Espainiako guztizko BPGd-aren gainera pisua, ehunekotan

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Espainiako hiruhilekoko kontabilitatea

39. grafikoa: Sektore produktiboen guztizko BPGd-aren gaineko ehunekoaren bilakaera. Nafarroa

* Nafarroako guztizko BPGd-aren gaineko pisua, ehunekotan
Iturria: Nastat. Nafarroako hiruherlekoko kontabilitatea

23.
erans
kina

2.3.3. Lan merkatua

Agerikoa da egitura ekonomikoa garrantzitsua dela hezkuntza eskaintzaren plangintzarako, testuinguruko elementu gisa, besteak beste, gizarte sistemari eta ekoizpen sistemari loturik dagoenez, hezkuntza eskaintza baldintzatzen duelako.

Lana eta jarduera adarrak

Jarduera adarrek eta horiek ekonomian duten pisu erlatiboak enplegu mapa eta lan baldintza desberdinak sortzen dituzte. EBko enpleguak jarduera adarren artean duen banaketak garbi erakusten digu zer-nolako aniztasuna dagoen Europar Batasuna osatzen duten estatuen egitura ekonomikoan. Herrialde batzuetan nekazaritzak oso pisu handia du (Errumania, Grezia), baina beste batzuetan ia hutsaren hurrengoa da (Malta, Belgika, Luxenburgo); herrialde industrializatuen ondoan (Txekiar Errepublika, Eslovakia, Eslovenia, Hungaria) gutxiago industrializatuak daude (Luxenburgo, Zipre, Herbehereak); eta zerbitzu sektorea garrantzitsuagoa da batzuetan (Herbehereak, Luxenburgo, Zipre, Malta, Suedia) beste batzuetan (Errumania, Polonia, Txekiar Errepublika) baino.

Aniztasun hori enplegu industrialari buruzko balio erlatiboak aztertuz ikusten ahal da, esaterako. Batasuneko batez besteko balioa % 17,61 da, Espainiakoa % 13,38 eta Nafarroakoa % 25,24.

13. taula: Enpleguaren datuak, jarduera adarren arabera. 2023

	Nekazaritza	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
EB	3,39	17,61	6,83	72,16

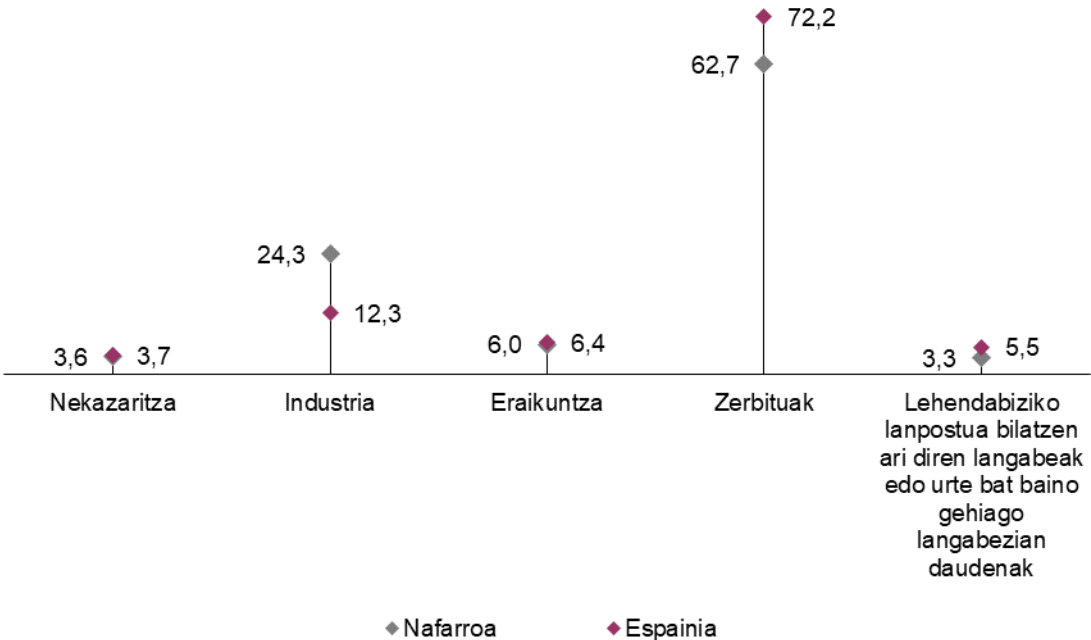
Espainia	3,55	13,38	6,65	76,41
Nafarroa	3,36	25,24	5,71	65,69

Iturria: Eurostat

24.
erans
kina

Hori horrela, okupazioak ezaugarri bereizgarriak ditu Nafarroan, egitura ekonomikoaren ezaugarriengatik, arestian ikusi denez, enplegu industrialak garrantzi handia duelako eta zerbitzuetako zenbait jarduerak pisu txikia dutelako.

40. grafikoa: Okupazioaren banaketa Nafarroan eta Espainian. 2024ko 1. hiruhilekoa

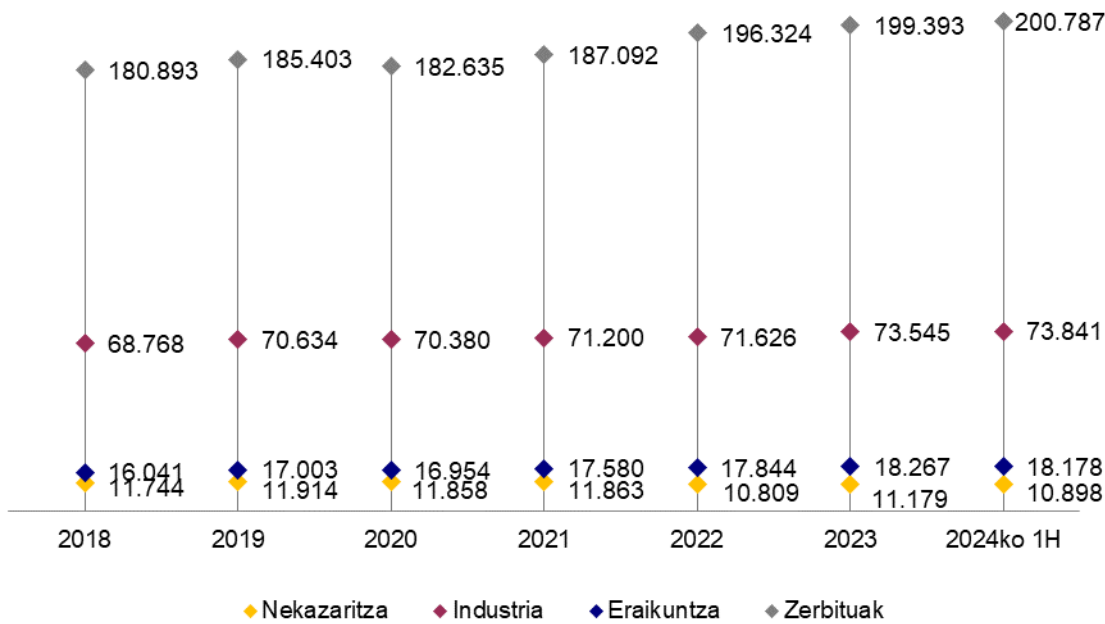

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleria aktiboaren inkesta

25.
erans
kina

Nafarroan Gizarte Segurantzaren jardueraren arabera afiliatutakoen ehunekoa koherentea da bertako egitura ekonomikoaren ezaugarrien ondoan.

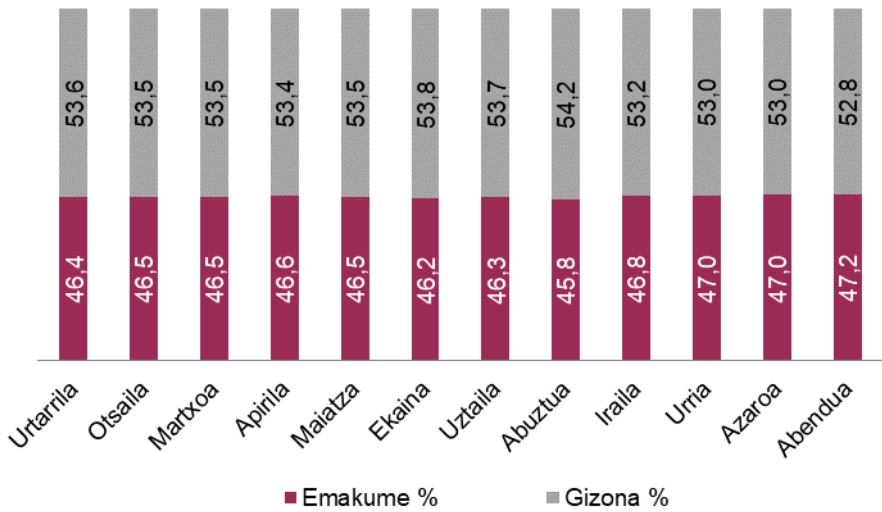
41. grafikoa: Gizarte Segurantzaren afiliatutakoen bilakaera sektoreen arabera. Nafarroa

Iturria: Nastat, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiak emandako datuekin

26.
erans
kina

42. grafikoa: Gizarte Segurantzako afiliatuen ehunekoa Nafarroan, hilabetearen eta sexuaren arabera. 2023

Iturria: Nastat. Egoera Ekonomikoaren Adierazlea

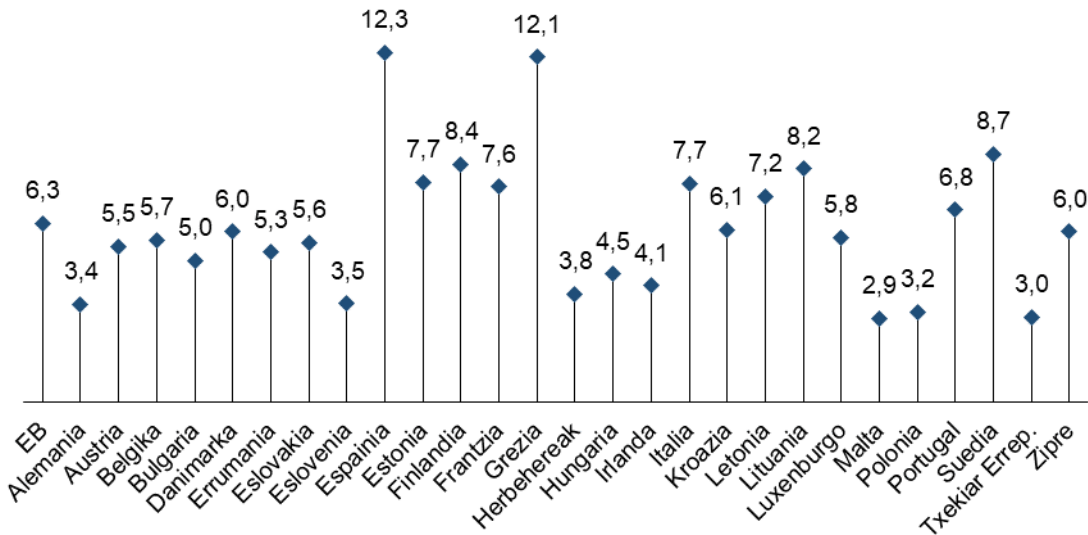
27.
erans
kina

Okupazioa eta langabezia

2022ko otsailean Ukrainan eraso errusiarra lehertu zenetik, gerratik ihes egiten duten pertsonen aldi baterako babesa jaso dute EBn. Araubidearen onuradunen eskubideetako bat laneratzea da; horri lanbidearen arauak eta lan-merkatuaren politika nazionalen arauak aplikatzen zaizkio, eta lan-baldintza orokorrak ere bai. Egoera horrek ondorio garrantzitsuak izan ditu herritarren lan jardueran, bai Europar Batasunean, bai Espainian.

Lehen esan dugun bezala, biztanleriaren lan jarduerak eragin handia dauka hezkuntzan, eta hezkuntzak, era berean, eragina du lan jardueran. Ziklo ekonomiko honetan, bestalde, bada arreta berezia merezi duen faktore bat: langabezia. Langabeziaren datuetan alde handiak daude EBn eta Europako beste herrialde batzuetan. Batez bestekoa % 6,3 izanik, % 5etik beherakoa da Alemanian, Eslovenian, Hungarian, Irlandan, Maltan, Herbeheretan, Polonian eta Txekiar Errepublikan, % 5 eta % 9 artekoa beste batzuetan, eta Espainia eta Grezia dira % 10etik gorakoa duten bakarrak (% 12,3 eta %12,1 hurrenez hurren).

43. grafikoa: Langabeziaren ehunekoa EBn. 2024ko 1. hiruhilekoa

Iturria: Eurostat

28.
erans
kina

Jarduerari, okupazioari, langabeziari eta enpleguaren kalitateari buruzko datuak, Nafarroan, krisi ekonomikoa gertatu baino lehenagoko mailetatik urrun daude oraindik. Hain zuzen ere, langabezia tasa % 8,8 izan da 2024ko lehen hiruhilekoan, laugarren txikiena autonomia erkidego guztietan (Espainian % 12,3 izan da batez beste), oso urrun Ceutakotik (% 29,0) eta Melillakotik (% 32,4).

14. taula: Okupazioari eta langabeziari buruzko datuak Europar Batasunean, Espainian eta Nafarroan. 2024ko 1. hiruhilekoa

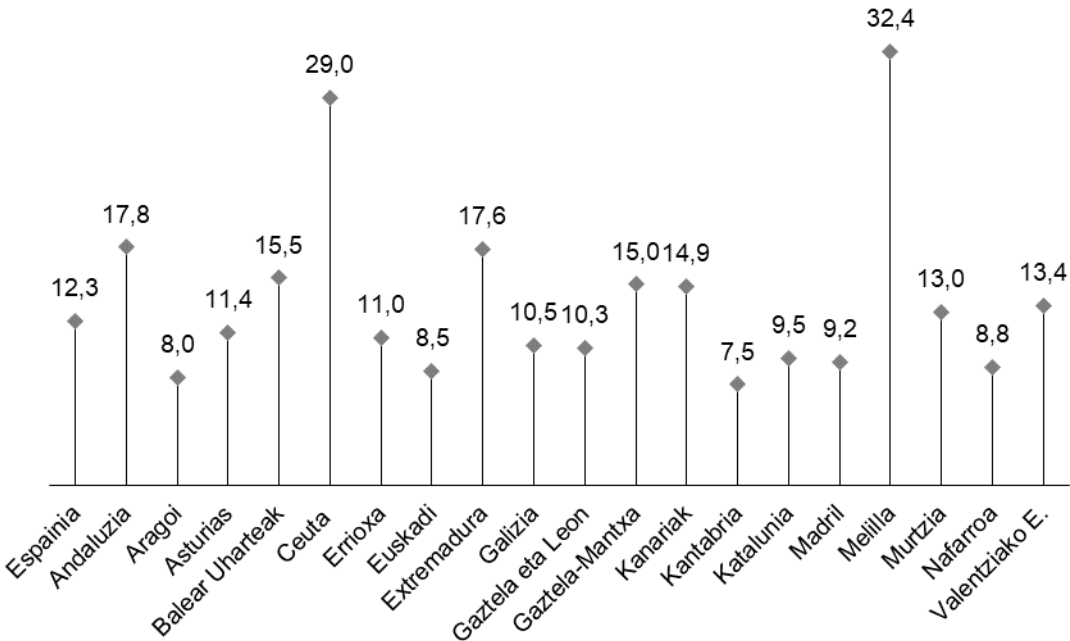
	Lana duten personak	Langabeak	Langabezia-tasa
--	---------------------	-----------	-----------------

EB	209.491.000	39.898.000	6,1
Espainia	21.250.000	2.977.900	12,3
Nafarroa	303.900	29.400	8,8

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionalak eta Eurostat-ek biztanleria aktiboaz egindako inkesta

44. grafikoa: Langabezia tasa, autonomia erkidegoaren arabera. 2024ko 1. hiruhilekoa

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleria aktiboaren inkesta

Espainian 139.700 landun gutxiago egon dira 2024ko 1. hiruhilekoan aurreko hiruhilekoan baino (-% 0,65); guztira 21.250.000 landun egon dira.

Enpleguari buruzko zenbait alderdi aipagarri:

- Okupazioak behera egin du sektore publikoan (25.600 gutxiago) eta pribatuan (114.100 gutxiago). Azken 12 hilabeteetan 615.800 pertsona gehiago hasi dira lanean.
- Soldatapeko langileen kopuruak 69.800 pertsonetan behera egin du hiruhileko honetan. Mugagabeko kontratua dutenak 103.700 gehiago dira, eta aldi baterako kontratua dutenak 173.500 gutxiago dira. Urtetik urterako gorabehereri erreparatuta, soldatapeko pertsonen kopuruak gora egin du: 615.800 gehiago. Horietatik 814.300 pertsonak mugagabeko kontratua dute, eta 220.100 pertsonak aldi baterakoa. Norberaren konturako langileak 69.800 gutxiago izan dira azken 12 hilabeteetan.
- Hiruhileko horretan enplegu-gorakada handiena Madrilen gertatu da: 44.700 langile gehiago. Beherakada handiena Euskal Autonomia Erkidegoan gertatu da: 39.200 gutxiago. Azken urtean, Melilla ez beste erkidego guztietan landunen kopurua gehitu

da. Gorakada handienak hiru hauetan izan dira: Katalunia (+141.000), Madril (+109.700) eta Andaluzia (+108.100).

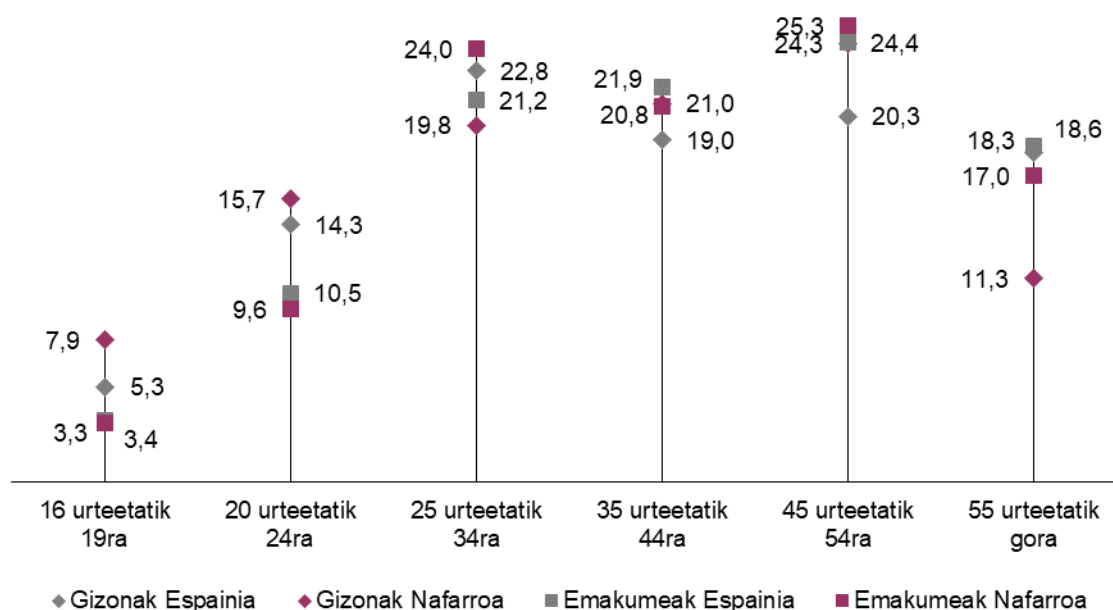
- Hiruhileko horretan 117.000 pertsona gehiago daude langabezian (+% 4,09): 2.977.900, guztira. Azken 12 hilabeteetan 208.500 pertsonak utzi dute langabezia (– % 6,54). Ondorioz, langabezia tasa % 12,29koa da. Azken urtean tasa 0,49 puntu igo da.
- Autonomia erkidegoetan, hiruhileko honetako langabezia jaitsiera handiena Kanarietan gertatu da (–14.500) eta igoera handiena Balear Uharteetan (+28.300). Urte osoko datuen arabera, beherakada handienak Madril (–38.700), Andaluzian (–19.100) eta Galizian (–15.500) izan dira. Gorakadarik handienak, aldiz, Extremaduran (+1.500), Nafarroan (+1.100) eta Ceutan (+200) izan dira.

Hauek dira Nafarroako datuak:

- Nafarroan, 2024ko lehen hiruhilekoan aurreko hiruhilekoan baino 15.400 landun gehiago egon dira (+% 5,07). Landunak 303.900 dira guztira.
- Aurreko hiruhilekoan baino 10.800 pertsona gutxiago daude langabezian (–% 36,73). Guztira 29.400 pertsona daude lanik gabe. Gorakada handienetakoa izan duten erkidegoetakoa da.
- Langabezia tasa % 8,8koa da, laugarren txikiena autonomia erkidegoen artean. Aurreko hiruhilekokoa baino 0,30 puntu portzentual txikiagoa izan da.
- Aurreko hiruhilekoan baino 4.600 pertsona aktibo gehiago daude (+% 1,38); guztira 333.300 dira. Urtetik urterako datuen arabera 4.300 pertsona gehiago daude biztanleria aktiboan.

Urteko azken datuen arabera, langabeziaren ehunekoak, adinaren eta sexuaren arabera, Espainian eta Nafarroan honela banatuta daude:

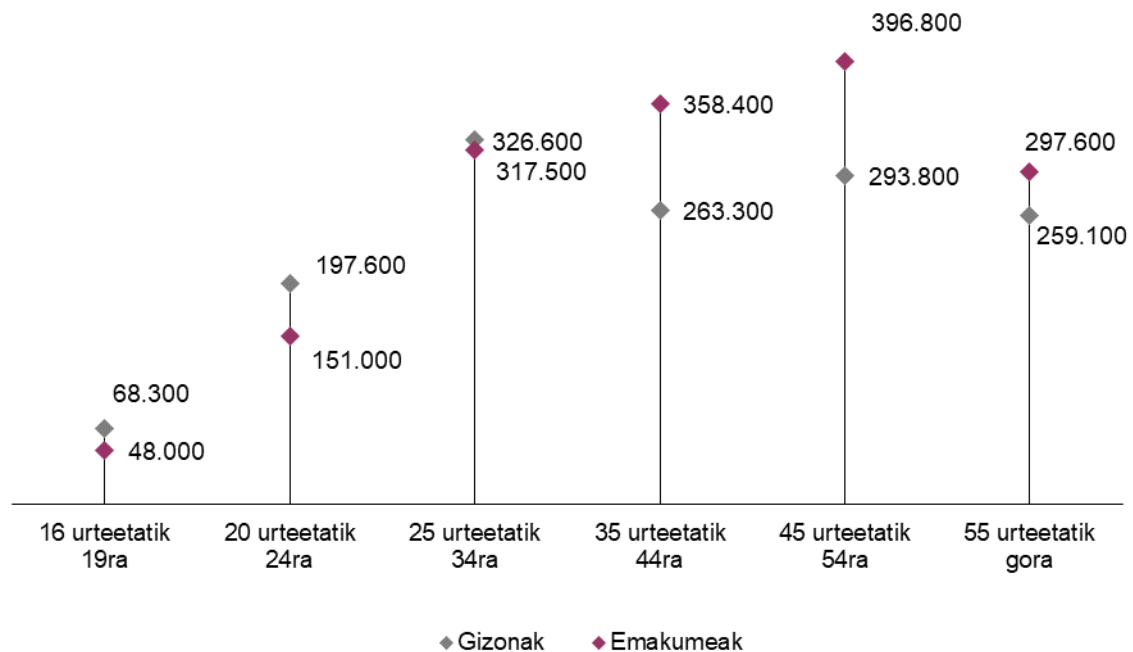
45. grafikoa: Espainian eta Nafarroan erregistratutako langabeziaren ehunekoa, adin taldearen eta sexuaren arabera. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleria aktiboaren inkesta

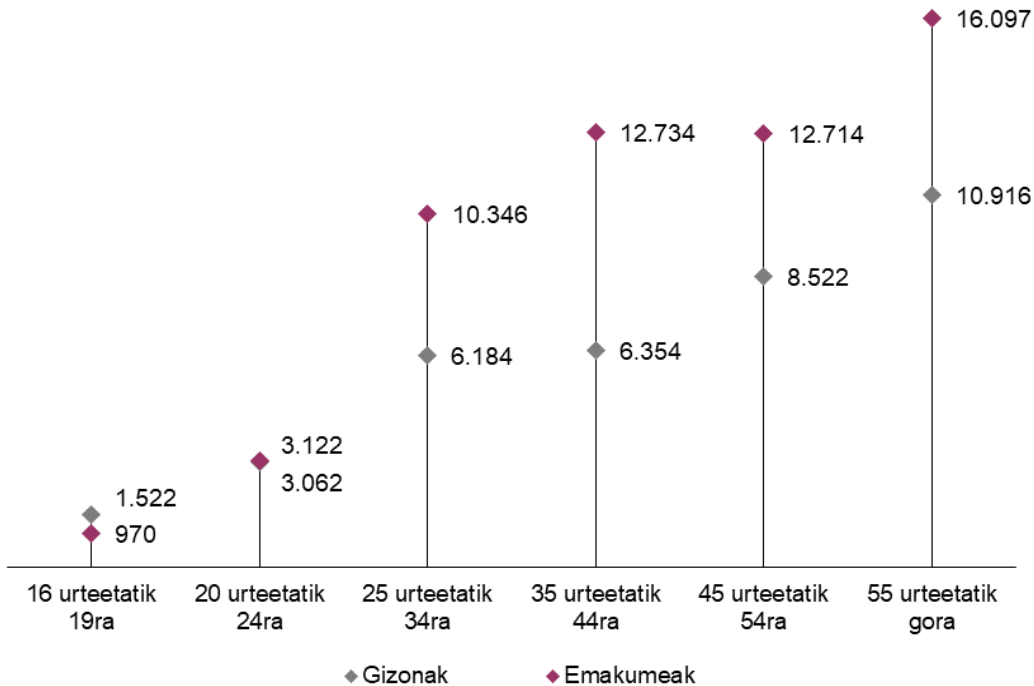
2024ko lehen hiruhilekoari dagokionez, eta adin taldeak banakatuta, langabeziaren errealitatea xehetasun gehiagorekin erakusten dute ondoko grafikoek. Aipagarria da langabeziaren bolumenak gora egin duela 25-34 urteko tartean, eta 35-54 urte bitarteko taldean are gehiago hazten dela emakumeen kopurua. Gainera, ia adin tarte guztietan emakume gehiago daude langabezian.

46. grafikoa: Espainian erregistratutako langabezia, adinaren eta sexuaren arabera. 2024ko 1. hiruhilekoa

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Biztanleria aktiboaren inkesta

47. grafikoa: Nafarroan erregistratutako langabezia, adinaren eta sexuaren arabera. 2024ko 1. hiruhilekoa

Iturria: Nastat. EIN. Biztanleria aktiboaren inkesta

Okupazioa eta ikasketa maila

Biztanleria gazteenak pairatzen duen langabezia tasak, bai Espainian bai Nafarroan, hezkuntza maila handieneko sektorea jotzen du gehien, adin tarte altuekin alderatuta. EBn, goi mailako hezkuntza gainditu dutenen % 3,7 daude langabezian, eta bigarren hezkuntza gainditu dutenen % 5,5. Espainian, berriz, tasa horiek % 7,4 eta % 12,7 dira hurrenez hurren.

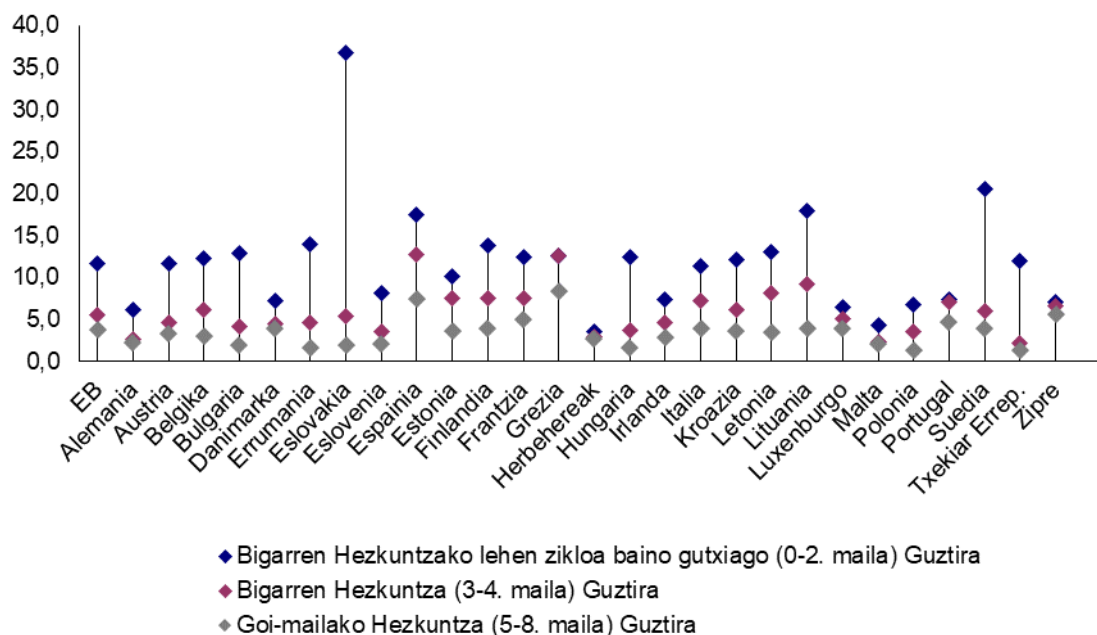
Ia EBko herrialde guztietan, zenbat eta altuagoa izan biztanleriaren ikasketa maila, orduan eta hobe da okupazio maila.

15. taula: EBn eta Espainian erregistratutako langabezia ehunekoak, ikasketa mailaren arabera. 2023

	Bigarren Hezkuntzako lehen zikloa baino gutxiago (0-2. maila)	Bigarren Hezkuntza (3-4. maila)	Goi-mailako Hezkuntza (5-8. maila)
EB	11,6	5,5	3,8
Espainia	17,5	12,7	7,4

* Datuak 20 eta 64 urteko biztanleria aktiboaren portzentajeari dagozkio
Iturria: Eurostat

48. grafikoa: Europar Batasunean erregistratutako langabeziaren ehunekoak, ikasketa mailaren arabera. 2023

* Datuak 20 eta 64 urteko biztanleria aktiboaren portzentajeari dagozkio
Iturria: Eurostat

31.
erans
kina

Soldatak

2024ko urtarrilean, EBko hogeita zazpi estatuetatik hogeita bik (Danimarka, Italia, Austria, Finlandia eta Suedia ez beste guztiek) gutxieneko soldata nazionala zuten, eta EBkoak izateko hautagai ziren herrialde batzuek ere bai (Montenegro, Moldavia, Iparraldeko Mazedonia, Georgia, Albania, Serbia, Turkia eta Ukraina). Une horretan, hileko gutxieneko soldatak oso bestelakoak ziren estatu kideen artean; esaterako, Bulgarian 477,0 eurokoa zen eta Luxenburgon 2.571,0 eurokoa.

Hileko gutxieneko soldata gordinetan oinarrituta (eurotan adierazita), hiru taldetan sailkatzen ahal dira EBko estatu kideak, 2024ko urtarrileko datuen arabera:

- Gutxieneko soldata nazionala 1.000 euro hilean edo gutxiago den estatuak. Hauek dira talde honetan sartzen diren EBko estatuak: Bulgaria, Zipre, Kroazia, Eslovakia, Estonia, Grezia, Hungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugal, Txekiar Errepublika eta Errumania. Gutxieneko soldatak 477,0 euro (Bulgaria) eta 1.000,0 euro (Zipre) artekoak ziren.
- Gutxieneko soldata hileko 1.000 euro baino gehiagokoa eta 1.500 euro baino gutxiagokoa zuten estatuak. Talde honetan sartzen dira: Eslovenia eta Espainia. Esloveniako 1.254,0 euro zen eta Espainiako 1.323,0 euro.
- Gutxieneko soldata hileko 1.500 euro baino gehiagokoa zuten estatuak. Hauek dira talde honetan sartzen diren estatuak: Alemania, Belgika, Frantzia, Irlanda, Luxenburgo eta Herbehereak. Gutxieneko soldata nazionalak 1.767,0 euro (Frantzia) eta 2.571,0 euro (Luxenburgo) artekoak ziren.

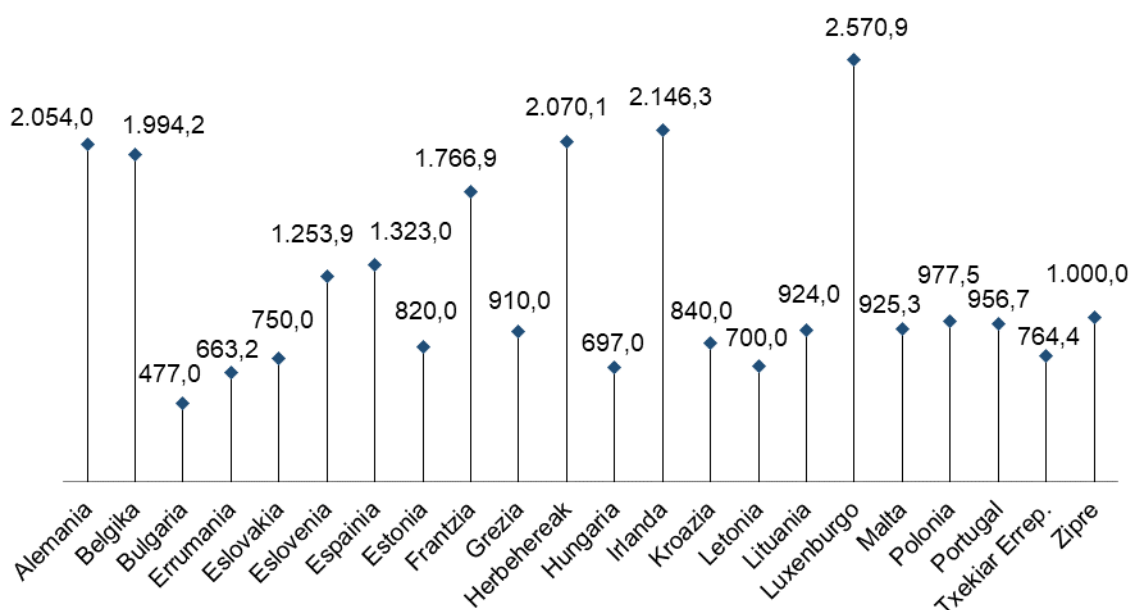
Bestalde, EBn sartzeko hautagai diren herrialdeek 1.000 eurotik beherako soldatak dituzte: baxuena 360,0 eurokoa (Albania) eta altuena 613,0 euro (Turkia).

Batez besteko soldatetan, alde handia dago EB barruan soldatarik altuenak dituzten herrialdeen (Luxenburgo, Belgika, Herbehereak, Alemania, Frantzia, Irlanda) eta txikienak dituztenen artean (Bulgaria, Zipre, Kroazia, Eslovakia, Estonia, Grezia, Hungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Txekiar Errepublika eta Errumania).

Kontuan izan behar da gutxieneko soldata txikiagoa duten herrialdeetan prezioak baxuagoak izaten direla eta, beraz, gutxieneko soldatak erlatiboki handiagoak direla, erosteko ahalmenaren estandarretan adierazten direnean (EAI). Prezio mailen ondoriozko doitz horrek neurri batean gutxitzen ditu hiru taldeen artean dauden aldeak.

2014ko urtariletik 2024ko urtarrilera bitarteko aldiko urteko batez besteko hazkuntza tasarik altuena Errumaniakoa izan zen (+% 13,3), ondoren Lituaniakoa (+ % 12,3), Bulgariakoa (+% 10,6), Txekiar Errepublikakoa (+% 9,4) eta Poloniakoa (+% 9,2). EBko estatuetako urte arteko hazkunde tasa txikiena Luxenburgokoa izan zen (+% 3,0), eta ondoren honako hauek datoz: Belgika eta Grezia (+% 2,9), Malta (+% 2,6) eta Frantzia (+% 2,0).

49. grafikoa: Europar Batasuneko hilabeteko gutxieneko soldata. 2024

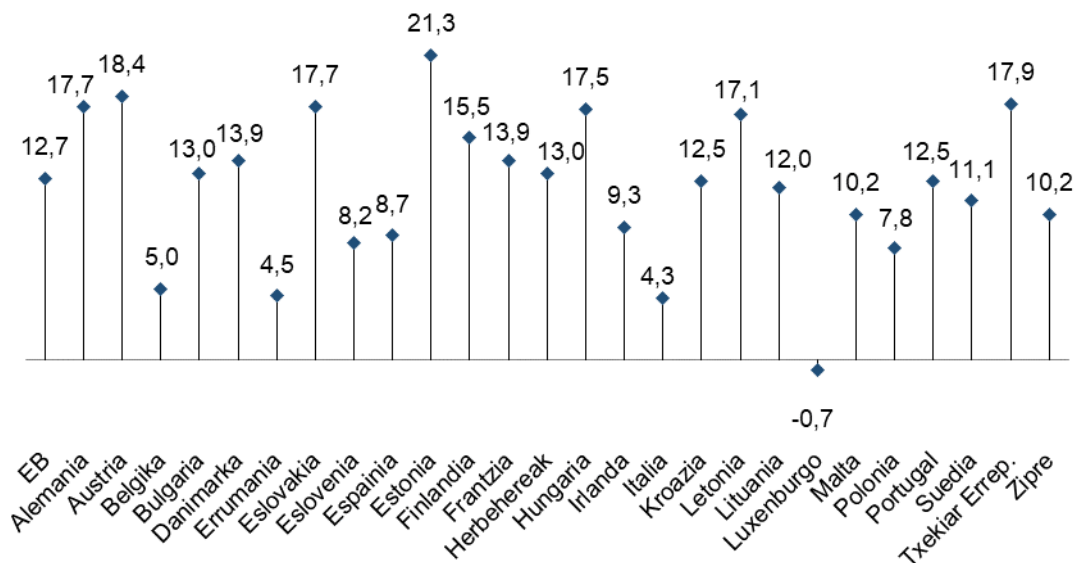

* Zenbait herrialderen datuak falta dira. Ez zegoen gutxieneko soldata nazionalik Austrian, Zipren, Danimarkan, Finlandian, Italian eta Suedian. Zipren, Gobernuak ezartzen du lanbide zehatz batzuetarako gutxieneko soldata. Austrian, Danimarkan, Finlandian, Italian eta Suedian sektore zehatzei eragiten dieten hitzarmen kolektiboen bidez ezartzen da

Iturria: Eurostat

Europar Batasuneko herrialdeetako gizonen eta emakumeen arteko soldata arrakalari buruzko azken datuak 2022koak dira. Emakumeen diru-sarrera gordinak, orduko, gizonenak baino % 12,7 txikiagoak izan ziren, batez beste. EBko estatu kide guztietan, gizonen eta emakumeen arteko soldata arrakala 22,0 puntu portzentual artekoa da: Luxenburgon -% 0,7 eta Estonian % 21,3.

50. grafikoa: EBko gizonen eta emakumeen arteko soldata arrakala 2022

* Zenbait herrialdetako datuak falta dira
Iturria: Eurostat

32.
erans
kina

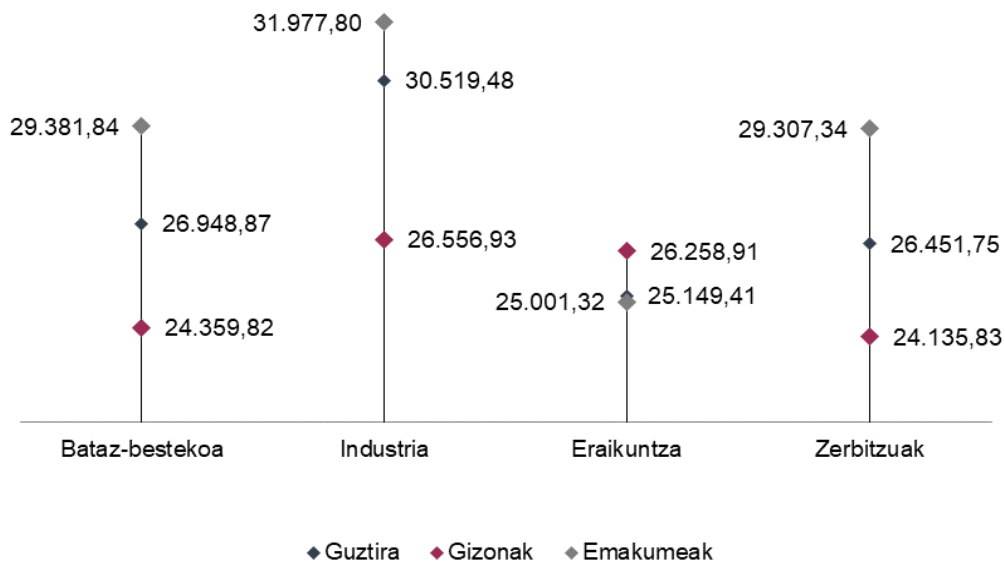
Espainian, urteko batez besteko soldata (2022) langile bakoitzeko 26.948,87 eurokoa izan zen, aurreko urtean baino % 4,1 gehiago. Soldata banaketaren ezaugarrietako bat da langile gehiago biltzen direla balio baxuetan soldatarik altuenetan baino. Horren ondorioz, batez besteko soldata altuagoa da soldata ertaina eta soldatarik ohikoena baino. Horrenbestez, soldaten mediana 21.638,69 eurokoa izan zen 2021ean (kontzeptu honek bi zati berdinetan banatzen du langileen kopurua: batetik, hortik gorako soldata dutenak; bestetik, hortik beherakoa dutenak).

Hona hemen nabarmentzeko moduko beste ezaugarri batzuk:

- Urteko batez besteko soldata 24.359,82 eurokoa izan zen emakumezkoentzat eta 29.381,84 eurokoa gizonetakoentzat. Emakumeen urteko batez besteko soldata gizonen batez besteko soldataren % 82,9 izan zen.
- Emakumeen % 24,2k eta gizonen % 10,3k lanbide arteko gutxieneko soldata (LGS) edo gutxiago izan zuten. Egoera horretan eragina du lanaldi partzialean lan egiten duten emakumeen ehunekoa handiagoa izateak.
- 2022an, lanaldi osoko gizonen eta emakumeen kopurua antzekoa izan zen 15.000 eurotik beherako soldatetan. Hala ere, soldata maila horretatik aurrera, gizonen kopurua emakumeena baino handiagoa izan zen beti. Aitzitik, jardun partzialeko emakumeen kopurua beti askoz handiagoa izan zen gizonena baino, ia soldata maila guztietan, batez ere 20.000 eurotik beherakoetan.
- Gizonen eta emakumeen arteko batez besteko irabazien alde nabarmen hori EBN ere gertatzen da. 2022an, emakumeen soldata gizonena baino % 12,7 txikiagoa izan zen batez beste. Gizonen eta emakumeen batez besteko ordainsarien arteko alderik txikienak Luxenburgon, Italian, Belgikan eta Errumanian izan ziren (% 5 baino gutxiago). Soldata arteko arrakala handienak Estoniakoa (% 21,3) eta Austriakoa (% 18,4) izan ziren.

- Gizonen eta emakumeen ordainsariaren arteko diferentzia hori txikitu egiten da zenbait kasutan, kontuan hartutako lanpostuak antzekoak direnean (okupazio bera, kontratu mota, lanaldi mota eta abar).
- Espainian hobekien ordaindutako jarduera ekonomikoa *Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta aire girotuaren hornidura* delakoa izan zen: 55.470,69 euro; batez bestekoa baino % 105,8 gehiago. Aldiz, urteko batez besteko soldata txikiena *Ostalaritza* jarduerakoa izan zen: 16.274,71 euro. Kopuru hori batezbestekoa baino % 39,6 gutxiago zen.
- Sexuaren araberako soldaten diferentzia, oro har, handiagoa zen langileek adinean gora egiten zuten heinean. Emakume gazteek adinekoek baino kualifikazio hobea (okupazioa, ikasketak...) dutelako gertatzen da hori.
- *Zuzendariak eta kudeatzaileak* okupazio taldean izan zen urteko irabazirik handiena (batezbestekoa baino % 120,7 gehiago). Gaizkien ordaindutakoa, berriz, *Zerbitzuetan kualifikatu gabeko langileen* taldea (garraioan izan ezik) izan zen: batezbestekoa baino % 45,6 gutxiago.
- Ikasketen maila kontuan hartuta, 2022an urteko soldata handiagoa zen hezkuntza mailan gora egin ahala. Esaterako, *lehen hezkuntza amaitu gabeko* langileen urteko soldata 17.333,57 eurokoa izan zen, batez besteko soldata baino % 35,7 gutxiago. Beste muturrean, *unibertsitateko lizentziatuen eta doktoreen* urteko soldata 44.672,13 eurokoa izan zen, batez besteko soldata baino % 65,8 gehiago.
- Iraupen jakin bateko kontratua daukaten pertsonen soldata 25.096,82 eurokoa izan da batez beste, hau da, urteko batez besteko soldata baino % 6,9 gutxiago. Beste alde batetik, kontratu mugagabea daukatenen soldata 27.193,32 eurokoa izan da, batez besteko soldata baino % 0,9 gehiago.
- Aldi baterako kontratua dutenen urteko soldata 2021ekoa baino % 25,5 gehiago izan zen. Dena den, kontuan eduki behar da Laneko erreformarako, enpleguan egonkortasuna bermatzeko eta lan-merkatua eraldatzeko presako neurrien abenduaren 28ko 32/2021 Errege Lege-dekretua indarrean jarritz gero aldi baterako kontratu asko kontratu mugagabe bihurtu zirela aldizkako kontratu finkoaren figuraren bidez. Hain zuzen ere, aldi baterako kontratua duten langileen portzentajea % 18,3 izan zen 2021ean eta % 11,7 2022an. Beste alde batetik, kontratu mugagabea dutenen urteko soldata % 0,8 murriztu zen urte batetik bestera.
- Nazionalitateari erreparatuta, espainiar nazionalitateko langileen urteko batez besteko soldata altuagoa izan zen 2022an: 27.500,25 euro. Beste nazionalitateetako langileen soldata batezbestekoa baino baxuagoa izan zen, eta denetan baxuena Ameriketako pertsonena izan zen: 18.214,62 euro.
- Autonomia erkidegoetan, urteko batez besteko soldatarik altuenak EAEn (32.313,73 euro urtean langileko), Madrilen (31.230,73) eta Nafarroan (29.189,52) izan ziren. Kontrako aldean daude, ordainsaririk baxuenekin, Extremadura (21.922,73), Kanariak (23.096,92) eta Gaztela-Mantxa (23.751,71).
- Erlazio positiboa dago adinaren eta soldata mailaren artean; logikoa baita adin gehieneko langileek, oro har, antzinasun eta esperientzia handiagoa izatea lanpostuan. Aldiz, 60 - 64 urte arteko langileen batez besteko soldata urritu egin zen, baina batez besteko soldata baino gehiago izan zen. Zaharrenen artean (65 urte eta gehiago) aldea handitu egin zen. Beste alde batetik, 20 urtetik beherako pertsonen urteko batez besteko soldata 10.597,24 eurokoa izan zen, adin-talde honetan asko baitira aldi baterako kontratua dutenak eta lanaldi partzialarekin ari direnak.

51. grafikoa: Espainiako batez besteko urteko soldata, sektore ekonomikoaren arabera. 2022

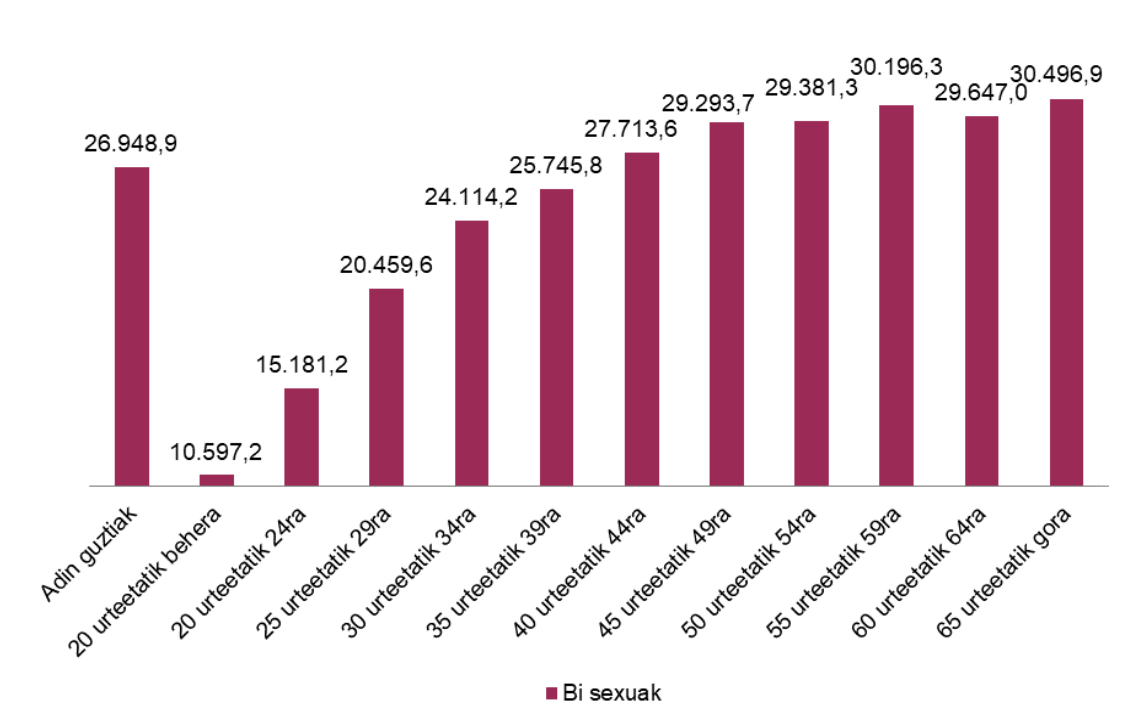

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Lansarien egituraren gaineko inkesta

33.
erans
kina

Adinaren arabera, azpimarragarriak dira 55 urtetik gorako pertsonen diru-sarrerak, haiek baitute urteko batez besteko soldatarik altuena (28.687,17 euro), 45 eta 54 urte bitartekoekin batera (28.219,62 euro); gainerakoek baino askoz ere soldata txikiagoak dituzte 25 urtetik beherakoek (12.930,13 euro).

52. grafikoa: Espainiako urteko batez besteko soldata gordina, adinaren arabera. 2022

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Lansarien egituraren gaineko inkesta

16. taula: Urteko batez besteko soldata autonomia erkidegoetan. 2022

	Guztira		Emakumeak		Gizonak	
	Eurotan	Urteko aldaketa tasa	Eurotan	Urteko aldaketa tasa	Eurotan	Urteko aldaketa tasa
Espainia	26.948,87	4,1	24.359,82	5,1	29.381,84	3,5
Andaluzia	24.041,96	3,8	21.649,50	6,0	26.159,02	2,7
Aragoi	26.012,71	4,0	23.138,72	3,8	28.789,96	5,1
Asturias	26.745,93	6,8	23.792,42	9,1	29.573,74	4,1
Balear Uharteak	27.145,79	12,5	26.054,20	16,6	28.155,99	8,7
Errioxa	24.903,38	5,0	22.264,39	5,3	27.741,60	4,7
Euskadi	32.313,73	4,0	29.314,69	4,4	35.095,67	4,1
Extremadura	21.922,73	2,5	20.637,14	4,1	23.170,92	1,7
Galizia	24.169,68	3,7	21.912,75	4,8	26.626,89	3,2
Gaztela eta Leon	24.186,89	2,6	21.773,27	4,7	26.548,08	1,1
Gaztela-Mantxa	23.751,71	2,2	21.312,65	0,7	25.813,23	3,7
Kanariak	23.096,92	2,8	22.574,98	6,6	23.588,70	-0,1
Kantabria	25.291,14	3,4	22.564,11	4,8	27.820,83	2,2

Katalunia	28.774,55	2,2	25.659,03	2,6	31.878,42	2,1
Madril	31.230,73	5,8	28.123,47	5,8	34.113,40	5,9
Murtzia	23.851,69	2,4	20.956,37	3,8	26.240,66	2,2
Nafarroa	29.189,52	2,6	26.033,30	4,9	31.959,85	1,0
Valentziako E.	24.510,34	4,5	22.135,35	7,1	26.683,85	3,0

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Lansarien egituraren gaineko inkesta

17. taula: Urteko batez besteko soldata Nafarroako sektore ekonomikoetan, sexuaren arabera bereizita. 2022

	Bi sexuak	Emakumeak	Gizonak
Jarduera sektore guztiak	29.189,52	26.033,30	31.959,85
Industria	32.597,93	28.600,23	33.938,66
Eraikuntza	-29.999,58		-30.333,13
Zerbitzuak	27.496,81	25.518,95	30.468,78

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Soldaten egituraren gaineko urteko inkesta

Errenten arteko desberdintasuna

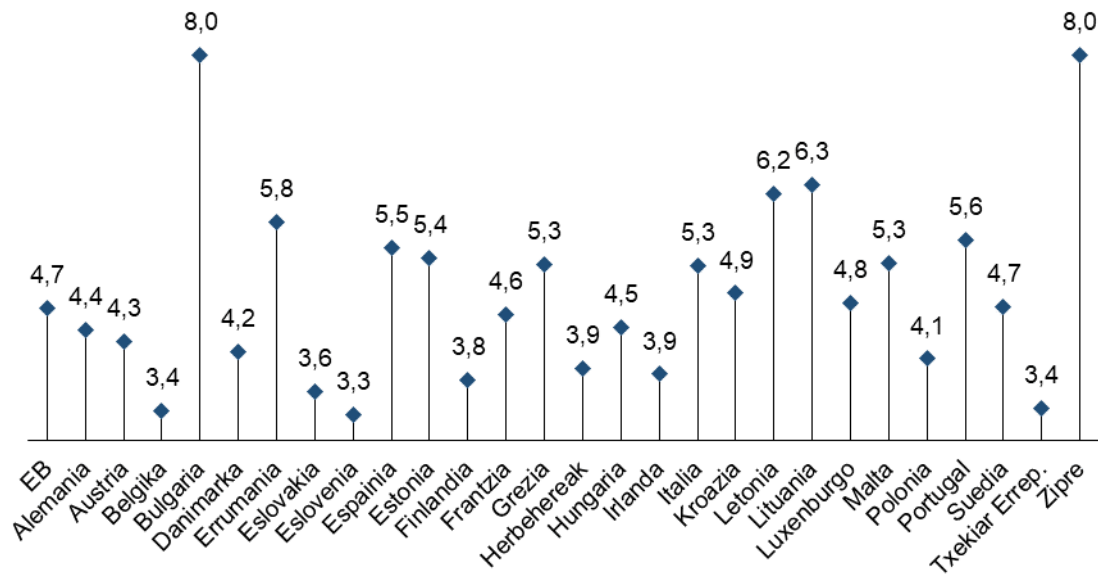
Desberdintasun ekonomikoa soldatek eragiten dute hein batean, eta horren inguruko datuak oso garrantzitsuak dira pobrezia erlatiboa kalkulatzeko. Izan ere, baliabide ekonomikoen banaketak zuzeneko eragina izaten ahal du pobreziaaren norainokoan eta garrantzian.

EBn errenten arteko desberdintasun handiak daude. Hartara, 2022ko datuei erreparatu, errenta erabilgarri baliokide handiena zuen biztanleriaren % 20k errenta erabilgarri baliokide txikiena zuen % 20k baino 4,7 aldiz errenta handiagoa jaso zuen, grafikoan ikusten den moduan. Proporzio horretan alde nabarmenak egon ziren: Eslovakian 3,1 eta Eslovenian 3,3 izan zen, 6tik gorakoa Letonian, Lituania eta Errumanian, eta baliorik handiena Bulgariakoa eta Ziprekoa izan zen: 8,0.

2014-2023 aldian errenta desberdintasunak urritu egin ziren Batasuneko 27 estatuetatik hamaseitan. Jaitsiera handienak honako hauek izan ziren: Errumania (S80/S20 7,2tik 5,8ra urritu zen), Espainia (6,8tik 5,5era) eta Grezia (6,5etik 5,3ra).

Aldiz, Batasuneko estatu askotan errenta desberdintasunak handitu ziren; kasurik agerikoenak Maltakoa (4,0tik 5,3ra) eta Bulgariakoa (6,8tik 8,0ra) dira.

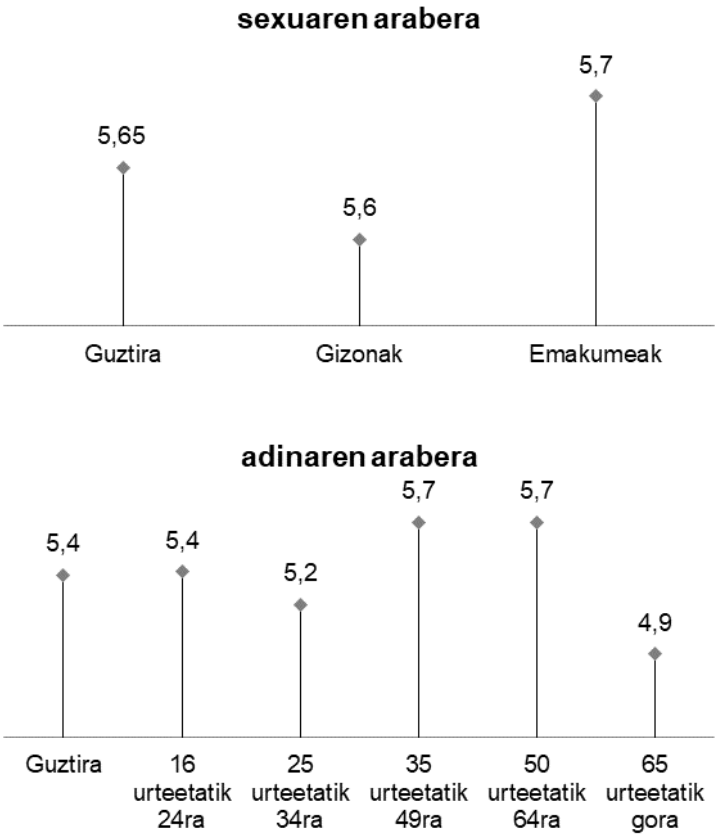
53. grafikoa: Errentaren banaketako desberdintasunak EBn. 2023 (diru-sarreraren banaketa kintiletan*)

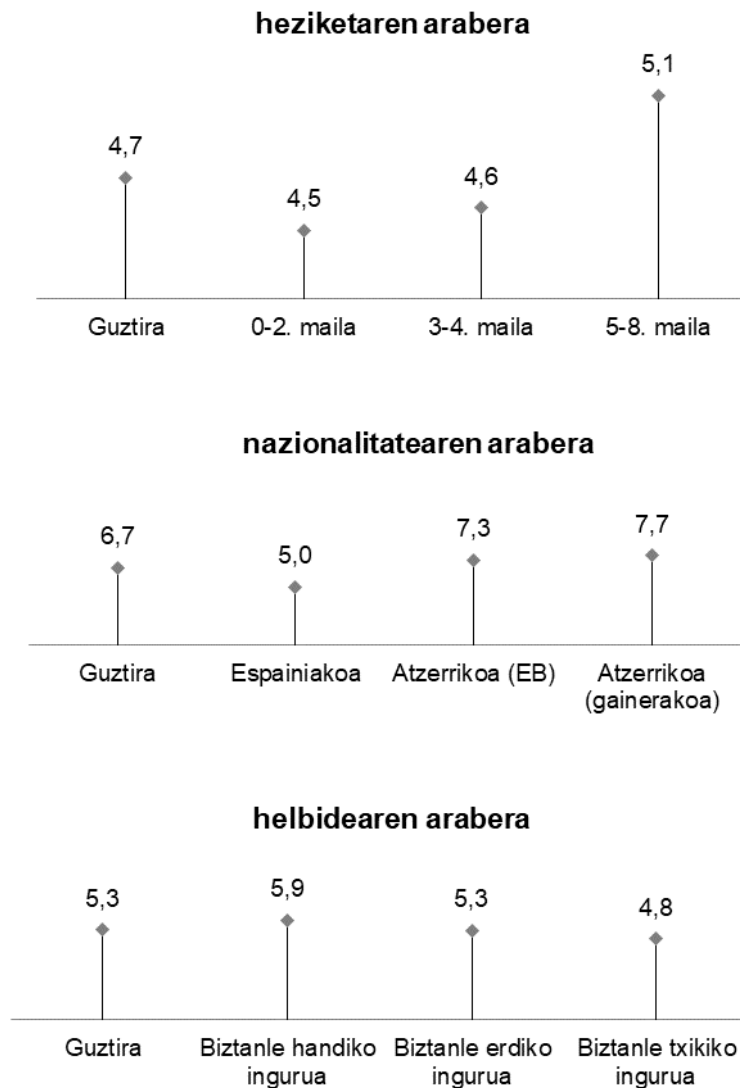

* Kintila: herrialde edo eskualde bateko biztanleria txiroenetik aberatsenera ordenatzen da, eta gero pertsona kopuru bera duten bost taldetan zatitzen
Iturria: Eurostat

Errenten arteko desberdintasunak laburbilduta adierazten ahal dira bereziki esanguratsuak diren zenbait kontzepturen arabera, hala nola sexua, adina, hezkuntza maila, jatorrizko nazionalitatea eta bizilekua.

54. grafikoa: Errentaren banaketako desberdintasunak Espainian, kontzeptuaren arabera. 2022

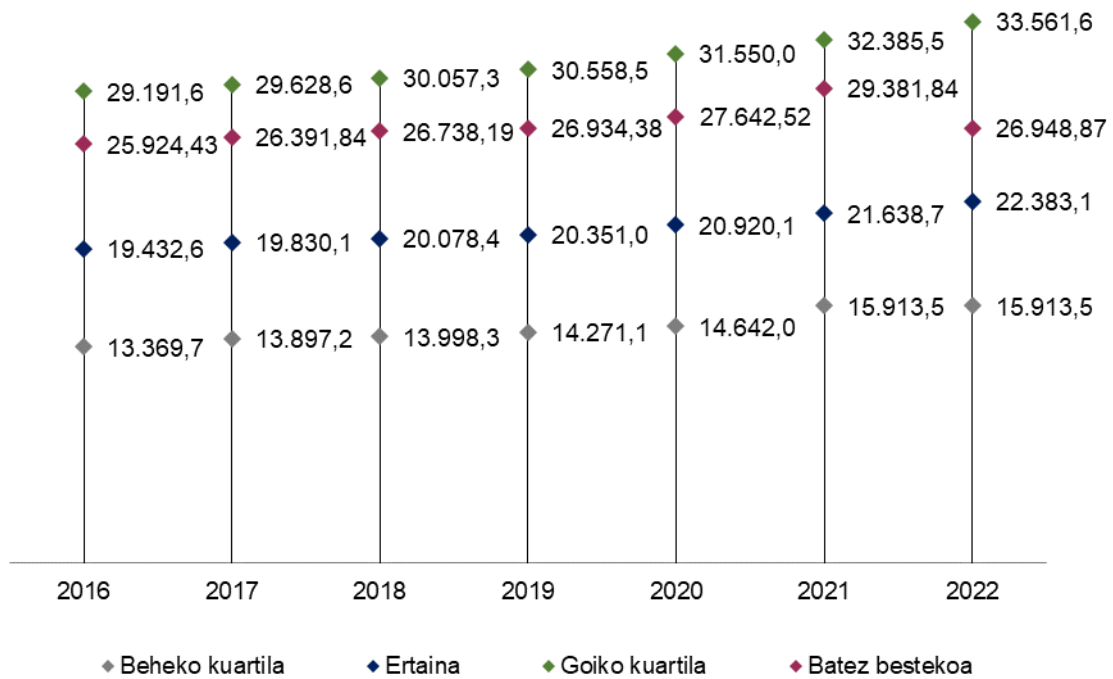

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

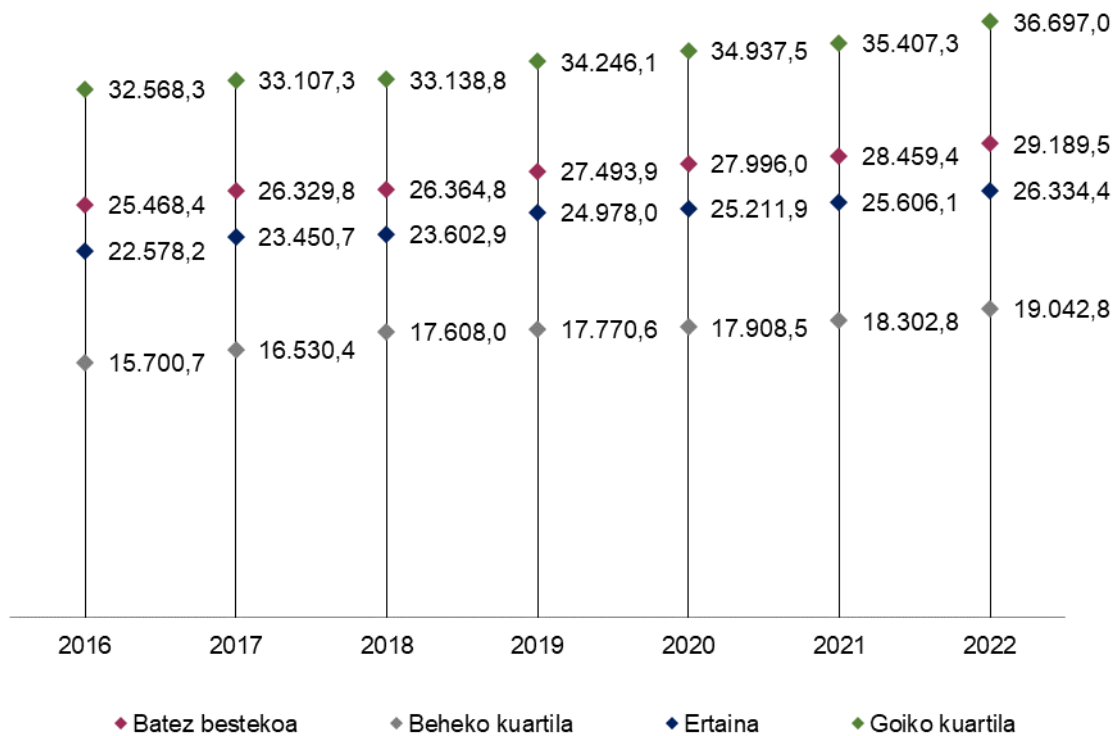
Enpleguaren kalitateak eta langabeziak Nafarroan ere mantendu dituzte soldata errenten arteko desberdintasunak azken urteetan. Hartara, 2013-2022 tartean, soldata handien eta txiki baten batezbestekoan izandako aldeari dagozkion balioek adierazten dute gehien irabazten dutenen soldata gutxien irabazten dutenena halako bi dela.

55. grafikoa: Soldaten bilakaera Espainian

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Soldaten egituraren gaineko urteko inkesta

56. grafikoa: Nafarroako soldaten bilakaera

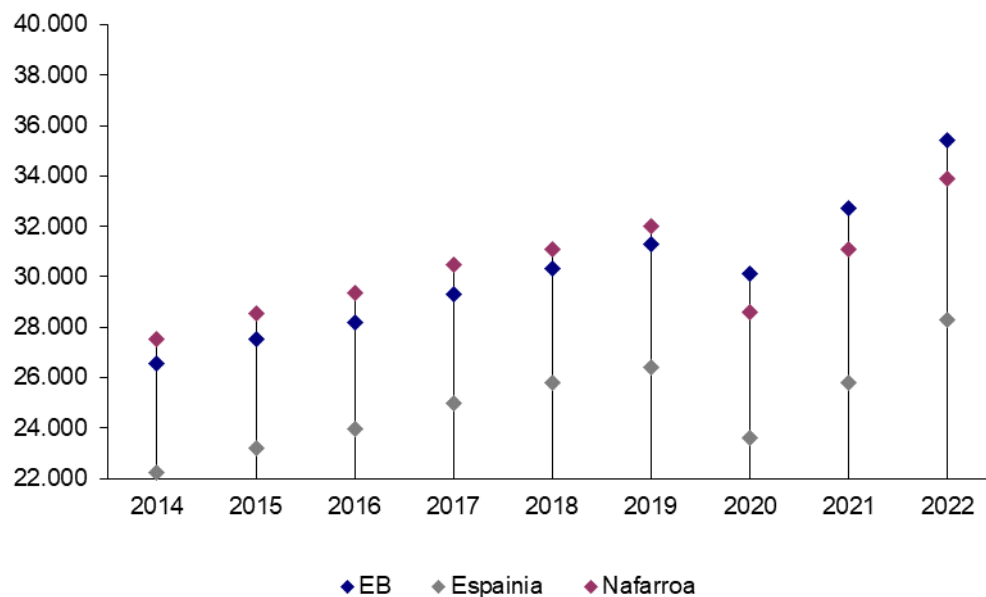
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Soldaten egituraren gaineko urteko inkesta

2.3.4. Familien ekonomia

- Per capita BPGd

Biztanleko eskuragarri dagoen familia errenta honela osatzen da: herritar batek, batez beste, zergak ordaindu ondoren, jasotzen dituen urteko diru-sarrerak. Familien testuinguru ekonomikoa irudikatzeko adierazleetako bat da. Enplegutik eta bestelako iturrietatik etorritako diru-sarrerak hartzen ditu kontuan. Ez dator bat biztanleko BPGd-arekin; izan ere, azken horrek ez ditu aintzat hartzen subsidioak edo laguntzak, eta, aldiz, kontabilizatu egiten ditu enpresetan gelditzen diren irabaziak, ez direnak familientzako errenta eskuragarria. Alabaina, eta alderaketak egiteko aukera emateko, azken zortzi urteetako EBko, Espainiako eta Nafarroako biztanle bakoitzeko BPGd-aren bilakaera jaso dugu.

57. grafikoa: Per capita BPGd-aren bilakaera

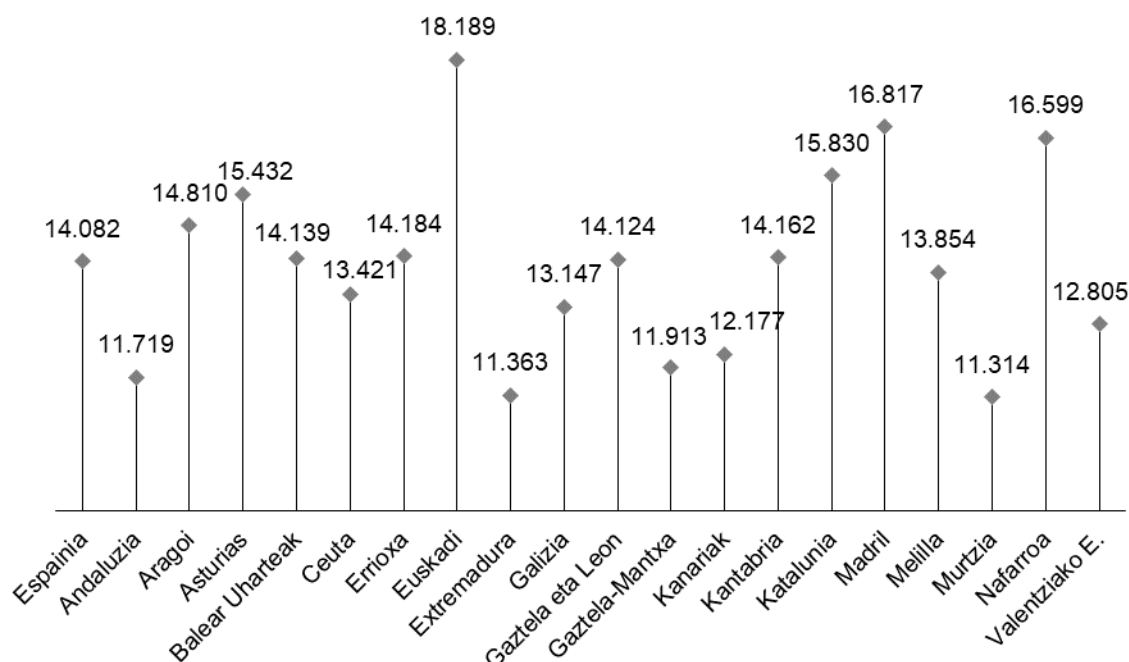
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionalaren eta Eurostaten Espainiako Eskualde Kontabilitatea

Nafarroako per capita BPGd-a (33.900 euro) EBkoa (35.400) baino txikiagoa da, eta Espainiakoa (28.300) baino handiagoa.

- **Diru-sarrerak eta banaketa**

Pertsona bakoitzeko batez besteko diru-sarrera 14.082 euro izan zen Espainian, aurreko urtean baino % 8,3 gehiago. Baliorik altuenak EAEkoa (18.189 euro), Errioxakoa (16.817) eta Nafarroakoa (16.599) dira. Murtzian (11.314), Extremaduran (11.363) eta Andaluzian (11.719) dituzte batez besteko diru-sarrera txikienak.

58. grafikoa: Pertsona bakoitzeko urteko diru-sarrera garbiak, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

Diru-sarrerak banaketa desberdina izan zuten, eta Gini koefizientea eta Gini indizea erabiltzen dira hori aztertzeko. Gini koefizientea 0 eta 1 arteko zenbaki bat da, non 0 berdintasun perfektuaren adierazle den (pertsona guztiek diru-sarrera berdina dituzte) eta 1 desberdintasun perfektuaren adierazle (pertsona batek diru-sarrera guztiak ditu eta besteek ez dute ezer ez). Datu hori bera Gini indizearen bidez adierazten ahal da. Kasu horretan, gehieneko balioa 100 izan da, 1 beharrean, eta, datua lortzeko, 100 aldiz biderkatu behar da Gini koefizientea.

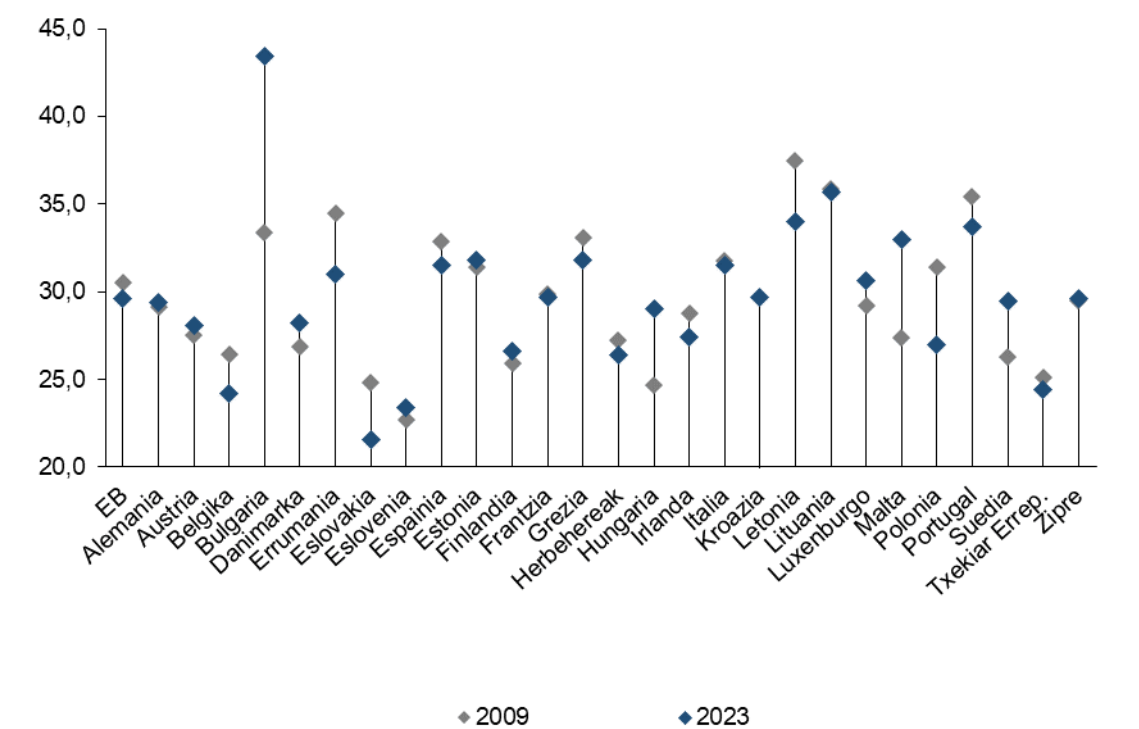
EBren esparruan, Gini indizeak ez du 2009-2023 aldian aldaketa handirik izan, eta 30,5 eta 29,6 arteko balioak izan ditu. Azken urtean herrialde hauetan izan dira desberdintasunik handienak: Bulgaria (37,2), Lituania (35,7), Letonia (34,3), Portugal (33,7) eta Malta (33,0). Kontrako egoeran, berriz, indize baxuenak Eslovakian (21,6), Eslovenian (23,4) eta Belgikan (24,2) erregistratu dira. Aldi horretan Espainiako indizea 34,7tik 31,5era pasatu da, hau da, krisialdi ekonomikoaren urteetan desberdintasuna areagotu da. 2021ean indizea pixka bat jaitsi zen eta 2022an eta 2023an behera egin du berriz ere.

18. taula: Gini indizearen bilakaera EBn, Espainian eta Nafarroan

	2009	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EB	30,5	30,8	30,3	30,4	30,2	30,0	30,2	29,6	29,6
Espainia	32,9	34,7	34,1	33,2	33,0	32,1	33,0	32,0	31,5
Nafarroa	28,7	26,2	26,5	24,7	24,3	27,3	28,7	30	30,1

Iturria: Bizi baldintzei buruz Estatistikako Institutu Nazionalak egindako inkesta eta Eurostat

59. grafikoa: Gini indizea Europar Batasunean. 2009 eta 2023 arteko bilakaera

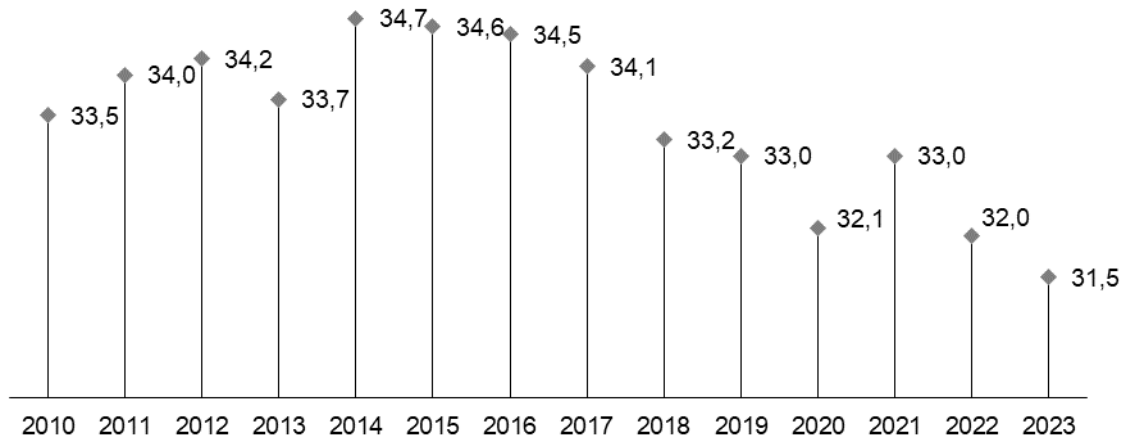

Iturria: Eurostat

37 A
erans
kina

Espainian desberdintasuna, Gini indizean neurtuta, 34,0 izan da 2011. urtean eta 34tik gorakoa 2012an. 2021az gero beheraka joan da: 33,0 inguruan ibili da eta 2023an 31,5era jaitsi da. Horrek esan nahi du desberdintasuna EBko batezbestekotik gorako balioetan finkatu dela.

60. grafikoa: Gini indizearen bilakaera Espainian

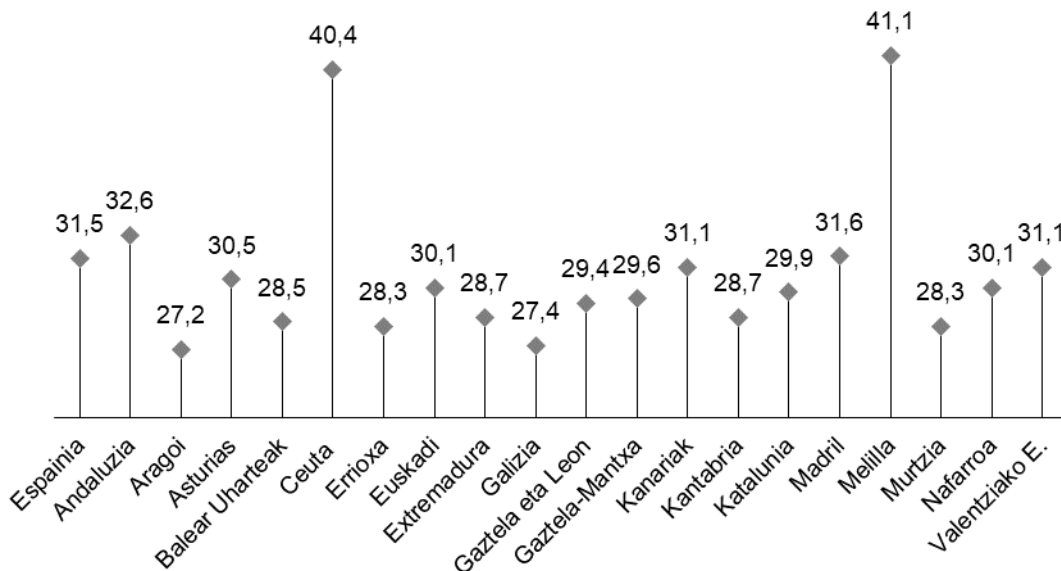

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

Desberdintasunari buruzko Gini indizeak alde handiak erakusten ditu autonomia erkidegoen artean. Azken datuak 2023koak dira. Baliorik handienak adierazle horretan: Melilla (41,1) eta Ceuta (40,4), eta horien atzetik Andaluzia (32,6) eta Madril (31,6). Aldiz, baliorik baxuenak: Aragoi (27,2), Galizia (27,4) eta Murtzia eta Errioxa (28,3).

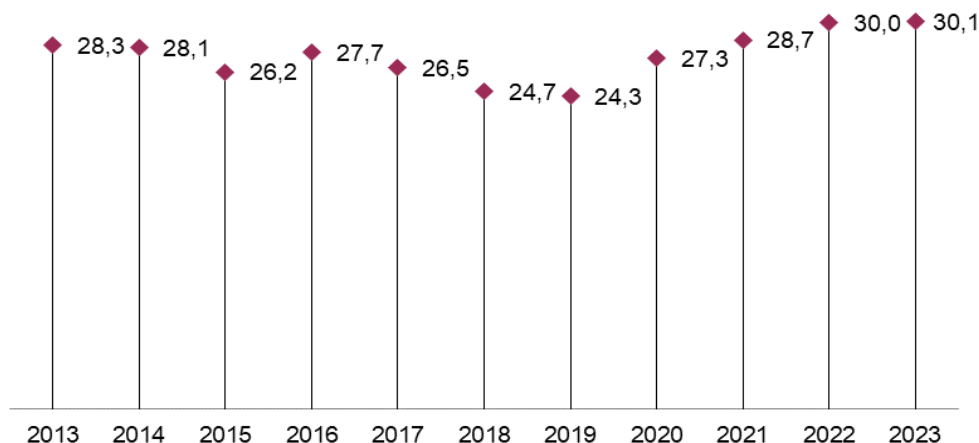
Nafarroan 1,4 puntu igo da 2000tik: % 28,7tik % 30,1era.

61. grafikoa: Gini indizea, autonomia erkidegoei aplikatuta. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

62. grafikoa: Gini indizearen bilakaera Nafarroan

* Gini koefizienteak populazio bateko gizabanakoen diru-sarreraren banaketa erakusten du
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

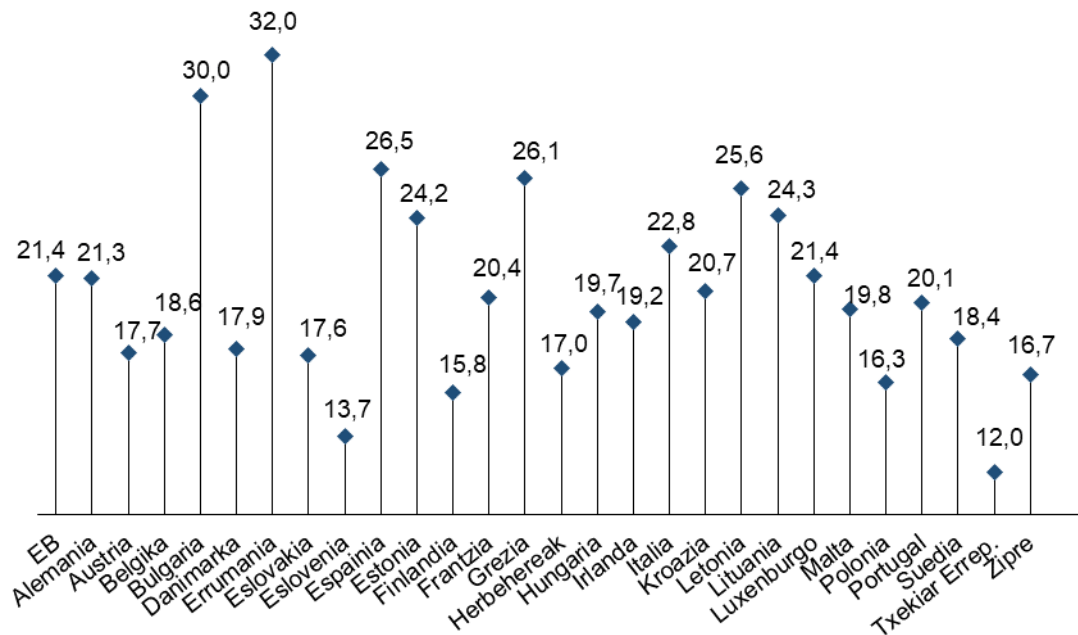
- **Pobrezia eta gizarte bazterketa**

Pobrezia arriskuan bizi den biztanleria adierazle erlatibo bat da, desberdintasuna neurtzen duena. Ez du erabateko pobrezia neurtzen, biztanleria osoarekin alderatuta diru-sarrera baxuak dituzten pertsonen kopurua baizik. Eurostaten irizpideei jarraituz, pobrezia arriskuaren atalasea pertsonen kontsumo unitateko diru-sarreraren medianaren % 60 da. Hortaz, diru-sarreraren mediana hazten edo murrizten den heinean, pobrezia arriskua ere hazi edo murriztu egiten da. Pertsonako diru-sarrerak emendatzen diren heinean, pobrezia arriskuaren atalasea ere handitu egiten da.

2023an, biztanleen bostena baino gehiago dago pobrezia arriskuko atalasean seme-alabak dituzten familia-etxeetan (% 22,5). Egoera horrek gehiago jotzen ditu emakumeak gizonak baino; eta orobat, heldu gazteak tarteko adinean daudenak edo pentsiodunak baino; hezkuntza maila txikiko pertsonak hirugarren mailako hezkuntza duten pertsonak baino; eta iraupen luzeko osasun arazoak dituztenak edo langabezia daudenak.

Pobrezia arriskuaren tasak behera egin zuen EBn 2023an: biztanleen % 21,4 zegoen pobrezia arriskuan. Bulgarian (% 30,0) eta Errumanian (% 32,0) baizik ez zegoen biztanleria osoaren % 30 inguru pobrezia arriskuan. Beste muturrean, mailarik apalenak Txekiar Errepublikak (% 12,0), Esloveniak (% 13,7), Finlandiak (% 15,8) eta Herbereek (% 17,0) izan dituzte. Espainia lehen taldetik gertuago dago bigarrenetik baino, pobrezia tasa handia baitu: % 26,5.

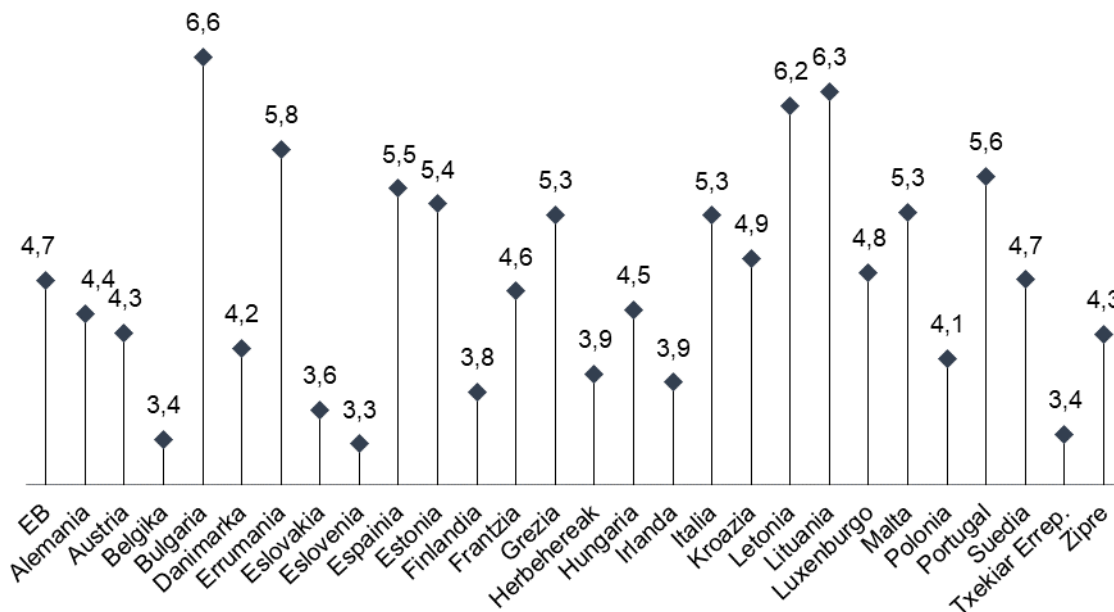
63. grafikoa: Pobrezia arriskuaren tasa eta atalasea EBn. 2023

Iturria: Eurostat

38 A
erans
kina

64. grafikoa: Desberdintasunak EBko errentaren banaketan, 2023an (S80/S20 ratioa*)

* S80/S20 ratio edo zatidurak diru-sarreraren banaketan dagoen desberdintasuna neurtzen du, pertzentilak alderatuz; hau da, gehiagotik gutxiagorako eskala batean, diru-sarrera handienak lortu dituzten biztanleen % 20k (kintil altuena) lortutako diru-sarrerak diru-sarrera apalenak dituzten biztanleen % 20k (kintil baxuena) lortutako diru-sarrerekin erlazioztatzen ditu. Adibidez, S80/S20 horretan, 5 ratioak esan nahi du diru-sarrera handienak dituen jendeak batez

beste bost bider gehiago irabazten duela eskalaren amaieran dagoen jendeak baino. Ratioari esker, herrialdeen artean diru-sarreraren banaketan dagoen desberdintasuna alderatzen ahal da (diru-sarreraren zenbatekoa edozein dela ere), denboran zehar edo biztanle taldeen artean
Iturria: Eurostat

**38 B
erans
kina**

Pobrezia arriskuaren edo gizarte bazterketako arriskuaren adierazle bat AROPE (*At Risk of Poverty and Exclusion*) da, alegia, pobrezia edo gizarte bazterketako arriskuaren tasa; pobrezia arriskuan dauden, material gabezia duten edo intentsitate baxuko enplegua duten biztanleriarekin osatzen da. 2021ean aldatu egin zen Europa 2030 Estrategiaren helburu berrien arabera. Adierazle horren bidez, hiru egoera hauetatik gutxienez batean dagoen biztanleria egonen da pobrezia arriskuan edo gizarte bazterketako arriskuan:

- Pobrezia arriskuan (kontsumo unitateko diru-sarrerak medianaren % 60tik behera). Aurreko urteko diru-sarrerekin osatzen da.
- Enplegurik gabeko edo intentsitate baxuko enpleguetako etxeetan (lan egiteko adinean dauden eta lan egiteko ahalmen osoaren % 20 baino gutxiago aritu diren kideek osatutako etxeak). Honako hauei dagokie: 18-64 urte bitarteko pertsonak (18 - 24 arteko ikasleak eta erretiratuak izan ezik), eta 60-64 urte bitarteko ez-aktiboak, diru-sarreraren iturri nagusia pentsioa ez dutenak. Ez zaie aplikatzen 65 urteko eta hortik gorako pertsonen.
- Material gabezia larrian (hurrengo zerrendako hamahiru kontzeptuetatik zazpi gutxienez falta badituzte).

Familia-etxeen inguruko kontzeptuak:

1. Ezin du oporretara joan, ezta urtean astebetez ere.
2. Ezin du gutxienez bi egunean behin haragia, oilaskoa edo arraina jan.
3. Ezin du etxebizitza tenperatura egokian mantendu.
4. Ezin die aurre egin ezusteko gastuei.
5. Atzerapenak izan ditu azken hamabi hilabeteetan etxebizitza nagusiarekin loturiko gastuak (mailegua edo alokairua, gasaren, komunitatearen... ordainagiriak) edo epekako erosketak ordaintzean.
6. Ezin du autorik izan.
7. Ezin du erosi altzari berririk narriatuak edo zaharrak ordezteko.

Pertsonen inguruko beste sei kontzeptuak:

8. Ezin du arropa berririk erosi narriatuak edo zaharrak ordezteko.
9. Ezin ditu eduki ganorazko bi oinetako pare.
10. Ezin da elkartu adiskideekin edo ahaideekin hilean behin otordu bat egiteko edo zerbait hartzeko.
11. Ezin du aldian-aldian parte hartu aisialdiko jardueretan.
12. Ezin du gastatu diru apur bate bere buruarentzat.
13. Ezin du eduki Interneteko konexiorik.

16 urtetik beherakoen kasuan, ez dago daturik pertsonen inguruko sei kontzeptuetan. Familia-etxeke 16 urtetik gorako kideen datuak erabili behar izan ditugu.

Kontzeptu horien emaitzen arabera, bizimodu materialen egoeraren arabera banatzen da biztanleria. Komeni da azterketa horretatik ondorioztatutako zenbait ezaugarri nabarmentzea:

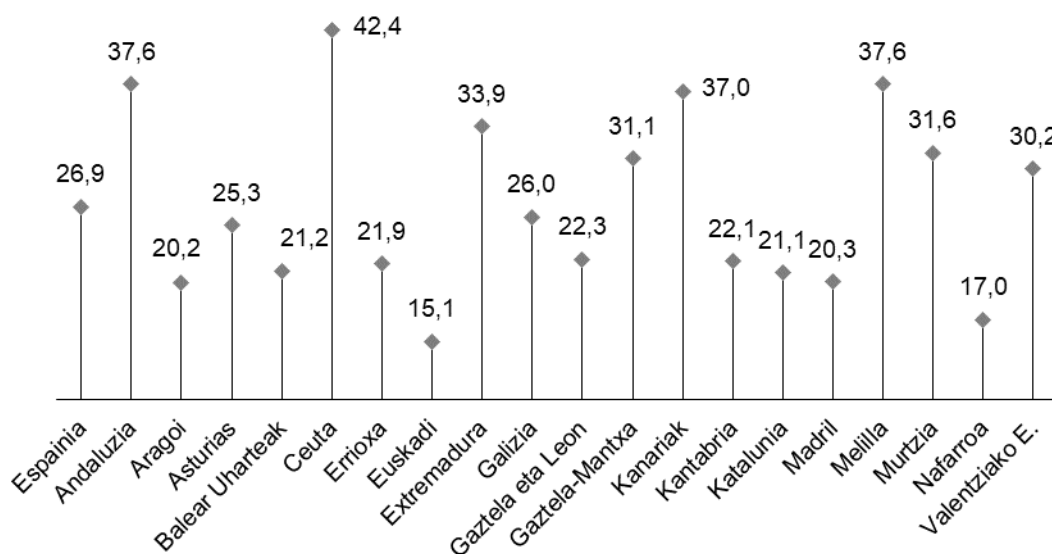
- 2023an, gabezia material eta sozial larrian zegoen biztanleriaren ehunekoa % 9,0 izan zen; aurreko urtean, berriz, % 7,7.
- Familia-etxeari dagokionez definitutako zazpi kontzeptuetatik, 4. adierazlea (*Ezin die aurre egin ezusteko gastuei*) izan zen 2023an okerrera gehien egin zuena: aurreko urteko % 35,5etik % 37,1era igo zen. 5. adierazleari dagokionez (*Atzerapenak izan ditu azken hamabi hilabeteetan etxebizitza nagusiarekin loturiko gastuak (mailegua edo alokairua, gasaren, komunitatearen... ordainagiriak) edo epekako erosketak ordaintzean*), aurreko urtean baino 0,6 puntu handiagoa izan zen.

Hauek dira pobrezia arriskuan dagoen biztanleriaren beste ezaugarri batzuk:

- Prestakuntza mailari dagokionez, lehen hezkuntzako edo behezagoko ikasketak zituzten biztanleriaren % 36,7 pobrezia edo gizarte bazterketako arriskuan zegoen 2023an. Bestalde, goi mailako hezkuntzara iritsitako kasuan, aurreko tasa % 13,3ra murriztu zen.
- Familia-etxe motari erreparatuta, 2023an heldu bat eta haren ardurapeko ondorengoak bizi ziren familia-etxeen % 52,7an pobrezia edo gizarte bazterketako arriskuan zeuden.
- Pobrezia arriskuaren tasarik txikienak beren kargura menpeko ondorengorik ez zuten familia-etxeetan jaso ziren.
- Jarduerari dagokionez, pobrezia arriskuan langabeen % 56,7 zegoen, landunen % 16,6 eta erretiratuaren % 17,2. Bestalde, biztanleriaren % 1,7 pobrezia arriskuan zegoen eta, gainera, gabezia material larria zeukan eta enplegu intentsitate baxua.
- Nazionalitatearen arabera, pobrezia arriskuaren atalasearen azpian zegoen espainiarren % 22,3, EBko biztanle atzeritarren % 36,5 eta EBtik kanpoko herrialdeetako biztanleen % 57,0.

AROE tasarik altuenak Ceutakoa (% 42,4), Melilla eta Andaluziakoa (% 37,6), Kanarietako (% 37,0) eta Extremadurakoa (% 33,9) izan ziren. Bestalde, Nafarroakoa (% 17,0) eta EAEkoa (% 15,1) izan ziren tasarik apalenak.

65. grafikoa: Pobrezia arriskuan edo gizarte bazterketako arriskuan dauden pertsonen ehunekoa (AROE adierazlea), autonomia erkidegoen eta hiri autonomoen arabera. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta

Familien egoera ekonomikoari dagokionez, etxebizitza nagusiaren gastuak (hipoteka edo alokairua, gasa, komunitateko gastuak...) ordaintzen atzeratu diren pertsonen portzentaje handienak Ceutan (% 26,4), Kanarietan (% 15,8), Murtzian (% 12,5) eta Andaluzian (% 11,6) izan dira azken 12 hiletan. Portzentajerik txikienak Kantabriakoa (% 6,5), Galiziakoa (% 6,7) eta Asturiaskoa (% 7,3) izan dira.

Kanarietako herritarren % 52,7k ez zeukaten ezusteko gastuei aurre egiteko gaitasunik, eta Murtzian % 45,7k. Beste muturrean zeuden EAE (% 21,4) eta Nafarroa (% 26,1).

Oporretara urtean astebete gutxienez joan ezin ziren pertsonen portzentajerik handienak Andaluziakoa (% 43,3), Murtziakoa (% 42,8) eta Extremadurakoa (% 40,1) izan dira. Portzentajerik txikienak EAEkoa (% 18,8) eta Madrilgoa (% 20,8) izan dira.

Etxebizitza nagusiarekin loturiko ordainketetan atzerapenak izan dituzten familietara etorrira, portzentajerik altuenak Ceutakoa (% 19,6) eta Melillakoa (% 18,6) izan dira. Aldiz, baxuenak Kantabriakoa (% 7,5) eta Galiziakoa (% 8,0) izan dira.

Pobreziaren aldagaiak

Pobrezia arriskua ez da berdina gizarte talde guztietan. 2023an, EB-27ko gizon-emakumeen artean, pobrezia arriskuaren tasa ia adin tarte guztietan handixeagoa zen emakumeen kasuan, eta bereziki altua zen 18 - 24 urte bitartekoen artean. Dena dela, batez besteko balio horiek ez dituzte herrialdeen errealitate desberdinak islatzen.

Adinari dagokionez, pobrezia edo gizarte bazterketako arrisku handiena dutenak 18 eta 24 urte arteko eta 16 urtetik beherako pertsonak dira. Espainian, 2023ko datuen arabera, 16 eta 29 urte arteko pertsona bat pobrezia edo gizarte bazterketako arriskuan egoteko probabilitatea % 21,9koa zen gizonezkoetan eta % 20,9koa emakumezkoetan, eta, 16 urtetik beherakoan artean, % 27,8koa emakumezkoentzat eta % 21,9koa gizonezkoentzat. Balio horiek EBri dagozkion zifren gainetik daude.

2023ko Bizi Baldintzei buruzko Inkestaren arabera, pobrezia atalasea urteko errenta ertain baliokidearen % 60an ezarrita (urteko diru-sarrerak kontsumo unitate bakoitzeko), 14.082 eurokoa izan zen, aurreko urtean kalkulatu zena baino % 8,3 handiagoa.

Pobrezia-arriskuaren tasaren altuenak autonomia erkidego hauetan izan ziren: Ceuta (% 41,8), Andaluzia (% 37,5) eta Melilla (% 36,7). Bestalde, Nafarroakoa (% 17,2) eta EAEkoa (% 15,5) izan ziren tasarik apalenak.

Aldagai desberdinen arabera datu hauek jaso dira:

- 2008., 2009., 2010. eta 2011. urteetan, pobrezia arriskuaren tasa altuagoa zen emakumeen artean gizonezkoen artean baino. Alde hori gutxitu egin zen 2012ko inkestan (% 20,9 emakumezkoetan eta % 20,7 gizonezkoetan). 2013ko inkestan, aldiz, pobrezia arriskuaren tasa altuagoa izan zen gizonezkoen artean (% 20,9) emakumezkoen artean baino (% 19,9). 2014ko inkestan oso parekoak izan ziren tasa horiek (% 22,4 gizonezkoetan eta % 22,1 emakumezkoetan). 2015ekoan gizonezkoen tasa (% 22,5) altuagoa izan zen emakumezkoena (% 21,8) baino. 2016an, emakumezkoen arrisku tasak % 22,1era egin zuen gora; gizonezkoena, aldiz, aurreko

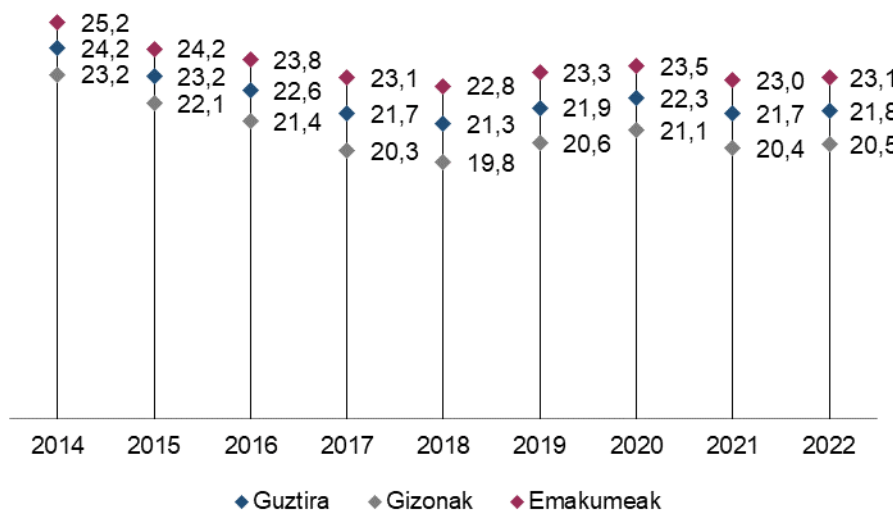
urteko ia balio berean mantendu zen (% 22,6). 2017an, gizonena % 21,0 izan zen, eta emakumeena % 22,2; 2018an, berriz, gizonena % 20,9ra jaitsi zen, eta emakumeena aurreko bera izan zen. 2019an, gizonena zertxobait jaitsi zen % 20,2ra arte, eta emakumeena % 21,1era iritsi zen. 2020an, berriz, pixka bat igo zen gizonezkoen tasa (% 20,9) eta gehiago emakumezkoena (% 22,2). Goranzko joerak berdin jarraitu zuen 2021ean (% 21,1 gizonak eta % 22,2 emakumeak) eta 2022an (% 24,8 gizonak eta % 27,2 emakumeak). 2023an tasak behera egin du: gizonak % 19,5 eta emakumeak % 20,8.

- Adinari erreparatuta, 2008-2011 aldian, pobrezia arriskuaren tasaren baliorik altuenak 16 urtetik beherakoetan erregistratu ziren. 2012ko inkestaz geroztik, portzentajerik altuenak 16 eta 24 urte artekoen taldean erregistratu dira: 2012an % 30,1; 2013an % 29,5; 2014an % 30,9; 2015ean % 33,4 eta 2016an % 32,5, adin tarte horretarako. 2017an eta 2018an, baliorik handienak 16 urtetik beherakoen artean (% 28,1 eta % 26,2) eta 16-29 urtekoen artean (% 28,5 eta % 28,3, hurrenez hurren) egon ziren. 2019an, beheranzko joerak jarraitu du; hartara, 16 urtetik beherakoena da oraindik balio handienak dituen taldea (% 27,1), 16-29 urtekoen aurretik (% 26,5), eta gainerakoek % 20tik beherako balioak dituzte. 2020an jaitsiera izan da 16 urtetik beherakoen artean (% 26,2); talde hau eta 16-29 urte bitartekoena (% 28,3) dira baliorik altuenak dituztenak. Ondotik dator 45etik 64ra bitartekoena (% 20tik gorako balioekin (% 21,3); azpitik daude 30etik 44ra bitartekoena (% 19,3) eta 65 urtetik gorakoena (% 15,6). 2021eko datuek adierazten dute pobrezia arriskuaren tasan 1,1 puntuko igoera izan zela 16 urtetik beherakoen artean, eta 1,2 puntukoa 16-64 urte bitartekoaren artean. Aldiz, 65 urtetik gorakoaren artean 1,3 puntu jaitsi zen. 2022an, 16 urtetik beherakoek % 32,2ko balioa zuten; 16 urtetik 29 urtera bitartekoek % 27,3koa; 45 eta 64 urte bitartekoek % 26,2koa; 30 eta 44 urte bitartekoek % 24,8koa; eta 65 urtetik gorakoek % 21,3koa. 2023an beherakada handiak izan dira: 16 urtetik beherakoek % 28,5 egon ziren arriskuan, 16 - 29 urte bitartekoek % 21,4, 30 - 44 urte bitartekoek % 18,7, 65 urtetik gorakoek % 18,3 eta 45 - 64 urte bitartekoek % 17,8 (portzentajerik txikiena).
- Familia-etxe motaren arabera, mendeko seme-alabak zituen heldu batek soilik osatutako familia-etxeei egokitu zitzaizkien baliorik handienak pobreziako arrisku tasan. Hauek dira balioak: % 36,8 (2008), % 44,2 (2009), % 49,2 (2010), % 42,1 (2011), % 37,5 (2012), % 38,0 (2013), % 42,0 (2014), % 37,5 (2015), % 42,2 (2016), % 40,6 (2017), % 42,9 (2018), % 41,1 (2019), % 49,1 (2020), % 45,5 (2021), % 49,2 (2022), % 52,7 (2023).
- Hezkuntza maila aintzat hartuta, hezkuntza mailarik apalenari (0-2) dagozkio ehunekorik altuenak pobrezia arriskuaren tasan, alegia: Haur, Lehen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza. 2023ko inkestan, tasak balio hauek izan zituen hezkuntza mailaren arabera: 0-1. mailan % 36,7; bigarren mailan % 33,5; hirugarren mailan % 25,7; eta 5-8 bitarteko mailan % 13,3.
- Nazionalitateari dagokionez, EBkoa ez den atzerriko nazionalitateari (munduko gainerakoak) egokitu zitzaion baliorik handiena, % 57,0; EBko atzerriko nazionalitateari % 36,5 egokitu zitzaion, eta nazionalitate espainiarrari % 22,3.

Nafarroan, pobreziaren arrisku faktore bat da adina, eta gazteen artean du eragin handiena. Alegia, eskolako adinean dagoen biztanleriak du, oro har, pobrezia pairatzeko arrisku handiena.

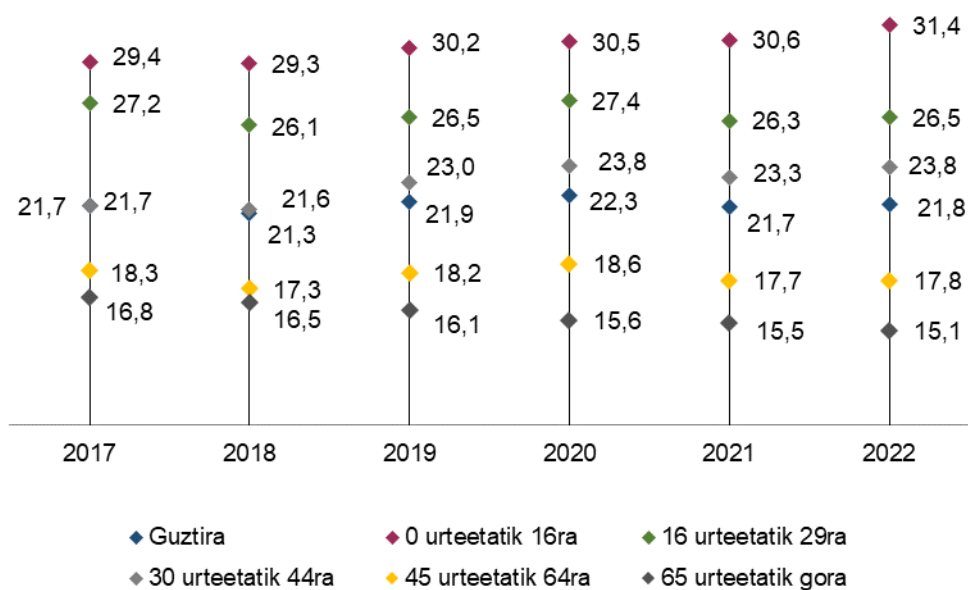
Egoera horretan egoteko arriskuan dauden 16 urtetik beherakoek proportzioa % 31,4koa da, 45-64 urte artekoena % 17,8 eta 65 urtetik gorakoena % 15,1. Hori guztia, biztanleriaren batez besteko pobrezia arriskuaren tasa % 21,8 izanik.

66. grafikoa: Pobrezia erlatiboko arrisku tasaren bilakaera estatuko atalasearekin (diru-sarrera baliokideen medianaren % 60), sexuaren arabera. Nafarroa

* Pobreziaren atalasea kontsumo unitateko urteko diru-sarreraren medianaren % 60 da (ELGaren eskala aldatua), pertsonen banaketa kontuan hartuta. Kontsumo unitateko diru-sarrerak etxeko diru-sarrera guztiak zati bertako kontsumo unitateen kopurua eginez lortzen dira
Iturria: Nastat. Diru-sarrerak eta kontsumoa familia-etxeetan Errentaren estatistika

67. grafikoa: Pobrezia erlatiboko arrisku tasaren bilakaera estatuko atalasearekin (diru-sarrera baliokideen medianaren % 60), adin taldeen arabera. Nafarroa

* Pobreziaren atalasea kontsumo unitateko urteko diru-sarreraren medianaren % 60 da (ELGaren eskala aldatua), pertsonen banaketa kontuan hartuta. Kontsumo unitateko diru-sarrerak etxeko diru-sarrera guztiak zati bertako kontsumo unitateen kopurua eginez lortzen dira
Iturria: Nastat. Diru-sarrerak eta kontsumoa familia-etxeetan Errentaren estatistika

Pobrezia arriskuaren tasa, sexuaren eta adin taldearen aldagaiei dagokienez, honela banatzen da EBn, Espainian eta Nafarroan.

19. taula: Pobrezia arriskuaren tasa EBn eta Espainian, adinaren eta sexuaren arabera. 2023

País	<16 urte		16 urteetatik 24ra		25 urteetatik 49ra		50 urteetatik 64ra		65 urteetatik gora	
	G	E	G	E	G	E	G	E	G	E
EB	24,9	24,2	25,2	27,0	18,9	20,4	19,8	22,0	16,7	22,2
Espainia	35,1	33,5	31,9	28,7	23,4	26,9	25,1	28,1	18,1	23,2

Iturria: Eurostat

20. taula: Pobrezia arriskuaren tasa Nafarroan, adinaren eta sexuaren arabera. 2022

	<16 urte		16 urteetatik 24ra		25 urteetatik 49ra		50 urteetatik 64ra		65 urteetatik gora	
	G	E	G	E	G	E	G	E	G	E
Nafarroa	31,5	31,4	27,3	29,3	20,7	24,8	16,1	17,6	12,1	17,5

Iturria: Nastat, Errentaren Estatistika

41.
erans
kina

18 urtetik beherakoen pobrezia arriskuan edo gizarte bazterketako arriskuan eragina duen beste faktore bat gurasoen ikasketa maila da. EBko herrialde guztietan, 18 urtetik beherakoen artean pobrezia arriskuan daudenen proportzioak alderantzizko korrelazioa du beren gurasoen ikasketa maila altuenarekin; hau da, zenbat eta ikasketa maila altuagoa izan gurasoek, orduan eta txikiagoa izaten da pobrezian egoteko arriskua.

EBn, 18 urtetik beherakoetatik gurasoek gehienez oinarrizko ikasketak baino ez dituztenen % 61,8 pobrezia arriskuan daude. Gurasoek Bigarren Hezkuntzako ikasketak badituzte, batez besteko pobrezia arriskua % 29,5 da. Gurasoek goi mailako ikasketak badituzte, arriskuan daudenaren proportzioa % 10,7ra jaisten da.

Espainiaren kasuan, gurasoek Bigarren Hezkuntzatik beherako ikasketak badituzte, arriskuan daude % 64,5; Bigarren Hezkuntzako ikasketak badituzte, % 47,7; eta goi mailako ikasketak badituzte, % 18,0.

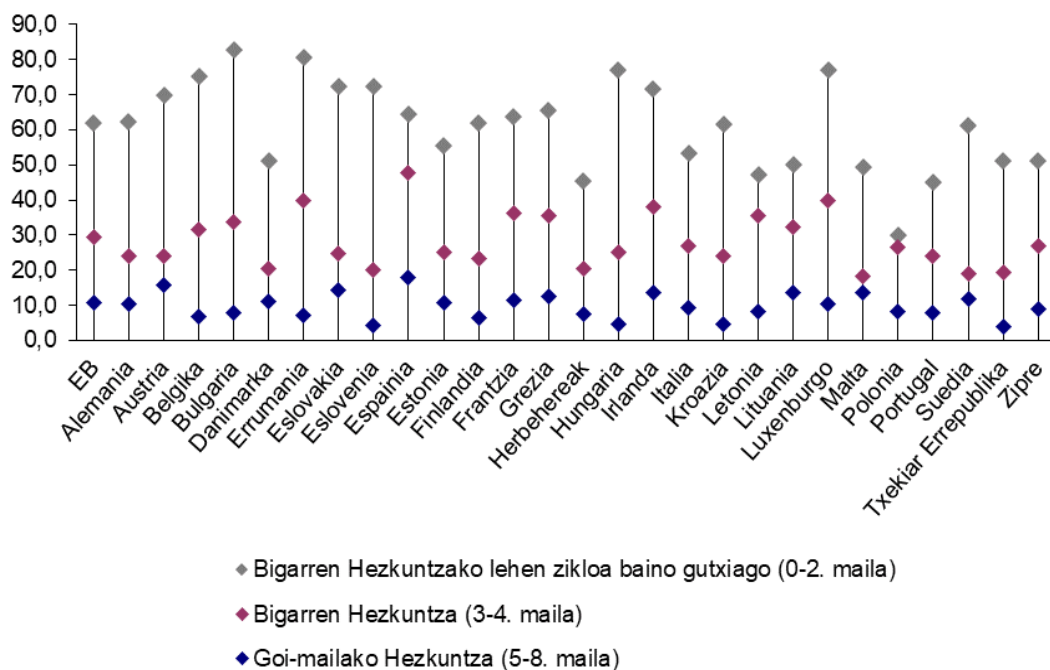
21. taula: Europar Batasunean 18 urtetik beherakoek duten pobrezia arriskuaren ehunekoa, gurasoen ikasketa mailaren arabera. 2023

	Bigarren Hezkuntzako lehen zikloa baino gutxiago (0-2. maila)	Bigarren Hezkuntza (3-4. maila)	Goi-mailako Hezkuntza (5-8. maila)
EB	61,8	29,5	10,7
Espainia	64,5	47,7	18,0

Iturria: Eurostat

42.
erans
kina

68. grafikoa: Europar Batasunean 18 urtetik beherakoek duten pobrezia arriskuaren ehunekoa, gurasoen ikasketa mailaren arabera. 2023

Iturria: Eurostat

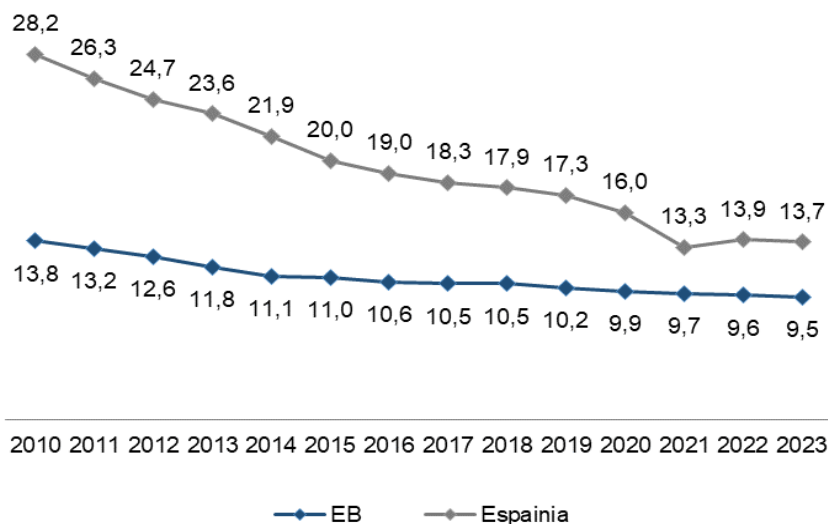
Horrek adierazten du harreman zuzena dagoela haurren pobrezia tasaren eta gurasoen prestakuntza mailaren artean; hau da, ikasketek babes handia ematen dutela pobrezia eta gizarte bazterketa jasateko arriskuen aurrean.

Pobrezia eta eskola uztea

Europa 2020 Estrategiaren helburuetako bat izan da 2020an ikasketak behar baino lehenago uzten dituzten pertsonen portzentajea % 10etik beherakoa izatea, eta, horrez gain, 30-34 urte bitarteko pertsonen % 40k gutxienez hirugarren mailako hezkuntza edo horren baliokidea egina edukitzea urte horretarako.

Bi helburu horiek EB guztirako ezarri diren arren, ez dira herrialde edo eskualde mailan espezifikoki aplikatzen. Izan ere, ET2020ren erreferentzia puntu bakoitza herrialde eta, kasu batzuetan, eskualde bakoitzean lortu beharreko helburuekin osatu da, haien egoera eta inguruabarrak kontuan hartuta. Espainian, esaterako, altua denez eskola uzten dutenen tasa, kopuru hori % 15etik jaistea zen asmoa.

69. grafikoa: Ikasketak edo prestakuntza uzten duten 18 eta 24 urte bitarteko gazteen portzentajearen bilakaera. Europa-Espainia

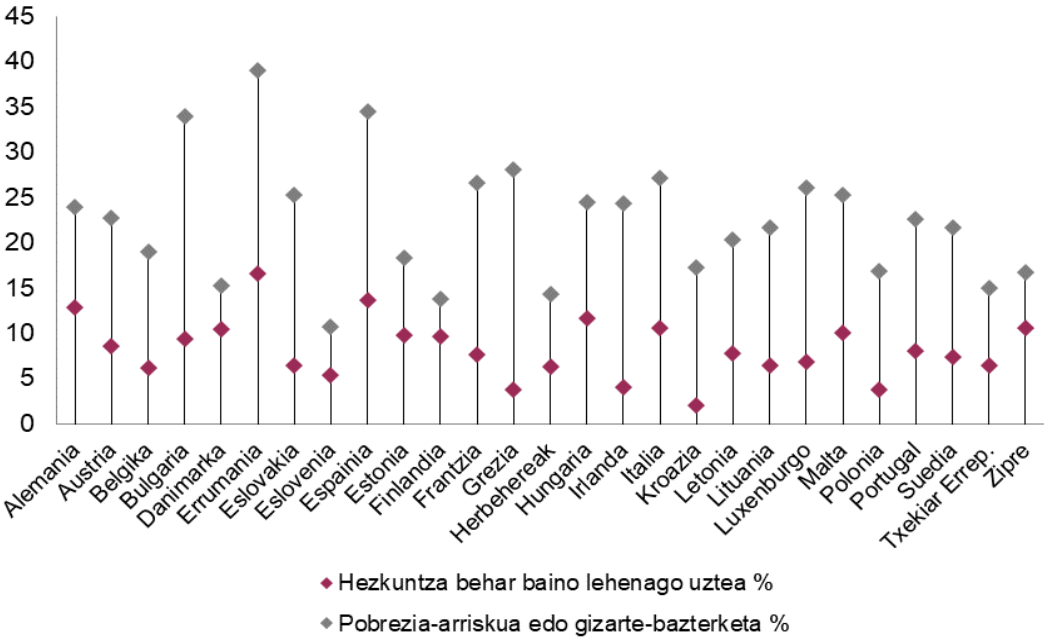
Iturria: Eurostat

43.
erans
kina

EBn, hezkuntza edo prestakuntza behar baino lehenago uzteko probabilitatea handiagoa izaten da gizonen artean emakumeen artean baino, Txekiar Errepublikan eta Errumanian izan ezik. Probabilitate hori handiagoa da, halaber, atzerrian jaiotakoen taldean edo desgaitasun fisikoren bat dutenen artean.

Hezkuntza eta prestakuntza behar baino lehenago uzten dutenen proportziorik txikiena EBko ekialdekoa izan zen, batik bat: Kroazia (% 2,0), Grezia eta Polonia (% 3,7) eta Irlanda (% 4,0). Aldiz, ehuneko altuenak estatu hauetan erregistratu ziren: Errumania (% 16,6) eta Espainia (% 13,7).

70. grafikoa: Pobreziako edo bazterketa sozialeko arrisku tasaren eta ikasketak goiz uztearen arteko erlazioa EBn, 18-24 urteko gazteen artean. 2023

Iturria: Eurostat

22. taula: EBn ikasketak uzten dituzten atzeritar nazionalitateko 18-24 urteko gazteak. 2023

	Guztira	Gizonak	Emakumeak
EB	24,5	27,6	21,3
Alemania	31,0	34,7	26,5
Austria	15,6	16,6	14,5
Belgika	10,6	13,4	7,9
Bulgaria			
Danimarka	11,4		
Errumania			
Eslovakia			
Eslovenia	14,1		17,5
Espainia	31,4	32,9	29,9
Estonia			
Finlandia			
Frantzia	15,0	16,1	14,0
Grezia	16,0	19,2	13,8
Herbehereak	13,7	11,7	15,9
Hungaria			

Irlanda			
Italia	26,8	32,9	20,1
Kroazia			
Letonia			
Lituania			
Luxenburgo			
Malta	24,6	24,6	
Polonia			
Portugal	18,4	20,5	16,8
Suedia	15,9	20,1	:
Txekiar Errep.	16,3	12,6	18,3
Zipre	24,2	23,6	24,6

* Zenbait herrialdetako datuak falta dira
Iturria: Eurostat

Azken urteetan berretsi egin da amaren ikasketa mailaren eta seme-alabek eskola uztearen artean dagoen loturaren eragina.

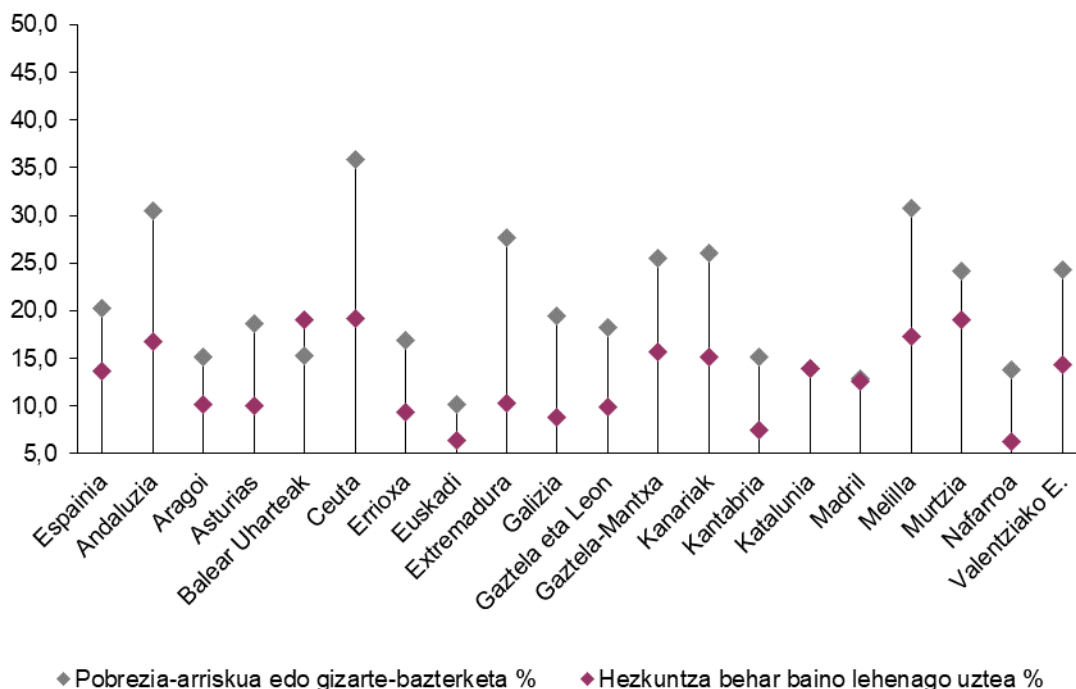
23. taula: Ikasketak uzten dituzten 18-24 urte bitarteko gazteen tasa, eta amaren hezkuntza mailaren eragina, Espainian. 2023

		Lehen Hezkuntza	Bigarren Hezkuntzako 1. etapa	Bigarren Hezkuntzako 2. etapa	Goi-mailako hezkuntza
Uzte-tasa	Guztira	34,1	18,9	9,6	2,5
	Gizonak	39,5	24,0	12,2	3,4
	Emakumeak	29,0	13,2	6,8	1,5
Amaren hezkuntza- mailaren pisua	Guztira	19,3	34,9	14,8	6,1
	Gizonak	18,1	38,9	16,4	7,2
	Emakumeak	21,0	28,7	12,5	4,4

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikako Institutu Nazionalaren Biztanleria aktiboaren inkestako hezkuntza aldagaien ustiapena

Pobrezia arriskuaren eta hezkuntza behar baino lehenago uztearen arteko erlazioan alde handiak daude autonomia erkidego batetik bestera. Bi faktore horien kasuan, Nafarroa egoera hobean ageri zaigu.

71. grafikoa: Hezkuntza goiz uztearen eta pobrezia arriskuaren edo gizarte bazterketaren tasaren arteko erlazioa, autonomia erkidegoen eta hiri autonomoen arabera. 2023

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Bizi baldintzei buruzko inkesta eta Hezkuntzaren eta Lanbide Prestakuntzaren Ministerioa. Europa 2030 Estrategiako Hezkuntzaren adierazleak

45.
erans
kina

Bestalde, 2008-2015 epealdian, gazteen langabeziak oso azkar egin zuen gora, eta, horren eraginez, gazte batzuek ikasten jarraitzea erabaki zuten, lan aukerarik ez zutelako. Urte horietan, EBn hezkuntza eta prestakuntza behar baino lehenago utzi zutenen kopuruak behera egin zuen. Beherako joera nahiko orokorra da, datu zehatzak bildu zituzten 256 eskualdeen bostetik lautan baino gehiagotan (% 82,8) erregistratu baitzen. Izatez, hezkuntza eta prestakuntza behar baino lehenago uzten duen 18 eta 24 urte arteko pertsonen kopuruaren jaitsiera aipagarrienak gai horretan ehuneko altuenak zituzten eskualdeetan gertatu ziren 2008 eta 2014 artean. Hain zuzen ere, Portugalen eta Espainian gertatu zen hori.

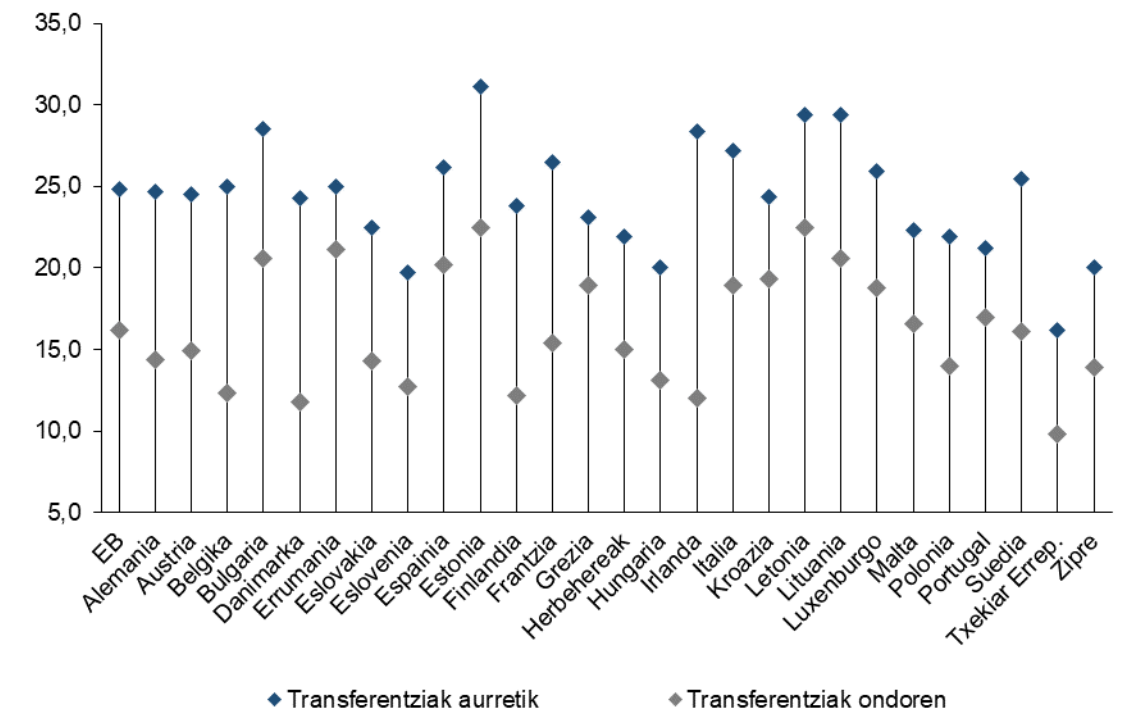
2020an, COVIDaren eraginez, enpleguak behera egitearekin batera, gehiago dira ikasketekin aurrera jarraitzea erabaki duten gazteak. 2021ean indartsu jarraitzen du ikasketetan aurrera egiteko joerak. EBn, beheranzko joera egon da 2022an eta 2023an, zenbait herrialdetan izan ezik.

Gizarte babes eta pobrezia

Gizarte babeseko neurriak funtsezko tresna dira pobrezia eta gizarte bazterketa murrizteko eta haiekin lotutako fenomenoak gutxitzeko. Gizarte babeseko neurrien arrakasta ebaluatze moduetako bat hau da: gizarte transferentzien aurreko eta ondorengo pobrezia arriskuaren adierazleak alderatzea. 2023an, gizarte transferentziek % 24,8tik (transferentzien aurretik) % 16,2ra (transferentzien ondoren) erabatu zuten EBko biztanleen pobrezia arriskuaren tasa.

Gizarte babeserako programak egoteak eragina du pobrezia sortzen duen arrakalaren tamainan eta sakontasunean. Gizarte transferentzien aurreko eta ondoko pobrezia arriskuaren tasak aztertuta, gizarte prestazioen eragin erlatiboa txikia izan zen Errumanian, Grezian, Maltan, Espainian eta Kroazian. Belgikan, Danimarkan eta Irlandan, ordea, pobrezia arriskuan zeuden pertsonen erdiak baino gehiago gizarte laguntzei esker geratu ziren arrisku horretatik salbu.

72. grafikoa: Pobrezia arriskuaren tasak gizarte transferentzien aurretik eta ondoren, EBn. 2023

Iturria: Eurostat

• Hezkuntzan egindako gastua

Hezkuntzan gehien erabiltzen den adierazleetako bat, esanguratsuenetakoa, hezkuntzarako gastu publikoa barne produktu gordinarekin alderatzen duena da. Hori guztia, gastu publikoko partida guztiak zehazteko zailtasuna kontuan izanik. Nolanahi ere, 2022an Europar Batasuneko estatuen batez besteko gastua % 4,7 izan zen. Azken urtean portzentajeak behera egin du edo bere horretan iraun du Batasuneko herrialde gehienetan, Eslovakian, Hungarian eta Lituanian izan ezik, horietan gastu ehunekoak gorakadatxoak izan baitu.

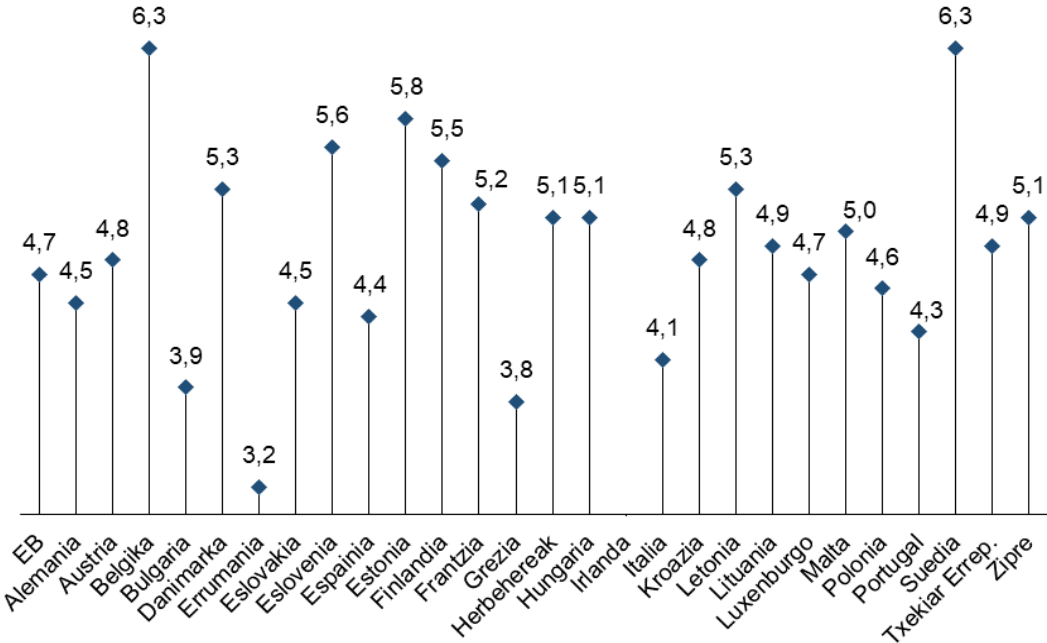
24. taula: Hezkuntzako gastu publikoa BPGd-arekin alderatuta, EBn, Espainian eta Nafarroan: bilakaera

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
EB	5,30	4,90	4,90	4,80	4,70	4,70	4,70	5,00	4,80	4,70
Espainia	4,40	4,34	4,32	4,27	4,25	4,21	4,26	4,94	4,94	4,49
Nafarroa	3,36	3,35	3,30	3,31	3,37	3,37	3,50	4,17	4,07	3,95

Iturria: Eurostat eta Nastat

Hezkuntzaren alde jokatu dutenen artean Austria eta Suedia aipatu behar dira, batez beste BPGd-aren % 6tik gora bideratzen baitute hezkuntzara (% 6 eta % 6,3 hurrenez hurren). Espainia gastu proporzional ertaina (% 4,4) egiten dutenen taldean dago.

73. grafikoa: Hezkuntzako gastu publikoa barne produktu gordinarekiko Europar Batasunean. 2022

Iturria: Eurostat

47.
erans
kina

Familia-etxe bakoitzak hezkuntzan egiten duen gastua

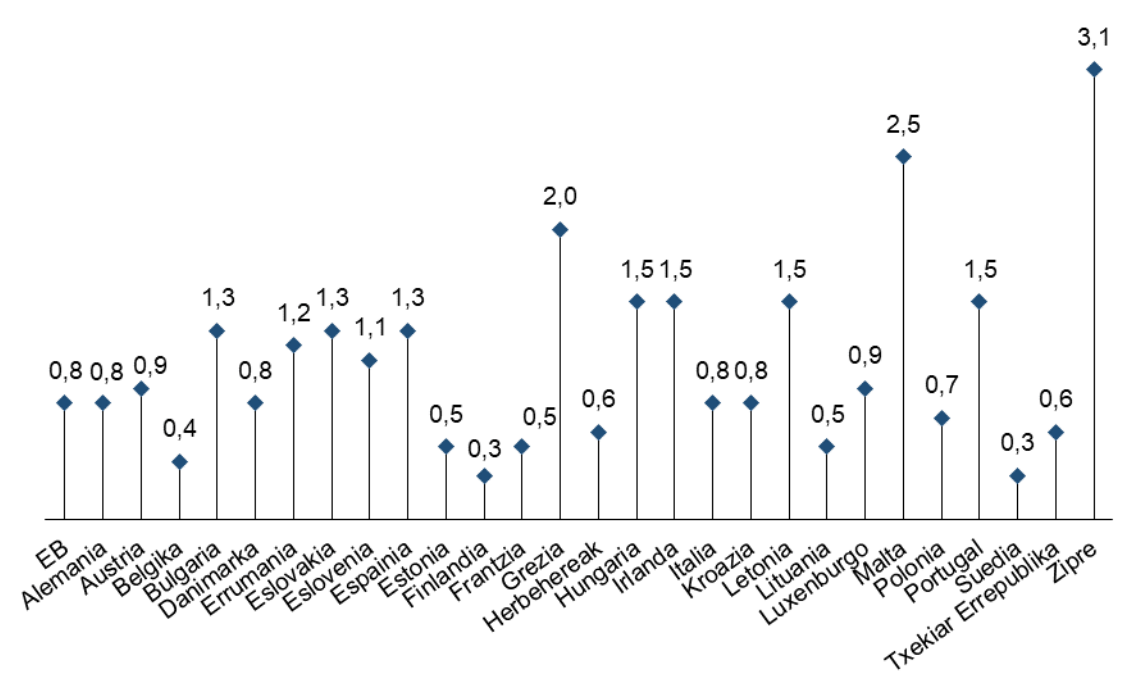
Familia-etxe bakoitzak hezkuntzan batez beste gastatzen duena –zehazten zaila den adierazlea da– guztizko gastuaren % 0,9 izan da EB-27n, azken urteetan. Denboran izandako bilakaera ondoko taulan jaso da. Espainian, balio horiek % 1,3 eta % 1,8 artekoak izan ziren 2013-2022 aldian. Aipatu beharra dago azken urtean gastuak behera egin duela Batasunean zein Espainian eta Nafarroan (Nafarroan beherakada handiagoa izan da).

25. taula: EBko, Espainiako eta Nafarroako familia-etxeek hezkuntzan batez beste gastatutakoa. Guztizkoaren ehunekoa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
EB	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8
Espainia	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,8	1,6	1,3
Nafarroa	1,7	1,8	1,5	1,7	1,6	1,3	1,6	1,9	1,9	1,3

Iturria: Eurostat eta Nastat

74. grafikoa: Hezkuntzako batez besteko gastua etxe bakoitzeko Europar Batasunean. Guztizkoaren ehunekoa. 2022

Iturria: Eurostat

48 A
erans
kina

2023an irakaskuntzan gehien gastatu zuten familia-etxeak Madrilekoak eta Kataluniakoak izan ziren: batez beste % 2,0tik gora. Familia-etxeen batez besteko gasturik handienak honako hauek izan ziren: Madril (889,4 euro), Katalunia (703,1 euro) eta Euskal Autonomia Erkidegoa (616,9 euro). Berriz, gasturik txikienak hauetan izan ziren: Extremadura (206,2 euro), Kantabria (218,7 euro) eta Gaztela-Mantxa (220,7 euro).

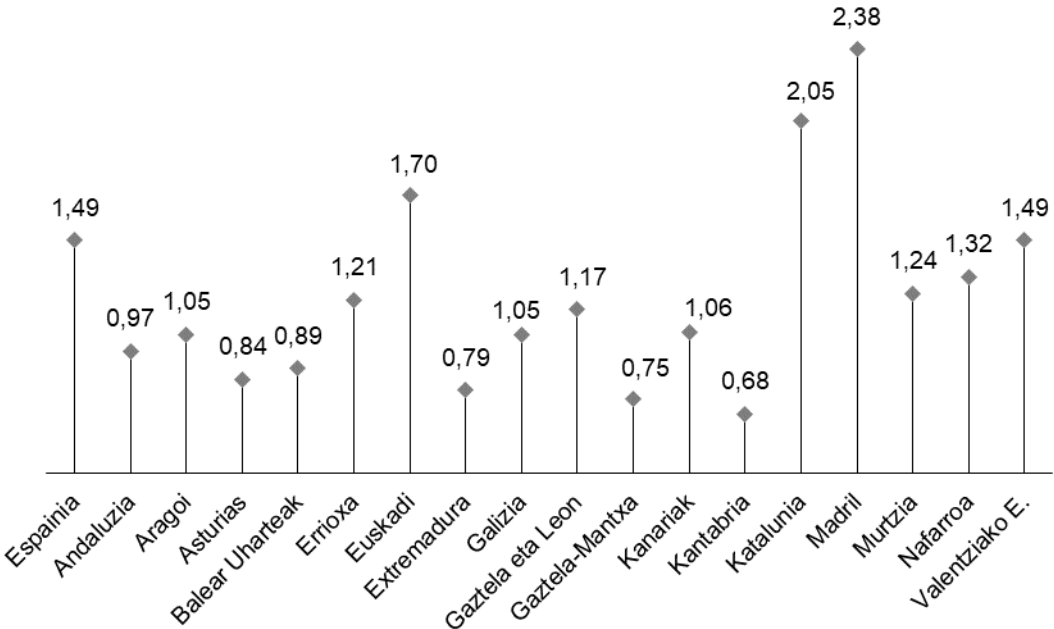
26. taula: Familia-etxeek hezkuntzan egindako batez besteko gastua, autonomia-erkidegoaren arabera.

	2023
Espainia	485,8
Andaluzia	289,0
Aragoi	347,5
Asturias	257,8
Balear Uharteak	347,2
Errioxa	391,0
Euskadi	616,9
Extremadura	206,2
Galizia	341,4
Gaztela eta Leon	329,1

Gaztela-Mantxa	220,7
Kanariak	314,5
Kantabria	218,7
Katalunia	703,1
Madril	889,4
Murtzia	395,8
Nafarroa	461,3
Valentziako E.	474,7

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familien aurrekontuei buruzko inkesta

75. grafikoa: Familia-etxeek hezkuntzan egindako batez besteko gastuaren portzentajea, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2023

* 2006 eta 2010 artean, Ceuta eta Melillako datuak bateratuta argitaratu dira. 2011tik aurrera, bananduta argitaratu dira; hortaz, laginketa akatsak handiagoak dira bi kategoria horietan
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familien aurrekontuei buruzko inkesta

27. taula: Hezkuntzako zerbitzuen gastua guztira, ikasleko batez besteko gastua, eta ikasle kopurua titulartasun eta hezkuntza motaren arabera, Espainiako familia-etxeetan. 2019-2020

	Publikoa			Itundua			Pribatua		
	Gastua guztira	Batez besteko gastua ikasleko	Ikasle kopurua	Gastua guztira	Batez besteko gastua ikasleko	Ikasle kopurua	Gastua guztira	Batez besteko gastua ikasleko	Ikasle kopurua
Guztira	4.875.698	664	7.341.948	2.229.970	1.252	1.780.791	4.866.100	4.656	1.045.182
Haur Hezkuntza	440.109	458	961.154	561.906	1.352	415.566	438.214	2.692	162.794
Lehen Hezkuntza	784.186	435	1.802.583	937.574	1.367	685.995	334.107	3.644	91.687
Bigarren Hezkuntza	833.995	336	2.481.593	697.350	1.078	646.684	1.070.295	4.931	217.061
Goi-mailako ikasketak	2.817.406	1.344	2.096.618	33.140	1.018	32.546	3.023.484	5.271	573.640

*Urte anitzeko inkesta da; azken datuak dira

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familia-etxeek hezkuntzan duten gastuari buruzko inkesta. 2019-2020 ikasturtea

28. taula: Hezkuntzako zerbitzuen gastua guztira, ikasleko batez besteko gastua, eta ikasle kopurua adin tarteen arabera, Espainiako familia-etxeetan. 2019-2020

	Guztira	5 urtetik beherakoa	5-9 urte	10-14 urte	15-19 urte	20-24 urte	25-29 urte	30 urtetik gora
Gastua guztira	11.971.768	1.087.744	1.662.510	1.559.877	2.853.103	3.067.004	826.579	914.951
Batez besteko gastua ikasleko	1.177	1.035	819	731	1.241	2.157	1.956	1.132
Ikasle kopurua	10.167.921	1.051.291	2.029.120	2.134.758	2.299.959	1.421.657	422.672	808.463

*Urte anitzeko inkesta da; azken datuak dira

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familia-etxeek hezkuntzan duten gastuari buruzko inkesta. 2019-2020 ikasturtea

29. taula: Hezkuntzako batez besteko gastuaren bilakaera Nafarroan, familia-etxeen eta hezkuntza etaparen arabera

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Guztira	553,1	534,1	463,2	539,8	600,5	608,7	444,4	461,3
Haur eta Lehen H.	151,9	165,2	156,3	140,1	119,6	130	109,1	108,5
Bigarren Hezkuntza	71,5	105,5	103,5	85,1	87,4	125,1	77,6	50,4

Goi mailako ikasketak	290,5	239,2	171,6	275,3	364,5	315,8	217,9	257,2
Zehaztu gabeko ikasketak	39,3		31,9			37,8	39,8	

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familien aurrekontuei buruzko inkesta 2023

30. taula: Hezkuntzako batez besteko gastuaren bilakaera Nafarroan, familia-etxeen motaren arabera

	2016	207	2018	2019	2020	2021	2022
Guraso bakarreko familia-etxea	872,9	784,5	447,1	536,1	1.07,2	697,2	474,5
Bikotea seme-alabekin	1.196,2	1.017,6	985,7	1.172,4	1.313,3	1.407,3	947,1

Iturria: Nastat. Familien aurrekontuei buruzko inkesta 2022

31. taula: Hezkuntzako batez besteko gastuaren bilakaera Nafarroan, familia-etxea sostengatzen duen pertsona nagusiaren nazionalitatearen arabera

	2016	207	2018	2019	2020	2021	2022
Familia-etxeko	553,1	534,1	463,2	539,8	600,5	608,7	444,4
Sostengatzaile nagusia nazionalitate espainiarra	570,3	516,7	476,0	565,0	637,9	595,4	446,1
Sostengatzaile nagusia nazionalitate atzeritarra	275,0	772,4	294,4	230,6	135,6	815,6	422,2

Iturria: Nastat. Familien aurrekontuei buruzko inkesta 2022

2.3.5. Berrikuntza eta ikerketa

Ezagutzen oinarritutako ekonomia mundu guztian ari da indarra hartzen. Adostasun handiz onartzen da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak (IKT) daudela ekonomian eta gizartean gaur egun gertatzen ari diren aldaketaren muinean.

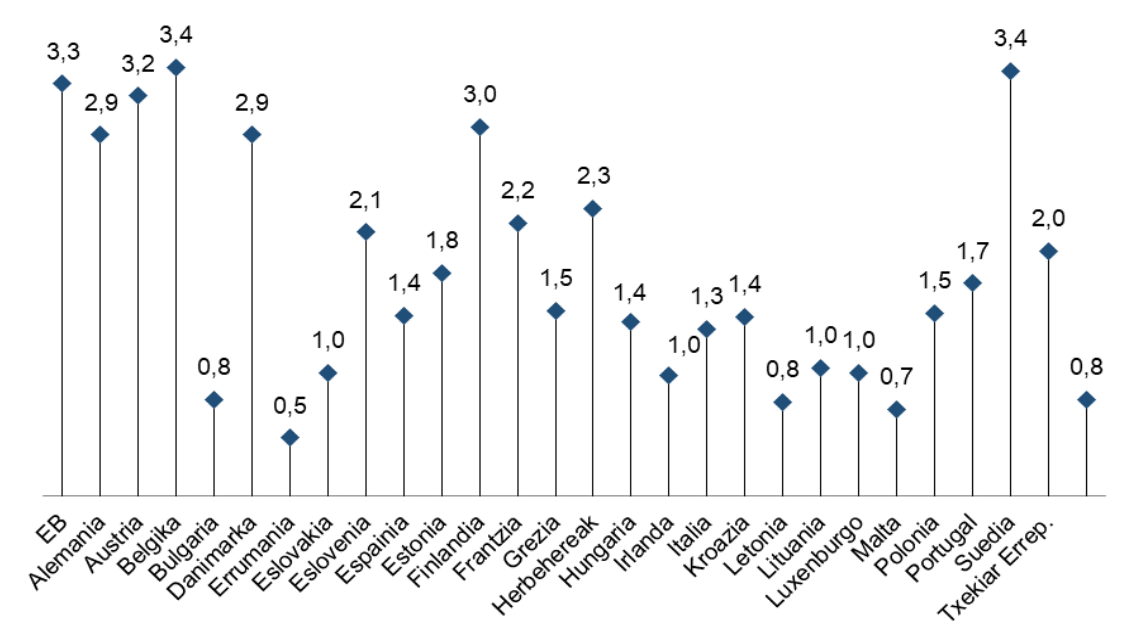
Ekonomia mota horren garapena IKTen aurrerapen soiletik harago doa. Izan ere, aldaketak sartzen ditu eskariaren eta eskaintzaren nolakotasunean, eta ezagutzari eta berrikuntzari balio berria ematen die, baliabide nagusi gisa. Ikusmolde horren erdigunean hezkuntza, berrikuntza eta ikerketa daude. Elementu horiek elkarri eragiten badiote ere, hezkuntza da, bizitza osoko ikaskuntzaren ikuspuntutik ulertuta, beste bien euskarri lanak egiten dituen elementua.

Berrikuntzak eta ikerketak garrantzi handia dute ET2030ren barruan, hazkunde adimendun, jasangarri eta integratzaile baten alde formulatutako estrategiaren oinarria osatzen dutelako. Hartan ez da jaso helburu gisa I+G gastua areagotzea, 2020an egin zen bezala, baina dei egiten da berrikuntza eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak aprobetxatzera hezkuntza sistemak indartzeko, ezagutza hedatzeko, informazioarako sarbidea errazteko, ikaskuntza eraginkorra eta kalitatekoa sustatzeko eta zerbitzu eraginkoragoak eskaintzeko.

ET2020k zera proposatzen du: barne produktu gordinaren % 3 inbertitzea I+G gastuan. 2022an muga hori gainditu zuten Suediak eta Belgikak (% 3,4), bai eta Austriak ere (% 3,2). Espainian I+G gastua % 1,4koa izan zen.

Nafarroan, berriz, % 1,8koa izan zen barne gastu hori, hain zuzen ere inbertsio altuenak egiten dituzten herrialdeen (Suedia, Austria, Alemania) azpitik eta EBko batezbestekoaren azpitik, baina Espainiakoaren gainetik.

76. grafikoa: I+Gko barne gastu gordinaren ehunekoa BPGd-an, Europan, 2022. urtean

Iturria: Eurostat

2.4. Alderdi soziokulturalak

2.4.1. Ezaugarri orokorrak

Alderdi soziokulturalak eragin handia dute hezkuntzaren arloan. Horien artean dauzkagu, esate baterako, etxean irakurtzeko ohitura, musika edo antzerkigintzarekin lotutako kultura gertukoa izatea edo eduki kulturala duten esperientzietan parte hartzea. Halakoen garrantzia gutxietsi gabe, esanguratsuak dira, gaur egun, konektibitatea eta Interneten erabilera, eta nazioartean oso zabaldua dauden adierazle bilakatu dira.

Europar Batasunean, Internetarako sarbideari buruzko datuak asko aldatzen dira herrialdetik herrialdera, baina, betiere, goranzko bilakaera antzematen da guztietan. Herrialde batzuetan familia-etxeen sarbide-portzentajea oso altua da, % 95etik gorakoa (Austria, Danimarka, Espainia, Finlandia, Luxenburgo eta Herbehereak). Portzentaje handiena Luxenburgokoa da: % 99,1. Sarbidea dutenen portzentajea % 85etik gorakoa da herrialde guztietan.

32. taula: Internetarako sarbidea duten familia-etxeen ehunekoa EBn, Espainian eta Nafarroan: bilakaera

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EB	80,0	81,0	84,0	86,0	88,0	90,0	91,0	92,0	92,5	93,1
Espainia	74,0	79,0	82,0	83,0	86,0	91,0	95,0	96,0	92,5	96,5
Nafarroa	76	80,8	82,5	88,3	99,2	95,0	96,5	96,2	96,4	96,2

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala eta Eurostat

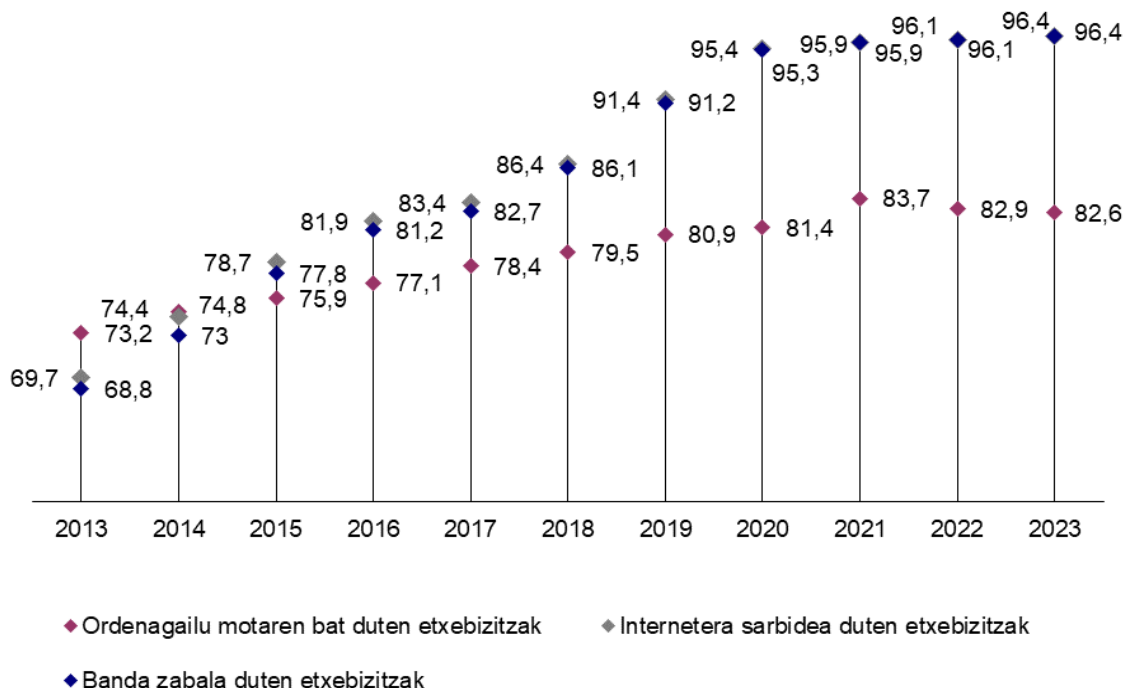
2023an Espainiako familia-etxe guztien % 96,4k zeukaten sarerako sarbidea. Portzentaje hori aurreko urtekoa baino handiagoa da. Konexio motari dagokionez, ia guztiek banda zabaleko Internet sarbidea dute (zuntz optikoa edo kable sarea, 3G edo 4G telefonia mugikorra, ADSLa...) edo sakelako telefonoaren bitartez.

Banda zabaleko konexio-motarik ohikoena finkoa da (zuntz optikoa edo kable-sarea, ADSL). Etxeen % 83,1etan halako konexioa dago (hori gorabehera, sakelako telefonoaren bidezko konexioa ere eduki dezakete). Modalitate mugikorrak (3G edo 4G smartphone bidez, USB modemaren edo txartelaren bidez) etxebizitzaren % 13,4an erabiltzen dira.

Gutxienez 16-74 urteko kide bat duten familia-etxeen % 82,6an ordenagailuren bat zegoen 2023an (mahai gainekoa, eramangarria, tableta...). Portzentaje horretan beherakada txikia gertatu da 2022tik.

Oro har, familia bizi den udalerrian zenbat eta biztanle gehiago izan, IKT gailu gehiago daude bertan (ordenagailuak eta telefono finkoa).

77. grafikoa: IKT ekipamenduen bilakaera Espainiako familia-etxeetan

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familia-etxeetako teknologiei eta IKTak erabiltzeari buruzko inkesta

Sarerako sarbiderik ez duten etxebizitzetan arrazoi hauek aipatzen dituzte: ez dutela Interneten beharrik, apenas dakitela Internet erabiltzen eta arrazoi ekonomikoak (ekipoen eta konexioaren kostuak handiegia direla).

Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzen dituzten haurren (10-15 urte) ehunekoa oso altua da, oro har. Hartara, adingabekoen artean oso zabalduta dago

ordenagailuaren erabilera (% 93,1) eta are gehiago Interneten erabilera (% 94,7). Internet erabiltzen duten adingabeen kopuruak ordenagailua erabiltzen dutenena gainditzen du. Sexuaren arabera, aldeak oso txikiak dira, baina neskatok gehiago erabiltzen dituzte ordenagailuak eta sakelako telefonoak eta gutxiago Interneteko sarbidea. Adinaren arabera, emaitzek erakusten dutenez, 10 urtetik beherakoen artean ordenagailuaren eta Interneten erabilera nagusi da. Adinarekin batera handitzen da erabilera, batez ere 12 urtetik aurrera. 12 urtetik aurrera gero eta haur gehiagok dute sakelako telefonoa, eta 15 urtekoen artean % 94,8k daukate.

33. taula: IKTak erabiltzen dituzten adingabeen ehunekoa Espainian, sexuaren eta adinaren arabera. 2023

	Ordenagailuaren erabilera	Interneten erabilera	Mugikorraren erabilera
Sexuaren arabera			
Guztira	93,1	94,7	70,6
Gizonak	91,9	94,0	70,8
Emakumeak	94,4	95,4	70,5
Adinaren arabera			
10	89,5	91,7	23,3
11	90,6	92,3	45,7
12	93,2	95,2	72,1
13	94,2	95,3	88,2
14	94,4	96,1	94,1
15	96,0	97,1	94,8

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familia-etxeetako teknologiei eta IKTak erabiltzeari buruzko inkesta

2.4.2. Hizkuntzak

Eurostatek Europar Batasuneko pertsona helduen hizkuntzen ezagutzaz bildu dituen azken datuak 2022koak dira. Aipagarria da lan egiteko adinean dauden pertsona helduen % 37,6k beste hizkuntza bat ezagutzen zutela.

34. taula: EBn 18 - 64 urte bitarteko pertsonen dakizkiten atzerriko hizkuntzak. 2022

	Hizkuntza bat	2 hizkuntza	3 hizkuntza edo gehiago
EB	37,6	25,9	12,8
Alemania	40,1	30,7	17,6
Austria	52,2	25,5	11,5
Belgika	25,2	30,3	23,5
Bulgaria	36,2	12,0	2,5
Danimarka	29,8	32,4	27,5
Errumania	36,5	14,0	1,3
Eslovakia	30,0	35,0	21,5
Eslovenia	16,8	23,0	56,4
Espainia	35,9	16,9	5,9
Estonia	19,4	43,9	32,4
Finlandia	19,5	33,7	39,3
Frantzia	33,6	31,7	13,6
Grezia	56,0	14,3	3,0

Herbehereak	22,2	31,4	39,5
Hungaria	31,8	15,6	3,6
Irlanda	33,9	21,9	7,5
Italia	37,9	23,8	8,6
Kroazia	50,4	24,5	6,2
Letonia	25,5	53,3	16,4
Lituania	39,5	46,9	9,0
Luxenburgo	16,0	22,2	56,6
Malta	47,4	24,5	7,6
Polonia	47,0	22,5	5,4
Portugal	32,1	26,4	13,5
Suedia	49,9	33,5	12,5
Txekiar Errep.	46,4	26,6	6,7
Zipre	61,6	21,6	9,3

Iturria: Eurostat

Jarraian ikasleen hizkuntzen ezagutzaren inguruko azken datuak xehatuko ditugu.

35. taula: Europar Batasunean 2022an ikasten diren atzerriko hizkuntzen batez besteko kopurua, hezkuntza-mailaren arabera

	ISNI 1	ISNI 2	ISNI 3-4	ISNI 3-4 Lanbide- Heziketa
EB	0,9	1,6	1,6	1,2
Alemania	0,6	1,3	1,4	0,4
Austria	1,0	1,1	1,7	1,2
Belgika	0,4	1,4	2,1	1,5
Bulgaria	0,9	1,1	1,8	1,4
Danimarka	1,2	1,8	1,3	0,1
Errumania	1,0	2,0	2,0	2,0
Eslovakia	0,9	1,5	2,0	1,3
Eslovenia	0,8	1,2	2,0	1,3
Espainia	1,2	1,4	1,2	0,4
Estonia	1,1	2,0	2,1	0,8
Finlandia	1,3	2,2	2,4	1,9
Frantzia	1,0	1,8	2,0	1,3
Grezia	1,3	2,0	1,6	0,8
Herbehereak	0,5	2,1	1,7	0,8
Hungaria	0,6	1,1	1,7	0,9
Irlanda	0,0	0,9	0,9	0,0
Italia	1,0	2,0	1,4	1,3
Kroazia	1,2	1,5	1,9	1,2
Letonia	1,4	1,7	1,9	1,3
Lituania	0,7	1,8	1,4	0,6

Luxenburgo	1,8	2,3	2,6	2,1
Malta	1,1	2,1	1,7	1,0
Polonia	1,1	1,6	1,9	1,8
Portugal	0,7	1,9	0,8	0,9
Suedia	1,1	1,8	1,9	1,0
Txekiar Errep.	0,8	1,7	2,0	1,3
Zipre	1,1	1,9	1,4	1,4

Iturria: Eurostat

Espainian ez da aztertu hizkuntzen ezagutza hezkuntza mailaren arabera eta erkidegoka bereizita. Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak urtero ematen ditu atzerriko hizkuntzak ikasten ari diren ikasleen kopuruak, autonomia erkidegoen arabera bereizita.

36. taula: Atzerriko lehen hizkuntza ikasten ari diren ikasleen ehunekoak, hezkuntza mailaren eta autonomia erkidegoaren arabera. 2022-2023 ikasturtea

	Haur Hezkuntzako 2. zikloa			Lehen Hezkuntza			DBH			Batxilergoa		
	Ingelesa	Frantsesa	Besteak	Ingelesa	Frantsesa	Besteak	Ingelesa	Frantsesa	Besteak	Ingelesa	Frantsesa	Besteak
Espainia	85,4	0,5	0,3	99,1	0,6	0,3	98,5	1,2	0,3	95,5	1,4	0,4
Andaluzia	71,4	1,1	0,4	98,4	1,2	0,4	97,0	2,7	0,3	95,0	2,4	0,2
Aragoi	82,9	1,0	0,6	99,0	0,6	0,4	98,3	0,9	0,8	95,8	1,1	0,5
Asturias	96,8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	99,5	0,5	0,0	95,9	0,5	0,0
Balear Uharteak	85,7	0,7	0,3	99,0	0,6	0,3	99,2	0,5	0,3	96,8	0,7	0,1
Ceuta	90,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	99,9	0,1	0,0	94,8	1,4	0,0
Errioxa	89,5	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	86,1	0,0	0,0
Euskadi	79,0	0,6	0,6	98,7	0,6	0,7	98,7	0,6	0,7	98,7	0,8	0,5
Extremadura	100,0	0,0	0,0	99,9	0,1	0,0	99,6	0,3	0,1	96,7	0,1	0,1
Galizia	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	99,6	0,4	0,1	96,3	0,8	0,3
Gaztela eta Leon	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	99,2	0,7	0,1	98,8	0,3	0,1
Gaztela-Mantxa	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	99,9	0,1	0,1	99,1	0,1	0,0
Kanariak	96,8	0,1	1,0	98,8	0,2	1,0	99,1	0,1	0,8	96,0	1,0	0,9
Kantabria	99,8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	97,8	0,3	0,0
Katalunia	62,8	0,7	0,2	98,8	1,1	0,2	98,3	1,4	0,3	92,6	2,4	0,3
Madril	98,8	0,6	0,4	99,0	0,7	0,3	98,5	1,0	0,5	94,9	1,4	0,6
Melilla	85,5	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	97,3	0,0	0,0
Murtzia	99,9	0,1	0,0	99,8	0,2	0,0	99,1	0,7	0,1	95,1	1,4	0,2
Nafarroa	67,8	0,4	0,6	99,3	0,1	0,6	99,9	0,1	0,0	99,3	0,2	0,0
Valentziako E.	99,0	0,0	0,0	99,2	0,5	0,3	98,6	1,2	0,2	96,3	1,2	0,4

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

37. taula: 18 eta 64 urte bitarteko pertsonen ehunekoak, dakizkiten hizkuntzen arabera 2022

	%	% ama-hizkuntza
Gaztelania	99,3	90,6
Katalana	2,8	0
Euskara	23,5	11,7
Ingelesa	42,6	1,3
Frantsesa	18,5	1,2
Alemaniarra	2,0	0
Arabiera	3,4	3,4

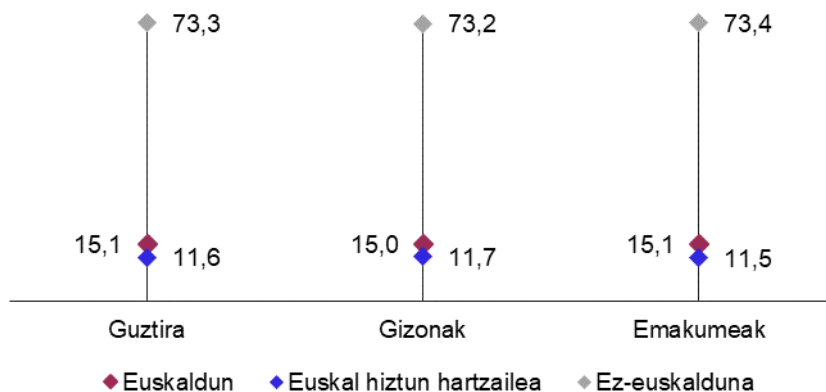
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Ikasten ari diren pertsona helduei buruzko inkesta (2022)

Nafarroako hizkuntzen errealitatea aberatsa eta konplexua da. Garai historikoetan hiztun komunitateak sortu zituzten hizkuntzen garapenak ez du etenik izan, eta oraindik ere irauten dute berezko hizkuntza gisa gaztelania edota euskara duten bi komunitateak. Sakontasunez aztertu diren arrazoi soziolinguistiko eta historikoak direla medio, komunitateko biztanle ia guztiek dakite gaztelaniaz gaur egun. Euskal hiztunak elebidunak dira gutxienez, gaztelania ere menderatzen baitute. Badira, gainera, beste hizkuntzen hiztunek osaturiko komunitate batzuk, nazioarteko migrazioen, gizarte fluxuen edo ikaskuntzaren ondorioz sortuak. Horiek beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzte, baina fenomeno hori ez da nahikoa ikertu orain arte. Nafarroako datu orokor berrienak Nastatek 2022an egindako Biztanleriaren euskara-ezagutzaren arabera estatistikakoak eta VII. Inkesta Soziolinguistikokoak dira.

Euskararen ezagutza hizkuntza-gaitasunaren arabera aztertzen da, eta horretarako hiru kategoria ezartzen dira: euskalduna, euskaldun hartzailea eta ez-euskalduna. Euskaldunak ongi ulertzen dute euskaraz eta ongi mintzatzen dira; euskaldun hartzaileek ongi edo eragozpen batzuekin ulertzen dute euskara, baina ez dira euskaraz mintzatzen edo eragozpen handiekin mintzatzen dira; ez-euskaldunek ez dute ulertzen euskara eta ez dira euskaraz mintzo.

Nafarroan, biztanleriaren % 15,1 euskaldunak dira, % 11,6 euskaldun hartzaileak eta % 73,3 gaztelaniaz mintzo dira. Aipagarria da hiru urtetik gorakoen % 26,7k euskararen ezagutzaren bat duela.

78. grafikoa: Euskararen ezagutza Nafarroan, sexuaren arabera. 2022

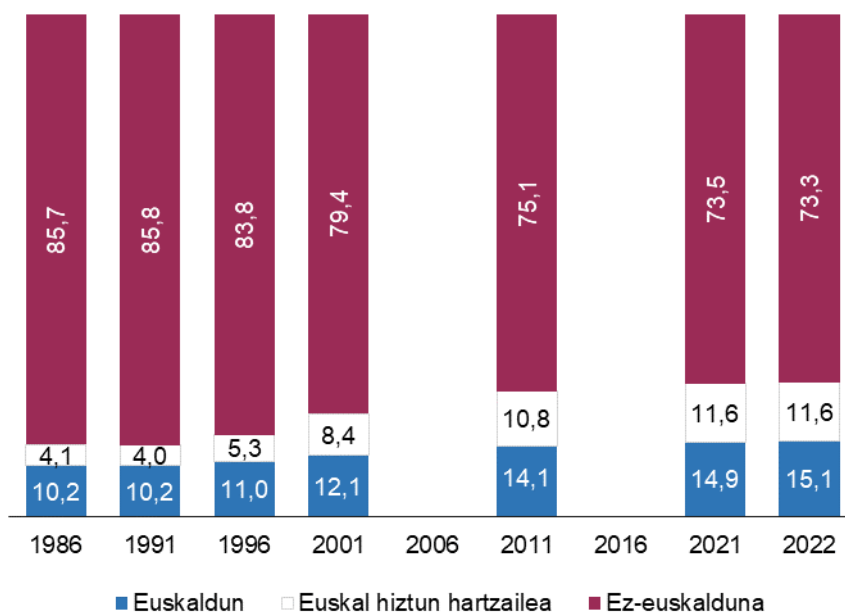
* 3 urtetik gorako pertsonak

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Euskal hiztunen kopurua handitu egin da, baina hobeki moldatzen dira gaztelaniaz. Izan ere, gaur egun haur eta gazte euskaldun gehienek euskara dute bigarren hizkuntza, eskolan ikasia, eta hiztun horietako askok, praktikan, gaitasun handiagoa dute gaztelaniaz.

Euskararen erabilera

79. grafikoa: Euskararen ezagutzaren bilakaera Nafarroan

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Nastatek emandako datuak oinarri hartuta, Nafarroan euskaldunen kopurua goraka joan da 2022ra arte. Euskaldunak % 11,1 dira, eta euskaldun hartzaileak % 11,6.

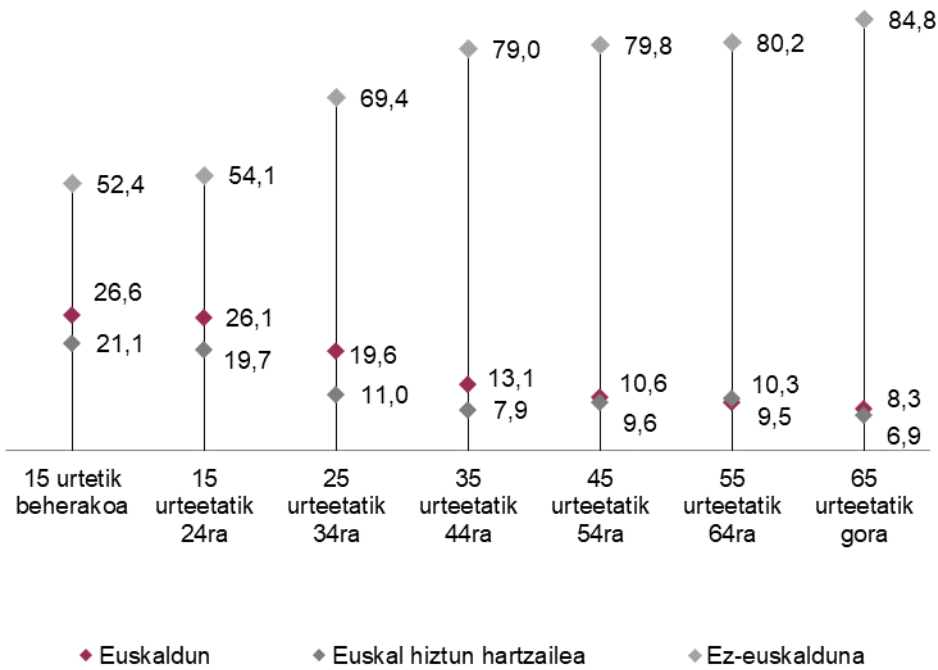
Euskaldunek Nafarroako biztanlerian duten pisu erlatiboa etengabe handitu da 1986 eta 2022 artean: % 10,2tik % 15,1era. Euskaldun hartzaileak % 4,1 ziren 1986n eta % 11,6 2022an.

Nafarroan, 16 eta 24 urte bitarteko biztanleen % 26,1 euskaldunak dira. Portzentajeak behera egiten du 25-34 urtekoen artean (% 19,6), 35-54 urtekoen artean (% 13,1), 50-64 urtekoen artean (% 10,6), 55-64 urtekoen artean (% 9,5) eta 65 urtetik gorakoen artean ere (% 8,3).

Euskara darabilten pertsonen ehunekorik handiena 16-15 urteko taldean dago (% 26,6).

Adinaren aldagaiak eragin argia du nafarrek euskarari dagokionez duten hizkuntza gaitasunean. Adin taldea zenbat eta gazteagoa izan, orduan eta handiagoa da euskaldunen ehunekoa.

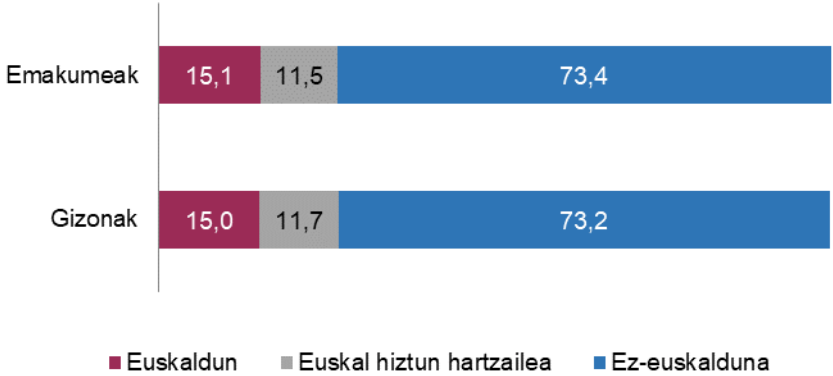
80. grafikoa: Euskararen ezagutza Nafarroan, adinaren arabera. 2022

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Euskararen erabilera, erabiltzen duen pertsonaren sexuaren arabera, oso antzekoa da; aldeak oso txikiak dira gizonen eta emakumeen artean.

81. grafikoa: Euskararen erabilera Nafarroan sexuaren arabera. 2022

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

38. taula: Euskararen ezagutzaren bilakaera adinaren arabera

	1991		2001		2011		2022	
	Euskaldun	Euskal hiztun hartzailea	Euskaldun	Euskal hiztun hartzailea	Euskaldun	Euskal hiztun hartzailea	Euskaldun	Euskal hiztun hartzailea
Guztira	22,4	4,6	24,2	8,7	24,9	10,8	26,2	11,3

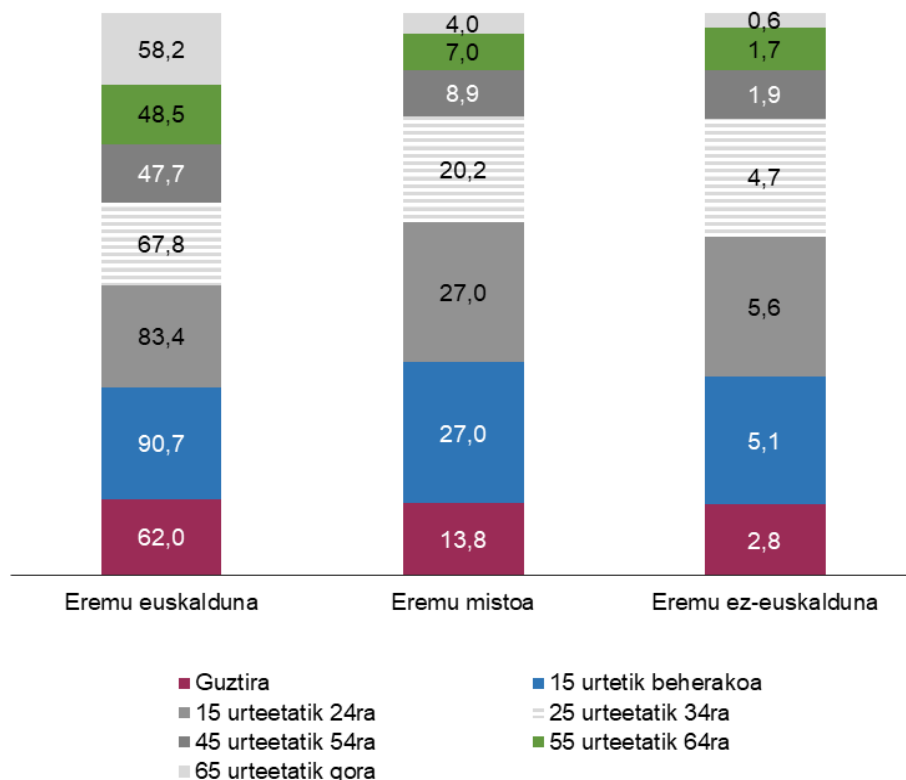
15 urtetik beherakoa	26,7	5,5	35,7	12,1	41,6	14,0	40,9	17,2
15 urteetatik 24ra	20,7	5,3	29,7	8,4	35,9	10,4	38,8	16,6
25 urteetatik 34ra	29,8	6,6	22,2	10,7	26,4	9,8	30,9	9,9
35 urteetatik 44ra	21,0	5,4	20,8	11,2	20,8	12,7	22,8	8,9
45 urteetatik 54ra	21,1	3,5	21,0	8,7	18,8	12,4	19,5	10,9
55 urteetatik 64ra	22,2	2,6	20,8	6,1	19,4	10,1	19,1	11,4
65 urteetatik gora	25,0	2,4	22,5	4,4	19,9	6,7	20,9	7,4

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legeak bere artikuluan xedatutako hizkuntza eremuak hauek dira: euskalduna, mistoa eta ez-euskalduna. 2017an, aldaketa handia gertatu zen eremuen osaeran ekainaren 27ko 9/2017 Foru Legearen bidez.

Eremu euskaldunean da handiena euskara ohiko hizkuntza gisa erabiltzen duten pertsonen ehunekoa (% 62,0). Eremu mistoan % 13,8 dira. Ehuneko txikiena eremu ez-euskalduneko da (% 2,8).

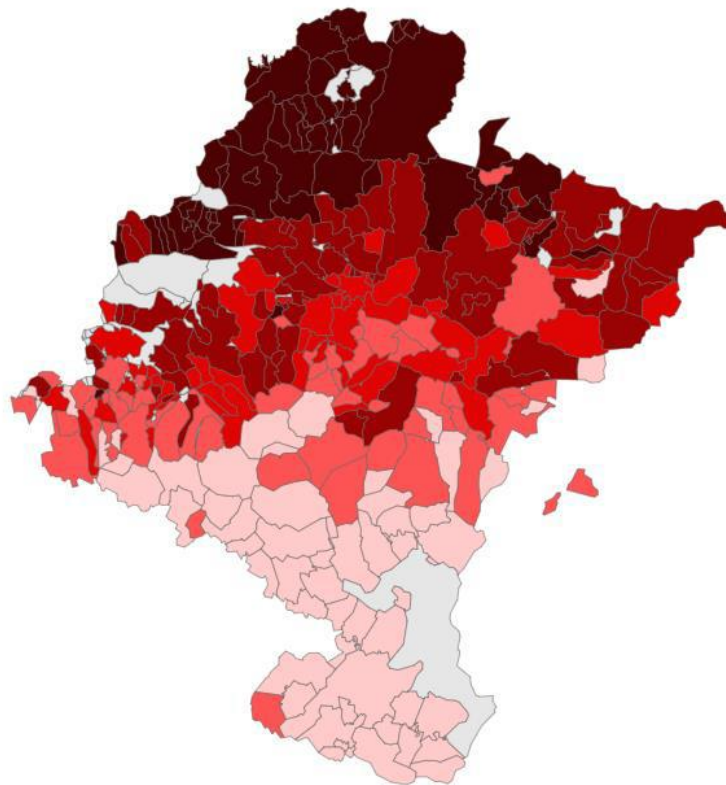
82. grafikoa: Euskaren ezagutza Nafarroan, adin-taldearen eta hizkuntza-eremuaren arabera. 2022

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

83. grafikoa: 3 urtetik gorako euskaldunak Nafarroan, udalerriak. 2022

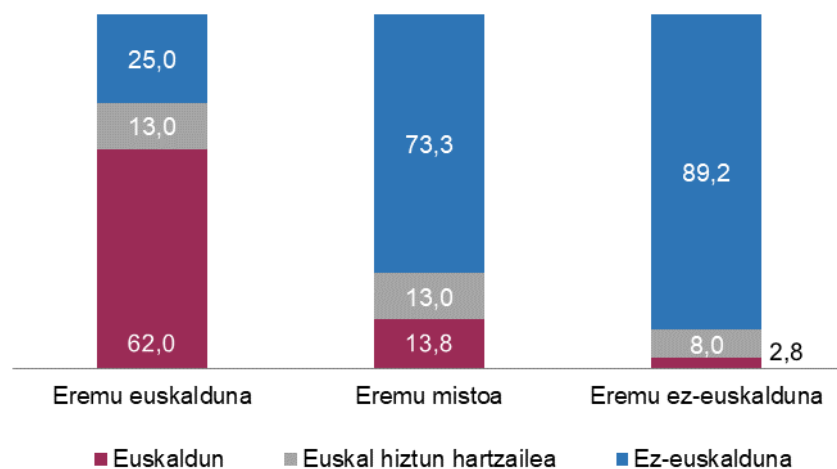
- Menor que 4%
- Entre 4% y 10%
- Entre 10% y 17%
- Entre 17% y 40%
- Mayor que 40%

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Euskal hiztunen ehunekoa % 80,0tik gorakoa da Nafarroako Foru Komunitateko 272 udalerrietatik 21en, haiek guztiak eremu euskaldunean baitaude. Nastatek egindako mapa xehetasun handiagoarekin kontsultatu daiteke [esteka honetan](#).

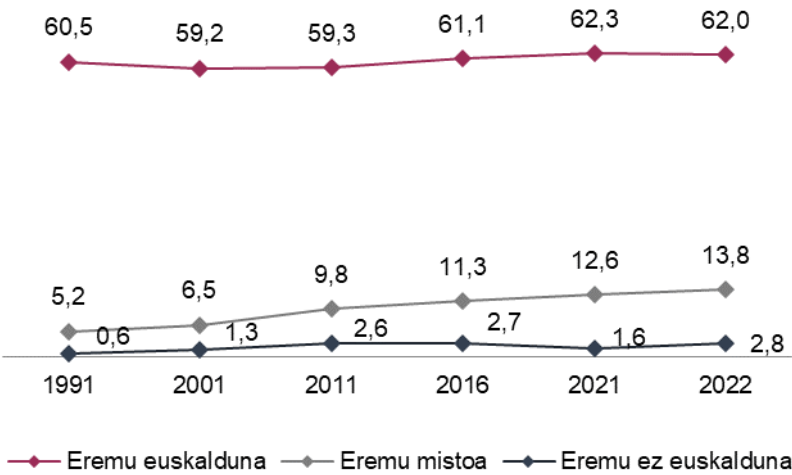
84. grafikoa: Euskararen ezagutza, hizkuntza eremuen arabera. 2022

Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

Eremu mistoan hazi da gehien euskaldun kopurua (% 5,2tik % 13,8ra). Eremu ez-euskaldunean, 2022an % 2,8koa da ehunekoa; 1991. urtean % 0,6koa zen. Azkenik, eremu euskaldunean, euskal hiztunen kopurua ia bi puntu igo da aldi horretan, % 620ra iritsi arte.

85. grafikoa: Euskararen ezagutzaren bilakaera hizkuntza eremuaren arabera

Iturria: Euskarabidea, VII. Inkesta Soziolinguistikoa; Nastat, Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera. 2022

39. taula: Euskararen ezagutza, hizkuntza-eremuaren eta hezkuntza-mailaren arabera. 2022

Eremua	Hezkuntza-maila	Euskaldun	Euskal hiztun hartzaila	Ez-euskalduna
Zona vascófona	Guztira	62,0	13,0	25,0
	Lehen Hezkuntza ez osoa	37,9	3,2	58,9
	Lehen Hezkuntza	58,6	9,0	32,4
	Bigarren mailakoa. 1. etapa	51,9	13,9	34,2
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Orokorra	47,9	15,0	37,0
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Profesionala	58,7	18,5	22,8
	Goi-mailako hezkuntza	63,8	15,6	20,6
Zona mixta	Guztira	13,8	13,0	73,3
	Lehen Hezkuntza ez osoa	1,9	2,8	95,4
	Lehen Hezkuntza	2,9	4,9	92,2
	Bigarren mailakoa. 1. etapa	6,3	9,1	84,6
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Orokorra	10,7	11,6	77,7
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Profesionala	13,9	14,2	71,9
	Goi-mailako hezkuntza	16,4	13,8	69,8
Zona no	Guztira	2,8	8,0	89,2

vascófona	Lehen Hezkuntza ez osoa	0,1	0,3	99,5
	Lehen Hezkuntza	0,4	1,2	98,4
	Bigarren mailakoa. 1. etapa	1,2	3,7	95,1
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Orokorra	2,5	7,5	90,0
	Bigarren mailakoa. 2. etapa. Profesionala	3,3	9,0	87,6
	Goi-mailako hezkuntza	4,9	8,7	86,4

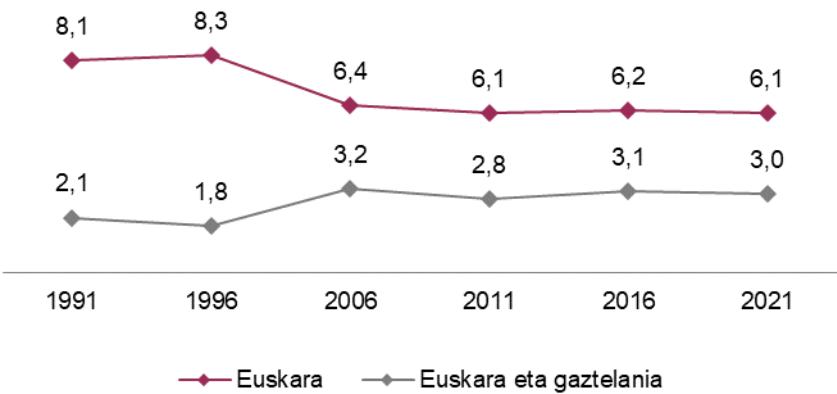
Iturria: Nastat. Biztanleriaren estatistika euskararen ezagutzaren arabera 2022

50.
erans
kina

Euskararen transmisioa

Lehen hizkuntzaz ari garenean, haur batek 3 urte bete arte familian ikasi duen hizkuntzari egiten diogu erreferentzia. Euskara da Nafarroako biztanleriaren % 6,1en lehen hizkuntza, eta euskara eta gaztelania, % 3,4rena.

86. grafikoa: Euskararen bilakaera lehen hizkuntza gisa

Iturria: Euskarabidea. VII. Inkesta soziolinguistikoa

87. grafikoa: Euskararen erabilera lehen hizkuntza gisa, adinaren arabera. 2021

Iturria: Euskarabidea. VII. Inkesta soziolinguistikoa

40. taula: Euskararen bilakaera lehen hizkuntza gisa, adinaren arabera

	1991		2011		2021	
	Euskera	Euskara eta gaztelania	Euskera	Euskara eta gaztelania	Euskera	Euskara eta gaztelania
16 urteetatik 24ra	6,8	1,5	5,9	4,9	6,5	5,2
25 urteetatik 34ra	5,0	0,4	5,0	3,7	5,7	3,8
35 urteetatik 49ra	9,0	2,8	5,0	2,4	5,1	2,9
50 urteetatik 64ra	8,7	1,9	6,1	3,8	5,8	2,2
65 urteetatik gora	10,2	3,6	8,5	2,0	7,6	2,2

Iturria: Euskarabidea. VII. Inkesta soziolinguistikoa

2.5. Hezkuntzari dagozkion alderdiak

Gizartearen hezkuntza maila eta hezkuntzarekiko eta prestakuntzarekiko itxaropenak, bistan denez, hezkuntza sistemaren prozesuetan, politiketan eta emaitzetan erabat eragiten duten testuinguruaren gizarte eta hezkuntza aldagaiak dira. Aurreko hezkuntza politiken emaitza pilatua ere badira, gainera.

2.5.1. Biztanleria helduaren ikasketa maila

Biztanleria helduak erdietsitako ikasketa mailak hezkuntza sistemak errealitate sozialean duen eragin geroratua erakusten digu. Adierazle horretarako, bi kategoria berezi ohi dira: ohikoa (25-64 urte), lan egiteko adinean dauden biztanle helduak jasotzen dituen, eta partziala (25-34 urte), lan mundura sartu berriak diren edo sartzeko moduan dauden biztanle helduak biltzen dituen.

Datuak 2011ko Irakaskuntzaren Nazioarteko Sailkapen Normalizatuaren arabera eman ditugu (ISNI 2011). Sailkapen hori UNESCOk egin zuen, eta ISNI-ren zazpi hezkuntza mailak ezartzen ditu.

51.
erans
kina

Europar, biztanleria orokorrak (25-64 urte) eta biztanleria heldu gazteak (25-34 urte) ikasketa mailaren arabera duten banaketak errealitate desberdinak erakusten ditu.

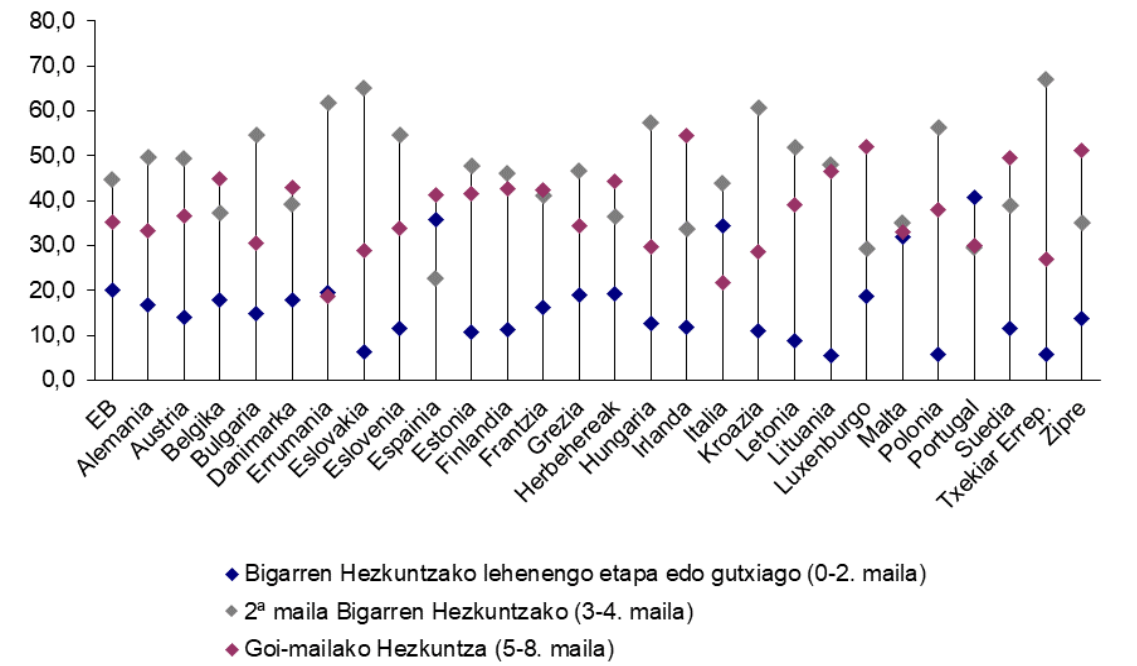
EBko batez besteko datuak erdiko mailak (ISNI 3 eta 4) lortu dituzten gehiengo batek osatutako taldea erakusten du, V baten forma duena. Espainian eta Nafarroan, hain zuzen ere, ehunekorik txikiena duen taldea tartekoa da. % 44,7 da EBn, % 22,7 Espainian eta % 23,2 Nafarroan.

41. taula: 25 eta 64 urte arteko biztanleen banaketa ehunekotan, prestakuntza mailaren arabera. 2023

	Bigarren Hezkuntzako lehenengo etapa edo gutxiago (0-2. maila)	2 ^a maila Bigarren Hezkuntzako (3-4. maila)	Goi-mailako Hezkuntza (5-8. maila)
EB	20,2	44,7	35,1
Espainia	35,8	22,7	41,4
Nafarroa	28,6	23,2	48,3

Iturria: Eurostat eta Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa, Biztanleria aktiboaren gaineko inkestako hezkuntza aldagaien ustiapena

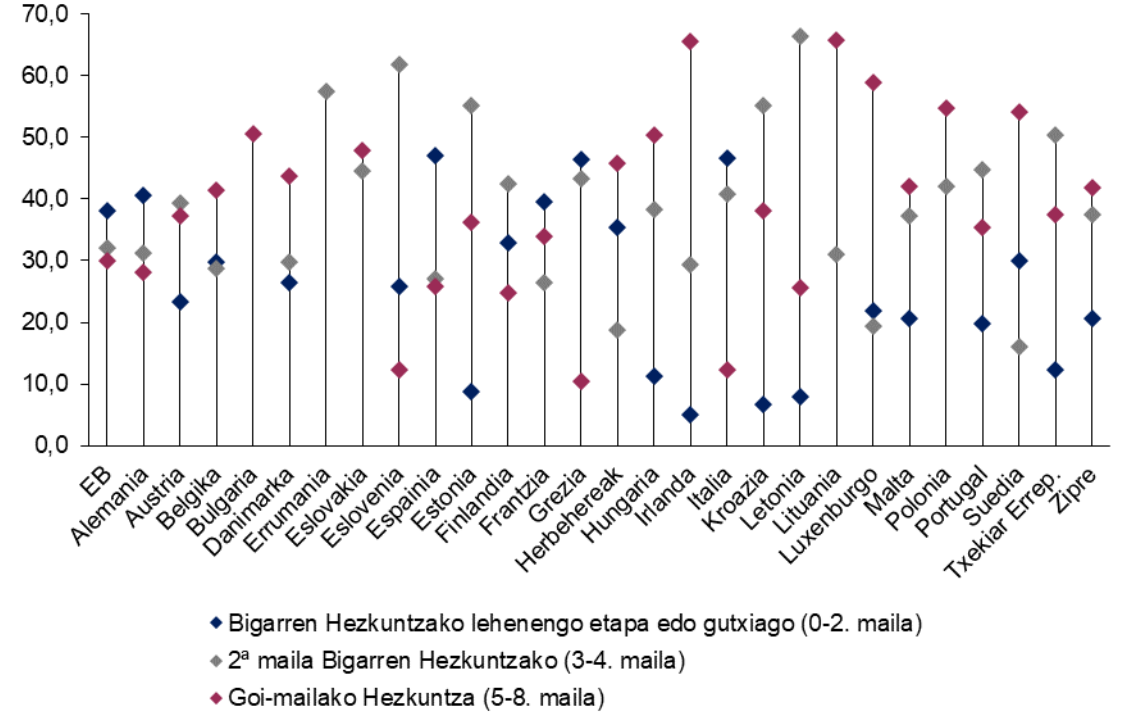
88. grafikoa: 25 eta 64 urte arteko biztanleen banaketa ehunekotan, prestakuntza mailaren arabera, EBko herrialdeetan. 2023

Iturria: Eurostat

52 A
erans
kina

89. grafikoa: Atzerritar nazionalitatea duten 25 eta 64 urte arteko biztanleen banaketa ehunekotan, prestakuntza mailaren arabera, EBko herrialdeetan. 2023

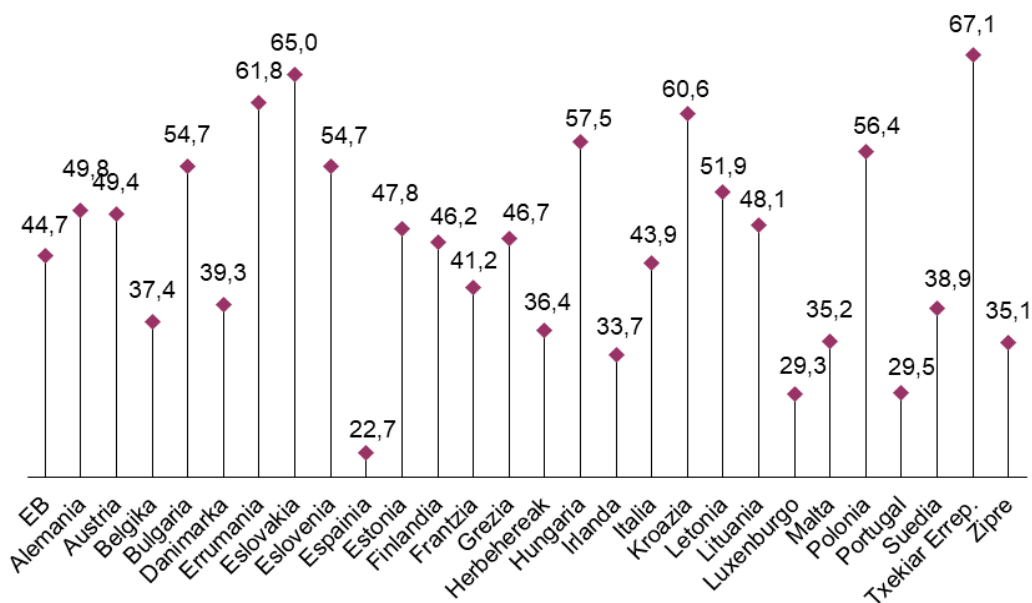

* Herrialde batzuetako datuak falta dira; grafikoan 0 paratu da
Iturria: Eurostat

52 B
erans
kina

Aipatzekoa da CINE 3-4 prestakuntza maila duten biztanleen ehunekoa asko aldatzen dela Batasuneko herrialde batetik bestera. Kopurua bereziki nabarmena da Letonian. Datu horiek faktore garrantzitsua dira prestakuntza mailak inguru sozioekonomikoaren beharretara egokitzeko. Izan ere, erdi mailako titulatu gutxi egoteak baldintzatu egiten du prestakuntzaren egokitzapena enpleguaren mailen arabera, eta horren ondorioz, langile asko aritzen dira beren prestakuntza baino maila apalagoko lanetan.

90. grafikoa: Europar Batasunean ISNI 3-4 mailan dagoen 25-64 urte arteko biztanleria. 2023

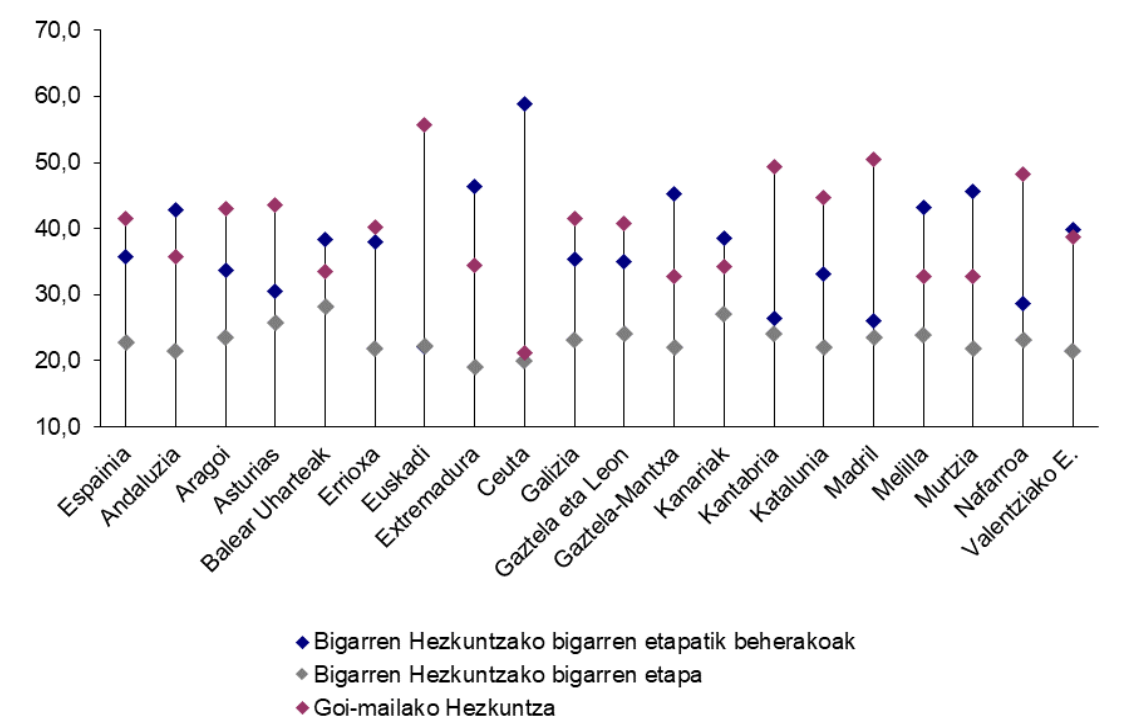

Iturria: Eurostat

2023an, Espainian, autonomia erkidego batzuetan hirugarren mailako titulazioa duten pertsonen portzentajea Espainiako batezbestekoa baino altuagoa izan da: Aragoi, Asturias, Kantabria, Gaztela eta Leon, Katalunia, Galizia, Errioxa, Madril, Nafarroa eta EAE. Portzentajea bereziki handia izan da EAEn (% 55,7), Madrilen (% 50,3) eta Kantabrian (% 49,4).

Autonomia erkidego batzuetan 25-64 urte arteko biztanleen ia erdiek Bigarren Hezkuntzako lehen mailatik beherako ikasketa maila dute; erkidego hauetan, hain zuzen: Andaluzia, Gaztela-Mantxa, Ceuta, Extremadura, Melilla eta Murtzia.

91. grafikoa: Biztanleria helduaren (25 eta 64 urte artean) prestakuntza maila, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2023

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

53.
erans
kina

Gizonen eta emakumeen prestakuntza mailari erreparatzean, hezkuntza diferentziaz ohartuko gara. Esaterako, estatuan, 2023an, emakumeen prestakuntza maila gizonena baino baxuagoa izan da Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherako kategorian. Hori autonomia erkidego guztietan nabaritzen da, gehiago edo gutxiago. Bigarren Hezkuntzako 2. etapan, emakumeen prestakuntza maila ere gizonena baino txikiagoa da autonomia erkidego guztietan, Andaluzian, Aragoi, Gaztela-Mantxan, Katalunian, Extremaduran eta Murtzian izan ezik. Goi Mailako Hezkuntzan, aldea nabarmenagoa da autonomia erkidego guztietan, baina kasu honetan, emakumeek dute tituludunen portzentajerik handiena.

42. taula: Biztanleria helduaren prestakuntza maila, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2023

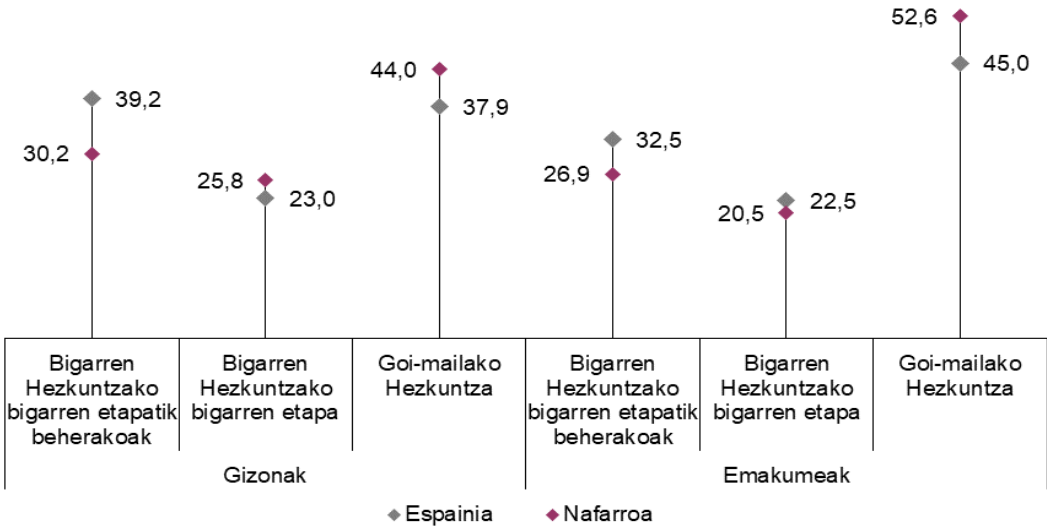
	Gizonak			Emakumeak		
	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherakoak	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapa	Goi-mailako Hezkuntza	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherakoak	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapa	Goi-mailako Hezkuntza
Espainia	39,2	23,0	37,9	32,5	22,5	45,0
Nafarroa	30,2	25,8	44,0	26,9	20,5	52,6

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

54.
erans
kina

Nafarroan gizonen eta emakumeen prestakuntza maila bakoitzeko ehunekoak alderatzean, alde txikiak daude autonomia erkidegoetako batez bestekoarekin alderatuta. Goi mailako hezkuntza duten emakumeen ehunekoa % 52,6 da, eta gizonezkoena, berriz, % 44,0. Bestalde, Bigarren Hezkuntzako 2. etapatik beherako ikasketak dituzten emakumeak % 26,9 dira eta gizonak % 30,2.

92. grafikoa: Biztanleria helduaren prestakuntza maila Espainian eta Nafarroan, sexuaren arabera. 2023

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

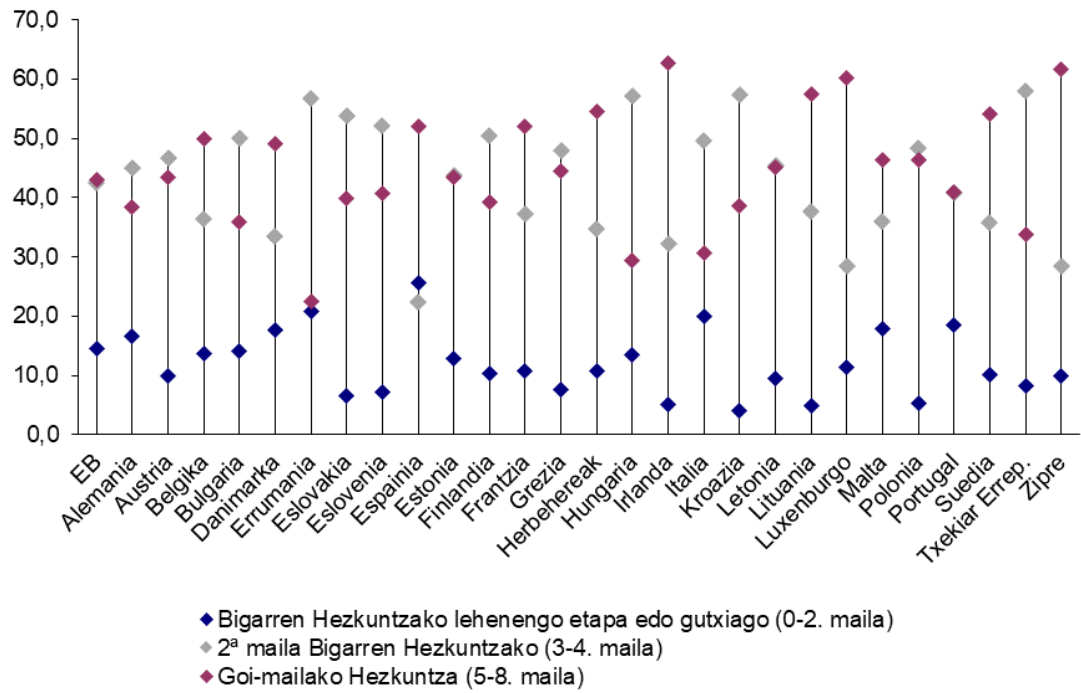
Gazteen artean, 25-34 urte bitartekoen taldean, prestakuntza maila handiagoa da, biztanleria aktibo osoarekin alderatuta, Espainian, Nafarroan eta Europar Batasunean. Europar Batasunean zertxobait handiagoa da Bigarren Hezkuntzako 2. etapara iristen direnen taldea.

43. taula: 25 eta 34 urte arteko biztanleen banaketaren ehunekoa, prestakuntza mailaren arabera. 2023

	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherakoak	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapa	Goi-mailako Hezkuntza
EB	14,5	42,4	43,1
Espainia	25,7	22,3	52,0
Nafarroa	22,5	21,9	55,6

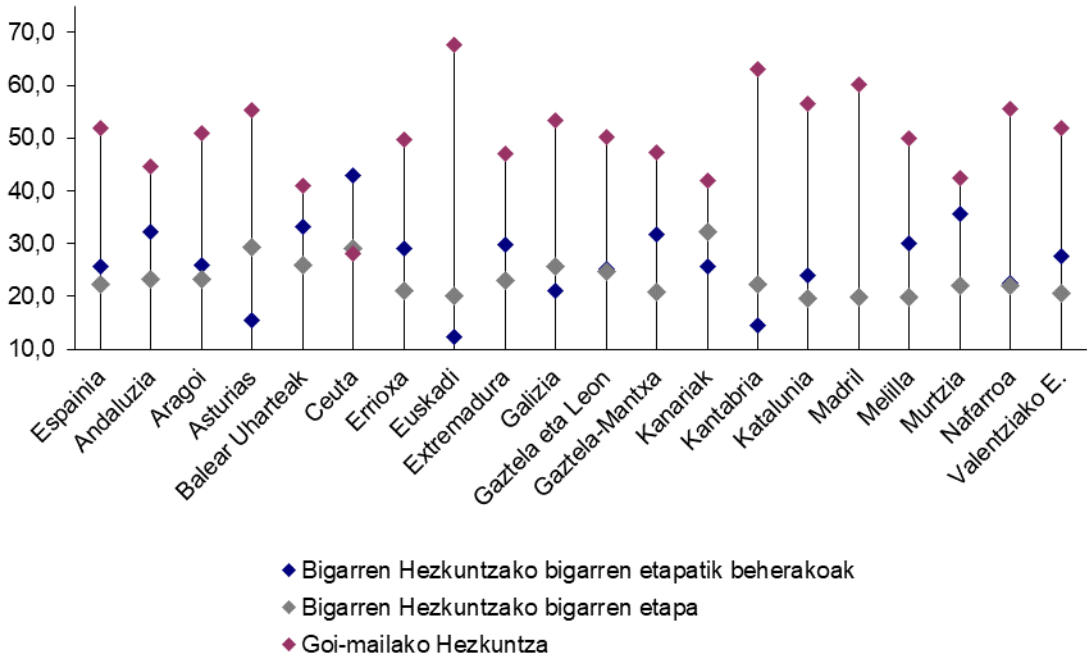
Iturria: Eurostat eta Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

93. grafikoa: 25 eta 34 urte arteko biztanleen banaketa ehunekotan, prestakuntza mailaren arabera, EBko herrialdeetan. 2023

Iturria: Eurostat

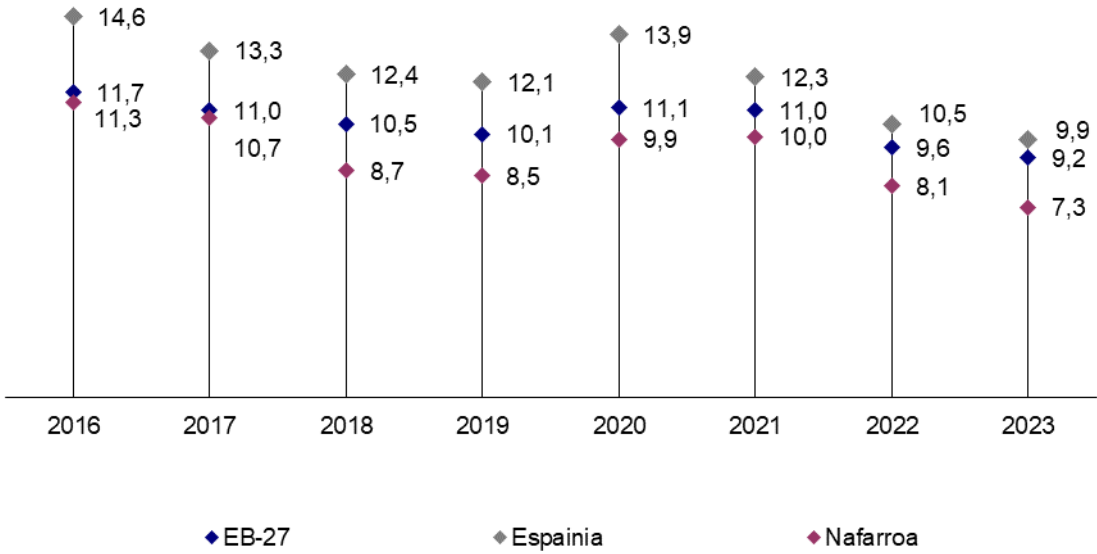
94. grafikoa: Biztanleria helduaren (25 eta 34 urte artean) prestakuntza maila, autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2023

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

56.
erans
kina

95. grafikoa eta taula: Ez ikasi ez lan egiten ez duten 15-24 urte bitarteko herritarren portzentajearen bilakaera Europan, Espainian eta Nafarroan, sexuaren arabera berezita.

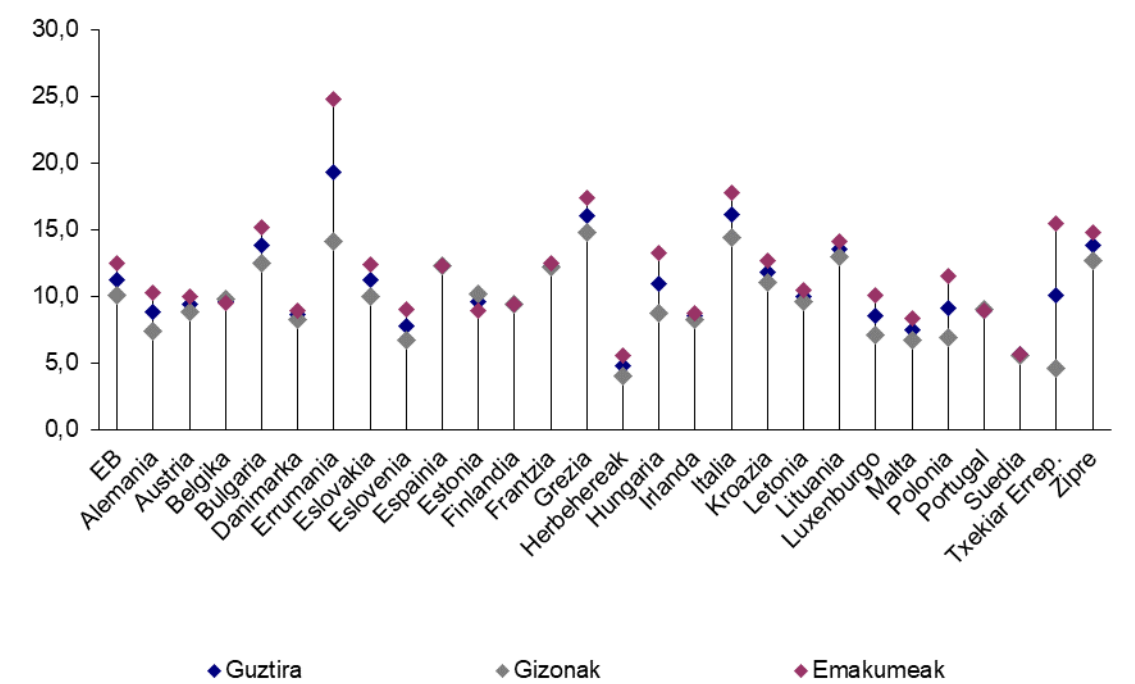

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Guztira							
EB	11,7	11,0	10,5	10,1	11,1	11,0	9,6	9,2
Espainia	14,6	13,3	12,4	12,1	13,9	12,3	10,5	9,9
Nafarroa	11,3	10,7	8,7	8,5	9,9	10,0	8,1	7,3
	Gizonak							
EB	11,4	10,7	10,1	9,8	11,0	10,9	9,6	9,4
Espainia	15,1	13,8	13,0	12,5	14,8	13,2	10,7	10,7
Nafarroa	10,1	8,0	7,2	9,2	10,2	12,0	8,6	9,4
	Emakumeak							
EB	11,9	11,3	10,9	10,4	11,1	11,0	9,7	9,1
Espainia	14,1	12,8	11,9	11,7	12,9	11,3	10,3	9,1
Nafarroa	12,4	13,7	10,1	7,7	9,5	7,8	7,6	5

Iturria: Eurostat

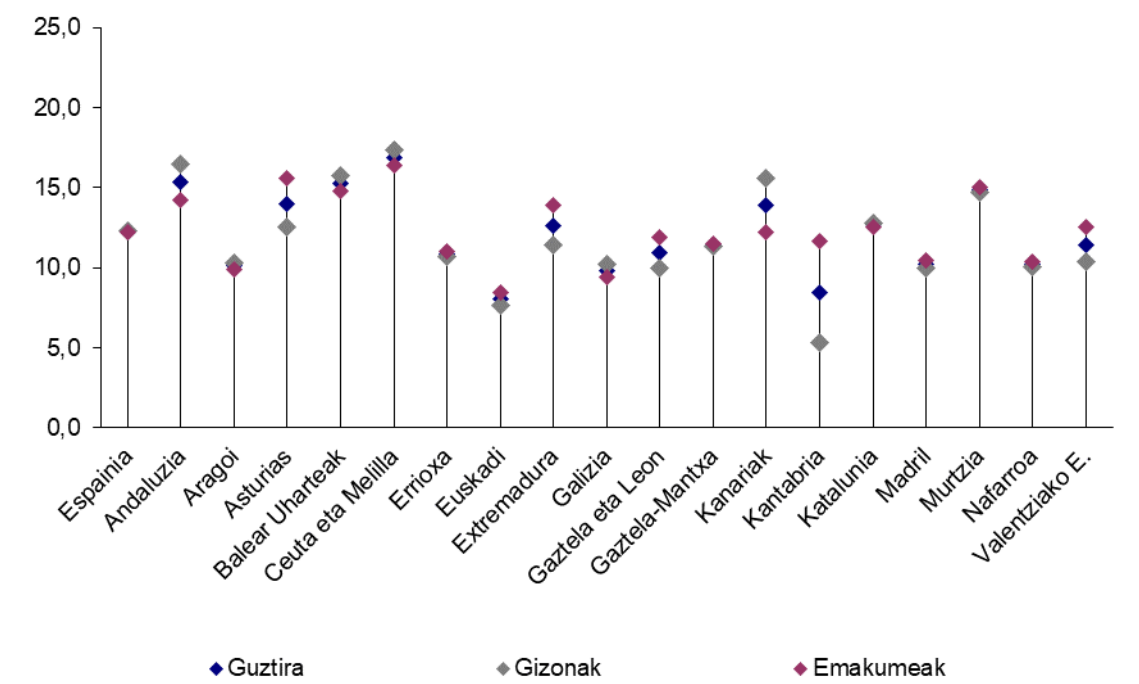
Denboran izandako bilakaerak erakusten duenez, prestakuntza mailek gora egin dute etengabe. Belaunaldi batetik bestera heziketa-maila handiagoetara jo den baloratzeko, Derrigorrezkoaren ondoko Bigarren Hezkuntzako maila (CINE 3-4) gutxienez osatu duten helduen proportzioa konparatzen da bi adin-tarte hauetan: 25-34 urte artekoen taldea eta 25-64 urte artekoena.

96. grafikoa: Ez ikasi ez lan egiten ez duten 15-29 urte bitarteko herritarren ehunekoak EBko herrialdeetan. 2023

Iturria: Eurostat

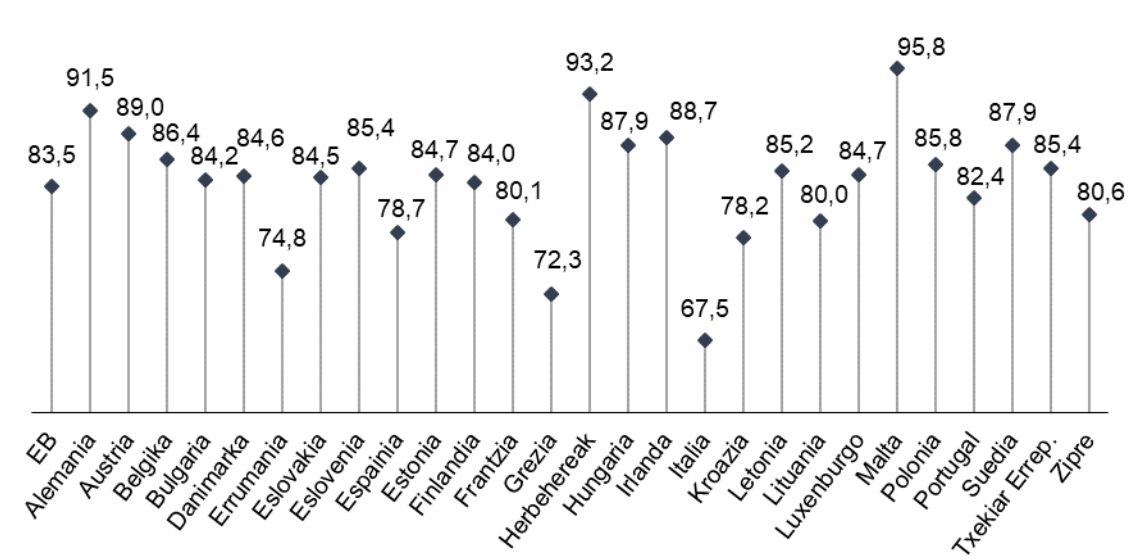
97. grafikoa: Ez ikasi ez lan egiten ez duten 15-29 urte bitarteko herritarren ehunekoak autonomia-erkidegoetan. 2023

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

57.
erans
kina

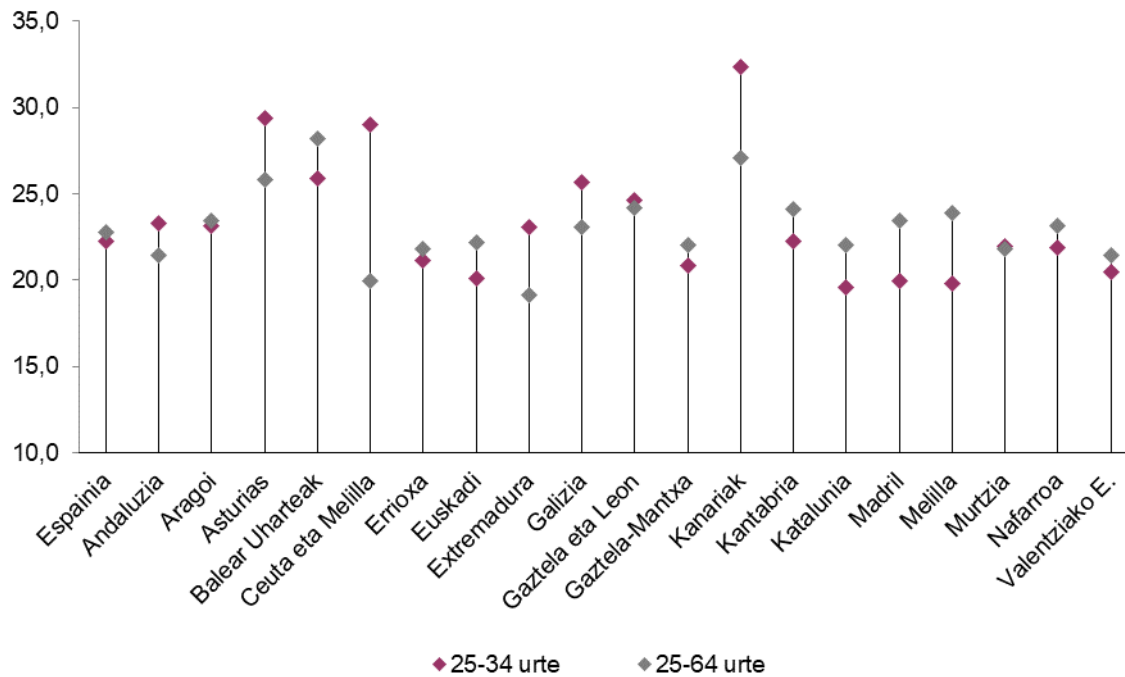
98. grafikoa: Diploma lortu berri duten 20-34 urte bitarteko herritarren enplegu tasa (CINE 3-8) Europar Batasunean. 2023

Iturria: Eurostat

58.
erans
kina

99. grafikoa: CINE 3-4 duen biztanleriaren ehunekoa, adin taldearen arabera (25-34 urte eta 25-64 urte) eta autonomia erkidegoaren eta hiri autonomoaren arabera. 2023

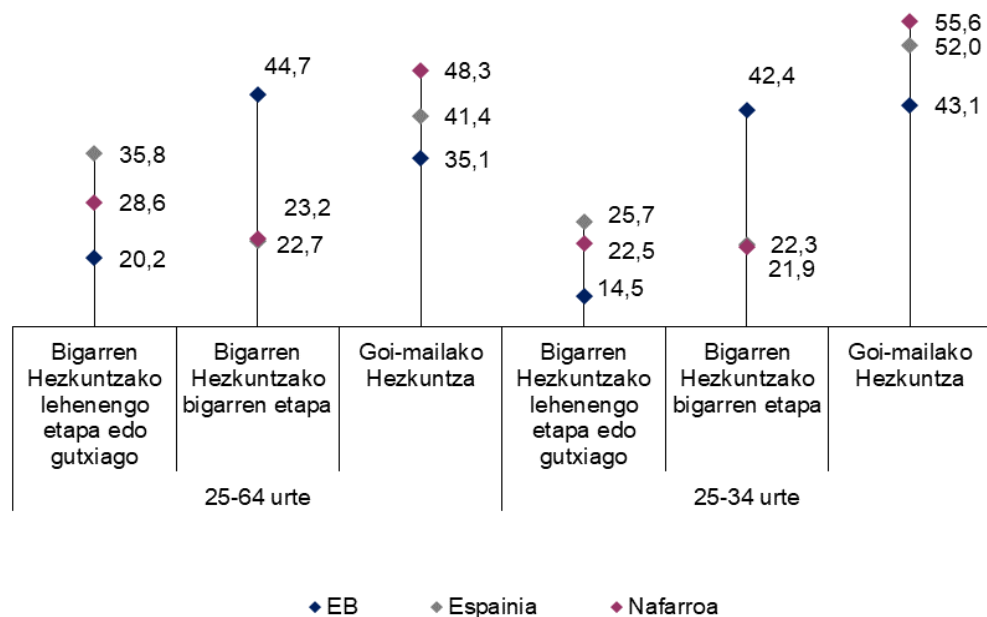

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

59.
erans
kina

Alderaketa orokorra egiteak egiaztatutako prestakuntzak EBn, Espainian eta Nafarroan adin taldeen arabera izandako bilakaerari buruzko ikuspegia ematen ahal du.

100. grafikoa: 25-64 eta 25-34 urteko biztanleria, hezkuntza mailaren arabera. 2023

Iturria: Eurostat eta Biztanleria Aktiboaren Inkesta (EIN), hezkuntza aldagaien ustiapena, Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

2.5.2. Hezkuntzaren interesa alor instituzionalean

Hezkuntzarekin lotutako jarduera oso aipagarria da alor instituzionalean. Atal honetan Nafarroako bizitza politiko eta sozialean esanguratsuak diren bi erakundetako albisteak emanen ditugu: Nafarroako Parlamentua eta Arartekoa. Horrez gain, idatzizko bi egunkaritako orrialdeetan jasotako hezkuntzari buruzko gaien berri emanen dugu. Egunkari hauetan jasotakoak, hain zuzen: Diario de Noticias eta Diario de Navarra. Hezkuntzaren testuinguru diren beste adierazle sozial batzuk ere islatzea da asmoa.

• Nafarroako Parlamentua

Eranskin honetan, erakunde horrek unibertsitatekoa ez den hezkuntzari buruz egin dituen jarduera guztiak bildu ditugu. Ematen diren datuak Nafarroako Parlamentuko X. Legegintzaldiko jardueren memorian, 2023ko uztailaren 1etik 2024ko ekainaren 30era arteko aldian, jasotakoen laburpena dira.

60.
erans
kina

• Nafarroako Arartekoa

Eranskin honetan, erakunde horrek unibertsitatekoa ez den hezkuntzari buruz egin dituen jarduerak jaso ditugu. Ematen diren datuak Nafarroako Arartekoaren 2023ko uztailaren 1etik 2024ko abuztuaren 31ra arteko aldiko jardueren memoriatik atera dira, laburpen gisa (XI. legegintzaldia).

61.
erans
kina

2.5.3. Hezkuntzaren interesa alor sozialean

- Hedabideak

62.
erans
kina

- Baliabide profesionalak

63.
erans
kina

3.- HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Pertsonak eta baliabide materialak funtsezko osagaiak dira hezkuntza sistemak dituen ekarpenei dagokienez; izan ere, haren funtzionamenduaren euskarri dira, eta eragin erabakigarria dute emaitzetan.

Kapitulu honetan Nafarroako unibertsitatetik kanpoko hezkuntza sistemak dituen baliabide nabarmenenak deskribatzen dira. Horien artean daude Hezkuntza Administrazioaren egiturarekin, egindako inbertsioarekin, azpiegiturekin eta zerbitzuekin loturikoak, bai eta sistemaren funtzionamendurako lanean ari diren pertsonekin loturikoak ere.

Hezkuntzako gastu publikoaren gaineko estatistikaren atalak unibertsitatetik kanpoko Nafarroako hezkuntza sistema publikoa du aztergai eta Hezkuntza Departamentuaren aurrekontuaren exekuzioak ematen dituen datuetan oinarritzen da. Horren guztiaren helburua da behar den informazioa ematea Nafarroako Foru Administrazioaren unibertsitatetik kanpoko hezkuntzaren gastu publikoa kuantifikatzeko; horregatik, atal honetatik at geratzen dira unibertsitateko ikasketetara bideratutako gastua (Hezkuntza Departamentuari lotuta 2019. urtera arte) eta Euskarabideari dagokiona (erakunde autonomoa, baina Hezkuntza Departamentuari lotua 2015. urtera arte).

2001etik 2016ra bitartean gastua aztertzean, kopuruak aurrekontuko partida gisa xehatuta eman dira. Baina Administrazioaren antolaketa egituran eta, beraz, aurrekontu egituran, gertatzen diren aldaketek departamentu guztiei eragiten diete, eta horrek aurrekontu partidetan aldaketak ekartzen ahal ditu, bai eta zenbait partida desagertzea ere.

Hori dela eta, 2017az geroztik, azterketan gastuaren sailkapen funtzionalari lehentasuna emanda egituratu da gastu publikoaren estatistika; hau da, egin beharreko jardueren ezaugarrien eta xedearen arabera. Gainera, gastua eragiketen ezaugarri ekonomikoaren arabera banatzen da, kapitulu ekonomikoen bitartez.

Ikuspegi horrek egitura egonkorragoa duen analisia bermatzen du, gastuaren kodifikazio funtzionalak ez baitu aldaketa esanguratsurik izaten, salbu eta aurrekontuaren urteko berrikuspenetan doiketak egin eta kodetze egokiagoak egitearen ondorioz gertatzen ahal direnak.

3.1. *Sailkapen funtzionala*

Gastuaren sailkapen funtzionala

Hezkuntza Departamentuak ematen dituen zerbitzu guztien artean gastua nola aplikatzen den, zer xede duen, nola bideratzen den eta nola banatu behar den zehazten du gastuaren sailkapen funtzionalak. *Zertan gastatzen da?* galderari erantzuten dio. Kontzeptu hauek biltzen ditu analisiak:

- Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak. Irakaskuntza eta modalitate guztietako jarduera hauek biltzen dira: zuzendaritza, koordinazioa, laguntza, kudeaketa, ikuskapena, ebaluazioa, programen lanketa eta abar. Zerbitzu zentraletatik gauzatzen dira eta, oro har, zeharka eragiten dute sare publikoan eta itunpeko sare pribatuan.

- Irakasleen etengabeko prestakuntza. Irakasleen prestakuntzara, hobekuntzara eta espezializaziora bideratutako ikastaro, mintegi, jardunaldi eta abarretarako gastua biltzen du; bai eta ekintza horietarako erakunde publiko eta pribatuentzako dirulaguntzak eta xede horretarako laguntzak ere.
- Beste hezkuntza jarduera batzuetarako laguntza. Guraso elkarteak eta Nafarroako Eskola Kontseiluko funtzionamendu gastuak diruz laguntzeko zuzkidurak biltzen ditu.
- Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa. Hauetara guztietara bideratutako gastua biltzen du: Helduen Oinarrizko Hezkuntzarako eta Bigarren Hezkuntzarako irakaskuntza; hezkuntza sistemako titulazioak eskuratzeko eskolatu gabeko irakaskuntzak ebaluatzeko proben prestaketa; baldintza akademikoak betetzen ez dituzten helduentzako irakaskuntzetara sartzeko probak prestatzeko ikastaroak, eta abar.
- Hezkuntzan aplikaturiko teknologia berriak. Informazioaren eta komunikazioaren teknologietara bideratutako gastuak biltzen ditu; bai aplikazioen mantentze lanetarako, bai programa eta ekipamendu informatiko berrietan inbertitzeko.
- Eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikoa. Ikastetxeak eraikitzeko eta ikastetxeetako ekipamenduetarako gastua jasotzen du.
- Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak. Ikastetxeetan –publikoak zein itunpeko ikastetxe pribatuak– ematen diren irakaskuntza zikloekin zuzenean erlazionatutako jarduera orokorrak jasotzen ditu.
- Haur eta Lehen Hezkuntza: Haur Hezkuntzako 1. eta 2. zikloetako eta Lehen Hezkuntzako gastua biltzen du.
- Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergoa. Batera biltzen ditu Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa eta Lanbide Heziketako erdi eta goi mailako prestakuntza zikloak.
- Arreta berariazkoa: Jarduera honetan behar bereziak eta/edo gizartean eta hezkuntzan integratzeko beharrak dituzten ikasleei zuzendutako baliabide gehigarriak eta material espezializatua biltzen dira. Gainera, eta kodetze funtzional espezifikorik ez dutenez, aurrekontu partidak jaso dira, jarduerak finantzatzeko ezaugarri sozialak eta/edo kulturalak direla-eta premia duten kolektiboentzat: gutxiengo kulturalentzat, populazio ibiltariarentzat eta sasoikoarentzat, eta etorkinentzat.
- Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak. Ikasleen jantoki eta garraio zerbitzuetako gastuak biltzen ditu; bai eta liburuak doan eskuratzeko planera bideratutako zuzkidura ere.
- Beste irakaskuntza batzuk (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak). Hauetara guztietara bideratutako gastua jasotzen du: arte ikasketak (arte plastikoak eta diseinua, musika, dantza eta arte dramatikoak), hizkuntza eskola ofizialetako irakaskuntzak, kirol irakaskuntzak eta ikasleek zein irakasleek hizkuntzak ikasteko gastuak.
- Ikasleentzako bekak eta laguntzak. Ikasteko beka edo laguntzaren definizioari dagokion aurrekontuko partidetan sartutako zuzkidura jasotzen du. Alde horretatik, ikasteko bekatzat edo laguntzat hartzen dira ikasleei/etxeei bideratutako transferentziak, zuzenekoak zein hezkuntza erakundeen bitartez bideratutakoak. Horiek emateko, baldintza sozioekonomiko eta/edo akademiko batzuk bete behar dira, eta alde aurretik eskaera egin. Hala ere, behar bereziak eta/edo gizartean eta hezkuntzan integratzeko beharrak dituzten ikasleentzako laguntza espezifikoak, arte ikasketetako ikasleentzakoak eta Lanbide Heziketako ikasleen mugikortasun programetako ikasleentzakoak, azterketaren ondorioetarako, dagokien sailkapen funtzional espezifikoaren barruan sartu dira.

- Eskola adineko kirola: eskola sisteman kirola praktikatzea bultzatzen duten zuzkidurak dira.

Gastuaren sailkapen ekonomikoa

Sailkapen ekonomikoak gastuen ezaugarri ekonomikoei eta *Zertan gastatzen da?* galderari erantzuten die. Sailkapen honek hiru eragiketa mota biltzen ditu: eragiketa arruntak, kapital eragiketak eta finantza eragiketak.

- Eragiketa arruntak

1. kapitulua. Langileen gastuak: langile guztiek (funtzionarioek, lan kontratadunek eta bestelako langileek) dituzten ordainsariak eta kalte-ordainak (dirutan eta gauzatan), kuota sozialak, gizarte prestazioak (pentsioak eta erretiro aurreratuagatiko kalte-ordainak) eta gastu sozialak (jantokiak, garraioa, bizi eta istripu aseguruak eta abar).

2. kapitulua. Gastu arruntak ondasunetan eta zerbitzuetan. Ondoren zerrendatutako ezaugarriren bat duten ondasunak erostean sortutako gastuak: ondasun suntsikorrek izatea; aurrekontu ekitaldia baino iraupen txikiagoa izatea; inbentariaezinak eta, seguruenik, errepikakorrek izatea; errentamenduak eta konponketak; ondasun higigarrien eta higiezinaren mantentze lana eta kontserbazioa (lurrak eta ondasun naturalak, eraikinak, makinak, garraioko materiala, altzariak eta tresnak, ekipo informatikoak eta beste); bulegoko materialaren gastua, hornidurak, komunikazioak, garraioak, aseguru primak (bizi edo istripu aseguruak izan ezik), zergak, beste enpresek egindako lanak, zerbitzuagatiko kalte-ordainak (dietak, lokomozioa, joan-etorria eta beste); eta bestelako gastuak.

3. kapitulua. Finantza gastuak: finantza karga, barruan zein kanpoan egindako zorrak jaulki, aldatu eta kitatzeagatik eta interesengatik; jasotako fidantzen eta gordailuen interesak.

4. kapitulua. Transferentzia arruntak: ordainketak, baldintzatuak edo ez, agente hartzaileen zuzeneko kontrapartidarik gabe eginak; haiek eragiketa arruntak finantzatzera bideratzen dituzte funts horiek. Kanporako laguntzaren eta lankidetzaren teknikoaren ondoriozko gastu arruntak ere jasotzen dira, bai eta nazioarteko erakundeentzako kuotak eta ekarpenak ere.

- Kapital eragiketak

6. kapitulua. Inbertsio errealak: kapital ondasunak edo zerbitzuak sortzeko edo erosteko gastuak, eta zerbitzuek funtzionatzeko beharrezkoak diren ondasun inbentariagarriak erosteko gastuak eta amortizagarriak diren bestelako gastu immaterialak; hau da, etorkizuneko ekitaldietan jarduerari eusten laguntzen dutenak.

7. kapitulua. Kapital transferentziak: ordainketak, baldintzatuak edo ez, agente hartzaileen zuzeneko kontraprestaziorik gabe eginak; haiek kapital eragiketak finantzatzera bideratzen dituzte funts horiek.

- Finantza eragiketak

8. kapitulua. Aktibo finantzarioak: kredituak dira, aktibo finantzarioak eskuratzeko (tituluak eta baloreak, kontuko idatzoharrak, mailegu kontratuak), bai eta gordailuak eta fidantzak eratzekoak ere.

9. kapitulua. Pasibo finantzarioak: barruan zein kanpoan eta epe laburrera zein luzera igorritako, hartutako edo egindako zorrak amortizatzeko kredituak. Gordailuak eta fidantzak itzultzea ere jasotzen da atal honetan.

Txosten honetan, datu guztiak milaka eurotan adierazten dira.

3.2. Gastuaren azterketa

Hezkuntzako gastu publikoaren azterketak 2023. urteari dagokion aurrekontu ekitaldiaren analisia jasotzen du. Horrez gain, hezkuntzako gastuaren bilakaera aztertzeko erreferentziazko oinarritzko urtetzat hartu da 2009ko ekitaldi ekonomikoa, krisi finantzarioaren ondorioz egindako murrizketen aurretik gastu publiko nabarmena izan zuen urtea izateagatik. Era berean, analisia 2012ko ekitaldi ekonomikoa sartu da, aurrekontuan murrizketa nabarmenenak egin ziren ekitaldia izateagatik. Eta estatistika segida osatzeko, azken lau urteetako balioak sartu dira, nahiz eta gastuaren bilakaeraren azterketak 2009-2012-2015-2021-2022-2023 ekitaldiak hartzen dituen.

Horren harira, aintzat hartu behar da gastuaren bilakaeraren analisia kontuz egin beharrekoa dela; izan ere, 2012an Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako langileen aparteko paga kendu zen, eta 2015., 2016. eta 2017. urteetan ordaindu zen haren ordaina. Gastu hori jasota dago 1. kapituluko (Langileen gastuak) aurrekontuaren exekuzioan. Datu hori kalkulatu estatistikoak egiteko bereizteak zailtasun handiak ekarri ditu, jada Departamentuko plantillan ez dauden langileei ere ordaindu baitzaie.

Hiru multzotan banatu da gastua:

- Gastu komunak. Gastu komunak irakaskuntza sare publikorako zein itunpeko irakaskuntza pribaturako diren zerbitzuei dagozkienak dira. Bi sare horietara bideratutako ehunekoa kalkulatzeko ia ezinezkoa da eta datu bilketa konplexua eskatzen du.
- Irakaskuntza sareko gastuak
 - Publikoa. Irakaskuntza publikoko zerbitzuei zuzenean lotutako gastuak dira.
 - Itunpeko sare pribatua. Itunpeko irakaskuntza pribatuko zerbitzuei zuzenean dagozkien gastuak sartu dira.
- Ikasle bakoitzeko gastuaren kalkulua. Sare publikoan zein itunpeko sare pribatuan gastu hori kalkulatzeko, hauek baztertu dira: beste irakaskuntzetara (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak) bideratutako gastuak, beste hezkuntza jarduerak batzuetarako laguntzak, 0-3 urte bitarteko Haur Hezkuntza (1. zikloa), Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa, eta eskola adineko kirola. Gastu komunei eta irakaskuntza sare publikoko gastuari eragiten diete gastu horiek.

Behin aurreko gastuak baztertuta, irakaskuntza sare bakoitzeko gastu espezifikoari bi sareetako irakaskuntza maila hauekin matrikulatutako ikasleentzako arabera banatutako gastu komunak gehitu zaizkio: Haur Hezkuntza (2. zikloa), Lehen Hezkuntza, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa.

3.3. Gastuaren exekuzioa

Gastu aurrekontua

2023ko ekitaldiko gastu aurrekontua honela exekutatu da sailkapen funtzionalaren eta ekonomikoen arabera banatuta:

2023-2024 NHST
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK
Aurkibidea →
44. taula: Gastu aurrekontua. Hezkuntza Departamentua. 2023

Izen funtzionalak	Kapitulu ekonomikoak					Gastuak, guztira	% funtzionala /guztizkoa
	1	2	4	6	7		
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	23.917,35	1.668,96	4,17	99,54	31,26	0,00	25.721,28
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko	2.514,68	1.033,36	0,00	20,54	10,16	0,00	3.578,75
Beste hezkuntza jarduerak batzuetarako		0,00	0,00	0,23	0,00	0,00	0,23
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa	13.631,43	89,45	0,00	0,00	0,00	0,00	13.720,88
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak		3.125,20	0,00	0,00	3.435,72	0,00	6.560,93
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa		0,00	0,00	0,00	15.102,84	8.539,68	23.642,52
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak		18.589,67	0,00	1.086,13	1,00	0,00	19.676,79
Haur eta Lehen Hezkuntza	196.476,09	272,02	0,00	100.117,67	785,18	1.965,91	299.616,87
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	263.892,32	6.641,60	0,00	73.043,55	1.287,94	0,00	344.865,40
Arreta berariazkoa	27.200,84	864,85	0,00	13.794,16	10,10	0,00	41.869,95
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak	232,41	22.539,85	0,00	889,97	3.509,30	1.453,32	28.624,85
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	21.692,20	2.379,96	0,00	3.733,25	66,16	0,00	27.871,57
Ikasleentzako bekak eta laguntzak		0,00	0,00	425,55	0,00	0,00	425,55
Eskola adineko kirola		0,00	0,00	165,00	0,00	0,00	165,00
Gastuak, guztira	549.557,32	57.204,92	4,17	193.375,60	24.239,67	11.958,90	836.340,57
Ekonomikoa/Guztira	65,71	6,84	0,00	23,12	2,90	1,43	100,00

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Gastuaren % 77,06 hauetara bideratzen da: Haur eta Lehen Hezkuntzara (% 35,82) eta Bigarren Hezkuntzara, Lanbide Heziketara eta Batxilergora (% 41,24). Gastu hori nagusiki langileen gastuei buruzko 1. kapituluak bilduta dago, ikastetxeetara atxikitako langileen (irakasle eta ez irakasle) ordainsariak ordaintzera bideratuta, baita transferentzia arrunten gastuei buruzko 4. kapituluak ere, itunpeko irakaskuntza pribatuko hezkuntza itunak ordaintzera bideratuta.

Arreta berariazkoak gastuaren % 5,01 hartzen du, eta kasu honetan ere 1. eta 4. kapitulu ekonomikoetan bilduta dago (langileen gastuak eta hezkuntza itunak).

Irakaskuntzako zerbitzu osagarrietarako gastua % 3,42 da, eta gastu nagusia 2. kapituluak (garraio eta jangela zerbitzuetarako kredituekin) eta 6. eta 7. kapituluak (liburuen doakotasun plana) bilduta dago.

Beste irakaskuntza batzuk (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak) sortzen duten gastuak % 3,33ko pisu espezifikoak dauka;

Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako gastua % 3,08 izan da, eta irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorretakoa, berriz, % 2,35.

Ikastetxeen eraikuntzara eta ekipamendura nahiz material didaktikora bideratutako gastua % 2,83 da, inbertsioen 6. kapituluaren eta kapital transferentzien 7. kapituluaren artean banatuta.

Gainerako gastuei dagokienez, % 1,64tik beheitikoak izan dira, eta jardueraren batzuetan hutsaren parekoak.

Gastuaren sailkapen ekonomikoari erreparatzen badiogu, agerian jartzen da 1. kapituluak duen garrantzia (% 65,71), nagusiki irakaskuntza publikoko maila guztietara bideratutako langile gastuak biltzen dituena. 4. kapituluak, % 23,12ko pisu espezifikoarekin, itunpeko irakaskuntza pribatuko hezkuntza itunen ordainketa biltzen du nagusiki. Gainerako kapituluak pisu espezifiko apalagoa dute: 2. kapituluak % 6,84, ondoren 6. kapituluak % 2,90, eta jarraian 7. kapituluak % 1,43.

Langileen gastua

Aurreko atalean azpimarratu bezala, langileen gastuari buruzko kapituluari (1.ari) exekutututako gastu guztiaren % 65,71 dagokio. Hemen zehaztuta dator gastu horren banaketa:

45. taula: Irakasleen eta irakasle ez diren langileen gastuak. 2023

Gastu komunak (sare publikoa eta itunpeko sare pribatua)	Irakasleak	Irakasle ez direnak	Guztira	%
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	5.462,62	18.454,73	23.917,35	4,35
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza	2.514,68	-	2.514,68	0,46
Guztizko partziala	7.977,30	18.454,73	26.432,03	4,81
JARDUERAK HEZKUNTZA PUBLIKOAN				
Jarduerak hezkuntza publikoan	Irakasleak	Irakasle ez direnak	Guztira	%
Haur eta Lehen Hezkuntza	188.707,85	7.768,25	196.476,09	35,75

B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	248.711,96	15.180,36	263.892,32	48,02
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	20.324,50	1.367,69	21.692,20	3,95
Arreta berariazkoa	12.198,12	15.002,73	27.200,84	4,95
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa	12.724,84	906,59	13.631,43	2,48
Zerbitzu osagarriak (eskola garraioa eta jantokia)	193,20	39,20	232,41	0,04
Gutizko partziala	482.860,47	40.264,82	523.125,29	95,19
Gutizkoa	490.837,77	58.719,55	549.557,32	100,00
Ekonomikoa/Gutira	188.707,85	7.768,25	196.476,09	35,75

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Irakaskuntza publikoarekin eta itunpeko irakaskuntza pribatuarekin zerikusia duten jardueren dagokien gastu komuna gutizko gastuaren % 4,81 da, eta % 4,35 hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorretako langile propioei dagokie, eta % 0,46, berriz, irakasleen etengabeko prestakuntzarako da.

Irakaskuntza publikoko jardueretarako gastuak, berriz, % 95,19ko pisu espezifiko du. Haur Hezkuntzan eta Lehen Hezkuntzan, gastua gutizkoaren % 35,75 da, eta Bigarren Hezkuntzan, Lanbide Heziketan eta Batxilergoan, % 48,02. Ondoren, hauek daude: Arreta Berariazkoan egiten den gastua, % 4,95; beste irakaskuntzetakoa (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak), % 3,95; eta Helduen Hezkuntzan eta Osabidezkoan egiten dena, % 2,48. Zerbitzu osagarrietara (garraioa eta jantokia) bideratutako zenbatekoa, berriz, oso txikia da.

Azkenik, irakasleen gastua % 89,32 da, eta irakasle ez diren langileen gastuak, aldiz, % 10,68ko pisua du.

Gastuaren esleipena

Kontuan izanda aurrez adierazitako kalkulatzeko zailtasunak, hau da gastuaren esleipenaren banaketa:

46. taula: Gastuaren esleipena. 2023

	Zenbatekoa	%
Gastu komunak	33.040,92	3,95
Hezkuntza publikoko gastuak	641.852,55	76,75
Itundutako hezkuntza pribatuko	161.447,10	19,30
Gutira	836.340,57	100,00

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Gastu komunak

Sare publikoko eta itunpeko sare pribatuko gastu komunak honela banatu dira kapitulu ekonomikoen arabera:

47. taula: Gastu komunen banaketa kapituluka. 2023

Izen funtzionalak	Kapitulu ekonomikoak				Gastuak, guztira	% funtzionala/Guztira
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	23.917,35	1.196,39	88,75	31,26	25.233,75	76,37
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza	2.514,68	960,64	20,54	10,16	3.506,03	10,61
Beste hezkuntza jarduera batzuetarako laguntza	0,00	0,00	0,23	0,00	0,23	0,00
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak	0,00	228,05	0,00	165,34	393,39	1,19
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	0,00	0,00	0,00	1.094,27	1.094,27	3,31
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	0,00	56,51	14,53	0,00	71,04	0,22
Haur eta Lehen Hezkuntza	0,00	18,15	0,00	0,00	18,15	0,05
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	0,00	40,75	0,00	0,00	40,75	0,12
Arreta berriazkoa	0,00	25,94	879,80	0,00	905,74	2,74
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	0,00	1.187,02	0,00	0,00	1.187,02	3,59
Ikasleentzako bekak eta laguntzak	0,00	0,00	425,55	0,00	425,55	1,29
Eskola adineko kirola	0,00	0,00	165,00	0,00	165,00	0,50
Gastuak, guztira	26.432,03	3.713,46	1.594,40	1.301,03	33.040,92	100,00
Ekonomikoa/Guztira	80,00	11,24	4,83	3,94	100,00	

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Exekutututako guztizko gastuaren % 3,95 dira gastu komunak. Gastu komunen artean, hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrek guztizko gastuaren % 76,37 biltzen dute; hezkuntzako irakasleen etengabeko prestakuntzara bideratutako gastuak % 10,61eko pisu espezifiko du; eta beste irakaskuntza batzuetan (arte ikasketak, hizkuntzak bereziak eta beste) egiten den gastuak % 3,59 hartzen du.

Sailkapen ekonomikoaren arabera, % 80,00 langileen gastuari dagokio, eta bat dator hezkuntzako zuzendaritzak eta zerbitzu orokorrek sailkapen funtzionaleko gastuetan duten pisu espezifiko handiagoarekin. Funtzionamendurako eta transferentzia arruntetarako gastuek % 11,24 eta % 4,83 hartzen dute, hurrenez hurren; inbertsioetako gastuak, berriz, % 3,94ko pisu espezifiko du, eta teknologia berrietara eta eraikuntza eta ekipamenduetako inbertsioetara bideratutako gastuen artean banatzen da, nagusiki.

Sare publikoko gastuak

Sare publikoko gastuak honela banatzen dira kapituluka:

48. taula: Sare publikoko gastuen banaketa kapituluka. 2023

Izen funtzionalak		Kapitulu ekonomikoak					Gastuak, guztira	% funtzionala/ Guztira
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	0,00	472,57	4,17	10,79	0,00	0,00	487,53	0,08
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa	13.631,43	89,45	0,00	0,00	0,00	0,00	13.720,88	2,14
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza	0,00	72,72	0,00	0,00	0,00	0,00	72,72	0,01
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak	0,00	2.897,15	0,00	0,00	3.270,39	0,00	6.167,54	0,96
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	0,00	0,00	0,00	0,00	14.008,57	8.539,68	22.548,25	3,51
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	0,00	18.533,15	0,00	978,66	1,00	0,00	19.512,82	3,04
Haur eta Lehen Hezkuntza	196.476,09	253,87	0,00	23.504,43	785,18	1.965,91	222.985,48	34,74
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	263.892,32	6.600,84	0,00	2.646,40	1.287,94	0,00	274.427,51	42,76
Arreta berariazkoa	27.200,84	838,90	0,00	23,89	10,10	0,00	28.073,74	4,37
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak	232,41	22.539,85	0,00	889,97	3.509,30	0,00	27.171,53	4,23
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta	21.692,20	1.192,94	0,00	3.733,25	66,16	0,00	26.684,55	4,16
Gastuak, guztira	523.125,29	53.491,46	4,17	31.787,41	22.938,64	10.505,58	641.852,55	100,00
Ekonomikoa/Guztira	81,50	8,33	0,00	4,95	3,57	1,64	100,00	

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Irakaskuntza sare publikoko gastuak exekutututako gastuaren % 76,75era heltzen dira. Funtzioen arabera, pisu espezifikorik handieneko gastua Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergoan biltzen da, % 34,74ko eta % 42,76ko pisu espezifikoarekin, hurrenez hurren.

Pisu espezifikoko baxuagoarekin, daturik nabarmenenak arreta espezifikokoak dira (pisu espezifikokoa % 4,37), eta, ondoren, irakaskuntzako zerbitzu osagarrien gastua (% 4,23), zeinaren gastua batez ere eskolako garraio eta jantokira eta testu liburuak doan eskuratzeko planera bideratzen baita. Beste irakaskuntza batzuek (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak) eta eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikoak % 4,16ko pisu espezifikoa dute.

% 4ko pisu espezifikokoaren azpitik dago "Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa" epigrafea, ikastetxeen eraikuntza eta mantentze lanetarako kreditua jasotzen duena, bai eta "irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak" epigrafea ere, batez ere funtzionamendu gastuak eta garbiketa zerbitzua finantzatzera bideratzen dena.

Kapitulu ekonomikoen arabera, gastuaren % 81,50 langileen gastuetara bideratzen da eta irakaskuntza maila guztien artean banatuta dago. Horren atzetik daude gastu arruntak (% 8,33), zeinek, nagusiki, hauek biltzen baitituzte: irakaskuntzako zuzendaritzari eta zerbitzu orokorreari esleitutako ikastetxeen funtzionamendu gastua, eta garraio eta jangela zerbitzu osagarriak.

Transferentzia arruntei buruzko 4. kapitulu, % 4,95eko pisu espezifikokoarekin nabarmentzen dira 0-3 urtekoak eskolatzeko udalekiko hitzarmenetarako gastua (23.504,43 mila euro), bai eta musika eskolentzako dirulaguntza eta arte ikasketetarako beste laguntza batzuk ere (3.733,25 mila euro).

Inbertsioei buruzko kapitulu, 6.ean, % 3,57 da gastuaren pisu espezifikoa, eta eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikora bideratutakoa nabarmentzen da (14.008,57 mila euro); atzetik dago teknologia berrietarako gastua (3.270,39 mila euro), ikastetxeak teknologia eta konektibitate aurreratuez hornitzeko ahaleginaren adierazgarri. Azkenik, zerbitzu osagarriek liburuak doan eskuratzeko programaren gastua jasotzen dute (3.509,30 mila euro).

Itunpeko sare pribatuko gastuak

Itunpeko sare pribatuko gastuei dagokienez, datuak hauek dira:

49. taula: Itunpeko sare pribatuko gastuen banaketa kapituluak. 2023

Izen funtzionalak	Kapitulu ekonomikoak		Gastuak, guztira	% funtzionala/Guztira
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	92,94		92,94	0,06
Haur eta Lehen Hezkuntza	76.613,24		76.613,24	47,45
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	70.397,14		70.397,14	43,60
Arreta berariazkoa	12.890,47		12.890,47	7,98
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak		1.453,32	1.453,32	0,90
Gastuak, guztira	159.993,78	1.453,32	161.447,10	100,00
Ekonomikoa/Guztira	99,10	0,90	100,00	

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Itunpeko irakaskuntza sare pribatuko gastuak exekututako gastu publikoaren % 19,30era heltzen dira. Irakaskuntza sare publikora bideratutako gastuaren kasuan gertatzen den moduan, pisu espezifikorik handieneko baliabideak Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Bigarren

Aurkibidea →

Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergoan biltzen dira, % 47,45eko eta % 43,60ko pisu espezifikoarekin, hurrenez hurren.

Arreta berariazkora zuzendutako gastua (behar bereziak dituzten ikasleei eta gutxiengo kulturei ematen zaiena) % 7,98 da, eta irakaskuntzako zerbitzu orokorrek eta zerbitzu osagarriek gastuen % 0,90 eta % 0,06 hartzen dute, hurrenez hurren.

Sailkapen ekonomikoari dagokionez, exekutututako kreditu ia guztia transferentzia arruntetara bideratzen da (% 99,10), dirulaguntzen eta hezkuntza itunen gastuari erantzuteko; kapital transferentziek (% 0,90), aldiz, liburuak doan eskuratzeko planaren gastua biltzen dute.

Ikasle bakoitzeko gastua

Sare publikoan eta itunpeko sare pribatuan ikasle bakoitzeko gastua kalkulatzeko baztertutako gastuek guztizkoaren % 8,86 hartzen dute, guztira.

50. taula: Ikasle bakoitzeko gastua. Baztertutako kontzeptuak. 2023

	Gastuak			
	Komunak	Sare publikoa	Itunpeko sare pribatua	Guztira
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	1.187,02	26.222,63		27.409,66
Beste hezkuntza jardura batzuetarako laguntza	0,23			0,23
Haur eta Lehen Hezkuntza (0-3 urte)		26.508,70		26.508,70
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa		13.720,88		13.720,88
Eskola adineko kirola	165,00			165,00
Baztertutako gastuak, guztira		6.321,97		6.321,97
Ekitaldian exekutututako gastuak	1.352,25	72.774,18		74.126,44
Exekutututako gastu guztiaren gaineko ehunekoa	33.040,92	641.852,55	161.447,10	836.340,57

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

51. taula: Ikasle bakoitzeko gastu publikoa sare publikoan eta itunpeko sare pribatuan. 2023

	Guztira	Publikoa	Itunpekoa
Ikasleak guztira	112.794	74.117	38.677
Gastu komunak	31.688,67	20.822,64	10.866,03
Sare publikoko hezkuntzako gastua	569.078,36	569.078,36	
Itunpeko sare pribatuko hezkuntzako gastua	161.447,10		161.447,10
Gastuak, guztira	762.214,14	589.901,01	172.313,13
Gastuaren %a		77,39	22,61
Ikasleko gastu guztia		7,96	4,46

Aurreko datuetatik ondorioztatzen ahal dugu, 2023. urtean, Haur Hezkuntzan (2. zikloa), Lehen Hezkuntzan, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan eta Lanbide Heziketan matrikulatutako ikasleei dagokienez, gastu publikoaren % 77,39 irakaskuntza sare publikora bideratu dela, eta gastuaren % 22,61 itunpeko irakaskuntza sare pribatura.

3.4. Hezkuntzako gastu publikoaren bilakaera

Hezkuntzako aurrekontuaren bilakaera kapitulu ekonomikoen eta funtzionaltasunaren arabera

Aintzat hartuz gero kapitulu ekonomikoen pisu espezifikoa, ikusten ahal da 1. eta 4. kapituluek gastu osoaren pisu espezifikorik handiena izateaz gain, goranzko joera dutela, langileen eta hezkuntza itunen gastuak, hurrenez hurren, ordaintzearen ondorioz, hezkuntza ituna progresiboki aplikatu ahala.

Funtzionamendu gastuetarako bideratutako 2. kapituluan igoera bat egon da, batez ere zerbitzu osagarrien gastua 3.276,81 mila euro berreskuratu delako eta irakaskuntzako zerbitzu orokorren gastua 1.639,22 mila euro, SEM proiektu europarretan egindako gastuaz gain, zeinaren exekutatutako gastua 3.426,13 mila euro igo baita aurreko urtetik. Bestalde, kapitulu honetako hezkuntzako zuzendaritzari eta zerbitzu orokorreari buruzko gastua 1.054,48 mila euro murriztu da, batez ere eraikin propioetako funtzionamendu gastua jaitsi egin delako.

Laugarren kapituluko gastuak hazten jarraitu du, irakaskuntza itunduaren itunetarako (1.474 mila euro) eta 0-3 urteko haurrak eskolatzeko udalekiko hitzarmenetarako (9.666 mila euro) transferentziarengatik, iazko urtearen aldean. Ekitaldi honetan desagertu egin da COVID gastua, eta, beraz, hezkuntzako zerbitzu orokorren epigrafeetan gastua murriztu egin da.

6. kapituluan inbertsio gastuak apur bat igo dira, 1.988,65 mila eurora, iazko urtetik. Gastu gehiena eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikoaren epigrafean metatzen da, 15.102,84 mila eurotan; gastu horretatik 6.794,29 mila euro REACT funts europarrekin finantzatzen dira Nafarroako Gobernuaren titulartasuneko ikastetxeetako obren inbertsioetan. Halaber, nabarmentzekoa da ikastetxe publikoetako doako planera bideratutako gastua 3.509,30 mila eurokoa dela.

Zazpigarrenean (kapital transferentziak) beherakada txiki bat gertatu da, gastua aurreko urtekoa baino 588,93 mila euro txikiagoa izan baita. Gasturik nabarmenena eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikoaren epigrafean agertzen dena da. Guztira 8.539,67 mila euro ditu eta horietatik guztira 3.182,16 mila euro REACT funts europarretatik datoz eta udalaren titulartasuneko ikastetxeetako obrak finantzatzen dituzte.

Foru Komunitateko Administrazioan exekutatutako guztizko aurrekontuari dagokionez hezkuntzara bideratutako gastuaren pisu espezifikoa pixka bat igo da aurreko urtearekin alderatuta, eta % 14,52koa izan da. Portzentajea % 14 eta % 15 bitartean ibili da 2017. urtetik. Hori gertatu da Nafarroako Gobernuaren gastuaren gehikuntza, ehunekotan, Hezkuntza Departamentuaren gastuaren gehikuntza baino handiagoa izan delako 2023an.

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

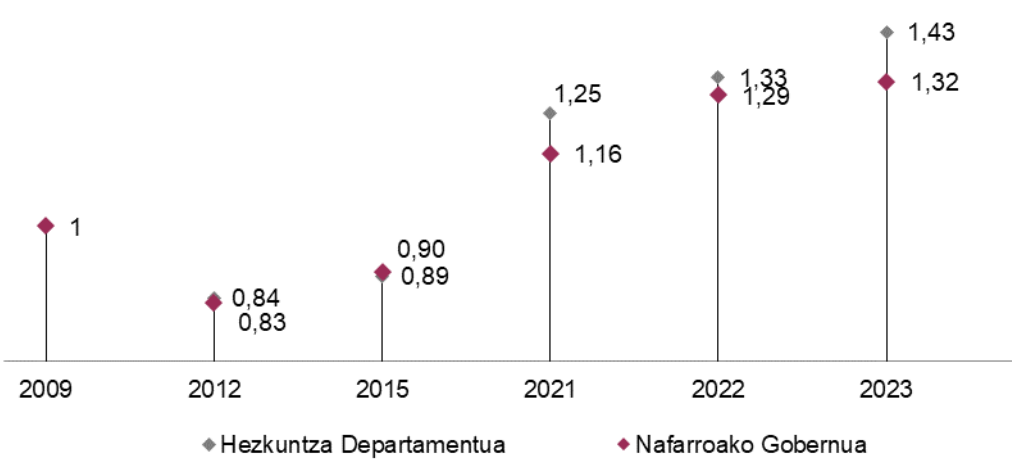
Aurkibidea →

52. taula: Hezkuntzako aurrekontuaren bilakaera kapitulu ekonomikoen arabera

Kapituluak	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%	Zenbatek oa	%	Zenbatekoa	%
1	340.359,30	65,24	463.842,47	66,95	490.940,59	66,83	515.595,76	66,18	549.557,32	65,71
2	31.180,40	5,98	33.177,43	4,79	42.030,94	5,72	48.689,98	6,25	57.204,92	6,84
3					0,85	0,00	1,50	0,0	4,17	0,00
4	137.721,80	26,4	162.150,72	23,40	171.209,03	23,30	180.026,04	23,11	193.375,60	23,12
6	6.774,70	1,3	19.334,14	2,79	21.756,42	2,96	22.251,02	2,86	24.239,67	2,90
7	5.638,40	1,08	14.326,76	2,07	8.724,67	1,19	12.547,83	1,61	11.958,90	1,43
Hezkuntza, guztira	521.674,6	100,0	692.831,52	100	734.662,49	100	779.112,14	100,00	836.340,57	100
Gobernua, guztira	3.897.809,9		4.568.048		5.045.837,23		5.600.514		5.761.000	
Hez./Gob. %	13,39		15,17		14,56		13,91		14,52	
Dep. bilakaera	0,89		1,18		1,25		1,33		1,43	
NG bilakaera	0,9		1,05		1,16		1,29		1,32	

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

101. grafikoa: Aurrekontu osoaren eta hezkuntzako aurrekontuaren bilakaera. Nafarroa. 2009 = 1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Azkenik, aztertutako aldian hezkuntzara bideratutako aurrekontuaren bilakaera Nafarroako aurrekontu orokorrean gertatutakoaren antzekoa izan da. 2009ko gastuari 1 balioa emanda, eta harekin alderatuta, gastuak behera egin zuen 2015an, % 89 arte Departamentuan eta % 90 arte Administrazio osoan exekutaturako gastuaren guztizkoan, baina azken lau urteetan goraldi bat

izan dela ikusten ahal da: % 43ra iritsi da Departamentuan, eta % 32ra aurrekontuaren guztizkoan.

Aurreko analisia sailkapen funtzionalaren ikuspegitik osatzen ahal da.

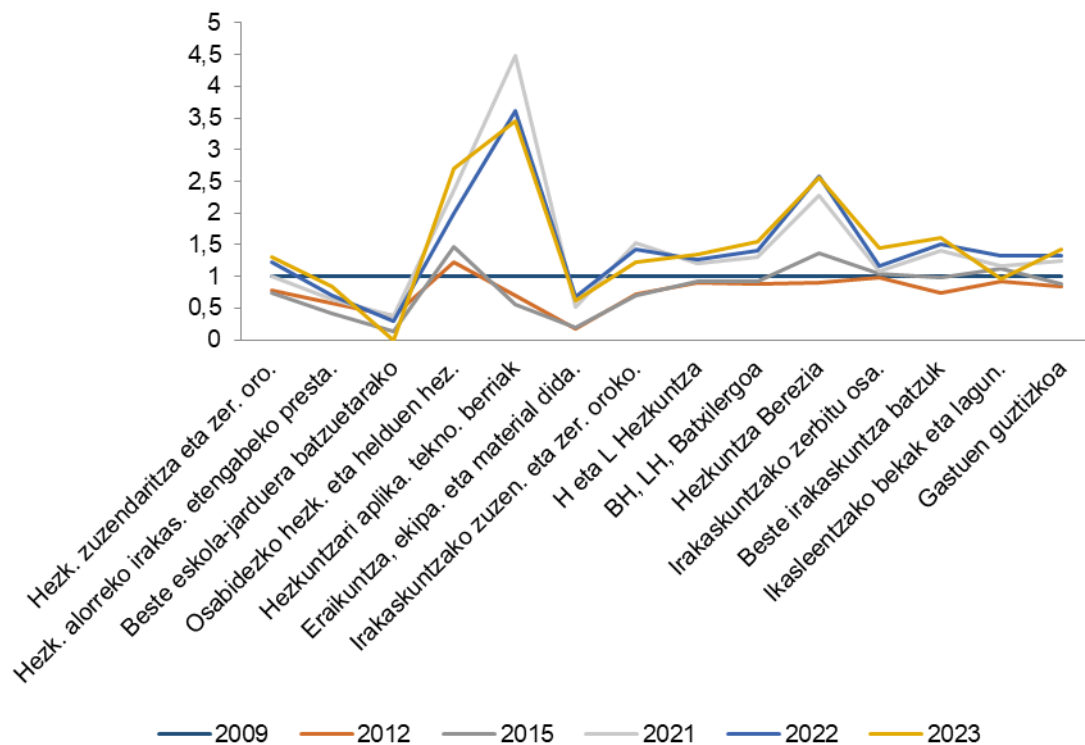
53. taula: Hezkuntzako aurrekontuaren bilakaera sailkapen funtzionalaren arabera

Izena	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%	Zenbateko a	%
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	14.432,80	2,77	20.574,35	2,97	19.845,19	2,70	24.026,79	3,08	25.721,28	3,08
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza	1.776,00	0,34	2.435,64	0,35	2.699,26	0,37	2.895,12	0,37	3.578,75	0,43
Beste hezkuntza jarduera batzuetarako laguntza	45	0,01	35,00	0,01	125,00	0,02	98,65	0,01	0,23	0,00
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa	7.431,50	1,42	10.341,51	1,49	11.938,59	1,63	10.095,53	1,30	13.720,88	1,64
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak	1.039,50	0,20	9.251,81	1,34	8.498,06	1,16	6.862,59	0,88	6.560,93	0,78
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	7.422,70	1,42	21.965,97	3,17	19.901,20	2,71	25.255,49	3,24	23.642,52	2,83
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	11.181,40	2,14	17.262,35	2,49	24.356,19	3,32	22.691,52	2,91	19.676,79	2,35
Haur eta Lehen Hezkuntza	208.606,40	39,99	256.143,73	36,97	270.718,68	36,85	281.753,64	36,16	299.616,87	35,82
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	208.961,20	40,06	278.731,41	40,23	292.965,56	39,88	313.178,59	40,20	344.865,40	41,24
Arreta berariazkoa	22.393,00	4,29	34.915,63	5,04	37.213,98	5,07	42.284,22	5,43	41.869,95	5,01
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak	20.647,70	3,96	17.169,10	2,48	21.376,82	2,91	23.170,98	2,97	28.624,85	3,42
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	17.237,10	3,3	23.295,09	3,36	24.411,94	3,32	26.045,98	3,34	27.871,57	3,33

Ikasleentzako bekak eta laguntzak	500,4	0,1	641,72	0,09	511,97	0,07	588,03	0,08	425,55	0,05
Eskola adineko kirola		0	50,00	0,01	100,05	0,01	165,00	0,02	165,00	0,02
Gastuak, guztira	521.674,60	100	692.831,52	100	734.662,49	100	779.112,14	100,0	836.340,57	100,0

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

102. grafikoa: Hezkuntza aurrekontuaren bilakaera sailkapen funtzionalaren arabera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

1.
eranski
na

Hezkuntzan aplikatutako IKTetara bideratutako gastuan ikusten ahal da 2015ean % 55era iritsi zen beherakadaren ondoren gora egin zuela 2017an, eta 2009ko gastua baino % 228 handiagoa izan zela orduan, ikastetxe publikoak modernizatzeko abian jarritako planaren ondorioz. 2018. urtean, gastua hirukoiztu egin zen 2009. urtearekin alderatuta, 8 milioi euro inguru inbertitu baitziren teknologia berrietan eta konektagarritasun aurreratuan. 2019an, gastua gutxitu egin da eta 4,7 milioikoa izan da; hala ere, 2009an exekutitutako gastua baino % 153 handiagoa izan da. 2020an, berriz, IKTetarako gastua % 388 handiagoa izan da 2009koa baino eta % 235 handiagoa 2019koa baino. Igoera horren arrazoia ikasle eta

irakasleentzako IKTetan egin beharreko gastua izan da; izan ere, IKTen premia COVID-19aren pandemiak eragindako osasun krisian ikastetxeak ixteak areagotu du. 2021, 2022 eta 2023an IKTetara bideratutako gastua –nahiz eta beheranzko bilakaera duen, batez ere aurrekontuan COVID19 gasturik egon ez delako– oinarri urtea baino nabarmen altuago dago, % 388 eta % 246 artean.

Arreta berariazkoan, 2009. urtearekin alderatuta mailaz maila igo dela antzeman da. Gasturik altuena 2022an izan zen, 42.284,22 mila eurotan, eta 2023an antzekoa izan da maila, 41.869,95 mila eurotan, hau da, 2009ko oinarri urtekoa baino % 156 altuagoa. Batez ere 1. kapituluari zor zaio gorakada, SEM PROA+ eta SEM Akonpainamendu Unitateak programetan egindako gastua-dela eta. Programa horiek Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Planeko funtsez finantzatzen dira.

Helduen Hezkuntzara eta Osabidezkoa bideratutako gastua nabarmen igo da urteetan zehar, 2023an 13.720,88 mila eurora iritsi arte; 2009ko oinarri urtearen % 171. Gastua eragin dutenak batez ere langileen gastuak izan dira.

Ikasleentzako beka eta laguntzetara bideratutako atalak, 2012an 2009ko oinarri urtearen aldean % 8 jaitsi duen arren gastua, bilakaera positiboa izan du, baina urteen arabera gorabeherak izanik. 2018an eta 2020an gastua % 45ekoa izan da. 2023an zehar, atal honetako gastua % 37 jaitsi da aurreko urtearen aldean, 162,48 mila eurora. Hala, oinarri urtea baino % 4 beherago kokatu da.

Beste irakaskuntza batzuetara (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak) bideratutako kredituaren 2009ko gastu maila berreskuratu da; gastu maila % 61etik goitikoa izan da, eta goranzko joera izan du azken urteetan. 2022. urtearekiko igoera %11koa izan da, eta 1. kapitulua hazi da gehien.

Bestalde, Haur eta Lehen Hezkuntzara, Bigarren Hezkuntzara, Lanbide Heziketara eta Batxilergora bideratutako gastuak, zeina urte guztietako gastu osoaren gaineko sailkapen funtzionalean % 80 inguruko balioetara heltzen baita, bilakaera positiboa izan du 2015-2022 urteetan, eta, horri esker, 2009ko gastu maila gainditu da. 2023. urtean, Haur eta Lehen Hezkuntzako gastuari dagokionez, 2022. urtearekiko gastu igoera batez ere 4. kapituluan (13.283 mila euro gehiago) gertatu da. Horietatik 9.666 mila euro 0-3 urteko haurrak eskolaratzeko udalarekin egindako hitzarmenetara bideratu dira. Gainera, 1. kapituluan gastua 2.446,09 mila euro igo da. Bigarren Hezkuntzako gastuan, 2022. urteko gastuarekin alderatuta egon den igoera nagusia langileen gastuetan (23.221 mila euro gehiago) eta 4. kapituluan (5.202,01 mila euro) izan da. Horietatik 2.556 mila euro itundutako irakaskuntzako prestakuntza zikloetara bideratu dira.

Hezkuntzako eta irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorretarako gastua guztizkoaren % 70-85 inguru izan da 2019ra arte, oinarri urtearekin alderatuta. Hala ere, 2020-2023 aldian oinarri urteko gastua gainditu da, gastua % 31 eta % 23 hazi baita, hurrenez hurren, 2023. urtean. Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorren gastuaren atzean, batez ere, 1. kapituluko gastua egon da (% 93). Gainerako kapituluetan nabarmena da 2022arekin alderatuta gastua murriztu egin dela, ez baita egon COVID-19 gasturik eta eraikin propioetako funtzionamendu gastuak ere jaitsi egin baitira. Irakaskuntzako zuzendaritzaren eta zerbitzu orokorren ataleko gastu nagusiak dira ikastetxeetako garbiketa gastua (4.965,00 mila euro), batetik, eta unibertsitatekoak ez diren ikastetxeen funtzionamendurako finantzaketa, bestetik. (12.020 mila euro). Gastua 3.014,73 mila euro jaitsi da aurreko urtetik, ez delako COVIDaren ondoriozko aparteko gasturik egon.

Zerbitzu osagarrietara bideratutako baliabideetan gorabehera positiboak eta negatiboak egon dira azken ekitaldietan; 2020an gastua % 13 jaitsi zen oinarri urtearen aldean, eskolako garraio eta jantokietako gastua txikiagoa izan zelako, COVID-19aren pandemiaren ondorioz ikastetxeak itxita egon baitziren; hala ere, azken hiru uretan gastuak goranzko joera izan du, 2009ko oinarri urteko gastua % 8, % 17 eta % 44 igo delarik 2021, 2022 eta 2023ko ekitaldietan.

Irakasleen etengabeko prestakuntzari eta beste hezkuntza jarduera batzuetarako laguntzari dagokienez, 2023an, aurrekontuan oso pisu espezifiko txikia izan arren, gastuak pixkanaka suspertzen jarraitu du eta gasturen % 85era iritsi da erreferentziazko urtearen aldean.

Amaitzeko, aipagarria da eraikuntzara, ekipamenduetara eta material didaktikora bideratutako baliabideen bilakaera, nagusiki ikastetxeak eraikitzeke, birmoldatzeko eta ekipamenduz hornitzeko gastuan metatzen baitira; izan ere, 2009tik (aurrekontu osoan % 6,47ko pisu espezifiko izanik) 2012ra bitartean, % 82 gutxitu zen gastua. Jarduera horretara bideratutako gastua motel lehengoratzten da, eta 2023an oinarri urtekoaren % 62 zen oraindik ere, aurrekontu osoaren gaineko pisu espezifiko % 2,83koa izanik.

Gastuaren esleipena

Gastuaren esleipena honela banatu da:

- Gastu komunak (sare publikoa eta itunpeko sare pribatua)
- Irakaskuntza sare publikoko gastuak
- Itunpeko sare pribatuko gastuak

54. taula: Gastuaren esleipenaren bilakaera

Izena	Zenbateko a	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbateko a	%
Gastu komunak	18.718,50	3,59	22.634,93	3,27	24.065,67	3,28	27.937,61	3,59	33.040,92	3,95
Hezkuntza publikoko gastuak	376.042,30	72,08	526.391,35	75,98	558.008,12	75,95	594.437,53	76,30	641.852,55	76,75
Itundutako hezkuntza pribatuko gastuak	126.913,90	24,33	143.801,84	20,76	152.588,71	20,77	156.736,99	20,12	161.447,10	19,30
Guztira	521.674,60	100	692.831,52	100	734.662,49	100	779.112,14	100	836.340,57	100

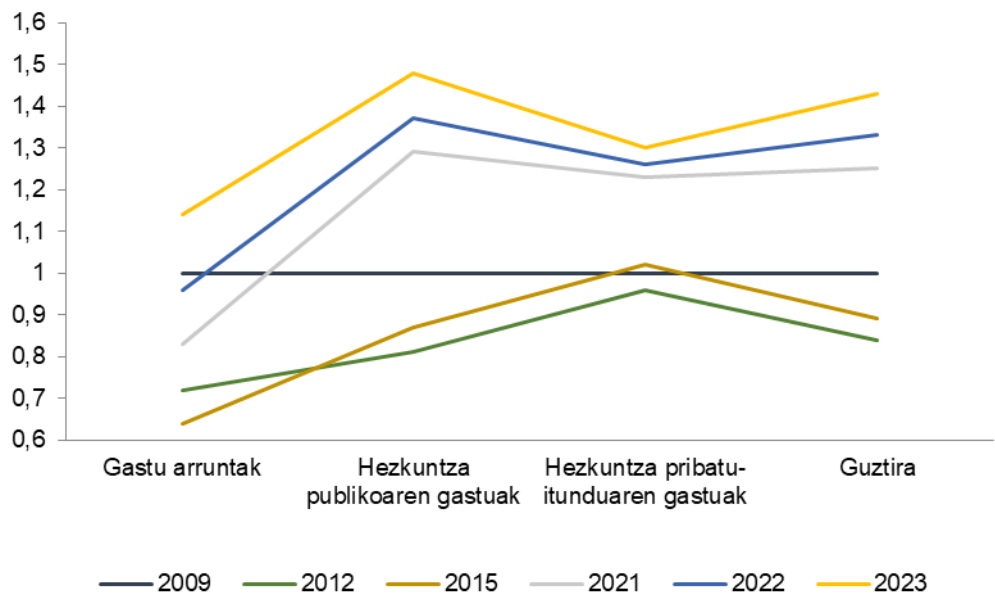
Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

55. taula: Gastuaren esleipenaren bilakaera. 2009=1

Gastu komunak	1	0,64	0,72	0,75	0,78	0,83	0,96	1,14
Hezkuntza publikoko gastuak	1	0,87	1	1,11	1,21	1,29	1,37	1,48
Itundutako hezkuntza pribatuko gastuak	1	1,02	1,05	1,09	1,16	1,23	1,26	1,30
Guztira	1	0,89	1	1,09	1,18	1,25	1,33	1,43

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

103. grafikoa: Gastuaren esleipenaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Aurreko blokeetan banatutako gastuak esleipenaren proportzionaltasuna mantentzen du, % 4, % 77 eta % 20 gainditzen ez duten balioekin gastu komunetan, hezkuntza publikoan eta itunpeko hezkuntza pribatuan, hurrenez hurren.

Bloke guztiek oro har izandako bilakaerari dagokionez, gastuaren jaitsierak 2009an baino gehiago eragin die gastu komunei eta hezkuntza publikoari (2009a erreferentziako oinarri urtea da). Hala ere, 2023an gastua berreskuratu egin zen eta % 14 igo zen oinarri urtearen aldean, gastu komunetan. Hezkuntza publikoan, bilakaera positiboa da 2018tik, eta 2023an gainditu egin da oinarri urteko gastuen maila (% 48, hain zuzen). Itunpeko hezkuntza pribaturako gastua % 30 handiagoa izan da 2009ko gastu maila baino; izan ere, itunpeko hezkuntza pribatura bideratzen den gastua, funtsean, irakasleen nomina jasotzen duten hezkuntza itunen ordainketan oinarritzen da, eta, horrenbestez, ia ez dago aukerarik gastu hori murrizteko.

56. taula: Gastu komunak. Hezkuntzako aurrekontuaren bilakaera sailkapen funtzionalaren arabera

Izena	Zenbatekoa		Zenbatekoa		Zenbatekoa		Zenbatekoa		Zenbatekoa		Zenbatekoa	
	oa	%	a	%	a	%	a	%	oa	%	a	%
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	18.882,5	64,94	14.062,10	75,12	17.725,19	78,31	18.745,80	77,89	21.739,66	77,82	25.233,75	76,37
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza	4.226,0	14,53	1.776,00	9,49	2.404,50	10,62	2.654,03	11,03	2.857,19	10,23	3.506,03	10,61

2023-2024 NHST

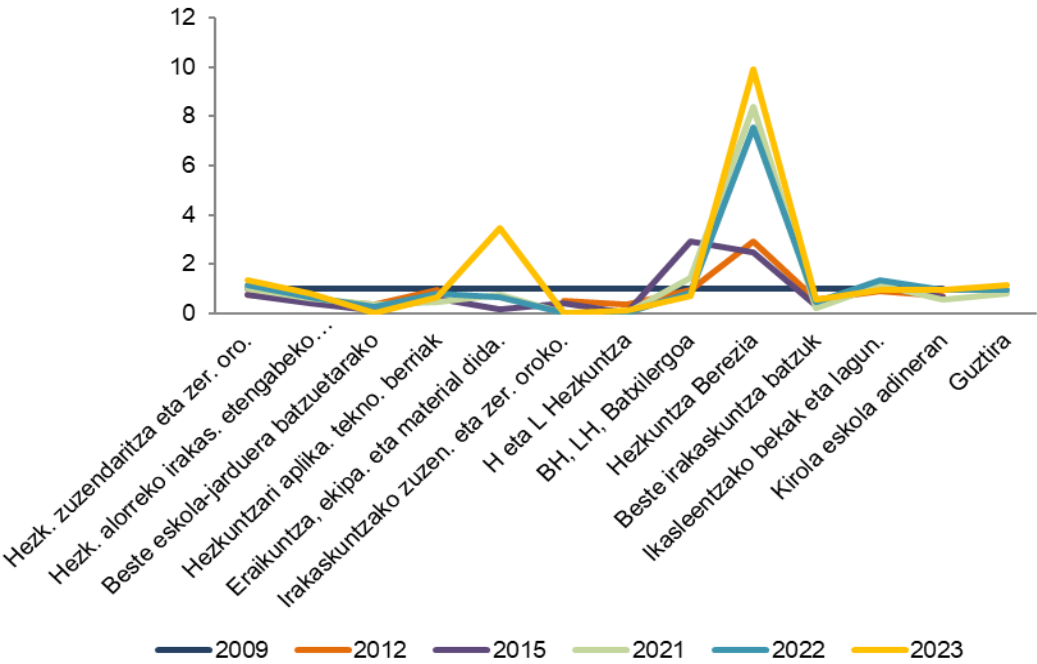
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Beste hezkuntza jarduera batzuetarako laguntza	335,1	1,15	45,0	0,2	35,0	0,15	125,00	0,52	98,65	0,35	0,23	0,00
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak	618,0	2,13	370,2	1,9*8	377,59	1,67	290,16	1,21	494,41	1,77	393,39	1,19
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	316,8	1,09	55,4	0,3	250,95	1,11	247,33	1,03	213,98	0,77	1.094,27	3,31
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	1.865,8	6,42	800,9	4,28	40,66	0,18	41,15	0,17	50,53	0,18	71,04	0,22
Haur eta Lehen Hezkuntza	162,0	0,56	6	0,03	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,15	0,05
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	57,6	0,20	169,6	0,91	80,88	0,36	83,32	0,35	50,57	0,18	40,75	0,12
Arreta berariazkoa	91,4	0,31	227,2	1,21	629,81	2,78	766,49	3,19	688,34	2,46	905,74	2,74
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	2.078,9	7,15	405,7	3,77	402,04	1,78	500,36	2,08	991,24	3,55	1.187,02	3,59
Ikasleentzako bekak eta laguntzak	441,1	1,52	500,4	2,67	641,72	2,83	511,97	2,13	588,03	2,10	425,55	1,29
Eskola adineko kirola					50	0,22	100,05	0,42	165,00	0,59	165,00	0,50
Gastuak, guztira	29.075,3	100,0	18.718,50	100	22.638,33	100	24.065,67	100	27.937,61	100	33.040,92	100

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

104. grafikoa: Gastu komunak. Hezkuntza aurrekontuaren bilakaera sailkapen funtzionalaren arabera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Gastu komuneren artean, argi geratzen da arreta berariazkoari dagokionak izan duen bilakaera positiboa, behar bereziak eta/edo gizartean eta hezkuntzan integratzeko beharrak dituzten ikasleentzako laguntzetara bideratutako kreditua handitu izanaren ondorioz; gaiari buruzko atal espezifikoan ikusiko dugu hori.

Eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikorako bideratutako gastua askoz altuagoa izan da azken urteetan baino; oinarritzko urtea baino % 245 altuagoa, hain zuzen. Departamentuaren egoitzak (Errotazar eta Atarrabia kaleetan) egokitze obren mantentze eta ekipamendu lanetan egindako gastua izan da igoera horren arrazoia.

Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorren jarduerari dagokionez (% 76,37ko pisu espezifiko du), joera positiboa erakusten du, 2023an % 34ko gastu maila izan baitu oinarri urtearekin alderatuta.

Ikasleentzako bekek eta laguntzek % 1,29ko pisu espezifiko dute sailkapen funtzionalean, eta gastuak gorabehera txikiak izan ditu azken urteetan, % 4 jaitsiz 2009. urtean atal honetara bideratutako gastuarekin alderatuta.

Irakasleen prestakuntza jardueretara bideratutako gastua funtsezkoa da hezkuntza berrikuntza hobetzeko. % 10,61eko pisu espezifiko du, eta urtetik urtera lehengoratzen ari da, pixkanaka; 2023an, % 83ko gastu maila izan du oinarri urteari dagokionez. 2020an, gastuak zertxobait egin zuen behera % 57ra arte, ikastaro presentzialak bertan behera utzi zirelako, pandemiak eragindako osasun krisiaren ondorioz hartutako prebentzio neurri gisa. Online ikastaroak antolatuta ere, ez zen denborarik izan 2020an planifikatutako ikastaro guztiak emateko.

Nahiz eta Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergo bideratutako gastua 2019-2021 aldian % 45 handiagoa izan zen oinarri urtekoa baino, badirudi joera goranzkoa dela, % 71ko gastu maila izanik oinarri urtearen aldean. Atal honetako gastua kualifikazio sistemaren berrikuntzari eta garapenari eta nazioarteko batxilergo programaren tasei dagokie batez ere.

Hezkuntzari aplikatutako teknologia berriei dagokienez, agerian geratu da atal horren goranzko joera, 2018ra arte ikastetxeetan teknologia berriak ezartzearen ondorioz. Hala ere, azken 4 urteetan gastua murriztu egin da, 2023an berriz ere gastuaren % 36aren azpitik kokatzeraino, oinarri urtearekin alderatuta.

Beste irakaskuntza batzuen atalak (arte ikasketak, hizkuntzak, bereziak eta beste batzuk) % 3,59ko pisu espezifiko du guztizko gastu komunetan; eta haren gastuaren bilakaera, 2009 oinarri urtearekin alderatuta, egonkorra zen, azken urteetan % 20 ingurukoa, batez beste, baina 2022an handitu eta % 48ra iritsi da eta 2023an % 57ra. Atal honen gastua batez ere atzerriko hizkuntzak sustatzeko jarduerak eta ikastaroek sortzen dute (1.099,00 mila euro).

Gainerako jarduketetan gastua zertxobait igo da edo lehengoan iraun du. Hala eta guztiz ere, kontuan izan behar da pisu espezifiko oso txikiko jarduerak direla eta, oro har, aurrekontu guztian pisu erlatiborik txikiena duen atala dela.

Irakaskuntza sare publikoko gastuaren bilakaera

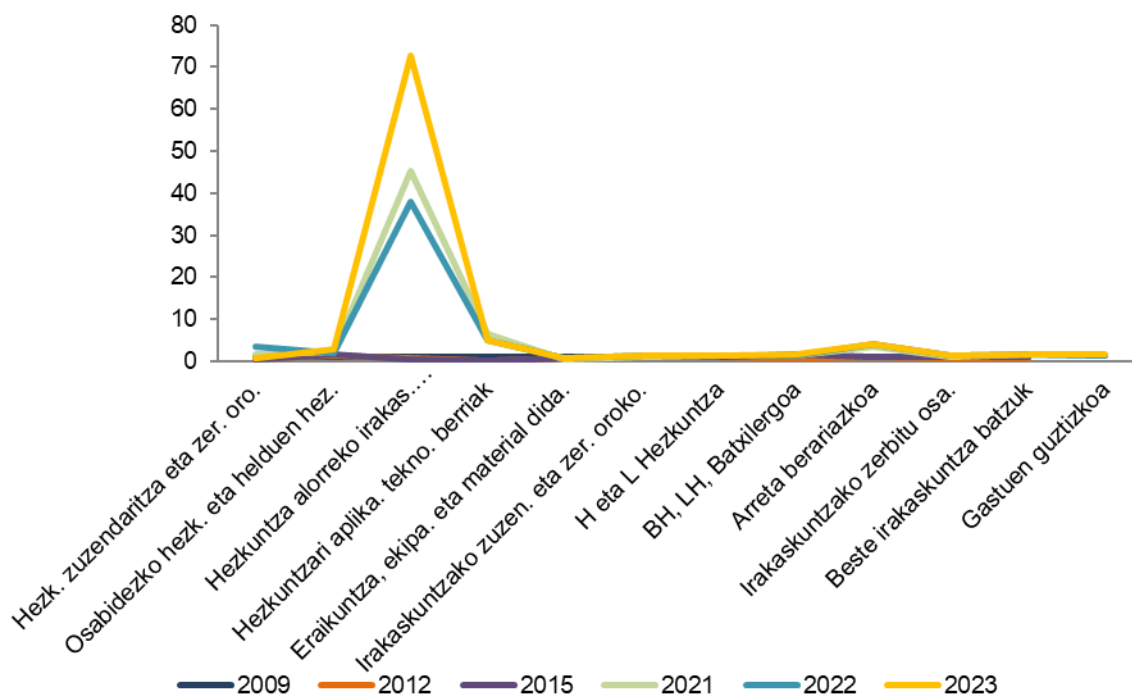
Bilakaeran, datu hauek azpimarragarriak dira:

57. taula: Irakaskuntza sare publikoko gastuaren bilakaera

Izena	Zenbateko a	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbateko a	%
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	692,2	0,16	365,9	0,1	2.849,16	0,54	1.099,39	0,20	2.287,12	0,38	487,53	0,08
Helduen Hezkuntza eta Osabidezkoa	5.059,90	1,17	7.431,52	1,98	10.341,51	1,96	11.938,59	2,14	10.095,53	1,70	13.720,88	2,14
Hezkuntza alorreko irakasleen etengabeko prestakuntza					49,37	0,01	45,23	0,01	37,93	0,01	72,72	0,01
Hezkuntzari aplikaturiko teknologia berriak	1.277,8	0,29	669,3	0,18	8.874,22	1,69	8.207,90	1,47	6.368,18	1,07	6.167,54	0,96
Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	37.482,3	8,64	7.367,30	1,96	21.715,02	4,13	19.653,87	3,52	25.041,51	4,21	22.548,25	3,51
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	13.722,4	3,16	10.380,40	2,76	14.321,14	2,72	15.956,95	2,86	17.545,73	2,95	19.512,82	3,04
Haur eta Lehen Hezkuntza	163.127,1	37,62	1.466.604,5	38,99	189.405,51	35,98	202.307,54	36,26	209.609,31	35,26	222.985,48	34,74
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	171.278,4	39,50	155.029,60	41,23	216.036,43	41,04	229.078,52	41,05	246.602,87	41,49	274.427,51	42,76
Arreta berariazkoa	7.042,2	1,62	12.495,50	3,32	23.776,42	4,52	25.368,96	4,55	29.593,99	4,98	28.073,74	4,37
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak	18.648,5	4,30	19.166,70	5,1	16.120,92	3,06	20.439,59	3,66	22.200,62	3,73	27.171,53	4,23
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta hestelakoak)	15.260,0	3,52	16.531,40	4,4	22.893,05	4,35	23.911,58	4,29	25.054,74	4,21	26.684,55	4,16
Gastuak, guztira	433.590,9	100	376.042,30	100	526.391,35	100	558.008,12	100	594.437,53	100	641.852,55	100

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

105. grafikoa: Gastuaren bilakaera sare publikoan. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Datuak zehatzago agertzen dira hurrengo eranskinean.

3.
eranski
na

Aldi horretan irakaskuntza sare publikora bideratutako gastua Hezkuntza Departamentuaren guztizko gastuaren % 76,75 izan da. Haur eta Lehen Hezkuntzara eta Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergora bideratutako gastuak du pisu espezifikorik handiena, % 80 ingurukoa urte guztietan. Gastuaren bilakaerak goranzko joerarekin jarraitzen du, eta, 2018tik aurrera, 2009ko gastu maila gainditu da.

Arte ikasketek, hizkuntza bereziek eta bestelakoek (% 4,16ko pisu espezifikoa), bai eta Arreta Berariazkoak ere (% 4,37koa), gastuaren murrizketa izan zuten 2012an; hala ere, 2015etik 2023ra arteko urteetan, gastu mailak gora egin eta erreferentziazko urtekoa gainditu du. Arreta berariazkoan 2023ko gastua oinarri urtekoa baino % 299 altuagoa da.

Irakaskuntzako zerbitzu osagarriek % 4,23ko pisu espezifikoa dute eta gastu joera egonkorra izan dute 2018ra arte. 2020an gastua murriztu egin zen ikastetxeak itxita egon zirelako COVID-19ak eragindako osasun larrialdiaren ondorioz. Hala ere, 2021., 2022. eta 2023. urteetan gastu maila berriz igo da, are erreferentziazko urteko gastua gainditzera. Atal honen barruan, liburuak doan eskuratzeko planak gorabeherak izan ditu joeran, eta berariazko atal batean sakonago aztertzen dira.

“Irakaskuntza publikoaren sareko gastua” ataleko guztizko gastuaren % 3,51 hartzen duela, murrizketarik handiena izan duen jarduera da eraikuntza, ekipamendu eta material didaktikora bideratutakoa; 2012an, gastuaren % 81eko murrizketa izan zuen. Nolanahi ere, bilakaera positiboa izaten ari da, eta pisu espezifikoak irabazi du azken aldia (2009an 37.500 mila euroko gastua izan zuen, baina, 2019an 22.800 mila euro exekutatu dira, 2021ean 19.600 mila euro eta 2022an 25.041 mila euro). 2023ko gastua 22.548 mila eurokoa da.

Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak % 25 jaitsi ziren 2012an, oinarri urtearekin alderatuta. Urteetan zehar, gastu maila leheneratu egin da eta, 2020tik aurrera, gastuak gaintu egin du oinarri urtea eta goranzko joerarekin jarraitzen du, 2023an oinarri urteko gastuaren % 42 gaintuta. Atal honetan exekututako gastua batez ere ikastetxeen funtzionamendu gastuen finantzaketan eta horien garbiketa gastuetan metatzen da.

Helduen Hezkuntzak eta Osabidezkoak % 2,14ko pisu espezifikoak izan du, eta bilakaera positiboa izan du aldi osoan: gastua % 171 handitu da 2023an, 2009 erreferentziazko urtearekin alderatuta.

Teknologia berrien harira, ikusten ahal da jarduera horren pisu espezifikoak nabarmen gora egin duela eta gastuak % 477 egin zuela gora 2018an, oinarri urtekoaren aldean, Departamentuak ikastetxe publikoak tresna eta ekipamendu berriz hornitzeko erabakia hartu ondoren. 2020an, gastua erreferentziazko urtean baino % 594 handiagoa izan zen, neurri handi batean inbertsio teknologikoa egin behar izan zelako pandemian zehar, ikasleek eta irakasleek ekipamendua izan zezaten eskolak online emateko ikastetxeak ixtearen ondorioz. 2021ean gastu maila 2020koaren antzekoa izan da: % 542ko gastu maila, erreferentziazko urtearekin alderatuta. 2022 eta 2023ko gastu maila erreferentziazko urtekoa baino askoz gorago iritsi da, % 398 eta 383 handiagoa izan baita, hurrenez hurren, baina gastu hori pandemia garaiko eta pandemia ondoko gastua baino txikixeagoa da; arrazoia zera da, ekipamendu honetan egiten diren inbertsioek urte naturala baino bizitza baliagarri luzeagoa izanik ez dela beharrezkoa inbertsioa urtero egitea.

Hezkuntzako zuzendaritzari eta zerbitzu orokorre dagokienez, oso pisu espezifiko txikia izanik, gorabeherak izan dira aipatu aldietan. Aldi batzuetan, gastu maila, 2009. urtea kontuan hartuta, gastu mailaren % 60 ingurukoa izan da. 2017an, gastua % 94 izan zen, eta udalei, 0-3 urtekoen ikastetxeak mantentzeko gastuei dagokienez, ordaindutako kalte-ordainen ondorio izan zen; izan ere, gastu horiek bere gain hartu zituen Departamentuak, toki erakundearen aldeko epaiak betearaztearen ondorioz. 2020an, gastua berriz ere nabarmen handitu zen, COVID-19 gastuagatik (kalte eta galeren ordainak, garbitzeko materiala, ekipamendua eta arropa). 2022an, gastu mailak % 230eko aldeaz gaintu du erreferentziazko urtekoa, eta arrazoi nagusia da COVID-19ak eragindako kalte-galerak ordaintzeko gastu garrantzitsua exekutatu dela. 2023an, atal honetako gastua berriz ere egon da oinarri urteko gastuaren azpitik, zehazki % 70ean, neurri handi batean 2023an dagoeneko ez delako exekutatu COVID-19aren ondoriozko gasturik.

Itunpeko irakaskuntza pribatuaren sareko gastuaren bilakaera

Datu hauek azpimarragarriak dira:

58. taula: Itunpeko sare pribatuko gastuaren bilakaera

Izena											2023	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Hezkuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak			4,8	0,0								

2023-2024 NHST

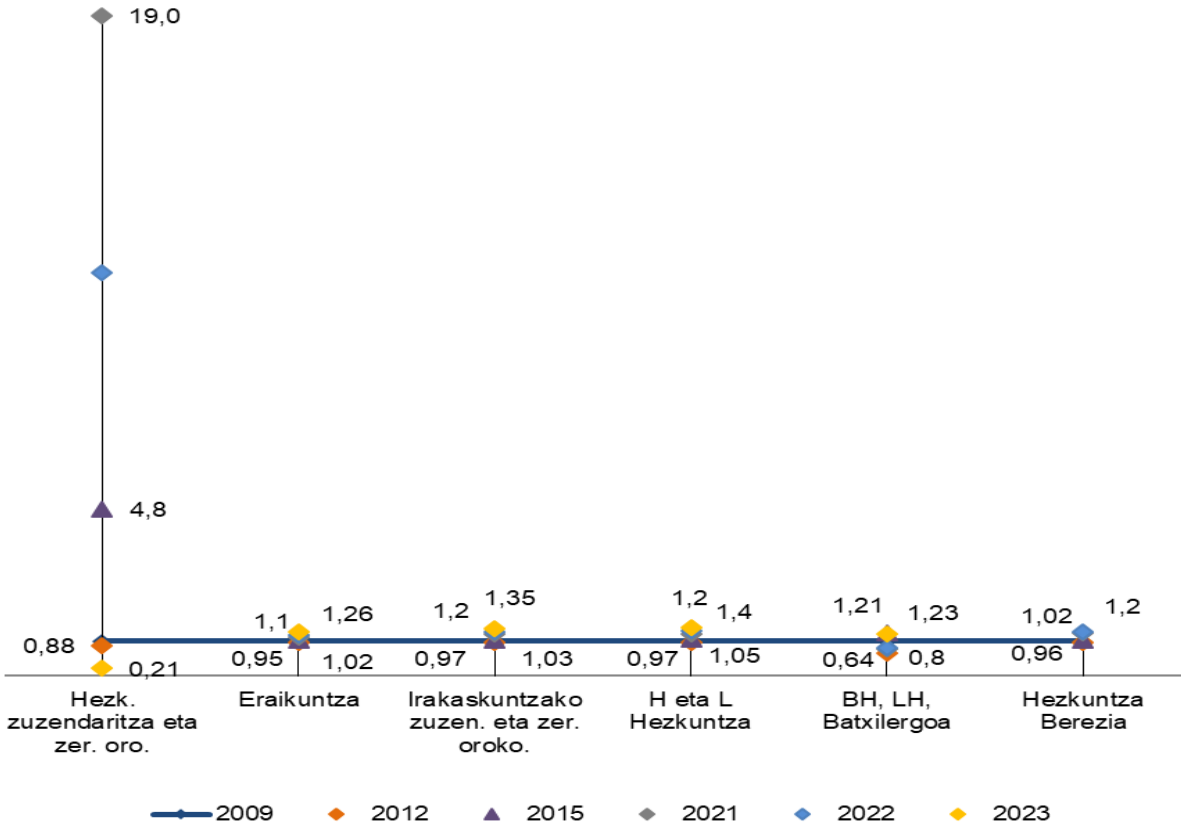
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Eraikuntza, ekipamendua eta material didaktikoa	147,3	0,12										
Irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorrak	439,8	0,35			2.900,55	2,02	8.358,08	5,48	5.095,27	3,25	92,94	0,06
Haur eta Lehen Hezkuntza	60.767,1	49,03	61.995,90	48,85	66.738,22	46,41	68.411,14	44,83	72.144,33	46,03	76.613,24	47,45
B. Hezkuntza, L. Heziketa eta Batxilergoa	52.184,6	42,11	53.762,00	42,36	62.614,10	43,54	63.803,72	41,81	66.525,14	42,44	70.397,14	43,60
Arreta berariazkoa	9.195,8	7,42	9.670,23	7,62	10.500,79	7,30	11.078,53	7,26	12.001,90	7,66	12.890,47	7,98
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriak	1.200,2	0,97	1.481,00	1,17	1.048,18	0,73	937,23	0,61	970,36	0,62	1.453,32	0,90
Gastuak, guztira	123.935,8	100	126.913,90	100	143.801,84	100	152.588,71	100	156.736,99	100	161.447,10	100

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

106. grafikoa: Itunpeko sare pribatuko gastuaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Aldi horretan, itunpeko irakaskuntza pribatuaren sarera bideratutako gastua Hezkuntza Departamentuaren guztizko gastuaren % 19,30 eta % 24 artekoa izan da. Gastuaren ehunekorik handiena Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Batxilergoan bildu da: guztizko gastuaren % 91,05 inguru. Era berean, 2012an gastua oinarri urtearen aldean % 3 handitu zen, eta hurrengo urteetan bilakaera egonkorra izan da, joera positiboarekin. Haur eta Lehen Hezkuntzan % 26ra iritsi da eta Bigarren Hezkuntzan % 35era 2023. urtean.

Arreta Berariazkoak pisu espezifiko egonkorra izan du aldi osoan, % 7,3 eta % 7,98 bitartekoa. Atal horretara 2022an bideratutako gastua oinarri urtekoa baino % 31 handiagoa da, eta gorantz jarraitzen du. 2023an % 40ra iritsi da.

Igoera nabarmena gertatu da 2020an eta 2021ean irakaskuntzako zuzendaritza eta zerbitzu orokorretarako gastuan: itunpeko irakaskuntza pribatuan, oso pisu espezifiko txikia izatetik aurrekontu osoaren % 2,02 eta % 5,48 izatera aldatu da 2020an eta 2021ean, hurrenez hurren. Emendatze horren arrazoia da 2.884 mila euroko COVID-19 gastua egin zela 2020an itunpeko eta diruz lagundutako irakaskuntzarako, pandemiak eragindako krisiagatik. 2021ean COVID-19 gastua da nagusi: 8.344,84 mila euro bideratu ziren itunpeko irakaskuntzaren gastu horietara. 2022an gastua 5.095 mila eurora jaitsi da, baina oraindik ere oso-osorik COVID-19 gastua izaten jarraitzen du. 2023an, desagertu egin da COVID-19 gastua. Atal honetarako gastua oso txikia izan da berriz ere, gastu osoaren % 0,06.

Irakaskuntzako zerbitzu osagarriek bere gain hartzen dute liburuak doan eskuratzeko planerako gastua, eta horrek gorabeherak izan ditu joeran. Aparteko atal batean sakonduta dago.

Gainerako jardueretara bideratutako gastua oso txikia da edo alde batera utzi da, ikastetxeen eraikuntzarako dirulaguntzekin gertatu den moduan.

Haur Hezkuntzako (0-3) gastuaren bilakaera

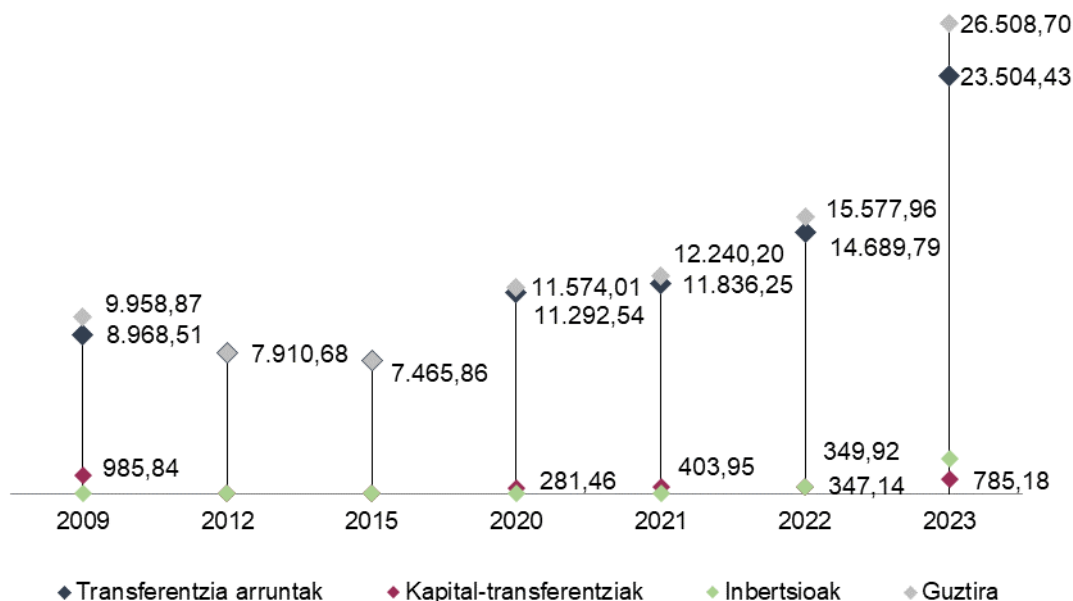
0-3 urte bitarteko Haur Hezkuntzako gastua "Haur eta Lehen Hezkuntza" sailkapen funtzionalean sartuta dagoenez, irakaskuntza maila horren bilakaerarekin atal berezi bat gehitu da.

59. taula: Haur Hezkuntzako (0-3) gastuaren bilakaera

	2009	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Gastu arrunta	4,53					191,11	253,17
Transferentzia arruntak	8.968,51	7.465,86	10.424,37	11.292,54	11.836,25	14.689,79	23.504,43
Inbertsioak						349,92	785,18
Kapital transferentziak	985,84		250,00	281,46	403,95	347,14	1.965,91
Gastuak, guztira	9.958,87	7.465,86	10.674,37	11.574,01	12.240,20	15.577,96	26.508,70

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

107. grafikoa: Haur Hezkuntzako (0-3) gastuaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

2012an aurreko urtearen aldean gastua % 21 jaitsi ondoren, Haur Hezkuntzara (0-3 urte) bideratutako gastua igo egin da aldi horretan zehar. 2022an, gastu maila oinarri urtean 2009an baino % 56 handiagoa izan da eta 2023an % 166ra iritsi da.

Hezkuntza Departamentuak eta Eskubide Sozialetako Departamentuak akordio bat lortu dute, 2022ko abuztuaren 1etik aurrerako ondorioekin, Eskubide Sozialetako Departamentua kudeatzen ari den haur eskolak Hezkuntza Departamentuari eskualdatzeko aurreikuspena bete dadin. Akordio horretan oinarrituta, Hezkuntza Departamentuak bere gain hartu ditu haur eskolen kudeaketaren inguruko eskumenak, eta, arrazoi horrengatik, 2022tik aurrera ondasun arruntetako eta zerbitzuetako gastua ere exekutatu da.

Udalekin 2023. urterako egindako hitzarmenera bideratutako gastua 23.504 mila eurokoa izan da, oinarri urteko gastua baino 14.536 mila euro handiagoa. 2023ko gastuaren igoera, 2022koarekin alderatuta, 8.815 mila eurokoa izan da.

Inbertsioetara eta kapital inbertsioetara bideratutako gastua nabarmen igo da 2022tik, Nafarroako Gobernuaren jabetzako 0-3 urte bitarteko haurren ikastetxeetan SEM funtsekin finantzatutako obretara bideratutako partidetan exekutututako gastuaren ondorioz (785 mila euro) eta udalaren jabetzako 0-3 urte bitarteko haurren ikastetxeetan SEM funtsekin egindako obren ondorioz (1.715,90 mila euro).

Zerbitzu osagarrietako gastuaren bilakaera

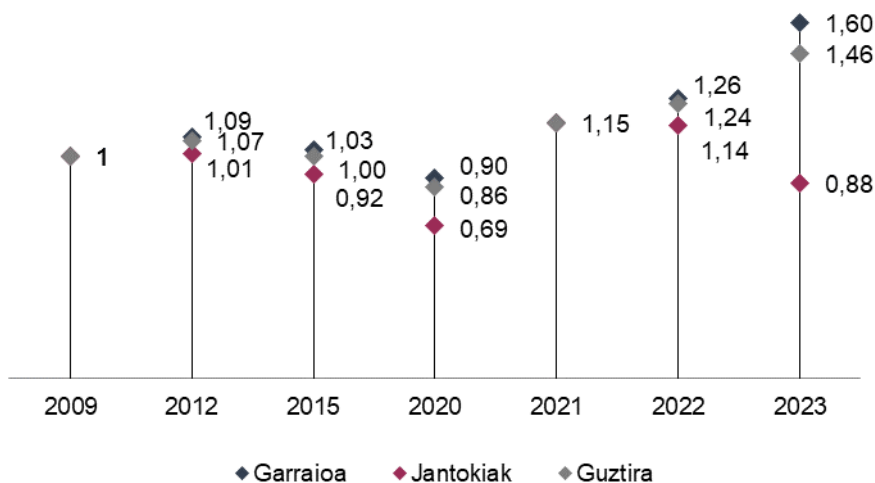
Irakaskuntzako zerbitzu osagarriek beren baitan jasotzen dute sare publikoko ikasleen garraio eta jantoki zerbitzuetara bideratutako gastua, bai eta liburuak doan eskuratzeko programa ere, sare publikokoa zein itunpeko sare pribatukoa.

60. taula: Garraio eta jantoki zerbitzuetako gastuaren bilakaera

	2009	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Garraioa	12.881,97	13.212,65	13.473,96	11.593,13	14.863,20	16.295,08	20.657,13
Jantokiak	3.155,19	2.891,27	2.689,23	2.166,31	3.624,43	3.612,39	2.772,69
Guztira	16.037,16	16.103,92	16.163,19	13.759,44	18.487,63	19.907,47	23.429,82

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

108. grafikoa: Garraio eta jantoki zerbitzuetako gastuaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Jantoki eta garraio zerbitzuek gastu egonkorra izan dute. Jantoki zerbitzuan egindako gastuaren gorabeherak zerbitzu horren kudeaketaren ondorio izan daitezke, ikasleen absentziak ez baitira ordaintzen zerbitzua ematen ez delako; gainera, ikastetxeetan lanaldi jarraitua ezartzeak jantoki zerbitzuaren gastua murriztea eragin dezake, bai eta garraio zerbitzuarena ere.

2020an, adierazgarria izan zen gastuaren jaitsiera, 2020ko martxotik ekainera bitarte COVID-19aren osasun krisiak eraginda ikastetxeak ixtearen ondorioz eskolako garraio eta jantoki zerbitzuak eten zirelako, garraioan COVID-19 gastu zuzena 761,43 mila eurokoa eta jantokian 428,04 mila eurokoa izan arren.

2021. urtean gastuak gora egin du bai garraioan bai jantokietan, eta erreferentziazko urteko mailekin alderatuta % 15 handiagoa ere izan da. "COVID-19 Jantokiak" partidako gastuak

(1.186,98 mila euro) eta “COVID-19 Eskola garraioa” partidako gastuak (1.130,05 mila euro) eragin dute igoera hori.

Garraioko gastua 2022an % 9 igo zen aurreko urtearen aldean, batez ere “eskola garraioa” partidako egondako gastu igoeraren ondorioz. Jantokietako gastua aurreko urtekoaren ia berdina izan da 2022. urtean. Azkenik, COVID-19ak ekarritako krisiari aurre egiteko ezarri ziren osasun neurriak 2022ko abuztuaren 31n amaitu zirenez, kontzeptu horretako gastua nabarmen gutxitu da.

Garraio gastua nabarmen igo da 2023rako, 2022an baino % 27 gehiago, hau da, 4.362 mila euro gehiago. Hala ere, jantokietako gastua % 23 jaitsi da aurreko urtearen aldean, hots, 839,70 mila euro gutxiago egon dira.

Liburuak doan eskuratzeko programaren bilakaera

Urtero argitaratzen da Departamentuko titularraren foru agindua, irakaskuntza maila bakoitzeko ekarpenaren gehieneko zenbatekoak moduluka onesten dituenak.

Dena den, liburuak doan eskuratzeko planak, bai sare publikoan bai itunpeko sare pribatuan, goranzko eta beheranzko gorabeherak izan ditu urte beretan. Doakotasun plana ezartzen hasi zenean 4 urtez behin berritzen zelako gertatzen da hori. Hala ere, 2012. urteaz geroztik eta gastuaren murrizketaren ondorioz, berrikuntzak bost urtez behin egiten dira eta ez dituzte ikastetxe guztiek eskatzen. Gainera, ikastetxeek aukera dute testu liburuen zati bat soilik berritzeko.

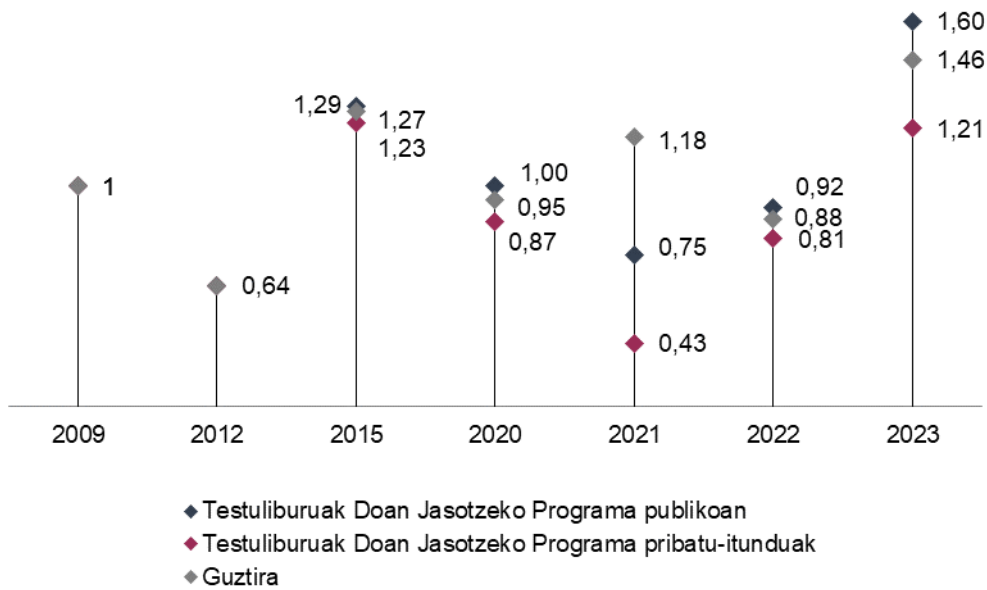
Hori dela eta, programa hori kudeatzea zaila da, eta horren aurrekontua egitea ere bai.

61. taula: Liburuak doan eskuratzeko planeko gastuaren bilakaera

	2009	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Liburuak doan eskuratzeko programa sare publikoan	2.199,82	2.843,73	1.695,63	2.196,93	1.660,11	2.032,97	3.509,30
Liburuak doan eskuratzeko programa itunpeko sare pribatuan	1.200,18	1.480,97	868,68	1.048,18	937,23	970,36	1.453,32
Guztira	3.400,00	4.324,70	2.564,31	3.245,11	2.597,34	3.003,34	4.962,62

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

109. grafikoa: Liburuak doan eskuratzeko planeko gastuaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

6.
eranski
na

Beken eta laguntzen bilakaera

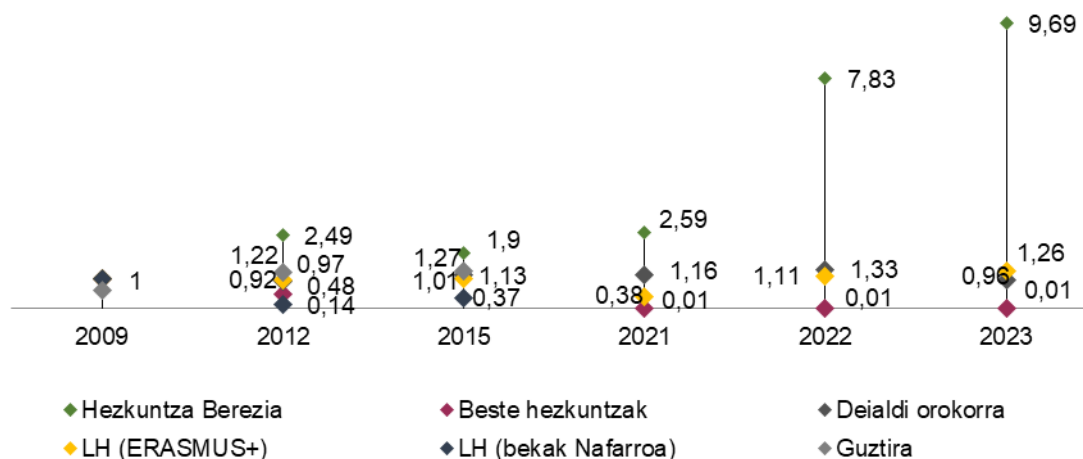
Heziketa Berezira eta beste irakaskuntza batzuetara (arte ikasketak, hizkuntza bereziak eta bestelakoak) bideratutako beka eta laguntzen gastua eta Lanbide Heziketan espezifikoak direnena beren sailkapen funtzional espezifikoan jasota daudenez, atal hau gehitu da beka eta dirulaguntza guztien bilakaera ikusteko, beken deialdi orokorrera bideratutako baliabideekin batera.

62. taula: Beka eta laguntzen gastuaren bilakaera

	2009	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Hezkuntza Berezia	91,40	173,98	234,56	189,70	236,94	715,69	886,13
Beste irakaskuntza batzuk (artistikoak, hizkuntzak, bereziak eta bestelakoak)	429,43	0	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Ikasleentzako bekak eta laguntzak	983,62	999,99	1.128,53	945,94	691,26	1.111,75	1.019,98
Beken deialdi orokorra	441,11	497,44	654,47	641,72	511,97	588,03	425,55
Lanbide Heziketa (ERASMUS +)	471,71	476,15	474,06	304,22	179,29	523,72	594,44
Lanbide Heziketa (Nafarroako Bekak)	70,80	26,4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Guztira	1.504,45	1.174,0	1.369,09	1.141,64	934,20	1.833,44	1.912,12

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

110. grafikoa: Beka eta laguntzen gastuaren bilakaera. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

7.
eranski
na

Oro har, beka eta laguntzen gastuan jaitsiera gertatu da, eta 2018an gastu mailaren % 86 izan zen oinarri urtearekin alderatuta, baina gero gora egin zuen, 2019an gastu mailaren % 91 izan arte. Hala ere, 2020an eta 2021ean, gastua erreferentziazko urteko gastu mailaren % 76ra eta % 62ra jaitsi da, hurrenez hurren. 2022an eta 2023an berreskuratu da, 2009ko gastua % 22 eta % 27 gainditzearaino.

Behar bereziak dituzten edo gizarte edo hezkuntzan integratzeko beharrak dituzten ikasleei zuzendutako baliabideak % 869 igo dira oinarri urtearen aldean.

Beste irakaskuntza batzuetan laguntzeko gastua ia erabat kendu da aldian zehar.

Beka deialdi orokorrera bideratutako baliabideetan gastua nabarmen jaitsi da 2021ean, Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuak unibertsitate bekak kudeatzeko ardura beregain hartu duelako. Hala ere, gastua oinarri urtekoa baino altuagoa da.

Lanbide Heziketako ikasleen nazioarteko mugikortasunera bideratutako laguntzek (gaur egun ERASMUS+ programa), hasierako aurrekontua aldatzen ez den arren, gorabehera nabarmenak izan dituzte exekuzio mailari dagokionez. Eskaerak ikasturtearekin batera kudeatzen dira, eta laguntzak aurrekontu ekitaldiaren arabera ematen; hori dela eta, ezinezkoa da kudeaketa denboran bat etortzea. 2020. urterako beka eta laguntzen jaitsiera Erasmus + beketan gertatu zen nagusiki; izan ere, ikasleek ezin izan zituzten egonaldiak egin atzerrian bidaiatzea ezinezkoa izan zelako, pandemiak eragindako osasun krisiaren ondorioz, eta onuradunen kopurua txikiagoa izan zen. Atal horretan, gastu maila 2020an % 64ra arte jaitsi zen eta

2021ean 38ra arte, 2009. urtearekin alderatuta. 2022. eta 2023. urteetan, ordea, gastu maila berreskuratu da eta % 11ko eta % 26ko aldeaz gaintu da oinarri urtekoa.

Ikasle bakoitzeko gastua

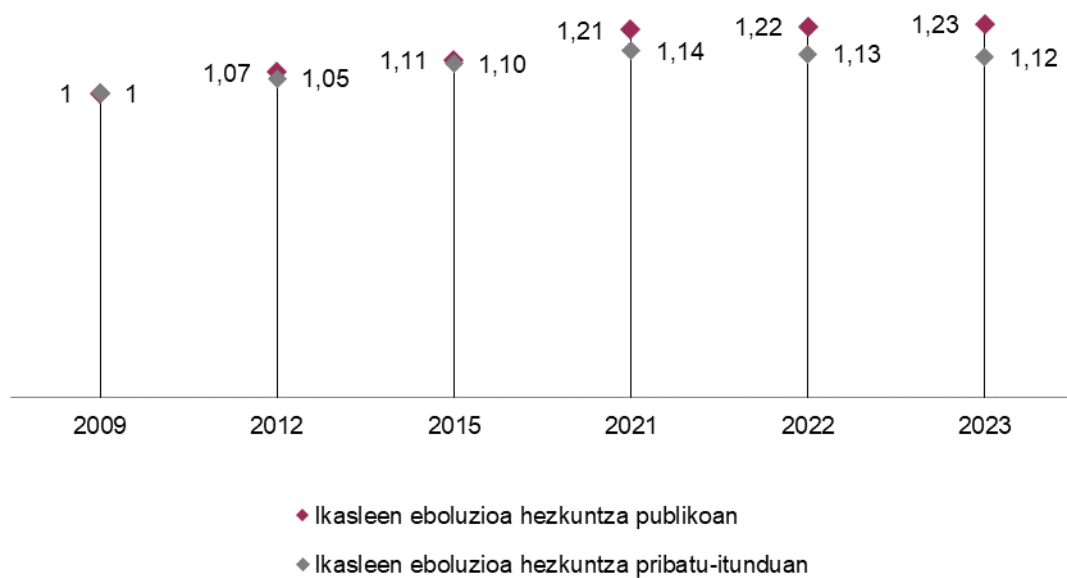
Irakaskuntza sare publikoan eta itunpeko irakaskuntza sare pribatuan ikasle bakoitzeko izandako gastu publikoaren bilakaera biltzen du atal honek. Irakaskuntza sare bakoitzeko gastu espezifikoari gastu komuna gehitu zaio, ikasle kopuruaren arabera banatuta.

63. taula: Ikasleen bilakaera eta irakaskuntza sareak

	2009	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Irakaskuntza publikoko ikasleak, guztira	60.470	66.841	70.664	72.528	73.047	73.490	74.117
Itunpeko irakaskuntza pribatuko ikasleak, guztira	34.409	37.850	39.671	39.329	39.328	38.869	38.677
Irakaskuntza publikoko ikasleen bilakaera	1	1,11	1,17	1,20	1,21	1,22	1,23
Itunpeko irakaskuntza pribatuko ikasleen bilakaera	1	1,1	1,15	1,14	1,14	1,13	1,12

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

111. grafikoa: Ikasleen bilakaera eta irakaskuntza sareak. 2009=1

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

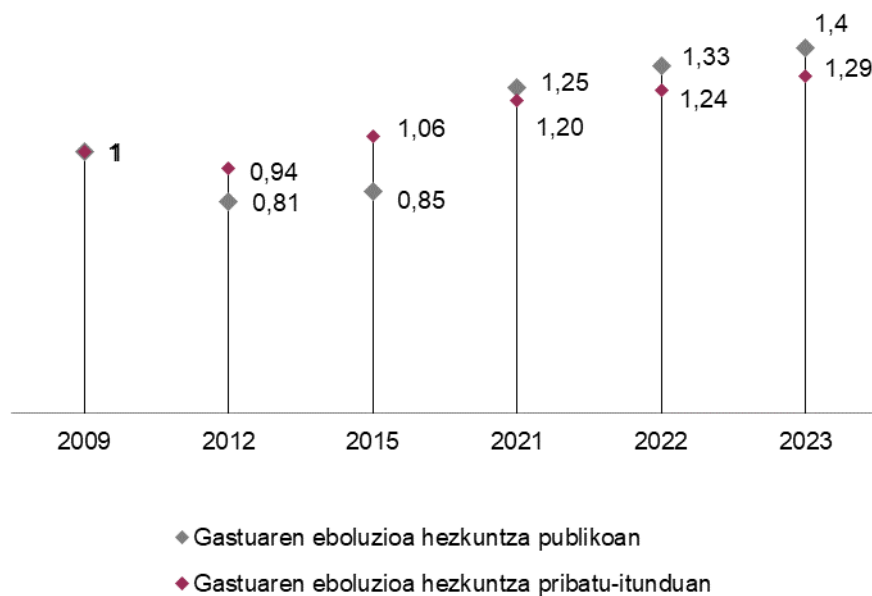
64. taula: Gastuaren bilakaera eta irakaskuntza sareak

	2009	2015	2020	2021	2022	2023
Irakaskuntza publikoko gastuak	420.358,69	356.085,19	495.945,67	525.599,22	558.782,75	589.901,01

Itunpeko irakaskuntza pribatuko gastuak	133.549,46	133.409,97	151.590,25	160.757,12	165.967,50	172.313,13
Egotzitako gastu guztia (komuna eta espezifikoa)	553.908,14	489.495,16	647.535,91	686.356,34	724.750,25	762.214,14
Gastua ehunekotan, irakaskuntza publikoan	75,89	72,75	76,59	76,58	77,10	77,39
Gastua ehunekotan, itunpeko irakaskuntza pribatuan	24,11	27,25	23,41	23,42	22,90	22,61
Irakaskuntza publikoko gastu osoaren bilakaera	1	0,85	1,18	1,25	1,33	1,40
Itunpeko irakaskuntza pribatuko gastu osoaren bilakaera	1	1,06	1,13	1,20	1,24	1,29

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

112. grafikoa: Gastuaren bilakaera eta irakaskuntza sareak. 2009=1

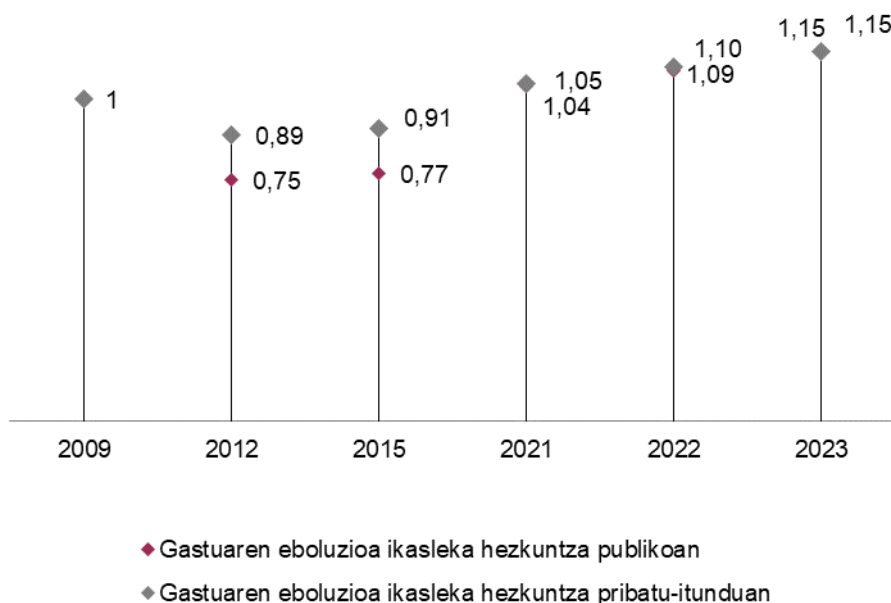

Iturria: Aurrekontuen eta Kudeaketa Ekonomikoaren Atala

65. taula: Ikasle bakoitzeko gastu publikoaren bilakaera irakaskuntza sareen arabera

	2009	2015	2020	2021	2022	2023
Ikasleko gastua, irakaskuntza publikoan	6,95	5,33	6,84	7,20	7,60	7,96
Ikasleko gastua, itunpeko irakaskuntza pribatuan	3,88	3,52	3,85	4,09	4,27	4,46
Ikasleko gastuaren bilakaera, irakaskuntza publikoan	1,00	0,77	0,98	1,04	1,09	1,15
Ikasleko gastuaren bilakaera, itunpeko irakaskuntza pribatuan	1,00	0,91	0,99	1,05	1,10	1,15

113. grafikoa: Ikasle bakoitzeko gastu publikoaren bilakaera irakaskuntza sareen arabera. 2009=1

Ikasleen kopuruak goranzko antzeko joera izan du 2019ra arte irakaskuntza publikoan bezala itunpeko irakaskuntza pribatuan ere. Hala ere, 2020an, irakaskuntza publikoko ikasleen kopuruak gora egin zuen, eta pixka bat jaitsi zen, berriz, itunpeko irakaskuntza pribatuko ikasleena. 2021ean, sare publikoan ikasleen kopuruak gorantz jarraitu du, eta itunpeko sare pribatuan, berriz, aurreko urteko mailari eutsi dio. 2022. urtean nabaritu da ikasle kopurua zertxobait igo dela sare publikoan, aurreko urtean baino 443 ikasle gehiago izan baititu, eta jaitsi egin da itunpeko sare pribatuan, aurreko urtean baino 459 ikasle gutxiago izan baititu. 2023an, joerak 2022koaren antzekoa izaten jarraitzen du, nabarmen igota sare publikoan matrikulatu diren ikasleak, itunpeko sare pribatua apur bat jaitsi ahala. Oinarri urtea kontuan hartuta, eta ehunekotan, irakaskuntza publikoko ikasleen kopurua % 23 handitu da, eta % 12, aldiz, itunpeko irakaskuntza pribatuko ikasleena.

Gastu osoaren bilakaera aztertuz gero, sare publikoan joera goranzkoa da. Azken urteetan gairitu egin da 2009ko oinarri urteko gastu maila. 2023. urtean gastu maila % 40 handiagoa izan da erreferentziazko urtekoa baino. Itunpeko sare pribatuan, aldi horretako gastuaren bilakaera ere goranzkoa izan da, eta gairitu egin du gastua, oinarri urtearen aldean, 2015etik.

Aldi horretan sare publikora eta itunpeko sare pribatura bideratutako gastu ehunekoaren proportzioa aztertuz gero, bilakaera positiboa da sare publikorako eta negatiboa itunpeko sare pribaturako. 2023an, apur bat hazi egin da sare publikoko gastuaren ehunekoa, guztizko gastuaren % 77,39a iristeraino. Era berean, itunpeko sare pribatuan gastuaren ehunekoa % 22,61era jaitsi da.

Ikasle bakoitzeko gastua aztertuz gero, joera goranzkoa da bai sare publikoan bai itunpeko sare pribatuan; 2023an, bi kasuetan gastua %15 altuagoa da oinarriko urteko gastua baino, 7,96 mila eurokoa izanik ikasle bakoitzeko sare publikoan eta 4,46 mila eurokoa itunpeko sare pribatuan.

3.5. Gastua sare pribatuan

Txosten honetan orain arte aurkeztu den gastu publikoa irakaskuntza publikoari eta itunpeko irakaskuntza pribatuari buruzkoa eta bietako gastu komunei buruzkoa izan da. Sare pribatuak (itunpekoa edo ez) izandako finantzaketa eta gastua aurkezteko, irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkestako datuak erabiliko dira.

Araututako irakaskuntza pribatuko ikastetxe guztiak biltzen dituzte analisirako unitateek, hau da, hezkuntza administrazio publikoek homologatutako guztiak; horien jarduera nagusia da inkesta horretako hezkuntza maila bat edo gehiago eskaintzea eta horren arabera funtzionatzea erreferentziazko aldian.

Irakaskuntza pribatuko ikastetxetzat jotzen dira titulartzat izaera pribatuko pertsona juridiko edo fisiko bat dutenak. Ikastetxeari zuzenduta dago inkesta eta ez enpresari. Erreferentziazko aldia urtea da, irakaskuntza pribatuko ikastetxeetako ikasturteko datu guztiak eskuratu nahi baitira. Ikastetxe horien jarduera nagusia hezkuntza maila bat edo gehiago ematea izanen da, eta horren arabera funtzionatuko dute inkestak erreferentziazkat hartutako aldian.

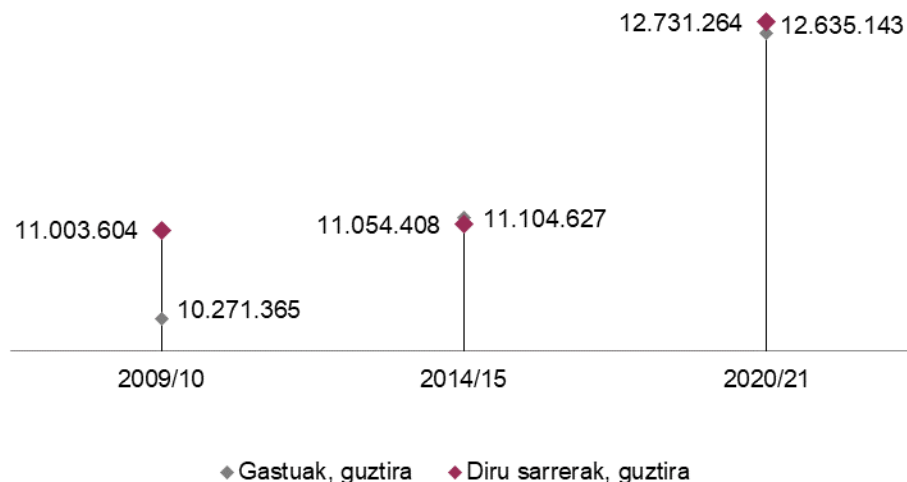
Bestalde, inkesta hori bost urtez behin errepikatzen da. Horregatik, 2009-2010, 2014-2015 eta 2020-2021 (aztertutako azken ikasturtea) ikasturteetako datuak eskaintzen dira. Hurrengo inkesta 2025. urtean emanen da argitara.

Horri dagokionez, komeni da kontzeptu hauek argitzea:

- Gastu arruntak: ikastetxearen funtzionamendurako beharrezkoak direnak, datuek erreferentziazkat hartutako aldian egindakoak, albo batera utzita kontsumitu diren ala ez, edo ordaindu diren ala ez (sortzapenaren irizpidea).
- Diru-sarrera arruntak: ikasleei kobratutako kuotak, kapitalekoak ez diren jasotako transferentziak eta ikastetxeak eskainitako gainerako zerbitzuengatik kontraprestazio moduan jasotako beste diru-sarrera batzuk.

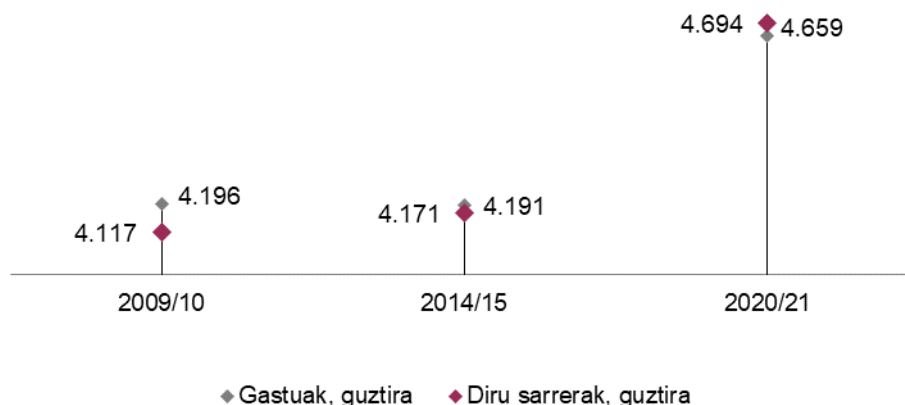
Ikastetxe pribatuetako jarduerari buruzko ezaugarri ekonomikoak zenbait irizpideren arabera jasota azaltzen dira inkestan. Hori horrela, azken hiru azterketetan adierazle motaren arabera gastuen eta diru-sarreraren egiturak datu hauek erakusten ditu:

114. grafikoa: Gastuak eta diru-sarrerak guztira unibertsitateaz kanpoko hezkuntza pribatuan. Balio absolutuak (milaka eurotan)

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

115. grafikoa: Gastuak eta diru-sarrerak unibertsitateaz kanpoko hezkuntza pribatuan ikasle bakoitzeko (eurotan)

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

8. eranski na

Hezkuntza pribatuak 756 milioi euroko ustiapen emaitza lortu zuen 2020-2021 ikasturtean. Zenbateko hori 2014-2015 ikasturtekoa baino % 27,0 handiagoa da; ikasturte horretan egin zen aurreko edizioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza pribatuak 408 milioi euroko emaitza positiboa lortu zuen 2020-2021 ikasturtean; hau da, 2014-2015 ikasturtearen aldean % 6,5eko igoera izan zuen.

Emaitzak interpretatzerakoan kontuan hartu behar da haietan eragina izan dezakeela 2020. urteko ezohiko egoerak, COVID-19aren pandemiaren ondoriozko mugikortasun murrizketek sortuak. Pandemiak bereziki eragin zien zerbitzu osagarriari, eta horiek beherakada nabarmena izan dute bai diru-sarreretan bai gastuetan, baina batez ere lehenengoetan. Egitura ekonomikoari erreparaturaz gero, ikasle bakoitzeko diru-sarrerak eta gastuak txikiagoak izan ziren murrizketen garaian (2020ko datuak). Diru-sarrerak gutxi gorabehera % 15,6 txikiagoak izan ziren (% 10,0 ikastetxe itunduetan eta % 32,6 itundu gabeko ikastetxeetan), eta gastu arruntak % 14,0 txikiagoak (% 8,9 ikastetxe itunduetan eta % 30,9 itundu gabekoetan).

Ikasle bakoitzeko emaitzak % 4,6 hazi ziren aurreko inkestaren aldean unibertsitateaz kanpoko hezkuntzan (151 euro arte ikasle bakoitzeko) eta % 23,7 hazi ziren unibertsitate hezkuntzan (742 euro arte ikasle bakoitzeko).

Administrazio Publikoak jarri zuen unibertsitateaz kanpoko hezkuntzako ikastetxeen diru-sarrera arruntak % 57,0 eta unibertsitate ikastetxe pribatuaren % 2,8. Bi ehunekoak 2014-2015 ikasturtean izandakoen antzekoak dira.

Familien ikuspuntutik, unibertsitateaz kanpoko hezkuntza pribatuaren irakaskuntza kuoten batez besteko kostua 1.421 eurokoa izan zen ikasle bakoitzeko 2020-2021 ikasturtean. Bestalde, unibertsitate irakaskuntza pribatuaren batez besteko kostua 5.604 eurokoa izan zen.

Irakaskuntza pribatuko ikastetxeek jaso zituzten diru-sarrera arruntak 12.533 milioi eurokoak izan ziren (4.621 euro ikasle bakoitzeko, eta 2014-2015 ikasturtean, berriz, 4.138 euro ikasle bakoitzeko). Diru-sarrera arruntak % 57,0 Administrazio Publikotik etorri ziren, % 40,4 familiek ordaindutako kuotetatik, eta gainerako % 2,6a transferentzietatik edo beste diru-sarrera pribatu

batzuetatik (dohaintzak, guraso elkarteak ordainketak, zerbitzu emakidak...). Banaketa hori 2014-2015 ikasturtearen antzekoa da. Dirulaguntza publikoetan batez beste 2.632 euro eman ziren ikasle bakoitzeko, 2014-2015 ikasturtean baino % 17,3 gehiago. Autonomia erkidegoetan, ikasle bakoitzeko batez besteko dirulaguntza handienak Euskal Autonomia Erkidegokoa eta Nafarroako Foru Komunitatekoa izan ziren (4.174 euro eta 3.607 euro hurrenez hurren). Maila apalenak Madrilgo Erkidegokoa eta Kanarietakoak izan ziren (2.138 euro eta 1.687 euro hurrenez hurren). Familiek ikastetxeari ordaindutako urteko kuotak, berriz, batez beste 1.868 eurokoak izan ziren ikasle bakoitzeko. Autonomia erkidego hauetan ordaindu zituzten familiek kuota handienak ikasle bakoitzeko: Katalunian (2.832 euro), Madrilgo Erkidegoan (2.720 euro) eta Kanarietan (1.859). Aldiz, unibertsitateaz kanpoko hezkuntzako kuota txikienak ordaindu ziren Extremaduran (481 euro) eta Melillako eta Ceutako hiri autonomoetan (288 eta 66 euro hurrenez hurren).

Diru-sarrerak: diru-sarrera arrunten egitura hezkuntza mailaren arabera aztertuta, familien ekarpen nagusia Batxilergokoa izan zen, familiek 3.849 euro jarri baitzituzten eta sektore publikoak 1.343. Haur Hezkuntzako lehen zikloan familiek batez beste 2.462 euro jarri zituzten eta sektore publikoak 824. Gainerako hezkuntza mailetan finantzaketa publikoak pisu handiagoa izan zuen, batez ere Oinarrizko LHko irakaskuntzetan eta antzekoetan (sektore publikoak 4.628 euro eta familiek 780) eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan (sektore publikoak 3.337 euro batez beste eta familiek 1.687).

Gastuak: unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza pribatuko ikastetxeek 12.124 milioi euroko gastu arruntak izan zituzten (4.471 euro ikasle bakoitzeko, eta 2014-2015 ikasturtean, berriz, 3.901 euro ikasle bakoitzeko). Gastuen % 71,6 langileen ordainsarietara bideratu zen, % 27,8 ondasun eta zerbitzuak gastuetara eta % 0,6 zergak ordaintzera. Langile gastu txikienak Haur Hezkuntzan izan zituzten (2.343 euro ikasle bakoitzeko), eta handienak Oinarrizko Lanbide Heziketako irakaskuntzetan eta antzekoetan (4.574 euro ikasle bakoitzeko).

Emaizta arruntak: unibertsitateaz kanpoko hezkuntza mailetan, emaitza arruntak positiboak izan ziren, Haur Hezkuntzako lehen zikloko irakaskuntzan izan ezik. Ikasle bakoitzeko emaitzarik onenak lortu ziren goi mailako eta erdi mailako lanbide irakaskuntzetan (434 eta 271 euro, hurrenez hurren) eta Batxilergoan (196). Haur Hezkuntzako lehen zikloan, kontrara, ikasle bakoitzeko emaitza arruntak negatiboak izan ziren (-180 euro).

Ikastetxe itunduetan 2.198.212 ikasle izan zituzten guztira (irakaskuntza pribatuko ikastetxeetako ikasleen % 81,0), eta horietatik % 92,9 ikasgela itunduetara joan ziren eta % 7,1 itundu gabeko ikasgeletara. Administrazio Publikoak ikastetxe itunduen gastu arrunten % 73,9rako eman zuen dirulaguntza. Itundu gabeko ikastetxeetan portzentaje hori % 2,1 izan zen. Itundu gabeko ikastetxeek 399 euroko emaitza arruntak lortu zituzten ikasle bakoitzeko, 2014-2015 ikasturtean baino % 8,1 gehiago. Ikastetxe itunduetan emaitza arruntak 93 eurokoak izan ziren ikasleko, 2014-2015 ikasturtean baino % 2,1 gutxiago. Ikasle bakoitzeko egiturari dagokionez, ikastetxe itunduek ikasle bakoitzeko izan zituzten gastuak itundu gabeko ikastetxeenak baino txikiagoak izan ziren, baina langile gastuak handiagoak izan zituzten. Bestalde, ikastetxe itunduen diru-sarrerak itundu gabeko ikastetxeenak baino txikiagoak izan ziren, dirulaguntza publiko arrunten bidez jasotakoak izan ezik.

Itundu gabeko ikastetxeek 4.958 euroko gastu arruntak eta 5.357 euroko diru-sarrerak izan zituzten ikasleko. Itunduetan, berriz, ikasleko gastuak 4.356 eurokoak izan ziren eta diru-sarrerak 4.449 eurokoak, eta ikasgela itunduen eta itundu gabeen arteko aldeak izan ziren.

Zerbitzu osagarriak: eskaintako zerbitzu osagarrien truke familiek 1.213,5 milioi euro ordaindu zituzten 2020-2021 ikasturtean. Zenbateko horrek diru-sarreraren % 9,7 biltzen du (% 8,5 ikastetxe itunduetan eta % 13,8 itundu gabekoetan). Zenbateko horretatik % 75,5 jantokirako izan zen, % 7,8 garraiorako, % 2,7 haurrak eskola orduen aurretik eta ondoren zaintzeko, % 1,1 egoitzarako eta % 13,0 bestelako zerbitzuetarako ("eskola tupper-a", kabinete psikopedagogikoa, erizaintza...). Administrazio publikoek 122 milioi euro eman zituzten zerbitzu horietara bideratutako dirulaguntzetan.

Hezkuntza mailaren araberrako azken emaitza arruntak hauek dira:

66. taula: Emaizta arruntak unibertsitateaz kanpoko hezkuntza mailaren arabera. Irakaskuntza pribatua 2021-2022 aldian

2021-2022	Balio absolutuak (milaka eurotan)			Ikasle bakoitzeko balioak (eurotan)		
	Diru-sarrera arruntak	Gastu arruntak	Ustiapen emaitzak*	Diru-sarrera arruntak	Gastu arruntak	Ustiapen emaitzak*
Guztira	12.533.565	12.124.848	408.717	4.621	4.471	151
Haur H., 1. zikloa	716.346	754.064	-75.436	3.423	3.603	-180
Haur H., 2. zikloa	1.677.675	1.641.220	36.455	4.277	4.184	93
Lehen Hezkuntza	4.341.340	4.185.072	156.268	4.665	4.497	168
DBH	3.579.792	3.465.096	114.696	5.141	4.976	165
Batxilergoa	1.010.674	973.768	36.906	5.358	5.163	196
Oinarrizko LH eta parekoak	149.573	144.961	4.611	5.559	5.388	171
Irakas. prof. Erdi mailako zikloa	445.714	414.301	31.413	3.850	3.579	271
Irakas. prof. Goi mailako zikloa	612.450	546.365	66.086	4.019	3.585	434

* Ustiapen emaitza: diru-sarreraren eta gastuen arteko aldea

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

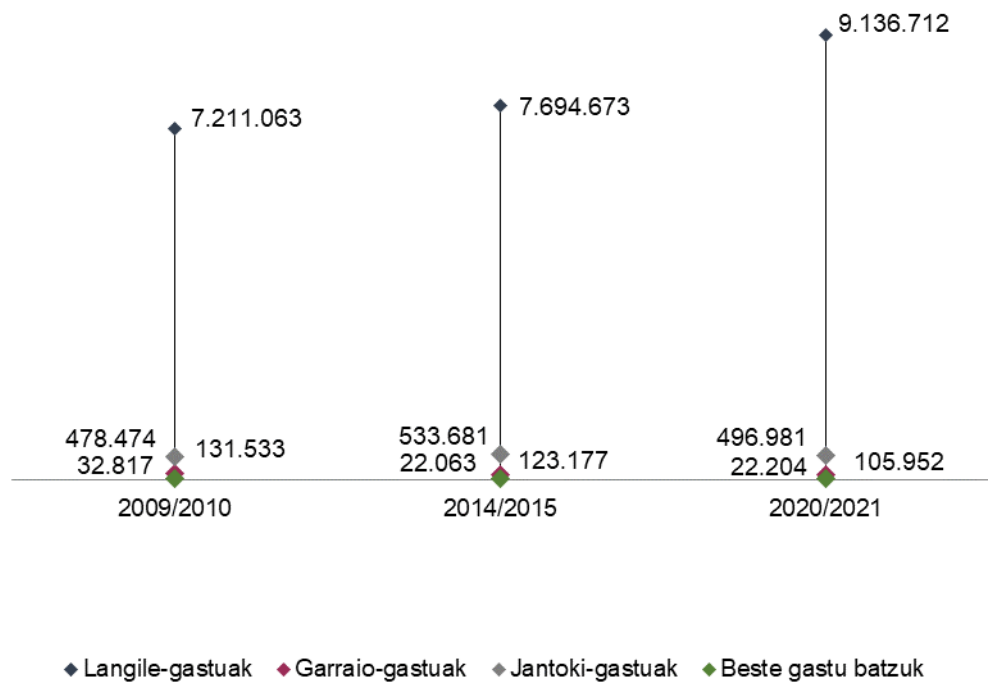
9.
eranski
na

67. taula: Zenbait gasturen egituraren laburpena ikastetxearen titulartasunaren arabera (milaka eurotan)

	2014-2015			2020-2021		
	Guztira	Ikastetxe itundua	Itundu gabeko ikastetxea	Guztira	Ikastetxe itundua	Itundu gabeko ikastetxea
Langileen gastuak, guztira	7.694.673	6.338.162	1.356.511	9.136.712	7.560.673	1.576.039
Garraioa	123.177	59.880	63.297	105.952	54.335	51.618
Jantokia	533.681	389.583	144.098	496.981	369.643	127.338
Egoitza	7.097	3.026	4.071	4.564	1.610	2.954
Haurren zaintza	14.235	10.773	3.462	10.587	8.516	2.071
Beste zerbitzu batzuk	22.063	17.669	4.395	22.204	14.573	7.630
Administrazioa	97.783	66.500	31.283	169.345	104.691	64.654
Guztira	8.492.709	6.885.593	1.607.117	9.946.345	8.114.041	1.832.304

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

116. grafikoa: Gastuen bilakaera ikastetxearen titulartasunaren arabera (milaka eurotan)

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

10.
eranski
na

Ikastetxe pribatuak azken bi ikasturteetan izandako diru-sarrerak beheko taulan ageri dira, eta eranskinean jaso dugu lehenagoko informazio eskuragarria.

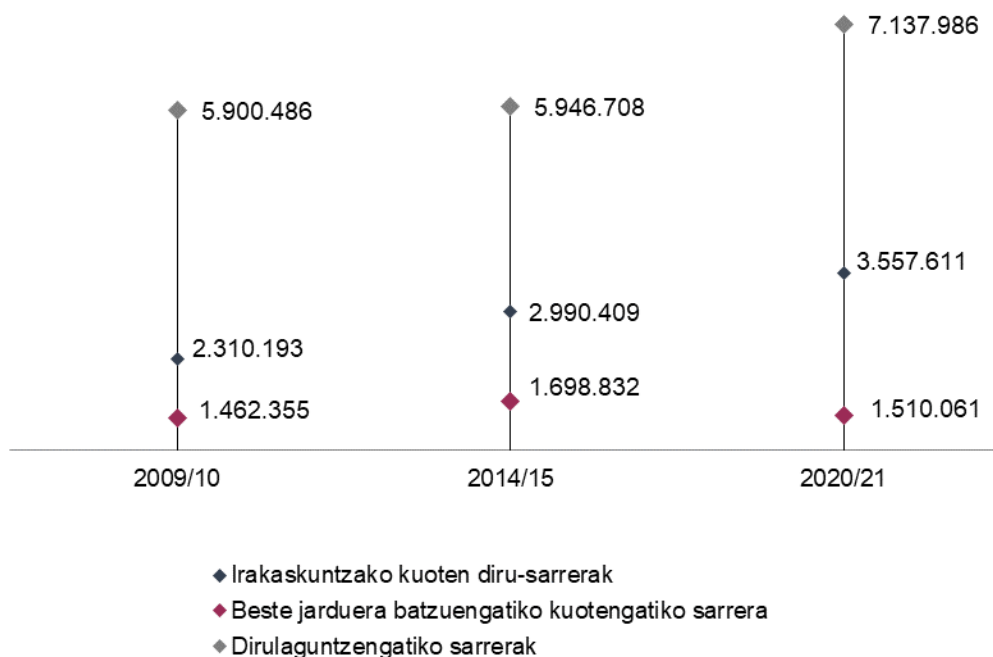
68. taula: Diru-sarreren laburpena ikastetxearen titulartasunaren arabera (milaka eurotan)

	2014-2015			2020-2021		
	Guztira	Ikastetxe itundua	Itundu gabeko ikastetxea	Guztira	Ikastetxe itundua	Itundu gabeko ikastetxea
Kuotengatiko diru-sarrerak:						
Irakaskuntza jarduerak	2.990.409	1.190.876	1.799.533	3.557.611	1.413.444	2.144.167
Eskolaz kanpoko jarduerak	217.809	160.358	57.451	153.239	119.701	33.538
Jard. osagarriak	170.555	138.610	31.945	143.287	115.447	27.840
Garraioa	112.067	50.559	61.509	94.189	45.290	48.898
Jantokia	1.002.623	698.459	304.164	915.851	635.316	280.535
Egoitza	23.544	12.744	10.799	13.303	5.041	8.261
Haurren zaintza	31.749	24.211	7.538	32.217	26.181	6.035

Beste zerbitzu osagarri batzuk	140.485	109.921	30.564	157.975	120.462	37.512
Diru-sarrerak, guztira, hauengatik:						
Dirulaguntza publikoak	5.946.708	5.896.416	50.292	7.137.986	7.080.989	56.997
Transferentzia arruntak	215.915	147.520	68.395	117.165	67.790	49.375
Beste diru-sarrera pribatu batzuk	111.933	88.565	23.368	210.743	150.516	60.227
Guztira	10.963.797	8.518.239	2.445.558	12.533.566	9.780.177	2.753.385

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

117. grafikoa: Kontzeptuen arabera multzokatutako diru-sarreraren guztizkoen bilakaera (milaka eurotan)

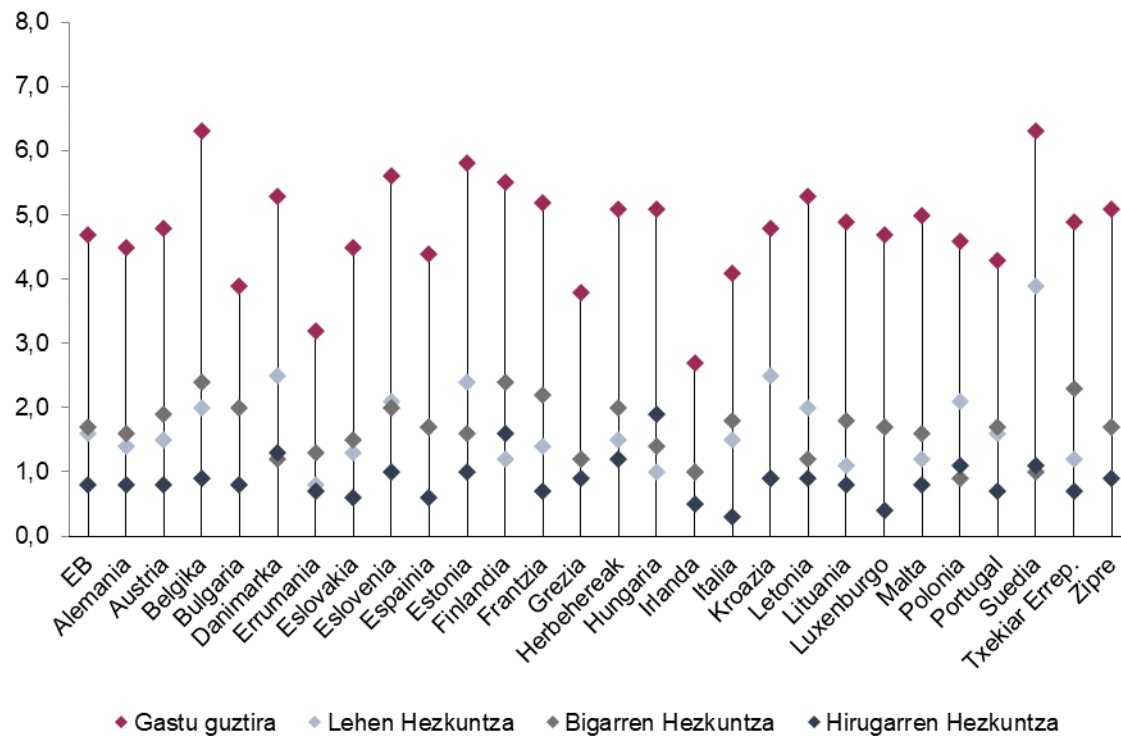
Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Irakaskuntza pribatuko finantzaketaren eta gastuaren gaineko inkesta

3.6. Datu orokor konparatiboak

Hona hemen Europar Batasuneko eta autonomia erkidegoetako zenbait adierazle, hezkuntzako gastuari dagokionez alderaketak egin ahal izateko. Honako hauek jaso ditugu: administrazioen guztizko gastuen bolumena eta hezkuntza etapei lotutako barne produktu gordinarekin erlazionatutakoak. Interesekotzat jo dugunean, faktore horien denbora bilakaerari buruzko datuak eman ditugu adierazle batzuetan.

EBn, batez besteko gastua hezkuntzan BPGd-aren % 4,7 da. Ehuneko altua dela-eta aipagarriak dira Suedia eta Belgika (% 6,3 bi kasuetan), eta Estonia (% 5,8). Kontrara, beste herrialde batzuetan, oso ehuneko txikiak dituzte: Irlandan (% 2,7), Errumanian (% 3,2) Grezian (% 3,8) eta Bulgarian (% 3,9). Espainiak BPGd-aren % 4,4 inbertitzen du hezkuntzan.

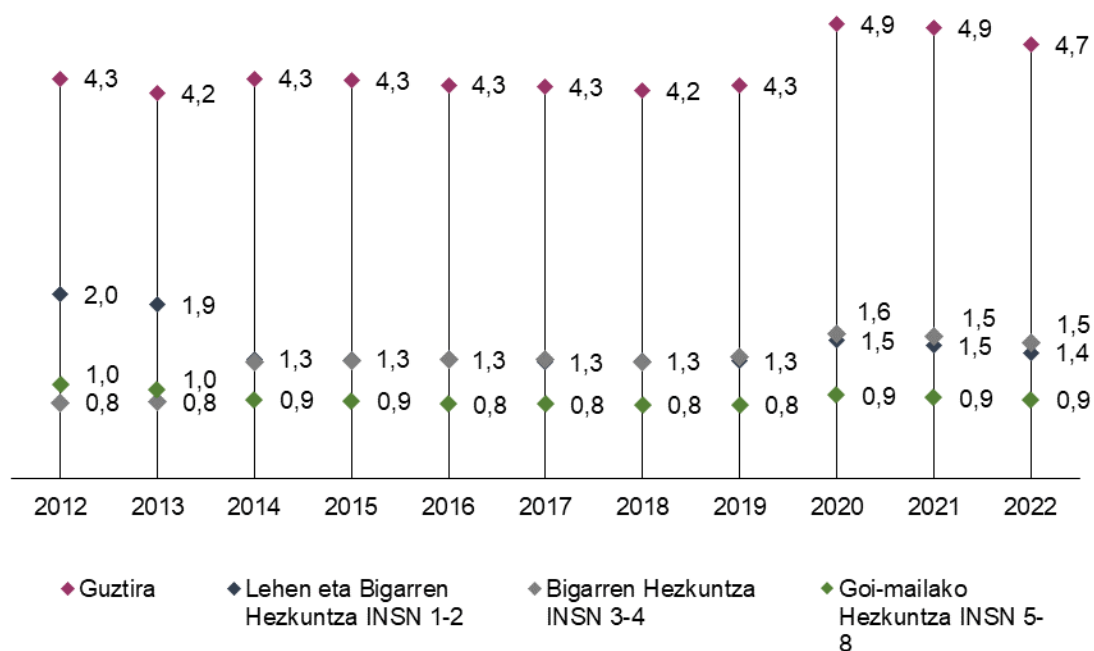
118. grafikoa: Hezkuntzako gastu publikoa EBn, BPGd-aren ehuneko gisa, hezkuntza mailen arabera. 2022

Iturria: Eurostat

Espainian hezkuntzako gastu publikoaren bilakaerak igoera izan zuen balio absolutuetan 2009ra arte; urte horretatik aurrera, behera egin zuen 2013ra arte, eta apur bat suspertu zen 2016ra arte. 2018tik behera egin arren, gastu publikoa beti egon da BPGd-aren % 4ren inguruan, aztergai den aldi osoan. 2022an pixka bat jaitsi da (0,18 hamarren) aurreko urtearekiko eta % 4,71koa izan da.

119. grafikoa: Hezkuntzako gastu publikoaren bilakaera, BPGd-aren ehuneko gisa, hezkuntza mailen arabera. Espainia

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

12.
eranski
na

Autonomia erkidegoek gastu handiagoa egin zuten hezkuntzaren arloan 2012-2022 aldian: oro har, % 36,37 handitu zen. Igoera nabariena Errioxan (% 58,41), Balear Uharteetan (% 56,76), eta Nafarroan (% 56,47) gertatu da; aldiz, mailarik baxuenak Asturiasen (% 25,90), Gaztela eta Leonen (% 26,46) eta Galizian (% 26,51) izan dira. Salbuespeneko egoera dutenez, Ceuta eta Melilla ezin dira alderatu gainerako erkidegoekin.

69. taula: Autonomia erkidegoetako administrazio publikoen hezkuntzako gastu aurrekontuaren bilakaera

AUT. ERK.	2012	2015	2018	2020	2021	2022	Aldakuntza %-tan 2022/2021	Aldakuntza %-tan 2022/2012
Guztira	46.476.414	46.597.784	50.685.260	55.175.640	59.772.933	63.380.586	6,04	36,37
Nafarroa	571.796	587.030	657.191	789.848	828.957	894.698	7,93	56,47

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

13.
eranski
na

Autonomia erkidego guztietako aurrekontuetako zenbatekoen 2022rako guztizko kopurua (59.657.245 euro) kontuan hartzean, ikusten ahal da gastu publikoak % 6,04 egin duela gora 2021. urtearekin alderatuta. Hazkunde horrek 2012ko aurrekontuetan hezkuntzarako zeuden kopuruak gainditzen ditu (46.476.414 euro). Horrek 2012koa baino % 36,37 handiagoa izan dela esan nahi du.

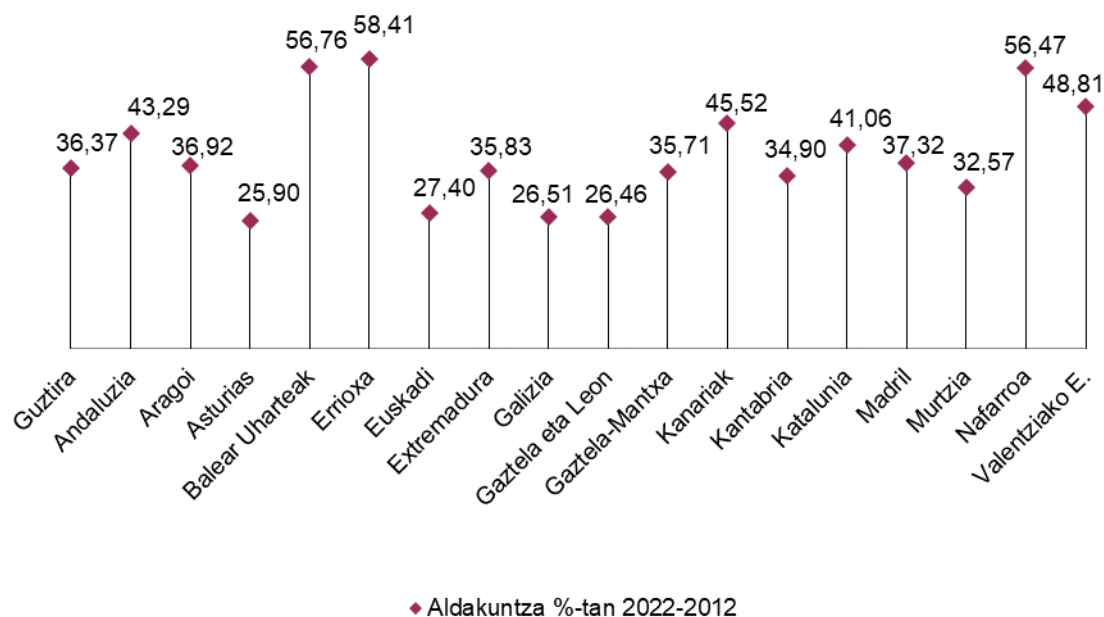
Azken urte hauetan, kopuruen guztizkoaren aldakuntzak positiboak izan dira, eta susperraldi bat izan dela erakusten du; 2012ko zenbatekoetara iritsi eta, areago, horiek gainditu dira.

2010etik aldaketa negatiboekin metatutako murrizketak gogorarazi behar dira. Autonomia erkidego guztietako guztizko kopura 2016tik aurrera baino ez zen hasi pixka bat handitzen. Ehuneko horiek argi erakusten dute inbertsioaren murrizketa larria, bai eta hezkuntzan behin eta berriro izan diren galerak berreskuratzeko zailtasuna ere, azken urteetan igoerak izan arren.

Datu positiboa da autonomia erkidego guztiek hezkuntza aurrekontuak handitu izana 2022. urtean 2021arekin alderatuta. Galizia, Katalunia eta Extremadurak igoera txikiena dute. Beste batzuetan igoera % 8,0tik goitikoa izan da: Andaluzian % 8,23, Errioxan % 9,22 eta, nabarmen gainera, Valentziako Erkidegoan % 10,54.

2012 eta 2022 artean, hezkuntza gastuak hobera egin du autonomia erkidego guztietan. Igoerarik handiena Errioxan (% 58,41), Balear Uharteetan (% 56,76) eta Nafarroan (% 56,47) gertatu zen. % 30etik beherako balioa dago Asturiasen (% 25,90), Gaztela eta Leonen (% 26,46), Galizian (% 26,51) eta EAEn (% 27,40).

120. grafikoa: Autonomia erkidegoetako administrazio publikoen hezkuntzako gastu aurrekontuaren bilakaera

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

13.
eranski
na

3.7. Baliabide materialak

Atal honetan, hezkuntza prozesuak garatzeko ezinbestekoak diren baliabide materialak sartzen dira.

3.7.1 Baliabideak 0-3 urteetan

Haur hezkuntzako lehen zikloa hezkuntza ziklo iraunkor moduan finkatu da. Bertan, Nafarroako haur hezkuntzako eskolen sare publiko osoko doakotasunaren eta unibertsaltasunaren alde egin da, eta, horren arabera, plaza publikoen eskaintza igo egin da, haur eskola berriak sortu edo daudenak handituta.

Era berean, hezkuntzako arretaren kalitatea hobetzeko, haur hezkuntzako eskoletan hezkuntza indartzeko langileak sartu dira, eskola bakoitzean matrikulatuta dauden haurren kopuruaren arabera. Zehazki, 2023-2024 ikasturtean neurri horri esker haur hezkuntzako 118,5 hezitzaile sartu dira ikastetxeetako plantilla indartzera eta funtzionamendu ratioa adin tarte bakoitzerako ezarritako ratioa baino txikiagoa izan dadin bultzatzera.

Egungo funtzionamendu ereduan, Nafarroako udalak dira ikastetxe eta zerbitzuen titularrak. Halaber, Nafarroako Gobernuak eta familiek ere laguntzen dute finantzaketan. Gainera, haur hezkuntzako eskola batzuen titularra Hezkuntza Departamentua bera da.

2023-2024 ikasturtean martxan dauden haur eskolak 103 dira. Horietatik 96 dira udalaren titulartasunekoak eta 7 Hezkuntza Departamentuaren menpekoak.

2023-2024 NHST
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Ikastetxe horiek 78 udalerri desberdinetan daude eta, hasiera batean, eskaintza 6.678 plazakoa da. Ikasturte hasieran matrikulatutako haurren kopurua 5.047koa izan da, baina ikasturtean zehar 5.205era igo da.

2023-2024 ikasturtearen hasieran eskainitako eta okupatutako plazen eta ikastetxeen kopuruari buruzko datuak honakoak dira:

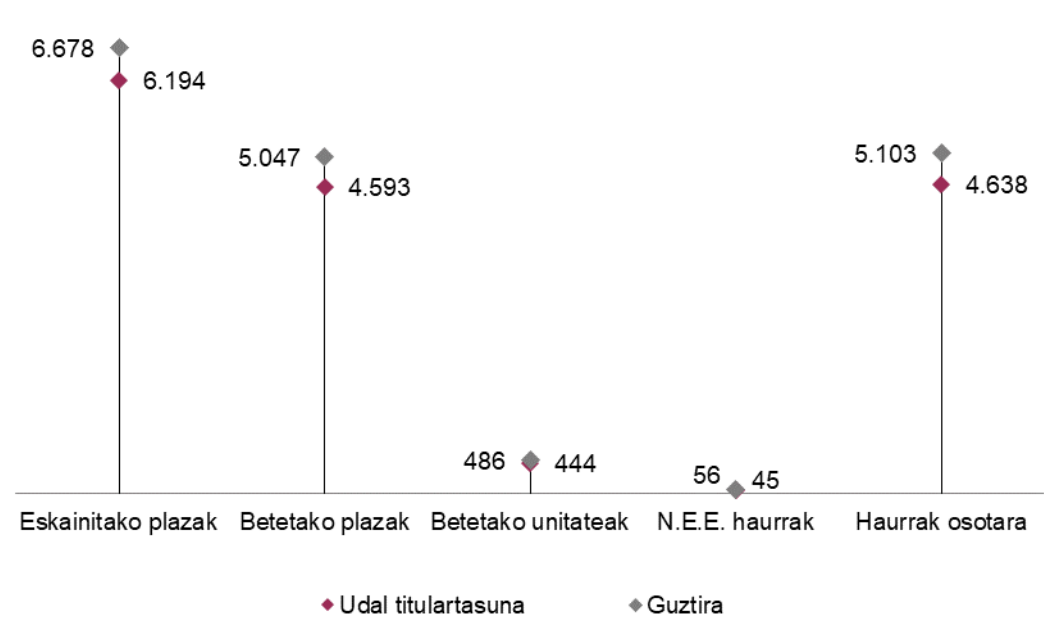
70. taula: Haur eskolak. Nafarroa. 2023-2024

Ikastetxeak	Udalerriak	Ikastetxeak	Eskainitako plazak	Okupatutako o plazak	Okupatutako o unitateak	Hezkuntza-premia bereziak dituzten haurrak	Haurrak, guztira
Udal titulartasuna	77	96	6.194	4.593	444	45	4.638
Hezkuntza Departamentuak kudeatzen dituenak	3 (Iruña, Burlata eta Corella)	7	495	454	42	11	465
Guztira	78	103	6.678	5.047	486	56	5.103

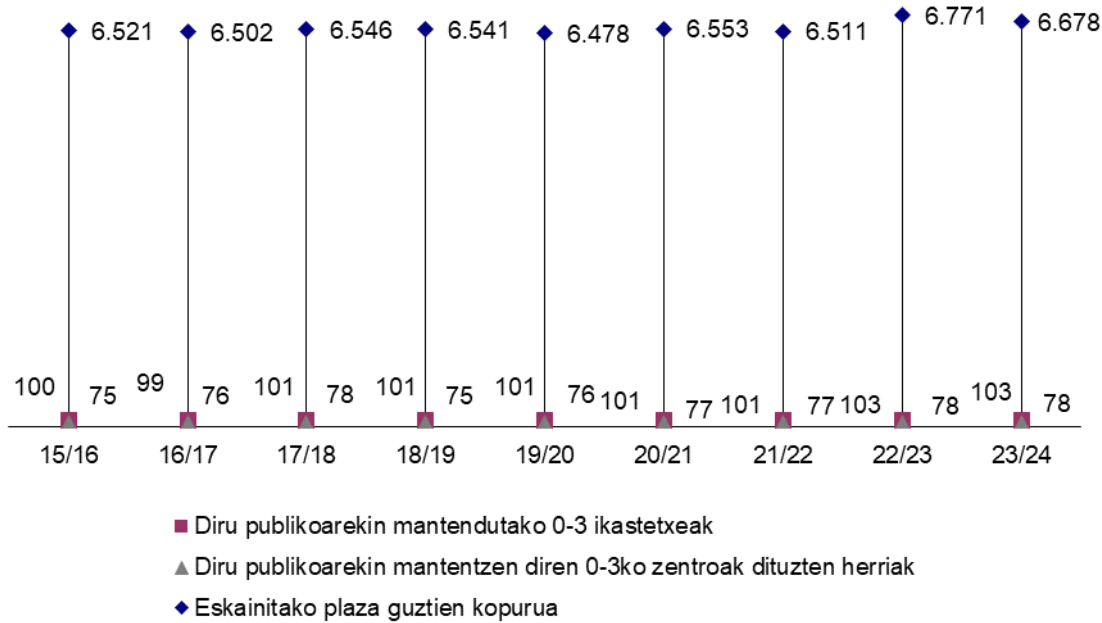
Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

121. grafikoa: Haur eskolak. Nafarroa. 2023-2024

Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

122. grafikoa: 0-3 urteko haurrentzako ikaspostuen eta ikastetxe publikoen bilakaera

Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

Toki entitateen mendeko Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxeak eranskinean jasota daude, datu hauek adierazita: herria, hizkuntza modalitatea, eskolaldi mota, eta matrikulatutako haurrak guztira.

3.7.2 Ikastetxe publikoak. Araubide orokorreko irakaskuntzak

- Ikastetxe eta unitate kopuruari buruzko oinarrizko datuak

Hurrengo taulan, ikastetxetzat jo da erregistro ofizialetan bere kodearekin identifikatuta dagoena, zenbat egoitzak osatzen duten eta zer irakaskuntza ematen dituen gorabehera.

71. taula: Ikastetxe publikoen kopuruaren bilakaera

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Araubide orokorreko ikastetxeak	234	235	236	236	235	234	234	234
Haur Hezkuntzako 2. zikloa eta Lehen Hezkuntza	172	172	172	170	169	168	168	168
Bigarren Hezkuntza	60	61	62	63	64	64	64	64

2023-2024 NHST**HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK****Aurkibidea →**

DBH soilik	16	17	18	18	19	20	19	19
DBH eta Batxilergoa	22	22	22	23	23	24	25	24
DBH, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa	6	6	6	5	5	3	4	5
Batzilergoa eta Lanbide Heziketa	3	3	1	1	1	1	0	0
Lanbide Heziketa soilik	12	12	14	15	14	14	16	16
DBH eta Lanbide Heziketa	1	1	1	1	1	1	0	0
Hezkuntza Berezia	2	2	2	2	2	2	2	2
Araubide bereziko ikastetxeak	65	65	65	65	65	66	66	66
Arte eskolak	2	2	2	2	2	2	2	2
Hizkuntza eskolak	3	3	3	3	3	3	3	3
Musika kontserbatorioak	3	3	3	3	3	3	3	3
Musika eskolak	52	52	52	52	52	53	53	53
Dantza eskolak	1	1	1	1	1	1	1	1
Helduen Hezkuntzako ikastetxeak	4	4	4	4	4	4	4	4

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

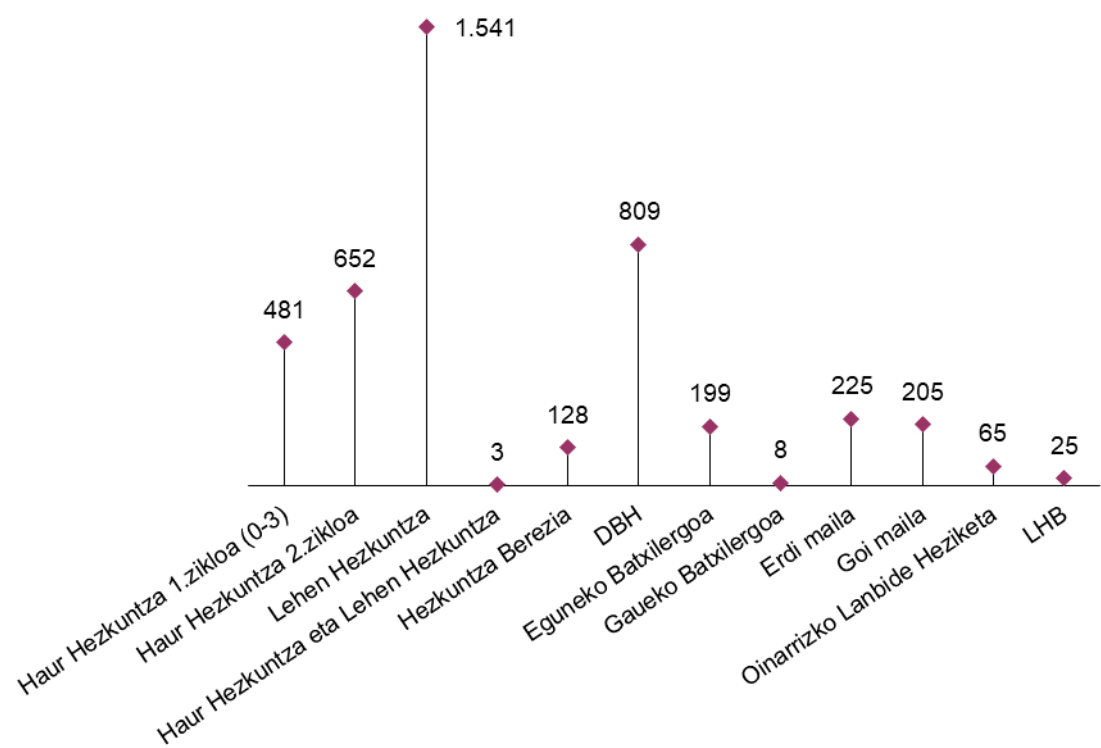
72. taula: Irakaskuntza bakoitza ematen duten ikastetxe publikoen kopurua. 2023-2024

	Kopurua
Haur Hezkuntzako 2. zikloa	166
Lehen Hezkuntza	168
Hezkuntza Berezia	89
DBH	58

** Hezkuntza Bereziaren ordezkio unitateak dituzten ikastetxeak ere zenbatu dira.*

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

123. grafikoa: Unitate kopurua. Ikastetxe publikoak. 2023-2024

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

73. taula: Helduen Hezkuntzako ikastetxeak, eremuaren eta ikasketa motaren arabera. 2023-2024

Eremua	Ikastetxea	Helduen Oinarritzko Hezkuntza				Batxilergoa		Atzerriarrentzako gaztelania	Lanbide Heziketa
		HI I	HI II	2MG G	HBH	Urru.	Gau.		
Altsasu	HOHko ikasgelak	6	21	48				103	
Elizondo-Lekaroz	Lekaroz BHI		17					30	19
Lizarra	HOHko ikasgelak	45	10	61				437	202
	Lizarraldea BHI				31				
	San Adriango Ega BHI				17				
	El Camino DBHI				4				

	Pablo Sarasate BHI				9				
Iruña	José M ^a Iribarren HOHIP	224	52	107				1131	761
	Félix Urabayen NHBHI				447	152			
	Navarro Villoslada BHI						46		
	Gurutzeko Plaza BHI						110		
Zangoza	HOHko	9						7	17
Tafalla	HOHko ikasgelak	7		34				382	16
	Marqués de Villena BHI				14				
	Sancho el Mayor BHI				8				
Tutera	Tuterako HOHIP	62		69				832	802
	Benjamín de Tudela BHI				104		60		

HOH: Helduen Oinarrizko Hezkuntza

HOHIP: Helduen Oinarrizko Hezkuntzako Ikastetxe Publikoa

NHBHI: Nafarroako Helduen Bigarren Hezkuntzako Institutua

HI I: Hasierako Ikasketak I

HI II: Hasierako Ikasketak II

2MGG: 2. mailako gaitasun giltzarriak

HBH: Helduentzako Bigarren Hezkuntza

Urru.: Urrutikoa

Gau.: Gauekoa

LH: Lanbide Heziketa. Arautu gabeko prestakuntzako ikastaroak. Informatika ikastaroak, hizkuntza ikastaroak (frantsesa, ingelesa eta euskara) eta kultura zabaltzeko ikastaroak eman dira

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Enplegurako Lanbide Prestakuntza

74. taula: Enplegurako Lanbide Prestakuntzaren modalitateak eta exekutututako aurrekontua. 2023

Modalitatea	Exekutatua (eurotan)
Langabeei zuzendutako enplegurako prestakuntza	1.699.031
Lantegi eskolak	4.838.329
Guztira	6.537.360

Iturria: Nafar Lansare-Nafarroako Enplegu Zerbitzua

- Azpiegiturak hobetzeko programak**

Atal honetan, azpiegiturak hobetzeko eta mantentzeko jarduerak aurkezten dira: eraikin berriak egiteko edo ikastetxeak handitzeko lanak; irakaskuntza guneak eraberritzea, horien

funtzionamendua hobetzeko; gune edo instalazioen akatsak zuzentzeko edo segurtasunari, osasunari edo irisgarritasunaren hobekuntzari lotutako arauetara egokitze lanak.

Toki korporazioek dute Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak zaintzeko eta mantentzeko eskumena. Udalentzako dirulaguntzetarako partida bat du Nafarroako Gobernuak, eta urtero deialdiak izaten dira, lan horietan laguntzeko. Aurrekontuko partida hori handitu egin zen 2021ean, irisgarritasun unibertsaleko jarduketak sustatzeko, eta 2022ko deialdian ere helburu bererako aurrekontu zuzkidura izan da, baina 2023ko deialdian murriztu egin da. Diruz lagundutako lanez gain, udalek eta kontzejuek beste mantentze, zaintza eta hobekuntza lan batzuk egiten dituzte beren jabetzako ikastetxeetan, dituzten betebeharrak eta indarreko araudia betez.

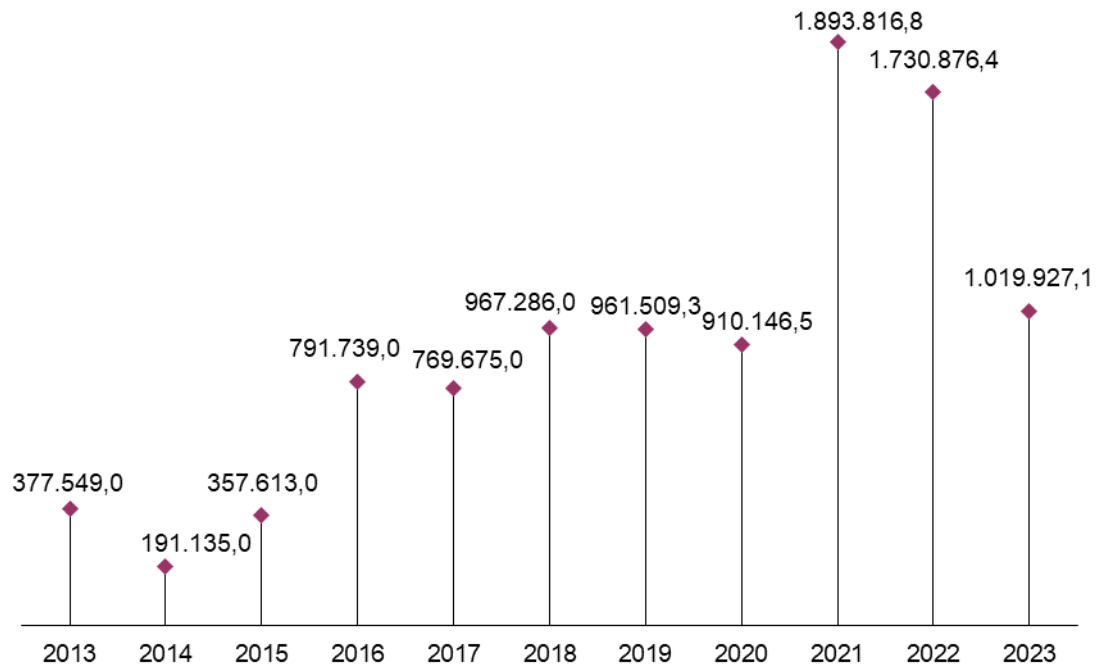
Azken urteotan, toki entitateei ikastetxeetan obrak egiteko emandako laguntzen bilakaerak adierazten du ezen, 2014ko jaitsieraren ondoren (191.135 euro), zenbatekoa handitu egin zela 2021erako (1.893.816,79 euro), berdintsu jarraitu zuela 2022rako (1.730.876,44 euro) eta murriztu egin dela 2023rako (1.019.927,05 €).

75. taula: Nafarroako udalei eta kontzejuei emandako laguntzen laburpena, exekutututako aurrekontuaren arabera

Urtea	Udalerri kopurua	Ikastetxe kopurua	Exekutututako zenbateko osoa (eurotan)
2010	18	19	580.420
2011	25	26	838.152
2012	21	23	374.861
2013	18	18	377.549
2014	15	15	191.135
2015	27	27	357.613
2016	49	49	791.739
2017	36	38	769.675
2018	34	38	967.286,53
2019	32	34	961.509,28
2020	36	39	910.146,51
2021	59	68	1.893.816,79
2022	35	38	1.730.876,44
2023	25	28	1.019.927,05

Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

124. grafikoa: Nafarroako udalei eta kontzejuei emandako laguntzen laburpena, exekutututako aurrekontuaren arabera

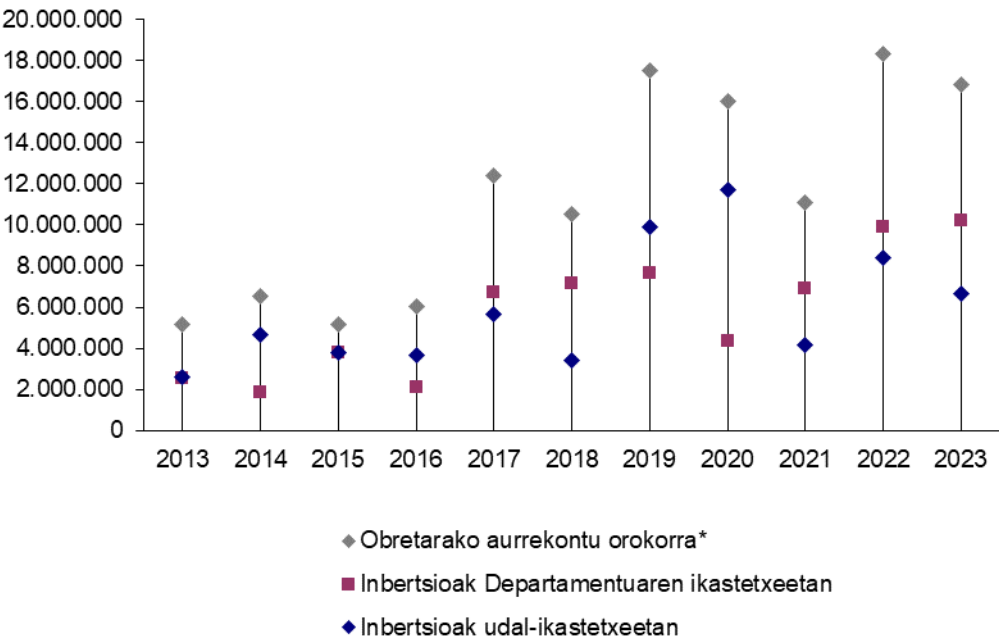
Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

16.
eranski
na

Bestalde, 2. programa ikastetxe berriak eraikitzeari eta handitzeko, egokitzeko eta hobetzeko obrei buruzkoa da. Hemen bilduta daude ikastetxe publikoak eraikitzearekin eta handitzearekin zerikusia duten lan guztiak eta ikastetxe publikoetako guneak eta instalazioak eraberritu, egokitu edo hobetzeko lanak, bai eta araudira (segurtasunari, ebakuazioari, higienezari, oztopo arkitektonikoak kentzeari eta abarri buruzkoa) egokitzeko lanak ere.

Nafarroako Gobernuak ikastetxe berriak zuzenean eraikitzen eta haien handitze, egokitze eta hobetze obrak egitera bideratutako zenbatekoek pixkanaka berreskuratu dituzte krisiaren aurreko urteetako batez besteko kopuruak. 2023an, 16.841.568 euro bideratu dira, eta 24 ikastetxe propiori eta 14 udal ikastetxeri eragin diete. Eta etorkizuneko ekitaldietarako, goranzko joera dago.

125. grafikoa: Ikastetxe berriak eraikitzeko eta ikastetxeak indarreko araudira egokitzeko lanen bilakaera (eurotan)

* Kopuru horietan ikastetxe publiko propioei eta Haur eta Lehen Hezkuntzako udal ikastetxe publikoei dagozkienak bildu dira
Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

17.
eranski
na

Hemen zehaztuta datoz azken ikasturtean Hezkuntza Departamentuaren eta toki erakundeen mendeko ikastetxe publiko berriak eraikitzeko eta daudenak handitu, egokitu eta hobetzeko egindako lanak.

76. taula: Ikastetxe berrien eraikuntza eta handitze, egokitze eta hobetze lanak. 2023-2024

Herria	Ikastetxea	Obra	Zenbatekoa
Ikastetxe publiko propioak			
Agoitz	Agoitz DBHI	Suteak antzemateko gailuaren instalazioa biomasa siloan	3.969,56
Burlata	Askatasuna BHI	Ikasnova gela eraberritzea	39.972,59
Burlata	Ibaialde BHI	Ikasnova gela eraberritzea	48.345,70
Burlata	Burlata IBP	Ikasgela berritzea	47.625,60
Cintruénigo	La Paz DBHI	Handitzeko proiektua	17.847,50
Imarkoain	CENIFER	ATECA ikasgela berritzea	4.429,35
Lodosa	Pablo Sarasate BHI	Ikasnova gela eraberritzea	48.342,07
Irunberri	Lumbier IBP	Egoitza eraikina berritzeko proiektua	114.463,66
Oronoz	Oronoz LH	Lanbide Heziketako ikastetxearen proiektua	279.581,47
Oronoz	Oronoz LH	Lursailen gozamen eskubidearen desjabetza	98.304,83

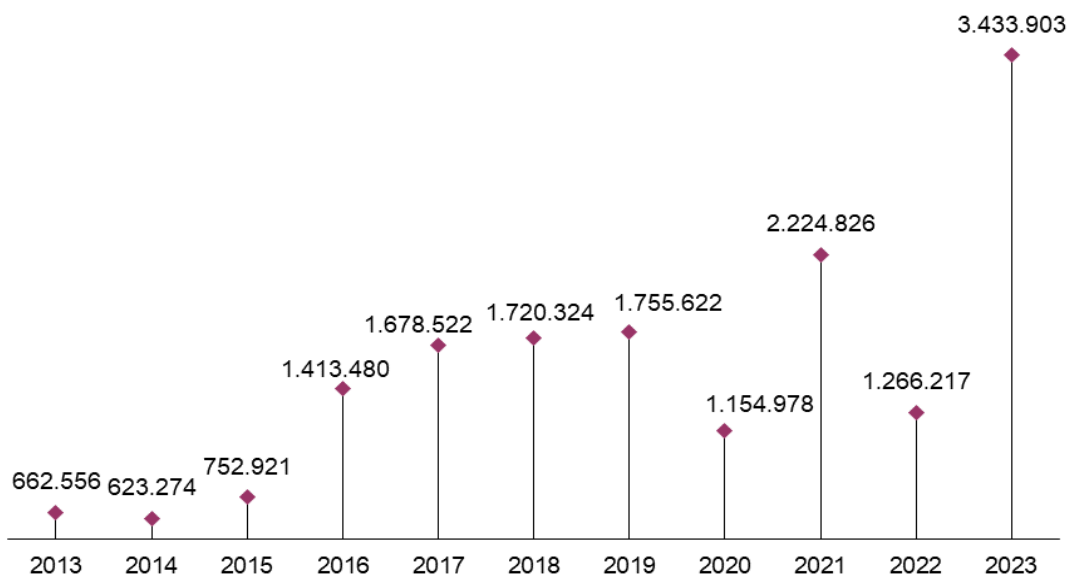
Iruña	Andrés Muñoz Garde HBIP	Erreforma eta handitze obraren amaiera	3.456.671,90
Iruña	Agroforestal BHI	ATECA ikasgela berritzea	63.066,30
Iruña	Donibane BHI	ATECA ikasgela berritzea	99.724,23
Iruña	Biurdana BHI	Pista estaltzeko obraren amaiera	57.608,63
Iruña	Iñaki Ochoa de Olza DBH	Ikasnova gela eraberritzea	6.854,21
Iruña	Iparralde BHI	Gelen gardentasun erreforma	48.126,54
Iruña	Iturrama BHI	Atezaindegia berritzea	16.550,72
Iruña	Iturrama BHI	Handitze lanen amaiera	10.071,80
Iruña	Julio Caro Baroja BHI	Handitzeko lanak	576.103,57
Iruña	Julio Caro Baroja BHI	Alternatiba ikasgela berritzea	6.788,10
Iruña	Mendillorri BHI	Ikasnova gela eraberritzea	48.387,90
Azkoien	Ribera del Arga BHI	Ikasnova gela eraberritzea	42.555,65
San Adrián	Ega BHI	ATECA ikasgela berritzea	50.907,75
Sarriguren	Sarriguren BHI	Handitzeko lanak	4.724.480,20
Tafalla	Tafallako Helduen	Lehen solairua berritzea	188.000,63
Tutera	ETE IBP	ATECA ikasgela berritzea	46.579,63
Atarrabia	Pedro de Atarrabia BHI	Ikasnova gela eraberritzea	42.902,99
Ikastetxe publiko propioen batura			10.188.263,08
Udal ikastetxe publikoak			
Abartzuza	Zumadia HLHIP	Ikastetxea handitzeko proiektua	18.150,00
Antzin	Lokiz HLHIP	Eraiki berriaren proiektua	50.433,90
Cadreita	Teresa Beltrán de Lis HLHIP	Ikastetxea zabaltzea	550.996,15
Castejón	Dos de mayo HLHIP	Behe tentsioko instalazioa	738,10
Corella	Ciudad de Corella HLHIP	Ikastetxea handitzeko proiektua	29.876,58
Fitero	Juan de Palafox HLHIP	Handitzeko lanak	725.066,39
Los Arcos	Santa María HLHIP	Sukaldeko ganbera frigorifikoa berritzea	9.674,13
Mendigorría	Julian Maria Espinal Olcoz HLHIP	Espazioen banaketa	35.208,17
Mutiloa	Irulegi HLHIP	Aire girotuko makinen birprogramazioa	2.807,44
Mutiloa	San Pedro HLHIP	Gas instalazioa eraberritzea	3.666,30
Mutiloa	San Pedro HLHIP	Metodologia berrietara egokitzeko obrak	31.571,54
Iruña	Bernart Etxepare HLHIP	Gelan bainugela berria egokitzeko obrak	3.461,25
Iruña	Lezkairu HLHIP	Eraikin berria amaitzeko obrak	2.736.392,91

Sesma	Virgen de las Nieves HLHIP	Eraikin berria amaitzeko obrak	2.411.792,55
Tafalla	Marqués de la Real Defensa HLHIP	Handitzeko lanen amaiera	43.469,59
Udal jabetzako ikastetxe publikoen batura			6.653.305,00
Guztira			16.841.568,08

Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

Ikastetxe publikoetako mantentze lanetako gastuek, 2011-2015 urteen artean behera egin ondoren, nabarmen egin dute gora azken ikasturteetan.

126. grafikoa: Ikastetxeen mantentze lanetara bideratutako zenbatekoak (eurotan)

Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

18.
eranski
na

- Ekipamenduak**

2023an, ekipamendurako zenbatekoa 986.489,01 euro izan zen. Gastu horrek 2011n izan zuen baliorik handiena (3.758 mila euro), eta 2012tik behera egin du. 2023. urtean, altzariena da partidarik handiena, eta horren atzetik daude material didaktikoa, hezkuntza berezia, ikastetxeetarako sukaldeak eta bestelako ekipamendua.

Hurrengo taulan datuak ikasketa mailaren eta kategorien arabera banakatuta ageri dira:

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

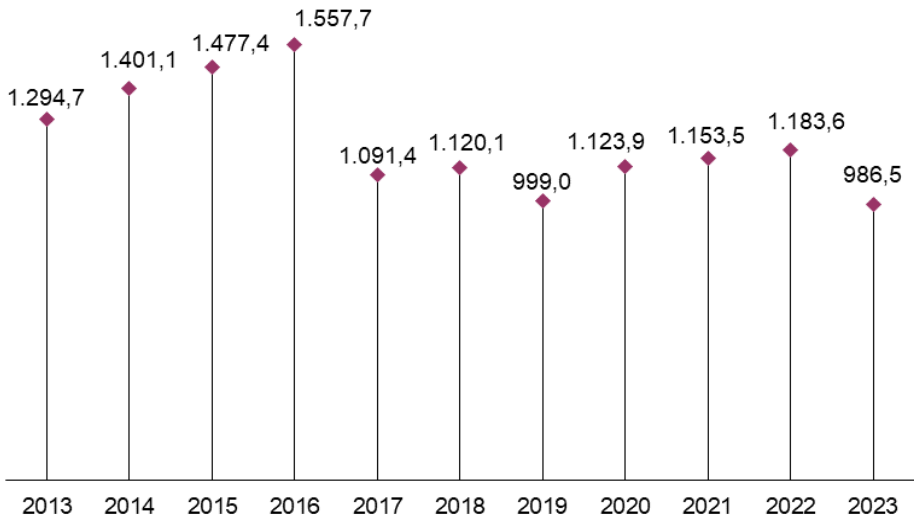
Aurkibidea →

77. taula: Egindako ekipamenduak. 2023 (eurotan)

Hezkuntza maila	Altzariak	Ikasmateriala	Sukaldeak	Hezkuntza berezia	Bestelako ekipamendua	Guztira
Haur H., Lehen H., baimenduak eta IEA	142.915,48	49.637,21	23.560,93	74.854,93	2.050,66	293.019,21
DBHI, BHI eta helduak	252.959,10	24.553,74		5.377,55	4.575,13	287.465,52
LH, arte eta hizkuntza eskolak eta ILZ	29.909,45	17.683,96				47.593,41
Haur eskolak	34.981,13	3.569,29	21,45			38.571,87
Biltegia	312.458,84	4.392,30				316.851,14
Sindikatuak	2.693,46				294,40	2.987,86
Guztira	775.917,46	99.836,50	23.582,38	80.232,48	6.920,19	986.489,01

Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

127. grafikoa: Hezkuntzako ekipamenduetara bideratutako zenbatekoak

Iturria: Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua

3.7.3 Itunpeko ikastetxe pribatuak. Araubide orokorreko irakaskuntzak

- Ikastetxe eta unitate kopuruari buruzko oinarrizko datuak

Hona hemen itunpeko ikastetxe pribatuei buruzko oinarrizko datuak, araubide orokorreko irakaskuntzei dagokienez.

Oro har, egonkortasun handia ikusten ahal da itunpeko ikastetxe pribatuen datuetan, kopuruari, unitateei eta ikasleei dagokienez.

78. taula: Itunpeko ikastetxe pribatuen kopuruaren bilakaera

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Haur Hezkuntzako 2. zikloa eta Lehen Hezkuntza soilik	22	22	22	22	22	21	22	22	22
Bigarren Hezkuntza soilik	16	16	16	16	16	17	17	16	16
Haur, Lehen eta Bigarren Hezkuntza.	28	28	28	28	28	27	28	28	28
Hezkuntza Berezia	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Itunpeko titulartasun pribatuko ikastetxeak guztira	68	68	68	68	69	67	69	68	68
Musika eskolak	10	11	10	9	9	10	9	9	9
Dantza eskolak	1	1	1	1	1	1	1	1	1

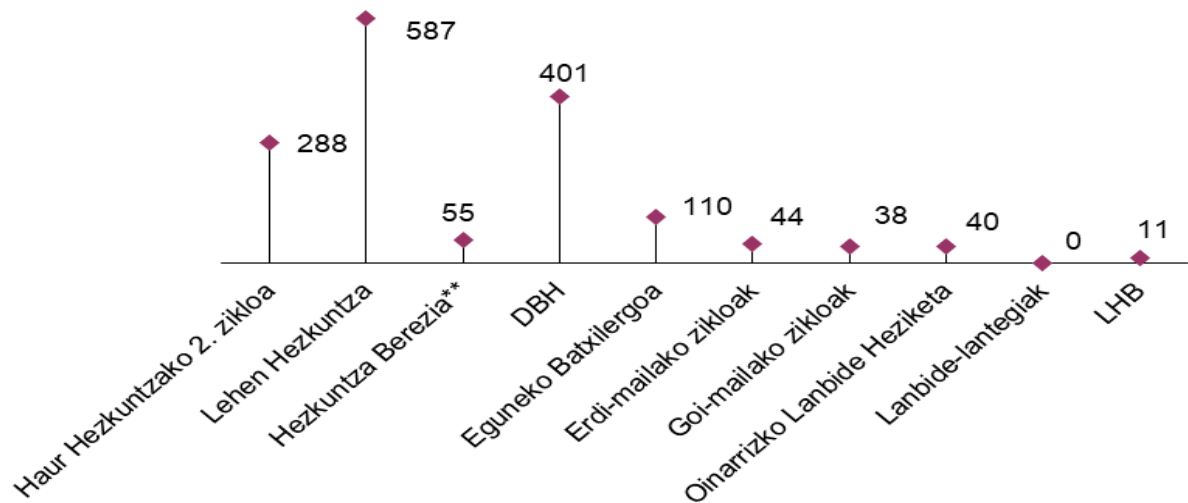
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

79. taula: Irakaskuntza bakoitza ematen duten ikastetxeen kopurua. Itunpeko ikastetxe pribatuak. 2023-2024

Maila	Kopurua
Haur Hezkuntza	49
Lehen Hezkuntza	48
DBH	38
Eguneko Batxilergoa	22
LH	31
Erdi mailako zikloa	6
Goi mailako zikloa	5
Oinarrizko LH	13
LHB	7
Lanbide lantegiak	0
Hezkuntza Berezia	21

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

128. grafikoa: Unitate kopurua. Itunpeko ikastetxe pribatuak. 2023-2024

* DBHko lehen zikloko ikasleak dituzten Lehen Hezkuntzako unitateak ere atal honetan sartzen dira. 2022an ez dago ikastetxerik Haur eta Lehen Hezkuntzako etapa mistorik duenik

** Hezkuntza berezia: hemen sartu dira bai berariazko ikastetxeetako unitateak bai Hezkuntza Bereziko ikastetxearen ordezkoko unitateak

*** Ez dira sartu LP (lantokietako prestakuntza modulua) egitea bakarrik falta zaien ikasle taldeak. Erdi eta goi mailako zikloetan eguneko eta gaueko ikasleak sartu dira

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

20.
eranski
na

3.7.4 Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuak. Araubide orokorreko irakaskuntzak

Araubide orokorreko irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxe pribatuak hemen zerrendatuta daude.

80. taula: Itundu gabeko ikastetxe pribatuak, ematen duten irakaskuntzaren arabera. 2023-2024

Modalitatea	Ikastetxea
Haur Hezkuntza	The British School of Navarra
Lehen Hezkuntza	The British School of Navarra
	Evangelista
DBH	The British School of Navarra

	Evangelista
Batxilergoa	The British School of Navarra
	Evangelista
Hezk. Berezia	Virgen de Orreaga
	Ramiro Mata
Erdi mailako zikloa	Escuela Vitae Huarte
	CTL Formación
	Foro Europeo- Escuela de Negocios de Navarra
	CTL Formación
Goi mailako zikloa	Escuela Vitae Huarte
	Impulsa Deporte
	Esc. Estudios Prof. Navarra EPNA

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

81. taula: Unitate kopurua itundu gabeko ikastetxe pribatuetan, ematen duten modalitatearen arabera. 2023-2024

Modalitatea	Ikastetxe kopurua
Haur Hezkuntza	4
Lehen Hezkuntza	13
Bigarren Hezkuntza	8
Batxilergoa	3
Hezk. Berezia	5
Erdi mailako zikloa	4
Goi mailako zikloa	30
Guztira	67

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

3.7.5. Araubide bereziko irakaskuntzako ikastetxeak

• Arte irakaskuntzak

Nafarroan, arteak irakasteko honako ikastetxe hauek daude erregistraturik (Musika, Dantza, Arte Plastikoak eta Diseinua irakasten dituzte horietan):

82. taula: Arte ikasketak. Departamentuaren ikastetxe publikoak eta eskainitako modalitateak. 2023-2024

Musika Kontserbatorio Profesionala	Musikako Goi Mailako Kontserbatorioa	Dantza Eskola publikoa	Arte eskolak
"Pablo Sarasate" Musika Kontserbatorio Profesionala - Eskusoinua - Harpa - Baxu elektrikoa - Kantua	Nafarroako Musikako Goi Mailako Kontserbatorioa - onposizioa - usikologia	Nafarroako Dantza Eskola - antza hastapena - Dantza klasikoa - Dantza	Corellako Arte eta Goi Mailako Diseinu Eskola - inarrizko Lanbide Heziketa: - ulegoko Informatika

- Klarinetea - Klabezina - Kontrabaxua - Fagota - Moko-flauta - Zeharkako txirula - Gitarra - Gitarra elektrikoa - Oboea - Organoa - Perkusioa - Pianoa - Saxofoia - Tronboia - Tronpa - Tronpeta - Tuba - Txistua - Biola - Biolina - Biolontxelo	nterpretazioa: - Eskusoinua - Harpa - Baxu elektrikoa (jazza) - Bateria (jazza) - Kantua - Jazzeko kantua - Klarinetea - Klabezina - Kontrabaxua - Kontrabaxua (jazza) - Fagota - Moko-flauta - Zeharkako txirula - Gitarra - Gitarra elektrikoa (jazza) - Oboea - Organoa - Perkusioa - Pianoa - Pianoa (jazza) - Saxofoia - Saxofoia (jazza) - Tronpa - Tronpeta - Tronpeta (jazza) - Tronboia - Tronboia (jazza) - Tuba - Txistua - Biola - Biolina - Biolontxelo	espainiarra - Helduak: - Dantza klasikoa - Dantza garaikidea - Flamenkoa	rteetako Batxilergoa: - Arte plastikoak, irudia eta diseinua - Musika eta arte eszenikoak - Erdi mailako zikloak: - Produktu Grafiko Interaktiborako Laguntza - Inprimatutako Produktu Grafikorako Laguntza - Zurgintza eta Altzarigintza (LH) - Goi mailako zikloak: - Animazioa - Diseinuko goi mailako irakaskuntzak: - Diseinu grafikoa Iruñeko Arte eta Goi Mailako Diseinu Eskola - nplegurako Lanbide Heziketa: - anbide Artistikoetako laguntzailea - rteetako Batxilergoa: - Arte plastikoak, irudia eta diseinua - Erdi mailako zikloak: - Inprimatutako Produktu Grafikorako Laguntza - Produktu Grafiko Interaktiborako Laguntza - Goi mailako zikloak: - Ikus-entzunezko grafika - Grabatu eta estanzazio teknikak - Teknika eskultorikoak - Ilustrazioa - Argazkigintza - Ebanisteria artistikoa - Diseinuko goi mailako arte ikasketak: - Barnealdean diseinua
--	--	--	--

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Gainera, badira:

- Udal kontserbatorio profesional bat.
- Udaletako 52 musika eskola (horietako bat musika eta dantza eskola da).
- Bederatzi musika eskola pribatu (horietako bat musika eta dantza eskola da).
- Dantza eskola pribatu bat.
- Goi mailako irakaskuntzak (Diseinua) ematen dituen ikastetxe pribatu baimendu bat.

- **Hizkuntzak irakasteko zentroak**

83. taula: Hizkuntza eskola ofizialak. Ikastetxe publikoak eta eskaintako modalitateak

Iruña	Tutera	NUHEO (urrutikoa)
Alemana Euskara Frantsesa Ingelesa Italiera	Alemana Euskara Frantsesa Ingelesa	Alemana Euskara Frantsesa Ingelesa

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

3.7.6 Zerbitzu osagarriak

- **Eskola garraioa**

Hezkuntza premia bereziak dituzten sare publikoko eta itunpeko irakaskuntza pribatuko ikasleen garraioak 13.976 ikasleri eragiten die, eta 19.778.786 euroko gastua izan du 2023-2024 ikasturtean.

84. taula: Eskola garraioa

Ikasturtea	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Garraioaren ibilbide	341	343	374	383	403	376	387	399	395
Kontrataturak o autobusen	258	261	279	245	241	269	265	279	282
Kontrataturak o taxien	116	120	130	138	132	135	122	120	113
Kontrataturak o konpainia									
Kostua, guztira (eurotan)	13.593.000	13.610.130	14.171.365	14.114.531	8.980.535	14.156.845	14.650.099	17.152.110	19.778.786
Garraiatutako ikasleak									
Ikasturtea	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Garraiatutako ikasleak, guztira	11.941	11.843	12.541	11.174	11.203	11.598	13.486	13.790	13.976

Iturria: Eskola Zerbitzuak Kudeatzeko Bulegoa

Eranskinean zerrendatuta daude herriak, ikastetxe onuradunak, ibilbideak eta ikasleak.

- Eskola jantokiak

Eskola jantokietako erabiltzaileen kopurua ez da nabarmen aldatu aurreko ikasturtearekin konparatuta. Jantokirako laguntzen guztizko zenbatekoa 2023-2024 ikasturtean 2.555 mila euro izan da.

85. taula: Eskola jantokiaren bilakaera

Jantokia duten ikastetxeak								
Ikasmaila	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Eskualdekoak	43			45	45	45	45	45
Arruntak	70			59	62	63	70	70
Banakako laguntzadunak				28	15	16	17	13
Guztira					120	122	122	128
Laguntza jasotzen duten jankideak								
Ikasmaila	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Eskualdekoak	6.179	5.848	4.602	4.605	3.845	4.083	4.900	3.635
Arruntak	3.209	2.715	2.245	2.340	1.570	1.383	1.750	1.891
Banakako laguntzadunak	350	314	292	266	205	272	248	257
Guztira	9.738	8.874	7.139	7.211	5.620	5.738	6.898	5.783
Gastua (milaka eurotan)								
Ikasmaila	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Eskualdekoak	2.400	1.665	1.595	1.119	2.009	2.587	1.752	1.570
Arruntak	1.200	1.045	911	675	962	1.159	853	873
Banakako laguntza	127	117	113	71	122	177	118	112
Guztira	3.272	2.827	2.619	1.865	3.093	3.923	2.723	2.555

* Hemen sartzen dira sare publikoa eta hezkuntza premia bereziak dituzten itunpeko irakaskuntzako ikasleak.
Iturria: Eskola Zerbitzuak Kudeatzeko Bulegoa

86. taula: Eskola jantokietarako eguneko gehieneko kuota baimenduak (eurotan)

Ikas maila	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Kuota	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	2,00

Iturria: Eskola Zerbitzuak Kudeatzeko Bulegoa

Janariaren balio osoa (eskualdeko jantokietan menuaren kostua batez beste 6,25 euro da eguneko eta ikasleko) betetzeko falta dena Hezkuntza Administrazioak ordaintzen du. Beraz, batez beste egiten den gastua 4,25 euro da eguneko eta ikasleko.

3.8. Hezkuntza arloko langileak

3.8.1. Haur Hezkuntzako lehen zikloko langileak

Honako hauek dihardute Haur Hezkuntzako lehen zikloko hezkuntza arretan: Haur Hezkuntzako irakasle aritzeko gaitzen duen gradu titulua duten profesionalak, Haur Hezkuntzako espezialitateko maisu/maistra titulua dutenak edo Haur Hezkuntzako goi mailako teknikari titulua dutenak.

Hezkuntzako kontseilariak abuztuaren 27an emandako 79/2012 Foru Aginduaren bidez, Hezkuntza Departamentuaren eta toki entitateen artean lankidetzaz hitzarmenak izenpetzeko oinarriak ezarri ziren, udal titulartasuneko Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxeen kudeaketa finantzatzeko asmoz. Hezkuntzako zuzendari nagusiak urriaren 2an emandako 393/2023 Ebazpenaren bidez, abuztuaren 27ko 79/2012 Foru Aginduan jasotako finantzaketa moduluen zenbateko ekonomikoak eguneratu dira 2023-2024 ikasturterako. Hezkuntza premia bereziak dituzten haurrentzako hezkuntza laguntzako langileen finantzaketa Hezkuntza Departamentuaren kargura doa, abuztuaren 27ko 79/2012 Foru Aginduan eta hura eguneratzen duten arauetan ezarritako zenbatekoarekin.

87. taula: 0-3 urteko haurrentzako ikaspostuen eta ikastetxe publikoen bilakaera

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Diru publikoz ari diren 0-3 tarteko ikastetxeak	100	99	99	101	101	101	101	101	103	103
Diru publikoz ari diren 0-3 tarteko ikastetxeak dituzten udalerriak	74	75	76	78	76	77	77	77	78	78
Eskainitako ikaspostu kopurua, guztira	6.519	6.521	6.502	6.546	6.541	6.478	6.553	6.511	6.771	6.678

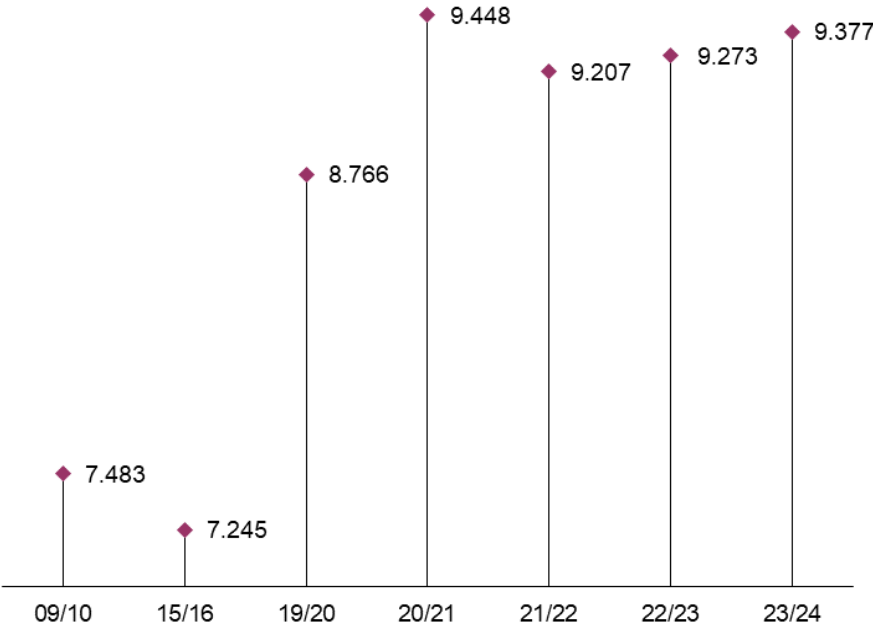
Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

3.8.2. Ikastetxe publikoetako irakasleak

- **Plantillaren bilakaera. Datu orokorrak**

Ikastetxe publikoetako irakasleen guztizko kopuruak gora egin du 2023-2024 ikasturtean (103,5 pertsona gehiago), aurreko ikasturtearekin alderatuta (9.273,1 ziren 2022-2023an).

129. grafikoa: Ikastetxe publikoetako irakasleen bilakaera

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

22.
eranski
na

○ Araubide bereziko irakasleak

88. taula: Araubide bereziko irakasleen bilakaera ikastetxe publikoetan

Zein ikastetxetan irakasten duten:	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Arte eskolak	73	78	81	97	96	98	96	108
Batxilergoa soilik	28	30	29	42	39	37	29	31
Lanbide Heziketa soilik	2	2	2	2	2	2	4	10
Batxilergoa eta Lanbide Heziketa				1	1			2
Arte Plastikoak eta Diseinua soilik	29	37	41	47	47	53	61	61
Batxilergoa, eta Arte Plastikoak eta Diseinua	14	9	9	5	7	6	2	3
Beste aukera batzuk (ikasketa mailen beste konbinazio batzuk)								1
Musika eta Dantza	851	850	880	887	878	908	891	920
Musika kontserbatorioak	154	150	172	175	176	188	189	193
Musika eskolak	689	691	699	702	692	710	693	715
Dantza eskola	8	9	9	10	10	10	9	12

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

○ **Orientazioko langileak**

89. taula: Orientazioko langileen bilakaera ikastetxe publikoetan

Zein ikastetxetan irakasten duten:	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Orientazioko langileak	164,9	170,5	171,3	171,7	173	187,6	195,3	207,1	208,6	227
Orientazioko langileak NHBBZn	14	15	15	15	15	16	16	16	17	19

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

90. taula: Orientazioko langileen banaketa ikastetxe publikoetan. 2023-2024

Eremua	Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoak	Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako institutuak	Bigarren Hezkuntzako institutuak (IBPak barne)	Guztira
Sakana-Burunda	4,06	0	2	6,06
Baztan-Bidasoa	6,5	0,56	2,94	10
Burlata-Atarrabia-Uharte	7,11	1,83	6,39	14,33
Lizarra-San Adrian-Lodosa	13,33	1,56	7,83	21,72
Iruña erdialdea	23,06	2	14,39	37,44
Iruña ipar-ekialdea-Barañain-Leitza	21,56	5,44	9,22	33,22
Iruña ipar-ekialdea	3,39	4,89	7,78	19,06
Zangoza-Irunberri	1,44	0	1,56	3
Tafalla-Azkoien-Martzilla	15,17	0,78	7,33	22,28
Tutera-Corella	21,61	2,67	13,33	34,61
Zizur Nagusia	4,83	0	2	6,83
Guztira	122,06	19,73	74,77	208,55

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

2023-2024 NHST
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK
Aurkibidea →

91. taula: Lanbide Heziketako ikastetxe bateratuetako orientazioko langileak. 2023-2024

ETI IBP	Virgen del Camino IBP	Donapea IBP	Guztira
2,5	1,5	1,7	5,7

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua

○ **Aniztasunari erantzuteko irakasle bereziak**

92. taula: Aniztasunari erantzuteko bitartekoen bilakaera

		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Pub.	Itu.	Pub.	Itu.	Pub.	Itu.	Pub.	Itu.	Pub.	Itu.
Pedagogia terapeutikoa	Lehen H.	5.907	1.261	6.358	1.287	6.231	1.226	7.224	1.207	7.407	1.429
	Bigarren H.	2.078		2.643		2.579		2.848		3.303	
Entzumena eta Hizkuntza	Lehen H.	3.244	541	3.329	612	3.108	585	3.730	572	3.975	620
	Bigarren H.										
Laguntza*	Irakasleak	2.506	248	2.243	261	2.091	257	2.166	344	2.148	419
	Orduak	438		436		415		4365		502	
Orientazioko langileak		3.758	602	3.806	613	4.015	634	4.060	644	4.143	652
Zaintzaileak		8.889	1.500	9.025	1.615	10.248	1.522	11.967	1.767	13.354	1.922
Guztira		26.430	4.152	27.840	4.388	28.687	4.224	32.431	4.534	34.832	5.042

**Taulan ageri diren balioetan ez dira sartzen Europako Gizarte Funtzak eta Suspertze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzatutako programak:
 Irakaskuntza partekatua Lehen Hezkuntzan: 171 ordu
 Irakaskuntza partekatua Bigarren Hezkuntzan: 76 ordu
 PROA+Lehen Hezkuntza: 1.250 949 ordu
 PROA+Bigarren Hezkuntza: 301 ordu
 PROA+ itunpekoa: 161 ordu
 Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua*

○ **Hizkuntza irakasleak**

93. taula: Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleen bilakaera

Ikastegia	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Iruña eta Tuterak	65,75	65,75	67,25	68	68	67,75	70	69,16	67,28

2023-2024 NHST**HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK****Aurkibidea →**

Urrutikoa	13,25	13,25	14	14	13	14	14,36	15,83	17,83
Guztira	79,0	79,0	81,25	82,0	81	81,75	84,36	85,0	85,11

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

○ **Helduen Hezkuntzako irakasleak**

94. taula: HOHko ikastetxe eta eskualdeetako irakasleak. 2023-2024

Ikastetxeak/eskualdeak	Kopurua
José M ^a Iribarren HOHIP	25+10h
Tuterako HOHIP	13
Altsasuko eskualdea	2+4h
Lizarrako eskualdea	7+10h
Zangozako eskualdea	1+11h
Tafallako eskualdea	4+15h
Elizondoko eskualdea	1
Espetxea	6
Guztira	61+7h

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

95. taula: Helduen Oinarrizko Hezkuntzako irakasleen bilakaera

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
HOHko ikastetxeetako eta eskualdeetako irakasleak	49,75	51	51	52,66	55,5	55,17	55,38	59	61,36	61,36
Félix Urabayen BHlko irakasleak HBH (ikasgelakoa eta urrutikoa) eta Batxilergoa (urrutikoa)	21,5	22	22	22,5	22,12	24	23,05	26	27,11	27,11
Helduen ikasketak dituzten herriak	35	35	36	38	41	45	38	45	52	52

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

○ **Erlijioiko irakasleen kontratazioa**

96. taula: Erlijioiko irakasleen kontratazioaren bilakaera

	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Eskolaldia	Denbora	Eskolaldia	Denbora	Eskolaldia	Denbora	Eskolaldia	Denbora	Eskolaldia	Denbora
	osoa	partziala	osoa	partziala	osoa	partziala	osoa	partziala	osoa	partziala
Bigarren Hezkuntza	29	185	26	265	25	257	15	282	9	288
Lehen Hezkuntza	68	1.093	61	1.262	60	1.108	25	1.330	0	1.293
Guztira	94	1.278	87	1.527	85	1.365	40	1.612	9	1.581

Iturria: Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua

○ **Erretiroak**

97. taula: Erretiroak. 2023-2024

	Adinar en arabera	Ezintasun iraunkor osoa	Ezintasun iraunkor absolutua	Baliaezin tasun handia	Borondate zkoa	Erretiro aurreratua	Heriotza	Guztir a
Irakasleen kidegoa	10	2			91	5	1	109
Bigarren Hezkuntzako katedradunak	1	-			5	1	-	7
Bigarren Hezkuntzako irakasleak	10	2	2		91	9	1	115
Lanbide Heziketako irakasle teknikoak					10	1		11
IEITetako irakasle espezialistak	-	-			-			
Musikako eta Arte Eszenikoetako	-	-						
Musikako eta Arte Eszenikoetako	-	-			2			2
Arte Plastikoetako eta Diseinuko irakasleak	-	-			-			
Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak	-	-						
Arte Plastikoetako eta Diseinuko lantegiko maisuak	-	-						
Hizkuntza eskola ofizialetako katedradunak	-	-						
Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleak	2-				4	1		7
Ikuskaritza taldea	-				2			2
Guztira	23	4	2	0	205	17	2	253

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

- **Irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea, mugikortasuna eta espezialitate berriak eskuratzea**

Azken ikasturteetan irakaskuntza publikora sartzeko deitutako plaza kopurua adierazten da taula honetan.

98. taula: Deitutako plaza kopurua

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Maisu-maistrak	200		Ez dago deialdirik		643			371	475	281
Bigarren Hezkuntzako irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak eta hizkuntza eskola ofizialetako irakasleak	325				Ez dago deialdirik	660	166		311	119
Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunak	0				22	Ez dago deialdirik			39	1
Arte Plastikoetako eta Diseinuko lantegiko irakasleak eta maisu-maistrak	0								12	

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

99. taula: Maisu-maistren kidegoan espezialitate berriak eskuratzea. 2023-2024 (titulazioaren arabera)

Espezialitatea	Eskuratu duten pertsonen kopurua	Irakasle baztertuak
Entzumena eta Hizkuntza	0	
Lehen Hezkuntza	0	
Haur hezkuntza	0	

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Euskara (Nafarroa)	0	
Atzerriko Hizkuntza. Frantsesa	0	
Pedagogia terapeutikoa	0	
Gorputz Hezkuntza	0	
Musika	0	
Atzerriko Hizkuntza. Ingelesa	0	
Atzerriko Hizkuntza. Alemana	0	
Ez dute egiaztatzen eskatutako titulua	0	
Ez dira Nafarroako funtzionarioak	0	
Aitortua dute espezialitatea	0	

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

- Irakasleen administrazio kontratazioak**

100. taula: Ikastetxe publikoetako irakasleen kontratazioaren bilakaera

168	2021/2022			2022/2023			2023/2024		
	Osoa	Orduak	Guztira	Osoa	Orduak	Guztira	Osoa	Orduak	Guztira
Bigarren Hezkuntza ko irakaslea	795	7.018	1.184,89	1.139	7.785	1.571,5	1.390	8.710	1.873,8
Lanbide Heziketako irakasle	281	911	331,61	287	968	340,78	104	388	125,5
HEOko irakaslea	11	126	18,06	9	201,5	20,11	21	119,5	27,61
Musika eta Arte Eszenikoetako irakaslea	42	333,50	60,53	46	311,5	63,17	30	265	44,67
Musika eta Arte Eszenikoetako irakaslea	27	171,50	36,53	35	138,5	42,72	22	238	35,22
Arte Plastikoetako eta Diseinuko irakaslea	28	170,50	37,47	33	163	42,06	28	168	37,33
Arte Plastikoetako eta Diseinuko lantegiko irakaslea	7	45	9,50	4	82	8,56	2	69	5,83
Bigarren Hezkuntza, irakaslea	1.191,00	8.775,50	1.678,62	1.553,00	9.649,50	2.089,90	1.597,00	9.957,50	2.150,11
Maisua/Maisua irakaslea	1.564	7.258	1.854,32	1.123	7.299	1.414,96	944	7.033	1.225,32

2023-2024 NHST**HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK****Aurkibidea →**

DBHko maisua/ma	50	394	71,89	39	447	63,83	42	412	64,89
Bereziak	65	443	82,72	42	408	58,32	36	533	57,32
Maisu-maistrak, guztira	1.679,00	8.095,00	2.008,93	1.204,00	8.154,00	1.537,11	1.022,00	7.978,00	1.347,53
Guztira	2.870,00	16.870,50	3.687,55	2.757,00	17.803,50	3.626,01	2.619,00	17.935,50	3.497,64

Iturria: Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua

Lekualdatze lehiaketa**Deialdiak**

- 269/2023 EBAZPENA, urriaren 6koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, lekualdatze-lehiaketarako deialdia egiten duena autonomia-erkidego osorako, kidego hauetako irakasle funtzionarioentzat: maisu-maistrak, Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak (desagertzeaz dagoen kidegoa), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradunak eta irakasleak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunak eta irakasleak eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak, irakasleak eta lantegiko maisu-maistrak, baita Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak ere, atzerriko hizkuntza-eskakizuna duten lanpostuetarako izendatuak.

- 270/2023 EBAZPENA, urriaren 9koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariarena; horren bidez, argitara eman ziren Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo bi kurtsoen zonifikazioa eta departamentu honen menpeko ikastetxe eta programetako plantillak, ezarri ziren lanpostuak ezabatze eta lanpostu ibiltarietara atxikitze eskaeren prozedurak eta zehaztu ziren 2023-2024 ikasturteko lekualdatze-lehiaketaren deialdian bete beharreko behin-behineko lanpostu hutsak (maisua-maistren kidegoko edo lanpostu parekatuetako irakasleei dagozkienak).

- 271/2023 EBAZPENA, urriaren 9koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariarena; horren bidez, argitara eman zen Bigarren Hezkuntzako, Batxilergoko, Lanbide Heziketako eta Arte eta Hizkuntzen Irakaskuntzetako ikastetxe publikoen zonifikazioa, lanpostuak ezabatzea eskatzeko prozedura ezarri zen eta zehaztu zen 2023-2024 ikasturtean honako kidego hauetako irakasle funtzionarioentzako lekualdatze-lehiaketaren deialdian sartzen diren behin-behineko lanpostu hutsak: Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleen kidegoa, Lanbide Heziketako irakasle teknikoaren kidegoa (desagertzeaz), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradunak eta irakasleen kidegoa, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunak eta irakasleen kidegoa eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak, irakasleen eta lantegiko maisu-maistren kidegoa, edo lanpostu parekatuak.

- 322/2023 EBAZPENA, abenduaren 12koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, maisu-maistren eta Bigarren Hezkuntzako irakasleen kidegoetako zenbait lanpostu ezabatzen dituen eta lanpostu ibiltariko izendapena duten maisu-maistren kidegoko irakasle batzuk ikastetxeko lanpostu arruntetara atxikitzen dituenak.

- 57/2024 EBAZPENA, otsailaren 21ekoa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariarena, zeinaren bidez onesten baita 2023-2024 ikasturtean autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze lehiaketaren deialdian bete beharreko behin betiko lanpostu hutsen zerrenda, maisu-maistren kidegoko eta pareko lanpostuetako irakasle funtzionarioei dagokiena.

- 58/2024 EBAZPENA, otsailaren 21ekoa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez onesten baita 2023-2024 ikasturtean estatuaren esparruko lekualdatze-lehiaketaren deialdian eman beharreko behin betiko lanpostu hutsen zerrenda, kidego hauetako irakasle funtzionarioei dagokienez: Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak (iraungitzea), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradunak eta irakasleak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunak eta irakasleak eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak, irakasleak eta lantegiko maisu-maistrak eta pareko lanpostuak.

- 66/2024 EBAZPENA, otsailaren 28koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez onesten baita autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze lehiaketaren deialdiko destinoen behin-behineko esleipena maisu-maistren kidegoko eta pareko lanpostuetako irakasle funtzionarioentzat, eta, halaber, parte-hartzaileen eta destinoak behin betiko esleitzeko erabilitako puntuazioen zerrendak argitaratzen baitira.

- 67/2024 EBAZPENA, otsailaren 28koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez onesten baita autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze lehiaketarako deialdiaren behin-behineko destinoen esleipena, kidego hauetako irakasle funtzionarioentzat: Bigarren Hezkuntzako katedradunen eta irakasleen kidegoa, Lanbide Heziketako irakasle teknikoaren kidegoa (iraungitzea), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialisten kidegoa, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradunen eta irakasleen kidegoa, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunen eta irakasleen kidegoa, eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunen, irakasleen eta tailerreko maisuen kidegoa, eta pareko lanpostuak. Horrez gain, parte-hartzaileen eta behin-behineko destinoak esleitzeko erabilitako puntuazioen zerrendak argitaratu ziren.

- 96/2024 EBAZPENA, apirilaren 17koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez onesten baita autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze lehiaketaren deialdiko destinoen behin betiko esleipena maisu-maistren kidegoko eta antzeko lanpostuetako irakasle funtzionarioentzat, eta, halaber, lekualdatze lehiaketako parte-hartzaileen eta puntuazioen behin betiko zerrendak argitaratzen baitira.

97/2024 EBAZPENA, apirilaren 17koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez destinoen behin betiko esleipena onesten baita, autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze-lehiaketarako deialdian, kidego hauetako irakasle funtzionarioentzat: Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak (iraungitzeko kidegoa), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, hizkuntza eskola ofizialetako katedradunak eta irakasleak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradun eta irakasleak, Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak, irakasleak eta lantegiko maisu-maistrak eta lanpostu parekatuetakoak; eta zeinaren bidez, orobat, parte-hartzaileen eta lekualdatze-lehiaketarako puntuazioen behin betiko zerrendak argitaratzen baitira.

169/2024 EBAZPENA, uztailaren 5koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez destinoen behin betiko esleipena onesten baita, Cristina Aranda Cordobés dagokionez, autonomia erkidegoaren esparruko lekualdatze-lehiaketarako deialdian, kidego hauetako irakasle funtzionarioentzat: Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak (iraungitzeko kidegoa), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, hizkuntza eskola ofizialetako katedradunak eta irakasleak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradun eta irakasleak, Arte Plastikoetako eta Diseinuko katedradunak, irakasleak eta lantegiko maisu-maistrak eta lanpostu parekatuetakoak; eta zeinaren bidez, orobat, parte-hartzaileen eta lekualdatze-lehiaketarako puntuazioen behin betiko zerrendak argitaratzen baitira.

101. taula: Deialdien ondorioak. Nafarroatik parte hartzen duten irakasleak. 2023-2024

Lan harremana	Lehen Hezkuntza	Bigarren Hezkuntza	Guztira
Behin betiko funtzionarioak	444	428	872
Praktiketako funtzionarioak	6	2	8
Behin-behineko funtzionarioak	539	334	873
Borondatez eszedentzian daudenak	1	0	1
Itzulera behin-behineko destinoarekin	0	3	3
Atzerrira atxikitakoak	1	0	1
Desagertzea	4	2	6
Guztira	995	476	1.764
Puntuazioa berretsi dutenak	401	218	619
Puntuazioa berretsi ez dutenak	594	550	1.145

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

102. taula: Destinoa lortzen duten irakasleak-1. 2023-2024

Irakasleak	Maisu-maistrak (597)	Bigarren Hezk. (590- 511)	LHko irakasle teknikoak (591)	HEO (592)	Musika eta Arte Eszenikoa (593-594)	Arte Plastikoak eta Diseinua (513-595-596)	Guztira
Borondatezko	232	231	7	0	3	0	473
Nahitaezko	343	243	6	8	5	35	640
Lehent. esk.	1	2	0	0	0	0	3
Lehent. esk. Herria	1	0	0	0	0	0	1
Guztira	577	476	13	8	8	35	1.117
Destinoaren zain	402	64	0	0	2	0	468
Nafarroan sartu							
Nafarroatik irten							

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

103. taula: Destinoa lortzen duten irakasleak-2. 2023-2024

	MAISU-MAISTRAK			Irakaskuntza ertainak		
Parte-hartze mota	Parte hartu dutenak	Destinoa BOL.	Destinoa NAH	Parte hartu dutenak	Destinoa BOL.	Destinoa NAH
Lehent. esk. Ikastegia	3	1	0	2	2	0
Lehent. esk. Herria	2	1	0	0	0	0

Lekualdatze lehiaketa	990	551	5	767	524	14
Baztertutako langileak	2	0	0	1	0	0
Uko egin dutenak	130	0	0	80	20	0
Guztira	1.127	553	5	849	526	14

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

• Irakasleen ordainsarien bilakaera

Haur Hezkuntzako lehen zikloan, askotariko kudeaketa motak eta ordainsariak daude. Hezkuntza Departamentuak, lankidetzat hitzarmenen bitartez, toki entitateei dirulaguntza ematen die ikastetxe horiek kudeatzeko, baldin eta dagokien araudian xedatutakoaren arabera sortuak badira.

Finantzaketa sistema eta moduluak abuztuaren 27ko 79/2012 Foru Aginduan daude jasota. Diruz laguntzen ahalko dira langileen gastuak (hezkuntza arlokoak eta garbiketakoak) eta funtzionamenduko gastuak.

Hezkuntzako zuzendari nagusiak urriaren 2an emandako 393/2023 Ebazpenaren bidez Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 27ko 79/2012 Foru Aginduan jasotako finantzaketa moduluen zenbateko ekonomikoak eguneratzen dira, 2023-2024 ikasturterako.

2023ko urtarrilaren 1etik aurrera, 7/2023 Ebazpenean ezarritakoaren arabera, modulu hauek hartzen dira erreferentziatzat Hezkuntza Departamentuaren dirulaguntzarako:

- Zuzendaria: 43.454,33 euro.
- Hezitzailea: 38.133,92 euro.

2023-2024 ikasturterako, urriaren 2ko 393/2023 ebazpenaren bidez, moduluen zenbateko ekonomikoak eguneratu dira, finantzazio moduluan laguntza emanen duten hezkuntzako langileak sartuz, haur eskolan matrikulatutako haurren kopuruaren arabera, hartara hezkuntza arretaren kalitatea hobetu eta hezitzaileen egungo lan karga murrizteko. Era berean, tokiko erakundeek egindako ekarpena % 18ra eguneratu da, hezkuntzako langileen kontratazioen igoerak eta soldata hobekuntzek ez dezaten eragin horiek jarri behar dituzten zenbatekoak areagotzerik.

Hezkuntza arloko langileen soldata erakunde titularraren eta kasuko enpresaren artean sinatutako lan hitzarmenean araututakoa izanen da.

Segidan, ikastetxe publikoetako irakasleen ordainsariak zehazten dira.

104. taula: Ikastetxe publikoetako irakasleen hileko ordainsarien bilakaera (eurotan)*

			2020	2021	2022	2023	2024
BHIP eta Araubide Berezia	Katedraduna	Mailari dagokion soldata	1.959,66	1.977,30	2.016,85	2.118,14	2.160,50
		Irak. Osag. Ber.	773,68	780,64	796,25	836,24	852,97
		Batura	2.733,34	2.757,94	2.813,10	2.954,38	3.013,47
	Bigarren Hezk. irak.	Mailari dagokion soldata	1.959,66	1.977,30	2.016,85	2.118,14	2.160,50

2023-2024 NHST
HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK
Aurkibidea →

		Irak. Osag. Ber.	656,09	662,00	675,24	709,15	723,34
		Batura	2.615,76	2.639,30	2.692,09	2.827,29	2.883,84
LHITK	Mailari dagokion soldata	1.592,04	1.648,60	1.663,43	1.696,70	1.781,92	1.817,56
	Irak. Osag. Ber.	719,12	744,67	751,37	766,40	804,89	820,99
	Batura	2.311,16	2.393,26	2.414,80	2.463,10	2.586,81	2.638,55
Maisu-maistren kidegoa	Mailari dagokion soldata	1.592,04	1.648,60	1.663,43	1.696,70	1.781,92	1.817,56
	Irak. Osag. Ber.	606,09	627,62	633,27	645,94	678,38	691,95
	Batura	2.198,13	2.276,22	2.296,71	2.342,64	2.460,30	2.509,51
DBH ematen duten maisu-maistren kidegoa	Mailari dagokion soldata	1.592,04	1.648,60	1.663,43	1.696,70	1.781,92	1.817,56
	Irak. Osag. Ber.	646,08	656,09	662,00	675,24	709,20	723,39
	Osagarriak Berezia DBH	86,77	89,85	90,66	92,47	97,11	99,06
	Batura	2.324,89	2.394,54	2.416,09	2.464,41	2.588,23	2.640,01

* Zenbatekoak hileko gordinak dira, baina enpresak kotizaturiko zatia sartu gabe. Irakasle bakoitzak 14 ordainsaritan jasotzen du adierazitako zenbatekoa. Antzinasuna zerbitzu urteei lotutako osagarri bat da, eta, beraz, eskatutako urteak (bosturtekoak) egiteagatik eskubidea duenak kobratuko du; zenbatekoa eskubidez dagozkion bosturtekoen kopuruaren arabera izanen da. 2022an % 2,0ko soldata igoera izan zen, ondorioak urtarilaren 1etik abenduaren 31ra arte sortu zituen, eta azaroan % 1,5eko igoera aplikatu zen, ondorioak urtarilaren 1etik abenduaren 31ra arte sortu zituen; guztizko igoera % 3,5ekoa izan zen. 2023an, soldata-igoera % 3,5ekoa da, 2023-01-01etik aurrerako ondoreekin; hasiera batean % 2,5eko igoera onartu zen, azaroan % 0,5eko igoera osagarria onartu zen eta 2024ko apirilean % 0,5eko beste igoera osagarri bat onartu zen, biak ere 2023-01-01etik aurrerako atzera-eraginez. 2024rako, 2024-06-28ko BOEn % 2ko soldata-igoera onartu berri da, 2024-01-01etik aurrerako ondoreekin. Hori dela eta, Nafarroako Gobernua Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa eta bere erakunde autonomoetako langileei ehuneko hori igotzeko akordioaren onarpena izapidetzen ari da.

Iturria: Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua

• **Administrazioko eta zerbitzuetako langileak**

105. taula: Ikastetxe publikoetako administrazioko eta zerbitzuetako langileak. 2023-2024

Maila	Plantillako lanpostua. Langileak	Guztira
C maila	Administraria / ofizial administraria	233
	Haur Hezkuntzako hezitzaileak	67
	Hezkuntza-laguntzako espezialista	194
	Beste batzuk*	45

	C maila, guztira	539
D maila	Atezaina	142
	Zerbitzu orokorrak	162
	Beste batzuk**	9
	D maila, guztira	313
Guztira		352

* Sukaldariak (C maila) 10; zaindari hezitzailea 1; mantentze lanetako ofizialak 32; informatika sistemetako teknikariak 10.

** Mantentze lanetako laguntzailea/gidaria 1; sukaldeko laguntzaileak 8; ofizioetako arduraduna 1
Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

- **Enpresaburuen elkarteak eta sindikatuak**

Garapen Ekonomikorako Departamentuaren hauteskunde sindikalen erregistroan, sindikatuak unibertsitatetik kanpoko irakasleen sektorean duten ordezkari buruzko datu hauek jasotzen dira.

106. taula: Sindikatuen ordezkariak irakaskuntza publikoan

	Ordezkariek	Ehunekoak
AFAPNA	12	19,67
ANPE	13	21,31
CCOO	5	8,20
ELA-STV	4	6,56
LAB	12	19,67
STEILAS	15	24,59

*2024ko maiatzaren 31ko datuak
Iturria: Lan Zerbitzua

- **Lan osasuna**

Unibertsitatetik kanpoko irakasleen Segurtasun eta Osasun Batzordea

Batzorde horretan, Prebentzioko 16 ordezkari eta Administrazioaren 16 ordezkari daude. Hezkuntzako kontseilariak otsailaren 23an emandako 14/2024 Foru Aginduaren bidez, Administrazioak Hezkuntza Departamentuko Segurtasun eta Osasun Batzordean izanen dituen ordezkariak izendatu ziren.

Hezkuntzako kontseilariak apirilaren 25ean emandako 46/2024 Foru Aginduaren bidez, aldatu egiten da Hezkuntzako kontseilariaren otsailaren 23ko 14/2024 Foru Agindua, Administrazioaren ordezkariak izendatzen dituen Hezkuntza Departamentuko Segurtasun eta Osasun Batzordean.

2023-2024 ikasturtean zehar Hezkuntza Departamentuko Segurtasun eta Osasun Batzordea 2 aldiz bildu da.

-Segurtasun eta Osasun Batzordearen 2024-03-19ko bilera

- 1.- Segurtasun eta Osasun Batzordea eratzea eta barne funtzionamenduko arauak onartzea.

- 2.- Segurtasun eta Osasun Batzordearen 2023ko martxoaren 28ko akta irakurtzea eta onestea.
- 3.- 2022ko irailaren 1etik 2023ko abuztuaren 31ra bitartean izan diren lan istripuen eta gaixotasun profesionalen zerrenda.
- 4.- 2023ko irailaren 1etik 2024ko urtarrilaren 31ra bitartean izan diren lan istripuen eta gaixotasun profesionalen zerrenda.
- 5.- 2022ko irailaren 1etik 2023ko abuztuaren 31ra bitartean izan diren kanpo erasoen zerrenda.
- 6.- 2023ko irailaren 1etik 2024ko urtarrilaren 31ra bitartean izan diren kanpo erasoen zerrenda.
- 7.- 2022ko irailaren 1etik 2023ko abuztuaren 31ra bitartean Hezkuntza Departamentuan aurkeztutako 10.18 R prozedurak.
- 8.- 2023ko irailaren 1etik 2024ko abuztuaren 31ra bitartean Hezkuntza Departamentuan aurkeztutako 10.18 R prozedurak.
- 9.- 2023-2024 ikasturterako prebentzio jardueren plangintza.
- 10.- Laneko Arriskuen Prebentziorako Atalaren 2022-2023 ikasturteko memoria.
- 11.- Arrisku ebaluazioetan proposatutako prebentzio neurrien ezarpenaren gaineko jarraipena.
- 12.- Sindikatuek proposatutako gaiak:

Sindikatuek proposatutako gaiak. AFAPNA:

1. "Agroforestal" IBren azterketaren eta jarraipenaren egoerari buruzko informazioa.
2. Batezbestekoa baino gehiago nabarmentzen den gaixotasunen bati buruzko azterketa eskaria "Agroforestal" IBn.
3. -Lanpostuaren egokitzapenak. Zein protokolo ari da aplikatzen gaur egun?
4. Lantokian erasoren bat jasan duten eta baja medikoan dauden pertsonen jarraipena egiteko zein protokolo aplikatzen da?
5. Zein kasutan dago irakasleentzako laguntza psikologikoa eta defentsa juridikoa? Irakasleek ikastetxeetan egiten duten lanean AZALPENA.

Sindikatuek proposatutako gaiak. STEILAS:

1. -"Agroforestal" IBaren egoera.
2. -Oinarrizko LHko eta dibertsifikazio taldeetako (curriculum egokitutako programak...) irakasleen egoera.

-Segurtasun eta Osasun Batzordearen 2024-06-04ko bilera

- 1.- Segurtasun eta Osasun Batzordearen eraketa.
- 2.- Segurtasun eta Osasun Batzordearen 2024ko martxoaren 19ko akta irakurtzea eta onestea.
- 3.- 2024ko otsailaren 1etik 2024ko apirilaren 30era egondako lan istripuen eta gaixotasun profesionalen zerrenda (1 zenbakiarekin erantsitako bi artxibo).
- 4.- 2024ko otsailaren 1etik 2024ko apirilaren 30era egondako kanpo erasoen zerrenda (2 zenbakiarekin erantsitako bi artxibo).
- 5.- 2022ko otsailaren 1etik 2024ko apirilaren 30era bitartean Hezkuntza Departamentuan aurkeztutako 10.18 R prozedurak (ez da bat ere aurkeztu aldi honetan).
- 6.- 2024ko otsailaren 1etik apirilaren 30era egindako arrisku ebaluazioetan proposatutako prebentzio neurrien ezarpenaren gaineko jarraipena (3 zenbakiarekin erantsitako artxiboa).
- 7.- Sindikatuek proposatutako gaiak:

Sindikatuek proposatutako gaiak. LAB:

1. -Ikastetxeetan kanpoko eraso larriak edo/eta jarraituak gertatzen direnean hartzen diren neurriak.

Sindikatuak proposatutako gaiak. AFAPNA:

1. Absentismo intzidentziei buruzko informazioa (erantsi da).
2. "Agroforestal" IBren azterketaren eta jarraipenaren egoerari buruzko informazioa.

Sindikatuak proposatutako gaiak. ANPE:

1. Absentismo intzidentziei buruzko informazioa (erantsi da).
2. Irakasleek burokrazia, prestakuntza eta ikasleak gehiegi direnean adierazten duten estresa murrizteko antolakuntza eta eginkizun mailan hartutako neurriak.
3. Beren inguruabarren zioz ikasturtean zehar hainbat aldiz ikastetxez aldatzen diren irakasleei mediku azterketak egiteko erraztasunak jartzea, balitekeelako egokitzen zaien ikastetxerako aurreikusitako azterketen txandarekin bat ez egitea.
4. Ikasturteko hilabeterik beroenetan irtenbideak bilatzea geletan dagoen gehiegizko beroari erantzuteko, eskolak normaltasunez eman ahal izan daitezen.
5. Prebentzioko ordezkarietako prestakuntza ikastaroa.

Sindikatuak proposatutako gaiak. STEILAS:

1. Absentismo intzidentziei buruzko informazioa (erantsi da).
2. Prebentzioak baloratu duen kasu bati buruzko informazioa. Kasu horretan arazo psikosozial bat egon da eta neurriak hartu dira, baina NHBBZn ez dira exekutatu.
3. Pertsona bat bajan dagoenean, zergatik ez zaizkio ebaluatzen osasuna eta lan baldintzak?
4. "Agroforestal IBren faktore psikosozialen ebaluazioa" izeneko txostenean (2020ko emaitzei buruzko txostena) proposatutako neurrien jarraipenaren gaineko txostena.
5. Tuterako San Juan IBPko faktore psikosozialen ebaluazioa, ikastetxean lan egiten duten irakasle ugariren aldetik jasotako eskarien ondoren.
6. Langileentzako prebentzio mekanismoak arrisku psikosozialen ebaluazioak garatu diren eta proposatutako neurriek funtzionatu ez duten ikastetxeetan.
7. Era berean, eta unibertsitatekoak ez diren irakasleen laneko segurtasun eta osasunaren gaineko eskumena Hezkuntza Zuzendaritza Nagusitik Osasun Zuzendaritza Nagusira pasatu denez, informazioa eskatzen dugu honako gai hauei buruz: atala nola kudeatuko den; zein arduradunekin jarri beharko garen harremanetan; atalaren parte diren langileen organigrama zein den eta beren helbide elektronikoak zeintzuk diren; sindikatuak hizpide ditugun eginkizunak garatzeko proposatu duten lan modua ezarriko den; aldaketa honek unibertsitatekoak ez diren irakasleen artean zein inplikazio duen; eta agintaldi honetan unibertsitatekoak ez diren langileei dagokienean zein lan plan ezarri den.

Sindikatuak proposatutako gaiak. CCOO:

1. Protokolo bat egitea ikastetxeak eta gelak egokitzeke, irakasleen eta bertan egunero egoten diren pertsona guztien osasun arazoak prebenitze aldera.

8.- Galde-eskeak.

Oharra: Sindikatuen gain zerrendan sartzeko eskatutako beste gai batzuk ez dira Segurtasun eta Osasun Batzordearen eskumena.

Sektore publikoko laneko osasunari buruzko datuak

Epigrafe honetan, sektore publikoko laneko osasunari buruzko 2023-2024 ikasturteko datuak eskaintzen dira: baja prozesuen kopurua, horien bilakaera azken urteetan, ordeztutako bajak eta horien iraupena.

107. taula: 2023-2024 ikasturtean gertatutako baja prozesu guztiak, lanpostuen arabera

Lanpostuak taldeka	Lan istripua	Lanekoa ez den istripua	Gaixotasun arrunta	Gaixotasun profesionala	Guztira
Maisu-maistra (Haur Hezkuntza / Lehen Hezkuntza / DBH / Helduen Hezkuntza)	45	61	3608	0	3.714
Bigarren Hezkuntzako irakasleak / Lanbide Heziketako teknikaria / Irakaskuntza berezietako irakasleak	37	64	3224	1	3.326
Bestelako lanpostuak, irakasleak ez direnak	56	60	1.558	0	1.674
Guztira	138	185	8390	1	8.714

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

Hezkuntza Departamentuko irakasleen eta irakasle ez diren langileen baja medikoen eta ordezkapenen kopuruak beheko taulan adierazitako gorabeherak izan ditu.

108. taula: Irakasleen eta irakasle ez diren langileen baja medikoen guztizko kopuruen bilakaera

		17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Lehen Hezkuntzako irakasleak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	2.597	2.964	2.337	4.401	5.455	4.368	4.313
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	2.381	2.776	2.149	4.133	4.891	3.802	3.714
Bigarren Hezkuntzako irakasleak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	1.796	1.928	1.803	3.724	3.852	3.481	3.972
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	1.694	1.824	1.700	3.585	3.623	3.162	3.457
Irakasle ez direnak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	825	870	895	1.081	2.291	1.616	1.761
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	807	855	840	1.059	2.227	1.575	1.674
Guztira	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	5.218	5.762	5.035	9.206	11.598	9.465	10.046

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	4.882	5.455	4.689	8.777	10.741	8.539	8.845
--	--	-------	-------	-------	-------	--------	-------	-------

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

109. taula: Kontratututako langileek ordeztutako irakasleen eta irakasle ez diren langileen baja medikoen guztizko kopuruaren bilakaera

		17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Lehen Hezkuntzako irakasleak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	1.088	1.283	936	888	2.353	1.616	1.681
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	909	1.092	772	590	2.044	1.311	1.331
Bigarren Hezkuntzako irakasleak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	589	610	483	502	913	935	1.178
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	503	514	391	305	781	734	850
Irakasle ez direnak	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	278	315	294	345	564	595	726
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	265	299	285	327	548	576	698
Guztira	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatuta	1.955	2.208	1.713	1.735	3.830	3.147	3.585
	Amatasunaren/adopzioen ondoriozko bajak kontatu gabe	1.677	1.905	1.448	1.222	3.373	2.621	2.879

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

110. taula: Irakasleen eta irakasle ez diren langileen baja medikoen batez besteko iraupena

Ikastaroak	Lehen Hezkuntzako irakasleak (egunak)	Bigarren Hezkuntzako irakasleak (egunak)	Irakasle ez direnak (egunak)
2010/2011	39,41	28,45	26,78
2011/2012	36,70	30,53	25,58
2012/2013	33,67	34,18	24,07
2013/2014	35,48	31,81	25,50
2014/2015	33,10	27,58	23,26
2015/2016	58,26	48,54	44,71
2016/2017	33,31	33,70	29,45
2017/2018	30,27	27,60	26,07
2018/2019	34,85	31,64	31,57
2019/2020	35,99	33,74	31,59
2020/2021	29,68	31,73	29,64
2021/2022	27,05	22,75	29,36
2022/2023	25,66	24,07	23,87
2023/2024	31,09	30,51	28,67

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

111. taula: Baja egunak, guztira. 2023-2024

	Lehen Hezkuntzako irakasleak	Bigarren Hezkuntzako irakasleak	Irakasle ez direnak	Guztira
Iraila	31.845	34.277	16.423	82.545
Urria	13.189	13.242	5.602	32.023
Azaroa	10.100	9.405	4.641	24.146
Abendua	6.283	5.790	2.202	14.275
Urtarrila	15.666	11.368	4.943	23.268
Otsaila	12.016	6.995	4.200	18.027
Martxoa	7.216	7.129	3.236	20.217
Apirila	10.379	6.640	2.604	12.226
Maiatza	5.914	4.208	2.803	13.179
Ekaina	2.698	2.188	876	4.534
Uztaila	191	186	277	654
Abuztua				

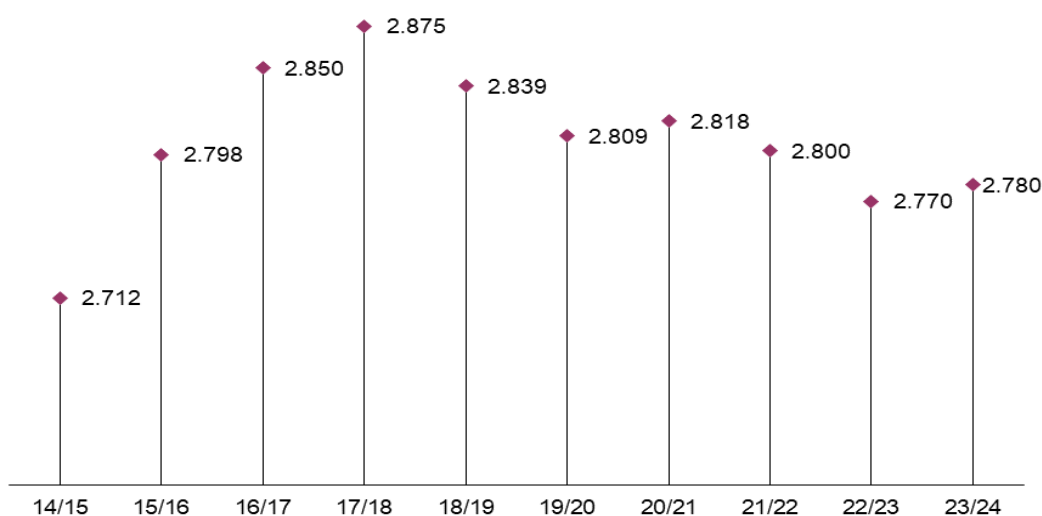
Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

3.8.3. Itunpeko ikastetxe pribatuetako irakasleak

- Irakasle plantillaren bilakaera**

Itunpeko ikastetxeetako irakasleen guztizko kopuruaren bilakaerak jaitsiera txiki bat izan du 2019-2020 ikasturtean (2.809 pertsona), aurreko hiru ikasturteekin alderatuta (2.839, 2.875 eta 2.850 pertsona). 2020-2021 ikasturtean zertxobait handitu zen, 2.818koa izan arte. 2021-2022 ikasturtean zertxobait jaitsi da berriro (2.800 pertsona) eta 2022-2023 ikasturtean 2.770ra. 2023-2024 ikasturtean zertxobait handitu zen, 2.780koa izan arte.

130. grafikoa: Itunpeko ikastetxe pribatuetako irakasleen bilakaera

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

- Soldata taulak**

Hurrengo taulak itunpeko irakaskuntzako irakasleen ordainsariak jasotzen ditu, 2017. urtetik 2023. urtera artekoak. Adierazitako zenbatekoak hileko ordainsariei dagozkie. Kontuan izan behar da urteko ordainsarian 14 ordainketa oso eta berdin sartzen direla.

2012an baimena eman zitzaion Hezkuntzako kontseilariari akordio hau bere gain hartu, bete eta gauzatzeko: "Akordioa funts publikoz erabat edo partzialki sostengaturiko Irakaskuntza Pribatuko Enpresen V. Lan Hitzarmenak eragindako irakaskuntza itunduko sektorean, apirilaren 20ko 14/2012 Errege Lege-dekretuaren eta beste neurri batzuen aplikazioa zehazteko". Akordio horrek berekin ekarri zuen irailaren 1etik aurrera ordainsariak batez beste % 2,5 jaistea.

2017an, Nafarroako Gobernuaren erabaki baten bidez baimena eman zitzaion Hezkuntzako kontseilariari akordioa bere gain hartu, gauzatu eta jarraitzeko, funts publikoz erabat edo partzialki sostengaturiko Irakaskuntza Pribatuko Enpresen VI. Lan Hitzarmenak eragindako

irakaskuntza itunduko sektorean. Horren ondorioz, lansariak % 1 igo ziren hitzarmenaren eraginpeko hezkuntza maila bakoitzean eta haren antzintasunean, 2017ko urtarrilaren 1etik aurrera.

Nafarroako Gobernuaren 2018ko urriaren 10eko Erabakiaren bidez, Nafarroako Foru Komunitateko Administraziooko eta haren erakunde autonomoetako langileei 2018rako ezarritako ordainsarien ehuneko globala gehitu zitzaien: % 1,5, 2018ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin; eta % 1,75, 2018ko uztailaren 1etik aurrerako ondorioekin.

Nafarroako Gobernuaren 2019ko otsailaren 6ko Erabakiaren bidez, Nafarroako Foru Komunitateko Administraziooko eta haren erakunde autonomoetako langileei 2019rako ezarritako ordainsarien ehuneko globala % 2,25 gehitu zitzaien, 2019ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin. Eta Nafarroako Gobernuaren 2019ko uztailaren 17ko Erabakiaren bidez, Nafarroako Foru Komunitateko Administraziooko eta haren erakunde autonomoetako langileei 2019rako ezarritako ordainsarien ehuneko globala % 0,25 gehitu zitzaien, 2019ko uztailaren 1etik aurrerako ondorioekin.

Nafarroako Gobernuaren 2020ko uztailaren 15eko Erabakiaren bidez, baimena eman zitzaion Hezkuntzako kontseilariari patronalaren ordezkarien eta funts publikoz erabat edo partzialki sostengaturiko irakaskuntza pribatuko enpresetako sindikatuen artean lortutako akordioa finantzatzeko, betetzeko eta jarraipena egiteko. Horren ondorioz, lansariak % 3,25 hazi dira hitzarmenaren eraginpeko hezkuntza maila bakoitzean eta haren antzintasunean, 2020ko urtarrilaren 1etik aurrera.

Nafarroako Gobernuaren 2021eko otsailaren 12ko Erabakiaren bidez, enplegatu publikoek 2021ean jaso beharreko ordainsariak onartu ziren: % 0,09 handitu ziren, 2021eko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin. Bestalde, Nafarroako Gobernuaren maiatzaren 12ko Erabakiaren bidez, 2021. urterako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 29ko 20/2020 Foru Legearen bigarren xedapen gehigarriko I. eranskinean eta II. eranskinean xedatutako hezkuntza hitzarmenetako modulu ekonomikoak aldatu ziren.

Nafarroako Gobernuaren 2022ko otsailaren 2ko Erabakiaren bidez, enplegatu publikoek 2022an jaso beharreko ordainsariak onartu ziren: % 2 handitu ziren, 2022ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin. Bestalde, Nafarroako Gobernuaren 2022ko martxoaren 16ko Erabakiaren bidez, 2022. urterako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 29ko 18/2021 Foru Legearen bigarren xedapen gehigarriaren I. eranskinean eta II. eranskinean xedatutako hezkuntza hitzarmenetako modulu ekonomikoak aldatu ziren eta % 3ko soldata igoera aplikatu zen. Geroago, Gobernuaren 2022ko azaroaren 9ko Erabakiaren bidez, enplegatu publikoentzat urtarrilaren 1etik aurrera onetsitako % 1,5eko ordainsari igoera itunpeko irakaskuntzako langileengana zabaldu zen. Beraz, 2022an guztizko ordainsari igoera % 4,5ekoa izan da.

Nafarroako Gobernuaren 2023ko martxoaren 8ko Erabakiaren bidez aldatu egin ziren 35/2022 Foru Legearen hamaikagarren xedapen gehigarriaren I. eranskinean hezkuntza itunetarako ezarritako modulu ekonomikoak, eta % 3,5eko ordainsari igoera aplikatu da 2023an. Era berean, hezkuntzaren arloko gastu publikoa arrazionalizatzeko premiazko neurriei buruzko apirilaren 20ko 14/2012 Errege Lege-dekretua aplikatzearen ondoriozko itzulketa amaitzeko, beste gastu batzuen moduan % 0,25 igo zen, ordainsarien igoeraren gainetik.

Nafarroako Gobernuaren 2023ko urriaren 25eko akordioaren bidez, aldatu egin dira Nafarroako 2023. urterako Aurrekontu Orokorren abenduaren 28ko 35/2022 Foru Legearen hamaikagarren xedapen gehigarriko I. eranskinean ezarritako hezkuntza itunen modulu ekonomikoak, foru lege horren 41. artikulua arabera, akordio horren I. eranskinari jarraikiz. Bertan, 2023. urterako hezkuntza itunen modulu ekonomikoen urteko zenbatekoak zehazten dira. Akordioan, 2022ko irailaren 1etik 2024ko abuztuaren 31ra bitarteko aldian aplikatu beharreko akordioan jasotakoa betetze aldera, eta aurrekontu eskuragarria kontuan hartuta, Nafarroako 2023. urterako Aurrekontu Orokorren abenduaren 28ko 35/2022 Foru Legearen bidez onartutako hezkuntza itunetako modulu ekonomikoetako osagaiak aldatzea proposatzen da, 2022rako ezarritako ordainsarien % 4aren pareko ehunekoan (2023koaren pareko % 2,5, 2016ko % 1 eta KPIren

bilakaeraren ondoriozko % 0,5), 2023ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondoreekin. Era berean, modulu ekonomikoen osagaietan Gizarte Segurantzaren gaineko araudiaren aldaketa jasotzen da, zeinaren bidez belaunaldi arteko ekitaterako mekanismo bat ezartzen baita. Hala, ehuneko 0,5eko kotizazio osagarria sortzen zaio enpresari 2023rako, aurrekontuan jasota, eta, horrez gain, "Gastu aldakorren" zatia areagotu egiten da, antzinasunetan eta ordezkapenetan egondako igoera jasotzeko.

Nafarroako Gobernuaren 2024ko apirilaren 10eko akordioaren bidez, aldatu egin dira Nafarroako 2024. urterako Aurrekontu Orokorren martxoaren 13ko 2/2024 Foru Legearen bederatzigarren xedapen gehigarriko I. eranskinean ezarritako hezkuntza itunen modulu ekonomikoak, foru lege horren 39. artikulua arabera, akordio horren I. eranskinari jarraikiz, eta 2024. urterako hezkuntza itunen modulu ekonomikoen urteko zenbatekoak zehazten dira eta 2023ko moduluen atzerapenak akordio honen II. eranskinean onartzen dira. Akordioan, 2022ko irailaren 1etik 2024ko abuztuaren 31ra bitarteko aldiari itundutako irakaskuntzaren sektorean aplikatu beharreko akordioan jasotakoa betetze aldera, eta aurrekontu eskuragarria kontuan hartuta, Nafarroako 2024. urterako Aurrekontu Orokorren martxoaren 13ko 2/2024 Foru Legearen bidez onartutako hezkuntza itunetako modulu ekonomikoetako osagaiak aldatzea proposatzen da, 2022rako ezarritako ordainsarien % 0,5aren pareko ehunekoan, 2024ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondoreekin, eta 2023rako ezarritako ordainsarien % 0,5eko atzerapenak onartzen dira, 2023ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondoreekin.

Azkenik, Nafarroako Gobernuaren akordio bat onartzeke dago, Gobernuaren 2024ko apirilaren 10eko akordioaren bidez onartutako hezkuntza itunen modulu ekonomikoak alda ditzan, hartara 2022ko irailaren 1aren eta 2024ko abuztuaren 31ren arteko aldiari aplikatu beharreko itundutako irakaskuntzaren sektorean jasotakoa betetze aldera, ehuneko 2ko igoera aplikatuta, 2024ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondoreekin.

112. taula: Itunpeko irakaskuntzako soldata taulen bilakaera (eurotan)*

		2020	2021		2022		2023	2024 Tramitazioan
			Urt-Abu	Ir-aben	Urt-Abu	Ir-aben		
Haur Hezkuntzako irakasleak	Hileko soldata	2.113,07	2.132,09	2.137,37	2.201,49	2.233,56	2.334,07	
	Antzinasuna	44,48	44,48	44,99	46,34	47,02	49,14	
Haur eta Lehen Hezkuntzako eta Hezkuntza Bereziko irakasleak	Hileko soldata	2.113,07	2.132,09	2.137,37	2.201,49	2.233,56	2.334,07	
	Antzinasuna	44,48	44,48	44,99	46,34	47,02	49,14	
DBHko 1. zikloko irakasleak	Hileko soldata	2.234,90	2.255,01	2.260,60	2.328,42	2.362,33	2.468,63	
	Antzinasuna	44,69	45,09	45,20	46,56	51	53,30	
DBHko 2. zikloko, CEPko eta IEHPko irakasleak	Hileko soldata	2.428,25	2.450,10	2.456,18	2.529,87	2.566,71	2.682,21	
	Antzinasuna	55,60	56,10	56,24	57,93	58,77	61,41	
Batxilergoko irakasleak	Hileko soldata	2.428,25	2.450,10	2.456,18	2.529,87	2.566,71	2.682,21	
	Antzinasuna	55,60	56,10	57,93	57,93	58,77	61,41	
EM LHBko eta GM	Hileko soldata	2.428,25	2.450,10	2.529,87	2.529,87	2.566,71	2.682,21	

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

LHBko irakasleak	Antzinasuna	53,81	54,29	56,06	56,06	56,88	61,41	
EM LHko eta GM LHko irakasle agregatuak	Hileko soldata	2.221,73	2.241,73	2.314,70	2.314,70	2.348,41	2.454,09	
	Antzinasuna	52,36	52,83	54,55	54,55	55,34	57,83	

* Zenbatekoak hileko gordinak dira; hau da, irakasle bakoitzak 14 ordainsaritan jasotzen du adierazitako zenbateko bera. Antzinasuna zerbitzu urteei lotutako osagarria da, eta, beraz, eskatutako urteak egiteagatik eskubidea duenak kobratuko du; zenbatekoa eskubidez dagozkion hirurtekoen kopuruaren arabera izan da Iturria: Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua

113. taula: Nafarroako Ikastolen Elkarteko irakasleen ordainsarien bilakaera

Haur Hezkuntzak o eta Lehen Hezkuntzak o irakasleak	Titularra	Hileko soldata	2.081,84	2.172,66	2.236,77	2.347,01	2.369,35
		Antzinasun a	44,99	46,90	48,25	503,58	51,04
	Espezialista	Hileko soldata	1.939,69	2.024,30	2.084,04	2.186,74	2.207,59
		Antzinasun a	44,99	46,90	48,25	50,58	51,04
DBHko irakasleak	1. zikloa	Hileko soldata	2.389,20	2.493,56	2.567,27	2.693,92	2.719,59
		Antzinasun a	54,01	56,40	58,09	60,99	61,58
	2. zikloa	Hileko soldata	2.389,20	2.493,56	2.567,27	2.693,92	2.719,59
		Antzinasun a	54,01	56,40	58,09	60,99	61,58
Batxilergoko irakasleak	Titularra	Hileko soldata	2.389,20	2.493,56	2.567,27	2.693,92	2.719,59
		Antzinasun a	54,01	56,40	58,09	60,99	61,58
Psikologia eta Pedagogia		Hileko soldata	2.389,20	2.493,56	2.567,27	2.693,92	2.719,58
		Antzinasun a	54,01	56,40	58,09	60,99	60,99

Iturria: Nafarroako Ikastolen Elkartea

- **Administrazioko eta zerbitzuetako langileak**

114. taula: Nafarroako unibertsitateaz kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan dauden emakumeen ehunekoa, funtzioaren/kategoriaren arabera. 2022-2023

	Guztira		Zuzendaritzako langileak eta irakaslanik gabeko langile espezializatuak		Administrazio arloko langileak		Mendeko langileak	
	Guztira	Emakumeak (%)	Guztira	Emakumeak (%)	Guztira	Emakumeak (%)	Guztira	Emakumeak (%)
Guztira	2.703	74,1	1.163	77,0	433	82,2	1.107	68,0
Publikoa	1.955	72,8	804	76,4	286	80,4	865	67,1
Pribatua	748	77,5	359	78,3	147	85,7	242	71,5

Iturria: Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariorde Nagusia

- **Enpresaburuen elkarteak eta sindikatuak**

Enpresaburuen elkarteak

- ANEG: Asociación Navarra de Educación y Gestión
- CECE: Confederación Española de Centros de Enseñanza
- NIE: Nafarroako Ikastolen Elkarte

Itunpeko ikastetxeen hitzarmeneko sindikatuak

115. taula: Sindikatuen ordezkaritza. 2023-2024

	Ordezkariek	Ehunekoa
ELA-STV	25	12,20
FSIE-SEPNA	104	50,73
LAB	1	0,49
UGT	75	36,59

*2024ko maiatzaren 31ko datuak

Iturria: Lan Zerbitzua

Ikastolen hitzarmeneko sindikatuak

116. taula: Nafarroako ikastolen hitzarmeneko sindikatuen ordezkaritza. 2023-2024

	Ordezkariek	Ehunekoa
LAB	53	100,00

*2024ko maiatzaren 31ko datuak

Iturria: Lan Zerbitzua

3.8.4. Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuetoako irakasleak

- Irakasle plantillaren bilakaera

117. taula: Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuetoako irakasleen bilakaera, irakaskuntza mailaren arabera

Irakasten duten ikasketa maila							
Haur Hezkuntzako 2. zikloa soilik	9	9	8	5	7	5	6
Lehen Hezkuntza soilik	20	20	14	12	16	15	19
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza soilik	10	14	7	13	9	19	27
Batxilergoa soilik							4
Lanbide Heziketa soilik	23	33	36	40	46	52	45
Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza			3	3		2	2
Lehen Hezkuntza edo DBH	4	2	5	3	4	3	3
DBH eta Batxilergoa				7	10	8	6
DBH, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa							
Hezkuntza Berezia	7	6	6	5	4	4	5
Beste aukera batzuk (ikasketa mailen beste konbinazio batzuk)						8	1
Jarduerak ematen dituzten irakasleak (ikastetxeetatik kanpo)							
Guztira	73	84	87	88	96	116	118

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

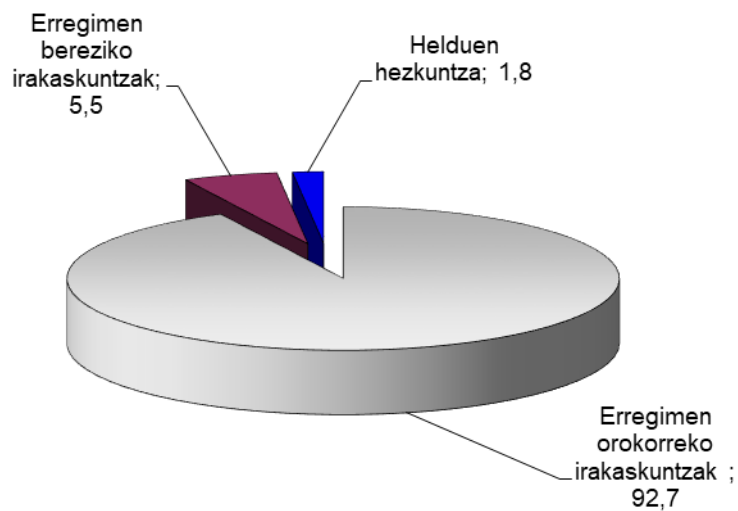
3.8.5. Irakasleei buruzko ezaugarri interesgarriak

- Ikastetxeetako irakasleak

Sektore publikoa eta araubide orokorreko ikasketak nagusi direla argi ikusten da, Espainian 2023-2024 ikasturtean aritutako unibertsitateaz kanpoko irakasle guztien arlo eta ikastetxearen titulartasunaren araberrako sailkapen osoak eta ehunekoak begiratura.

Irakaskuntzan diharduten irakasleen guztizko balioan ikusten ahal denez, pisu erlatiboa handiagoo da sektore publikoan sektore pribatuan baino. Irakaskuntza araubideari dagokionez, araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleek dute pisurik handiena multzoan (784.425 irakasle); izan ere, askoz ere gehiagoo dira araubide bereziko irakaskuntzetako irakasleak (42.147) eta Helduen Hezkuntzakoak (11.546) baino.

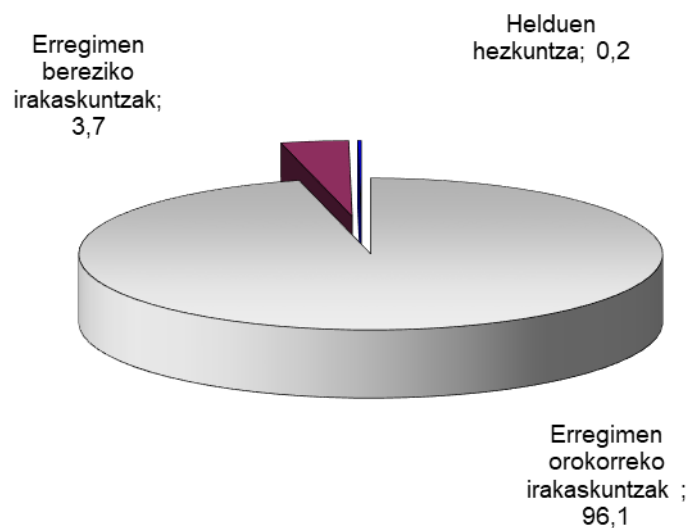
131. grafikoa: Irakasleen banaketa, ematen duten irakaskuntza motaren arabera. Ikastetxe publikoak. 2023-2024

*Behin-behineko datuak

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

132. grafikoa: Irakasleen banaketa, ematen duten irakaskuntza motaren arabera. Ikastetxe pribatuak. 2023-2024

*Behin-behineko datuak

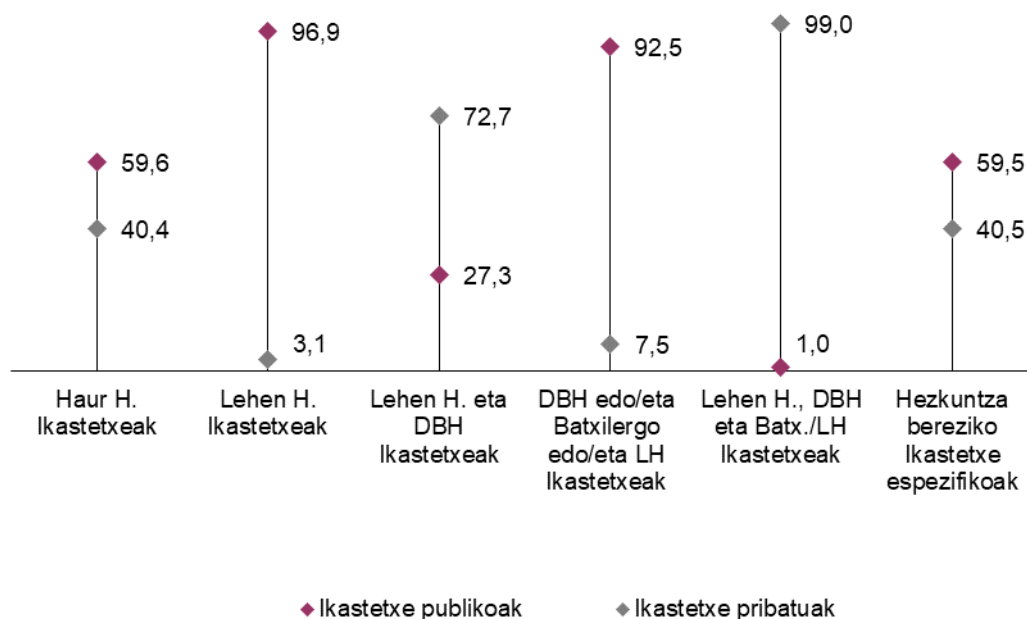
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

- Araubide orokorreko irakaskuntzak**

Espanian, 2023-2024 ikasturtean, 784.425 profesional aritu ziren irakaskuntza zuzenean ikastetxeetan, araubide orokorreko irakaskuntzetan. Horietatik 569.705 ikastetxe publikoetan aritu ziren lanean, eta 214.720, ikastetxe pribatuetan.

Beheko grafiko honetan azaltzen da irakaskuntzen araberako banaketa.

133. grafikoa: Irakasleen ehunekoa araubide orokorreko irakaskuntzetan ikastetxearen titulartasunaren eta motaren arabera. 2023-2024

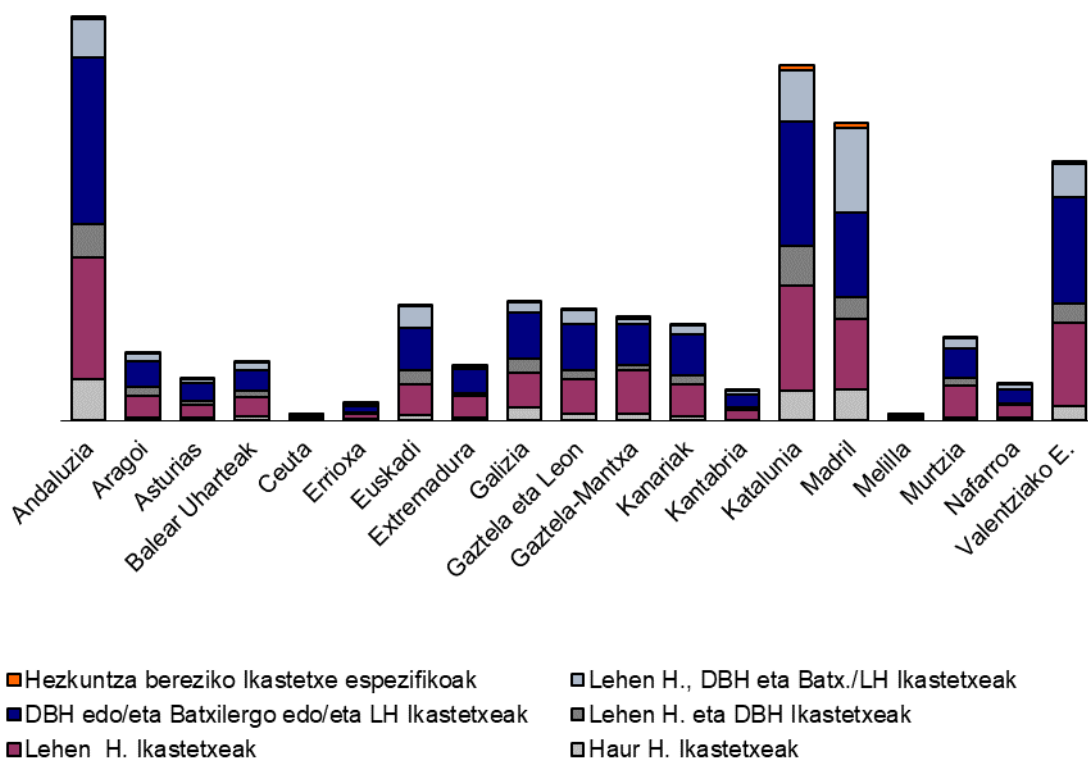

* Behin-behineko datuak Haur Hezkuntza ematen ahal dute Lehen Hezkuntzako ikastetxeek, Lehen Hezkuntza eta DBHkoek, eta Lehen Hezkuntza, DBH eta Batxilergo edo Lanbide Heziketakoek ere. Ez dira kontuan hartu arte eskoletan Batxilergoa ematen duten irakasleak

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Araubide orokorreko irakasleen autonomia erkidegoen arabera banaketak erakusten duenez, Andaluzia, Katalunia eta Madril dira irakasle multzorik handiena duten autonomia erkidegoak, haien hezkuntza sistemen tamainarekin bat. Nafarroan 12.611 irakasle aritu dira araubide orokorreko irakaskuntzetan.

134. grafikoa: Araubide orokorreko irakasleak, ematen dituzten irakaskuntzen arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2023-2024

* 2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena

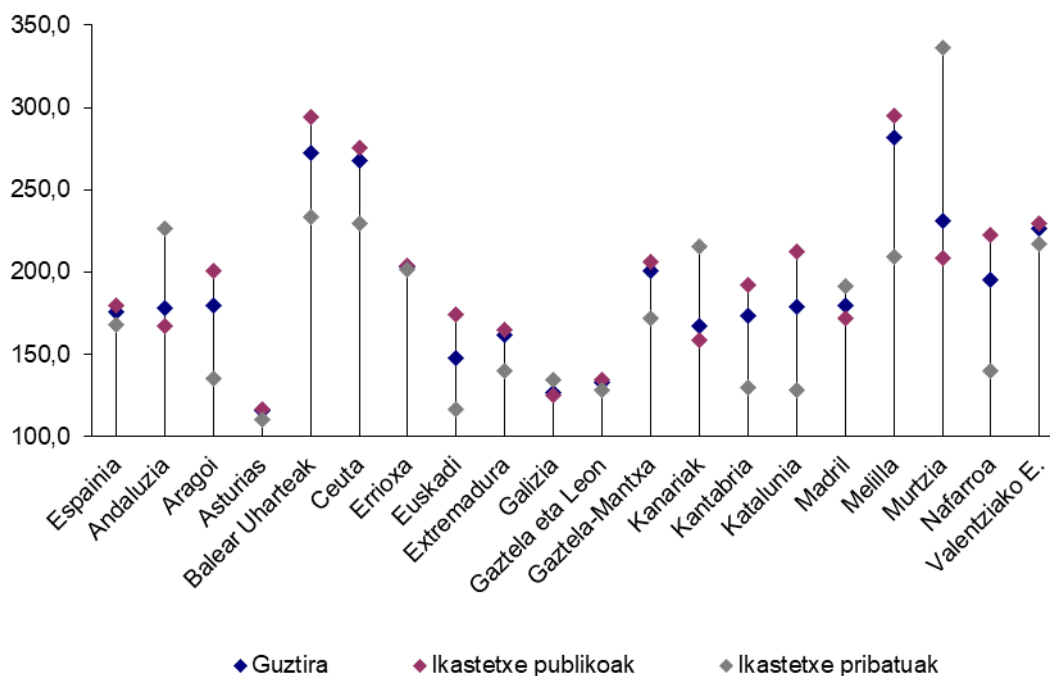
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

26.
eranski
na

Azken balio alderagarrien artean, hau da, 1990-1991 eta 2022-2023 ikasturteen artean, irakasleen kopuruan izandako bilakaeran, aipatu lehen ikasturteko balioa 100 izanik, 176,1era iritsi da Espainian (179,5 ikastetxe publikoetan eta 167,7 pribatuetan). Hau da, irakasle kopurua hazi egin da, bai sare pribatuan, bai sare publikoan.

Autonomia erkidego bakoitzean araubide orokorreko irakaskuntzak ematen dituzten irakasleen kopuruaren hazkunde erlatiboa ez da berdina izan leku guztietan. Autonomia erkidego hauetan izan da handiena irakasle kopuruaren hazkunde erlatiboa: Melilla (281,9), Balear Uharteak (272,4) eta Ceuta (267,5). Nafarroan, 195,1 da balioa, Espainiako batezbestekoa baino handiagoa ikastetxe publikoetan nahiz guztizkoan; zehazki, 222,2 da balioa ikastetxe publikoetan, eta 140,1 ikastetxe pribatuetan.

135. grafikoa: Araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen aldakuntza indizea, ikastetxearen titulartasunaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2023-2024*. (1990-1991 = 100)

*2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

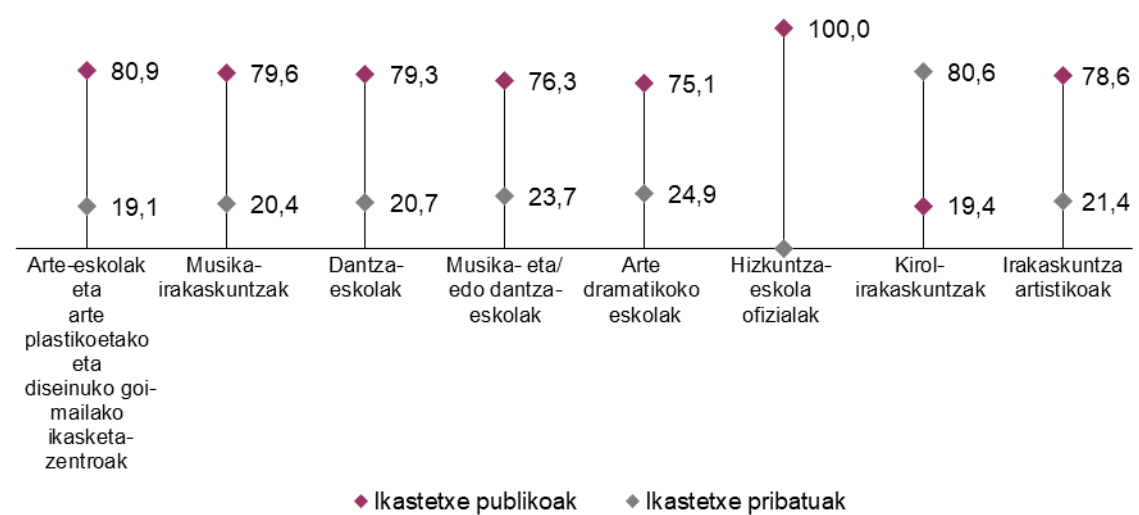
27.
eranski
na

• Araubide bereziko irakaskuntzak

Araubide bereziko irakaskuntzen barnean daude arte ikasketetako espezialitateak (Arte Plastikoak eta Diseinua, Musika, Dantza eta Arte Dramatikoa), hizkuntzen irakaskuntza eta kirol irakaskuntzak. 2023-2024 ikasturtean, 42.147 pertsona aritu dira irakaskuntza horiek ematen Espainian, horietako gehienak ikastetxe publikoetan (33.783).

Irakasle kopururik handiena musika irakasteko zentzoei dagokie (14.986); atzetik datoz musika eta/edo dantza eskolak (12.055), hizkuntza eskola ofizialak (5.996), arte eskolak eta arte plastikoak eta diseinua ikasteko goi mailako zentroak (5.950), dantza eskolak (1.345), kirol irakaskuntzak (1.049), eta arte dramatikoko eskolak (766).

136. grafikoa: Araubide bereziko irakaskuntzetako irakasleak, irakaskuntza motaren eta ikastetxearen titulartasunaren arabera. Espainia. 2023-2024

* 2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

28.
eranski
na

Nabarmentzekoak dira arte ikasketen modalitateak, beren garrantzi erlatiboa dela eta. Eskaintzen diren prestakuntza motak eta horietako irakasleak modu desberdinetan banatzen dira autonomia erkidegoetan.

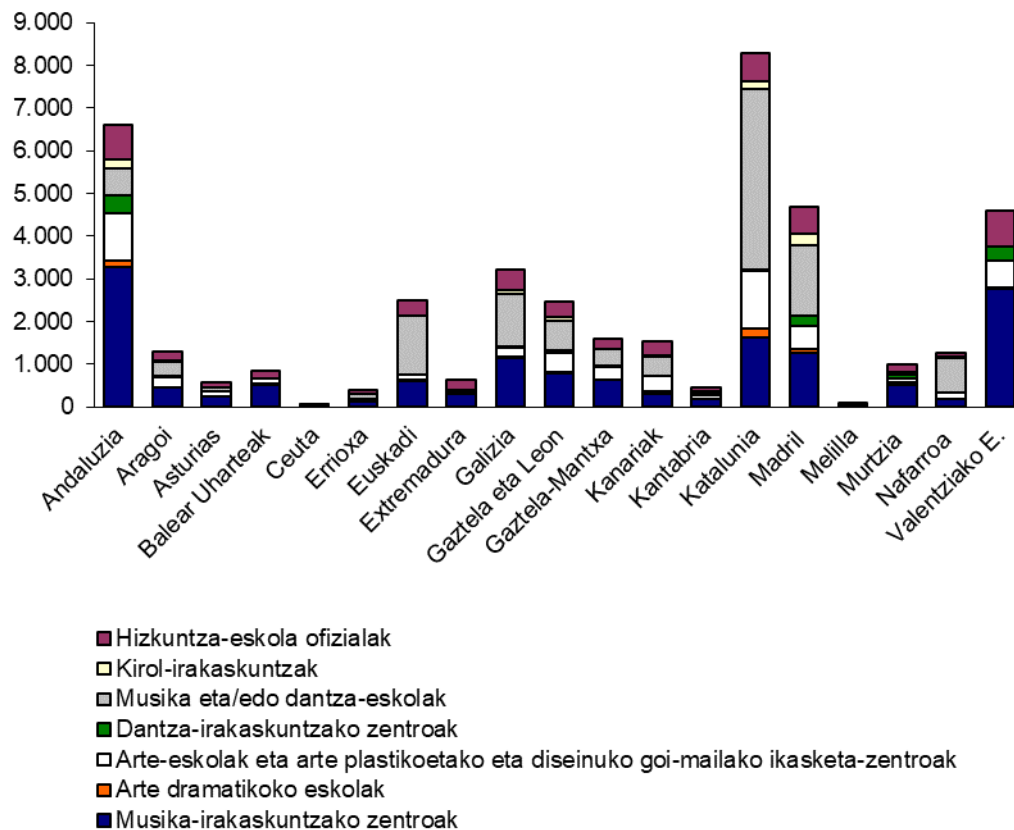
118. taula: Arte ikasketa arautuetako irakasleak, ikastetxe motaren eta titulartasunaren arabera. 2023-2024

	Arte eskolak eta arte plastikoetako eta diseinuko goi mailako ikasketa zentroak		Musika irakaskuntzako zentroak		Dantza irakaskuntzako zentroak		Musika eta dantza eskolak		Arte dramatikoko eskolak	
	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	4.814	1.136	11.930	3.056	1.067	278	9.197	2.858	575	191
Nafarroa	108	21	193	0	0	0	727	103	0	0

* 2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

137. grafikoa: Araubide bereziko irakaskuntzetako irakasleak ikastetxe motaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2023-2024*

2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena

Madrilgo Erkidegoko Musika ikastetxeetan Dantza ere eman dezakete irakaskuntza arautu gisa

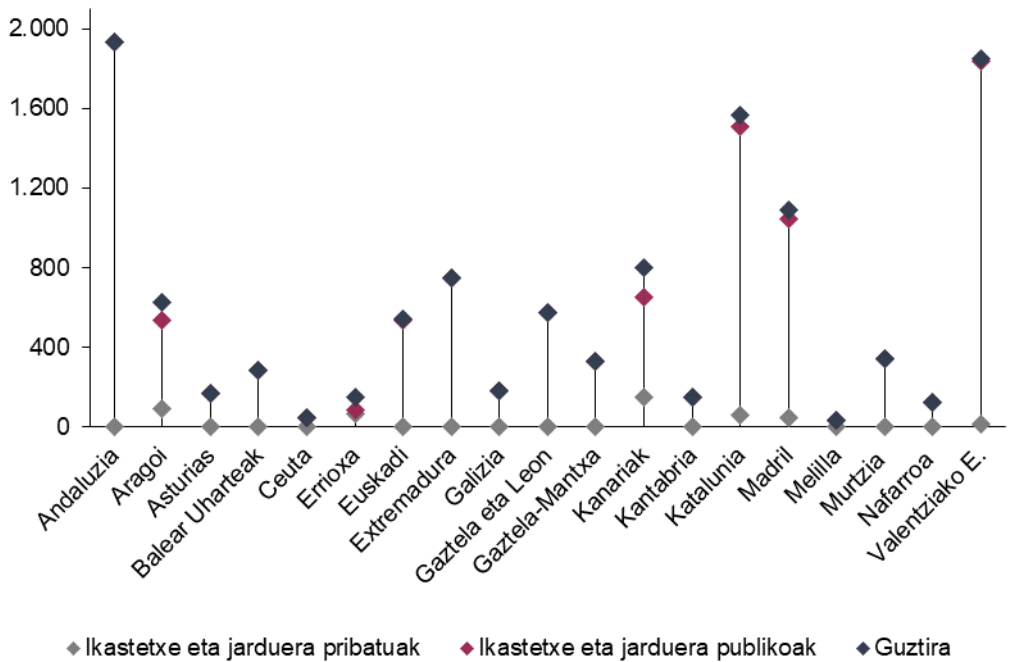
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

29.
eranski
na

• Helduen hezkuntza

2023-2024 ikasturtean, 11.546 irakasle arduratu dira helduen hezkuntzaz; horietatik 11.111 ikastetxe edo jarduketara publikoetan aritu dira, eta 435, berriz, ikastetxe edo jarduera pribatuetan. Zenbait autonomia erkidegotan, ikastetxe edo jarduera publikoetan baino ez daude irakasleak (Andaluzia, Asturias, Balear Uharteak, Kantabria, Gaztela-Mantxa, Gaztela eta Leon, Extremadura, Galizia, Murtzia, Nafarroa, Ceuta eta Melilla). Nafarroan 125 irakaslek egin dute lan alor horretan.

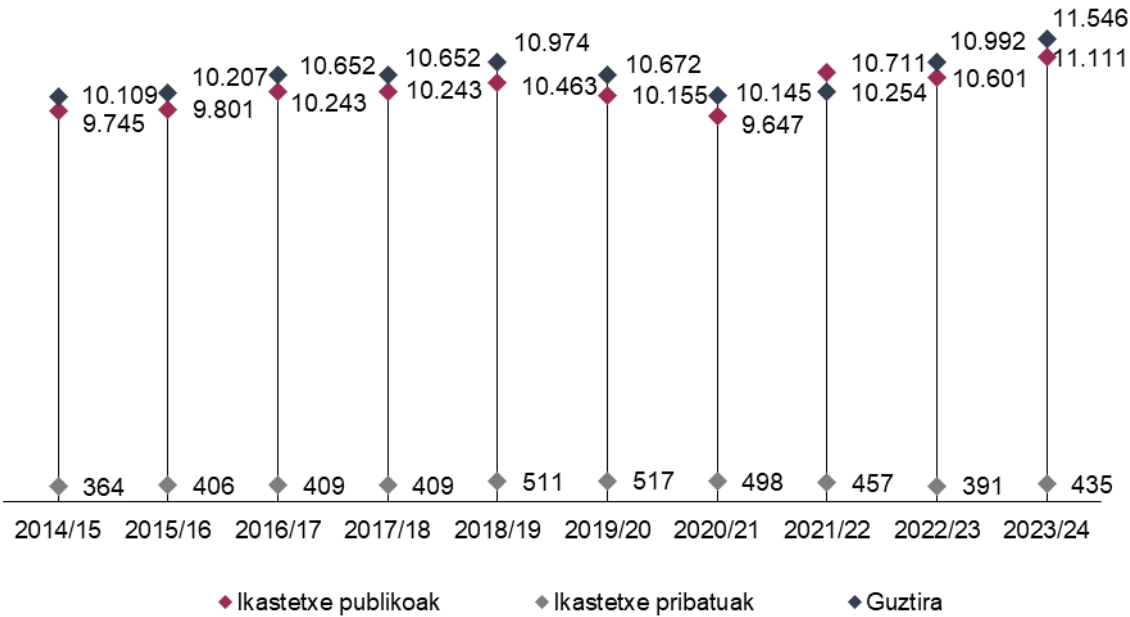
138. grafikoa: Helduen Hezkuntza ematen duten irakasleak, ikastetxearen titulartasunaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2023-2024

* 2023-2024 ikasturteko datuen aurrerapena
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

30.
eranski
na

139. grafikoa: Helduen Hezkuntza ematen duten irakasleen kopuruaren bilakaera, ikastetxearen titulartasunaren arabera. Espainia

*2023-2024 ikasturteko behin-behineko datuak
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

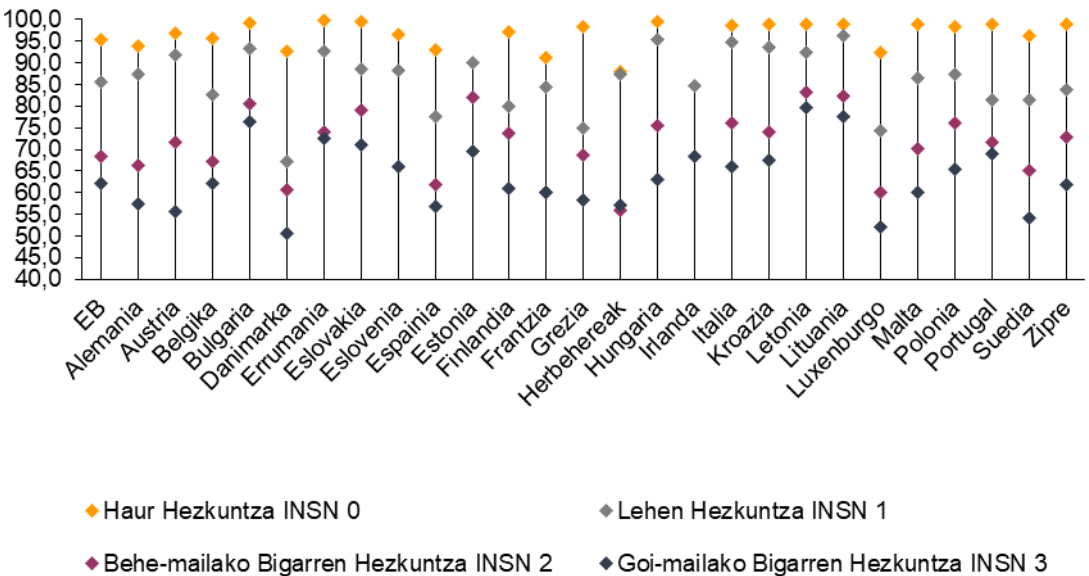
Datuak zabalago agertzen dira hurrengo eranskinean.

31.
eranski
na

• **Irakasleen sexuaren aldagaia**

EBko herrialdeetan, irakasleen artean emakumezkoen presentzia erlatiboa oso altua da, eta Haur Hezkuntzan, esaterako, % 95etik gorako balioetan dago. Portzentajea gutxitu egiten da hezkuntza ibilbidean aurrera egin ahala; batez beste % 62,2 ingururaino Goi mailako Bigarren Hezkuntzan.

140. grafikoa: Emakumezko irakasleen presentzia erlatiboa, irakaskuntza mailaren arabera. EB. 2022

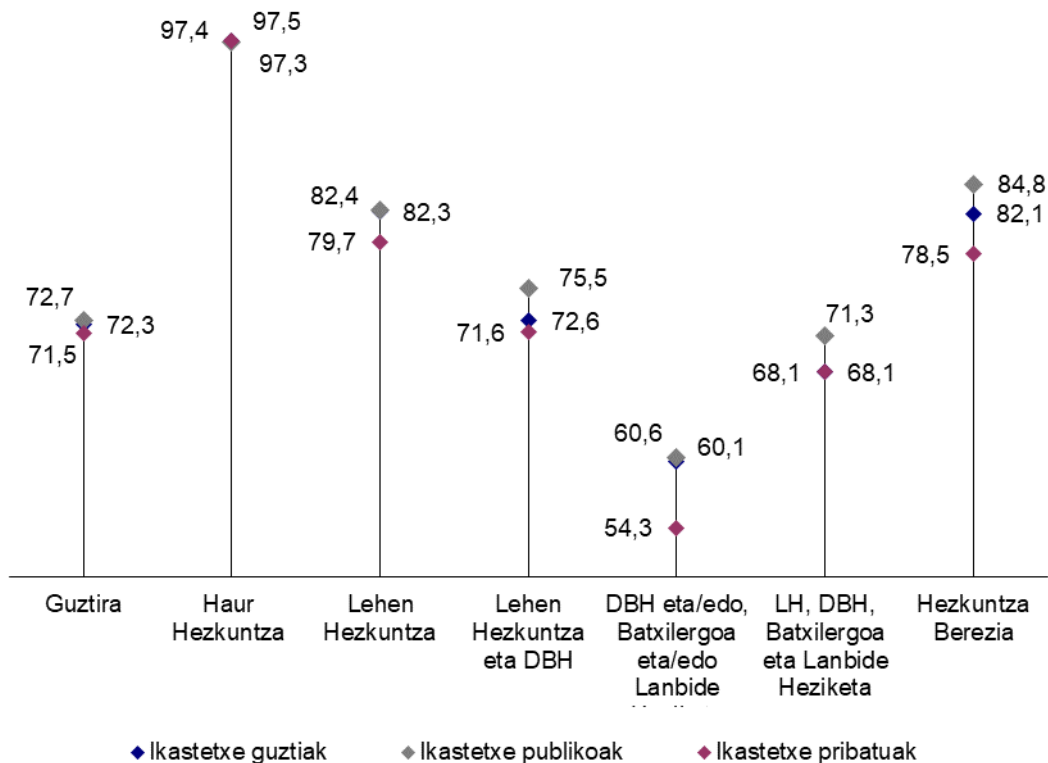

*Txekiar Errepublikako datuak falta dira
Iturria: Eurostat

32.
eranski
na

Araubide orokorreko irakaskuntzetan, emakumeek % 97,5 inguruko presentzia dute Espainian Haur Hezkuntzan eta % 80 ingurukoa Lehen Hezkuntzan. Hezkuntza Berezian % 82 gainditzen du. Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan eta Lanbide Heziketan proportzioa % 60,0koa da. Sare publikoan eta sare pribatuan, presentzia erlatiboa antzekoa da hezkuntza etapa guztietan, Hezkuntza Berezian eta DBHko, Batxilergoko eta LHko ikastetxeetan izan ezik. Balio orokorrak EBko batez besteko balioak baino pixka bat txikiagoak dira.

141. grafikoa: Araubide orokorreko irakaskuntzak. Emakumeen ehunekoa irakasleen artean, ematen duten irakaskuntzaren eta ikastetxeen titulartasunaren arabera. Espainia. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

33.
eranski
na

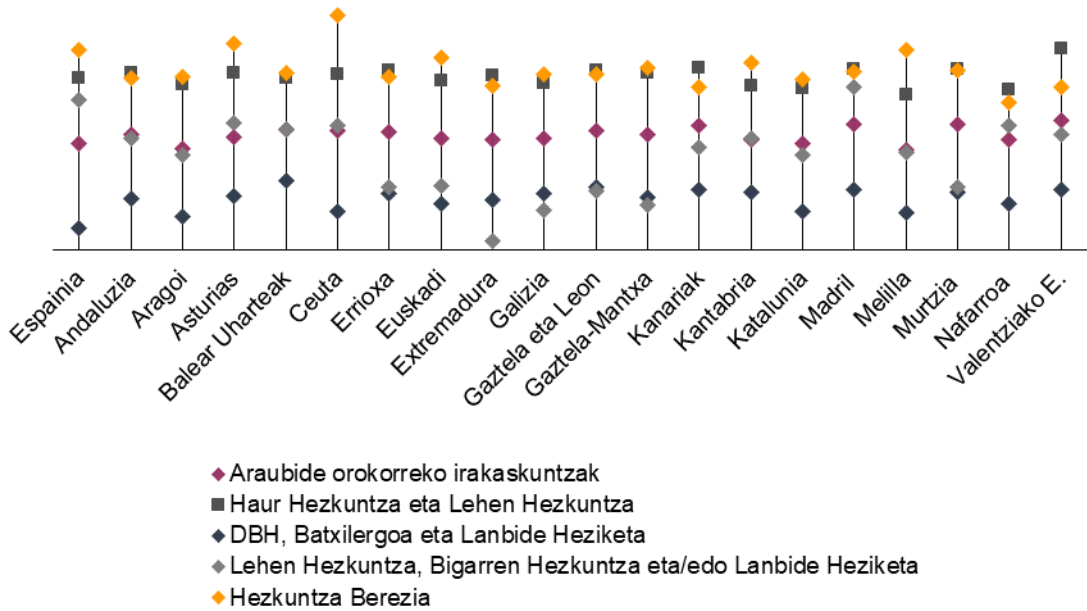
Nafarroan, emakumezko irakasleen presentzia autonomia erkidego guztietako batezbestekoa baino pixka bat handiagoa da proportzioan. Hori horrela, araubide orokorreko irakaskuntzen multzoan, % 70,64 dira emakumeak; Nafarroan, aldiz, % 71,20. Balioak ez dira hain altuak Nafarroan Haur eta Lehen Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan, Bigarren Hezkuntzan eta/edo Lanbide Heziketan. DBHan, Batxilergoan, Lanbide Heziketan eta Hezkuntza Berezian lau eta hamar puntu altuagoak dira, hurrenez hurren.

119. taula: Emakumeen presentzia erlatiboa araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen artean, ematen duten irakaskuntzaren arabera, autonomia erkidegoetan. 2022-2023

	Araubide orokorreko irakaskuntzak	Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza	DBH, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa	Lehen Hezkuntza, Bigarren Hezkuntza eta/edo Lanbide Heziketa	Hezkuntza Berezia
Espainia	70,64	83,30	54,13	78,95	88,57
Nafarroa	71,20	81,07	58,82	74,06	78,42

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

142. grafikoa: Emakumeen presentzia erlatiboa araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen artean, ematen duten irakaskuntzaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2022-2023

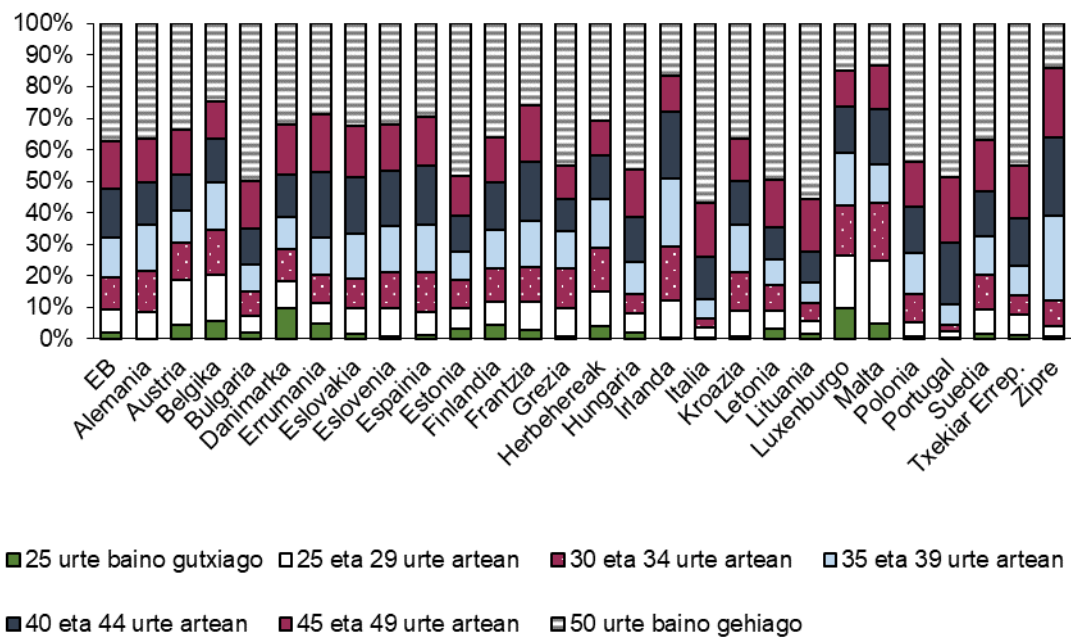
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

- **Irakasleen adinaren aldagaia**

Irakasleen adina funtsezko aldagaia da hezkuntza sistemaren beharrak definitzeko, hala birjarpen tasak nola bilakaera zehazteko.

Irakasleen adinaren arabera banaketak aldakortasun handia erakusten du EBren barruan. Irakasle kopuru handieneko tarteak 50 urtetik gorakoak dira.

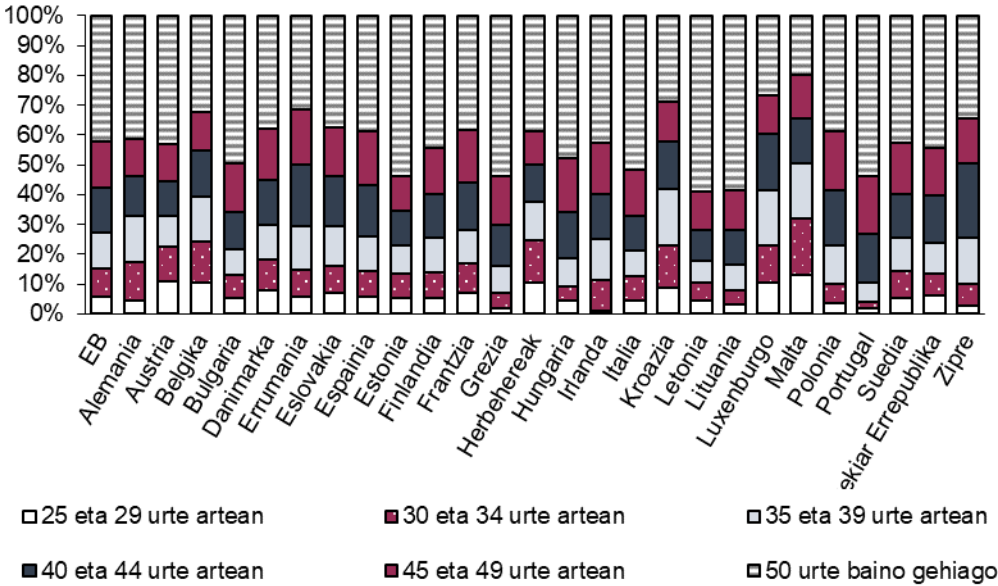
143. grafikoa: Lehen Hezkuntzako (ISNI 1) irakasleen banaketa, adin tartearen arabera, Europar Batasuneko herrialdeetan. 2022

Iturria: Eurostat

Aurkibidea →

144. grafikoa: Bigarren Hezkuntzako (ISNI 2-4) irakasleen banaketa, adin tartearen arabera, Europar Batasuneko herrialdeetan. 2022

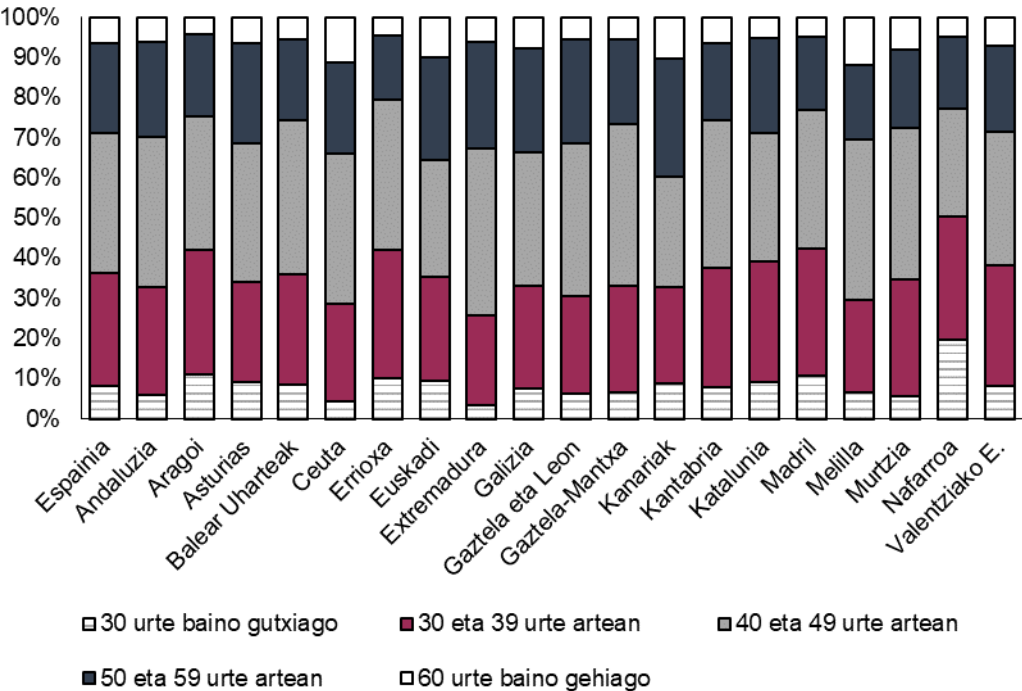

*Esloveniako datuak falta dira
Iturria: Eurostat

Datuak banakatuta agertzen dira hurrengo eranskinean.

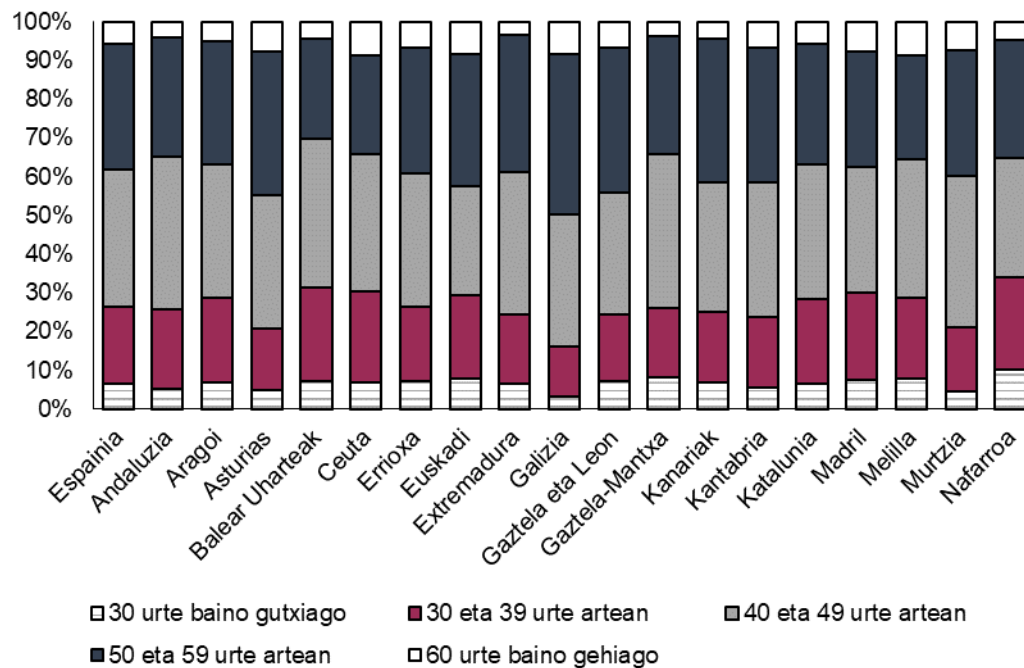
36.
eranski
na

145. grafikoa: Lehen Hezkuntzako irakasleen banaketa ehunekotan, adinaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2021-2022

Iturria: Hezkuntzaren zifrak Espainian. 2021-2022 ikasturtea (2024ko edizioa)

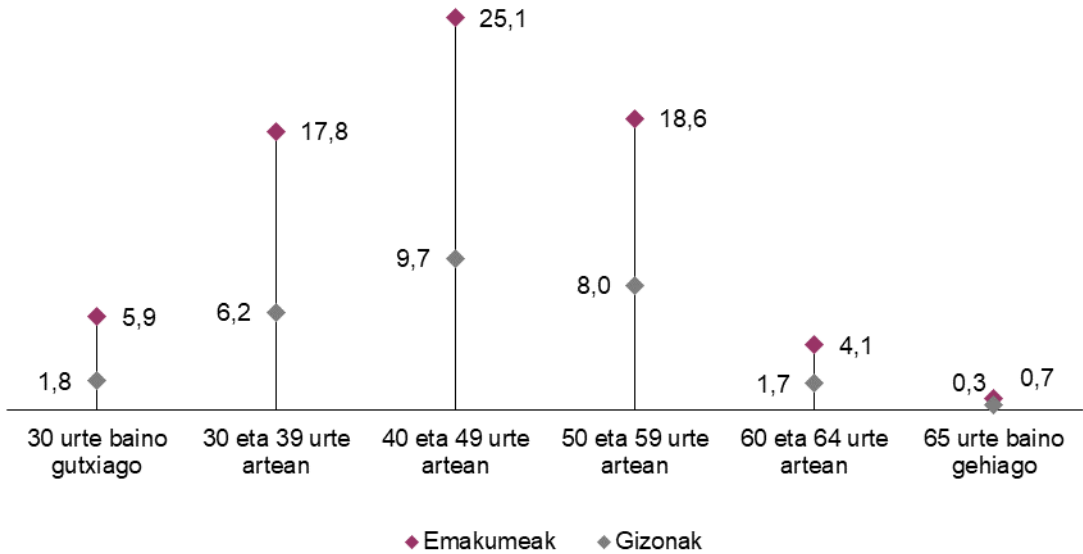
146. grafikoa: Bigarren Hezkuntzako irakasleen banaketa ehunekotan, adinaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2021-2022

Iturria: Hezkuntzaren zifrak Espainian. 2021-2022 ikasturtea (2024ko edizioa)

Autonomia erkidego guztietan, eta araubide orokorreko irakaskuntzak ematen zituzten irakasleei erreparatuta, 2021-2022 ikasturtean zehar, 30-39 urteko, 40-49 urteko eta 50-59 urteko adin-tarteak dira presentzia handieneko taldeak. Beste taldeak oso txikiak dira.

147. grafikoa: Araubide orokorreko ikaskuntzetako irakasleen banaketa ehunekotan, adinaren eta sexuaren arabera. Espainia. 2022-2023

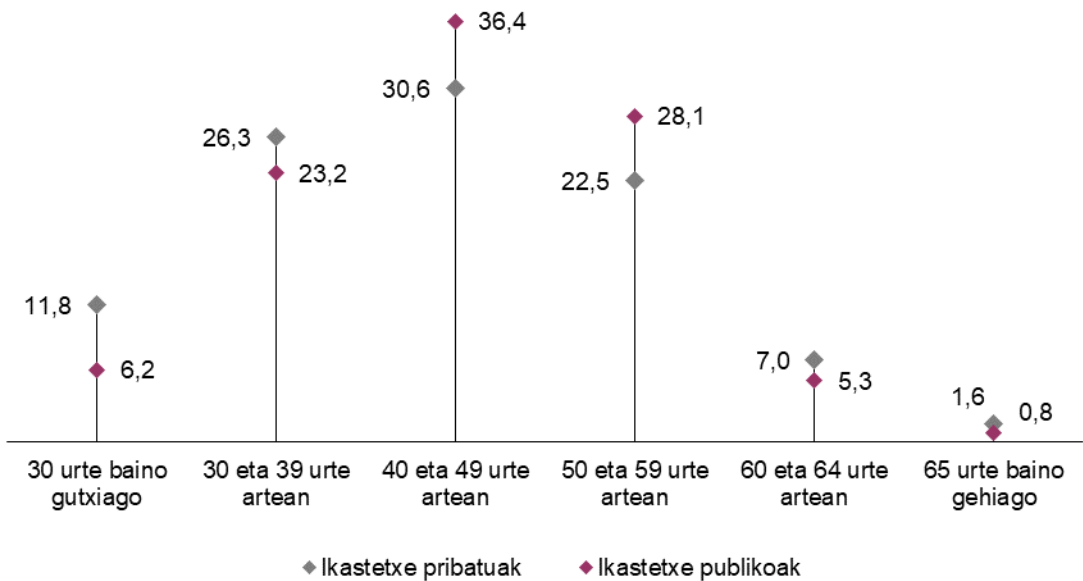

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

39.
eransk
ina

Adinaren eta hezkuntza sarearen araberrako banaketak adierazten digu sare publikoan irakasleen kopurua sare pribatuan dagoenaren antzekoa dela, gazteenen eta 40-59 urtekoen tarteak salbuetsita.

148. grafikoa: Araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen banaketa ehunekotan, ikastetxearen titulartasunaren eta adinaren arabera. Espainia. 2022-2023

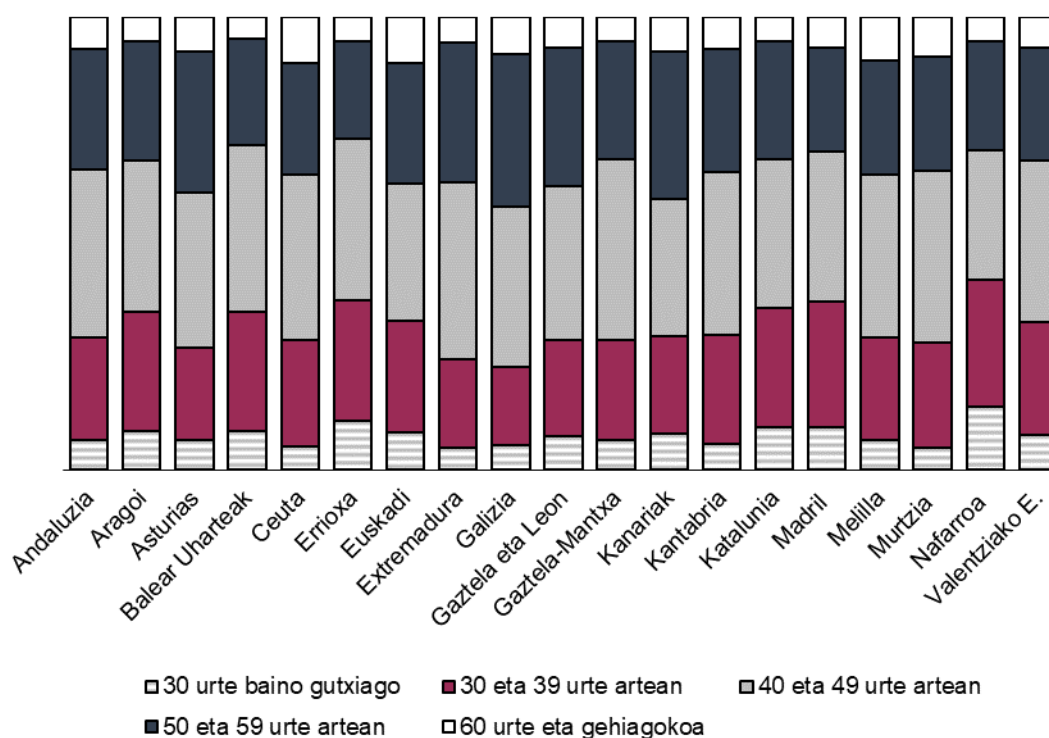
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

40.
eranskina

Autonomia erkidegoen artean alde nabarmenak ikusten ahal dira irakasleen adinari dagokionez. Nafarroak profil ertaina du, eta, irakasleen adinaren arabera, tarteko taldeak nabarmentzen dira (3.392 – 30-39 urte; 3.473 – 40-49 urte; 2.904 – 50-59 urte) gazteagoen edo zaharragoen aldean (1.689 – 30 urtetik behera; 664 – 60 urte edo gehiago).

149. grafikoa: Irakasleen banaketa ehunekotan, adinaren arabera, autonomia erkidegoetan eta hiri autonomoetan. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

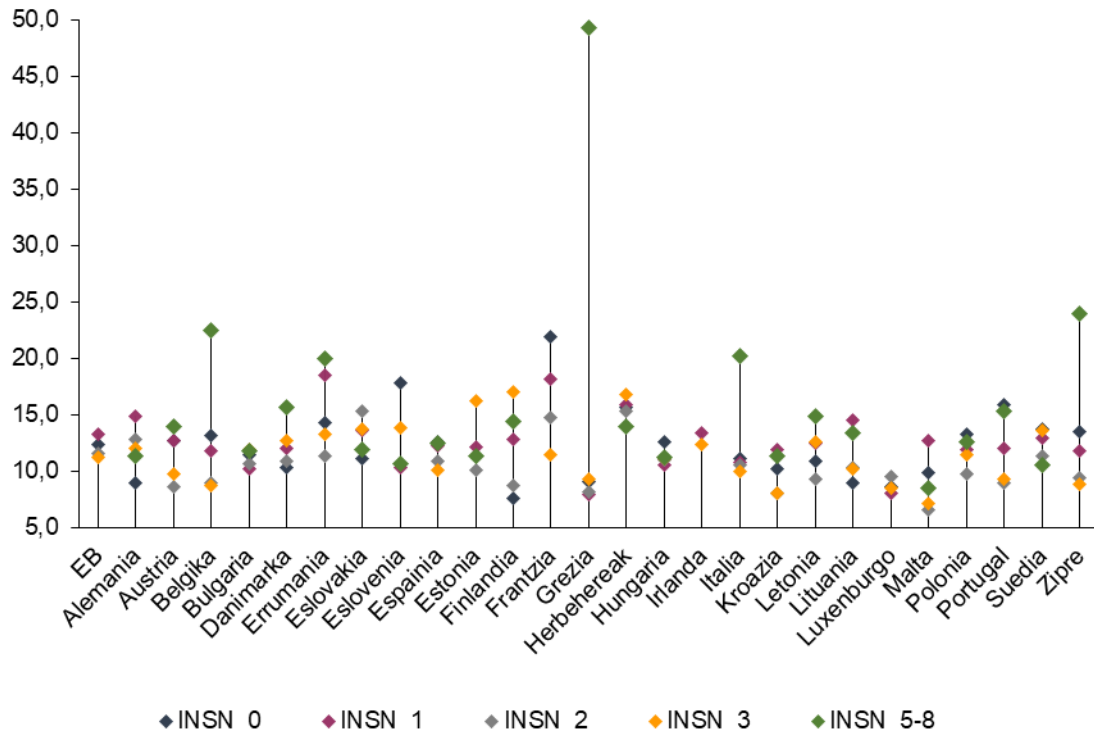
41.
eranskina

3.8.6. Ratioen bilakaera

2022an, irakasle bakoitzeko ikasleen ratioa EBko batezbestekoaren antzekoa zen Espainian. Espainian, ratio hauek daude irakasle bakoitzeko: 12,6 ikasle ISNI 0n (12,4 EBn), 12,2 ISNI 1ean (13,3 EBn), 10,9 ISNI 2an (11,6 EBn), 10,1 ISNI 3an (11,2 EBn) eta 12,5 ISNI 5-8an (ez dago EBko daturik).

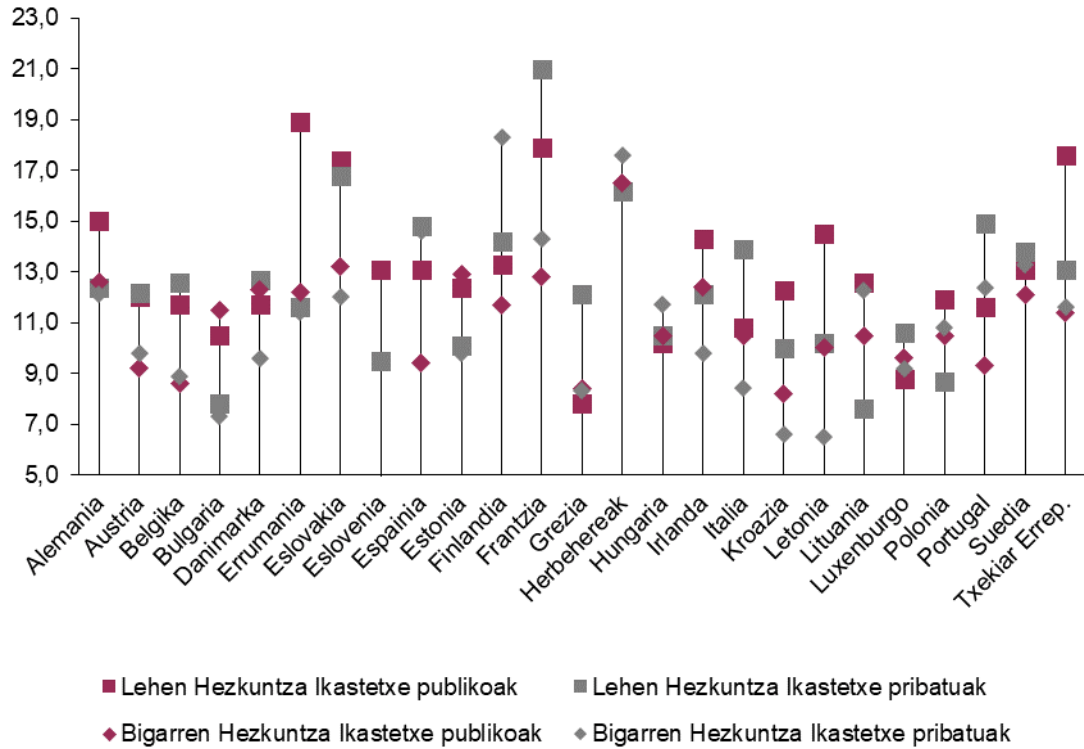
Herrialde batzuetan ratio alde nabarmenak daude bigarren hezkuntzako lehen eta bigarren etapen artean edo haur eta lehen hezkuntzaren artean. Daturik nabarmenena Greziako ISNI 5-8an dugu, gainerako herrialdeetako baino nabarmen altuagoa baita.

150. grafikoa: Irakasle bakoitzeko ikasleen ratioa EBn. 2022*

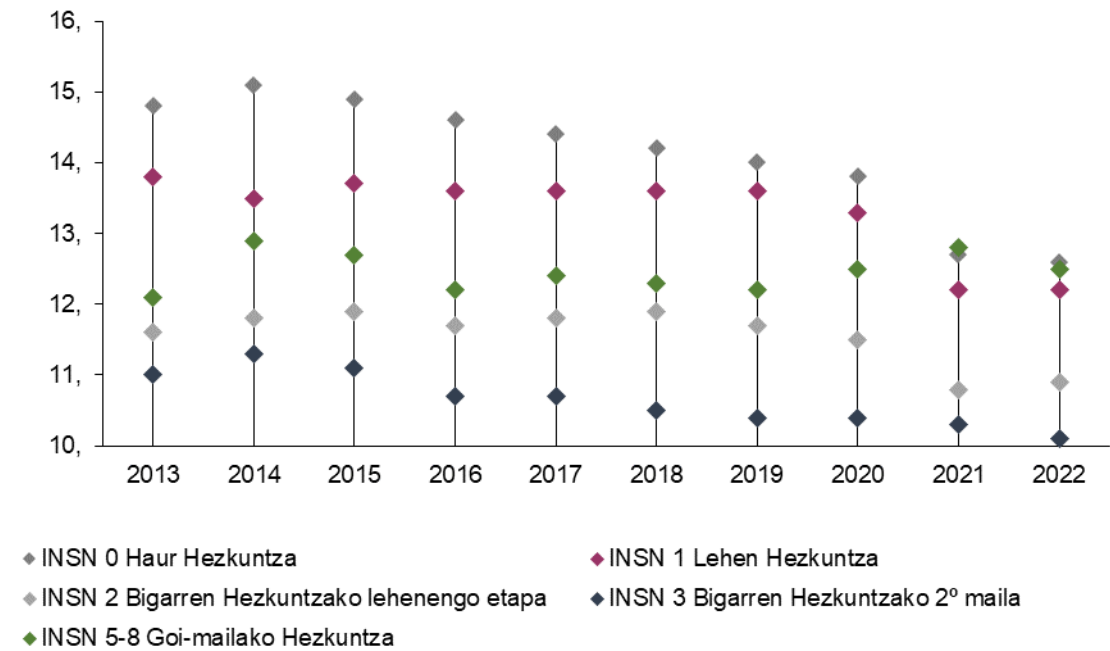
* EBko hezkuntza tarteren baten datuak falta dira (Eslovenia, Estonia, Frantzia eta Irlanda)
Iturria: Eurostat

151. grafikoa: Ikasle/irakasle ratioa EBn, hezkuntza mailaren eta titulartasunaren arabera. 2021

*Zenbait herrialdetako datuak falta dira
Iturria: ELGA, Hezkuntzaren Panoramaren estatistikak
Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

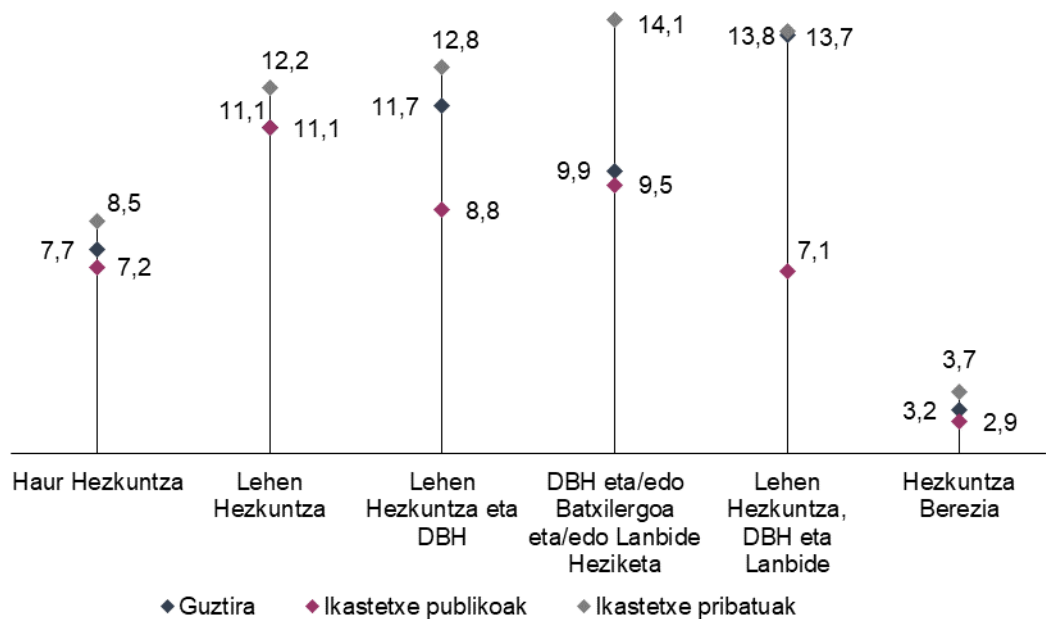
152. grafikoa: Irakasle bakoitzeko ikasleen ratioaren bilakaera Espainian

Iturria: Eurostat

Espainian, taldeko ratioa, 2022-2023ko datuekin, 7,7tik (Haur Hezkuntzan) 13,7ra (Lehen Hezkuntzan, DBHn eta LHn) aldatzen da, eta aldeak daude ikastetxe publikoen eta itunduen artean.

153. grafikoa: Irakasle bakoitzeko batez besteko ikasle kopurua Espainian, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

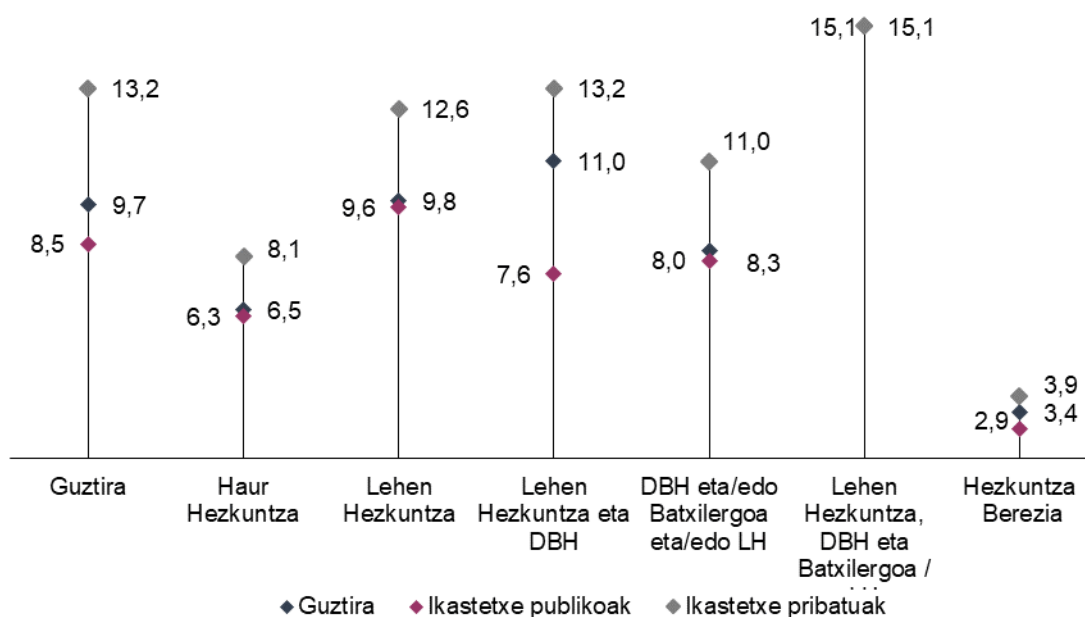
Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

44.
eranski
na

Bestalde, araubide orokorreko irakaskuntzetako ikasleen eta irakasleen guztizko kopuruen arteko erlazioa kalkulatuta, Nafarroan ere balioak aldatu egiten dira hezkuntza ziklo batetik bestera, hezkuntza sistema guztietan bezala. Hortaz, 2022-2023 ikasturtean, 6,5koa izan zen Haur Hezkuntzan; 9,8koa Lehen Hezkuntzan; eta 15,1koa Lehen Hezkuntzako, DBHko, Batxilergoko eta LHko ikastetxeetan.

Ikasle/irakasle proportzioa askoz ere txikiagoa da sare publikoan itunpeko sare pribatuan baino.

154. grafikoa: Irakasle bakoitzeko batez besteko ikasle kopurua hezkuntza tarteetan, Nafarroan, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2022-2023

* Araubide orokorreko irakaskuntzetako ikasleen eta irakasleen guztizko kopuruen arteko zatidura gisa kalkulatuta. Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

45.
eranski
na

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Ratioek, aztertutako aldian (2014-2023), behera egin dute Haur Hezkuntzako 2. zikloan, Oinarrizko LHn eta Erdi Mailako HZetan eta gora, berriz, Lehen Hezkuntzan, Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan, Hezkuntza Berezian, eta Goi Mailako HZetan, ikastetxe publikoetan. Ikastetxe itunduetan, ratioek behera egin dute Haur Hezkuntzako 2. zikloan, Lehen Hezkuntzan, Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan eta Goi Mailako HZetan, eta gora, berriz, Erdi Mailako HZetan, Oinarrizko LHn eta Hezkuntza Berezian.

120. taula: Ratioen bilakaera Nafarroan. Publikoa/Itunpekoa

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Haur Hezkuntzako 2. zikloa										
Publikoa	18,5	18,2	18,1	18,1	20,0	18,0	17,5	17,3	18,5	17,9
Itundua	24,4	24,4	24,8	24,3	22,3	23,0	22,1	21,6	20,1	19,7
Lehen Hezkuntza										
Publikoa	18,2	18,2	17,8	17,8	20,8	18,1	18,0	17,9	20,2	20,0
Itundua	24,6	24,6	24,5	24,7	24,4	24,5	24,2	24,0	23,1	23,0
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza										
Publikoa	22,7	22,7	23,1	22,5	24,8	23,0	23,3	23,3	24,6	24,1
Itundua	27,2	27,9	28,1	28,1	26,5	27,8	27,5	27,4	25,9	25,5
Batxilergoa										
Publikoa	24,1	26,8	26,0	25,4	26,4	25,7	26,2	27,2	25,7	25,6
Itundua	28,5	30,1	30,8	31	25,5	29,4	29,7	29,7	24,9	24,8
Lanbide Heziketa*										
Publikoa										
Itundua										
Oinarrizko LH										
Publikoa	13,6	10,9	12,1	12,6	11,9	12,5	12,3	11,2	11,6	11,6
Itundua	13,0	11,9	13,5	13,2	14,5	13,2	13,4	12,0	13,6	13,6
Erdi mailako lanbide heziketa										
Publikoa	19,2	18,8	18,4	18,8	18,7	18,1	18,9	18,5	18,8	19,2
Itundua	20,0	18,9	18,6	19,5	21,3	21,0	20,4	20,3	20,9	20,6
Goi mailako lanbide heziketa										
Publikoa	19,5	18,9	19,4	19,1	20,8	19,1	21,1	20,6	19,4	19,6
Itundua	20,2	20,7	19,8	20,6	20,6	22,1	21,8	18,5	19,5	18,6
Gizarte Garantia / Lanbide Kualifikazioko Programak										
Publikoa	Daturik ez	Daturik ez								
Beste hezkuntza programa batzuk**										
Itundua	Daturik ez	Daturik ez	Daturik ez							
Publikoa	8,5	7	7,8	6,9	11,8	6,8	8,5		11,4	12,1
Itundua	9	12,4	9,4	9,8	12,1	9,6	9		12,1	12,2
Hezk. Berezia***										

2023-2024 NHST

HEZKUNTZAKO BALIABIDE MATERIALAK ETA LANGILEAK

Aurkibidea →

Publikoa		4,7	4,5	4,5	4,8	4,9	4,6	4,4	4,9	4,9
Itundua		5,1	5,3	5	6	5,0	4,9	4,7	5,7	5,7
Gizarte Garantia / Lanbide Kualifikazioko Programak Berezia***										
Publikoa	Daturik ez	Daturik ez	Daturik ez							
Itundua	Daturik ez	Daturik ez	Daturik ez							

* 2015-2016 ikasturtetik aurrera, honela banakatzen da: oinarritzko lanbide-heziketa, erdi-mailakoa eta goi-mailakoa

** Ikastetxeetako eta jardueretako taldeak bilduta daude

*** Berariazko ikastetxeetako eta araubide orokorreko ikastetxeetako ikasleak bilduta daude

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

121. taula: Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabe* publikoetako ratioak. 2023-2024

	25 ikaslara arte	26 eta 50 ikasle artean	51 eta 100 ikasle artean	100 baino gehiago	Guztira
Ikastetxe kopurua	15	25	24	1	65
Ikasle kopurua	229	938	1.548	111	2.826
Batez besteko ikasle kop./ikastetxe	15,27	37,52	64,5	111	43,48
Unitate kopurua	30	95	140	8	273
Batez besteko unitate kop./ikastetxe	2	3,8	5,83	8	4,2
Batez besteko ratioa (ikasleak/ikastalde)	7,63	9,87	11,06	13,88	10,35

* Ikastetxe osatugabea: Haur Hezkuntzako 2. zikloan 3 unitate baino gutxiago dituen eta/edo Lehen Hezkuntzan 6 unitate baino gutxiago dituen.

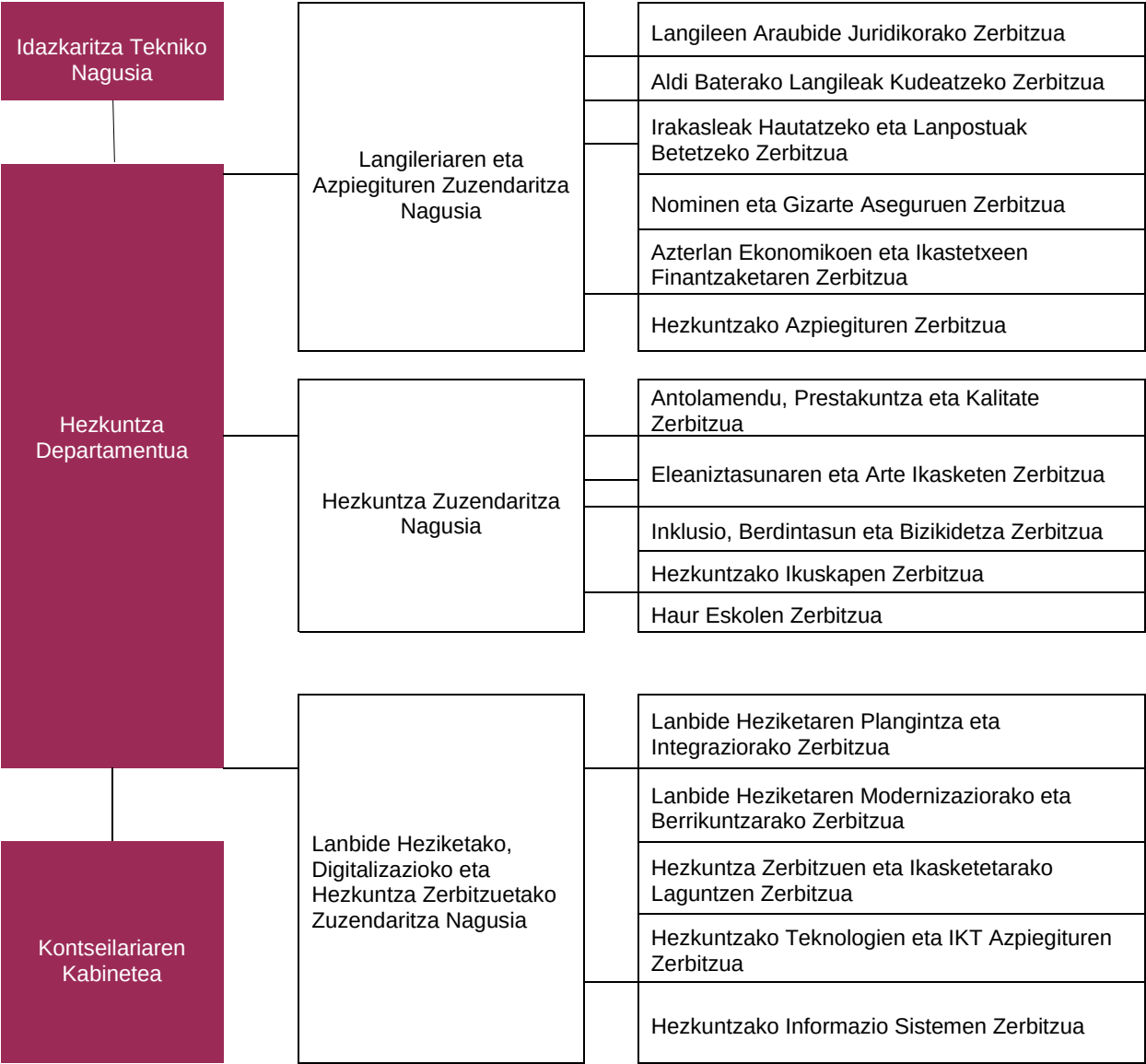
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

4.- HEZKUNTZA PROZESUAK ETA POLITIKAK

4.1. Hezkuntza Administrazioaren antolaketa

Honako hau da Hezkuntza Departamentuaren antolamenduaren egituraren eskema.

122. taula: Hezkuntza Departamentuaren egitura

Iturria: Hezkuntza Departamentuko Idazkaritza Tekniko Nagusia

123. taula: Hezkuntza Departamentuko atalak eta bulegoak

	Atal kopurua	Bulego kopurua
Idazkaritza Tekniko Nagusia	4	4
Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia		
Langileen Araubide Juridikorako Zerbitzua	2	1
Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua	2	3
Aldi Baterako Langileak Kudeatzeko Zerbitzua	4	1
Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzua	2	0
Nominen eta Gizarte Aseguruen Zerbitzua	2	3
Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua	2	3
Hezkuntza Zuzendaritza Nagusia		
Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua	2	5
Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua	2	5
Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzatzerbitzua	2	5
Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua	2	4
Haur Eskolen Zerbitzua	1	1
Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzueta Zuzendaritza Nagusia		
Lanbide Heziketaren Plangintza eta Integratziarako Zerbitzua	2	1
Lanbide Heziketaren Modernizaziarako eta Berrikuntzarako Zerbitzua	2	4
Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzua	2	4
Hezkuntzako Informazio Sistemen Zerbitzua	4	3
Hezkuntza Zerbitzuen eta Ikasketetarako Laguntzen Zerbitzua	3	2

Iturria: Hezkuntza Departamentuko Idazkaritza Tekniko Nagusia

Hezkuntzako Ikuskapena

Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuaren jarduketak azaroaren 7ko 439/2023 Ebazpenean ezarrita daude, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuaren Urteko Jarduketa Plana onesten duena 2023-2024 ikasturterako.

Ikuskapen plantillaren bilakaera taula honetan laburbiltzen da.

124. taula: Ikuskapen plantillaren bilakaera

Ikasmaila											
Lanpostuak	25	25	26	26	26	27	27	27	27	27	27
Betetakoak	25	25	26	26	26	27	27	27	27	27	27

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

4.2. Eskolako egutegia eta ordutegia

Araudia

Eskolako egutegiak eta ordutegiak onartzeko prozesua arau hauen arabera egiten da:

- 135/2023 Ebazpena, apirilaren 21ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibide batzuk onesten baitira 2023-2024 ikasturteko egutegia eta ordutegia prestatzeko, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxeetarako.
- 148/2023 Ebazpena, maiatzaren 2koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, jarraibideak ematen dituena 2023-2024 ikasturteko eskola-egutegia eta ordutegi orokorra prestatzeko, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako bigarren zikloan, Lehen Hezkuntzan, Hezkuntza Berezian, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan ikasketa arautuak ematen dituzten ikastetxeetarako.
- 184/2023 Ebazpena, maiatzaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, 2023-2024 ikasturteko eskola-egutegia prestatzeko jarraibideak onesten dituena, hain zuzen, Helduen Oinarrizko Hezkuntzako ikastetxe publikoetan eta ikasgeletan emanen diren irakaskuntzetarako eta ikastetxe publiko baimenduetan emanen diren Helduentzako Bigarren Hezkuntzako irakaskuntzetarako.
- 153/2023 Ebazpena, maiatzaren 4koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, 2023-2024 ikasturtean Nafarroako Foru Komunitateko Lanbide Heziketako ikasketak eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide-ikasketak ematen dituzten ikastetxeei dagozkien eskola-egutegia eta ordutegi orokorra prestatzeko jarraibideak onesten dituena.
- 160/2023 Ebazpena, maiatzaren 10ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, 2023-2024 ikasturtean Iruñeko eta Tuterako hizkuntza-eskola ofizialetan eta Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialean emanen diren hizkuntza ikasketei dagokien eskola-egutegia prestatzeko jarraibideak onesten dituena.
- 172/2023 Ebazpena, maiatzaren 16koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez arautzen baita Nafarroako Foru Komunitatean diseinuko goi mailako arte irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxeen eskola-egutegia 2023-2024 ikasturterako, Europako Goi Mailako Hezkuntzaren Esparrura egokituta.
- 165/2023 Ebazpena, maiatzaren 11koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitatean musikako goi mailako arte irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxeen eskola-egutegia arautzen duena 2023-2024 ikasturterako, Europako Goi Mailako Hezkuntzaren Esparrura egokituta.
- 166/2023 Ebazpena, maiatzaren 11koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko musikako lanbide ikasketek eta dantzako ikasketa ez-arautuek 2023-2024 ikasturtean izanen duten eskola-egutegia prestatzeko jarraibideak onesten dituena.
- 222/2023 Ebazpena, ekainaren 8koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, helduentzako euskararen irakaskuntza ez-arautuek Zubiarte euskaltegi publikoan 2023-24 ikasturtean izanen duten eskola-egutegia prestatzeko jarraibideak onesten dituena.

Ikastetxeek araubide orokorreko irakaskuntzen eskola-egutegiak egin ditzaten urtero jarraibideak ematen dituen araudiak eskolak hasteko eta amaitzeko egunak ezartzen ditu. Taulan adierazi bezala, irakaskuntza horiek hasteko eta amaitzeko egunak hauek izanen dira:

125. taula: Ikasturtea hasteko egunak. 2024-2025. Araubide orokorreko irakaskuntzak

Irakaskuntzak	Eskolen hasiera	Eskolen amaiera
Haur Hezkuntzako 2. zikloa eta Lehen Hezkuntza	Inola ere ez irailaren 5a baino lehen, ezta irailaren 9tik aurrera ere.	Inola ere ez ekainaren 18a baino lehen, ezta ekainaren 20tik aurrera ere.
DBH eta Batxilergoa	Irailak 5	DBH - Batxilergoko 1. maila: ekainak 18; Batxilergoko 2. maila, ekainak 14.
LH eta Arte Plastikoak eta Diseinua	OM irailak 5 EM irailak 9 GM irailak 11	Ekainak 18

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuak, kontuan hartuta herriko festak ikasturtearen hasieran dituzten ikastetxeen eskaria, esan zien ezen, salbuespen gisa, eskolen hasiera aitzinera edo gibelera zezaketela, eta eskolarik gabeko 1-2 lanegun gehiago izan zitzaketela beren egutegian. Goian azaldutako salbuespen horrez gain, Ikuskapen Zerbitzuko zuzendaritzak, Hezkuntzako Zuzendaritza Nagusiaren oniritziarekin, herriko festak irailean dituzten zenbait ikastetxeri baimena eman die, halaber, beren egutegi-proposamenak onesterakoan herriko jaiak errespetatu ahal izateko.

Gainerako irakaskuntzetan, eskolak hasteko data taulan adierazitakoa izanen da.

126. taula: Ikasturtea hasteko egunak. 2024-2025. Beste irakaskuntza batzuk

Irakaskuntzak	Eskolen hasiera	Eskolen amaiera
Helduen Oinarrizko Hezkuntza	1. lauhilekoa: ez irailaren 17a baino lehen 2. lauhilekoa: ez otsailaren 11 baino lehen	1. lauhilekoa: ez otsailaren 4tik aurrera 2. lauhilekoa: ez ekainaren 20tik aurrera
Helduen Bigarren Hezkuntza	1. lauhilekoa: ez irailaren 12a baino lehen 2. lauhilekoa: ez otsailaren 10a baino lehen	1. lauhilekoa: ez urtarilaren 31tik aurrera 2. lauhilekoa: ez ekainaren 20tik aurrera
Musikako goi mailako arte ikasketak	Iraileko lehenbiziko astean	Maiatzeko azken astean
Musikako lanbide ikasketak eta Dantzako ikasketa ez-arautuak	Inola ere ez irailaren 5a baino lehen, ezta irailaren 10etik aurrera ere.	Inola ere ez ekainaren 4a baino lehen, ezta ekainaren 9tik aurrera ere.
Diseinuko goi mailako arte ikasketak	Irailaren 1ean	Ekainaren 30ean
Hizkuntza eskola ofizialak (eskola presentzialak eta erdipresentzialak) eta That's English ikastaroa	Ez irailaren 18a baino lehen	Ez maiatzaren 19tik aurrera

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

Eskolaldi jarraitua eta malgua

Hezkuntza Departamentuak aukera eman du 2007az geroztik, modu esperimentalean, beste bi eskolaldi mota ezartzeko Haur Hezkuntzako bigarren zikloa, Lehen Hezkuntza eta Hezkuntza Berezia ematen duten ikastetxeetan: eskolaldi jarraitua eta eskolaldi malgua.

- 550/2007 EBAZPENA, ekainaren 1ekoa, Eskola eta Lanbide Irakaskuntzaren zuzendari nagusiak emana, eskolaldi malgua Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako lau ikastetxe publikotan modu esperimentalean ezartzeko prozedura arautzen duena, 2007-2008 ikasturterako.

Deialdi hori 9/2007 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (9/2007 Ebazpena, irailaren 17koa, Antolamenduaren, Kalitatearen eta Berrikuntzaren zuzendari nagusiak emana, 2007-2008 ikasturtean zenbait ikastetxetan eskolaldia aldatzeko proiektua onesten duena).

- 280/2008 EBAZPENA, ekainaren 16koa, Antolamenduaren, Kalitatearen eta Berrikuntzaren zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetako eskolaldia 2008-2009 ikasturterako modu esperimentalean ezartzeko prozedura arautzen duena.

Deialdi hori 337/2008 Ebazpenaren bidez onetsi zen (337/2008 Ebazpena, Antolamenduaren, Kalitatearen eta Berrikuntzaren zuzendari nagusiak emana, 2008-2009 ikasturtean, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan, eskolaldia modu esperimentalean aldatzea baimentzen duena).

- 100/2009 EBAZPENA, martxoaren 11koa, Antolamenduaren, Kalitatearen eta Berrikuntzaren zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko lau ikastetxe publikotako eskolaldia 2009-2010 ikasturterako modu esperimentalean aldatzeko prozedura arautzen duena.

Deialdi hori 352/2009 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (352/2009 Ebazpena, ekainaren 29koa, Antolamenduaren, Kalitatearen eta Berrikuntzaren zuzendari nagusiak emana, 2009-2010 ikasturtean, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe batzuetan, eskolaldia modu esperimentalean aldatzea baimentzen duena).

- 369/2012 EBAZPENA, ekainaren 8koa, Hezkuntzaren, Lanbide Heziketaren eta Unibertsitateen zuzendari nagusiak emana, 2012-2013 ikasturtean, modu esperimentalean, Nafarroako Foru Komunitatean Haur eta Lehen Hezkuntzako 20 ikastetxetan gehienez ere eskolaldi malgua ezartzeko prozedura arautzen duena.

Deialdi hori 486/2012 EBAZPENAREN bidez onetsi zen, (486/2012 Ebazpena, uztailaren 30ekoa, Hezkuntzaren, Lanbide Heziketaren eta Unibertsitateen zuzendari nagusiak emana, eskolaldi malgua Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe jakin batzuetan modu esperimentalean ezartzea onesten duena 2012-2013 ikasturtean).

- 210/2013 EBAZPENA, apirilaren 26koa, Hezkuntzaren, Lanbide Heziketaren eta Unibertsitateen zuzendari nagusiak emana. Horren bidez arautzen da Nafarroako Foru Komunitatean zenbait ikastetxetan eskolaldi etengabea eta eskolaldi malgua modu esperimentalean ezartzeko prozedura. Eskolaldi etengabea gehienez sei ikastetxetan ezarriko da, eta eskolaldi malgua gehienez hogeit hamar ikastetxetan, Haur eta Lehen Hezkuntzan, bai publikoetan bai pribatu itunduetan, 2013-2014 ikasturtean.

Deialdi hori 337/2013 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (337/2013 Ebazpena, ekainaren 20koa, Hezkuntzaren, Lanbide Heziketaren eta Unibertsitateen zuzendari nagusiak emana, 2013-2014 ikasturtean Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe batzuetan eskolaldi etengabea edo eskolaldi malgua modu esperimentalean ezartzea onesten duena).

- 523/2016 EBAZPENA, abenduaren 1ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitatean, 2017-2018 ikasturtean, Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe

publikoetan eta pribatu itunduetan eskolaldi etengabea eta eskolaldi malgua ezartzea arautzen duena.

Deialdi hori 19/2017 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (19/2017 Ebazpena, otsailaren 3koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi etengabea edo eskolaldi malgua ezartzen baita, 2017-2018 ikasturtean, Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe jakin batzuetan).

- 538/2017 EBAZPENAREN azaroaren 10ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan eta Hezkuntza Berezikoetan, hala publikoetan nola pribatu itunduetan, eskolaldi etengabearen eta eskolaldi malguaren ezarpena arautzen duena 2018-2019 ikasturterako.

Deialdi hori 29/2018 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (29/2018 Ebazpena, otsailaren 25ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi jarraitua edo eskolaldi malgua ezartzen baita Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako edo Hezkuntza Bereziko ikastetxe batzuetan, 2018-2019 ikasturtean).

- 593/2018 EBAZPENAREN azaroaren 15ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan eta Hezkuntza Berezikoetan, hala publikoetan nola pribatu itunduetan, eskolaldi etengabearen eta eskolaldi malguaren ezarpena arautzen duena 2019-2020 eta 2020-2021 ikasturteetarako.

Ebazpen hori 122/2019 EBAZPENAREN bidez onetsi zen, (122/2019 Ebazpena, martxoaren 14koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi jarraitua edo eskolaldi malgua ezartzen baita Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako edo Hezkuntza Bereziko ikastetxe batzuetan, 2019-2020 eta 2020-2021 ikasturteetarako).

- 114/2019 EBAZPENAREN azaroaren 5ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan eta Hezkuntza Berezikoetan, hala publikoetan nola pribatu itunduetan, eskolaldi jarraituaren eta eskolaldi malguaren ezarpena arautzen duena 2020-2021 eta 2021-2022 ikasturteetarako.

Deialdi hori 33/2020 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (33/2020 Ebazpena, otsailaren 10ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi jarraitua edo eskolaldi malgua ezartzen baita Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako edo Hezkuntza Bereziko ikastetxe batzuetan, 2020-2021 eta 2021-2022 ikasturteetarako).

- 411/2021 EBAZPENAREN irailaren 30ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, ikastetxe jakin batzuetan, hala publikoetan nola pribatu itunduetan, eskolaldi jarraitua eta eskolaldi malgua modu esperimentalean ezartzea arautzen duena 2021-2022 eta 2022-2023 ikasturteetarako.

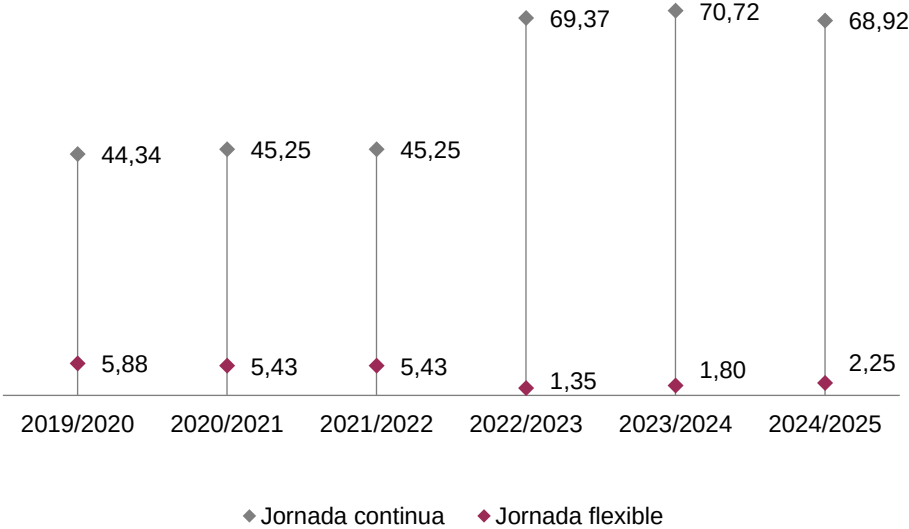
Deialdi hori 62/2022 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (62/2022 Ebazpena, otsailaren 25ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi jarraitua edo eskolaldi malgua baimentzen baita Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako edo Hezkuntza Bereziko ikastetxe batzuetan, 2022-2023 ikasturteari begira).

- 527/2022 EBAZPENAREN azaroaren 21ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan eta Hezkuntza Berezikoetan, hala publikoetan nola pribatu itunduetan, eskolaldi jarraitua eta eskolaldi malgua modu esperimentalean ezartzeko prozedura arautuko duten jarraibideak onesten dituen 2023-2024 ikasturterako.

Deialdi hori 33/2023 EBAZPENAREN bidez onetsi zen (33/2023 Ebazpena, martxoaren 2koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez eskolaldi jarraitua edo eskolaldi malgua ezartzen baita Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako edo Hezkuntza Bereziko ikastetxe batzuetan, 2023-2024 ikasturteari begira).

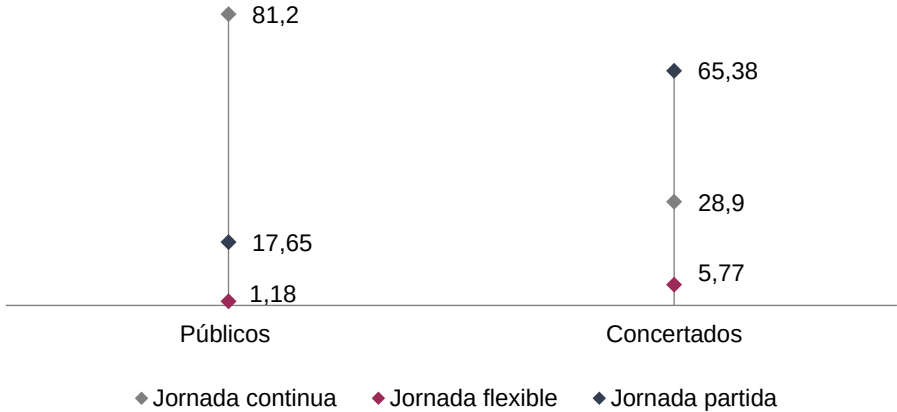
Eskolaldi jarraitua edo malgua aukeratu duten ikastetxeen zerrenda eranskinean dago.

155. grafikoa: Eskolaldi jarraitua edo malgua duten ikastetxeen ehunekoaren bilakaera

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

156. grafikoa: Ikastetxeen ehunekoa eskolaldi motaren eta titulartasunaren arabera. 2024-2025

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

4.3. Lehenagoko hezkuntza sistemetako ikasketen baliokidetasunak

Oro har, dena delako baliokidetasuna egiaztatzeko, nahikoa da ikasketen edo proben titulua edo ikasketen ziurtagiria aurkeztu eta taulan adierazitako araudia aipatzea, bestelako inolako administrazio izapideren beharrik gabe.

Ebazpen pertsonalizatua behar izanez gero, interesdunak Hezkuntza Departamentuko Titulu eta Baliozkotze Bulegoarekin jarri beharko du harremanetan. Ikasketen arteko baliokidetasunak eranskinean ageri dira.

4.4. Irakaskuntzen antolamendua

Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuarekin zerikusia duten administrazio egintza hauek onartu ditu 2023ko irailaren 1etik 2024ko abuztuaren 31ra bitartean:

127. taula: 2023-2024 ikasturtean onarturiko administrazio egintzen laburpena

Jatorria	Foru Aginduak	Ebazpenak
Idazkaritza Tekniko Nagusia	78	3
Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia	4	4.899
Zuzendari nagusia	2	70
Langileen Araubide Juridikorako Zerbitzua	1	3.851
Azterlan Ekonomikoen eta Ikastetxeen Finantzaketaren Zerbitzua	0	67
Aldi Baterako Langileak Kudeatzeko Zerbitzua	0	335
Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzua	0	290
Nominen eta Gizarte Aseguruen Zerbitzua	0	215
Hezkuntzako Azpiegituren Zerbitzua	1	71
Hezkuntza Zuzendaritza Nagusia	35	568
Zuzendari nagusia	7	2
Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua	5	91
Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua	4	181
Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzua	7	153
Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua	6	90
Haur Eskolen Zerbitzua	6	51

Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzueta Zuzendaritza Nagusia	25	664
Zuzendari nagusia	11	88
Lanbide Heziketaren Plangintza eta Integratzaile Zerbitzua	10	270
Lanbide Heziketaren Modernizazio eta Berruntza	1	100
Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzua	2	99
Hezkuntzako Informazio Sistemak Zerbitzua	0	6
Hezkuntza Zerbitzuen eta Ikasketarako Laguntzen Zerbitzua	1	101

Iturria: Hezkuntza Departamentuko Idazkaritza Tekniko Nagusia

Jarraian, 2024-2025 ikasturteko araurik esanguratsuenak aipatuko dira:

- 153/2023 FORU DEKRETUA, irailaren 6koa, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoen kudeaketa ekonomikoa arautzen duena.
- 58/2024 FORU DEKRETUA, maiatzaren 29koa, zeinaren bidez arautzen baitira Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako eskola jantokiak.
- 69/2023 FORU AGINDUA, abuztuaren 21koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako hezkuntza inklusioa arautzen duena.
- 103/2023 FORU AGINDUA, azaroaren 2koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculum aniztasuneko programak arautzen dituena.
- 106/2023 FORU AGINDUA, azaroaren 9koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, zeinaren bidez eskolaldi motak arautzen baitira Nafarroako Foru Komunitateko lurralde-eremuan Haur Hezkuntzako bigarren zikloko, Lehen Hezkuntzako eta Hezkuntza Bereziko ikasketak ematen dituzten ikastetxeetarako.
- 16/2024 FORU AGINDUA, martxoaren 1koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Foru Komunitatean funts publikoak jasotzen dituzten Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxeetan haurrak onartzeko prozesua arautzen duena.
- 25/2024 FORU AGINDUA, martxoaren 11koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, zeinaren bidez aldatzen baita uztailaren 3ko 80/2019 Foru Dekretuaren eranskina. Foru dekretu horren bidez Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoen sarea berrantolatu zen.
- 35/2024 FORU AGINDUA, martxoaren 27koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan Nazioarteko Batxilergoko irakaskuntzak arautzen dituena.
- 40/2024 FORU AGINDUA, apirilaren 11koa, Hezkuntzako kontseilariak emana. Horren bidez, ikasleak Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetan onartzeko prozesua arautu eta garatzen da, funts publikoen bidezko irakaskuntzak egiteko, aurrez aurreko modalitatean, Lanbide Heziketako Sistemaren D eta E graduei eta Arte Plastikoetako eta

Diseinuko lanbide ikasketei dagozkienak, eta orobat, ikastetxe publikoetan, ikastetxe pribatuetan eta entitateetan, Nafarroako Foru Komunitatean baimenduetan, aurrez aurreko modalitatean, Hezkuntza Departamentuak kudeatzen duen Lanbide Heziketako Sistemako A, B, eta C graduei dagozkien irakaskuntzak egiteko.

- 57/2024 FORU AGINDUA, maiatzaren 24koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, zeinaren bidez Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzetan ikasteko programak garatzen baitira.
- 58/2024 FORU AGINDUA, maiatzaren 24koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, zeinaren bidez Nafarroako Foru Komunitateko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzetan ikasteko programak garatzen baitira.

Ebazpenak:

- 36/2023 EBAZPENA, irailaren 22koa, Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako zuzendari nagusiak emana, derrigorrezko ikasketen ondoko unibertsitatez kanpoko ikasketak egiten dituzten ikasleentzako beken deialdi orokorra onesten duena, 2023-2024 ikasturterako.
- 269/2023 EBAZPENA, urriaren 6koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, lekualdatze-lehiaketarako deialdia egiten duena autonomia-erkidego osorako, kidego hauetako irakasle funtzionarioentzat: maisu-maistrak, Bigarren Hezkuntzako katedradunak eta irakasleak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak (desagertzeaz dagoen kidegoa), Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistak, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradunak eta irakasleak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradunak eta irakasleak eta Arte Plastikotako eta Diseinuko katedradunak, irakasleak eta lantegiko maisu-maistrak, baita Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak ere, atzerriko hizkuntza-eskakizuna duten lanpostuetarako izendatuak.
- 286/2023 EBAZPENA, urriaren 27koa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez onesten baitira, batetik, maisu-maistren kidegoan Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren kudeaketa esparruko lanpostuetan sartzeko hautapen prozedura, eta bestetik, maisu-maistren kidegoko karrerako langile funtzionarioek kidego horretan espezialitate berriak eskuratzeko prozedura.
- 50/2024 EBAZPENA, otsailaren 29koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, hezkuntza bereziko beken eta hezkuntza-laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleentzako laguntzen deialdia onesten duena 2023-2024 ikasturterako.
- 60/2024 EBAZPENA, martxoaren 6koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez deialdia egiten baita eta jarraibideak ezartzen Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta pribatu itunduetan ikasleak onartzeko prozesurako, aipatu ikasleek Haur Hezkuntzako bigarren zikloko eta Lehen Hezkuntzako ikasketak egin ditzaten 2024-2025 ikasturtean.
- 85/2024 EBAZPENA, martxoaren 15ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatuetan ikasleak onartzeko prozesuaren deialdia egin eta garatzen baita, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko irakaskuntzak egiteko 2024-2025 ikasturtean.
- 128/2024 EBAZPENA, apirilaren 16koa, Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez onesten baita Nafarroako Foru

Komunitateko ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatuetan 2024-2025 ikasturterako onartzeko prozesuaren egutegia, Lanbide Heziketako ikasketetako oinarritzko, erdi mailako eta goi mailako heziketa zikloak zein Arte Plastikoetako eta Diseinuko ikasketa profesionaletako erdi mailako eta goi mailako heziketa zikloak egiteko.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duen abenduaren 29ko 3/2020 Lege Organikoak aldaketa garrantzitsuak egiten ditu arauaren aurreko testuan; legearen zioen azalpenean adierazten den moduan, aldaketa horietako asko jatorrizko testuan jasotako neurriak berrikusteko beharrari zor zaizkio, hezkuntza sistema XXI. mendeko erronka eta desafioei egokitzearren, Europar Batasunak eta UNESCOk 2020-2030 hamarkadarako zehaztutako helburuekin bat.

- **Haur Hezkuntza**

Haur Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen otsailaren 1eko 95/2022 Errege Dekretua argitaratu ondoren, Nafarroako Gobernuak, lege organikoak berak emandako erantzukizuna bere gain hartuta, ekainaren 1eko 61/2022 Foru Dekretua argitaratu du, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzaren etapako irakaskuntzen curriculuma ezartzen duena.

Halaber, Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 8ko 62/2022 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitateko lurralde eremuan dauden Haur Hezkuntzako ikastetxeetako irakaskuntzen ezarpena eta ordutegia arautzen dituen.

Era berean, Hezkuntzako kontseilariaren ekainaren 30eko 59/2023 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitatean Haur Hezkuntzan ari diren ikasleen ebaluazioa arautzen duena.

Haur Hezkuntzako etaparen xedea da ikasleen garapen integral eta harmoniatsuan laguntzea alderdi guztietan –fisikoa, emozionala, sexuala, afektiboa, soziala, kognitiboa eta artistikoa–, autonomia pertsonala indartu eta norberaren irudi positiboa eta orekatua modu progresiboan sortzea eta elkarbizitzarako balio zibikoaren arabera hezkuntza ematea.

- **Lehen Hezkuntza**

Lehen Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen martxoaren 1eko 157/2022 Errege Dekretua argitaratu ondoren, Nafarroako Gobernuak, lege organikoak berak emandako erantzukizuna bere gain hartuta, ekainaren 22ko 67/2022 Foru Dekretua argitaratu du, Nafarroako Foru Komunitateko Lehen Hezkuntzaren etapako irakaskuntzen curriculuma ezartzen duena.

Halaber, Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 8ko 63/2022 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitateko lurralde eremuan dauden ikastetxeetan Lehen Hezkuntzako irakaskuntzen ezarpena eta ordutegia arautzen dituen.

Era berean, Hezkuntzako kontseilariaren ekainaren 12ko 52/2023 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitatean Lehen Hezkuntzan diharduten ikasleak ebaluatu eta mailaz igotzeko era arautzen duena.

Lehen Hezkuntzako etaparen xedea da ikasleek ahozko adierazpena eta ulermena, irakurketa, idazketa, kalkulua, trebetasun logikoak eta matematikoak ikastea eta kulturaren oinarritzko ideiak, bizikidetzako aztura, estudiatzeko eta lan egiteko aztura, zentzu artistikoa, sormena eta afektibitatea bereganatzea. Horrela, ikasleen nortasuna garatzen lagunduko duen prestakuntza integrala bermatuko da eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapa aprobetxamenduarekin ikasteko prestatuko dira.

- **Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (DBH)**

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen martxoaren 29ko 217/2022 Errege Dekretua argitaratu ondoren, Nafarroako Gobernuak, lege organikoak berak emandako erantzukizuna bere gain hartuta, ekainaren 29ko 71/2022 Foru Dekretua argitaratu du, Nafarroako Foru Komunitatean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren etapako irakaskuntzen curriculuma ezartzen duena.

Halaber, Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 8ko 64/2022 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitateko lurralde eremuan dauden Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetako irakaskuntzen ezarpena eta ordutegia arautzen dituen.

Era berean, Hezkuntzako kontseilariaren ekainaren 12ko 53/2023 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitatean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igotzeko eta haiei tituluak emateko era arautzen duena.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etaparen helburua da ikasleek kulturaren oinarritzko elementuak bereganatzea, batez ere alderdi humanistikoan, artistikoan, zientifiko-teknologikoan eta motorrean; ikasleengan ikasteko eta lan egiteko ohiturak garatzea eta finkatzea, bai eta bizi-ohitura osasungarriak ere; eta, halaber, ondorengo ikasketei heltzeko nahiz laneratzeko prestatzea eta herritar gisa dituzten eskubide eta betebeharrak gauzatzeko trebakuntza ematea.

- **Batxilergoa**

Batxilergoko gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen apirilaren 5eko 243/2022 Errege Dekretua argitaratu ondoren, Nafarroako Gobernuak, lege organikoak berak emandako erantzukizuna bere gain hartuta, ekainaren 29ko 72/2022 Foru Dekretua argitaratu du, Nafarroako Foru Komunitateko Batxilergoaren etapako irakaskuntzen curriculuma ezartzen duena.

Halaber, Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 26ko 67/2022 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitateko lurralde eremuan dauden ikastetxeetan Batxilergoko irakaskuntzen ezarpena eta ordutegia arautzen dituen.

Era berean, Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 10eko 45/2023 Foru Agindua argitaratu da, Nafarroako Foru Komunitatean Batxilergoan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igo eta haiei tituluak emateko era arautzen duena.

Batxilergoko etaparen xedea da ikasleei prestakuntza, adimen eta giza heldutasuna, ezagutzak, eta trebetasunak eta jarrerak ematea, eginkizun sozialak garatzeko eta bizitza aktiboan erantzukizunez eta behar bezalako gaitasunarekin sartzeko aukera izan dezaten. Halaber, etapa honek ahalbidetu behar die ikasleei prestakuntzaren eta lanbidearen arloan etorkizunean ezinbestekoak izanen zaizkien konpetentziak eskuratu eta lortzea, eta goi mailako hezkuntzarako gaitasuna izatea.

- **Lanbide Heziketa**

Nafarroako Lanbide Heziketako sistemaren xedea da, prestakuntza eta laguntza profesionaleko araubidearen pean, pertsonaren garapen pertsonala eta profesionala ahalbidetzea, bai eta bizitzan zehar haren kualifikazioa etengabe hobetzea ere, eta, aldi berean, Nafarroako beharrian produktibo eta sektorial berriek eskatzen dituzten gaitasunei erantzutea.

Lanbide Heziketaren Antolamenduari eta Integrazioari buruzko martxoaren 31ko 3/2023 Lege Organikoak Lanbide Heziketaren eredia eraldatu du, herritarren beharrei erantzuteko haien lan bizitza osoan zehar eta ekoizpen-sektorearen eskakizunak betetzeko. Lege hori uztailaren 18ko 659/2023 Errege Dekretuaren bidez zehaztu eta garatu da.

- **Arte eta Musika ikasketak**

Arte ikasketen helburua da ikasleei kalitatezko prestakuntza artistikoa ematea eta musikaren, dantzaren, arte plastikoen eta diseinuaren alorreko etorkizuneko profesionalen kualifikazioa bermatzea.

Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntzan, Arte Ikasketen Atala arduratzen da musika hezkuntzaren garapena sustatzeaz araubide orokorreko irakaskuntzako etapetan eta, horrekin batera, arte ikasketei dagozkien berrikuntza programak eta hezkuntza esperimentazioko proiektuak planifikatzeaz, sustatzeaz, koordinatzeaz eta horien jarraipena egiteaz.

Musika ikasketak hiru etapatan antolatzen dira:

- Ikasketa ez-arautuak. Nafarroan, hastapeneko prestakuntza berariazko musika eskoletan ematen da. Horiek Foru Komunitate guztian zehar barreiatuta daude, eta gehienek titulartasuna udalena da.
- Musikako lanbide ikasketak. Kontserbatorio profesionaletan egiten dira. Sei ikasturteko iraupena dute, eta irakasgaiak espezialitateko instrumentuaren arabera dira.
- Goi mailako musika ikasketak. Lau ikasturtetan antolatzen dira, eta bakoitzak 60 ECTS kreditu ditu. Bukatzean, Musikako goi mailako arte irakaskuntzetako graduak titulua lortzen da.

Dantzaren sustapena dantza eskoletan emandako ikasketen bidez egiten da. Horien iraupena ez dago finkatua, eta eskola bakoitzak berea ezartzen du bere plan pedagogikoan. Ez dago adin mugarik ikasketa hauek egiteko eta ez daude bideratuak balio akademiko eta profesionaleko tituluak erdiestera.

Arte plastikoei eta diseinuari buruzko arte ikasketak hainbat mailatan antolatuta daude:

- Erdi mailakoak. Lanbide jakin baterako prestakuntza eskaintzen duten ikasketak dira. Ikasketa hauek bukatutakoan, teknikari titulua lortzen da.
- Goi mailakoak. 3. mailako kualifikazioa duten profesionalak prestatzen dituzte ikasketa horiek. Bukatutakoan, goi mailako teknikari titulua lortzen da.
- Diseinuko goi mailako ikasketak. Lau ikasturtetan antolatzen dira, eta bakoitzak 60 ECTS kreditu ditu. Bukatzean, Diseinuko goi mailako arte irakaskuntzetako graduak titulua lortzen da.

- **Helduen irakaskuntza**

Helduen irakaskuntzaren xedea da hemezortzi urte baino gehiago dituztenei beren garapen pertsonal eta profesionalerako ezagutzak eta gaitasunak lortu, eguneratu, osatu eta zabaltzeko aukera ematea.

Irakaskuntza horrek honako helburu hauek ditu:

- Oinarrizko prestakuntza lortzea; ezagutzak, gaitasunak eta trebetasunak modu jarraituan zabaltzea eta berritzea; eta hezkuntza sistemako gainerako irakaskuntzetarako sarbidea erraztea.
- Kualifikazio profesionala hobetzea edo beste lanbide batzuetan aritzeko prestakuntza lortzea.
- Gaitasun pertsonalak garatzea, espresioaren, komunikazioaren, pertsonen arteko harremanen eta ezagutzaren eraikuntzaren arloetan.

- Bizitza sozial, kultural, politiko eta ekonomikoan parte hartzeko gaitasuna garatzea eta herritartasun demokratikoaren eskubidea gauzatzea.
- Gizarte bazterkeriaren arriskuak (sektorerik ahulenenak bereziki) zuzentzea.
- Nagusienei beren gaitasunak gehitzeko eta eguneratzeko aukera ziurtatzea.
- Gatazka pertsonalak, familiakoak eta sozialak aurreikustea eta modu baketsuan konpontzea. Gizonen eta emakumeen arteko berdintasun eraginkorra sustatzea eta horien arteko desberdintasunak kritikoki aztertzea eta balioestea.
- Garapen jasangarria, klima aldaketaren ondorioak eta ingurumen, osasun edo ekonomia krisiak aintzat hartzen dituzten jarrerak garatu eta gai horiei buruz ikastea, osasuna eta elikadura ohitura osasungarriak sustatzea eta sedentarismoa murriztea.

Atentzio berezia ematen zaie gizarteratzeko eta laneratzeko bestelako aukerak behar dituzten eta kualifikaziorik ez duten edo oso kualifikazio txikia duten kolektiboak, batik bat honako hauei:

- derrigorrezko hezkuntzaren baliokideak diren oinarritzko gaitasunak ez dituzten helduei;
- laneratzeko eta gizarteratzeko lortzeko beren gaitasunak hobetu behar dituzten gizarte egoera ahuleko taldeei, etorkinei eta desgaitasuna duten pertsonak;
- beren kualifikazio profesionalaren ziurtagiririk ez duten herritar aktiboak, edo hori hobetu nahi dutenak;
- derrigorrezko eskolatzea DBHko titulua lortu gabe bukatzen duten gazteak edo ikasketak behar baino lehen utzi dituzten gazteak.

- **Kirol ikasketak**

Araubide bereziko kirol ikasketek kirol sisteman lanbide jardura batean aritzeko prestakuntza ematen diete ikasleei, kirol modalitate edo espezialitate bati loturik, eta enplegurako sarbidea izateko gaitzen dituzte.

Bi mailatako kirol zikloetan antolatzen dira: erdi maila eta goi maila. Nafarroan ikasketa horien antolaketa eta garapena arautzen dituen abenduaren 28ko 248/2011 Foru Dekretuan ezarritakoa betez, ikasketa horien plangintza eta eskaintza hezkuntza eta kirolaren eskumena duten Nafarroako Gobernuaren departamentuen eta Nafarroako kirol federazioen arteko lankidetzan oinarritzen da. Bi aldagai nagusiren arabera antolatzen da ereduak, malgutasunaren eta eskaintzaren behin-behinekotasunaren arabera, hain zuzen, kirol sektorearen beharrei erantzuna emateko xedearekin. Zentzu horretan, 2023-2024 ikasturtean honako kirol modalitate eta espezialitate hauei dagozkien ikasketak eskaini dira:

Ikastetxe publikoak:

- Hezkuntza Administrazioarenak:
 - Mendi Kirolak eta Eskalada:
 - Mendi-ibilietako hasierako zikloa
 - Mendi Ertaintetako kirol teknikaria
 - Neguko kirolak:
 - Iraupen Eskiko kirol teknikaria
- Kirol Administrazioarenak:
 - Saskibaloia:
 - Saskibaloiko kirol teknikaria

- Atletismoko kirol teknikaria
- Eskubaloiko kirol teknikaria

Ikastetxe pribatuak:

- Futbola:
 - Futboleko kirol teknikaria
- Hipika-diziplinak:
 - Hipikako kirol teknikaria (jauzia, heziera eta lehiaketa osoa)

4.5. Hizkuntzen ikaskuntza

Hezkuntza Departamentuaren iritziz, eleaniztasuna sustatzeak hezkuntza interesa eta interes estrategikoa ditu. Atal honetan horren garrantziaren eta dinamismoaren adierazle batzuk bildu dira.

• Euskara

Maiatzaren 19ko 159/1988 Foru Dekretuak Nafarroako unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan euskara sartzea eta erabiltzea arautzen du, Euskarari buruzko Foru Legea garatuz, eta A, B eta D hizkuntza ereduak definitzen ditu.

A hizkuntza eredu, non irakaskuntza gaztelaniaz ematen baita, euskara ikasgai dela, maila, etapa eta modalitate guztietan.

B hizkuntza eredu, non irakaskuntza euskaraz ematen baita, gaztelania ikasgai eta erabilera-hizkuntza dela arlo batean edo gehiagotan, irakaskuntzaren, zikloaren edo etaparen arabera.

D hizkuntza eredu, non irakaskuntza euskara hutsez ematen baita, gaztelania ikasgai izan ezik.

Aurrekoek gain, hizkuntza eremuaren arabera, bada G izeneko beste eredu bat, non ez dagoen ez euskarazko ez euskararen irakaskuntzarik.

Aipatutako foru dekretuan eremu euskaldunerako A, B eta D ereduak baimentzen dira eta, beraz, nahitaezkoa da euskararen irakaskuntza; eremu mistorako A, B, D eta G ereduak baimentzen dira, eta eremu ez-euskaldunerako A eta G ereduak eta, 2015-2016 ikasturtetik aurrera, baita D eredu ere.

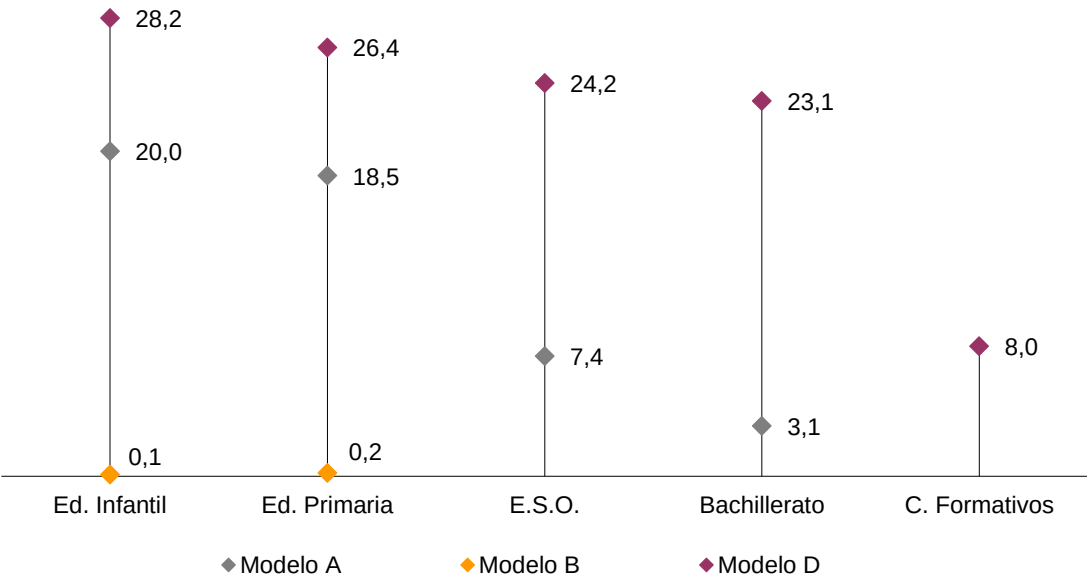
128. taula: Euskara duten A, B eta D ereduaren eta euskararik gabeko G ereduaren eskolatze datuak eskola publiko eta pribatu itunduetan. 2023-2024

	G eredu		A eredu		B eredu		D eredu		Ikasl., guztira
	Ikasl.	%	Ikasl.	%	Ikasl.	%	Ikasl.	%	
Haur hezk.	8.672	51,7	3.195	20,0	32	0,1	4.586	28,2	16.485
Lehen hezk.	22.805	54,9	7.700	18,5	100	0,2	10.929	26,4	41.534
DBH	20.757	68,4	2.252	7,4	7		7.302	24,2	30.364
Batxilergoa	6.815	73,8	290	3,1			2.131	23,1	9.236
Heziketa-zikloak	10.725	92,0					929	8,0	11.654
OLH	1.245	96,0					52	4,0	1.297

Guztira	71.019	64,2	13.437	12,1	139	0,3	25.929	23,4	110.570
---------	--------	------	--------	------	-----	-----	--------	------	---------

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

157. grafikoa: Euskara duten A, B eta D ereduen eskolatzeko datuak. 2023-2024

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

Ikastetxe publikoei dagokienez, Haur Hezkuntzako 2. zikloko eta Lehen Hezkuntzako 84 ikastetxetan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 31tan eman da D eredua 2023-2024 ikasturtean.

3.
eransk
ina

4.
eransk
ina

D ereduan eskolatzeko eskaintzen duten itunpeko ikastetxe pribatuei dagokienez, 20 dira Haur Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan edo/eta Bigarren Hezkuntzan.

- **Atzerriko hizkuntzak**

Programa eleaniztunetan indarreko curriculumak bi hizkuntzatan edo gehiagotan koordinaturik ematen da Nafarroan.

- Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza: Atzerriko Hizkuntzetan Ikasteko Programak (Ingelesa-Alemana-Frantsesa), MEFP-British Council-Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeak barne hartuta.
- Bigarren Hezkuntza: aleman, ingeles eta frantses atal elebidunak, Bigarren Hezkuntza Eleaniztuna / MEFP-BC-NFK Bigarren Hezkuntza, bai eta Batxilergoko titulazio bikoitza Bachibac programa ere.

Puntu hauek nabarmendu behar dira:

- Haur eta Lehen Hezkuntza Atzerriko Hizkuntzak Ikasteko Programetan (IIP/FIP/AIP) igo egiten dira ingelesez, frantsesez edo alemanez emandako eskolak (asteen 12 saiora arte A/G ereduak eta astean 9 saiora arte D ereduak), eta baliteke salbuespenen bat izatea, aurrez eskatu eta Departamentuak onartu ondoren.
- AHIPko A ereduak ikasleek, gainera, Euskal Hizkuntza eta Literaturako lau saio ematen dituzte.

Honako hauek dira Bigarren Hezkuntzako programa eleaniztunak:

- Bigarren Hezkuntza Eleaniztuna, jarraipen gisa IIP/FIP/AIP ikastetxeetako ikasleentzat.
- MEFP-BC-NFK Bigarren Hezkuntza, MEFP-BC ikastetxeetako ikasleentzako jarraipen gisa.
- Ingeles/frantses/aleman atal elebidunak.

Bigarren Hezkuntza Eleaniztunean, MEC-BC-NFK Bigarren Hezkuntza eta ingeles, frantses edo aleman atal elebidunetan, hizkuntzakoak ez diren hainbat irakasgai ingelesez, frantsesez edo alemanez ematen dira.

Frantses eta aleman atal elebidunetan, atzerriko bigarren hizkuntza denez, programan Frantsesa edo Alemana irakasgaiak sendotzen da DBHko 1. eta 2. mailatan, ordu gehiagorekin. DBHko 3. eta 4. mailatan irakasgai bat edo batzuk ematen dira frantsesez edo alemanez.

Hizkuntza programak ematen dituzten Haur eta Lehen edo Bigarren Hezkuntzako ikastetxeek hedadura handia dute hezkuntza sisteman, hurrengo tauletan ikusten den bezala.

129. taula: Haur eta Lehen Hezkuntzan hizkuntza programak ematen dituzten ikastetxeak. 2023-2024

	Lehen Hezkuntzako ikastetxeak	Ikasle kopurua		
		Haur H.	LH	Guztira
Guztira	118	11.457	29.520	40.977

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

6.
eransk
ina

130. taula: Bigarren Hezkuntzan hizkuntza programak ematen dituzten ikastetxeak. 2023-2024

	Bigarren Hezkuntzako ikastetxeak	Ikasle kopurua
Guztira	50	9.914

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

7.
eransk
ina**Frantziako ikasleekin eskola trukea egiteko programa**

Programa hori otsailaren 16ko 22/2023 Ebazpenak arautzen du. Trukearen iraupena 8 astekoa da eta ikasturteko lehen hiruhilekoan egiten da, ikasleak DBHko 3. mailan daudenean. Ikasle nafarrek 4 aste ematen dituzte Frantzian (irailaren 2tik irailaren 27ra), eta ikasle frantsesek beste 4 aste ematen dituzte Nafarroan (irailaren 30etik urriaren 25era).

131. taula: Frantziako ikasleekin eskola trukea egiteko programan parte hartzen duten ikasleen bilakaera

	2018/2019 (DBHko 3. mailako ikasleak)	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Ikasleak	62 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	60 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	33 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	62 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	60 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	62 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)
Eskaerak guztira	85 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	72 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	70 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	142 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	67 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)	69 (A, G, A/G, A/D eta A/G/D ereduak)

Esleitutako gastua	Programa honek ez dio inolako gasturik eragiten Hezkuntza Departamentuari.
--------------------	--

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Frantzia ikasturte osoa egiteko programa akademikoa

Programa azaroaren 15eko 463/2023 Ebazpenak arautzen du. Parte hartzearen bilakaera azpiko taulan laburbildu dugu.

132. taula: Frantzia ikasturte osoa egiteko programan parte hartzen duten ikasleen bilakaera

Oraingo ikasturteko ikasleak	157	161	167	183	239	220
Hurrengo ikasturterako eskabideak guztira	213	236	371	399	402	293
Esleitutako gastua	Programa honek ez dio inolako gasturik eragiten Hezkuntza Departamentuari.					

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Lehen Hezkuntzako 5. mailako ikasle taldeentzako ingelesezko English Week murgiltze programa, ikasturtean zehar

2023-2024 ikasturtean, English Week hizkuntzako murgiltze programan parte hartzeko bi modalitateak eskaini dira: "Barnetegia" eta "at School". Ikastetxe bakoitzak zer modalitate nahiago zuen adierazi ahal izan du parte hartzeko eskabidean, eta epean aurkeztutako eskaera guztiak onartu dira. Beraz, nahi izan duten ikastetxe guztiek parte hartu dute programan.

Lehen hiruhilekoan, 2023ko irailetik abendura, English Week "barnetegiko" modalitatea soilik garatu zen Lekarozen. 2024ko urtariletik ekainera bitarte, modalitate guztiak garatu ziren: "Barnetegikoa" Lekarozen eta "at school" Senda Vivan.

Deialdia maiatzaren 17ko 175/2023 Ebazpenak arautzen du, eta irailetik abendura bitarteko mandatura, berriz, uztailaren 4ko 269/2023 Ebazpenak.

Hona hemen "at School" eta "Barnetegia" programen xehakapena 2023-2024 ikasturtean:

133. taula: "At School" eta "Barnetegia" programen datuak. 2023-2024

	Ikasleak 23 ira.-abe.	Gastua 23 ira.-abe.	Ikasleak 24 urt.-eka.	Gastua 24 urt.-eka.	Ikasleak 23 ira.-24 eka.	Gastua 23 ira.-24 eka.
English Week at School	0	0	1826	216797.08	0	216797.08
English Week Barnetegia	989	234.595,94	2393	606442,20	3.382	841.038.14
English Week GUZTIRA	989	234.595,94	4219	823.239,28	5.202	1.057.835,22

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

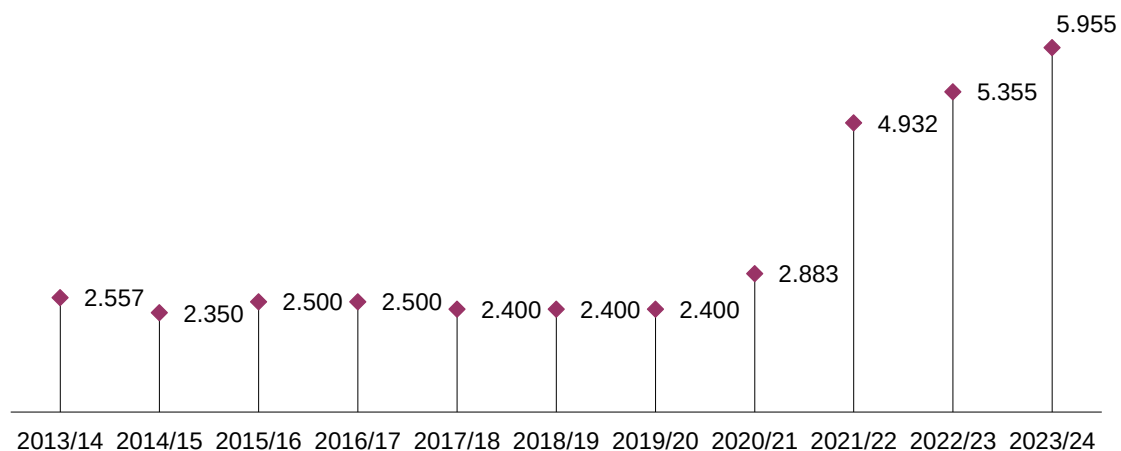
Programak azken urteetan izandako bilakaera beheko taulan jaso da. Eskabideen eta parte hartzaileen kopuruek gora egin dute 2021-2022 ikasturtetik, bi modalitate izan direlako batera, “at School” eta “Barnetegia”, eta handitu egin delako programa hauetarako partidako aurrekontua. Gainera, beren ikastetxeen bitartez eskaera egin zuten ikasle guztiei erantzun zitzairen.

134. taula: Ikasle parte hartzaileen kopuruaren eta aurrekontu orokorraren bilakaera. WEEK

Eskaerak guztira	3.645	3.815	3.611	3.912	6.636	4.932	5.355	5.955
Parte hartu duten ikasleak	2.500	2.400	2.400	2.400	2.883	4.932	5.355	5.955
Esleitutako gastua	297.400	306.000	313.856	375.000	323.287	723.859	1.055.649	1.212.058

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

158. grafikoa: Ikasle parte hartzaileen eta aurrekontu orokorraren bilakaera. WEEK

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Atzerriko hizkuntzetako elkarriketa laguntzaileak ikastetxe publikoetan

2013-2014 ikasturtean argitaratu zen azken aldiz Nafarroako Gobernuaren deialdia atzerriko hizkuntzetako elkarriketa laguntzaileentzat, 2014-2015 ikasturterako.

Horrekina batera, Nafarroako Foru Komunitateak orain dela 23 urte baino lehenagotik 15 laguntzaile jasotzen ditu MEFP Kupotik (Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak finantzatzen ditu).

Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren Ebazpena, Espainiako ikastetxeetako elkarriketa laguntzaile atzeritarrentzako lanpostuen deialdia egiten duena 2023-2024 ikasturterako (289. BOE, 2022ko abenduaren 2koa).

Ikastetxeek ezin dute elkarriketa laguntzailerik eskatu, ez delako haientzako deialdirik argitaratzen. Laguntzaileen esleipena barnekoa da, eta batera adosten dute Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioan eta autonomia erkidegoetako Hezkuntza kontseilaritzetan programaren ardura dutenek.

Ministerioak hala adierazita, salbuespenak salbuespen, laguntzaile gehienak Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetara bideratzen dira.

135. taula: Elkarriketa laguntzaileen kopuruaren bilakaera

Hizkuntza								
Ingelesa	9	9	9	9	9	9	9	9
Frantsesa	5	5	5	5	5	5	5	5
Alemana	1	1	1	1	1	1	1	1
Guztira	15	15	15	15	15	15	15	15

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Atzerriko hizkuntzetako irakasleentzako udako laguntzak

2023-2024 ikasturtean, xede-hizkuntzaz hitz egiten den herrialdeetako prestakuntza baino ez da eskaini. Eskainitako laguntzak baino eskaera gutxiago aurkeztu dira. Laguntzaren zenbatekoa 1.500 eurora igo da, eta eskainitako laguntzen kopurua 30etik 20ra jaitsi da.

Laguntza bakoitza 1.500 eurokoa da gehienez.

136. taula: Irakasleak atzerrian prestatzeko laguntzen bilakaera

Irakasleak										
Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza	29	26	18	26	23	3		3	9	4
Bigarren Hezkuntza	10	11	14	13	12		2	15	7	6
Hizkuntza Eskola Ofizialak	1	3	2	1	3			4	0	3
Guztira	40/40	40/40	34/34	40/40	38/40	3/80	3/14	23/25	16/30	13/20

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Irakasleen hizkuntza-prestakuntzari buruzko datuen ugaritasuna dela eta, datuok xehakatuago jaso dira eranskinean.

4.6. Inklusioa eta aniztasuna

4.6.1. Aniztasunari Erantzuteko Plana

Aniztasunari erantzuteari buruzko Nafarroako araudi esparrua Hezkuntzako kontseilariaren ekainaren 13ko 93/2008 Foru Aginduan jasotzen da. Foru agindu horrek Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan aniztasunari nola erantzun arautzen du.

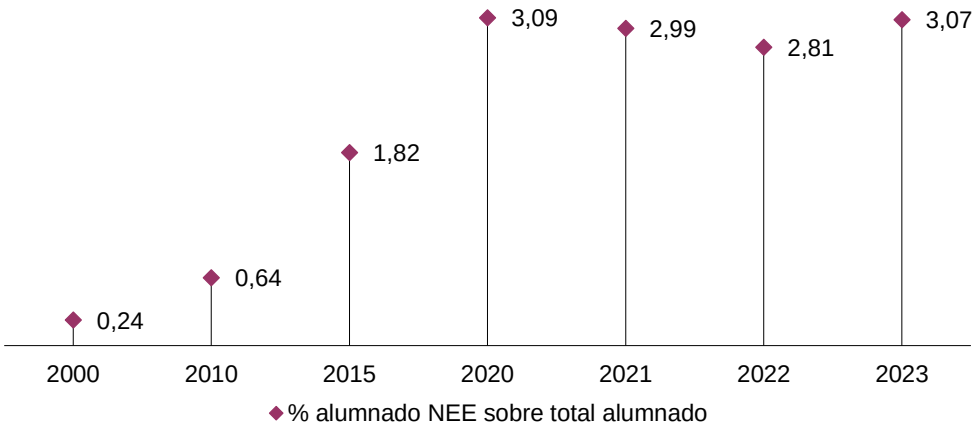
Aniztasunari Erantzuteko Planak ikasleen aniztasunari erantzuteko neurriak hartzen ditu barnean. Berezi, berariazko hezkuntza beharrak dituzten ikasleei eman behar zaie arreta. Ikasle horiek hezkuntza erantzun irekiak eta malguak beharko dituzte eta, horretarako, ezinbestekoa izanen da behar adina baliabide baliatzea.

Aniztasunari Erantzuteko Planak xede hauek ditu:

- Ikasle guztien beharrei erantzuna emateko plangintza eta antolaketa erraztea ikastetxeei, eta erabilgarri dauden baliabide pertsonalak lehenestea, ikasleen taldeko edo/eta banako beharren arabera.
- Hezkuntzak aniztasunari ikasgelan erantzun diezaion, lehentasunak ezartzeko irizpideen zehaztapena gidatzea; hezkuntza erantzun hori hainbat ekintza koordinatuz emanen da (orientazioa, tutoretza, irakasleen, tutoreen eta arloetako irakasleen jarduna, eta irakasle arrunten eta espezializatuen laguntza).
- Atzeritar jatorriko ikasleen eta egoera soziokultural ahulean dauden ikasleen harrerarako eta inklusiorako neurriak eta jarraibideak ezartzea, irakasle taldeak adostutako Harrera Planaren barruan.
- Ikasturtean zehar agertzen ahal diren premia berriei erantzuteko aldaketak sartzea ahalbidetzen duen planifikazioa ezartzea, antolaketa neurri malguak sartuta, irakasle arrunten eta espezialisten esku hartzeak unean uneko beharren arabera moldatu daitezen.
- Aniztasunari emandako erantzuna eraginkorra izan den aztertzeak barne ebaluazioak gidatzea, eta hobetu beharreko alderdiak identifikatzea.

Ikasle horien artean daude hezkuntza premia bereziak (iraunkorrak zein iragankorrak) dituztenak.

159. grafikoa: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleen eta ikasle kopuru osoaren arteko erlazioaren bilakaera ehunekotan

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua

Datu zehatzagoak daude hurrengo eranskinean.

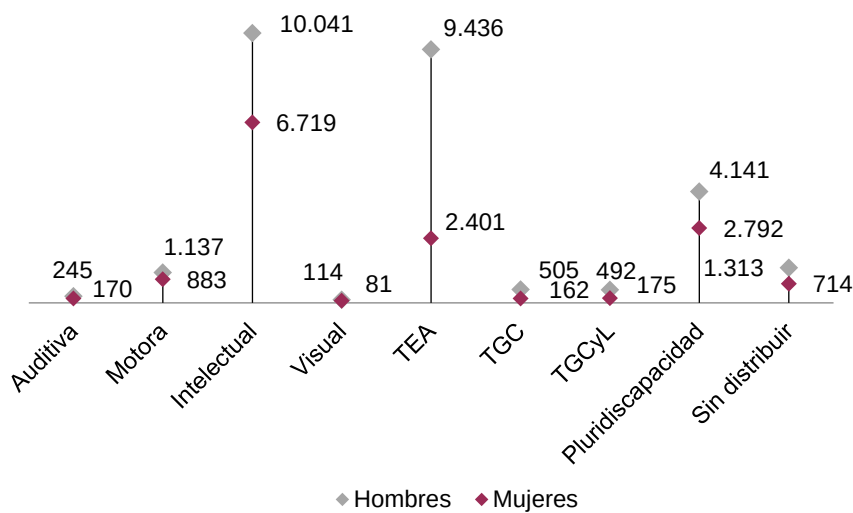
137. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasle integratuen* ehunekoa desgaitasunaren arabera. Espainia eta Nafarroa. 2022-2023 ikasturtea

Desgaitasun mota	Espainia	Nafarroa
Entzumenekoak	95,5	99,0
Mugimenekoak	87,0	83,5
Adimenekoak	75,6	68,0
Ikusmenekoak	95,2	100,0
Autismoarekin lotutako nahasmenduak	84,8	75,2
Jokabidearen nahasmendu larriak	98,1	97,4
Komunikazioaren eta hizkuntzaren nahasmendu larriak	98,0	100,0
Askotariko desgaitasuna	40,9	34,6
Guztira**	84,2	76,1

* Ikastetxe arruntetan matrikulatuta egon eta ikasgela beste ikasle batzuekin partekatzeaz gain, desgaitasunari edo nahasmendu larriari lotutako hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleei dagokie
** 'Desgaitasuna edo nahasmendu larriak dituzten ikasle guztiak' kalkulatzeko, hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak ere sartzen dira, desgaitasunaren arabera banatu gabe

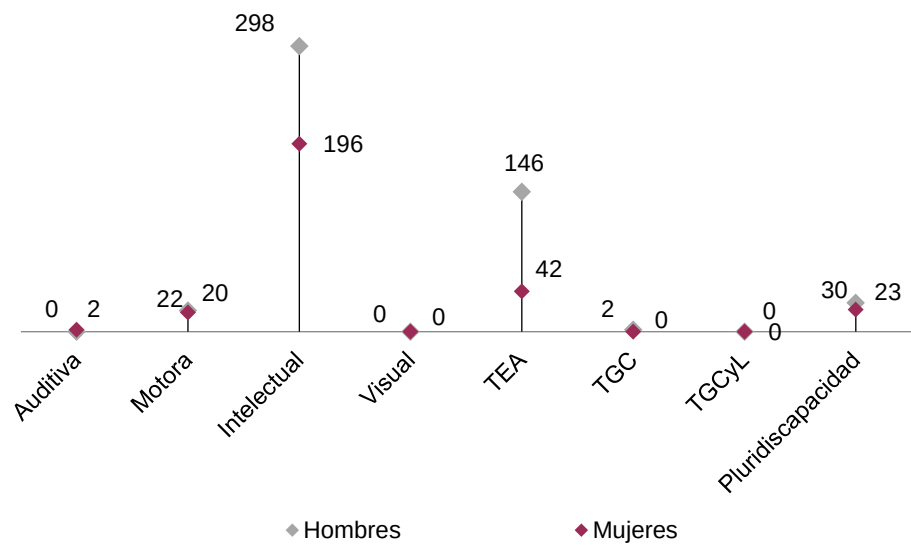
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

160. grafikoa: Hezkuntza laguntzaren premia espezifikoa duten Hezkuntza Bereziko* ikasleak, sexuaren, premia motaren eta irakaskuntzaren arabera. Espainia. 2022-2023 ikasturteko datuak

* Ikastetxe espezifikoetako eta ikastetxe arrunten unitate espezifikoetako Hezkuntza Bereziko ikasleei dagokie
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

161. grafikoa: Hezkuntza laguntzaren premia espezifikoa duten Hezkuntza Bereziko* ikasleak, sexuaren, premia motaren eta irakaskuntzaren arabera. Nafarroa. 2022-2023 ikasturteko datuak

* Ikastetxe espezifikoetako eta ikastetxe arrunten unitate espezifikoetako Hezkuntza Bereziko ikasleei dagokie. Ez dago ikaslerik Banatu gabe kategorian
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

10.
eransk
ina

138. taula: Hezkuntzako laguntza premia berezia duten ikasle integratuak, sexuaren, premia motaren eta ikastetxearen titulartasunaren arabera. Nafarroa. 2023-2024 ikasturtea

	Itundua		Publikoa		Guztira
	G	E	G	E	
Hezkuntza Premia Bereziak	793	414	1.750	929	3.886
Heltze atzerapena	125	61	228	108	522
Hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmendua	765	444	1.649	999	3.857
Ikaskuntzaren nahasmendua	856	922	1.782	1.628	5.188
Arretaren nahasmendua	782	448	1.749	619	3.598
Adimen gaitasun handiak	466	351	431	245	1.493
Beste osasun diagnostiko batzuk	119	137	346	385	987
Ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria	262	236	1.051	810	2.359
Gizarte eta hezkuntza egoera zaurgarria	2.487	2.286	9.864	9.354	23.991
Hezkuntza sisteman berandu sartzea	330	347	932	785	2.394
Egoera pertsonalak edo eskola historiarekin loturikoak	670	513	2.301	1.861	5.345

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

139. taula: Hezkuntzako laguntza premia berezia duten ikasle integratuak, sexuaren, irakaskuntza motaren eta ikastetxearen titulartasunaren arabera. Nafarroa. 2023-2024 ikasturtea

Titulartasuna	Sexua	HH	LH	DBH	Batxilergoa	Lanbide H	Hezkuntza Berezia	Helduak	Guztira
Itundua	G	590	1.763	1.630	250	527	225	0	4.985
	E	348	1.421	1.240	197	310	142	0	3.658
Itunduan guztira		938	3.184	2.870	447	837	367	0	8.643
Publikoa	G	1.253	5.189	3.261	225	1.293	300	111	11.632
	E	811	3.939	2.518	540	969	243	135	9.155
Publikoan guztira		2.064	9.128	5.779	765	2.262	543	246	20.787
Orokorra	G	1.843	6.952	4.891	475	1.820	525	111	16.617
	E	1.159	5.360	3.758	737	1.247	385	135	12.781
Guztira		3.002	12.312	8.649	1.212	3.099	910	246	29.430

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleen eskolatzea

Ikasle horiek nola eskolatu zehazteko eta, azken finean, ikastean eta parte hartzean oztoporik ez izatea bermatzeko, erabakiak hartzeko prozesu jakin bati jarraitu behar zaio, ziurtatzeko ikaslearen ezaugarrientzat egokiena den hezkuntza erantzuna emanen dela, beti ere testuinguru ahalik eta normalizatuenean.

Oro har, ikaslea ikastetxe arruntean eskolatzea proposatuko da ikaslearen hezkuntza premia bereziei (HPB) ikastetxeetako ohiko baliabideekin erantzuten ahal bazaie (eskolako orientatzailea, pedagogia terapeutikoko irakasleak, entzumeneko eta hizkuntzako irakasleak eta, hala dagokionean, zainatzailea, fisioterapeuta eta NHBBZtik kanpoko laguntzak).

Aldiz, ikaslearen HPBei erantzuteko etengabeko banakako laguntza baldintzak eta ikastetxe arrunt batek ezin eskaini dituen ekintza bereziak behar direnean, ikaslea Hezkuntza Bereziko ikastetxe batean eskolatzea proposatuko da. Hori gertatzen da ikasleak egokitzapen oso esanguratsuak behar dituen bere adinaren arabera dagokion curriculum ofizialeko arloetan eta, beraz, uste denean ikastetxe arrunt batean bere gizarteratzea eta ikasketetako lorpenak minimoak izanen direla.

Eskolatze modalitateak. Antolaketa aukerak

Bi eskolatze modalitate daude. Curriculumaren egokitze maila desberdinei dagozkie, ikasle bakoitzak behar dituen laguntza mota eta mailaren arabera:

- Ohiko ikastetxeko eskolatzearen modalitatea/antolaketa aukerak:
 - Lehentasunezko ikastetxea.
 - Garapenaren nahasmendu orokorrak dituzten ikasleentzako berariazko ikasgelak.
 - Haur eta gazteen eguneko ospitaleko terapia eta hezkuntza programa.
 - Curriculum Bereziko unitateak (CBU).

- Lanbide Heziketa Bereziko programak (LHB)
- Hezkuntza Bereziko ikastetxeko eskolatzearen modalitatea/antolaketa aukerak:
 - Hezkuntza Bereziko ikastetxearen ordezkio gela.
 - Lanbide Heziketa Bereziko programak (LHB)
 - Helduarora Igarotzeko Hezkuntza Programak (HIHP).

4.6.2. Hezkuntza ekitatea

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak atarikoan ezartzen du aniztasunari arreta ematearen printzipioak oinarritzko hezkuntza guztia gidatu behar duela. Horrela, ikasle guztiei beren ezaugarriak eta beharrei egokitutako hezkuntza emanen zaie.

Ikastetxeetan aniztasunari nola erantzun arautzen duen Hezkuntzako kontseilariaren ekainaren 13ko 93/2008 Foru Aginduak ezartzen duenez, hezkuntza jasotzeko eskubidea gauzatzekoan berdintasuna bermatze aldera, hezkuntza administrazioek konpentsazio izaera duten jarduerak garatuko dituzte egoera ahulean dauden pertsona, talde eta lurralde eremuei dagokienez, eta horretarako beharrezkoak diren baliabide ekonomikoak eta laguntzak emanen dituzte.

140. taula: Irakaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria duten ikasleak, irakaskuntzaren eta ikastetxearen titulartasunaren arabera. Nafarroa. 2022-2023

	Guztira	Lehen Hezkuntza	DBH	Batzilergoa	Oinarri zko LH	Erdi mailako heziketa zikloa	Goi mailako heziketa zikloa
Guztira	1.541	999	420	18	66	33	5
Ikastetxe publikoak	1.303	881	333	13	45	26	5
Ikastetxe pribatuak	238	118	87	5	21	7	0

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

- **Lehen Hezkuntzako ikastetxeak laguntzeko berariazko programa, egoera soziokultural ahulean dauden ikasleei edo/eta sisteman berandu sartutako ikasleei hezkuntza erantzuna emateko**

Egoera soziokultural ahulean dauden ikasleentzako eta sisteman berandu sartutakoentzako laguntza neurriak aniztasunari erantzuteko neurri arrunten osagarriak dira, eta haien berariazko premien arabera.

141. taula: Epez kanpoko matrikula. 2023-2024

		Epez kanpo		
Ikasturtea hasi aurretik		AG	D	Guztira
DBH	1º	91	3	94
	2º	74	4	78
	3º	61	5	66
	4º	95	3	98
	DBH, guztira	321	15	336
Batxilergoa	1			
	2			
	Batxilergoa, guztira			
Ikasturtea hasi ondoren				Guztira
DBH	1			
	2			
	3			
	4			
	DBH, guztira			
Batxilergoa	1			
	2			
	Batxilergoa, guztira			
Guztira				

* Ez dago daturik

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzatzerbitzua

Ikastetxe jakin batzuek sisteman berandu sartu diren edo/eta egoera ahulean dauden ikasleen kopuru esanguratsua dutenez, ikastetxe horiek irakasle orduz hornitzen ditu Hezkuntza Departamentuak, eta ikastetxeari laguntzen dio curriculum atzerapen handia duten ikasleei eta komunikazio hizkuntza ez dakitenei arreta egokia ematen. Nolanahi ere, premia horiek dituzten ikasleak hartzen dituen ikaskuntza taldeko kide guztiek dute komunikazio hizkuntza erakusteko ardura.

142. taula: Nafarroan gizarte eta hezkuntza egoera desabantailatsuan dauden ikasleak, irakaskuntzaren eta ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2022-2023

	Guztira	Haur Hezkuntza	Lehen Hezkuntza	DBH	Oinarrizko LH
Guztira	5.185	239	2.645	2.079	222
Ikastetxe publikoak	4.293	187	2.281	1.696	129
Ikastetxe pribatuak	892	52	364	383	93

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

- **Absentismoa eta ikasketak garaiz aurretik uztea**

Aukera-berdintasuna bermatzea xede duen ikuspegi batek hezkuntza sistemako arazo nabarmenen artean ikusi behar ditu absentismoa eta eskola uzte goiztiarra.

Foru Komunitateko Goi Fiskaltzak, Hezkuntzako eta Eskubide Sozialetako departamentuek, ijitoen elkarteek eta beste elkarte batzuek osatzen dute absentismoaren eta eskola uztearen kontrako departamentu arteko batzordea, eta aldian behin biltzen da helburu hauekin:

- Absentismoaren aurkako protokoloaren jarraipena eta hedapena egitea.
- Horretan batera diharduten zerbitzuen koordinazio sistematikoa errazteko departamentu arteko ekintzak egitea, baliabideak optimizatzeko eta eraginkortasuna irabazteko.
- Toki mailako jardunbide egokiak hedatzea eta sustatzea. Horiek hainbat erakunderen artean egindakoak dira: ikastetxeak, oinarriko gizarte zerbitzuak, Osasun Departamentua, udalak, etab.
- Absentismoaren gaia lantzeko esku hartzeak ugaritzea, arazo hori hobeki hautemateko.
- Nafarroako absentismoari buruzko datu-bilketa hobetzea Haur Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan eta DBHn.

Protokoloaren bidez lortutako datuak EDUCari eginiko kontsulta batekin osatzen dira, Haur eta Lehen Hezkuntzako eta DBHko ikastetxeetako ikasleen lehen hiru hilekoko asistentzia falten berri izateko (ikastetxe publiko zein itunduetan). Eskola ordutegian orduen % 20 baino gehiagotan huts egin duten ikasleen datuak lortu dira (80 falta baino gehiago).

143. taula: Absentismo batzordean jasotako protokoloak

Ikasmaila	1. hiru hilekoa	Ikasturte osoan zehar
2015/2016	44	191
2016/2017	122	126
2017/2018	56	128
2018/2019	146	168
2019/2020	64	129
2020/2021	206	438
2021/2022	207	736
2022/2023	196	542
2023/2024	303	465

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzua

2023-2024 ikasturteko absentismo datuak jaso dira ondoko taulan, hezkuntza etaparen arabera.

144. taula: Educa/Absentismoaren banaketa, etapen eta mailen arabera. 2023-2024

	Publikoa	Itundua
Haur Hezkuntza	176	27
LHko 1. eta 2. maila	255	26
LHko 3. eta 4. maila	272	30
LHko 5. eta 6. maila	278	28
1. DBH	199	33
2. DBH	116	39
3. eta 4. DBH	117	42
CEP	39	8
Oinarrizko LH	44	52
Guztira	1.496	285

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Bestalde, hauek dira EDUCAn falta bat ere izan ez duten ikastetxeak:

145. taula: 0 falta indizea. 2023-2024

EDUCA – 0 falta indizea:		
	Publikoa	Itundua
Haur eta Lehen H.	2	10
DBH + Oinarrizko LH	0	24

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Horrela, bada, EDUCAn asistentzia faltarik gabeko ikastetxeen ehuneko handi bat jasotzen da. Badirudi beharrezkoa dela gertakari horren erregistroa hobetzea intzidentziaren datu zehatzagoak izateko.

- **Errefortzua, orientazioa eta hezkuntzako laguntza**

Honako hau ezartzen du ekainaren 13ko 93/2008 Foru Aginduak 8. artikuluan: “Ikastetxeak ikasle guztien hezkuntza premia orokorreari eta ikasle bakoitzaren premiei ahalik eta ongien erantzuteko diseinatzeko, aukeratzen eta gauzatzen dituen neurriak (curriculum egokitzapenak, antolaketa neurriak, laguntzak eta errefortzu neurriak) Aniztasunari Erantzuteko Plana izeneko agirian biltzen dira”.

Foru agindu horren 7. artikuluan, bestalde, honako hauek sailkatzen dira hezkuntzako arreta neurrien artean: “Hezkuntza laguntza eta errefortzu programak: taldekatze desberdinak, taldeen bikoizketak, talde malguak, arlo edo irakasgaien errefortzua, eta ezagutzak handitu edo sakontzeko neurriak”.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren atariko tituluan jasotzen denez, ikasleen hezkuntza eta lanbide orientazioa eskubide aitortua da, beharrezkoa baita banakako

prestakuntza eta hezkuntza integrala lortzeko, eta ezartzen du kalitate faktorea ere badela, botere publikoen arreta berezia jasoko duena.

Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan Hezkuntza eta Lanbide Orientazioa arautzen dituen urriaren 29ko 66/2010 Foru Dekretuak honako hau xedatzen du 1. artikuluan: “Foru dekretu honen xedea da hezkuntza orientazioa arautzea Nafarroako Foru Komunitatean funts publikoak eusten dituen ikastetxeetan, Haur Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Batxilergoan, Lanbide Heziketan, Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide ikasketetan eta Helduen Hezkuntzan ikasketak ematen dituztenetan”.

Era berean, zera esaten da 2. artikuluan: “Hezkuntza orientazioa kalitate eta hobekuntza elementua da eskola erakundean, eta bere helburua da ikasleen hezkuntza integrala eta banakakoa bultzatzea, haien aniztasunari erreparatuz, aholkularitza eta laguntza teknikoa emanez ikasleei, gurasoei edo legezko tutoreei –hezitzaile lehen eta nagusi diren heinean–, ikastetxeei eta irakasleei”.

Hezkuntzako kontseilariaren urtarrilaren 20ko 4/2017 Foru Aginduak (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igo eta haiei tituluak emateko era arautzen duena) honako hau xedatzen du 5.5 artikuluan: “Matrikulazioaren ikasmilako curriculum arrunta egiten duten, baina ikasketa prozesuan aitzina egiteko hezkuntza arreta arruntaz kanpokoak behar duten ikasleei aplikatuko zaie irakasgai batean hezkuntzaren sostengua edo errefortzua emateko neurria. Hezkuntzaren errefortzuan, besteak beste, sartzeko curriculum egokitzapenak egiten ahal dira baliabide material eta sartzeko baliabide arruntez kanpokoak behar dituzten ikasleentzat, bai eta curriculumak aberastekoak ere, adimen gaitasun handiko ikasleentzat, haiek ahalik eta gehien garatzeko”.

Azkenik, Hezkuntzako kontseilariaren apirilaren 19ko 50/2017 Foru Aginduak (horren bidez arautzen da Batxilergoan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igo eta haiei tituluak emateko era) honako hau xedatzen du 5.5 artikuluan: “Hezkuntzako neurri gisa, aintzat hartzen ahal da Hezkuntza Errefortzua. Horrek sartzeko curriculum egokitzapenak izaten ahal ditu baliabide materialak eta sartzeko baliabide arruntez kanpokoak behar dituzten ikasleentzat, bai eta curriculumak aberasteko egokitzapenak ere, adimen gaitasun handiko ikasleentzat, haiek ahalik eta gehien garatzeko”.

Hizkuntza ez jakitea errefortzuaren eta hezkuntza laguntzaren beharraren adierazlea da. Hurrengo taularen bidez, adierazle horri buruzko datuen bat ikasten ahal dugu.

146. taula: Irakaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria duten ikasleak, irakaskuntzaren eta sexuaren arabera. Nafarroa. 2022-2023

	Guztira	Lehen Hezkuntza	DBH	Batzilergoa	Oinarrizko LH	Erdi mailako heziketa zikloa	Goi mailako heziketa zikloa
Guztira	1.541	999	420	18	66	33	5
Gizonak	1.303	881	333	13	45	26	5
Emakumeak	238	118	87	5	21	7	0

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordeztza Nagusia

- **Adimen gaitasun handiko ikasleak**

Ekainaren 13ko 93/2008 Foru Aginduak honela definitzen ditu gaitasun handiko ikasleak 16. artikuluan: “Ikasle hauentzat ez dira egokiak adinkideen kurtsoko helburuak eta edukiak eta hezkuntza premia bereziak dituzte beren adimen gaitasun handiagatik, edo zenbait ikasgai goiz ikasi dituztelako, edo trebetasun bereziak nahiz sormen handia dutelako zenbait arlotan (arteak, musika, matematika, hizkuntza etab.), ikasteko motibazio handiarekin batera, batzuetan”.

Lehen aipatutako Hezkuntzako kontseilariaren urtarilaren 20ko 4/2017 Foru Aginduak (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igo eta haiei tituluak emateko era arautzen duena) honako hau xedatzen du 5.5 artikuluan: “Matrikulazioaren ikasmailako curriculum arrunta egiten duten, baina ikasketa prozesuan aitzina egiteko hezkuntza arreta arruntaz kanpokoak behar duten ikasleei aplikatuko zaie irakasgai batean hezkuntzaren sostengua edo errefortzua emateko neurria. Hezkuntzaren errefortzuan, besteak beste, sartzeko curriculum egokitzapenak egiten ahal dira baliabide material eta sartzeko baliabide arruntez kanpokoak behar dituzten ikasleentzat, bai eta curriculumak aberastekoak ere, adimen gaitasun handiko ikasleentzat, haiek ahalik eta gehien garatzeko”.

Azkenik, Hezkuntzako kontseilariaren apirilaren 19ko 50/2017 Foru Agindu lehen ere aipatuak (horren bidez arautzen da Batxilergoan diharduten ikasleak ebaluatu, mailaz igo eta haiei tituluak emateko era) honako hau xedatzen du 5.5 artikuluan: “Hezkuntzako neurri gisa, aintzat hartzen ahal da Hezkuntza Errefortzua. Horrek sartzeko curriculum egokitzapenak izaten ahal ditu baliabide materialak eta sartzeko baliabide arruntez kanpokoak behar dituzten ikasleentzat, bai eta curriculumak aberasteko egokitzapenak ere, adimen gaitasun handiko ikasleentzat, haiek ahalik eta gehien garatzeko”.

147. taula: Adimen gaitasun handiko ikasleak. 2023-2024

Etapak	Itundua		Publikoa		Guztira
	G	E	G	E	
1HH	18	10	8	4	40
2LH	447	277	205	87	1016
3DBH	313	236	145	104	798
4Batxilergoa	97	70	58	47	272
5Lan. H	19	2	12	2	35
Guztira	894	595	428	244	2.161

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzak Zerbitzua

148. taula: Adimen gaitasun handiko ikasleak, sexuaren arabera. 2023-2024

Etap	Itundua	Publikoa	Guztira
Haur Hezkuntza	28	12	40
Lehen Hezkuntza	724	292	1016
DBH	549	249	798
Batzilergoa	167	105	272
Lanbide H	21	14	35
Guztira	1.489	519	2.161

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua

- Ospitaleratutako ikasleak eta etxeko arreta**

149. taula: Ospitaleratutako ikasleak. 2023-2024

	Haur Hezkuntza	Lehen Hezkuntza	DBH	Derrigorrezko hezkuntzaren ondokoa	Guztira
Virgen del Camino ospitaleko arretak	116	166	39		321
Haur eta gazteentzako Eguneko Ospitaleko eta Ospitaleko Unitate Psikiatrikoko arretak		7	52	3	62
Etxeko arretak	3	11	44	1	59
Guztira	119	184	135	4	442

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua

- Ikastetxe publiko eta itunduentzako laguntza ekonomikoak**

Egoera sozio-ekonomiko ahulean dauden ikasleei arreta emateko laguntza ekonomikoak zirela-eta ikastetxe publiko eta itunduek 6.401,143 euroko zenbatekoa jaso zuten guztira 2023-2024 ikasturtean.

150. taula: Egoera sozioekonomiko ahulean dauden ikasleei arreta emateko laguntza ekonomikoak. 2023-2024

Epealdia/Xedapena Ebazpena	Ikastetxe onuradunak		Ikasle onuradunak		Guztira
	Haur eta Lehen Hezkuntza	Bigarren Hezkuntza	Haur eta Lehen Hezkuntza	Bigarren Hezkuntza	
560/2022 Ebazpena Ikastetxe publikoak (1)	4.806	68	9.826	4.806	667.782
361/2022 Ebazpena Ikastetxe itunduak (2)	3.504 ordu 109 ikastetxe				4.665.617,97
482/2022 Ebazpena Ikastetxe itunduak (2)	264 ordu 21 zentro				385.205,71
615/2022 Ebazpena Ikastetxe itunduak (2)	82 ordu 2 zentro				76.213,70
41/2023 Ebazpena Ikastetxe itunduak (2)	25 ordu				30.962,88
398/2021 Ebazpena Ikastetxe itunduak (3)	58		1.883		479.995,53
Ijitoen Idazkaritza Fundazioa (5)	95.365,40				95.365,40
Guztira					6.401,143

(1) Egoera sozioekonomiko ahulean dauden ikasleei laguntzeko ikastetxe publikoei esleituriko dirulaguntzak (jantokirako laguntzak kontuan hartu gabe)

(2) Hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleei laguntzeko profesionalen orduak kontratatzeko esleipena, dela hezkuntza premia bereziak dituztelako, dela gizarte egoera ahulean daudelako

(3) Ikastetxe itunduei esleitutako laguntza ekonomikoak, egoera sozioekonomiko ahulean dauden ikasleen ekipamendurako eta jantokirako

(4) Ikastetxe itunduentzako laguntza ekonomikoen esleipena, egoera sozioekonomiko ahulean dauden ikasleen ekipamendurako eta jantokirako. Epe berezia

(5) Sinaduraren zain

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzua

• Bekak eta ikasteko laguntzak

Nafarroako Gobernuaren laguntza osagarri orokorrak

Laguntza horiek irailaren 22ko 36/2023 Ebazpenak arautu ditu. Ebazpen hori Nafarroako Aldizkari Ofizialaren 211. zenbakian argitaratu zen 2023ko urriaren 10ean, eta urriaren 30eko 100/2023 Ebazpenaren bidez zuzendu zen (Nafarroako Aldizkari Ofizialaren 230. zenbakian argitaratu zen azaroaren 6an).

Erdi eta goi mailako ikasketetarako Nafarroako Gobernuaren laguntza osagarriak 810 ikaslek jaso dituzte, 671.741,6 euroko guztizko zenbatekoarekin.

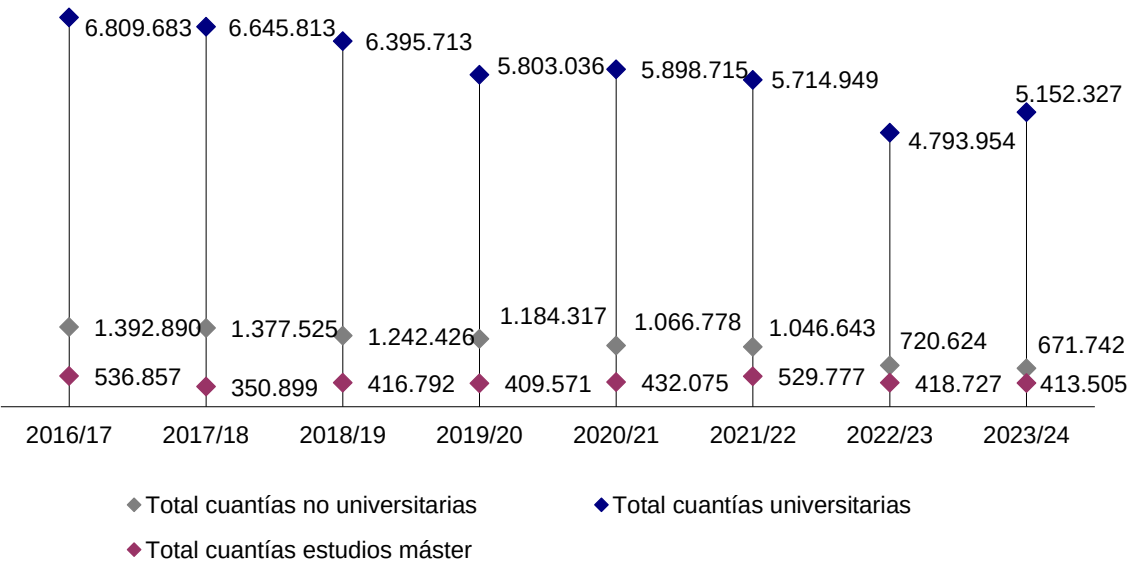
151. taula: Erdi eta goi mailako ikasketetarako Nafarroako Gobernuaren deialdi orokorreko bekak

1. Eskariak, guztira (ikasleak)	8.950	9.614	3.988	4.232	3.574	3.939	3.688
2. Emandako bekak, guztira	5.358	4.974	1.674	1.557	1.232	881	810
3. Emandako zenbatekoa, guztira	8.374.237	8.054.931	1.184.371	1.061.573,86	1.046.642,94	720.623,60	671.741,6
4. Ordaindutako zenbateko osoa	3.834.894	3.897.977	577.894	457.204,76	580.396,77	415.912,72	429.551,18

2019-2020 ikasturteko datuak unibertsitateaz kanpoko ikasleei dagozkie
Iturria: Iturria: Hezkuntza Zerbitzuen eta Ikasketetarako Laguntzen Zerbitzua

11.
eransk
ina

162. grafikoa: Erdi eta goi mailako ikasketetarako Nafarroako Gobernuaren deialdi orokorreko beken bilakaera

Iturria: Hezkuntza Departamentuko Hezkuntza Zerbitzuen eta Ikasketetarako Laguntzen Zerbitzua eta Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuko Unibertsitateko Zerbitzua

Hezkuntza Berezirako berariazko laguntzak

MEFP laguntzak

152. taula: Hezkuntza premia berezietarako MEFP laguntzen bilakaera

Eskaera kopurua	1.170	1.196	1.269	1.190	1.103	1.096	1.859
Emandako dirulaguntzen kopurua	807	861	766	551	544	596	1.484
Laguntzen zenbatekoa	733.729,43	803.522,10	676.429,60	472.572	492.640,59	606.189	1.183.925,46

* 23/24 ikasturtean eskabideen eta emandako laguntzen igoera gastu gehigarri orokorretarako 400 euroko subsidio berriari zor zaio. Subsidio hori MEFPDren HLBPDuten ikasleentzako laguntzen deialdiaren 1. artikuluan jasota dago.

Iturria: Hezkuntza Zerbitzuen eta Ikasketetarako Laguntzen Zerbitzua

153. taula: MEFPk derrigorrezko irakaskuntzetan, Haur Hezkuntzan eta Hezkuntza Berezian ikasketetarako emandako beken eta laguntzen bilakaera

Urtea	Ikasleak	Beken eta laguntzen	Zenbatekoa
2011/12	1.064.217	1.102.366	105.738,1
2012/13	156.439	200.811	72.543,3
2013/14	139.858	190.174	77.551,3
2014/15	121.454	178.989	85.972,5
2015/16	119.542	119.542	95.372,3
2016/17	142.504	142.505	98.109,0
2017/18	147.717	147.717	106.374,7
2018/19	184.941	184.941	118.648,5
2019/20	191.196	191.195	130.378,9
2020/21	224.383	224.383	128.300,2
2021/22	231.686	231.686	129.671,1
2022/23	278.806	278.517	152.476,0

Zenbatekoak eurotan (milakotan)

Iturria: Beken eta Ikasketetarako Laguntzen Estatistika. Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

154. taula: Hezkuntza Berezirako Nafarroako Gobernuaren bekak eta laguntzak. 2023-2024

	Eskabideak		Emakidak		Emandako laguntza, guztira (eurotan)
	G	E	G	E	
Haur Hezkuntza	172	75	88	32	148.037,19
Lehen Hezkuntza	284	156	85	43	193.612,86
Hezkuntza Berezia	88	50	65	28	74.967,84
DBH	77	50	16	8	43.752,58
LHBHZ	39	23	26	15	42.067,63
Batxilergoa	10	6	2	0	4.885,56
Erdi/goi mailako gradua	11	12	2	1	5.149,20
HBP	15	11	8	6	11.095,05
CBU	9	8	2	0	7.774,57
Garapenaren erahateko	38	13	20	9	17.756,21
Guztira	743	404	400	200	549.098,69

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

4.6.3. Irakasle lanbidearen garapena

Urteak joan urteak etorri, irakasle lanbidearen kontzeptualizazioa aldatuz eta garatuz joan da, gizartea bera ere aldatuz joan baita. Ikasleek beren gaitasun guztiak garatu behar dituzte gizarte aldakor honetan erronkei aurre egiteko gauza izateko eta irakasle lanbidea behar horiei estuki lotuta dago.

Hori dela eta, Prestakuntza eta Kalitate Atalaren helburu nagusia irakasleen benetako beharrekin bat datozen eta horiei erantzuten dieten ikaskuntza aukerak eskaintzea da. Ikaskuntza aukera horiek arlo humanistikoari, zientifikoari, pedagogikoari, didaktikoari zein emozionalari lotutako kontuak lantzeko sortu dira, inoiz ahaztu gabe, sarean –lankidetzan– aritzeak ematen diola koherentzia irakasle lanari.

Irakasleak prestatzeko urteko plana egitean, irakasle jarduteko behar diren zortzi gaitasunak ere kontuan hartzen dira:

- Gaitasun pertsonala eta soziala
- Gaitasun pedagogiko-didaktikoa
- Gaitasun digitala
- Komunikazio eta informazio gaitasuna
- Hezkuntza berrikuntzarako eta ikerketarako gaitasuna
- Eskola antolaketarako eta kudeaketarako gaitasuna
- Curriculum eta diziplina gaitasuna
- Talde lanerako gaitasuna

4.6.4. Berrikuntza sareak

Sarean aritzearen helburua ikastetxeak elkarren artean harremanetan jartzea da, haien ikastetxeetako proiektuak elkarri azaldu eta jardunbide egokiak parteka ditzaten. Sareak helmuga berera begira elkarlanean aritzea eskatzen du eta, bide horretan, pertsona bakoitzak, bere errealitatetik, bere ezagutza ekartzen du, gainerakoena osatzeko. Kontua ezagutza eraikitzea da, hurbileko zein urruneko pertsonekin; egoera desberdinetan bestelako pertsonengandik ikastea; hurbilenekoa gainditzen duena ezagutzea eta aintzat hartzea.

Gaiak askotarikoak izaten ahal dira, ikastetxe bakoitzaren interesak bezalaxe. Hori lortzeko, sareek erreferentzia esparru bat sortzea dute helburu eta, gainera, euskarri teknikoa, prestakuntzakoa eta, hala behar izanez gero, ekonomikoa eskaintzen dute, tokiko zein estatu mailako erakundeen laguntza baitute horretarako.

4.7. Bizikidetza eta hezkidetza

Hezkuntza Departamentuak, Berdintasun eta Bizikidetza Atalaren bidez, Hezkidetza eta Bizikidetzan oinarritutako Tratu Ona Nafarroako unibertsitateaz kanpoko hezkuntza sistemako ikastetxeetako ikaskuntza testuinguruetan sartu nahi ditu. Horren gauzapena da irakasleei eta ikastetxeei lagun egiteko eta prestakuntza prozesuak garatzeko proposamena, kalitate hobekuntza horiek ikastetxeen eta ikasgelen kudeaketan sartzeko.

4.7.1. Antolaketa

Hezkuntza Departamentuaren egitura organikoa 2019ko urriaren 30eko 267/19 Foru Dekretuan jaso bezala aldatu zen. Egitura horren barruan dago Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua, zeinak bi atal baititu; horietako bat da Berdintasun eta Bizikidetza Atala, bi bulegoz osatua: Baterako Hezkuntza eta Bizikidetza.

Baterako Hezkuntzaren Bulegoa hezkidetzan espezialista diren irakaslez osatuta dago, eta bulegoko burutza eta aholkularitzak ditu. Bizikidetza Bulegoa ere irakasle espezialistek eta gizarte langile batek osatzen dute, eta bulegoko burutza eta aholkularitza espezifikoa ditu.

Bi bulegoek helburu espezifikoak dituzte, bai eta helburu komunak ere. Era berean, nabarmendu behar da lankidetzan aritzen direla Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzuaren gainerako atalekin, bai eta, departamentu arteko batzordeetan, beste departamentu batzuekin ere.

4.7.2. Araudia

SKOLAE eta LAGUNTZA izeneko proposamenak irakasleek duten arduraren ondorio dira, ikasleek hainbat gaitasun gara ditzaten bultzatu behar baitute, besteak beste gaitasun soziala eta zibikoa, hau da, berdintasunean bizitzen ikastea eta tratu onerako hezkuntza emozionala.

Betebeharrak eta gomendioak jasotzen dituzten arauak, planak eta dokumentuak ugariak dira, eta lan aktiboa egiteko eskatzen diete Hezkuntza Departamentuari eta ikastetxeei, hezkidetzan eta, bizikidetzari dagokionez, tratu onean oinarritutako eskola eredua lortzeko.

- **Bizikidetza**

Eskolako bizikidetza azpimarratzearen garrantzia eta egokitasuna jasota dago hainbat arau-esparrutan. Hauek dira esanguratsuenak:

- 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, zeinaren bidez aldatzen baita Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa.

- 8/2013 Lege Organikoa, abenduaren 9koa, hezkuntza kalitatea hobetzeari buruzkoa.
- 95/2022 Errege Dekretua, martxoaren 1ekoa, Lehen Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta antolamendua ezartzen dituen.
- 157/2023 Errege Dekretua, martxoaren 1ekoa, Lehen Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta antolamendua ezartzen dituen.
- 47/2010 Foru Dekretua, abuztuaren 23koa, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetako ikasleen eskubide eta eginbeharrei eta ikastetxe horietako elkarbizitzari buruzkoa.
- 204/2010 Foru Agindua, abenduaren 16koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako eta pribatu itunduetako bizikidetza arautzen duena.
- 57/2014 Foru Dekretua, uztailaren 2koa, abuztuaren 23ko 47/2010 Foru Dekretua aldatzen duena. Dekretu hori Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetako ikasleen eskubide eta eginbeharrei eta ikastetxe horietako elkarbizitzari buruzkoa da.
- 61/2022 Foru Dekretua, ekainaren 1ekoa, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzaren etapako irakaskuntzen curriculumaz ezartzen duena.
- 67/2022 Foru Dekretua, ekainaren 22koa, Nafarroako Foru Komunitateko Lehen Hezkuntzaren etapako irakaskuntzen curriculumaz ezartzen duena.

Lege-arau horietan jasota dauden jarraibideek garrantzi berezia ematen diote bizikidetza prestakuntzaren, prebentzioaren eta esku hartzearen bidez ikasteari, eta nabarmendu egiten dute oso garrantzitsua dela gatazkak modu baketsuan ebaztea eta eskola jazarpenaren alorreko ekintzak garatzea. Aipatutako arauen multzoan, intereseko alderdiak jasotzen dira eskolako bizikidetzaren inguruan, hala nola bizikidetza araudia, arduradunak, bizikidetza batzordea eta bizikidetza planak. Hori guztia, bizikidetzan oinarritutako tratua onartzeari begira.

Horretan guztian pisu garrantzitsua dute ikastetxeen barneko egiturek eta kanpokoek. Zehazki, Hezkuntza Departamentuaren esparruan, nabarmentzekoa da Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuaren Bizikidetza Atalak eginiko lana, bai eta Bizikidetzaren arloko Aholkularitza Bulegoarena ere, koordinatuta lan egiten baitute, batez ere zailtasun bereziko kasuetan.

• **Hezikidetza**

Hezikidetza funtsezko tresna da gizonen eta emakumeen arteko errespetuan oinarritutako bizikidetza demokratikoa eta berdintasunezkoa lortzeko. Ezinbesteko elementutzat jo behar da hezkuntzaren eta inklusioaren alorreko kalitatea lortzeko; izan ere, ikasleen garapen integrala bermatzen du, eta gaitu ere gaitzen ditu berdintasunean bizitzeko, genero-lerratzerik gabe.

SKOLAE programako ekintzak eta Hezkuntza Departamentuko Berdintasun eta Bizikidetza Ataleko Hezikidetza Planaren helburu estrategikoak araudi autonomiko eta nazional zabalak bermatzen ditu. Nazioarteko esparrua ere erreferentziatzat hartzen da programa garatzeko. Araudiari dagokionez, duten garrantziagatik, lege esparruan honako hauek aipatzen ahal dira:

- 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, genero indarkeriaren aurka babes integrala emateko neurriari buruzkoa.
- 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eragingarriakoa.
- 103/2016 Foru Dekretua, azaroaren 16koa, sexu- eta ugalketa-osasunaren arloko prestazioak ezartzen dituen.
- 8/2017 Foru Legea, ekainaren 19koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa.

- 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, zeinaren bidez aldatzen baita Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa.
- 3/2018 Foru Legea, apirilaren 19koa, Emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legea aldatzekoa.
- 17/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzkoa.
- 72/2021 Foru Dekretua, abuztuaren 18koa, zeinaren bidez hezkidetzara arautzen baita Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza sistemako ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatuetan.
- 15/2022 Legea, uztailaren 12koa, integrala tratu-berdintasunerako eta diskriminazio ezerako.
- 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, sexu askatasunaren berme integralari buruzkoa.
- 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, trans pertsonen benetako berdintasun efektiborako eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko.
- 1/2023 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, sexu eta ugalketa osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena.

Hezkuntza arloko berariazko araudiak bezala, berdintasun arlokoak ere beharrezkotzat eta garrantzitsutzat jotzen du hezkuntza sisteman esku hartzea, pertsonen arteko aukera eta tratu berdintasunean aitzina egiteko, sexu- edo genero-identitatea edozein izanik ere.

Horregatik, Hezkuntza Departamentuak bultzada eman behar du berdintasuna sustatzen, jokabide eta eduki sexistak saihesten eta estereotipoen transmisioa murrizten duten balioak eta ekintzak gara daitezten. Halaber, giza eskubideak eta gizonen eta emakumeen arteko tratu eta aukera berdintasuna sendotzeko balioak duten helburuak planifikatu behar ditu. Sexuen desberdintasuna balioetsi eta errespetatzeko proposamenak garatu behar ditu, eta gaitasun afektiboak indartzekoak esparru guztietan eta pertsonen arteko harremanetan.

Gobernuko departamentuek berariazko plan sektorialak egin dituzte berdintasunaren arloko foru legeen ondorioz; zehazki, Hezkuntza Departamentuak berdintasunaren alde egin behar du curriculumaren edukian, ikasmaterialeetan, ikastetxeen egiturekin zerikusia duten neurrietan, irakasleen gaikuntzan eta ikuskatzailetzaren inplikazio gero eta handiagoan. Gainera, bermatu behar du berdintasunaren arloko arduradun bana izan dadin ikastetxeetan; hezkuntza ingurunean genero indarkeriari aurre egiteko neurriak eta politikak aurreikusi behar ditu, eta prebentzio neurriak garatu behar ditu eskola komunitateari, zerbitzuetako langileei eta gurasoen elkarteei zuzenduta.

4.7.3. Helburuak

Bizikidetzara arloko tratu onaren ikuspegiak, zeina Bizikidetzara Bulegoaren helburuen oinarrian baitago, eta generoaren eta hezkidetzaren gaineko ikuspegi kritikoak, zeina Baterako Hezkuntzaren Bulegoaren helburuen oinarrian baitago, bi noranzkotan eragiten diote elkarri, eta bi bulegoetarako helburu komunak ezartzen dira.

Baterako Hezkuntzaren Bulegoaren eta Bizikidetzara Bulegoaren jardunaren xedea da helburu komun batzuk lortzea, hala nola eskolan indarkeria mota oro prebenitzea, arreta berezia jarritz prebentzio espezifikoan eta eskola jazarpenaren arazoari aurre egitean, ikasle eta irakasleen arteko tratu onen esperientzian eta balioan, hezkuntza emozionalean, banako eta taldeko garapenaren oinarri bezala, eta hezkidetzan, horren bidez bermatuko baita ikasleek beren bizi

proiektuak berdintasunean eta indarkeriarik gabe gara ditzaten, ingurunean dituzten desparekotasunak identifikatzeko eta eraldatzeko gaitasunarekin.

Horretarako, 2022-2023 ikasturteaz geroztik, LAGUNTZA eta SKOLAE "SKOLAGUN" lelopean bildu dira, ikasturte bakoitzean Berdintasun eta Bizikidetzaren Atalean gehien lantzen diren gaiekin lotutako jardunaldiak garatzeko eta bultzatzeko. Orain arte, honako gai hauek landu dira: pornografia sexu hezkuntza irakasteko eta sexu erasoak hezkuntza esparruan.

Berdintasun eta Bizikidetzaren Atalak honako helburu nagusi hauek ditu:

- Generoaren ikuspegia eta bizikidetzaren oinarritutako tratua onaren eta hezkuntza emozionalaren ikuspegia txertatzen dituen prestakuntza modua partekatzea.
- Jarduketak koordinatzea bi bulegoetan hezkidetzaren ikuspegitik.

Berdintasun eta Bizikidetzaren Atalak ikastetxeak hezkidetzako zentro inklusibo bilakatzen laguntzeko programak ezartzea erraztu nahi die ikastetxeei, ataleko programen koordinazioaren eta aholkularitzaren eta jarraipenaren bidez, ikastetxeetan ezartzea sustatzeko eta Inklusio Bulegoko Proa + programarekin koordinatzeko.

- ***Bizikidetzaren Helburuak***

Bulego hau, funtsean, hezkuntza komunitateari prestakuntza eta aholkularitza emateaz arduratzen da, bai bizikidetzaren plana ezartzean, bai ikastetxeen ongizate psikosozialean eragina duten egoerei heltzean, batez ere eskola jazarpenari eta bizikidetzaren hainbat arrazoiengatik alda dezaketen egoerei heltzean, eta, besteak beste, hauek identifikatzen ditu: sexu aniztasuna, arauz kanpoko edozein adierazpidean; ideia gintza eta jokabide suizidak; galerak eta dolua; eta, hitz batean, ezinezona sortzen duen edozein egoera.

Bizikidetzaren Bulegoaren lanak ikuspegi proaktibo bat du oinarri. Horren bidez, bizikidetzarako hezkuntzari jartzen zaio arreta, bai eta, ondorioz, hezkuntzaren testuinguruan, parte hartzea, errespetua eta gatazken konponketa baketsua sustatzeko ekintzen hezkuntza ahalmenari ere. Horrekin guztiarekin bat etorriz, helburu hauek lortu nahi dira:

- Jarraitzea Laguntza programaren pilotajea egiten, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikasgeletan tratua ona sustatzea eta hezkuntza emozionala garatzea oinarritzat hartuta.
- Haur eta Lehen Hezkuntzako 15 ikastetxeri Laguntza programari atxikitzeko aukera ematea.
- Bigarren Hezkuntzako etapan Laguntza programaren pilotajea egiten jarraitzea.
- Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan Laguntza programa sustatzea, hala nahi badute, Aholkularitzaren bidez lagun eginez.
- Ikastetxeen prestakuntza ematea, bizikidetzaren planak berrikusteko.
- Irakasle jardunean laguntzea, prestakuntza moduluen bidez (ikastetxeak eta espezializatzeak).
- Esku hartzea eta lagun egitea Aholkularitzaren aholkuak behar diren kasuetan.
- Sareko ekintza komunitarioak sustatzea.
- Nafarroako Foru Komunitateko bullying eta cyberbullying-ari buruzko ikerketa epidemiologikoa egin da, biktima, erasotzaile eta behatzaile diren ikasleen prebalentzia zein den jakiteko (Lehen Hezkuntzako azken ziklotik Lanbide Heziketara arte). Behin ikerketa eginda, 2024-2025 ikasturtean Bullyingari eta Cyberbullyingari buruzko prestakuntza espezifiko antolatuko da.

- Jazarpenaren eta ziberjazarpenaren prebentzioa sustatzea.
- Egonezinak hautematea eta aztertzea, besteak beste, babesik eza, genero indarkeria, transexualitate kasuak, galera edo/eta dolu egoerak eta buruaz beste egiteko jokabidea.

- **Hezkidetzaren Helburuak**

Pertsona guztien garapen osoa lortzeko, eta ikasleak prestatzeko, aniztasuna errespetatuko duen gizarte berdinzalea susta dezaten, Hezkuntza Departamentua SCOLAE hezkidetzaren programa garatzen ari da. Ikastetxeen eraldaketa prozesu sakona sustatzen du, bai curriculumean, bai kudeaketan eta pertsonen arteko harremanetan.

Baterako Hezkuntzaren Bulegoa hezkidetzaren arloko prestakuntzaz eta aholkularitzaz arduratzen da SKOLAE programari atxikita dauden ikastetxe guztietan. Alde batetik, prestakuntza prozesu osoa taxutzen du eta ikastaro teoriko-praktikoetako banakako tutoretza koordinatzen du; bestetik, ikastetxeetan hezkidetzaren inplementatzeko prozesuetan aholkularitza, prestakuntza eta jarraipen lanak egiten ditu.

Aurreko ikasturteetan garatuz joan diren helburuak sistematizatzen eta sendotzen ari dira 2023-2024 ikasturtean, eta zenbait helburu berri gehitu dira, hezkidetzaren kultura finkatzen laguntzeko, hala ikastetxeetan nola Hezkuntza Departamentuan:

- Hezkidetzako eraldaketa prozesuak koordinatzea eta haien jarraipena egitea ikastetxeetan, SKOLAE SAREEN bitartez.
- Tutoretzapeko prestakuntzaren bi maila eskaintzea SKOLAE programara bildutako irakasle guztientzat: hezkidetzari buruzko hastapen maila, eta hezkidetzako curriculum-programazioan sakontzeko maila.
- Tutoretzapeko prestakuntza eskaintzea programan hasi berri diren sustapen-taldeetako irakasleentzat, ikastetxearen beharrezko diagnostikoa eta haren hezkidetzaren identitatearen plana egin behar baitituzte.
- Baliabideak eskaintzea aurreko ikasturteetan programan hasi ziren sustapen-taldeentzat, beren ikastetxeetan hezkidetzaren identitatearen plana garatzen eta SKOLAE lantaldeak dinamizatzen ari baitira.
- Oraingo ikasturtean hezkidetzako online tutoretza taldea osatzen duten irakasleei prestakuntza ematea.
- 2024-2025 ikasturtean hezkidetzako online tutoretza taldean arituko diren irakasle berriei prestakuntza ematea.
- Programa garatzen ari diren ikastetxeetako familiei prestakuntza ematea, hala eskatzen badute.
- Derrigorrezko prestakuntza ibilbidea amaitu duten ikastetxeendako gida-ebaluazio tresnaren bidez datuak biltzen jarraitzea eta emaitzak txosten batean jasotzea.
- Hezkuntza Departamentuko beste zerbitzu batzuekin lankidetzan aritzea, hezkidetzaren zeharkakotasunean aurrera egiteko (teknologia berriak, ikuskaritza, prestakuntza, 0-3, etab.)
- Nafarroako Gobernuak beste erakunde batzuekin koordinatzea eta elkarrekin jarduketak garatzea, batez ere Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuarekin (NOPLOI), Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin (NUP), Nafarroako Berdintasunerako Institutuarekin (NABI) eta Nafarroako Gazteriaren Institutuarekin (NGI).
- Bizikidetzaren Bulegoarekin koordinatzea hainbat ekimenen antolaketa eta garapena: SKOLAGUN III Jardunaldiak azaroan Iruñean; hezkuntza esparruan eraso sexisten

aurrean jarduteko protokoloa, SKOLAE eta LAGUNTZA programak bateratzeko lanak, etab.

- Irakasleak ez diren langileak hezkidetzan prestatzea, zehazki hezkuntza laguntzako espezialistak, bai ikastetxe arruntetakoak, bai hezkuntza bereziko ikastetxe espezifiketakoak.
- SKOLAE programa ezaugarri hauek dituzten etapa edota ereduera egokitzea: Haur Hezkuntzako eta Hezkuntza Bereziko lehen zikloa.

4.7.4. Bizikidetzarako ekintzak

Helburu horiek lortzeko tresna garrantzitsuenetako bat irakasleen prestakuntza da, bere bi alderdietan: alde batetik, bizikidetzara hobetzeko eta eskola jazarpena prebenitzeko, identifikatzeko eta aurre egiteko gaikuntza eta, bestetik, hezkidetzako ekintzak gauzatzeko gaikuntza, eskolako etapa guztietan.

- ***Bizikidetzaren arloko aholkularitza: prestakuntza ekintzak***

Laguntza deritzon programa da Hezkuntza Departamentuak bizikidetzara eta, bereziki, jazarpenaren eta ziberjazarpenaren prebentzioa hobetzeko abian jarritako erantzuna. Programak hurrengo ikasturteetarako dauzkan helburuetako bat da jazarpenaren prebentzio kontzeptua gaiztoztatzea, eta jarduna tratu onaren sustapenerantz eta ongizate emozionalaren garapenerantz bideratzea, jokabide bortitzak saihesteko helburu gehituarekin. Prestakuntza hurbila ildo horretatik doa: funtsezko garrantzia ematen dio hezkuntza sozio-emozionalari, eta moduluak eta Laguntza programan parte hartzea eskaintzen ditu, aitzina egiteko ikastetxearen eraldaketan. Funtsezkoa da ikastetxeko bizikidetzaren diagnostikoa modulu nagusi moduan mantentzea, eta, eginda daukaten ikastetxeei dagokienez, beste urrats bat ematea eta bizikidetzara plana birpentsatu ahal izatea. Modulu zentral hori izan ezik, prestakuntza eskaintzaren gainerakoa independenteak baina elkarren osagarriak diren zenbait modulutan antolatuko da. Ikastetxeko prestakuntza, nagusiki, bizikidetzara arloko prestakuntzan bidea egina duten ikastetxeei ahalbidetuko zaie.

Zehazkiago, 2023-2024 ikasturtean gai hauei heldu zaie:

- Hezkuntza-komunikazio emozionalari erresonantea.
- Ulertzea lortzeko: atxikimendua, lotura eta erresilientzia. Tutore amultsuaren hiru zutabeak.
- Bitartekaritza ikastetxeetan.
- Zirkulu errehabilitatiboak.
- Jazarpen kasuei heltzea. Ziberbizikidetzara. Sare sozialen erabilera.
- Haur Hezkuntza eta bizikidetzara.
- Emo tresnak.
- Irakasleen ongizatea.
- Laguntza Jardunaldiak.
- Zuzendari eta irakasle taldeen gainbegiratzeko eta coaching-prozesuak.
- Transexualitatea.
- Jokabide suizida.

LAGUNTZA irakasleak prestatzeko programa espezifiko bat da, eta xede du irakasleei prestakuntza ibilbide bat eskaintzea, bizikidetza sustatzeko eta hezkuntza jardunbidean egokitzen laguntzeko jarduketak abian jar daitezen. Gainera, programak tratatu ona eta hezkuntza emozionala sustatu nahi ditu, ikasgelan egonezin eta indarkeria egoerak prebenitzeko antidoto moduan. Horregatik, programaren helburua da ikastetxeak jazarpen egoerei tratamendu espezifikoak ematekin haratago joatea, eta berdinen arteko partaidetza, lankidetzak, errespetua eta laguntza ekarriko dituzten ekintzak abiaraztea. Aurrerantzean, ikastetxeek, aurrez hautemandako beharren arabera, sarbidea izanen duten zenbait modulu azalduko dira.

155. taula: 2023-2024 ikasturtean LAGUNTZA programaren pilotajea amaitu duten Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak

Laguntza ikastetxeak	Herria
Zelandi HLHIP	Altsasu
La Cruz HLHIP	Allo
San Migel HLHIP	Agoitz
Beire HLHIP	Beire
Ricardo Baroja HLHIP	Bera
Río Arga HLHIP	Berbintzana
Mendialdea II HLHIP	Berriozar
Dos de Mayo HLHIP	Castejón
Cerro de la Cruz HLHIP	Cortes
Auzperri HLHIP	Aurizberri
San Donato HLHIP	Etxarri Aranatz
D ^a Álvarez HLHIP	Faltzes
Ibarberri HLHIP	Lekunberri
Doña Blanca de Navarra HLHIP	Lerin
San Benito HLHIP	Miranda Arga
Raimundo Lanaz HLHIP	Murillo el Fruto
Obanos HLHIP	Obanos
Otsagabia HLHIP	Otsagabia
Príncipe de Viana HLHIP	Erriberri
Amaiur Ikastola HLHIP	Iruña
Buztintxuri HLHIP	Iruña
Doña Mayor HLHIP	Iruña
Hegoalde Ikastola HLHIP	Iruña
Nicasio Landa HLHIP	Iruña
Paderborn Victor Pradera HLHIP	Iruña

San Francisco HLHIP	Iruña
Ximénez de Rada HLHIP	Arrada
Alfonso X el Sabio HLHIP	San Adrián
Hermanas Uriz Pi HLHIP	Sarriguren
Joakin Lizarraga HLHIP	Sarriguren
Griseras HLHIP	Tutera
Félix Zapatero HLHIP	Valtierra
Gloria Larraizar Eugi HLHIP	Zubiri

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetza Atala

156. taula: 2023-2024 ikasturtean LAGUNTZA programaren pilotajea amaitu duten DBHko ikastetxeak

Laguntza ikastetxeak	Herria
Mendaur DBHI	Doneztebe
Doña Ávara Álvarez HLHIP	Faltzes
Amazabal BHI	Leitza
Ibarberri HLHIP	Lekunberri
Marqués de Villena BHI	Martzilla
Otsagabiko DBHI	Otsagabia
P. de Viana HLHIP	Erriberri
Biurdana BHI	Iruña
Iparralde DBHI	Iruña
Iturrama BHI	Iruña
Mendillorri BHI	Iruña
Sarriguren BHI	Sarriguren
Zizur BHI	Zizur Nagusia

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetza Atala

157. taula: 2024-2025 ikasturtean LAGUNTZA programaren pilotajera batu diren DBHko ikastetxeak

Laguntza ikastetxeak	Herria
Agoitz DBHI	Agoitz
Padre Moret-Irubide BHI	Iruña
Iñaki Ochoa de Olza DBHI	Iruña
San Adrián Ega BHI	San Adrián
Valle del Ebro BHI	Tutera
Berriozar BHI	Berriozar

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetza Atala

Eta bide berri bati ekinen diogu, Laguntza programari atxiki nahi diren ikastetxeei hori egiteko aukera emanaz. Horretarako, honako ebazpen hau argitaratu dugu:

197/2024 EBAZPENA, maiatzaren 27koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, LAGUNTZA programaren deialdia onesten duena. Programa horren xedea da hezkuntza emozionala lantzea eta tratu ona sustatzea Nafarroako Foru Komunitateko Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko eta itunduetan.

2024-2025 ikasturtean LAGUNTZA programari batu ahal izateko deialdia ebatzi ondoren, honako ikastetxe hauek atxiki dira:

Mendigorría J. M. Espinal Olcoz HLHIP
Monteagudoko H. Galilea HLHIP
Cárcar Virgen de Gracia HLHIP
Iruñeko Iturrama HLHIP
Erronkariko J. Gayarre HLHIP
Zizurko Erreniega HLHIP
Larraga S. Miguel HLHIP
Funesko Elías Terés HLHIP
Tafalla E. Pías ik. it.
Vianako Erentzun ik.
Garraldako N^a Sra. de Orreaga HLHIP
Azkoienko J. B. Irurzun HLHIP
Barañaino Eulza HLHIP
Barasoaino M. Azpilcueta HLHIP
Iruñeko Claret Larraona ik. it.

Haur Hezkuntzan eta Lehen Hezkuntzan egindako pilotajea ebaluatzen amaitu ondoren (prozesuak Carme Boqué izan zuen buru), honako hau ondorioztatu da:

IKASLEAK

- Ikasleek ikaskuntza sozioemozionalak nabarmendu dituzte, bai beren garapen indibidualari eragiten diotenak, bai gainerako pertsonetikiko edo komunitate zabalagoarekiko harremanei eragiten dietenak.
- Erantzunaren maiztasunagatik, ikusi da kontzientzia emozionalak eskatzen duen introspektzioa erronka handia dela ikasle askorentzat, eta haien ustez zaila dela nola sentitzen diren adieraztea.
- Ikasleek programa oro har oso ongi baloratu dute erantzunen hiru laurdenetan.
- Gehien baloratutako jarduerak ugari dira, baina hainbat hizkuntzaren bidez (musika, irratia eta antzerkia, besteak beste) adierazteko aukera ematen dutenen aldeko joera ikusi da.
- Gehienek adierazi dute beren buruarekin eta gainerakoekin lotutako zerbait ikasi dutela, eta, neurri txikiagoan, komunitatearekin zentzu zabalagoan lotutako zerbait. Ikasleek eman dituzten adibideek lotura zuzena dute hezkuntza sozioemozionalaren berezko gaitasunekin: kontzientzia emozionala (adibidez: niri eragiten ez didaten baina beste pertsona batzuei eragiten dieten gauzak daude), kontrol emozionala (adibidez: pazientzia izatea, besteen gustuak errespetatzea), autonomia emozionala (adibidez: nigan sinestea, naizen bezalakoa izan behar dut eta ez lotsatu), bizikidetzak eta gatazkak (adibidez: sufritzen ari den pertsona defendatzea) eta zoriontasuna eta ongizatea (adibidez: pozik egotea eta lagunak izatea).
- Onura garrantzitsuenen artean taldearen kohesioa nabarmendu da, honela deskribatuta: "lankidetzak", "elkar hobeki ezagutzea", "bat egitea eta ongi eramatea", "arazoak konpontzea" eta "elkarri laguntzea".

- Ikasle gutxi batzuek erantzun dute hezkuntza sozioemozionaleko programak ez diela erabilgarritasun handirik edo inolako erabilgarritasunik eman. Horrek ikasleen artean estali gabe dauden premiak detektatzea sustatu behar du. Oro har, programak helburu dituen emaitzen adibide egokiak eman dira; beraz, ondoriozta dezakegu programa behar bezala diseinatuta dagoela eta ezarritako helburuetara ongi egokitzen dela.
- Ikasleen arabera, familia gehienak hezkuntza sozioemozionaleko programa ezartzearen aldekoak dira.
- Ikasle gehienak ongi sentitzen dira eskolan lagun onak dituztenean, ikasten eta aurrera egiten dutela nabaritzen dutenean eta irakasle onak dituztenean. Gaizki sentiarazten diena ere adierazi dute: pertsonen arteko harreman eskasak (iseka egitea, zirikatzea, nitaz hitz egitea) eta, esparru akademikoan, azterketek eragindako presioa azpimarratu dute. Hezkuntza sozioemozionaleko programak hobekuntzak ekarri dituela diote.
- Azken iruzkinak errepikakorrak dira, aurretik adierazitako ideiak errepikatzen edo indartzen baitituzte.

ORIENTABIDEAK (ikasleak)

- Hasierako galdera orokorrak eta galdera gidatuagoak gainjarri egin dira; are gehiago, badirudi nolabaiteko nahasmendua sortu dutela ikasgaiei dagokienez, eta, beraz, horiek kentzea pentsatu beharko litzateke (interesgarria, zaila, falta sumatzen dut).
- Ez da ikasleen laurden batera iristea lortu. Litekeena da arreta pertsonalizatuagoa behar duten pertsonak izatea; beraz, garrantzitsua da hezkuntza sozioemozionaleko programaren bidez nola lortu aztertzea (behar espezifikoak detektatzea eta erantzunak egokitzea).
- Proposatutako jarduera ugariak gustatu zaizkie ikasleei, eta, beraz, horiei eustea komeni da. Hala ere, talde bakoitzean jarduera batzuk beste batzuk baino esanguratsuagoak dira azkenean.
- Programak pertsona izatea, elkarrekin bizitzea eta planeta zaintzea azpimarratu behar ditu. Azken esparru hori da orain arte gutxien landu dena. Beraz, planetako bizitza zaintzearekin eta gizateriarekin lotutako gaitasunei garrantzia eman beharko litzateke.
- Programak lortu nahi dituen helburuak neurri handi batean bete dira, ikasleek hezkuntza sozioemozionaleko jardueren bidez ikasi dutenari buruz jarri dituzten adibide argi eta egokietatik ondorioztatu den bezala, eta, beraz, orokortu egin daiteke.
- Ikasleek hauteman dutenez, familiekin hezkuntza sozioemozionaleko programa ezagutzen eta positiboki baloratzen dute, eta, beraz, zuzeneko informazio kanal hori mantendu eta estimulatu behar da, etxean eskolan lantzen dena hobe ezagutzeko eta partaide sentitzeko.
- Lasaigarria da jakitea ikasle gehienak oso ongi sentitzen direla eskolan, baina ongizate unibertsala lortzeko bi ardatz nagusitan eragin beharko da: ikaskuntza (norberaren aurrerapena sentitzea) eta pertsonen arteko harreman seguruak eta osasungarriak (lagun onak izatea eta taldean onartua sentitzea).
- Ondorio hauen hasieran adierazi den bezala, galdetegia laburtu daiteke, ikasleen erantzunak hobe bideratzeko.

Prestakuntza ekintzen balantzea

Prestakuntza programak garrantzi handia du, eta begi onez ikusten dute irakasleek. Horren adierazgarri dira egindako jardueren balorazio positiboak eta jarduera horietan guztietan irakasleek izandako bertaratze eta partaidetza handia.

Ikasturte honetan prestakuntza ekintzak antolatu dira etapa guztietan. Horrek esan nahi du irakasle ugarik jaso dutela bizikidetzaren inguruko prestakuntza, jardunaldien, mintegi orokorren,

ikastaroen, informazio saio orokorren, ikastetxeko informazio saioen, ikastetxeko mintegien eta tailerren bidez.

Aurten prestakuntza hori LAGUNTZA programako prestakuntza espezifikoarekin osatu da eta, ezarri den ikastetxeetan, oso balorazio positiboa eman diote esperientziari. Hori dela eta, ikastetxe horietako irakasleen prestakuntza indartzeaz gain, programa gero eta ikastetxe gehiagotan eta etapa guztietan ezartzen laguntzea aurreikusita dago.

Gainera, eta prestakuntza ekintza horien osagarri, promozio eta orientazio lanak egin dira ikastetxeetan bizikidetza planak aplikatzeko, horien zehaztapenak eta urteko memoriak egiteko eta aurrez aurreko, telefono edo e-mail bidezko aholkularitza eskaintzeko, hala zuzendaritza taldeei nola bizikidetza batzordeei edo/eta bizikidetzako arduradunei.

158. taula: Irakasleak prestatzeko 2023-2024 ikasturteko eskaintza

	G	E	Zenbat irakaslek hartu duten parte
Jardunbide errestituratuak Haur eta Lehen Hezkuntzan: hitzaren zirkulua	5	20	25
Eskola bitartekaritza	3	18	21
Hezkuntza emozionala eta irakasleen ongizatea	18	75	93
Ikasgelako gatazken konponketa	11	36	47
Familiekiko komunikazioa gainbegiratzeta eta hobetu beharrekoak detektatzeta	22	78	100
Ospitaleko eta etxeko hezkuntza arretako irakasleen gainbegiratzeta saioa	2	10	12
Emotresnak	13	32	45
Hezkuntza emozionala (Bigarren Hezkuntzako pilotajeta. 1. mailako talde eragilea)	1	20	21
Hezkuntza emozionala (Bigarren Hezkuntzako pilotajeta. 2. mailako talde eragilea)	8	39	47
Hezkuntza emozionala (Bigarren Hezkuntzako pilotajeta. 1. mailako irakasle taldea)	133	257	390
Hezkuntza emozionala (Bigarren Hezkuntzako pilotajeta. 2. mailako irakasle taldea)	145	290	435
Ikastetxeko bizikidetzaren azterketa	2	9	11
Diziplina positiboa	42	127	169
Lidargo sortzailea	10	51	61
Irakasleak erdigune ekologia emozionalaren ereduari	88	293	381
Gatazken kudeaketa positiboa Haur Hezkuntzan. Laguntza programako 2. maila	9	140	149

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetzeta Atala

Aurten, aholkularitzak jarreraren eta emozioen esparruan prestakuntza beharrak hauteman ditu bizikidetzeta arazoak dituzten ikastetxeetan, eta hainbat ikasle gizarte bazterketako egoeran, baina

modu positiboan heldu zaie. Irakasleei estresa sortzen dieten egoerei buruzko prestakuntza eta orientazio ekintzak garatu dira (galerak, doluak, suizidioa, etab.).

- **Bizikidetzaren arloko aholkularitza: aholkularitza eta esku hartzea**

Bizikidetzaren arloko Aholkularitza Bulegoak aholkularitza, prebentzio, kudeaketa eta arreta lan garrantzitsua egiten du hezkuntza komunitateko honako egoera hauek direla-eta: jazarpena edo/eta ziberjazarpena; dolua; transexualitatea; genero indarkeria; suizidatzeko ideiak eta saio autolitikoak; gatazkak eta bitartekaritza.

Horretarako, hezkuntzako kudeaketaren esparruko ekintzak egiten ditu eta, bereziki, aholkularitza ematen die ikastetxeei tokian bertan, Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuarekin elkarlanean, eta askotan, beste departamentu batzuekin eta kanpoko baliabideekin koordinatuta (Haur eta Gazteen Osasun Mentala, Gizarte Zerbitzuak, tokiko erakundeak...).

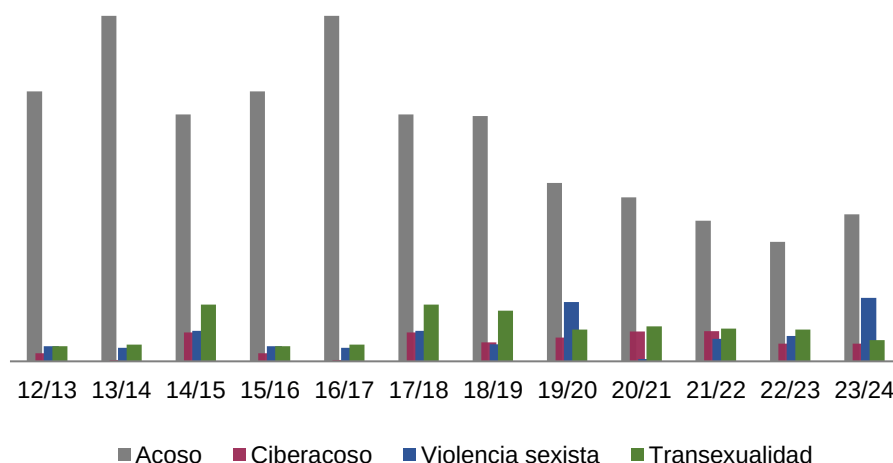
Landutako kasuen kopurua eta tipologia

Azaltzen diren datuek Bizikidetzaren arloko Aholkularitzari esku hartzeko egindako eskaeraren bilakaerarekin dute zerikusia.

Aurreko ikasturteei buruzko datuek errore tarte handia dute, sortuta dauden datu baseei dagozkienak irauli egin direlako eta balitekeelako zenbaitetan bikoiztu izana.

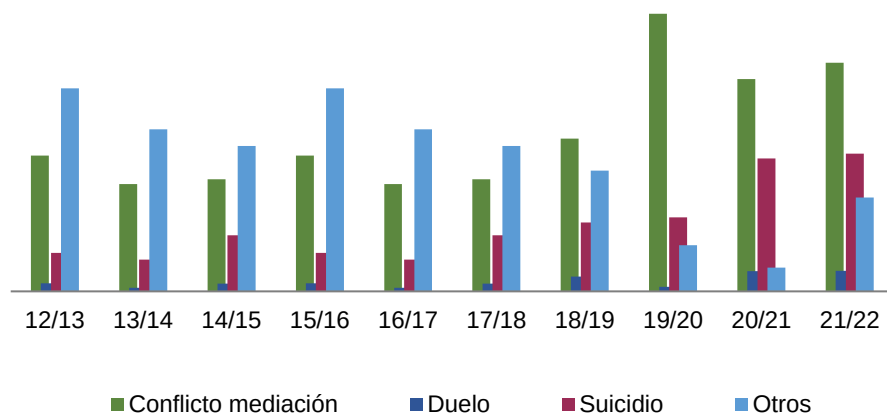
Horregatik, egokiagotzat jo dugu eskaerak urteotan zehar gaiaren arabera izandako bilakaeraren ehunekoak ematea grafikoan.

163 A grafikoa: Bizikidetzaren arloko Aholkularitzak artatutako kasuen ehunekoaren bilakaera gaiaren arabera

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetzatza Atala

163 B grafikoa: Bizikidetzaren arloko Aholkularitzak artatutako kasuen ehunekoaren bilakaera gaiaren arabera

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetzaren Atala

12.
eransk
ina

Grafikoetako datuek ez dute adierazten Nafarroako ikastetxeen errealitatea, gehienetan ahalmen nahikoa baitute hezkuntza inguruneke egoerei erantzuteko. Aitzitik, ikastetxeek, ezohiko egoeretan, edo barne mailan kudeatzen asmatu ez duten gatazka bat sortu denean, Aholkularitzari esku hartzeko egindako eskaera adierazten dute.

Bizikidetzaren arloko Aholkularitzak badu doako telefono zenbaki bat (900 841 551) hezkuntza komunitateko edozein kidek laguntza eskatu ahal izateko. Helbide elektroniko bat ere badu (convive@navarra.es), eta webgune bat ere bai, hainbat material eta informazio biltzen dituen, bai eta esku hartzea eta laguntza eskatzeko eredua eta harremanetarako sistema bat ere.

Ondorioak eta erronka berriak Laguntzarentzat

Hezkuntza Departamentuaren lehentasunezko helburuetako bat da eskola jazarpenaren eta ziberjazarpenaren prebentzioa. Horregatik, Bizikidetzaren arloko Aholkularitza proiektu bat bultzatzen eta ezartzen ari da, jazarpenaren prebentzio kontzeptua gainditu eta tratu ona sustatzeko eta hezkuntza emozionala garatzeko ikasgeletan, jokabide bortitzetarako antidotorik onena delako.

Haur eta Lehen Hezkuntzako pilotajea ebaluatu ondoren:

- Ikasleek programa oro har oso ongi baloratu dute erantzunen hiru laurdenetan.

- Onura garrantzitsuenen artean taldearen kohesioa nabarmendu da, honela deskribatuta: “lankidetzaz”, “elkar hobeki ezagutzea”, “bat egitea eta ongi eramatea”, “arazoak konpontzea” eta “elkarri laguntzea”.
- Ikasle gutxi batzuek erantzun dute hezkuntza sozioemozionaleko programak ez diela erabilgarritasun handirik edo inolako erabilgarritasunik eman. Horrek ikasleen artean estali gabe dauden premiak detektatzea sustatu behar du. Oro har, programak helburu dituen emaitzen adibide egokiak eman dira; beraz, ondoriozta dezakegu programa behar bezala diseinatuta dagoela eta ezarritako helburuetara ongi egokitzen dela.
- Programak lortu nahi dituen helburuak neurri handi batean bete dira, ikasleek hezkuntza sozioemozionaleko jardueren bidez ikasi dutenari buruz jarri dituzten adibide argi eta egokietatik ondorioztatu den bezala, eta, beraz, orokortu egin daiteke.

Bizikidetzaz elkarrekin eraikitzen den prozesu bezala ulertu behar da. Prozesu horretan, pertsona guztiak elkarrengandik aberasten dira, bakoitzak bere baitako zerbait ekartzen duelako.

Hezkuntza Departamentuaren apustu bat da Laguntza programa, bat egin nahi duena haurrei eta nerabeei indarkeriaren aurka babes osoa emateko lege organikoaren proiektu berriarekin, honako helburu hauek lortzeko: tratu ona eta hezkuntza emozionala sustatzea eta gaitasun emozionalak lortzen eta gatazkak konpontzen laguntzea.

Gaur egun inoiz baino gehiago nabarmendu behar da irakasleen erregulazio emozionalak duen protagonismoa. Irakasleen ongizatea funtsezkoa da gure ikasleena ere lortzeko, eta eragina izateko ikastetxeko bizikidetzaz maila orekatuan.

Eskolek hezikidetzazko patio integratzaileak behar dituzte, eraldaketaren ikuspuntutik garatutako bizikidetzaz planak, hezkuntza komunitatean bizikidetzaz eraiki behar dute, eta ikasleek sare sozialak desgogiro erabiltzen dituzten egoerak zuzentzeko ekintzak garatu.

Sozializatze eta interakzioak erregulatze prozesuak adin goiztiarretan hasi behar dira, Haur Hezkuntzako etapan. Era berean, beharrezkoa da familiak integratuta egotea ikastetxearen bizitzan.

Illo horren barruan dago ikastetxeentzako proiektu pilotu hori abian jartzea, hobetzeko ardaztat eta proposamentzat eraldaketako prozesu pedagogiko batean sartzea izanez gero, eta inplikazioak hezkuntza komunitate osoa barneratuz gero, identitate propioan eta hezkuntza proiektuan errotzeko. Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoek bere egiten dute eraldaketa prozesuari jarraipena emateko konpromisoa, klaustro osoa gero eta gehiago inplikaturik, bai eta irakasleak ikasleen arteko harreman begirunezko eta orekatuen erregulazioan sustatzeko ere.

Eta hala, hezkuntza baliabideak hurbildu nahi dira eskoletara, bizikidetzaz maila hobetzeko, eta haien artean tutoretza eta laguntza prozesu bat izateko, jardunbide onen garapena sustatuta.

2020-2021 ikasturtetik, ikastetxe pilotuetako talde eragileak eratzen ari dira, zuzendaritza taldeko eta bizikidetzaz batzordeko kidez osatuta.

Talde eragile horiek hezkuntza esparruan garatu beharreko prozesu gidatzen dute, eta ikasgeletan, 3 urtetik DBHko 4. mailara arte, etapaz etapa, hezkuntza emozionalaren inguruan antolatu eta sekuentziatutako hezkuntza baliabideak sartzen dituzte, ikasleei emozioak ezagutzen, ulertzen eta modu asertiboan kudeatzen laguntzeko.

Bestalde, gatazkak entzuteko eta konpontzeko egiturak eta guneak sortzen dira ikasgeletan, irakasleek gainbegiraturik, ikasleei emozioak adierazten eta ados jartzen laguntzeko.

Era berean, ikastetxeek konpromisoa hartzen dute zeharkako ardatz bihurtzeko hezkuntza emozionalaren garapena, curriculum edukizat hartuta. Prozesu horretan guztian zehar, baliabide didaktikoak sortu dituzten adituen talde teknikoek laguntza eta prestakuntza izanen dituzte, bai eta Bizikidetzaren arloko Aholkularitzarenak berarenak ere, egin beharreko bidea eta esperientzia koordinatu eta gainbegiratu baititu.

Amaitzean den ikasturte honetan bukatuko da Laguntza programaren pilotajea Haur eta Lehen Hezkuntzako 12 ikastetxetan, eta Laguntza programaren eraginkortasuna egiaztatzeko ebaluazioak amaitzen ari gara ikastetxe horietan.

Hiru urteko pilotajea amaituta, aldi berri bati ekinen diogu; hala, ikasturte bakoitzean 15 ikastetxe Laguntza Programari atxikitzeko ebaluazioa argitaratu dugu. Prozesu horrek bi urte iraunen ditu, eta bai talde eragileak bai irakasleek Laguntza formatuari buruzko prestakuntza jasoko dute, eta ikastetxe horiek LAGUNTZA IKASTETXEAk deiturara bilduko dira.

Bigarren hezkuntzan, Laguntza programa bigarren hezkuntzako beste ikastetxe batzuetara hedatzeko prozesuarekin hasiko gara. Horrekin batera, hasiera- eta inpaktu-ebaluazioa egiten ari gara programaren eraginkortasunari buruz.

4.7.5. Berdintasunerako ekintzak

2023-2024 ikasturtean, Hezkuntza Departamentuaren Hezkidetzaren Plana egin da, 72/2021 Foru Dekretuan oinarrituta (72/2021 Foru Dekretua, Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza sistemako ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatuetan hezkidetzaren arautzen duena). Herriarrek parte hartzeko ezarritako epeak bete ondoren argitaratu da.

- **SKOLAE hezkidetzaren programa**

SKOLAE programak, departamentuaren 2017-2021 eta 2021-2023 aldiatarako Hezkidetzaren Planaren esparruan, ibilbide antolatua eta nahitaezkoa eskaintzen du, Nafarroako unibertsitateaz kanpoko hezkuntza sistemako etapa guztietan zehar garatzen dena, eta xede du genero ikuspegi kritikoa txertatzea ikastetxeen eta ikasgelen kudeaketan, hartara hezkidetzaren kultura sortuz hezkuntzaren kalitatearen eta nortasunaren ikur gisa.

Hezkuntza Departamentuko Berdintasun eta Bizikidetzaren Atala prestakuntzarako laguntza, aholkularitza eta jarraipenaz arduratzen da. Horretarako badu lantalde tekniko bat Baterako Hezkuntzaren Bulegoan. Hura arduratzen da bai prestakuntza ikastaroak antolatu eta sortzeaz, bai baliabideak lantzeaz eta ikastetxeen aholku emateaz. Gainera, badu tutore talde bat, online prestakuntza prozesuan zehar banakako aholkularitza eskaintzeaz arduratzen dena.

- **Prestakuntza ekintzak**

Klaustroa osatzen duten irakasle guztiak dira programaren xede. Prestakuntza bakarka eta taldean gauzatzen da; izan ere, irakasle bakoitzaren hausnarketa eta jarduna uztartzen dira klaustro bat osatzen duten departamentuaren edo zikloaren arteko trukearekin eta jardunarekin. Nahi du prestakuntza indibidualak gogoetatzerako bultzatzea, ezinbesteko baliabideak lortzea behar diren hezkidetzako konpetentzia profesionalak izateko; eta, garatzen diren eginkizunetan oinarrituta (zuzeneko irakaskuntza, bizikidetzaren ardura, tutoretza, ikasketen orientazioa, jolas orduetako eta patioko arduraduna...), ikastetxearen eraldaketan lagundu nahi du. Prozesua osatzeko, gaitasun horiek gainerako irakasleekin partekatzen dira, hezkidetzako ikuspegi pedagogikoa ikastetxeko egitura eta elementu guztietan zehar hedatzen baita.

Prestakuntza-konpromisoa lau fase edo ikasturtetan zehar luzatzen da. Fase bakoitietan, irakasleek lineako prestakuntza teoriko-praktikoa jasotzen dute bakarka, eta tutoreak lagun egiten die prozesu horretan. Fase bikoitietan, irakasleak aurrez aurreko lantaldeetan antolatzen

dira, eta, haien ikastetxeko talde sustatzaileak koordinatuta, harekin elkarlanean aritzen dira Hezkidetza Identitatearen Plana garatzen.

Irakasleek tresnak, baliabideak eta ikuspuntu kritikoa bereganatzen dituzte, eta beren ikasleak gaitzen dituzte genero alborapenetatik libre bizitzeko eskubidea erabili ahal dezaten; hau da, ikasleak hezten dituzte gizarte berdinzalea, aniztasuna errespetatzen duena eta indarkeria sexistarik gabekoa sustatu eta eraiki ahal izateko.

Prestakuntza, esan bezala, nahitaez jaso behar dute programa garatzen duten ikastetxeetako irakasle guztiek, eta hartan hamar helburu edo ikasgai lantzen dira:

1.- Genero desparekotasunaren aurrean kontzientzia kritikoa izatea.

Ikasleek genero desparekotasunak identifikatzen eta aztertzen ikasten dute, bai eta ardurak hartzen ere, haiei aurre egiteko, eta eraldatzeko.

2.- Autonomia pertsonala, bizitza jasangarria izan dadin.

Ikasleek zaintza lanak eta enpleguari lotutakoak bere egiten ikasten dute, autonomiarako eta independentziarako oinarria baitira berdintasunezko bizi proiektuetan.

3.- Ahalduntzea, aitzindaritza eta erabakiak hartzeko gaitasuna.

Ikasleek erabakiak hartzeko eta, helburu komunak lortzeari begira, baterako jarduna sustatzeko gaitasun propioa ezagutzen ikasten dute.

4.- Hezkuntza afektibo eta sexual positiboa, osasungarria eta aniztasunarekiko errespetuzkoa.

Berdintasunean oinarritutako errespetua eta hazkunde pertsonala bultzatzen duten harreman afektiboak, sexualak eta bizikidetzazkoak adierazteko eta ezartzeko gaitasun pertsonala ikasten, ezagutzen eta onartzen dute ikasleek.

5.- Hizkuntza eta komunikazio inklusiboa eta sexismorik gabekoa.

Ikasleek sexismorik gabeko eta aniztasunaren errespetuzko hizkuntzaren erabilera sustatzen dute.

6.- Hezkuntza-orientazioaren arloko prozesuak.

Gure ikasleek eskolatzen diren unetik bertatik ikasten dute beren bizitzarako itxaropenak genero alborapenik gabe eraikitzen.

7.- Bizikidetzak eta gatazkak konpontzea.

Ikasleek indarkeriarik gabeko metodoak ikasten dituzte, aniztasuna aitortzen dutenak eta tratuan oinarritzen direnak, berdintasuna eta ongizate emozionala abiaburu direla.

8.- Emakumeen eta neskatoen kontrako indarkeria modu guztiak prebenitzea.

Ikasleek emakumeen eta neskatoen kontrako indarkeriaren mekanismoak antzematen ikasten dute eta haiei aurka egiteko baliabideak eskuratzen dituzte.

9.- Aniztasuna.

Ikasten dute kontuan hartzen hainbat kategoriaren arteko intersektzioa, desparekotasunak ulertzeko: generoa, etnia, kultura, gizarte-klasea, gaitasunak, etab.

10.- Hezkidetzaren kultura.

Hezkuntza komunitate osoak parte hartzen du berdintasunezko sozializazio gune baten sorreran, eta bereziki sustatzen da ikasleek konpromisoak hartzea ikastetxean eta ingurunean.

Ikastetxean hezkidetzak sustatzen duen taldea zuzendaritza taldeko pertsona batek, ikastetxeko hezkidetzak koordinatzaileak eta klaustroko irakasle batzuek osatzen dute. Berariazko prestakuntza jasotzen dute diagnostikoa egiteko eta Hezkidetzak Identitatearen Plana egiteko, hiru urterako. Dokumentu hori urteko programazio orokorrean sartzen da ikasturte hasieran, eta haren garapenaren emaitza ikasturte amaierako memorian jasotzen da. Helburua da hezkidetzak testuinguruak sortzea, eta horretarako berrikusi egin behar dira idatzizko hizkuntza, ikur bidezkoa

eta bisuala, gune komunak, parte-hartzea, ikasgelako edukiak, baliabideak eta metodologiak, liburutegia, ikastetxeko planak, familien eta irakasle ez diren langileen inplikazioa, datuak, etab.

Talde sustatzaile horretan, irakasle batek koordinatzaile lanak egiten ditu eta mailaz mailako prestakuntza jasotzen du, ikastetxeak SKOLAE programa inplementatzen duen faseetan zehar: koordinatzailearen rolari buruzko lana, Hezkidetzaren Identitatearen Plana osatzen duten ataletan sakontzea, plana dinamizatzea, maskulinitate berdinzaleak, etab.

Talde sustatzaileek dinamizatze lana egiten dute Hezkidetzaren Identitatearen Plana abian jartzean, eta beren gain hartzen dute ikastetxean hezkidetzaren kultura sortzen joateko ardura. Horregatik, ikastetxean sortzen diren lantaldeak koordinatu behar dituzte. Lantalde horietako kide gehienak dagoeneko banakako prestakuntza jaso duten irakasleak dira. Talde sustatzailearekin elkarlanean aritzen dira eta, era horretara, bultzada ematen diote planari, planifikatutako ekintzak garatuz.

Hezkidetzazko eraldaketari indarra ematen dio familien eta gainerako hezkuntza komunitatearen inplikazioak.

2023-2024 ikasturtean, hezkuntza laguntzako espezialistek hezkidetzari buruzko prestakuntza eskaini zaie lehenbiziko aldiz. Proposamen horren helburua izan da profil profesional horrek hezkidetzaren ikuspegitik ere lan egin dezan ahalbidetzea. Lehenengo deialdi horretan 120 espezialistek parte hartu dute borondatez, eta hiru tutorek lagundu eta gidatu dituzte. Datorren ikasturterako, sakontzeko prestakuntza proposamen bat garatzen ari dira. Bestalde, lehen deialdi horretako eskaera handia izan denez (300 eskaera baino gehiago jaso dira), profil horrendako tutoretza-poltsa bat sortzea aurreikusi da, hezkuntza laguntzako profesional espezialistak prestatzen jarraitzeko. Horretarako, lehen deialdia egin duten pertsonei prestakuntza emanen zaie, eta prozesu nabarmena egin ondoren, horretarako sortutako tutoretza taldean parte hartzen ahalko dute. Horrela, hezkidetzako prestakuntza orokortzen joanen da, baita SKOLAE programan parte hartzen duten ikastetxeetan lan egiten duten irakasle ez diren langileen artean ere.

Nahiz eta ikasturte honetan ez den familiendako prestakuntzarik egin ikastetxeetan, iaz egin zen bezala, aurreikusita dago 2024/2025 ikasturtean lan ildo horri berriro ekitea.

SKOLAE programan parte hartzen duten ikastetxeak

Taulan, ikastetxeak programan urte anitzetan sartzeari buruzko jaso da. Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe guztietatik % 85 ari dira modu aktiboan parte hartzen programan.

159. taula: SKOLAE programan parte hartzen duten ikastetxeak

Titulartasuna	Ikastetxe mota	Etapak	17/18tik 23/24ra arte
Publikoa		Haur eta Lehen Hezkuntza	173
		Bigarren Hezkuntza	36
		Hezkuntza Berezia	2
		Lanbide Heziketa	10
Itundua	Ikastolak	Etapak guztiak	17
	Erligiosuak	Etapak guztiak	30

	Bestelakoak	Hezkuntza Berezia	2
Guztiak		0-3	14
Guztira			284

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetzatza Atala

2023-2024 ikasturtean ehun ikastetxek baino gehiagok amaitu dute nahitaezko prestakuntza ibilbidea. Ikastetxe horiek hezkidetzako eraldatze prozesuan aurrera jarraituko dute, Hezkidetzatza Plana beren kabuz aplikatuz. Hala ere, datorren ikasturteari begira behintzat, egiturak mantendu dira eta koordinatzailea SKOLAE sareetara joan da, Baterako Hezkuntzaren Bulegoak diseinatutako gida eta ebaluazio tresna ikastetxe bakoitzeko Hezkidetzatza Identitatearen Planen emaitzak neurtzeko aplikatzeko helburu nagusiarekin.

Datorren ikasturtean, 2023-2024 ikasturtean jasotako datuekin txosten bat argitaratzea aurreikusten da. Derrigorrezko prestakuntza ibilbidea 2024-2025ean amaituko duten ikastetxeek gida eta ebaluazio tresna aplikatuko dute, eta horrela informazioa biltzen jarraituko da. Prestakuntza faseak amaitu dituzten ikastetxe guztietan mantenduko diren egiturek modu autonomoan lan egiten jarraituko dute ikastetxeen hezkidetzarako eraldaketa sustatzeko, eta Departamentuak laguntza ematen segituko du, Hezkidetzatza Identitatearen Planak garatzen eta eguneratzen jarraitzeko.

Prestakuntza ekintzei buruzko datuak

Prestakuntza jardueretan hasten diren irakasleen kopurua taula honetakoa baino handiagoa da, baina irakasleek prestakuntzaz den bezainbatean duten benetako konpromisoa erakustea interesatzen zaigu. Horregatik, ematen ditugun datuak ikastaroak bukatu eta ziurtatu dituzten irakasleen kopuruari dagozkio.

Prestakuntza prozesuak zenbait sakontze maila behar dituenenez, eta sakontze hori indibiduala eta taldekota izaten ahal denez, baliteke pertsona berak zenbait prestakuntza jardueratan agertzea.

160. taula: SKOLAE programan prestakuntza izan dutela ziurtatu duten irakasleei buruzko datuak, sexuaren arabera. 2017-2018tik 2023-2024ra

	2017/18tik 2023/24ra	
	G	E
Skolae prestakuntza indibiduala I Hezkidetzatza jardunaren teoria eta praktika	2.367	7.627
Skolae prestakuntza indibiduala II Nola programatu hezkidetzaren ikuspegitik	1.132	4.421
Talde prestakuntza: Skolae talde sustatzailea. Ikastetxearen hezkidetzatza-identitatea	163	823
Talde prestakuntza: Skolae lantaldeak (2023-24)	961	3.110
Talde prestakuntza: sareetako talde sustatzailea (2023-24)	253	791

Prestakuntza indibiduala: SKOLAE koordinatzailea (2023-24)	53	340
Prestakuntza indibiduala: prestakuntza sexu heziketan. Gizakiaren sexu egitatea	24	171
Prestakuntza indibiduala: Skolae tutoretza berriak	7	32

Iturria: Berdintasun eta Bizikidetzat Atala

Parte hartu duten irakasleek programaz egindako balorazioa

Baterako Hezkuntzaren Bulegoarentzat, prestakuntzaren amaieran irakasleek ematen dituzten balorazioak eta tutoretza taldeak emandakoak informazio iturri baliotsuak dira hobetu behar diren proiektuaren alderdiak berriz diseinatzeko eta proiektuaren indarguneei eusteko.

Ebaluazio galdetegietan lortutako erantzun indizea oso altua izan da. Iturri horien datuak kontuan hartuta, honako emaitza hauek nabarmentzen ahal ditugu:

Eskaintako ikastaro guztietan, batez besteko gogobetetze orokorra 10 puntutik 7,5ekoa da. Oro har, irakasleen ustez oso egokiak dira programaren kalitatea, funtzionaltasuna eta diseinua, eta ikasgelan izandako harrera ona balioesten dute, bai eta eskaintzen diren proposamen didaktikoak ezartzen errazak izatea ere. Positiboki baloratu dute sakontze ikastaroa, hezkidetzan oinarrituta programatzen laguntzen dielako. Gainera, analisirako emandako tresnak eta ikastetxeetako hezkidetzako identitate planen zehaztasuna eskertu dituzte.

Aurreko ikasturteetan bezala, irakasleek nabarmendu dute prestakuntza horrek gogoeta eta eraldaketa sustatzen dituela, maila pertsonalean nahiz profesional moduan, eta hori ikasleekin batera egitea balioetsi dute. Baina, gainera, laudagarria iruditzen zaie irakasle talde osoa tartean sartzea, eta hezkidetzak ikastetxeetako curriculumean sarrera izan dezan normalizatzea, beharrezkoa baita. Ideia hau errepikatu da: prestakuntzari esker gehiago jabetu direla berdintasun itxurakeriaz eta benetako aldaketa sozialaren beharraz. Irakasleek uste dute ezinbesteko prestakuntza dela ikastetxearen funtzionamendua hobeki ezagutzeko, eta norantz jo nahi den aztertzeko, aukera ematen duelako ikastetxeak dituen elementuen kontzientzia hartzeko, eta haien bidez berdintasunezko balioak zabaltzen dituzten ala ez jakiteko. Aitortu dute ez dela teoriarik gelditzen, eta esku hartzean helburu argiak dituela, emaitzak ikusteko.

Irakasleek oso egokitzat jo dute banakako tutoretza prozesuetan jasotako arretaren kalitatea ere, besteak beste erantzunaren denborari, tratua hurbiltasunari eta feedback-aren kalitateari dagokienez.

Irakasleen artean, programa nahitaez ezartzearen edo eduki jakin batzuen aurka nolabaiteko erresistentziak ere izan dira. Ekarpene horiek ez dute proposamen osoa deskalifikatzen, baina adierazten dute erresistentzia zehatza, profesionala eta soziala dagoela gai jakin batzuk lantzearen aurka.

Dagoeneko sistematizatuta dagoen lantaldeetako prestakuntzaren helburua eztabaidarako eta esperientziak trukatzeko guneak sortzea da, elkarlana bultzatzeko eta eskuratutako banakako prestakuntza nahiz ikastetxearen hezkidetzazko eraldaketa indartzeko. Prestakuntza modalitate horrek, aurreko ikasturteetan bezala, oso harrera ona izan du, eta egindako lanaren funtzionaltasun eta baliagarritasun maila handia islatu du; modalitate horretan parte hartu duten pertsonak diote taldeak baterako hausnarketarako eta erabakiak hartzeko gunetzat hartzen dituztela, eta, gainera, ikastetxeko Hezkidetzat Identitatearen Plana ezagutzea eta eguneratzea ahalbidetzen dutela, ikastetxearen hezkidetzat-erlaldaketaren parte izanik.

Ikastetxe bakoitzeko lantaldeak talde eragileek zuzentzen dituzte. Talde horiek oso balorazio ona jaso dute antolamenduari eta emandako laguntzari dagokienez.

Ikasturte honetan, aurreko ikasturteetan bezala, ikastetxe bakoitzeko hezkidetzako koordinatzaileek Hezkuntza Departamentuak antolatu eta dinamizatutako sare saioetan parte hartzen jarraitu dute, informazioa, prestakuntza eta esperientziak trukatzeko, jarraipena egiteko eta ikastetxeen hezkidetzak eraldaketan laguntzeko. Ikasturte osoan hainbat topaketa egin dira; horietako bi online informazio saioak izan dira, eta beste bi aurrez aurreko prestakuntza saioak. Ikasturte honetako prestakuntza sexu hezkuntzari, maskulinitateari eta Hezkidetzak Identitatearen Planen itxemi buruzkoa izan da.

Talde eragileek prestakuntza eta koordinazioa oso ongi baloratu dute bai ikastetxeek, bai Baterako Hezkuntzaren Bulegoak, eta ezinbestekoa da oraindik ere koordinazio eta jarraipen eraginkorra bultzatzeko. Balorazioen datuek erakusten dute talde eragileak hezkidetzarako aldaketarekin eta ikastetxe bakoitzaren beharretara egokitutako lan ildoekin motibatuta eta konprometituta daudela. Merezki du nabarmentzea talde eragileek lantaldeekin elkarlanean egindako ekintzak eta horiek beren gain hartzen duten erantzukizuna klustro osoa hezkidetzaren eraldaketan partaide egiteko. Talde eragileek lantaldeei buruz egindako balorazioaren datuek ere oso emaitza positiboak erakusten dituzte.

2023-24 ikasturtean, Skolae sarean taldeetako bat nahitaezko prestakuntza ibilbidea amaitu zuten ikastetxeek osatu dute (113 ikastetxe). Nahiz eta ikastetxe horiek hezkidetzako eraldatze prozesuan aurrera jarraituko duten Hezkidetzak Plana beren kabuz aplikatuz, ikasturte honetan koordinatzaileari eta talde eragileari eutsi zaie, eta sareko saioetan parte hartzearen helburua izan da gida eta ebaluazio tresna aplikatzea, prozesua errazteko eta Baterako Hezkuntzaren Bulegotik lagunduz.

Bildutako datuek erakusten dutenez, SKOLAE n parte hartzearen ondorioz, ikastetxeek berdintasunarekiko konpromisoan aldaketa garrantzitsuak sistematizatzea lortu dute, eta eragin eraldatzailea izan du. Hartzen diren erabakiek hezkidetzaren kultura garatzen laguntzen dute. Gainera, ikastetxe gehienetan, hezkidetzak sistematizatuta dago ikasturte osoan zehar, eta egunerokotasunaren parte izatera igaro da, anekdotikoa izateari utziz. Hezkidetzarekiko konpromisoa zuzendaritza taldearen apustu argia da, eta ikastetxearen proiektu pedagogikoaren parte da.

Tutoretzen taldeak prestakuntzaz egindako balorazioa

Proposamena: prestakuntza prozesuan hezkidetzan espezializatutako irakasle talde bat dago, prozesuko fase bakoitietan tutoretza lana egiten duena online. Tutoretza funtzioa prestakuntza egiten duten irakasleek gehien baloratzen duten alderdietako bat da, tratu pertsonalaren kalitateari, erantzuteko denborari, atzerarikadura iruzkinei eta abarri dagokienez. Tutoretzak, beraz, hezkidetzak benetan dinamizatzen duten eragileak dira.

Bestalde, tutoretza taldeak prestakuntzaren planteamenduaren, egituraren, edukien, funtzionaltasunaren, dinamismoaren eta egokitzeko gaitasunaren kalitatea nabarmendu du, baita genero desberdintasunak hautemateko eta gizarte aldaketarekiko konpromisoaren alde lan egiteko kontzientzia kritiko handiagoa sortzeko duen erabilgarritasuna ere.

Ondorioak eta erronka berriak hezkidetzak programarentzat: SKOLAE

Esperientziak hurrengo puntuan adierazten diren hobekuntzetara bideratu gaitu. Oroitidazki honi amaiera ematen diogu 2024-2025 ikasturterako epe ertainera begira planteatu genituen erronkak azalduz; ikasturte honetan ere jarraituko dugu aurre egiten araudiaren eta eskari sozialaren ondoriozko eskakizunei erantzuteko beharrezkoak diren erronkei.

- IKASTETXEENDAKO BALIABIDEAK SORTZEA
 - Hezkuntza esparruko indarkeria sexistaren aurrean jarduteko protokoloa egitea, Bizikidetza Bulegoaren taldearekin batera eta adostuta, eta, gero, beste erakunde batzuekin erkatzea (NOPLOI, NABI etab.). Plan berria hezkuntza komunitatearen eskariari egokitu behar zaio.
 - 2023-24 ikasturtean gida eta ebaluazio tresna aplikatzearen emaitzak islatuko dituen txosten bat egitea, eta 2024-25 ikasturtean nahitaezko prestakuntza ibilbidea bukatuko duten ikastetxeen datuak biltzen jarraitzea.
 - Hezkuntza menstrualarekin lotutako eduki baliabideak sortzea, irakasle guztiei gaiari buruzko ezagutza helarazteko eta ikasgelan zein ikastetxean landu ahal izateko.
 - Ikastetxeendako SKOLAE mailegu maletak eguneratzea eta lehendik daudenak zabaltzea, Haur Hezkuntzako lehen ziklorako, Hezkuntza Berezirako edo Sexu Hezkuntzarako material espezifikoarekin.
- HEZKUNTZA DEPARTAMENTUA
 - Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzuko eraldaketa orokorreko programekin koordinatzea.
 - Departamentuko zerbitzuekin koordinatzen saiatzea (besteak beste, prestakuntza, teknologiak eta IKT azpiegiturak zerbitzuekin).
 - Baliabideen berri zabaltzea eta haiek partekatzea, bai eta Hezkuntza Departamentuaren hezkidetzako proposamena eta esperientzia ere, SKOLAE webgunearen bidez.
- FAMILIAK
 - Familiei zuzendutako informazio dokumentua eguneratzea, hainbat hizkuntzataraz itzultzea eta irakurketa errazera egokitzea.
 - Aurreko ikasturtean hasitako informazio bilketarekin jarraitzea eta familientzat hasitako prestakuntza proposamenari eustea.
 - Beste zerbitzu batzuetako langileak prestatzea, hala nola Hezkuntzako Ikuskapenekoak.
- IKASLEAK
 - Ikasleen parte hartze aktiboa azpimarratzea, beren aldaketaren eragile izan daitezen, proposamen pedagogikoen bitartez eta Hezkuntza Departamentuak baliabide berriak jarrita.
 - SKOLAE zentro guztiendako Baterako Ekintzaren hirugarren edizioa diseinatzea eta koordinatzea, honako gai hauek ardatz hartuta: sare sozialak, erreferenteak, gorrotozko mezuak, manosfera, etab.
 - Maleta bidaiariak ikastetxeetarako baliabideekin (liburuak, jolasak, material didaktikoa, etab.) berrantolatzea eta eguneratzea, hezkuntzako etapa eta gaien arabera.
 - Jarduera osagarriak eskaintzea, hala nola Actúa programa, Galkidearekin lankidetzan: Baterako Hezkuntzaren Bulegoak sortutako antzezlan

interaktiboa da, eta antzezlanaren aurretik eta ondoren ikasgelan lan egin behar da.

- **IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA**
 - Lan ildo bat diseinatu eta martxan jartzea ikasgelan sexu hezkuntzari heltzeko trebetasunetan eta edukietan sakontzeko, berariazko prestakuntza moduluen bidez. Prestakuntza hori nahitaezko ibilbidea bukatu duten ikastetxeei eskainiko zaie.
 - Prestakuntza saio laburrak sortzea eta diseinatzea hainbat gaitan sakontzeko, hala nola Menstruazio Hezkuntzan, maskulinitateetan, sare sozialetan eta abarretan.
 - Kulturarteko eta intersekzioko ikuspegia txertatzea SKOLAE I eta II prestakuntzetan.
 - Lantaldeak aberastea ikastetxeetan behin eta berriz agertzen diren gaiei buruzko materialen eta lankidetzen bidez.
- **TUTORETZAK**
 - Aurreikusitako orokortze prozesurako behar den tutoretza taldea handitzea, eta laguntzazko prestakuntza espezifikoren ekarpena egitea.
 - Sexologian espezializatutako tutoreen poltsa berri bat sortzea. Hasierako prestakuntzaren ondoren, sexu hezkuntzaren ikuspegia ezarri eta partekatuko da hezkidetzaren ikuspegitik, eta irakasleak lagunduko dira eta haien lanaren jarraipena egingen da.
- **HLE**
 - Hezkuntza Laguntzako espezialistendako (HLE) prestakuntza espezifikorekin jarraitzea.
 - Aurreko ikasturteko HLEn prestakuntzan aurrera egitea eta tutoretza espezifikoen poltsa bat sortzea, oraingo deialdian tutoretza lana sustatzeko eta proposamen hori orokortzeko.
- **HAUR HEZKUNTZARA (0-3) EGOKITZEA**
 - Haur eskoletako (0-3) zuzendaritzen ezaugarri eta beharretara egokitutako prestakuntza espezifikoa diseinatzea.
 - Etapa horretarako material espezifikoak sortzea, bai ikastetxearendako dokumentazioari dagokionez, bai ikasle edota familiendako materialei dagokienez.
- **LANKIDETZA NAFARROAKO UNIBERTSITATE PUBLIKOAREKIN**
 - Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin partekatutako lana egiten jarraitzea, ahaleginak eta ardurak bateratzeko bai irakasleen hasierako prestakuntzan, Irakasletza graduatan eta Bigarren Hezkuntzako masterrean, baita haien praktiketan ere.
 - Hezkidetzari buruzko I. Jardunaldiak antolatzea Genero eta Berdintasun Gaietako unibertsitate masterrarekin lankidetzan, masterreko ikasleei, irakasletza graduei eta, oro har, irakasleei zuzenduta, hezkidetzak Nafarroan duen prozesua hezkuntza komunitate osoari zabaltzeko.

- NUPEko Genero eta Berdintasun Gaietako unibertsitate masterrean elkarlanean jarraitzea, irakasgaietako batean.
- **BESTE LANKIDETZA BATZUK**
 - Iruñeko Hezitzaile Eskolako Berdintasuna Sustatzeko Graduan elkarlanean jarraitzea, bai eta ikasleen praktikan ere.
 - Hezkidetzaren arloan beste autonomia erkidego batzuekin elkarlanean jarraitzea.
 - Beste erakunde eta entitate publiko batzuekin elkarlanean jarraitzea, baliabideak koordinatzeko eta lanerako loturak eta zubiak ezartzeko, adibidez:
 - NABI: protokoloa, fitxak eguneratzea, etab.
 - NOPLOI: prestakuntza zabaltzea, sexu hezkuntzako pilotajea, fitxak eguneratzea, etab.
 - NGI: Baterako Ekintza (sare sozialak).
 - MIGRAZIO POLITIKAK: Kulturarteko ikuspegia txertatzea irakasleen prestakuntzan, kulturarteko bitartekaritza taldeari prestakuntza ematea, fitxak eguneratzeko lantaldea sortzea, etab.

4.8. Kalitatea eta hobekuntza

4.8.1. Eskola zuzendaritza

Europako Batzordeak kalitate politikak ET 2020 esparru estrategikoan txertatu ditu: «Hezkuntzaren eta prestakuntzaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea». Helburuaren garrantzia begien bistakoa da, pedagogiako lidergoak (hau da, hezkuntzaren kalitatea helburu duenak) eta lidergo eraldatzaileak (hau da, pertsonak helburu komunengatik inguruan mugiarazteko gauza denak) hezkuntza sistemen hobekuntzan duten eragin nabarmena dela eta.

Uneotan zuzendaritzaren funtzioa Hezkuntzaren Kalitatea Hobetzeko abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoak (LOMCE) arautzen du. Lege horrek Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan (LOE) aldaketa partzialak egiten ditu. Itunpeko ikastetxe pribatuen zuzendaritza gai horren inguruan hezkuntzarako eskubidea arautzen duen uztailaren 3ko 8/1985 Lege Organikoak (LODE) esaten duenari jarraikiz arautzen da, itunpeko ikastetxeen zuzendaritzari buruz LOMCEk egindako aldaketak kontuan izanik.

Unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoak eta Lanbide Heziketako ikastetxe bateratu publikoak

Foru esparruan, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuaren mendeko ikastetxe publikoetako zuzendariak hautatu, ebaluatu, eta izendapena berritzeko prozesua honako hauen bitartez arautu da:

- 65/2022 Foru Agindua, abuztuaren 8koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuaren menpeko ikastetxe publikoetako zuzendariak hautatu, ebaluatu eta haien izendapena berritzeko arauak ematen dituena.

- 42/2017 Foru Agindua, martxoaren 29koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, Nafarroako Gobernuko Hezkuntza Departamentuaren mendeiko ikastetxe bateratu publikoetako zuzendariak hautatu (izendapen librearen bidez), ebaluatu eta haien izendapena berritzeko arauak ematen dituena.

170/2023 Ebazpena, ekainaren 23koa, Hezkuntza Departamentuko Aldi Baterako Langileak Kudeatzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, ikastetxe publikoetan 2023-2024 ikasturtean jardunean hasiko diren zuzendaritza-kargudunen izendapena egiten duena. Ebazpen horren 1. eranskinean zuzendari postua berritu behar duten ikastetxe publikoen zerrenda ageri da.

161. taula: Zuzendari postua berritu behar duten Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoen zerrenda. 2023-2024

Ikastetxea	Herria
Francisco Arbeloa IP	Azagra
Beriaingo IP	Beriain
Virgen de Gracia IP	Cárcar

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

Emakumeen presentzia eskola zuzendaritzan

2022-2023 ikasturtean, 46.838 emakumezko irakasle (aurreko ikasturtean baino 1.349 gutxiago) izan ziren zuzendaritza taldeetako kide Espainiako unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan. Ikastetxeetan, emakumezko zuzendariak guztien % 68,8 dira; emakumezko ikasketaburuak % 68,6 eta emakumezko idazkariak % 68,8.

162. taula: Balio absolututan, zuzendaritzako langileen presentzia araubide orokorreko ikastetxeetan, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2022-2023

Ikastetxeak	Zuzendaritzako langileak	
	Guztira	Emakumea ↓
Ikastetxe guztiak	56.044	46.838
Ikastetxe publikoak	40.474	34.990
Ikastetxe pribatuak eta itunduak	15.570	11.848

**Batxilergoa ematen duten arte eskoletako irakasleak barne hartuta; kasuren batean, araubide orokorreko ikastetxeetan Helduen Hezkuntzako irakasgai espezifikoak edo araubide bereziko irakasgaiak baino ematen dituzten irakasleak ez dira kontabilizatzen*

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Logikoa da Haur Hezkuntzan zuzendaritza karguetan emakumezkoak gehiengoa izatea, etapa horretako ia irakasle guztiak emakumezkoak baitira. Zuzendaritza karguetan dauden emakumeen ehunekoak behera egiten du hezkuntza sistemako mailetan aurrera egin ahala. Hala, ikastetxe publikoetako emakumezko zuzendariak dagokienez:

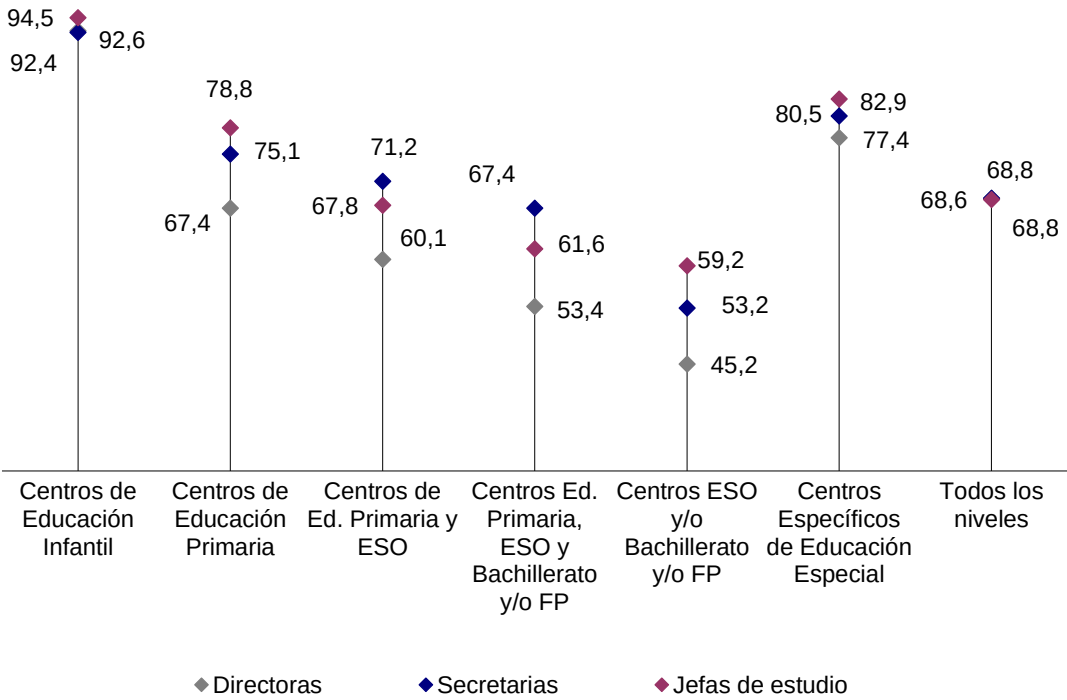
- Haur Hezkuntzan % 92,9 dira.

- Lehen Hezkuntzan, % 67,3.
- DBHn edo/eta Batxilergoan edo/eta LHn, % 45,3.

Bestalde, emakumezko ikasketaburu eta idazkarien ehunekoa handiagoa da emakumezko zuzendariena baino, eta joera hori areagotu egiten da Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntzan.

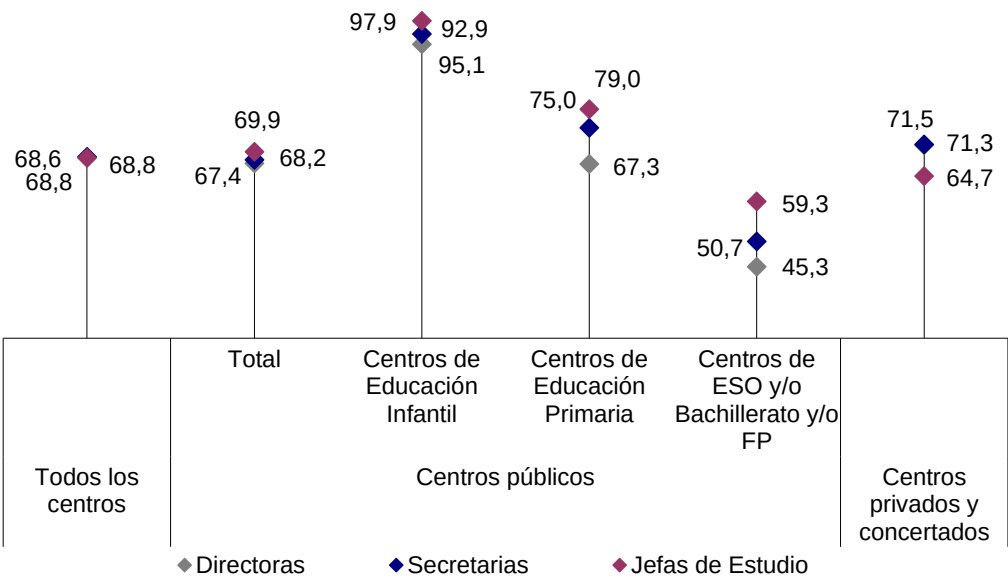
Autonomia erkidego guztietan, Nafarroan eta Euskal Autonomia Erkidegoan izan ezik, emakumeen presentzia erlatiboa txikiagoa da ikastetxeetako zuzendaritza karguetan irakasleen multzoan baino, araubide orokorreko irakaskuntzan.

164 A grafikoa: Emakumezko zuzendari, idazkari eta ikasketaburuen presentzia Espainian, ikastetxeak ematen duen irakaskuntza motaren arabera. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

164 B grafikoa: Emakumezko zuzendari, idazkari eta ikasketaburuen presentzia Espainian, araubide orokorreko irakaskuntzako ikastetxeetan. 2022-2023

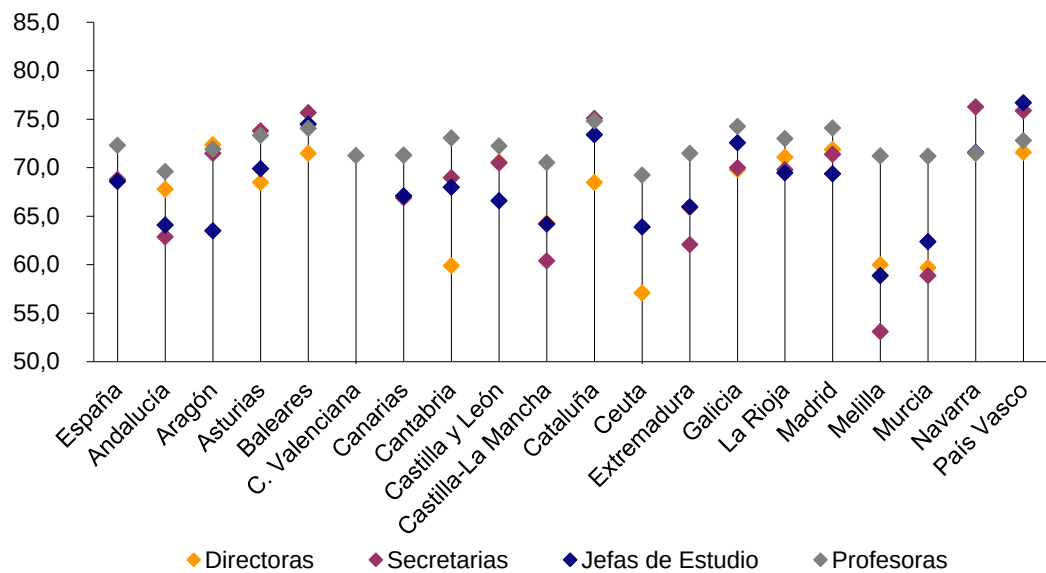

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

13.
erans
kina

Gaia autonomia erkidego edo hiri autonomo bakoitzean aztertuz gero, egoera honakoa da:

165. grafikoa: Emakumezko irakasle, zuzendari, idazkari eta ikasketaburuen presentzia erlatiboa unibertsitateaz kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan, autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean. 2022-2023

*Ez dago Valentziako Erkidegoko daturik
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Eranskinean datu zehatzak bildu dira.

14.
erans
kina

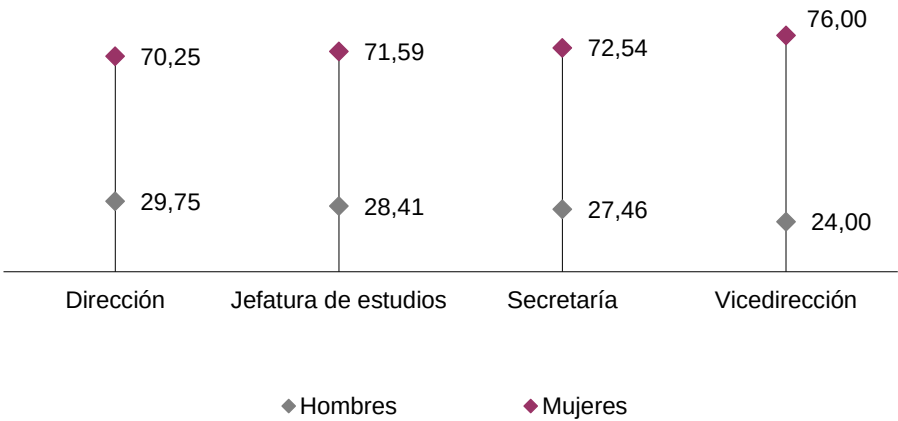
Nafarroan 2023-2024 ikasturtean emakumeek zuzendaritza postuetan duten presentzia honako taula hauetan jaso da.

163. taula: Nafarroako ikastetxe publikoetako zuzendaritza karguak, sexuaren arabera. 2023-2024

Gizonak	Emakumeak	Guztira
216	522	738

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

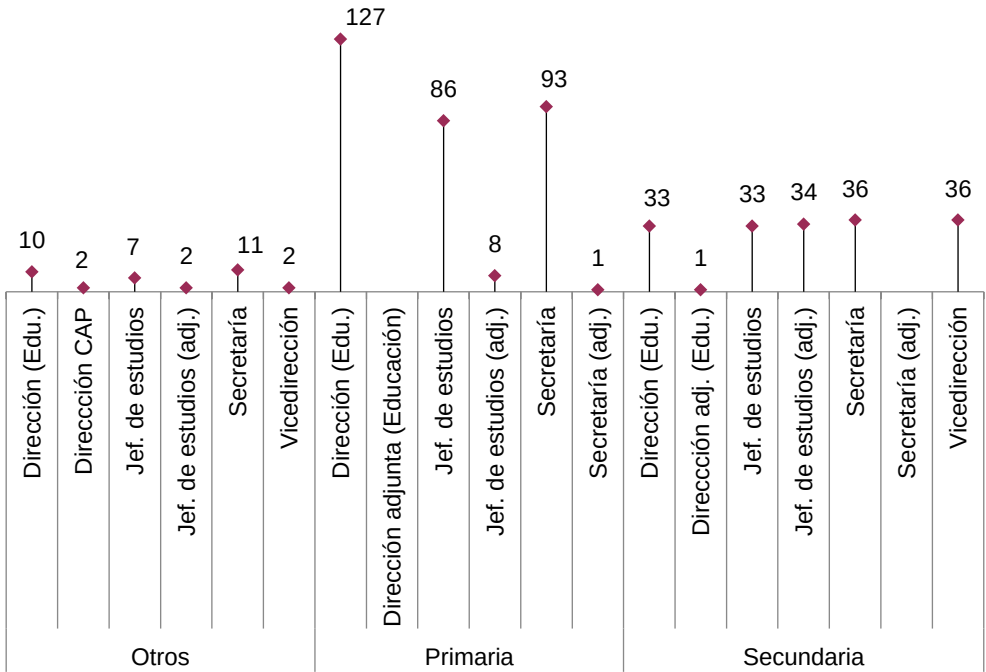
166. grafikoa: Nafarroako ikastetxeetako zuzendaritza karguen ehunekoa, karguaren eta sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

15.
eransk
ina

167. grafikoa: Nafarroako ikastetxe publikoetan zuzendaritza karguetan dauden emakumeak, postu motaren eta ikastetxe motaren arabera. 2023-2024

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

4.8.2. Kalitatearen kudeaketa ikastetxeetan

- ***Ikastetxe publikoak***

Kalitate sareak ikastetxe publikoetan

Politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Foru Legeak ebaluazio sistema publikoa sortu eta garatzeko behar diren neurriak ezartzen ditu, bai Nafarroako Administrazio Publikoak diseinatu eta gauzatutako politika publikoak, bai administrazio horiek, beren eskumenen esparruan, nafar herritarrei emandako zerbitzuen kalitatea ebaluatuko dituen.

Eskumen horren esparruan, Hezkuntza Departamentuak baimendu zuen "Kalitatea kudeatzeko sistemen hedapena" izeneko programa abian jartzea Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan, Eskola eta Lanbide Irakaskuntzaren zuzendari nagusiak emaniko martxoaren 6ko 230/2006 Ebazpenaren bidez.

Era berean, Europako esparruan, EBko estatu kideen gobernuetako ordezkariak, 2007an, erabaki zuten beharrezkoa zela ahalegina egitea bermatzeko zuzentze funtzioak betetzen dituzten irakasleek, irakasteko gaitasunak eta esperientzia izateaz gain, ikastetxeak kudeatu eta zuzentzeko kalitate handiko prestakuntza eskuratzen dutela.

Hezkuntzako kontseilariaren uztailaren 5eko 63/2013 Foru Aginduak ikastetxeetan kalitatea kudeatzeko sistema bat (KKS) eratzea ahalbidetzen duen eredu bat ezartzen eta arautzen du; eraketa horretarako, arau propio bat kontuan hartzen da, IKKS-2013 Araua, zeinak ikastetxeetako KKSei "Kalitatearekiko konpromisoa", "Kalitatezko ikastetxea" eta "Ikastetxe bikaina" aitortzen lortzeko bete beharreko gutxienezko baldintzak zehazten baititu.

Hezkuntzako kontseilariaren otsailaren 5eko 10/2015 Foru Aginduaren bidez, aitortzen balio aldia aldatzen da eta "Kalitatezko ikastetxea" eta "Ikastetxe bikaina" aitortzen berritzeko KKSaren kanpo ikuskapena ezartzen da.

Hezkuntzako kontseilariaren abuztuaren 27ko 71/2020 Foru Aginduaren bidez IKKS-2020 Araua onesten da, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetan kalitatea kudeatzeko sistemak garatu, ezarri eta aitortzeko baldintzak arautzen dituen.

IKKS-2020 Arauan funtsezko elementuak hauek dira: kudeaketa eta estrategia esparrua zehaztea; prozesuz prozesuko kudeaketaren alde egitea; eta emaitzetara bideratutako orientazioa.

Kalitate Bulegoak eta Kadinetek baliabideak, estandarrak, tresna digitalak eta bideotutorialak garatzen dituzte, bide ematen dutenak modu azkar eta praktikoan ezartzeko arau hori. Baliabide horiek "IKKS-2020 Arauaren Baliabideak" sites webgunean argitaratzen dira, gaztelaniaz eta euskaraz. Hauek dira sistema garatzeko funtsezko tresnetako batzuk: Autodiagnostikoa, Prozesuak/Sistematikak, Plan Estrategikoa eta Jarraipena, Kontrol Adierazleak eta Aginte Taula.

Kalitate Bulegoak zuzendaritza taldeetako kideei eta sareetan parte hartzen duten ikastetxeetako kalitate arduradunei zuzenduta dauden prestakuntza ekintzak koordinatzen ditu.

2023-2024 ikasturtean, 123 ikastetxek hartu dute parte programa hasi zenetik eratu diren 23 kalitate sareetan; hau da, Nafarroako ikastetxe publikoen % 50,62k.

2023-2024 ikasturtean ikastetxe berri bat sartu da N15 sarean:

- Olazti D. Bados HLHIP

Eta zazpi ikastetxe atera dira saretik:

- Abartzuzako Zumadia HLHIP
- Iturmendiko Arrano B. HLHIP
- Murillo el Fruto R. Lanas HLHIP
- Iruñeko El Lago Mendillorri HLHIP
- Sarrigurengo I H. Uriz Pi HLHIP
- Valtierra F. Zapatero HLHIP
- Zizurko Erreniega HLHIP

23 kalitate sareak bi sare motatan daude egituratuta:

- **Sare autonomoak:** 14 sare dira, eta horietan parte hartzen dute KKSaren aitortpena jaso duten 81 ikastetxek. Ikastetxeek lan autonomoa egiten dute arau berriaren arabera KKSa egokitu eta mantentzeko, jardunbide on berritzaileak garatzen dituzte, kudeaketa azkartzen duten tresna informatikoak ezartzen dituzte, eta irakaskuntzara eta emaitzak hobetzera bideratzen dituzte beren sistemak.
- **Sare ez-autonomoak:** 9 sare, zeinetan 42 ikastetxek parte hartzen baitute. Ikastetxeek sareko mintegietan parte hartzen dute, Hezkuntza Departamentuaren IKKS 2020 Arauaren araberako kudeaketa sistema bat ezartzeko ikastetxean, aholkularitza eginkizunak betetzen dituen pertsona batek koordinatuta.

Jarraian ageri diren tauletan kalitate sareak osatzen dituzten ikastetxeen inguruko informazioa dago:

164. taula: Ikastetxe publikoek sareetan duten banaketa, eskolatzeko mailaren arabera. 2023-2024*

Maila	Sareetan dauden ikastetxeen kop.	Sareetan dauden ikastetxeen guztizkoaren gaineko maila bakoitzeko ikastetxeen ehunekoa	Ikastetxe publikoen kop.	Maila bakoitzeko ikastetxe publikoen guztizkoaren gainean sareetan dauden ikastetxeen ehunekoa
BATX LH	1	0,8	1	100,0
Hizkuntza eskolak	3	2,4	3	100,0
DBH	32	26,0	42	76,2
DBH LH	6	4,9	7	85,7
Helduen prestakuntza	1	0,8	7	14,3
LH	14	11,4	16	87,5
Lehen Hezkuntza	66	53,7	167	39,5
GUZTIRA	123		243	50,6

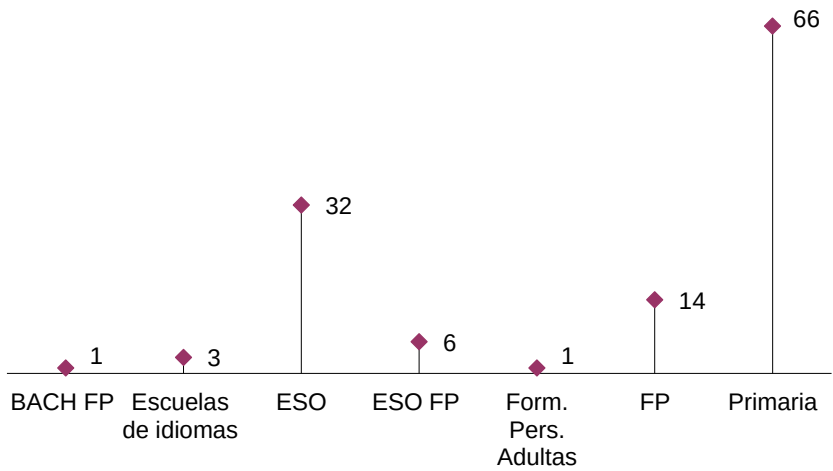
* DBH: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza; LH: Lanbide Heziketa; BATX: Batxilergoa
Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

168. grafikoa: Kalitate sareetan dauden ikastetxe publikoen kopuruaren bilakaera denboran

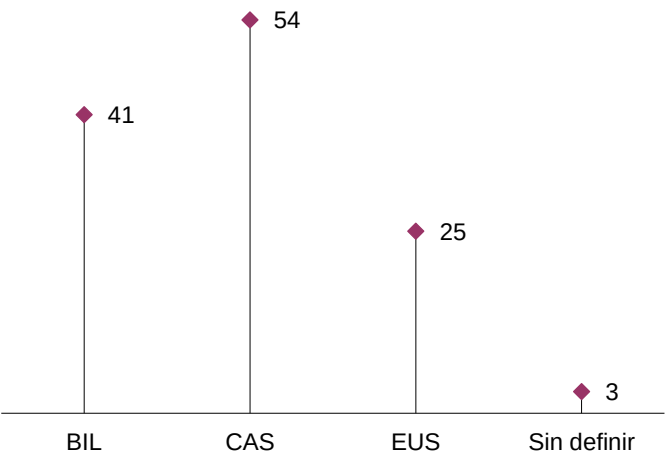
Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

169. grafikoa: Kalitate sareetan dauden ikastetxe publikoen kopurua, eskolatze mailaren arabera

LH: Lanbide Heziketa
Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

170. grafikoa: Kalitate sareetan dauden ikastetxe publikoen kopurua, hizkuntza ereduaren arabera

* ELEB: elebiduna; GAZ: gaztelaniazkoa; EUS: euskarazkoa
Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Antolaketa aldaketak, sareetan

2023-2024 ikasturtean, taulan jasotako aldaketa hauek izan dira, ikastetxeak kalitate sareetan sartzeari eta haietatik irteteari dagokienez:

165. taula: Sareetako antolaketa aldaketak. 2023-2024

Ikastetxea	Herria	Aldaketa
Domingo Bados HLHIP	Olazti	Sartu da
Zumadia HLHIP	Abartzuza	Utzi du
Arrano Beltza HLHIP	Iturmendi	Utzi du
Raimundo Lanas HLHIP	Murillo el Fruto	Utzi du
El Lago HLHIP	Iruña	Utzi du
Hermanas Uriz Pi HLHIP	Iruña	Utzi du
Félix Zapatero HLHIP	Valtierra	Utzi du
Erreniega HLHIP	Zizur Nagusia	Utzi du

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Prestakuntza saio laburrak

2023-2024 ikasturtean, prestakuntza saio laburretan oinarritutako prestakuntza eskaini da. Saio horietan IKKS 2020 Arau berriaren atalekin zerikusia duten alderdiak lantzen dira. Katalogoak 30 prestakuntza saio labur biltzen ditu, eta Kadineten web orrian dago.

Beheko taulan informazioa ematen da irakasleen prestakuntza plataforman argitaratutako prestakuntza saio laburrei buruz.

166. taula: 2023-2024 ikasturtean egindako prestakuntza jarduerak

Jarduerak			
Inskripzio kopurua	969		
Parte hartzaileen kop.	888		
Ziurtagiri kop.	789		
Parte hartzaileen/inskrizioen ehunekoa	91,6	Ziurtagirien/parte hartzaileen ehunekoa	88,9

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Lortutako emaitzetan ageri denez, parte hartzaileen/inskrizioen ehunekoa lehengoan iraun du, eta ziurtagirien ehunekoa zertxobait handitu da, % 87,9tik % 88,9ra pasatu baita. Modalitate nagusia mistoa da (prestakuntza saioen % 43), baina prestakuntza saio batzuk online edo aurrez aurreko modalitatean bakarrik eman dira.

Gainera, 83 ziurtagiri espres eman dira, 60 orduko prestakuntzakoak, 2023/2024 ikasturtean KKS diseinatu eta ezartzeko kalitate sarearen mintegiari dagozkionak. Parte hartzaileak KKS ezartzeko fasean dauden ikastetxeetakoak dira, eta zuzendaritza taldeko kideak eta kalitate arduraduna dira. Ziurtagiria lortzeko, parte hartzaileak gutxienez sei prestakuntza saiotara eta aurrez aurreko koordinazio saio batera joan behar izan dira, eta Kalitate Bulegoak eskatutako lana egin dute.

Kalitatea Kudeatzeko Sistemaren kanpo-auditoretza

Kanpo-auditoretzak IKKS 2020 Arauari jarraiki egiten dira, abuztuaren 27ko 71/2020 Foru Aginduaren bidez onetsi zena.

Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzuak 9 kanpo-auditoretza egin ditu "Kalitatezko ikastetxea" eta "Ikastetxe bikaina" aitopenak berritzeko. Eskatutako auditoretza guztien % 100 izan dira. Kanpo-auditoretza horietatik % 78 aldekoak izan dira, % 11 aurkakoak, eta % 11 eten egin dira.

Kalitate Bulegoak tresna digital bat eskaintzen die auditoreen taldeei kanpo-auditoretzak egiteko. Tresna horrek jarraitu beharreko metodologia eta erabili beharreko baliabide dokumentalak biltzen ditu (txosten ereduak, eteteko irizpideak, gutxieneko adostasun mailak, desadostasunak eta oharrak idazteko gomendioak, etab.).

167. taula: “Kalitatezko ikastetxea” edo “Ikastetxe bikaina” aitortzen berritu nahi izan duten ikastetxeen emaitzak. 2023-2024

Ikastetxea	Herria	Emaitza	Aitortzen mota
Berriozar DBHI	Berriozar	Aurkakoa	Ikastetxe bikaina
Burlada LH IB	Burlata	Aldekoa	Ikastetxe bikaina
Virgen del Soto HLHIP	Caparros	Aldekoa	Kalitatezko ikastetxea
La Paz DBHI	Cintruénigo	Aldekoa	Ikastetxe bikaina
Lumbier LH IBP	Irunberri	Aldekoa	Kalitatezko ikastetxea
Marqués de Villena BHI	Martzilla	Aldekoa	Ikastetxe bikaina
Sanitaria - ESTNA II IB	Iruña	Etenda	Kalitatezko ikastetxea
Donapea IBP	Iruña	Aldekoa	Ikastetxe bikaina
Huertas Mayores HLHIP	Tutera	Aldekoa	Ikastetxe bikaina

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

KKSaren aitortpenak

Beheko taulan, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoek 2015etik aurrera lortutako aitortpenen kopurua jaso da.

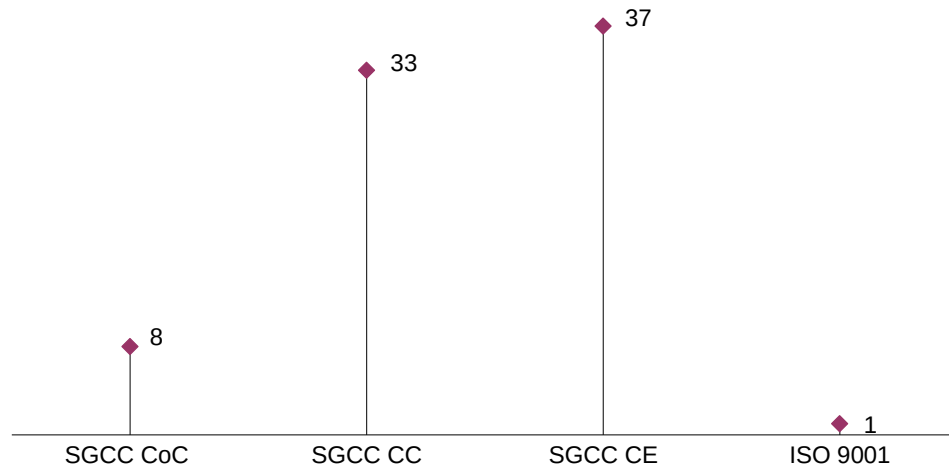
168. taula: Ikastetxe publikoek lortutako kalitateko kanpo-aitortpenen kopuruaren bilakaera

Kanpo-aitortpenak										
Bikaintasunarekiko konpromisoa (kudeaketa aurreratuko eredu)				1						
ISO 9001:2008 ziurtagiria. Bureau Veritas		2			2			1		
“Ikastetxe Bikaina”, Hezkuntza Departamentua	8	13	6	7	10	5	13	8	9	5
“Kalitatezko ikastetxea”, Hezkuntza Departamentua	2	2	3	1	10	2	4		16	9
“Kalitatearekiko konpromisoa”, Hezkuntza Departamentua	5	6	7	7	10	4	8			

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Grafikoan, KKSaren aitortzen duten indarrean duten ikastetxeen kopuruari buruzko datuak jaso dira.

171. grafikoa: Aitortzen duten indarrean dituzten ikastetxeen kopurua. 2023-2024

CoC: Kalitatearekiko konpromisoa; CC: Kalitatezko ikastetxea; CE: Ikastetxe bikaina; ISO: International Organization for Standardization

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

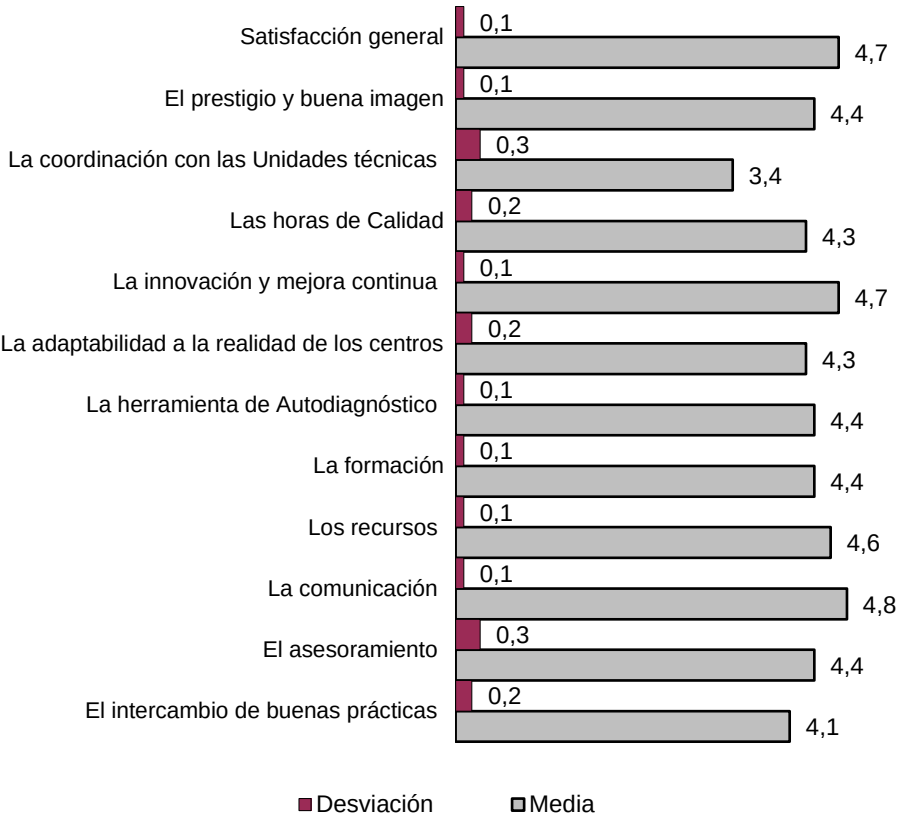
Kalitate taldeak emandako zerbitzuen inguruko gogobetetasun emaitzak

KKSaren ezarpen eta mantentze programan parte hartu duten pertsonen, zuzendaritza taldeetako kideen eta kalitate arloko arduradunen iritzia jakiteko, ikasturte amaieran gogobetetasun inkesta bat bidaltzen zaie, Kalitateko taldeak emandako zerbitzuei buruzkoa. Kalitate sareetan parte hartzen duten 123 ikastetxeetara bidaltzen da inkesta.

Eskalak 12 item ditu, ikastetxeei eskainitako zerbitzuari buruzko hainbat alderdirekin. Inkesta egiten zaien pertsonen adierazi behar dute zenbateraino dauden ados baieztapen horiekin. Bost erantzunen artetik aukeratu behar dute: esaldiarekin erabat ados, ados, zalantzan, kontra eta erabat kontra.

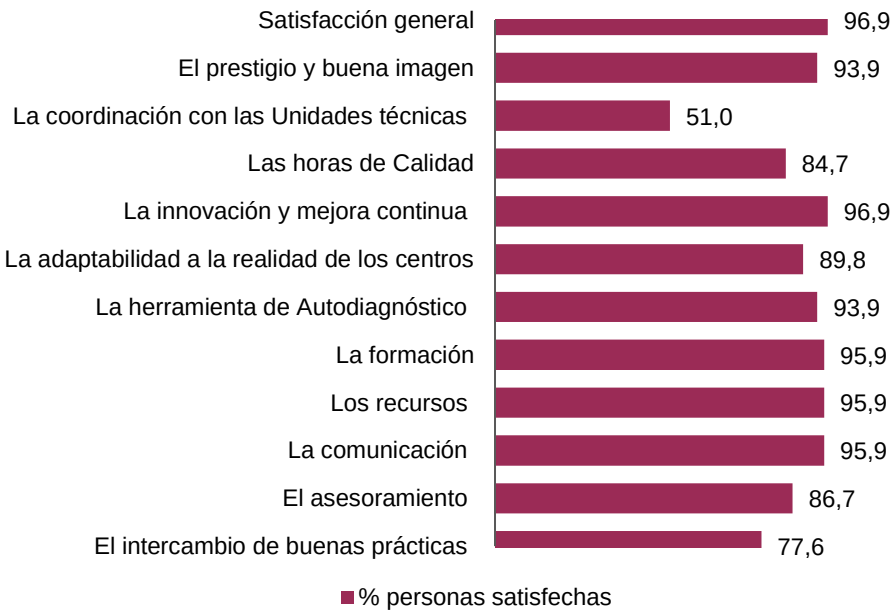
Emaitzak eta hobetzeko proposamenak Kalitate Bulegoaren urteko programazio orokorrean - Kadinet 2024-2025 txertatuko dira, eta Kadineten webgunean argitaratuko dira.

172 A grafikoa: KADINETek emandako zerbitzuekiko gogobetetze maila. 2023-2024

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

172 B grafikoa: Kadinetek emandako zerbitzuekiko gogobetetze maila. 2023-2024

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

Inkestak % 42ko parte hartzea izan du, aurreko ikasturtean baino gehiago (6 puntu gehiago, gutxi gorabehera).

Emaiza onak lortu dira item gehienetan (% 83), % 80ak baino gehiagok pozik dagoela adierazi baitu, eta hobera egin dute aurreko ikasturtearekin alderatuta.

Departamentuko unitate teknikoekiko koordinazioarekin (% 51) eta jardunbide egokien trukearekin (% 77,6) pozik dauden pertsonen ehunekoaren emaitzak baxuak izan dira.

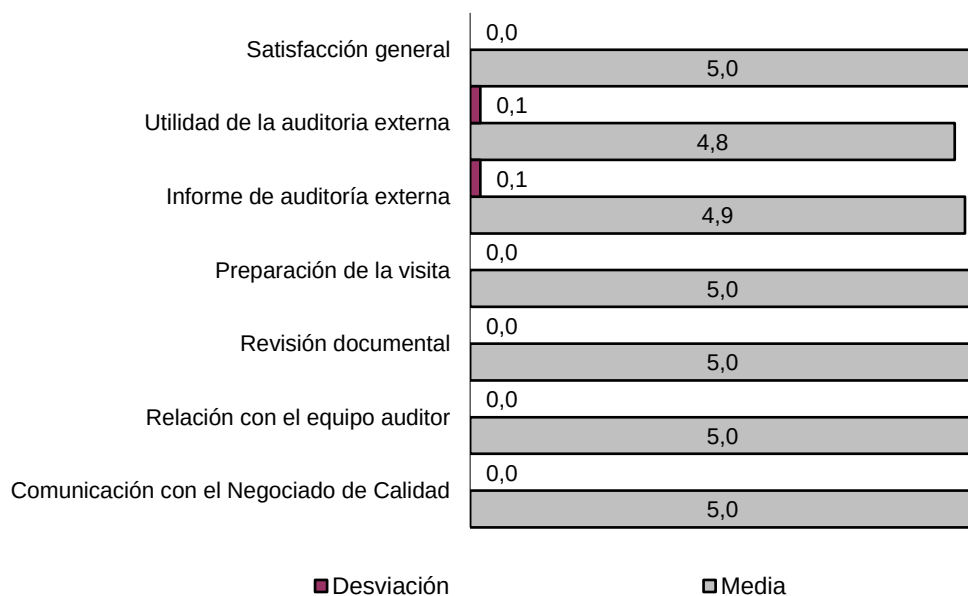
Jasotako iruzkinak koherenteak dira lortutako emaitzekin: oso positiboki baloratzen dira prestakuntza, bideotutorialak, arreta pertsonalizatua, ikastetxeek planteatzen dituzten zalantzei erantzuteko bizkortasuna eta proposatutako arreta emateko bideak.

Kalitate sareko mintegietan emaitza onak lortu dira koordinatzaileak emandako laguntzari eta ikastetxeko banakako prestakuntza planari dagokienez. Aurrez aurreko koordinazioak jaso du baloraziorik txarreana.

Kanpo-azterketarekiko gogobetetasuna

2023-2024 ikasturtean, bederatzi audiotoretza egin dira. Amaitu ondoren, gogobetetze inkesta bidaltzen zaie ikastetxeei, eta honako emaitza hauek lortu dira:

173 A grafikoa: Kanpo-azterketarekiko gogobetetze maila. 2023-2024

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

173 B grafikoa: Kanpo-azterketarekiko gogobetetze maila. 2023-2024

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

% 89k parte hartu du (bederatzi ikastetxetatik zortzik). Oso emaitza onak lortu dira: item guztietan pertsonen % 100 pozik daudela adierazi dute. Indargune asko identifikatu dira, besteak beste, dokumentuen berrikuspen sakona, auditoretzaren prestaketa eta auditore taldeak ikastetxea hobetzeko egindako ekarpenen balioa.

Kalitate Bulegoa (KB)-KADINETen 2023-2027 aldirako Plan Estrategikoaren jarraipena

Kalitate Bulegoa (KB)-KADINETen Plan Estrategiko berria onartu da 2023-2027 aldi estrategikorako.

18. eranskinean, 2023-2024 ikasturtean lortutako emaitzak eta ezarritako helburuen betetze mailari, funtsezko emaitzei eta helburu estrategikoei buruzko azterketa jaso dira.

18.
eransk
ina

Balorazioa

Funtsezko 12 emaitzetatik 10etan ez dira helburuak lortu, ezta 18 helburu estrategikoetatik 14tan ere. Koherentetzat jotzen da, Plan Estrategikoa ezartzeko lehen ikasturtea delako eta helburuak lau ikasturtetan lortu beharreko erronkak direlako.

Datorren ikasturtean, lankide kopurua handitzea izanen da lehentasuna. Erretiroagatikotik bajak gertatu dira, eta ez da lankide berririk sartu. Sare mintegia/txostengilea emateko tutorekidearen figura hartuko da kontuan.

Gainera, datorren ikasturtean KKSren kanpo-auditoretzak egiaztatzeko deialdia eskainiko da.

2023-2024 ikasturtean, ikastetxeei emandako aholkularitzari eman zaio lehentasuna, eta oso emaitza onak lortu dira.

Datorren 2024-2025 ikasturtean, lehentasuna emanen zaio proba diagnostikoen analisia ebaluatzeko eta gainbegiratzeko saioak kudeatzeari.

- Ikastetxe itunduak

Ikastetxe pribatuek kanpo-aitorpen hauek lortu dituzte:

169. taula: Ikastetxe itunduek kalitateagatik lortutako kanpo-aitorpenak. 2023-2024

Aitorpen mota	Ematen duen erakundea	Ikastetxeak
Kalitate Egitasmo Integratua (KEI). Berriztapena	Horreum fundazioa	Vianako Erentzun Ikastola
INNOVARSE zigilua	Nafarroako Gobernua	Paz de Ziganda ikastola (Atarrabia)

Iturria: Nafarroako Bikaintasunerako Fundazioa eta Nafarroako Ikastolen Elkarte

4.8.3. Irakasleen etengabeko prestakuntza

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak esaten du etengabeko prestakuntza irakasle guztien eskubidea eta betebeharra dela, eta hezkuntza administrazioen eta ikastetxeen ardura. Halaber, Europar Batasunaren gomendioekin bat, helburu gisa ezartzen du hezkuntza sistemaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea. Irakasleen etengabeko prestakuntza funtsezko tresna da helburu hori lortu ahal izateko, ezagutzaren gizartean sortzen diren hezkuntza premia berriei erantzutea ahalbidetzen baitu.

Prestakuntza hori, 2023-2024 ikasturtean, honako hauek baliatuta egituratu da: Hezkuntza Departamentuko Irakasleentzako Laguntza Zentroen (ILZ) Sarea; entitate laguntzaileekiko hitzarmenak; eta Hezkuntza Departamentuko beste atal batzuek emandako edo antolatutako prestakuntza.

Irakasleen Prestakuntza Planaren helburu nagusia da Nafarroako hezkuntza sistemaren kalitatea hobetzea, ikastetxeek antzemandako beharrei erantzunez eta irakaskuntzako gaitasunen garapena sustatuz. Hori guztia ondoren zehaztu diren sei jarduketa lerro estrategiko edo lehentasunezkoen bidez egituratzen da:

- L1. Ikasleek aktiboki eta lankidetzan ikastea sustatzen duten metodologiak ezartzea, erritmo, estilo eta premia ezberdinei erantzuteko balio dutenak eta gaitasunen ikuspegi inklusibo batetik abiatuak.
- L2. Hezkuntza teknologiak irakaskuntza eta ikaskuntza prozesuan txertatzea.
- L3. Hezkuntza esperientzien eta eskola antolamendu eta kudeaketa arrakastatsuen berrikuntza, ikerketa, zabalkundea eta trukea sustatzea.
- L4. Hezkidetzarekiko konpromisoa eta kontzientzia kritikoaren garapena: genero berdintasuna, bizikidetzaren eta tratua, erantzukizuna eta justizia soziala, herritartasun globala, jasangarritasuna eta ingurumena.
- L5. Eleaniztasuna sustatzea, Nafarroako berezko hizkuntzetatik abiatuak eta hizkuntzen tratamendu integratua erabiliz.
- L6. Laneko arriskuen prebentzioa eta osasun integralaren hobekuntza.

ILZen jarduera nagusietako bat da egokituta daukaten eremurako beren urteko prestakuntza planean bildu jardueren antolaketaz eta garapenaz arduratzea, beti ere prestakuntza-prozesuen ardatz gisa ikastetxea harturik. Hala bada, eta benetako prestakuntza beharretara hurbiltzeko, beren eragin eremuko ikastetxeei laguntzen dieten bost ILZ daude. Tuterako, Lizarrako,

Tafallako, Iruñeko eta Lekarozko zentroen bidez, Urteko Prestakuntza Plana garatzen da, eta aholkularitza bakoitzak ikastetxei ematen dien laguntza antolatzen da.

Era berean, batzorde tekniko bat dago prestakuntza planen jarraipena eta ebaluazioa bermatzeko, eta batzordekideak hauek dira: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuko pertsona bat; Orientazio Bulegoko pertsona bat; ILZ bakoitzeko zuzendaritza eta haren talde pedagogikoaren ordezkariak.

2023-2024 ikasturtean, prestakuntza sareak azpiko taulan zehaztutako zuzendaritzak eta aholkularitzak izan ditu.

170. taula: Irakasleentzako laguntza zentroak eta haiei atxikitako aholkularien kopurua. 2023-2024

ILZ	Aholkularien kopurua
Lizarra	3
Lekaroz	2
Iruña	16
Tafalla	3
Tutera	4
HHTT*	16
Guztira	44

* Esparruko 13 aholkularitza eta kalitateko hiru dira.

**Hezkuntzako teknologiei buruzko aholkularitzak, ILZe atxikiak

Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala

Hezkuntza Departamentuarekin lankidetzat hitzarmenak dituzten erakundeek beren prestakuntza planak aurkeztu zituzten eta Prestakuntza eta Kalitate Atalak onetsi eta gainbegiratu zituen, irakasleen etengabeko prestakuntzarako erabiltzen diren irizpide berak baliatuz.

2023-2024 ikasturtean Hezkuntza Departamentuko irakasleen etengabeko prestakuntzaren sarearen bidez egin den irakasleen etengabeko prestakuntza aurkezten da ondoko taulan.

171. taula: Irakasleentzako laguntza zentroek (ILZ) aurkeztutako prestakuntza jardueren buruzko datuak: jarduerak, parte hartzaileak eta ziurtagiriak. 2023-2024

ILZ	Jarduerak	Parte hartzaileak	Ziurtagiriak
Lizarra	68	1.691	1.384
Lekaroz	38	1.028	896
Iruña	506	11.837	9.772
Tafalla	68	1.551	1.187
Tutera	73	2.409	1.851
Guztira	753	18.516	15.090

Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala

Halaber, modalitatearen arabera banatuta ematen dira irakasleentzako laguntza zentroetan antolatutako prestakuntza jardueren datuak. Jarduera horiek ILZetako prestakuntza sareak

koordinatu ditu edo/eta Hezkuntza Departamentuko administrazio unitateekin lankidetzan koordinatu dira.

172. taula: ILZetan antolatutako jardueren datuak, prestakuntza modalitatearen arabera. 2023-2024

ILZ	Lizarra	Lekaroz	Iruña	Tafalla	Tutera	Guztira
Mintegiak	16	6	84	29	21	156
Ikastaroak	26	26	184	18	42	296
Informazio saioak	12	2	83	5	3	105
Jardunaldiak			2		1	3
Lantaldeak	14	4	152	16	6	192
Hitzaldiak			1			1
Guztira	68	38	506	68	73	753

Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala

Irakasleentzako laguntza zentroen sarearen bidez garatutako etengabeko prestakuntzari buruzko datu orokorrez gain, beste taula bat aurkezten da jarraian, Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzuari atxikitako beste administrazio unitate batzuek antolatu eta diseinatutako prestakuntza programei dagozkien ziurtapen datuekin.

173. taula: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzuari atxikitako administrazio unitateek antolatu eta diseinatutako programa espezifikoetako prestakuntza jardueren buruzko datuak. 2023-2024

Programa espezifikoak	Ziurtagiriak
Berrikuntza proiektuak	464
Aste berdea, urdina eta zuria	478
Guztira	942

Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala

Aurrekontuko gastuaren bilakaera, 2017ko ekitalditik 2024kora bitartekoa, beheko taulan jaso da.

174. taula: Irakasleentzako prestakuntza jardueretarako aurrekontuan ezarritako gastuaren bilakaera

Irakasleen prestakuntza jarduerak (prestakuntza programa orokorrak)	600.000	600.000	600.000	615.710	635.710	915.434*	943.340
Hezkuntza berrikuntzako programak		50.000	70.000	75.000	90.000	90.000	90.000
Irakasleen prestakuntza hizkuntzetan (irakasleak hizkuntza modernoetan birziklatzeko programak)	50.000				133.500	150.000	130.000

Irakasleen prestakuntzarako banakako dirulaguntzak			20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Kalitatea		46.000	46.000	46.920	46.920	31.920	41.920
Guztira	650.000	696.000	736.000	757.630	792.630	1.207.354	1.225.260

**Suspertze eta Erresilientzia Mekanismoko funtsak barne
Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala*

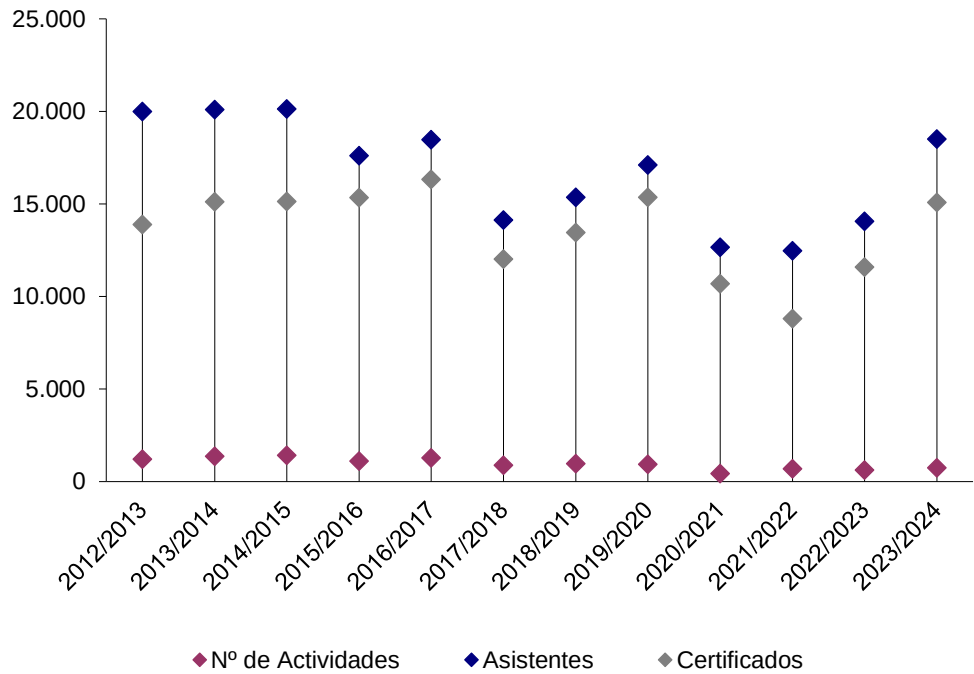
Azkenik, atal hau bukatzeko, irakasleen prestakuntza programen bilakaeraren laburpena ematen da. Bertan 2009-2010 ikasturtetik 2023-2024 ikasturtera bitarteko jardueren, parte hartzaileen eta emandako ziurtagirien kopurua eta gauzatutako aurrekontuaren datuak jasotzen dira (euroak, milakotan).

175. taula: Irakasleen prestakuntza programen laburpena

Ikastaroak	Jarduera kopurua	Parte hartzaileak	Ziurtagiriak	Aurrekontua (milaka eurotan)
2009/10	797	17.388	14.092	1.108
2010/11	797	15.123	12.320	663
2011/12	662	13.056	10.656	518
2012/13	1.223	20.001	13.897	384
2013/14	1.365	20.100	15.120	392
2014/15	1.415	20.130	15.135	392
2015/16	1.106	17.616	15.349	406
2016/17	1.282	18.482	16.335	410
2017/18	883	14.127	12.030	
2018/19	973	15.356	13.461	
2019/20	945	17.114	15.371	
2020/21	431	12.659	10.688	681*
2021/22	697	12.481	8.813	701*
2022/23	629	14.072	11.589	915
2023/24	753	18.516	15.090	943*

**Zenbatekoak Prestakuntza eta Kalitate Atalak mobilizatutakoak dira
Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala*

174. grafikoa: Irakasleen prestakuntza programen laburpena. 2012-2024

Iturria: Prestakuntza eta Kalitate Atala

Irakasleen euskarazko hizkuntza prestakuntza

Egun, ez da antolatzen lan lizentzia duten irakasleak birziklatzeko talde espezifikorik. Irakasleen hasierako hizkuntza prestakuntzarako lan lizentziarik gabeko autoikaskuntza ikastaroak egin ditzakete irakasleek, bai helduentzako Zubiarte Euskaltegian, bai Euskarabidean, eta Zubiarte Euskaltegian gainerako modalitateei dagokienez (208/2023 Ebazpena, ekainaren 2koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez onesten baita Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko irakasleak euskaraz prestatzeko planeko deialdia, 2023-2024 ikasturterako, eta plana garatzeko konpromiso ekonomikoa baimentzen baita).

Bertan, maila hauetako hainbat irakaslek parte hartu dute:

176. taula: Irakasleen hasierako prestakuntzarako autoikaskuntza ikastaroak. 2023-2024

Maila		A1	A2	B1	B2	C1	Guztira
Zubiarte Euskaltegia	Ikasleak	22	8	9	10	8	57
Euskarabidea, autokudeatua	Ikasleak	2	1				3
Euskarabidea, tutorearekin	Ikasleak						0
	Guztira						60

Iturria: Euskara Atala. Zubiarte Euskaltegia. Euskarabidea

177. taula: Euskara ikasteko irakasleentzako prestakuntza ikastaroak, gainerako modalitateetan. 2023-2024

Maila		A1	A2	B1	B2	C1	Guzti ra
Zubiarte Euskaltegia	Ikasleak	38	7	17	3	25	90

Iturria: Euskara Atala. Zubiarte Euskaltegia. Euskarabidea

Euskaraz irakasten duten unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako euskarazko etengabeko prestakuntzaren barruan, honako prestakuntza jarduera hauek egin dira, Euskararen Irakaskuntzarako Baliabide Zentroak (EIBZ) antolatuta, Hezkuntza Departamentuko Euskara Atalaren laguntzarekin (Euskara, eta Zubiarte Euskaltegian gainerako modalitateetan) (208/2023 Ebazpena, ekainaren 2koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez onesten baita Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasleak euskaraz prestatzeko planeko deialdia, 2023-2024 ikasturterako, eta plana garatzeko konpromiso ekonomikoa baimentzen baita).

178 A taula: Euskararen hobekuntza linguistiko eta teknikorako ikastaroak. 2023-2024. EIBZko irakasleek emanda

Jarduera	Modalitatea	Orduak , guztira	Kop. jardueraren hasieran	Emandako ziurtagiriak	
				Kop.	%
Ahozkoaren ebaluazioa (Altsasu BHI)	Aurrez aurre	6	28	6	100
Ahozko Hizkuntza Irakastea eta Ebaluatzea (Mendialdea II IP)	Online eta aurrez aurre	30	36	35	97
Booktrailerrak eta booktubeak: irakurzaletasuna sustatzeko tresnak	Online	15	9	7	78
Erregistro informala eta intimoa	Online	20	19	8	42
Euskara hobetzeko aholku laburrak I (Biurdana BHI)	Online eta aurrez aurre	10	33	24	73
Euskara hobetzeko aholku laburrak I (Tantirumairu ikastola)	Online eta aurrez aurre	10	9	4	44
Euskara hobetzeko online ikastaroa (EHOI)	Online	35	19	10	53
Euskara ikas-irakasteko jarduerak	Online	10	23	18	78
Euskararen didaktika D ereduan	Online	35	16	7	44
Euskara sustatzeko bideak: motibazioa eta ahozkoa gelan - HH eta LH (Gloria Larraizar, Zubiri)	Online eta aurrez aurre	20	11	10	91

Euskararen zuzentasuna lantzen: ahozko eta idatzizko adierazpena (Zubiarte euskaltegia)	Online eta aurrez aurre	25	22	16	73
Fonemen ipuinak	Aurrez aurre	3	47	40	85
Fonemen ipuinak (2. deialdia)	Aurrez aurre	3	55	48	87
IDAZKETA irakurketatik abiatutik	Aurrez aurre	3	22	17	77
Ikasleen ahozko komunikazio gaitasuna lantzeko programazioa eta planifikazioa (Zelandi IP)	Online eta aurrez aurre	15	22	17	77
Irakurketa erraza (IE)	Online	2	63	54	86
Kamishibai tailerra	Online	30	17	8	47
Nafarroako hizkerak I: erronkaria, zaraitzua eta aezkera	Online	35	25	22	88
Nafarroako hizkerak II: behe nafarrera, hegoaldeko goi nafarrera eta gipuzkera	Online	35	14	10	71
Nafarroako hizkerak III: baztanera, lapurtera eta iparraldeko goi nafarrera	Online	35	17	9	53
Ohiko akatsak zuzentzen I	Online	30	23	15	65
Ohiko akatsak zuzentzen II	Online	30	14	11	79
Sormen digitala	Online	20	7	4	57
Sormen digitala (sarrera)	Aurrez aurre eta online	7	15	4	27
Sormen digitala - aldizkaria	Online	3	22	13	59
Ulermenezko irakurketa irakasgai guztietan	Online	12	28	17	61
Ulermenezko irakurketa irakasgai guztietan (2. deialdia)	Online	12	19	14	74
Zalantzak argitzeko baliabideak sarean	Online	25	32	19	59

Iturria: Euskara Atala. EIBZ

178 B taula: Euskararen hobekuntza linguistiko eta teknikorako ikastaroak. 2023-2024. Euskara Atalak antolatuta, Atalekoak diren eta Hezkuntza Departamentukoak ez diren hizlariekin.

Jarduera	Modalitatea	Orduak guztira	Kop. jarduerar en hasieran	Emandako ziurtagiriak	
				Kop.	%
Ez dadila kontaketa eten	Ikastaroa	10	10	7	70
LHko 1. Ziklorako Hizkuntza jolasak eta dinamikak	Informazio-saioa	2,5	10	9	90
LHko 2. Ziklorako Hizkuntza jolasak eta dinamikak	Informazio saioa	2,5	12	6	50
LHko 3. Ziklorako Hizkuntza jolasak eta dinamikak	Informazio saioa	2,5	14	13	93
Mindfulness bidezko irakurketa	Ikastaroa	10	23	13	56
Sormen Digitala. Sarrerako prestakuntza	Ikastaroa	7	15	4	26
Sormen Digitala. Aldizkaria.	Ikastaroa	3	22	13	59
Sormen Digitala. Moodle	Online ikastaroa.	20	7	4	57
Guztira		57,5	113	69	61

Iturria: Euskara Atala

4.8.4. Prestakuntza kontseiluak

Bere eragin eremuko irakasleen ordezkarien partaidetza bermatzea da, nagusiki, irakasleentzako laguntza zentroko prestakuntza kontseiluaren egitekoa. Ordezkar horiek pedagogia taldeari beren ikastetxeetan antzeman dituzten prestakuntza beharrak helarazten dizkiote eta prestakuntza planeko prestakuntza-proposamenak ebaluatzen dituzte. Prestakuntza kontseilua honako hauek osatzen dute: ikastetxe publiko eta itunduen ordezkariak; aholkularien taldeak; eta kasuan kasuko ILZko zuzendariak, zeina kontseiluko burua baita.

Prestakuntza kontseilua hirutan biltzen da ikasturtean zehar.

4.8.5. Hezkuntza berrikuntzako proiektuak

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak adierazten duenez, etengabeko prestakuntza irakasle guztien eskubidea eta betebeharra da, bai eta hezkuntzako administrazioen eta ikastetxeen beren erantzukizuna ere. Era berean, ezartzen du hezkuntza administrazioei dagokiela berrikuntza programak sustatzea, irakaskuntzaren kalitatea eta zentroen funtzionamendua hobetzeko.

Arau hori betez, Hezkuntza Departamentuak hezkuntza berrikuntza sustatzeko ekintzak bultzatzen ditu, berrikuntza proiektuetarako deialdien bidez.

Horrela xedatuta dago Hezkuntzako zuzendari nagusiaren apirilaren 19ko 125/2023 Ebazpenean eta apirilaren 25eko 142/2023 Ebazpenean; horien bidez, irakasleen etengabeko prestakuntza planeko hezkuntza berrikuntzarako proiektuen deialdiak arautzen dira 2023-2024 ikasturterako.

Deialdi horiek, nagusiki, laguntza ematea dute helburu, hezkuntza berritzeko proiektuak ikastetxeen eguneroko jardunean sar daitezzen. Proiektu horiek bide egokia dira proposamen pedagogiko berri gehiago aplikatzeko eta haiek baliorik ba ote duten aztertzeko. Proposamen pedagogiko horiek egokiak izan behar dute etengabe aldatzen ari den gizarte honen eskaerei erantzuteko, aurrerapen didaktiko, metodologiko eta teknikoak aldiro sortzen diren garai honetan. Proiektuek hobetu nahi den alderdiaren aldaketa planifikatua egiteko modua proposatu behar dute, eta ikerketarako metodo bati jarraitu, hots, hipotesi bat formulatu eta, proiektua garatu bitartean, hipotesia egiaztatu. Halaber, aldaketak gainerako ikastetxeetara eraman ahal izatea sustatuko da.

Deialdietan, Nafarroako Foru Komunitatearen funts publikoekin laguntzen diren unibertsitateaz kanpoko araubide bereziko eta araubide orokorreko ikastetxeetan garatzen diren hezkuntza berrikuntzako proiektuetarako aitorpen eta laguntza neurriak arautzen dira:

- Haur eta Lehen Hezkuntzako bigarren zikloko ikastetxeak
- Bigarren Hezkuntzako ikastetxeak (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa)
- Araubide bereziko ikastetxeak
- Hezkuntza Bereziko ikastetxeak
- Helduen Hezkuntzako ikastetxeak
- Curriculum Egokituko Programa (CEP) edo/eta lanbide lantegiak eskaintzen dituzten ikastetxeak

Behin proiektuak aurkeztu direnean, hautapen batzorde batek aztertuko ditu, eta Hezkuntzaren webgunean eta Nafarroako Gobernuaren Zerbitzuen Katalogoan argitaratuko ditu bai proiektu onartuen zerrenda bai horiek lortutako behin-behineko puntuazioa.

Egiteko prozesua amaitzean, proiektuaren koordinatzaileak azken memoria bidali behar du Prestakuntza eta Kalitate Atalera. Une horretatik aitzina, Hezkuntza Departamentuak hautatu diren lanak jendaurrean jartzen ahalko ditu, osorik edo zati batean.

179. taula: Onartutako berrikuntza proiektuak. 2023-2024

Proiektua	Ikastetxea
IRISROOM. Implementación de los eyetracker para el acceso a la comunicación en el aula, con el alumnado con PCI	Andrés Muñoz Garde HBI
Somos UCE: Un@s Cociner@s Europe@s	Pablo Sarasate BHI
Cultivando aprendizajes en comunidad	Santa Bárbara HLHIP
Historia en las calles de Azagra	Reyno de Navarra DBHI
Televisión IESO La Paz	La Paz DBHI
Diferentes maneras de divertirnos	José María de Huarte IP
Un paso hacia la interdisciplinariedad STEAM en 2º ESO	Ega BHI
Conociendo el entorno de Allo	La Cruz IP
Mi huerto escolar	La Cruz IP
Inclusión sin barreras	Sancho III el Mayor BHI

Zonaldeko loreak	Otsagabia HLHIP
Laboratorios STEAM	Juan Bautista Irurzun HLHIP
Agencia espacial escolar Navarra / Nafarroako eskola espazio agentzia	Huertas Mayores HLHIP
Entre luces y sombras	Zelandi IP
Leyendo sueños	Doña Blanca de Navarra HLHIP
Bio-cosmética	Reyno de Navarra DBHI
Títeres por la paz	La Paz DBHI
¡No te encajones!	Santos Justo y Pastor HLHIP
ODS a través de la dramatización mediante ABP	Barañain BHI
Radio voces del Cierzo	El Cierzo DBHI
Ekosistema biziak: ezagutzak bereganatzeko espazio aberats eta seguruak	Elizondo HLHIP
EAS Villena	Marqués de Villena BHI
Espacio de experimentación sobre adaptación y mitigación climática: proyecto MEER	Pedro de Atarrabia DBHI
Ondare naturalaren babes-figurak aztertzen: Iratiko oihanaren proposamenaren atzetik	Otsagabia DBHI
Recreos participativos	Zelandi IP
Nuestro espacio, nuestro patio	La Balsa HLHIP, Arroitz
Aula de estimulación del lenguaje oral y escrito	García Galdeano HLHIP
Espacios con sentido	San Bartolomé HLHIP
Biblioteca: retos lectores sostenibles	Griseras HLHIP
Abriendo caminos	Hezitzaile Eskola
Lesakako bertsolaritzaren ibilbide interaktiboa	Irain IP
Guarpenari ezau akabatan tenpra	Ainariak DBHI
Tú eliges y yo te acompaño	Virgen de la Cerca HLHIP
La educación literaria como detonante de situaciones de aprendizaje	Cardenal Ilundain HLHIP
Ilargia: zientzia eta kultura adierazpena, ikasgelan selenoskopia bat eraikiz	Donapea IIP
Robotika ikasgeletan, kooperatzen ikasteko eta genero joerarik gabeko pentsaera kritiko eta gogoetatsu berri bat garatzeko aukera	Mendigoiti IP
Aprendiendo con la naturaleza: explorar, descubrir y conectar aprendiendo en el lago de nuestro barrio	Mendigoiti IP
Programando el cambio climático	San Babil HLHIP
Eskuz-esku, ahoz-aho	Gloria Larrainzar HLHIP
Megafonia	Berako Ricardo Baroja eskola
Disfrutando del teatro aprendiendo mientras tanto	Gloria Larrainzar HLHIP
Egurra eskolari, eskola-zurgintza tailerra	San Francisco IP
¡Que baile el casco antiguo! Fanfarre y batucada escolar	San Francisco IP
Lau haizetara- A los cuatro vientos	San Donato IP
Patio nuevo, enseñanza nueva	Virgen de las Nieves HLHIP

Saber y catar	Ega BHI
Gamificación y juegos de mesa en el aula	Bardenas Reales DBHI
E.T.MI COLE: espacios de transformación	Santos Justo y Pastor HLHIP
Matematika eraikitzen	Del Camino DBHI
Amalur biziki	Marqués de la Real Defensa IP
Mate bizi	Marqués de la Real Defensa IP

Iturria: Irakasleentzako Laguntza Zentroen eta Berriztapen Proiektuen Bulegoa

4.9. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

4.9.1. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien (IKTen) hedapena eta erabilera

Ukaezina da haurrak eta gazteak IKTak erabiltzera ohituta daudela bai eremu pribatuan bai hezkuntza sisteman. Txosten honen helburuei dagokienez, prozesu horren abiadurak erronka eginezin bihurtzen du azterketa; izan ere, IKTen hedapenari eta sakontasunari buruzko ikerketak zahartuta geratzen dira argitaratu bezain laster. Horren adibide argia da, geroago aipatuko den bezala, hainbat hezkuntza administrazio ikastetxeetako konexioak dibertsifikatzeko eta hobetzeko proiektuak bultzatzen ari direla eta, horrez gain, hezkuntza aplikazioak banatzen, ikastetxeak ekipoz hornitzen eta irakasleak eta ikasleak zeharka prestatzen dituztela. Hezkuntza Departamentuak, jarraian nabarmenduko diren ekimenak direla eta, berebiziko garrantzia du.

Edonola ere, eta aipatu berri ditugun oztopoak gogoan izanda, hona hemen eskuragarri dauden intereseko datu batzuk, erreferentzia gisa. Hala, besteak beste, haurrak interneten intentsiboki sartzearen inguruko datuak eta telefono mugikorra izatearen ingurukoak ageri dira. Hondar urtean, Nafarroako sarrera mailak batezbesteko nazionala gainditu du.

180. taula: Interneteko konexio datuen bilakaera, 10 eta 15 urte bitarteko haurren artean, urte bakoitzeko azken hiru hilabeteetan

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Espainia	92,0	93,6	95,2	95,1	92,8	92,9	94,5	97,5	94,9	94,7
Nafarroa	97,0	98,3	95,3	98,1	93,4	92,0	92,5	97,3	95,5	97,5

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familietan informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeari eta ekipamenduari buruzko inkesta

181. taula: IKTen erabilera hondar hiru hilabeteetan, 10 eta 15 urte bitarteko haurren artean. 2023

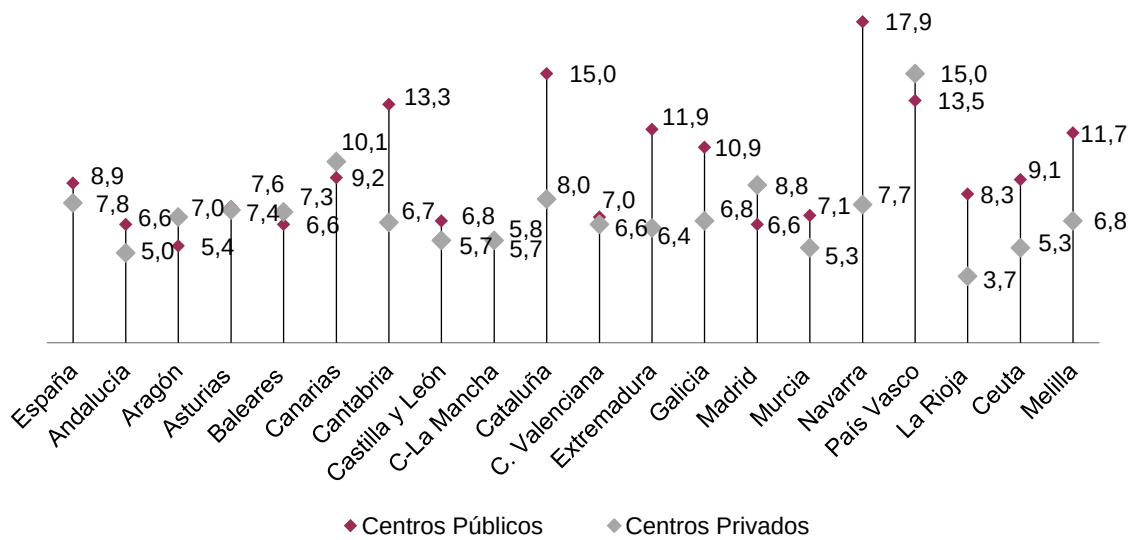
	Ordenagailuen erabiltzaileak	Interneten erabiltzaileak	Mugikorraren erabilera
Guztira	93,1	94,7	70,6
Sexuaren arabera			
Gizonak	91,9	94,0	70,8
Emakumeak	94,4	95,4	70,5
Adinka			
10 urte	89,5	91,7	23,3
11 urte	90,6	92,3	45,7
12 urte	93,2	95,2	72,1
13 urte	94,2	95,3	88,2
14 urte	94,4	96,1	94,1
15 urte	96,0	97,1	94,8

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Familietan informazioaren eta komunikazioaren teknologia erabiltzeari eta ekipamenduari buruzko inkesta

10-15 urteko biztanleen artean, oro har, oso handia da IKTen erabilera proportzioa. Ordenagailuaren erabilera (% 93,1) oso zabaldua dago; are gehiago Internetena (% 94,7). Bestalde, 10-15 urteko biztanleen % 70,6k telefono mugikorra du. Sexuaren arabera, neskatoek neurri handiagoan erabiltzen dituzte teknologia berriak. Eta zenbat eta urte gehiago izan, orduan eta gehiago erabiltzen dira IKTak, batez ere 13 urtetik aurrera.

Halaber, ikastetxe publikoetan ordenagailu bakoitzeko dagoen batez besteko ikasle kopuruari dagokionez –lehentasunez irakasleek erabiltzen dituztenak eta ikasleekin irakaskuntzan baliatzeko erabiltzen direnak barne hartuta–, azken datu orokor konparagarriei erreparatuta, ikusiko dugu autonomia erkidegoetako balioen artean desberdintasun handiak daudela.

175. grafikoa: Ordenagailuen batez besteko kopurua unitateko/taldeko, ikastetxearen titulartasunaren/motaren arabera, autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

20.
eransk
ina

Antzeko zerbait ikusten da autonomia erkidego guztietan, ikasleak beren gailuekin konekta daitezzen hari gabeko konexioa duten ikastetxeen ehunekoari erreparatuz gero.

182. taula: Interneten argitaratutako webgunea duten ikastetxeen ehunekoa autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean, ikastetxearen titulartasunaren/motaren arabera. 2022-2023

	Ikastetxeak guztira	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe publikoak, Lehen H. eta H. Berezia	Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	93,6	92,4	90,2	98,0	97,8
Nafarroa	91,6	90,3	86,7	100,0	95,7

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

21.
eransk
ina

183. taula: SDIak dituzten ohiko ikasgelen ehunekoa autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean, ikastetxearen titulartasunaren/motaren arabera. 2022-2023

	Ikastetxeak guztira	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe publikoak, Lehen H. eta H. Berezia	Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	62,0	59,9	69,9	46,6	67,4
Nafarroa	69,5	67,6	72,2	61,0	75,2

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

22.
eranskina

184. taula: Ikaskuntzarako ingurune birtualeko zerbitzuak dituzten ikastetxeen ehunekoa autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean, ikastetxearen titulartasunaren/motaren arabera. 2022-2023

	Ikastetxeak guztira	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe publikoak, Lehen H. eta H. Berezia	Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	81,0	80,6	76,1	92,3	82,2
Nafarroa	70,9	69,2	62,4	87,1	76,8

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

23.
eranskina

185. taula: Hezkuntza teknologiekin zerikusia duten proiektuetan parte hartzen duten ikastetxeen ehunekoa autonomia erkidego bakoitzean, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2022-2023

	Ikastetxeak guztira	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe publikoak, Lehen H. eta H. Berezia	Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	51,2	52,9	49,5	61,7	45,8
Nafarroa	36,8	33,9	29,7	45,2	46,4

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

4.9.2. Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzua

Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzuak funtsezko zeregina betetzen jarraitzen du Nafarroako hezkuntza sistemaren digitalizazioan. 2024-2025 ikasturtean, zerbitzu horren lana sendotuko da proiektu giltzarriak ezartzearen bidez, hala nola ikasNOVA digitalizazio plana garatzea, ikasNOVA Baliabide Zentroa sortzeko Foru Dekretua izapidetzea eta IKT zerbitzuen eta azpiegituren bilakaera. Helburu nagusia da hezkuntza eredu inklusibo, digitalizatu eta berritzaileago baterantz aurrera egiten jarraitzea.

2024-2025 ikasturtea funtsezkoa izanen da ikasNOVA digitalizazio plana finkatzeko, ikasNOVA Baliabide Zentroaren bultzada erabakigarriaren eta ikastetxeetan azpiegitura teknologiko berriak garatzearen bidez. Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzuak funtsezko zeregina betetzen jarraituko du berrikuntza teknologikoa, ekitate digitala eta irakasleen eta ikasleen gaitasun digitalen hobekuntza sustatzen, ingurune digital batean kalitatezko hezkuntza bermatzeko.

Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzuak hezkuntza digitalizazioa du ardatz, baita ikastetxeek ingurune digital batean kalitatezko hezkuntza bermatzeko beharrezkoak diren azpiegiturak eta baliabideak dituztela ziurtatzea ere. 2024-2025 ikasturterako jarduketak honako ardatz hauen inguruan egituratu dira:

Hezkuntzako informazioaren kudeaketa: EDUCA

- **EDUCA**, zerbitzu guztien eskola kudeaketako sistemak, hezkuntza prozesuen administrazioa eta koordinazioa errazten ditu. 2024-2025 ikasturtean, beste zerbitzu digital eta hezkuntza plataforma batzuekin integratzea indartuko da, hala nola Classroom eta Moodle-ekin, kudeaketa akademikoaren eta irakaskuntzako eta ikaskuntzako prozesuaren artean arintasun handiagoa bermatzeko.
- Eskolako informazioa ustiatzeko prozesuak hobetuko dira, eta horrek aukera emanen du informazio zehatzagoa sortzeko, datu eskaerei erantzuteko eta erabakiak hartzeko funtsezkoak diren hezkuntza adierazleak sortzeko.

Ikaskuntza ingurune birtualak eta tresna digitalak

- Ikaskuntza ingurune birtualen eta tresna digitalen erabilera indartuko da, teknologiak curriculumean txertatzen jarraitzeko. Sarbide oro segurua izatea, bai eta plataforma horietarako sarbidea erraza eta irisgarria izatea lehenetsiko da.
- Beste autonomia erkidego eta eskualde batzuekiko lankidetzat sustatuko da, jardunbide hobeak partekatzeko eta teknologia berriak eskuratzeko.

Digitalizazioa sustatzea hezkuntzan

- Nafarroako Gobernuaren lehentasunekin bat etorritik, hezkuntzaren digitalizazioa sustatuko da STREAM-AI sarearen eta ikasNOVA gela bidez. Gainera, proiektu berritzaileak sustatuko dira, eskaera teknologiko berrietara etengabe egokitu ahal izateko.

Konektibitatea eta komunikazioak

- Zerbitzuak ikastetxeen konektibitatea hobetzen jarraituko du, banda zabala handitzeko eta WiFi sareak eguneratzeko helburuekin, ikasle eta irakasle guztiendako sarbide etengabea eta segurua bermatzeko.

IKT azpiegitura eta ekipamendua

- Ekipamendua hornitzeko planarekin jarraituko da, gailuak banatzea eta ordezteko eta panel interaktiboak eta elementu osagarriak instalatzea barne hartuta. Gainera, dauden ekipoa eguneratuko dira, teknologia berriei bateragarriak direla bermatzeko.
- Ikastetxeekin elkarlanean lan egingen da ekipamendua behar bezala ezartzeko eta erabiltzeko, eta laguntza tekniko espezializatua emanen da.

Prestakuntza eta aholkularitza

- Irakasleendako tresna digitalei eta metodologiei buruzko prestakuntza espezifiko eskaintzen jarraituko da, ikasgelan teknologia integratzeko beharrezkoak diren trebetasunak dituztela bermatzeko. Helburua da irakasleen % 90ek gutxienez gaitasun digitalei buruzko A2 maila lortzea 2024-2025 ikasturtearen amaierarako.

4.9.3. ikasNOVA Baliabide Digitalen Zentroa

ikasNOVA Baliabide Zentroa 2024-2025 ikasturterako funtsezko proiektu estrategikoa da, eta Nafarroan hezkuntza digitalizazioa sendotzea du helburu. Zentro hori erreferente bihurtuko da berrikuntza teknologikoan eta metodologikoan, eta hezkuntza sistema ingurune erabat digitala bihurtzeko behar diren baliabideak emanen ditu.

ikasNOVA Baliabide Zentroaren lehentasunak 2024-2025 ikasturterako:

1. Foru dekretua onestea

- 2024-2025 ikasturtean, ikasNOVA Baliabide Zentroaren sorrera, antolaketa eta funtzionamendua arautzen duen Foru Dekretua izapidetuko da, zentroa 2025-2026 ikasturtean martxan jartzeko. Hori funtsezko urratsa izanen da Nafarroan hezkuntzaren eraldaketa digitala bultzatzeko.

2. Irakasleen garapen profesionala

- Zentroak etengabe prestatzeko aukerak emanen ditu, irakasleek beharrezko gaitasun digitalak eskuratzeko. Horrek barne hartuko ditu teknologia emergenteen erabilerari buruzko online eta aurrez aurreko ikastaroak eta gaitasun digitalen ziurtapen programak.
- Gainera, irakaskuntzako gaitasun digitalak egiaztatzea bultzatuko da, eta ziurtatuko da irakasleen % 100ek gaitasun digitalen ziurtagiria lortu duela #DigCompEdu esparruaren barruan.

3. Irakasleen gaitasun digitala egiaztatzea

- Ikasturtearen mugari garrantzitsuenetako bat irakasleen gaitasun digitala egiaztatzea izanen da. Prozesu horrek, Telekomunikazioetako eta

Digitalizazioko Zuzendaritza Nagusiarekin lankidetzan, ikasleei aukera emanen die, hezkuntza etapetan aurrera egin ahala, gaitasun digitaleko mailak iragaztatzen hasteko eta horietan aurrera egiteko, Europako esparruen arabera.

4. Hezkuntzako berrikuntza teknologikoa

- Zentroak hezkuntza prozesuetan teknologia emergenteak ezartzea sustatuko du, hala nola adimen artifiziala eta errealitate areagotua. Hezkuntzan teknologia erabiltzea sustatuko da ikasleen interakzioa eta konpromisoa hobetzeko, hezkuntza esperientzia eraldatzeko helburuarekin.
- IkasNOVA gela esperimentazio pedagogikorako gune gisa finkatuko da, irakaskuntza metodologiaren berrikuntza ahalbidetuz.

5. Hezkuntza baliabide digitalak

- IkasNOVA Baliabide Zentroak Hezkuntza Baliabide Irekien (HBI) gordailu bat garatu eta edukiko du. Nafarroako irakasle guztien eskura egonen da. Gordailu hori kalitate handiko curriculum-materialen eta multimedia-baliabideen banku bat izanen da, eta askotariko hezkuntza testuinguruetan berrerabili eta egokitzen ahalko dira.
- Zentroak, halaber, irakasleek eduki digitalak sortzea sustatuko du, tokiko, nazioko eta nazioarteko lankidetzan eta esperientzia trukea bultzatzeko.

ikasNOVA gelaren deialdia 2024-2025 ikasturterako

European Schoolnet-en *Future Classroom Lab* delakoan oinarritutako ikasNOVA gela programa hedatzen jarraituko da. Aurreko ikasturteetan bezala, 2024-2025 ikasturtean zehar sare publikoko ikastetxeek deialdia egingen zaie ikastetxeko proiektua aurkezteko; hala, ikastetxe interesdunen zerrenda ordenatu bat edukiko dugu, erreferentzia izanen dena ikasNOVA gelako jarduerak planifikatzeko 2025-2026 ikasturterako.

186. taula: 2024-2025 ikasturtean ikasNOVA gela gune espezifikoak izanen duten ikastetxeak

Instalazio mota	Instalazio kopurua*
ikasNOVA gelak dituzten ikastetxeak	85

Iturria: Hezkuntzako Teknologien eta IKT Azpiegituren Zerbitzua

4.10. Lanbide Heziketa

4.10.1. 2030 Agenda

Lanbide Heziketa (LH) funtsezkoa da Nafarroan Garapen Jasangarrirako 2030 Agendaren helburuak betetzeko. Nazio Batuen Erakundeak (NBE) sustatutako ekimen globala da, eta, besteak beste, pobrezia, hezkuntza, klima aldaketa eta genero berdintasuna bezalako erronkei heldu nahi die. Lanbide Heziketa motor erabakigarria da eskualdearen garapen ekonomiko eta sozialerako, eta 2030 Agendan ezarritako Garapen Jasangarrirako Helburu (GJH) batzuekin bat egiten du.

Lanbide Heziketa eta 2030 Agendarekin duen lotura

1. 4. GJHa: Kalitatezko hezkuntza

Nafarroako lanbide heziketa zuzenean lotuta dago 4. GJHarekin, zeinak hezkuntza inklusiboa, ekitatiboa eta kalitatezkoa bermatzea baitu xede. Eskualdeko LHko programak lan merkatuaren eskaera berrietara egokitzeko eta etorkizuneko lanpostuetarako beharrezkoak diren trebetasun teknikoak eta praktikoak emateko diseinatu dira. Nafarroak hezkuntza eskaintza modernizatzeko estrategiak garatu ditu, eta LHk, gaitasun teknikoak ez ezik, zeharkako trebetasunak ere eskaintzen dituela bermatu nahi du, hala nola sormena, pentsamendu kritikoa eta talde lana, horiek guztiak funtsezkoak egungo gizartean.

2. 8. GJHa: Lan duina eta hazkunde ekonomikoa

Nafarroako lanbide heziketa 8. GJHarekin estu lotuta dago; izan ere, lan duina lortzea sustatzen du, eskari handiko lanbideetan pertsonak gaitzearen bidez. LHko heziketa zikloak bat datoz eskualdeko ekonomian funtsezkoak diren sektoreekin, hala nola industria automotrizarekin, nekazaritza jasangarriarekin, energia berriztagarriekin eta informazioaren teknologiek. Irakaskuntzaren kalitatea etengabe hobetzeak eta Lanbide Heziketaren eta tokiko enpresen arteko loturak gazteen langabezia murrizten laguntzen dute eta hazkunde ekonomiko jasangarria bultzatzen dute.

3. 9. GJHa: Industria, berrikuntza eta azpiegitura

Nafarroako lanbide heziketaren garapena sektore estrategikoetara bideratzen da, hala nola digitalizaziora eta energia berriztagarrietara, 9. GJHarekin bat etorritik. Nafarroak berrikuntzaren aldeko apustua egiten du, teknologia berriekin eta ekonomia berderanzko trantsizioarekin lotutako gaitasunak garatzea sustatuz. Gainera, eraldaketa digitalarekin lotutako moduluak dituzten LHko zikloak sustatzen ari dira, etorkizuneko langileak horrekin lotutako sektoreak zuzentzeko prestatzeko.

4. 5. GJHa: Genero berdintasuna

Nafarroako lanbide heziketak, halaber, hezkuntza eta lan esparruko genero desberdintasunei heldu nahi die. Horretarako, politika aktiboak garatzen ari dira emakumeek tradizioz gizonak nagusi diren sektoreetan parte har dezaten sustatzeko, hala nola ingeniariaritzan, teknologian eta industrian. Gainera, aukera berdintasuna prestakuntza programen lehentasunetako bat da, sarbidean eta garapen profetionalean ekitatea sustatzeko.

Erronkak eta aukerak

Aurrerapenak egin diren arren, Nafarroako LHk 2030 Agendaren helburuak erabat betetzeko erronkei aurre egin behar die. Erronka garrantzitsuenetako bat enpresen eta prestakuntza zentroen artean integrazio handiagoa lortzea da, ikasleek kalitatezko prestakuntza lortzen dutela eta ondoren lana eskuratzen dutela bermatzeko. Era berean, etengabeko prestakuntzaren kultura sustatzen jarraitzea beharrezkoa da, profesionalak lan merkatuaren aldaketetara egokitu ahal izateko.

Bestalde, aukerak lotuta daude jasangarritasunarekin eta digitalizazioarekin zerikusia duten gaitasunen eskaera gero eta handiagoarekin. Nafarroak potentzial handia du energia berriztagarrien prestakuntzan eta ekonomia zirkularreranzko trantsizioan erreferente bihurtzeko, eta, hain zuzen, LHk rol erabakigarria izan dezake sektore horietan enplegua sortzeko eta aztarna ekologikoa murrizteko.

Ondorioa

Nafarroako lanbide heziketa funtsezko tresna da 2030 Agendaren helburuak lortzeko. Lan merkatuaren beharretara egokitutako kalitatezko hezkuntza inklusiboaren bidez, LHk eskualdearen hazkunde ekonomikoa ez ezik, gizarte bidezkoagoa, jasangarriagoa eta berdinzaleagoa sortzen ere laguntzen du. Gorabidean dauden sektoreen eskaerak prestakuntza eskaintzarekin integratzeko etengabeko ahaleginek ziurtatzen dute LHa etorkizun jasangarriagoranzko eraldaketan euskarri bat dela.

2023-2024 ikasturtean Lanbide Heziketako ikastetxe bateratuetan eskainitako modalitate eta bideetan, prestakuntza ziklo guztietan matrikulatutako ikasleei buruzko datuak ematen dira hurrengo taula honetan.

187. taula: Lanbide Heziketako ikastetxe bateratuetako ikasleak. 2023-2024

Titulartasuna	Ikastetxe bateratua	Ikasleak		
		G	E	Guztira
Publikoa	ETI IBP	897	668	1.565
	Maria Ana Sanz Administrazioa, Merkataritzako eta Informatikako IB	762	593	1.355
	Nafarroako Lanbide Eskola Tekniko Sanitarioa IB	418	825	1.243
	Donapea IIP	653	379	1.032
	Burlada LH IB	288	584	872
	Lizarrako II Politeknikoa	469	305	774
	Virgen del Camino IIP	670	56	726
	Donibane IB	439	93	532
	Hezitzaile Eskola II	61	478	539
	Nekazaritza eta Basogintzako II	345	177	522
	Tafalla IIP	339	195	534
	Uharte IIP	313	188	501
	Lumbier IB LH	301	86	387
	Energia Berriztagarrien Goi Mailako II	317	20	337
	Elizondo Lanbide Eskola IIP	131	86	217
	Sakana LH IIP	157	45	202
	Ikasleak guztira ikastetxe bateratu publikoetan	6.560	4.778	11.338
Pribatua	Politécnico Salesianos IB	600	88	688
	Cuatrocientos IB	378	250	628
	María Inmaculada IB	79	282	361
	Karlos III IB	99	164	263
	Nafarroako Eskola Politeknikoa IB	28	149	177
	Eraikuntzako Lan Fundazioa IB	59	2	61
	Ikasleak guztira ikastetxe bateratu itunduetan	1.243	935	2.178
Ikasleak guztira ikastetxe bateratuetan		7.803	5.713	13.516

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Nafarroako Lanbide Heziketako sistemaren indarguneetako bat da ikastetxe bateratuen sare zabala bat dagoela (publikoak nahiz itunduak), eta Nafarroan LHn matrikulatutako ikasleen % 86,9 ikastetxe horietan matrikulatuta dagoela.

Bestalde, eskaintako titulazioak eta heziketa zikloak, Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako Zuzendaritza Nagusiaren eskumena diren lanbiderako irakaskuntzetako teknikari eta goi mailako teknikari tituluei eta haien espezializazio ikastaroei dagozkienak (Lanbide Heziketako irakaskuntzak, Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide irakaskuntzak eta Kirol irakaskuntzak), eta azken ikasturteetan izan duten bilakaera beheko taulan ageri dira.

188. taula: Eskaintako teknikari eta goi mailako teknikari tituluen kopuruaren bilakaera

Ikasmaila	Erdi maila (Teknikari titulua)	Goi maila (Goi mailako teknikari titulua)	Guztira
2009/10	32	46	78
2010/11	34	48	82
2011/12	32	47	79
2012/13	32	48	80
2013/14	34	51	85
2014/15	37	51	88
2015/16	38	52	90
2016/17	42	51	93
2017/18	40	55	95
2018/19	41	61	102
2019/20	41	61	102
2020/21	43	60	103
2021/22	51	65	116
2022/23	51	71	122
2023/24	51	73	124

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Lanbide Heziketako erdi mailako zikloetan, erdi mailako ziklo presentzial baten 2. maila egiten ari diren ikasleen % 13,2 LH Dualeko modalitatean ari dira (ehuneko 1,6 puntu gehiago 2022-2023 ikasturteko kopuruaren aldean).

Lanbide Heziketako goi mailako zikloetan, goi mailako ziklo presentzial baten 2. maila egiten ari diren ikasleen % 19,4 LH Dualeko modalitatean ari dira (2022-2023 ikasturteko kopuruaren antzekoa).

Lanbide Heziketa antolatu eta integrazteari buruzko martxoaren 31ko 3/2022 Lege Organikoak Lanbide Heziketako heziketa ziklo guztien izaera duala ezarri du; beraz, 2023-2024 ikasturtean ziklo bat hasi duten ikasleak azkenak izanen dira modalitate duala martxoaren 31ko 3/2022 Lege Organikoa ezarri baino lehenagoko ereduaren arabera egiten.

189. taula: Lanbide Heziketa Dualari buruzko datuak. 2023-2024

LH DUALA	Ikastetxeak	Zikloak	Ikasleak LH Dualeko enpresan		
			G	E	Guztira
LH Berezia	2	2	12	4	16
Oinarrizko maila	7	8	64	30	94
Erdi mailako zikloa	14	22	208	114	322
Goi mailakoa	17	26	336	174	510
Guztira	25	58	620	322	942

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

4.10.2. Lanbide Heziketa Duala

Nafarroako Foru Komunitatean, 2023-2024 ikasturtean Lanbide Heziketa Duala garatu da Lanbide Heziketako 25 ikastetxetan, 58 heziketa ziklotan, eta 942 ikaslek eta 1.100 enpresak baino gehiagok parte hartu dute. Aurreko ikasturtearekin alderatuta, 21etik 25era igo da LH Duala garatzen duten LHko ikastetxeen kopurua, eta 812tik 942ra, berriz, ikasleen kopurua. Erdi eta goi mailako zikloetan, bigarren mailako ikasleetatik ia % 15,6 ari dira LH Dualeko modalitatean.

Gainera, Lanbide Heziketa antolatu eta integratzeari buruzko martxoaren 31ko 3/2022 Legearen eta Lanbide Heziketaren izaera dual berriaren testuinguruan, Hezkuntza Departamentuak izaera duala ezartzea planifikatu du 2023-2024 ikasturtean, Lanbide Heziketako 16 ikastetxek parte hartu zuten "talde eragilearen" esperientzian oinarrituta. Honako jarduketak hauek nabarmendu daitezke:

- Topaketa estrategikoak Nafarroako eskualde eta lurraldeetako eragile ekonomikoekin eta ekoizpen sektoreekin.
- Konpromiso akordioak Nafarroako Enpresarien Konfederazioarekin eta haren enpresa elkartuekin, LHren izaera duala ezartzeko eta garatzeko lankidetzak publiko-pribatuari buruzko dibulgazio eta sentsibilizazio ekintzak egiteko.
- Enpresako tutoreentzako erakunde prestakuntzak diseinatzea.
- Nafarroan ezarritako oinarrizko, erdi mailako eta goi mailako zikloen ikasketa planak eguneratzea, martxoaren 31ko 3/2022 Lege Organikoaren eta haren arau eta erregelamenduzko garapenaren ondoriozko aldaketetara egokitzeko.
- Lanbide Heziketako ikasleei enpresako prestakuntza emateko lankidetzak hitzarmenaren eredia egokitzeko.

Enpresetan prestakuntza praktikak egiten dituzten ikasleak Gizarte Segurantzaren sisteman sartzea (lantokiko prestakuntzako modulua, modalitate dualeko praktikak).

Gizarte Segurantzaren Lege Orokorren testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 8/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren berrogeita hamabigarren xedapen gehigarriak ezartzen du praktikak egiten ari diren ikasleak Gizarte Segurantzaren sisteman sartu behar direla 2024ko urtarrilaren 1etik aurrera.

Horretarako, 2023-2024 ikasturtearen hasieran, Hezkuntza Departamentuak gailu bat ezarri du "Educa" kudeaketa akademikorako programa informatikoaren bidez. Gailu horren bidez, Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako Zuzendaritza Nagusiak ikastetxe publikoetako ikasleen Gizarte Segurantzako alta kudeatu eta egiten du. Gailu hori Lanbide Heziketako ikastetxe itunduei eskaini zaie, ikasleen altak kudeatu eta egin ditzaten.

190. taula: Nafarroako Lanbide Heziketa Dualaren datuak, sexuaren eta ikasketen arabera. 2023-2024 ikasturtea

	Erdi mailako zikloa			Goi mailakoa			Guztira		
	G	E	Guztira	G	E	Guztira	G	E	Guztira
2. maila dualeko ikasleak	208	114	322	336	174	510	544	288	832
2. mailako ikasleak	1.522	917	2.439	1.605	1.019	2.624	3.127	1.936	5.063
Ehunekoa	13,7	12,4	13,2	20,9	17,1	19,4	17,4	14,9	16,4

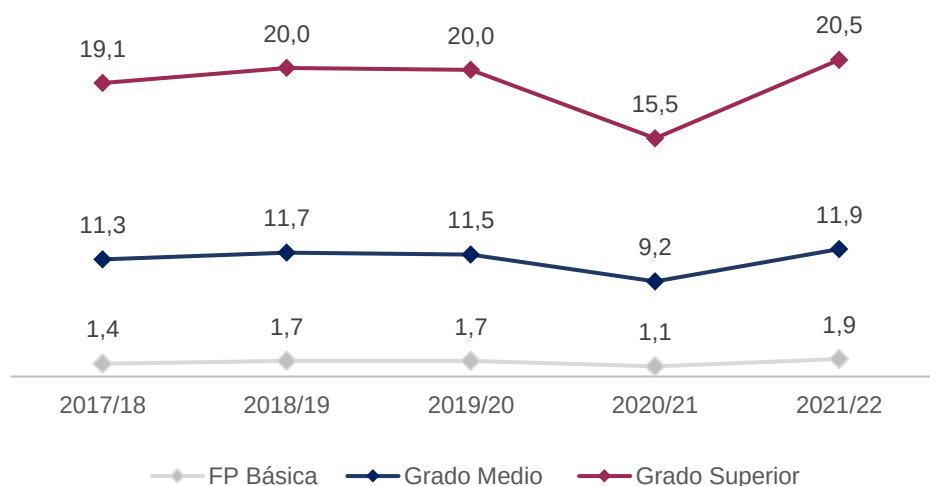
Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

4.10.3. Lanbide Heziketako ikasleak Gizarte Segurantzaren afiliatzea

Urriaren 30eko 8/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako Gizarte Segurantzaren Lege Orokorraren testuategina, "Prestakuntza programetan sartuta dauden prestakuntza praktikak edo kanpoko praktika akademikoak egiten dituzten ikasleak Gizarte Segurantzaren sisteman sartzea" izenekoak, 2024ko urtarrilaren 1ean jarri zen indarrean. Hala, enpresetan praktikak egiten dituzten Lanbide Heziketako ikasle guztiak Gizarte Segurantzaren alta emanda egon behar dira.

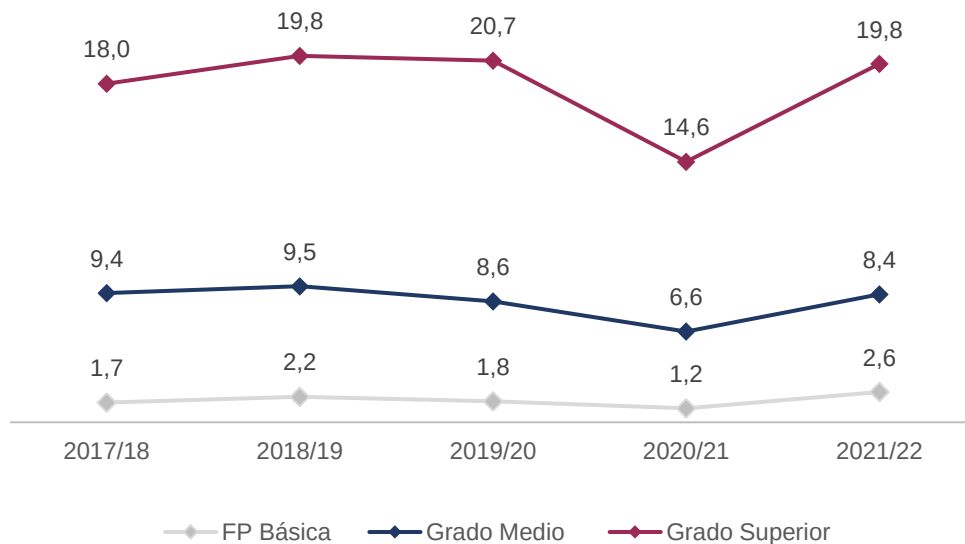
Gizarte Segurantzako batez besteko afiliazio tasarik handiena goi mailako heziketa zikloetan matrikulatutako ikasleena da (% 20,5 2021-2022 ikasturtean), erdi mailako ikasleentzaren ia bikoitza (% 11,9). Oinarritzko LHren batez besteko afiliazio tasa oso txikia da (% 1,9); dena den, kontuan hartu behar da ikasle guztien % 13,7k 15 urte dituela, % 67,0k 16 eta 17 urte bitarte, eta % 19,3k soilik dituela 18 urte edo gehiago (batez ere 18 urte). 2017-2018 ikasturteetik izandako bilakaera kontuan hartuta, matrikulatutako ikasleentz batez besteko afiliazio tasak nahiko egonkor mantendu dira hiru mailatan, 2020-2021 ikasturteetakoak izan ezik; izan ere, informazioa 2020ko azarokoa da, eta beraz COVID-19aren pandemiak ekarri zuen ezohiko egoeraren eraginpekoa da. Jaitsiera argiagoa da goi mailako zikloan, batez besteko afiliazio tasa handienak baititu.

176. grafikoa: LHn matrikulatutako ikasleentz batez besteko afiliazio tasaren bilakaera, zikloaren arabera. Espainia

Iturria: Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioa. Hezkuntza sistemako LHko ikasketetan matrikulatutako ikasleentz Gizarte Segurantzaren afiliazio estatistikak

177. grafikoa: LHn matrikulatutako ikasleen batez besteko afiliazio tasaren bilakaera, zikloaren arabera. Nafarroa

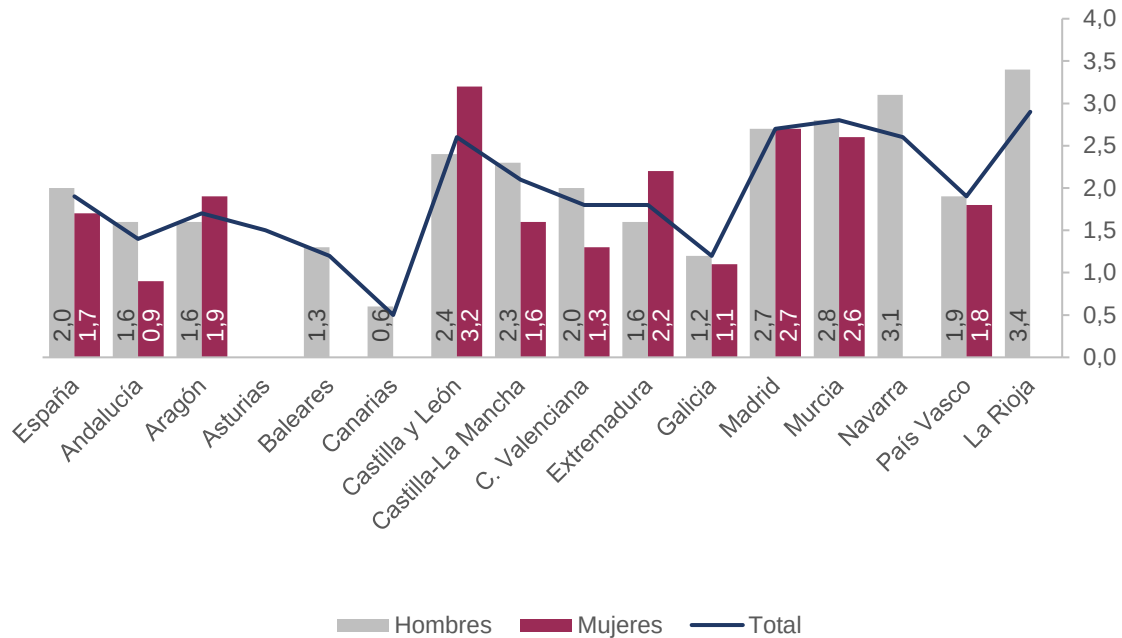

Iturria: Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioa. Hezkuntza sistemako LHko ikasketetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako afiliazio estatistika

Gizarte Segurantzaren afiliatutako ikasleen ehunekoak 2017-2018 ikasturtetik adinka izan duen bilakaera kontuan hartuta, ikusten da bai erdi mailako zikloan, bai goi mailako zikloan, 20 urtetik beherakoen aldakuntzak oso txikiak direla, 35 urtetik gorakoen kasuan bezala, eta afiliazio hazkundeak tarteko adinetan kontzentratzen direla. 2. grafikoa: Erdi mailako eta goi mailako Lanbide Heziketan matrikulatutako ikasleen batez besteko afiliazio tasaren bilakaera, adinka. Jarri edo ez jarri baloratu behar da.

2021-2022 ikasturtean oinarritzko LHko heziketa zikloetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako batez besteko afiliazio tasa oso txikia da (% 1,9). Hala ere, kontuan hartu behar da % 13,7k 15 urte dituela, % 67,0k 16 eta 17 urte, eta % 19,3k bakarrik 18 urte edo gehiago (batez ere 18 urte). Sexuaren arabera ere ez dago alde esanguratsurik; kasu honetan, gizonen ehunekoa zertxobait handiagoa da (% 2,0) emakumeena baino (% 1,7). Autonomia erkidegoka, ez dago oso esanguratsua den baliorik; are gehiago, autonomia erkidegoren batean, ehunekoak ez ditu betetzen hedapenerako ezarritako ordezkagarritasun balioak. Nolanahi ere, baliorik altuenak Errioxakoak (% 2,9), Murtziakoak (% 2,8) eta Madrilgo Erkidegokoak (% 2,7) dira. Balio txikiak, aldiz, ordezkagarritasun irizpideak betetzen dituzten erkidegoetakoak dira: Kanariak (% 0,5), Galizia (% 1,2) eta Balear Uharteak (% 1,2). Autonomia erkidegoka eta sexua kontuan hartuta, egoera desberdinak ematen dira bi sexuen artean, nahiz eta aldeak oso txikiak izan. Gainera, ikasle emakumeak gutxiago dira (% 29,5), eta, beraz, zenbait autonomia erkidegotan ehunekoa ez da adierazgarria.

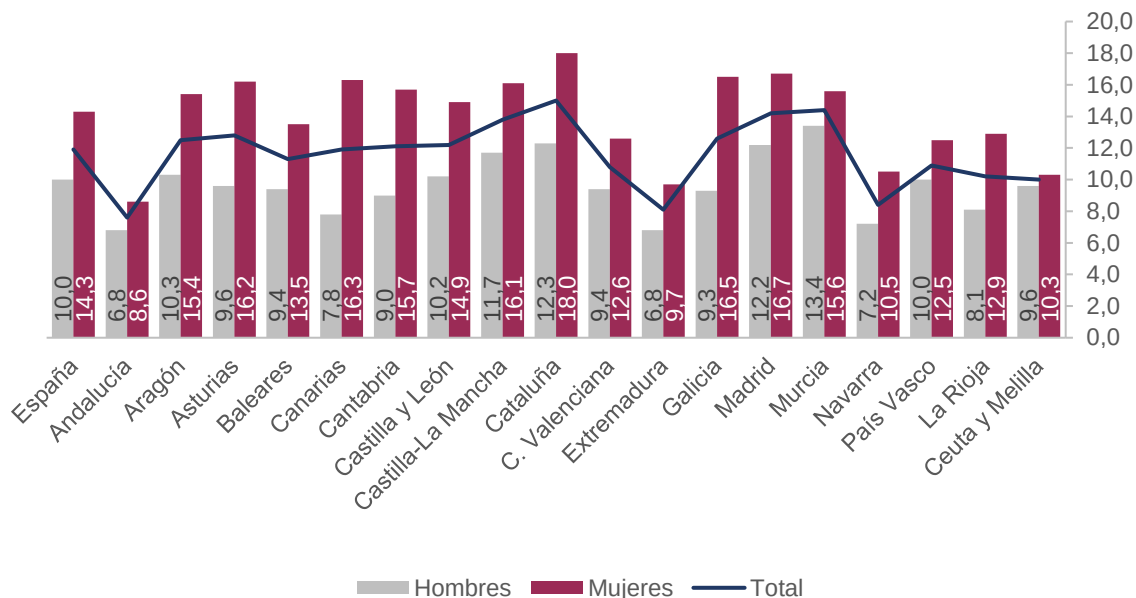
178. grafikoa: Oinarrizko LHn matrikulatutako ikasleen batez besteko afiliazio tasa, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2021-2022 ikasturtea

Iturria: Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioa. Hezkuntza sistemako LHko ikasketetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako afiliazio estatistika

2021-2022 ikasturtean, erdi mailako heziketa zikloetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako batez besteko afiliazio tasa % 11,9koa izan zen. Balio altuenak Katalunian (% 15,0), Murtzian (% 14,4) eta Madrilgo Erkidegoan (% 14,2) izan ziren, eta txikienak, berriz, Andaluzian (% 7,6), Extremaduran (% 8,1) eta Nafarroako Foru Komunitatean (% 8,4). Emakumeen afiliazio tasa (% 14,3) gizonena baino nabarmen handiagoa da (% 10,0). Egoera hori autonomia erkidego guztietan ematen da, eta bi sexuen ehunekoen arteko alderik handienak Kanarietan (+ 8,5), Galizian (+ 7,2), Kantabrian (+ 6,7) eta Asturiasko Printzerrian (+ 6,6) daude. Bi sexuen arteko ehuneko berdintsuenak dituzten erkidegoak honako hauek dira: Ceuta eta Melilla (+ 0,7), Andaluzia (+ 1,8), Murtzia (+ 2,2) eta Euskal Autonomia Erkidegoa (+ 2,5).

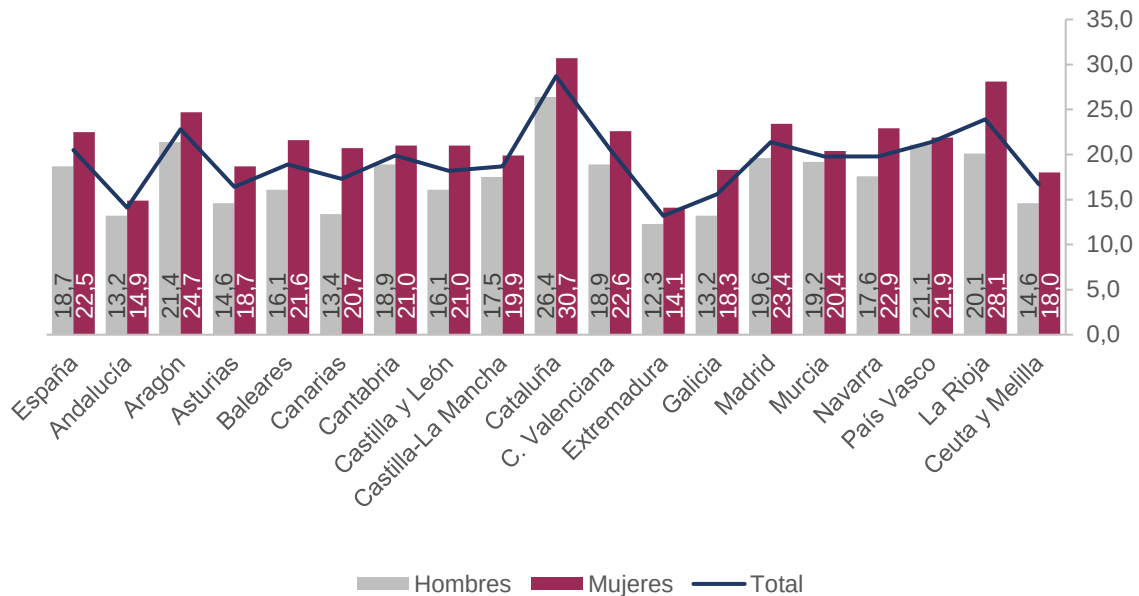
179. grafikoa: Erdi mailako LHn matrikulatutako ikasleen batez besteko afiliazio tasa, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2021-2022 ikasturtea

Iturria: Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioa. Hezkuntza sistemako LHko ikasketetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako afiliazio estatistika

2021-2022 ikasturtean, goi mailako heziketa zikloetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako batez besteko afiliazio tasa % 20,5ekoa izan zen. Kataluniak izan zuen ehunekorik altuena (% 28,7), eta horren ondotik Errioxa (% 23,9) eta Aragoi (% 22,8) nabarmendu ziren. Balio txikiak, berriz, Extremaduran (% 13,2), Andaluzian (% 14,1) eta Galizian (% 15,6) izan ziren. Emakumeen afiliazio tasa (% 22,5) gizonena baino nabarmen handiagoa da (% 18,7). Egoera hori autonomia erkidego guztietan ematen da, eta bi sexuen ehunekoen arteko alderik handienak Errioxan (+ 8,0), Kanarietan (+ 7,3), Balear Uharteetan (+ 5,5) eta Nafarroako Foru Komunitatean (+ 5,3) daude. Bi sexuen arteko ehuneko berdintsuenak dituzten erkidegoak honako hauek dira: Euskal Autonomia Erkidegoa (+ 0,8), Murtzia (+ 1,2), Andaluzia (+ 1,7) eta Extremadura (% 1,8).

180. grafikoa: Goi mailako LHn matrikulatutako ikasleen batez besteko afiliazio tasa, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2021-2022 ikasturtea

Iturria: Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioa. Hezkuntza sistemako LHko ikasketetan matrikulatutako ikasleen Gizarte Segurantzako afiliazio estatistika

4.11. Landa eskola

“Landatartasun” terminoak erreferentzia egiten dio komunitate batek landa eremu geografikoarekin ezartzen duen loturari, baina komunitate bat landatarra dela jotzen da baldin eta, baliabide naturalen eskaintza dela-eta, biztanleek lortzen badute lurraldearekiko halako atxikimendua garatzea non prest baitaude gizarte bat eraikitzeko baliabide horietan oinarrituta. Beraz, toki jakin batean bizitzea baino zerbait gehiago da: harekin identifikatzeko modu bat ere bada.

Landa eskola publikoa da, txikia da eta herrikoa da.

Testuinguruan kokatutako zerbitzua ematen du, eta zerbitzu horren antolaketan eta jardueran eragin handia dute lurraldearen ezaugarri sozialek, kulturek, demografikoek eta ekonomikoek.

Era berean, ikastetxe horiek eginkizun sozial bikoitza betetzen dute. Alde batetik, herrietako haurrentzat hezkuntzarako atea dira, eta bestetik, lurraldea garatzeko funtsezko zerbitzua dira, tokiko ekintzailatzarako prestatzea eta biztanleak errotzea ahalbidetzen dutelako.

Landa eskolek ikasleen eta familien hezkuntza eskariei erantzuten diete. Eskari txikiak izaten dira oro har, eta ez dute eskola mailakatu eta “osatuak” eratze biderik ematen, 3-12 urte bitarteko eskola maila dagokienez. Horren ordez, adin desberdinetako ikasleak talde-ikasgela berean elkartzen dira eta irakasle bat dago talde bakoitzeko, adin desberdinetako haurrekin lan egiten duena aldi berean (Haur Hezkuntzako 2. zikloa eta Lehen Hezkuntza). Horregatik *maila anitzeko eskola* deitzen zaie.

Nafarroan honela definitzen dira landa eskolak: landa lurraldeetan kokatutako ikastetxe publikoak, bederatzi unitate edo talde baino gutxiago dituztenak, Haur eta Lehen Hezkuntzaren etapetako haurrei hezkuntza zerbitzua ematen dietenak, ikasgela guztiak edo ikasgeletako batzuk maila anitzekoak izanda.

Nafarroako landa eremu guztiek dituzte horrelako ikastetxeak. Besteak beste:

- Eskola unitarioa da ikasle guztiak talde-ikasgela bakarrean elkartzen dituen
- Eskola "osatugabea" da Haur eta Lehen Hezkuntzako maila batzuk falta dituen
- Landa eskola osatua da maila guztiak dituen, denak edo batzuk maila anitzeko ikasgeletan bilduta.

(*Eskola mailakatua edo osatua da hezkuntza maila bakoitzeko talde bat duena gutxienez, eta, beraz, ez da landa eskolatzat jotzen).

Berezitasun horiek, alegia, landatartasunak eta maila aniztasunak, metodologia didaktiko askotarikoak eta malguak bilatzera behartzen dituzte irakasleak, eta koordinazio eta lankidetzarako espazioak behar dira ikastetxe bateko taldeak eta hurbileko ikastetxeetakoak elkartzeko. Kasu askotan zonako irakasle taldeak ere osatzen dira hezkuntza proiektu beraren inguruan.

Horrek guztiak hezkuntza eredu desberdin eta berezi bilakatzen ditu landa eskolak. Erronka pedagogikotzat dute berrikuntza, eta inklusiorako, ekitaterako eta kalitaterako eraldaketa ahalbidetzen die.

Eskolatzeari buruzko ikuspegi orokorrak eta eskolek udalerrien arabera duten banaketak argi eta garbi adierazten dute zein sakabanatuta dagoen eskolatzeara. Hala, Iruñean 43 ikastetxe daude, tipologia askotakoak, eta Nafarroako beste 109 udalerritan eskola bakarra dute, betiere publikoa. Horietatik 62 landa eskolak dira.

- **Ezaugarriak**

Ez dago landa eskolaren definizio zehatzik, eskola bakoitza bakarra delako, herri bakoitza bezala. Hala ere, guztiek gutxi-asko partekatzen dituzten ezaugarri orokor batzuegatik bereizten ahal dira.

- Normalean herri txikien behar espezifikoak erantzuten dien eskola mota da. Nahiz eta herri horiek iraganean, oro har, nekazaritza, abeltzaintza edo basogintza jardueri edo eratorriei lotutako ekonomia izan duten, egun ezaugarri ekonomiko lausoagoak dituzte, zerbitzuen eta turismoaren arloko jardueren gehikuntza dela eta.
- Herriko helduak eta aurreko belaunaldiak eskola berean eskolatuak izan ohi dira. Horregatik, oso sendoak izaten dira eskola komunitateari eusten dioten loturak.
- Eskola herriari bizia ematen dion erakundea da eta herria ezin da ulertu eskolarik gabe. Horregatik, biztanle guztiek ikastetxea balioetsi eta harekin modu aktiboan elkarlanean jardun ohi dute.
- Eskolak harreman handia izan ohi du herriko udalarekin. Udalak ikastetxeari laguntzen dio bere esku dituen baliabideak emanez: instalazioak eta mantentzea, jarduerak, laguntza ekonomikoak, etab.
- Komunitateak, aldi berean, eskolaren instalazio eta zerbitzuak erabiltzen ditu herriko jardueretarako.
- Beren ezaugarriengatik –sustraiak, landatartasuna, komunitatearekiko eta ingurunearekiko harreman handia eta taldekatzeak–, ikastetxe hauek berariazko

prestakuntza duten irakasleak behar dituzte. Landa eskolako irakasleek urtez urte aldatzen diren egoera, maila eta adinetara egokitzuz gauzatu behar dute beren lana.

- Eremu bereko ikastetxeek irakasle espezialistak partekatzen dituzte. Hori dela-eta, beharrezkoa da ikastetxeen arteko koordinazioa.
- Funtsezkotzat jotzen da landa eskola hurbileko gizarte, natura eta kultura ingurunera egokitzea eta ikaskuntza harekin lotzea. Hori lortzeko, funtsezkoak dira esperientazio hezigarria eta pedagogia aktibo, inklusibo eta lankidetzazkoen garapena.
- Landa eskoletako taldekatzeak aldakorrek dira maila bakoitzean eskolatutako haurren kopuruaren arabera eta eskolaren antolaketari buruz hartzen diren erabakien arabera.
- Maila anitzeko taldeetan beharrezkoa da haurren arteko laguntza eta elkarlanerako jarrera.
- Ikasleen kopurua urria bada, baliteke gertuko beste ikastetxe batzuekin batera jarduerak egin beharra.
- Landa eskola oso ingurune egokia da ikasle eta familia guztiek eta herriko komunitate osoak parte hartzeko jarduerak antolatzeko.
- Jantoki eta garraio zerbitzu osagarriak antolatzeko zailak dira, eta funtzionatzeko baliabide eta babes egokiak behar dituzte.
- Ikastetxe hauetan irakasleen mugikortasuna izugarri handia izaten da, eta horrek zaildu egiten du epe luzeko proiektuak garatzea.

Eranskinean, landa eskolak jaso dira.

25.
eransk
ina

Landa eskolek hainbat hizkuntza eredu eskaintzen dituzte, haien aniztasunaren erakusgarri:

191. taula: Hizkuntza ereduaren arabera laburpena

Hizkuntza ereduak	2019/20		2020/21		2021/22		2022/2023		2023/2024	
	Ikasl.	Unitate kop.	Ikasl.	Unitate kop.	Ikasl.	Unitate kop.	Ikasl.	Unitate kop.	Ikasl.	Unitate kop.
D ereduak	1.455	139	1.548	152	2.488	209	2.577	218	2.437	197
IIP programa	7	1	5	1						
G/A ereduak	742	72	569	58	704	69	717	63	1.024	97
D eta G/A ereduak	198	17	155	15	163	12	27	4	754	59
G/A eta IIP ereduak	795	75	928	87	1.077	101	1.123	105	849	81
Guztira	3.197	304	3.205	313	4.432	391	4.444	390	5.064	434

Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

Eremu hauetan jaiotze tasa aldakorra denez, landa eskoletako taldekatzeak ere aldakorrak dira maila bakoitzean eskolatutako haurren kopuruaren arabera eta eskolaren antolaketari buruz hartzen diren erabakien arabera. Errealitate hain konplexu hori ezagutzea interesgarria izan daiteke.

26.
eransk
ina

Inguru edo zona bateko ikastetxeen arteko lan koordinatuak garrantzi handia hartzen du, aukera ematen baitu irakasleak edota baliabideak partekatzeko eta hezkuntza- zein zerbitzu-proiektu bateratuak garatzeko.

Koordinazio hori errazte aldera, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuak, Nafarroako Irakaskuntza Publikoaren Kalitatea Hobetzeko Itunean (2018), hamabi koordinazio-eremu ezarri zituen. Gero antolaketa hori neurri batean aldatu zen 2019an, haren funtzionamendua hobetu nahian, eta horrek bide emanen die hezkuntza errealitate aurreratuagoi eta partekatuagoi.

Bestalde, Nafarroako Eskola Kontseiluaren “Nafarroako Landa Eskola” monografian (2017), zeinean azaltzen baita zein den Nafarroako landa eskolaren egoera, honako hau adierazten da landa eskola berrirako proposamen gisa: “... landa eskolen multzoak koordinazio sareak diseinatu behar ditu, askotariko eskualdeetan hezkuntzaren, ingurumenaren, kulturaren eta gizartearen arloan dauden baliabideak partekatzeko moduan, jarduera horiek beren hezkuntza proposamenetan txertatuz, eta eskualdeko baliabideak ustiatzeko, ikasleen gizarteratzea sustatzeko eta tokian tokiko erakundeekin lankidetzarako bideak ezartzeko bide emanez.”

Honako hau argitaratu zen 2018-2019 ikasturtean: 329/2019 Ebazpena, ekainaren 7koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Landa Eskolen Sarea sortzeko oinarriak onesten dituena.

27.
eransk
ina

4.12. Beste administrazio batzuk eta hezkuntza

Txosten honen hainbat ataletan azaldu den bezala, hezkuntza jarduera gero eta zabalagoa eta dibertsifikatuagoa da. Hezkuntza jarduerak, arautuak ala ez-arautuak izan, pertsonen bizitza aktibo osoan landu behar direlako ideia gero eta orokorragoa denez, asko dira hezkuntzari loturiko jarduerak antolatzen dituzten erakunde publiko zein pribatuak.

Gaur egun araututako derrigorrezko hezkuntza eta derrigorrezkoaren ondoko hezkuntza ezin dira ulertu hainbat elkarte eta administrazioek sustatutako hezkuntza programekin lotzen dituzten sare

konplexuak kontuan hartu gabe. Elkarrekin eta administrazio horien artean daude, besteak beste, udalak, mankomunitateak, Hezkuntza Departamentuaz bestelako departamentuak, enpresak, komunikabideak, erakundeak, gizarte boluntariora eta irabazi asmorik ez duten beste erakunde batzuk.

Hain elkarlan konplexu horrek, besteak beste, gizarteak hainbat organismoen bidez hezkuntzari gero eta garrantzi handiagoa ematen diola nabarmentzeko abagunea ematen du. Txosten honek hartzen duen azterketa esparrua kontuan izanik, beharrezkotzat jo da, gehiegi sakondu gabe bada ere, proposamen horietako batzuei erreferentzia egitea. Daukaten garrantziagatik, esparru publikoko batzuk nabarmentzen dira: toki administrazioak, ingurumena, bakea eta bizikidetzak, ogasuna eta osasuna.

- ***Toki administrazioak***

Nafarroako toki erakundeek badituzte hezkuntzaren alorreko eskumen batzuk, toki araubidearen oinarriak arautzen dituen legeak aitortutakoak. Aipatutako arau horren 25. artikulua honako hau dio, besteak beste: "Derrigorrezko eskolatzeko betetzen dela ziurtatzeko zaintzan parte hartzea, eta dagozkien hezkuntza administrazioekin lankidetzan jardutea, ikastetxe berriak eraikitzeke beharrezkoak diren orubeak lortzeko. Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza edo Hezkuntza Bereziko zentro publikoak hartzen dituzten toki titulatasuneko eraikinen kontserbazioa, mantenua eta zaintza".

Nafarroako udalak Lehen Hezkuntzako ikastetxeen titularrak dira, eta horien mantentze lanez arduratzen dira. Ikastetxe horietan beste herri batzuetako ikasleei ere zerbitzua ematen bazaie, Nafarroako Gobernuak gastu horien zati bat ordaintzen laguntzen du. Bestalde, ohikoa da udalek beste ekarpen batzuk egitea ikastetxeei.

Arestian aipatutakoaz gain, toki erakundeek finkatuz joan den hezkuntza arloko eskaintza egiten dute, batzuetan, hezkuntza sistemarekin zuzenki lotuta eta, beste batzuetan, haur eta gazteei orokorrean bideratuta.

Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioaren (NUKF) elkarlanari esker, hezkuntza ekarpen hori nolakoa den jakiten ahal dugu, gutxi gorabehera. Horretarako, bereziki haurrei eta gazteei bideratutako kultura eta hezkuntza programei buruzko txosten bat eskatu zitzaion Nafarroako 2.000 biztanle baino gehiagoko udalerriei eta mankomunitate guztiei 2019ko udaberrian. Ordutik aurrera, udalen eta mankomunitateen webguneen bitartez bildu da informazioa, baita oinarritzko gizarte zerbitzuek bidalitako mezu elektroniko bidez ere.

Jasotako informaziotik nabarmentzekoa da udalen eskaintza oso ugaria dela. Hona hemen jardura horietako batzuk:

- Zailtasunak dituzten ikasleentzako eskola laguntzako programak.
- Ingurumena eta ingurune hurbila ezagutzea.
- Nafarroako beste kultura errealitate batzuk ezagutzea.
- Jolas jardueren bidez euskararen eta ingelesaren erabilera sustatzea.
- Kulturalki egoera ahulean dauden familientzako edo familia immigranteentzako laguntza.
- Ingurumenari, gaikako bilketari, birziklapenari eta zaborrari buruzko lantegiak.
- Gazteentzako lantegiak: autoestimua hobetzea, hezkuntza emozionala, autokontrola.
- Gatazkei era positiboan heltzea.
- Berdintasunaren eta tratu onen aldeko nahiz genero estereotipoen kontrako ekimenak, eta sexualitateari eta hezkidetzari buruzko lantegiak.

- Ikaskuntza eta zerbitzu programak.
- Proiektu komunitarioak.
- Irakurmena sustatzea, ipuin kontalariak, irakurle klubak.
- Ohitura osasungarriak sustatzea: hamaiketakoak, fruta eta barazkien kontsumoa sustatzea, droga-menpekotasunak prebenitzea, jarrera-hezkuntza.
- Kirol jarduerak.
- Teknologia digitala arduraz erabiltzea.
- Plastika, dantza, antzerkia eta musikari loturiko jarduerak.
- Haur eta gazteentzako kanpamentuak, hiri kanpamentuak.
- Bide hezkuntza, eskola bideak.
- Ikasturte osoan zehar edo/eta opor garaian zabalik dauden ludotekak.
- Jarduerak, gazte etxeetan eta lokaletan.
- Ikastetxeen eskolaz kanpoko jardueretarako dirulaguntzak.
- Ikastetxeetako liburutegietarako dirulaguntzak.

28.
eransk
ina

Nafarroako mankomunitateek lantzen dituzten proposamen gehienak ikastetxeekin elkarlanean garatzen dira, eta mankomunitateek oso rol aktiboa dute horiek egiteko eta kudeatzeko garaian. Gai ugari lantzen diren arren, mankomunitateen funtzioak ezagututa, ez da harritzekoa ingurumenari loturiko kontuetan ardaztuta egotea proposamen gehienak.

Hala, azken ikasturtean gai hauei buruzko programak proposatu dira:

- Hondakinak eta birziklapena ikastetxeetan edo instalazio komunitarioetan.
- Ura eta haren erabilera.
- Garraioa eta mugikortasun jasangarria.
- Ibai parkeak: paisaia, bioaniztasuna, bizitza ekonomikoa eta soziala.
- Zarata eta kutsadura.
- Kirol jarduerak.

Nabarmendu beharrekoa da NILSAk (ibaiak lehengoratzeko eta hondakinak kudeatzeko dituen enpresa publikoa) Landa Garapenerako eta Ingurumeneko Departamentuarekin koordinatuta egiten duen lana. Besteak beste, honako hauek egiten ditu Nafarroako mankomunitateen laguntzarekin: lantegiak, araztegiak bisitatzea, gela birtuala eta udako jarduerak.

Oinarrizko Gizarte Zerbitzuek ere eskaintzen dituzte hezkuntza arloko programak, besteak beste:

- Bizimodu fisiko eta mental osasungarriak izateko jardunbidea.
- Jatorri bat baino gehiagoko komunitateak elkarrengana hurbiltzea errazteko topalekuak sortzea.
- Haur eta nerabeekiko tratu onak sustatzea.
- Sexu hezkuntza eta hezkidetza sustatzea.
- Gatazkak konpontzeko lantegiak.
- Sare sozialei buruzko programak.
- Gizarte bazterketa jasaten duten giza taldeei arreta berezia ematea, imigranteak izan ala ez.
- Informazioaren eta sentsibilizazioaren bidez, komunitateetan drogen prebentzioa lantzea.
- Alkoholak eta beste sustantzia batzuek sortutako kaltea gutxitzea.
- Familia bizikidetza hobetzea, batez ere nerabeei zuzendutako prebentzio jardueren bidez.
- Gizarte bazterketako egoeretan dauden haurren arrakasta hobetzea.
- Eskola laguntzako prebentzio programak.

- **Ingurumena**

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak, bere eskumen eremuaren barruan, ingurumen hezkuntza eta komunikazioko programak garatzen ditu, Ingurumen Hezkuntzaren, Kalitatearen eta Zaintzaren Zerbitzuaren bidez. Nafarroako Gobernuak, gainera, publikoari irekitako ekipamenduen sare bat kudeatzen du, JIHrekin lotutako lan espezifikoak garatzen dituen.

Neurri handi batean, Nafarroako Gobernuaren mendeko naturaren interpretazio zentroek, parke naturalek eta jolas eremu naturalek osatzen dituzte urteko jarduerak. Honako hauek dira:

- Naturaren Interpretazio Zentroa, Otsagabian. Zaraitzu.
- Naturaren Interpretazio Zentroa, Erronkarin. Erronkari.
- Naturaren Interpretazio Zentroa, Bertizko Jaurerria Natur Parkean.
- Arroilen Interpretazio Zentroa, Irunberrin.

- Natura Parkea, Urbasa-Andian.
- Natura Erreserbako Hegaztien Behatokia, Pitillasko aintziran.
- Natura Erreserbako hegaztien "El Bordón" behatokia, Las Cañas urtegiaren inguruan. Viana.

Instalazio horiek, ikasturtean zehar, bisitak dituzte ikastetxeentzat, zeinetan kokatuta dauden lurraldearen ingurumen balioak jakinarazten baitira. Arreta berezia jartzen da toki eskoletan, hainbat gai landuz, hala nola fauna eta flora, klima aldaketa, ingurumen arloko araudia eta abar.

Eginkizunetako bat dute herritarrak beren inguruneaz sentsibilizatzea, eta horretarako, beste ekintza batzuen artean, inguruko herri eta ibarretako eskolekin batera lan egiten dute lurraldearekin lotutako ingurumen gaietan.

Horrekin batera, herritar ororentako jarduerak dituzte, eta eskolako adinean daudenendako jarduerak ere egiten ahal dira. Haietako bik, Otsagabikoak eta Erronkarikoak, eskola umeen eski kanpaina ere laguntzen dute, eta han jorratu dituzte ingurumenari eta klima aldaketari buruzko gaiak.

2023-2024 ikasturtean, ez da gauzatu Irakasleen Laguntzarako Zentroarekiko ohiko lankidetzaren irakasleen prestakuntza, irakasle gutxi eskatu dutelako.

Zentroen eskaintzaz gainera, Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak ere erantzuten dio herritarrentzako ingurumen hezkuntzako jardueren eskariari. Hala, Basozainak-Ingurumena Zaintzeko Taldeko langileek 30 bat jardueratan parte hartu dute Nafarroa osoko ikastetxeekin batera. Askotariko gaiak landu dituzte, hala nola espezie exotiko inbaditzaileak, basozainen zeregina, baso suteen ondoko lehengoratzeko lanak edo ibaiaren balio naturalak. Osozara ia 200 ikasle parte hartu dute jardueren horietan.

Gainera, Ingurumen Hezkuntzaren, Kalitatearen eta Zaintzaren Zerbitzuak lankidetzaren akordioa dauka Agroforestal IBarekin, eta horren bitartez ikastetxeko ikasleentzako hezkuntza laguntzen du.

Bestalde, elkarlanean aritzen da zuzenean Nafarroako ikastetxeekin Eskola Jasangarrien Sarearen bidez (jasangarritasuna eta ingurumen proiektuetan hezkuntza komunitatearen parte hartzea lantzen eta sustatzen dituzten Nafarroako ikastetxeen sarea). Departamentuak aholkularitza eta ikuskaritza lana egiten du, eta laguntza ematen die sarea osatzen duten ikastetxeek aurkeztutako ingurumen proiektuei, laguntza tekniko kontratatuz. Gainera, sare horren ordezkari moduan, Estatuko ikastetxe jasangarrien sarearekin (ESenRED) batera ere lan

egiten da. Aurten azpimarratzekoa da Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak laguntza eman duela Nafarroako Eskola Jasangarrien Sareko ikastetxeen urteroko bilera egiteko. Apirilaren 19an egin zen, Iruñeko planetarioan. Bilera horretan, gainera, Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak eta Hezkuntza Zuzendaritza Nagusiak eskola eremuko jasangarritasunerako ingurumen hezkuntzaren arloko lankidetzak akordioa sinatu zuten.

ENEAS 2030 Jasangarritasunerako Nafarroako Ingurumen Hezkuntzaren Estrategiaren esparruan, 2023-2025 aldirako I. Ekintza Plana onartzeko lan egin da. Plan horretan, “2. ardatza: jasangarritasuna hezkuntza eta prestakuntza sisteman txertatzea” barnean hartzen duten 17 fitxa daude.

Bestalde, askotariko gobernu kanpoko elkarte eta erakundeek garatutako ingurumen hezkuntzako proiektuak, ingurumen boluntaritzakoak eta herritarren zientziakoak diruz laguntzen dira, eskola umeekin lan egiten duten elkarteak ere barnean harturik, bereziki ikasleen gurasoen elkarteak. 2024ko deialdian dirulaguntza eman zaie Tuterak, Castejón, Iruñea eta Otsagabiako ikastetxeekin lotutako elkarte batzuei.

- **Memoria eta bizikidetzak**

Nafarroako Gobernuak Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentuko Memoria eta Bizikidetzak Zuzendaritza Nagusiaren programan aurreikusitako helburu nagusietako bat bizikidetzak da, gizarte anitzagoa, demokratikoa eta kohesionatuagoa izan dezagun, arazoei eta desadostasunei elkarriketaren bidez helduko diena, elkarrenganako errespetuan eta konponbideen bilaketa partekatuan oinarrituta. Bizikidetzaren xedea lortzeko, programak lau helburu zehatz planteatzen ditu, hauek alegia:

- Iragana argitzea, egia eta justizia helburu.
- Eragindako kaltea sendatzea: elkartasuna biktimekiko.
- Bizitza soziala eta politikoa normalizatzea: hurbilketa, elkartze soziala eta kontziliazioa.
- Bakearen eta giza eskubideekiko begirunearen kultura sustatzea, aniztasunak dakarren aberastasuna nabarmenduta.

Helburu horiek lortzeko, jarduketak ildo batzuk prestatu dira, hiru atal nagusitan bilduta: memoria historikoa, berriki gertatutakoaren memoria eta bizikidetzak. Hiru lan arlo horien baitan, beste helburu eta lan ildo batzuk daude, nahitaez Nafarroako ikastetxeekin elkarlanean landu behar direnak. Hala, memoria historikoaren arloan planteatzen da beharrezkoa dela hezkuntza

baliabideak hobetzea, 1936ko kolpe militarrean, gerra zibilean eta frankismo garaian gertatutako giza eskubideen urraketekin zerikusia duten alderdietan. Horretarako, ikerketa zentroekin, unibertsitateekin eta arlo horretan adituak diren beste eragile eta elkarte batzuekin elkarlanean, Nafarroan garai horietan gertatutakoari buruzko kontakizun zorrotz eta egiazkoa finkatzea izanen da helburua, ikerketa berriak eta biktimen testigantza ere aintzat hartuta. Horrekin batera, biktimei eta memoriari lotutako lekuei buruzko prestakuntza eta jarduera eskaintza bat jartzen du ikastetxeen eskura. Berriki gertatutakoaren memoriaren arloan ere lehentasunezko helburutzat ezarri da bakearen aldeko kultura garatzea, bai eta motibazio politikoko indarkeriaren biktimenganako elkartasunaren eta erreparazioaren garrantzia nabarmentzea ere, biktimek beren sufrimenduari buruz emandako lekukotasunak eta haien analisia baloratzuz. Azkenik, Bizikidetzaren arloak planteatu du eskolako eta unibertsitateko jardueretan beste zenbait jarduera txertatzea, honako gai hauei lotutako esperientzietan oinarritutako ezagutza, trebakuntza eta ikaskuntza lantzeko helburuarekin: giza eskubideak eta haien urraketak, gatazkak modu baketsuan konpontzea, indarkeriaren desagerpena, aniztasunak dakarren aberastasuna eta bizikidetzaren. Horrez gain, Nafarroako ikastetxeek bakearen eta bizikidetzaren aldeko ekimen eta jendaurreko ekitaldietan inplikatu eta parte hartzea sustatzea izanen da beste xede bat.

Alde horretatik, apirilaren 28ko 9/2010 Foru Legeak V. kapituluaren ezartzen duenez, Nafarroako Gobernuak Bakearen eta Giza Eskubideen aldeko Hezkuntza Programa bat bultzatu beharko du urtero, Nafarroako gizarte osoari zuzendua. Foru legeak berariaz esaten du V. kapitulu horretan bertan Hezkuntza Departamentuak hezkuntza programa bat garatuko duela Nafarroako Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, terrorismoaren aurrean bizikidetzaren baketsu eta demokratikoaren balioak jaso eta islatuko dituen, eta gazteengan hitzak duen balioaren kontzientzia errotuko duena, ideiak modu demokratikoan defenditzeko bitartekoa eta modua den aldetik.

Era berean, apirilaren 10eko 16/2015 Foru Legeak, “Bakerako eta bizikidetasunerako hezkuntza” izeneko 7. artikuluan, honako hau adierazten du: “Bakearen eta giza eskubideen aldeko urteroko heziketa programan eta hezkuntzaren arloko departamentu eskudunak garatutako programen esparruan, kontuan hartuko dira foru lege honetan jasotako helburu eta printzipioak”, eta, horien artean, “Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean bildutako balioak sustatzea”.

Hezkuntza Zuzendaritza Nagusia, zehazki, Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzuaren eta Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzuaren bidez, aspalditik ari da lanean planak eta zerbitzuak garatzen, bi arau hauen aplikaziotik datozen gaiei erantzuteko: batetik, 47/2010 Foru Dekretua, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publiko eta pribatu itunduetako ikasleen eskubide eta eginbeharrei eta ikastetxe horietako elkarbizitzari buruzkoa, eta, bestetik, 204/2010 Foru Agindua, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako eta pribatu itunduetako bizikidetzaren arautzen duena. Alde horretatik, hezkuntza ikuskapeneko zerbitzuak, aholkularitza juridikokoak eta bizikidetzarako aholkularitza egindako lanaren ondorioz hainbat zerbitzu eskaintzen dira, zerbitzu beharrezkoak eta maiz eskatzen direnak, aholkularitza, prestakuntza eta parte hartze arlokoak, eta hezkuntza komunitate osoari zuzendutako (gehienbat ikasle, irakasle eta familiei), ikastetxe bakoitzean bizikidetzaren giroa urratzen duten egoeren prebentzio eta tratamendurako. Bestalde, Memoria eta Bizikidetzaren Zuzendaritza Nagusian Hezkuntza Departamentuak betetzen duen lana osatzeko aukera ikusten da, gazteen artean bake kultura finkatzeko xedea duten baliabideak indartuz eta sustatuz, ikastetxe bakoitzeko bizikidetzaren testuinguru partikularraz harago. Kultura horren abiapuntua, betiere, historia hurbilean eta iraganean gertatutakoa jakitea izanen da, eta gai hauen inguruko ezagutza, gogoeta eta bizipenak sakonduko ditu:

- Giza eskubideak eta haien urraketak.
- Terrorismoaren eta indarkeria politikoaren biktimekiko erreparazioa eta elkartasuna.
- Indarkeria helburuak erdiesteko tresna gisa deslegitimatzea.
- Gatazkak modu baketsuan konpontzea, bizikidetzaren baketsu eta demokratikorako abiapuntu gisa.

- Aniztasunak dakarren aberastasuna baloratzea muturreko joeren eta fobien aurrean.

Helburu multzo horrekin, elkarlan bat sortu da Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentuaren eta Hezkuntza Departamentuaren artean, batera landutako proiektu bat sortzea ahalbidetu duena. Hortaz, lan proiektu dinamikoa da, lankidetzazkoa, berrikuntza pedagogikoa sustatu dezakeena eta gaitasuna izanen duena bertan parte hartzen duten eta haren onura jasotzen duten pertsona guztien oinarri etiko eta demokratikoa sendotzeko (bakearen eta bizikidetzaren balioei dagokienez). Onuradun nagusiak hauek izanen dira: ikasleak, oro har, irakasleak, ikastetxeetako zuzendaritza taldeak eta ikasleen gurasoak.

Memoria duten eskolak, bakearen eta bizikidetzaren aldekoak

Memoria eta Bizikidetzaren Zuzendaritza Nagusiaren programa hau bi ardatzen inguruan garatzen da: Memoria duten eskolak eta Bakearen eta bizikidetzaren aldeko eskolak. Irakaskuntzarako prestakuntza eskaintza zabala du, bai eta hainbat jarduera eta esperientzia ere. Helburua da Nafarroako ikastetxeetan bake eta bizikidetzaren kultura hezteko, ikastetxe horietan errotutako proiektuen bidez.

Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuarekin sinatutako hitzarmen baten bidez garatzen da programa.

Memoria duten eskolak

Nafarroako Memoriaren Institutuaren (NMI) *Memoria duten eskolak* programa 2016an sortu zen, mundu memorialistaren eta ikasgeletan gai hori aspalditik lantzen zuten irakasle askoren gero eta eskari handiagoari erantzuteko. Zeharkako proiektu gisa sortu zen, eta hezkuntza munduaren eta memoria politika publikoen arteko elkargune bilakatu nahi zuen, bereziki landuz memoriaren tokiak, desobiratzeak eta giza eskubideak urratu dituzten prozesuei buruzko ikerketa. Gaur egun, zorionez, hezkuntzako curriculumetan sartuta daude aukera didaktiko garrantzitsuenetako batzuk (curriculumaren problematizazioa, arazo sozial garrantzitsuei ikasgelan heltzea eta herritar demokratikoak hezteko azpimarratzen duen gizarte zientzien irakaskuntzaren ikuskera). Aurrerapen esanguratsuak egin badira ere, arrisku berriak (edo ez hain berriak) agertu dira, gizarteak barneratuta zeuzkan balioak zalantzan jartzen dituzten errebisionismo eta negazionismoak lotuak (giza eskubideak errespetatzea, diktadura frankistaren biktimak aitortzea, memoriarako eskubidea...). Horregatik, berretsi egin nahi dugu belaunaldi gazteenak azken hamarkadetakoa errepresio frankistari buruzko historiografiaren ekarpen garrantzitsuenetara hurbiltzeko beharra. Izan ere, historiografia horiek desinformazio hedabideetan zabaldutako iraganeko adierazpen sinplistik zalantzan jartzen dituzte. Halaber, pentsamendu kritikotik eta giza eskubideak errespetatzean oinarritutako hezkuntzarekiko konpromisotik abiatuta, prozesu historiko horiek hamarkadetan zehar proiektatu zuten eta ondorioak gaur egunera arte iritsi diren itzalgunera hurbildu behar dira.

Asmo handiko eta zeharkako programa gisa finkatuta, lau interesguneren inguruan garatzen ari da. Lehenbizikoak, irakasleen prestakuntzak, haien eguneratze zientifikoa eta didaktikoa sustatzea du helburu, eta elkarlana bultzatzea materialak eta esperientziak sortzeko. Bigarrenak, ikasturte honetan apustu handia egin nahi dugu: Memoria duen Historia Hezkuntzan II. Nazioarteko Kongresua egitea Iruñean. Lehenbiziko edizioa 2022-2023 ikasturtean egin zen, eta, arrakastatsua izan zenez, bigarren edizio honetan garrantzi berezia emanen zaio praktikan jarri dituzten ikasleek proiektuak aurkezteari. Bigarrena, berriz, ikasleei memoriari loturiko leku eta pertsonekin elkartzeko aukera emanen dieten hezkuntza jarduerak proposatzean datza. Ez du eskaintza itxia izan behar, berriz lantzen ahal diren aukerak iradoki eta irekitzen dituenak baizik. Hirugarrena ikastetxeekin lankidetzaren akordioak sinatzean datza, memoria historikoaren inguruko ikerketarako eta hezkuntza berrikuntzarako, prestakuntzarako edo/eta pentsamendu zientifikoa

zabaltzeko proiektuak batera sustatzeko. Laugarrena programa horren inguruan sortutako sareak sendotzean datza: bai Nafarroako *Memoria duten eta Bakearen eta Bizikidetzaren alde ari diren Eskolen Sarea*, bai estatuko *Memoriaren aldeko Zentroen Sarea*. Asmoa da bi sareetan elkartzea zentrotik bertatik sortutako proiektuak garatzen ari diren ikastetxeak, etapa guztietakoak, eta, zergatik ez, sare horiek nazioarteko esparrura proiektatzea lortzea.

Ikasleentzako jardueren artean hauek aipa ditzakegu:

- Belaunaldien arteko bilerak 1936ko estatu kolpearen ondoren erail edo errepresaliatutako pertsonen senitartekoekin; urtero horrelako bilera bat egiten da Sartagudako Memoriaren Parkean.
- Ibilaldia GR225aren zati batean, 1938an San Kristobal gotorlekutik ihes egindakoek egin zuten bideari jarraituz.
- Gorpuzkiak lurpetik atera dituzten lekuak bisitatzea.
- Memoriarekin zerikusia duten gaiei buruzko arte eszenikoen edo dokumentalen emanaldiak.
- Ikastetxeetan bilerak egitea errepresio frankistaren biktimekin, memoria elkarteekin edo ikertzaileekin.
- Erakusketak programatzea eta bisitatzea.
- Lantegiak edo arte plastiko edo eszenikoak, non ikasleak ez diren ikusle hutsak, errepresio frankista jasan zuten pertsonengana hurbiltzen dituzten egoeretako protagonistak baizik.
- Txangoak eta irtenaldiak memoriaren tokietara, bai Nafarroan bai beste autonomia erkidego batzuetan, are Europako beste herrialde batzuetan.
- Eskola trukeak estatuko edo Europako beste ikastetxe batzuekin, memoria erreferentzia-esparru dela.

Gainera, Nafarroako Memoriaren Institutuak Nafarroako ikastetxeetako ikasle eta irakasleen eskura jartzen du hezkuntza baliabideen bilduma garrantzitsu bat. Baliabide horien artean nabarmentzekoak dira honako hauek:

- Oroibidea, memoriaren bidea. Nafarroako iragan traumatikoari buruzko ahozko memoriaren artxiboa eta erakusketa birtualak.
- Memoria Historikoa eta Hezkuntza bloga, Hezkuntza Departamentuaren zerbitzarietan ostatatua.
- Iruñean 2022ko urrian egindako I. Memoria duen Historia Hezkuntzan Nazioarteko Kongresuan sortutako materialak.
- Nafarroako Memoria Historikoaren Dokumentu-funtsa.
- Nafarroako hobien mapa.

Bakearen eta bizikidetzaren aldeko eskolak

Bakearen eta bizikidetzaren aldeko eskolak prestakuntza jarduerak egiteko proposamen bat da eta, Memoria duten Eskolak proiektuak bezala, bakerako hezkuntza eta kultura bultzatu nahi ditu, bizikidetzak baketsu eta demokratikoaren gaian sakonduz. Jarduera horiek Nafarroako ikastetxe publiko eta pribatu itunduen sare osoari eskaintzen zaizkio, eta ikasleek, irakasleek eta familiek euskaraz nahiz erdaraz parte hartzeko aukera ematen dute. Jarduera horien programazioan honelakoak aurkituko ditugu:

- Antzerki forumeko saioak, adiskidetzarekin eta aniztasunarekin zerikusi duten gaiekin.

- Lankidetzazko jolasak eta jarduera ludikoak gatazken konponbideari eta giza eskubideei buruz, gazteenei zuzenduak.
- Intereseko gai hauei buruzko trebakuntza lantegiak: sare sozialen bidez indarkeria erabiltzearen prebentzioa; pertsona gisa haztea; gatazkak modu baketsuan konpontzeko trebetasunak, etab.

Tailerren helburuak honako hauek dira: teknologia berriak abusuzko eta indarkeriazko jardunbiderik gabe behar bezala erabiltzen ikastea; ikastetxeek jardueretara bideratzen dituzten eremuetan eta denboretan modu kooperatiboan jolasten ikastea, diskriminaziorik, bazterkeriarik eta indarkeriarik gabe; gatazka bat jakinarazteko eta hitzez adierazteko hainbat modu ikastea, modu positiboan heldu ahal izateko; mundu mailako gatazka eta krisi humanitario garrantzitsuenak zein diren eta zergatik sortu diren jakitea, eta giza eskubideak ezagutzea eta haiei buruz hausnartzea; etnia, kultura, ideologia, erlijio edo sexu identitate desberdineko pertsonen arteko bizikidetzan jarrera negatiboak eta aurreiritziek eragiten duten kalteari eta gatazkari buruz esperimintatzea eta gogoeta egitea; maila indibidualean zein kolektiboan erresilientzia jarrera hartzeko beharrezkoak diren gaitasunak eta balioak identifikatzea eta garatzea; eta gatazkak modu positiboan eraldatzeko lagungarriak diren trebetasunak eta jarrerak barneratzea.

Tailerren eskaintza osatzeko, “Bakearen eta bizikidetzaren aldeko liburu mailetak” eta “Eskolara bideak” eta “WILPF: Feminismo bakezaleak ehun urte” izeneko erakusketak jarri dira ikastetxeen eskura, baita “Aniztasuna, aberastasun iturri” izeneko eskola lehiaketaren VII. edizioko proiektu parte hartzaileak, “Ipuina Eskuz Esku Giza Eskubideak” ekimenaren V. edizioa eta “Bizikidetzaren aldeko muralak” ere, ikasleen eta irakasleen inplikazio zuzena eta aktiboa sustatzen dutenak.

Lankidetzarako esparru dinamiko eta etengabe honek ahalbidetuko ditu, gainera, proposatutako proiektu eta jardueren ebaluazioa eta haien hobekuntza etengabea, eta jarduera eskaintza hau aberastu dezaketen ekimen berriak aztertu eta prestatzea, hala nola intereseko gaiei buruz batera egindako ikerketak eta lanak, kontzientziazio eta sentsibilizazio jarduerak eta kanpainak jendartean, eta abar.

Gainera, Bizikidetzaren eta Giza Eskubideen Zerbitzuak ikastetxeei aukera ematen die Biktima Hezitzaileen “ESKUtik de la MANO” programan lan egiteko, zeinaren bidez biktimek beren sufrimenduaren lekukotasuna ematen baitute honako gai hauek lantzen dituen prozesu baten barruan: giza eskubideak, biktimak, enpatia eta bizikidetzak.

Azken ikasturte honetan, 2023-2024 ikasturtean, “Bizikidetzak Zirkuluak” izeneko proiektu berriari ekin zaio. Proiektu horrek interes handia piztu du, eta sor daitezkeen egoera korapilatsu eta gatazkatsuen aurrean hezkuntza komunitateko eta, oro har, gizarteko estamentuen arteko loturak sendotuko dituen erantzun metodologiko prebentiboa eman nahi du. Helburu nagusia elkarriketa sustatzeko tresnak lantzea eta guneak sortzea da.

- **Ogasuna**

Egungo erreferentziako legeriaren arabera, alderdi hori Gizarte Hezkuntzaren eta Herritartasun Demokratikorako Hezkuntzaren barruan sartzen da. Alde horretatik, LOMCEk (Hezkuntzaren Kalitatea Hobetzeari buruzko abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoa) Atariko Tituluaren 1. artikuluan hezkuntza zibikoaren garrantzia jasotzen du, bere printzipioetako bat baita.

“Espainiako hezkuntza-sistema, Konstituzioaren balioen arabera eratua eta Konstituzioan aitortutako eskubide eta askatasunen errespetuan oinarritua, honako printzipio hauetan oinarritzen da: ... c) Askatasun pertsonala, ardura, herritartasun demokratikoa, elkartasuna, tolerantzia, berdintasuna, errespetua eta justizia bultzatuko dituzten eta diskriminazio mota oro gainditzen lagunduko duten balioen transmisioa eta praktikan jartzea.”

LOMCEren 2. artikuluan, Espainiako hezkuntza sistema zein helburu lortzera bideratuko den azaltzen da; besteak beste: *“Herritartasuna gauzatzeko eta bizitza ekonomikoan, sozialean eta kulturean aktiboki parte hartzeko prestatzea, jarrera kritikoarekin eta arduratsuekin, eta jakintzaren gizarteko egoera aldakorretara egokitzeko gaitasunarekin.”*

Era berean, 60/2014 Foru Dekretuak (uztailaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean Lehen Hezkuntzako irakaskuntzetarako curriculumak ezartzen duena), 8. artikuluan, gaitasunak jasotzen ditu.

“8. artikulua. Gaitasunak.

Ikasleek eskuratu beharreko gaitasunak honako hauek dira:

- Hizkuntza komunikazioa.
- Matematikako gaitasuna.
- Zientzia eta teknologiako oinarritzko gaitasunak.
- Gaitasun digitala.
- Ikasten ikastea.
- Gaitasun sozial eta zibikoak.
- Ekimen-zentzua eta izaera ekintzailea.
- Kultura kontzientzia eta adierazpenak.”

Gizarte eta Zerga Hezkuntzaren xede nagusia balioak eta jarrerak transmititzea da; hau da, zerga-erantzukizunaren aldeko balio eta jarrerak, eta iruzurrezko jokabideen aurkakoak. Eduki akademikoak baino gehiago, eduki zibikoak eskaintzea du xede.

Gizarte eta zerga hezkuntzak balioetan oinarrituta egon behar du, herritar aktibo eta arduratsuak izateko. Haurrek eta nerabeek:

- Ondasun eta zerbitzu publikoak identifikatu ahal izateko.
- Ondasun eta zerbitzu publikoen balio ekonomikoa eta eragin soziala ezagutzeko.
- Ondasun eta zerbitzu publikoen finantzaketa iturriak ezagutzeko, bereziki zergen bidezkoak.
- Gastu publikoa eta diru-sarrera publikoak erlazionatuta daudela jakiteko (Aurrekontu publikoa).
- Gauza publikoekiko errespetuzko jarrerak barneratzeko, konturaturik denek ahaleginarekin finantzatzeko direla eta denek onerako erabiltzeko direla.
- Jabetzeko kultura demokratiko batean erantzukizun fiskala bizikidetzaren oinarritzko balioetako bat dela, eta zerga-betebeharrak betebeharrak zibikotzat hartzeko.
- Ulertzeko fiskalitateak bi alde dituela, diru-sarrerak eta gastu publikoak, eta gizarte demokratiko batean, besteak beste, fiskalitatearen esparruan hartzen dutela indarra justiziaren, ekitatearen eta elkartasunaren balioek.
- Nafarroan, gainera, garrantzitsua da jakitea eta ulertzea zer den Hitzarmen Ekonomikoa eta zer dakarren berekin zergen foru-araubide batean egoteak.

Halaber, tributu betebeharrak ez betetzeak norbanakoarengan eta gizartean zer-nolako ondorioak dituen nabarmentzea ere garrantzitsua da.

Ogasunaren webgunean (<https://ikasgelafiskalanafarroa.com/>) aurkezten diren materialen helburua da irakasleei laguntzea Gizarte eta Zerga Hezkuntza irakasten Lehen Hezkuntzako, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako, Batxilergoko eta Lanbide Heziketako etapetan.

- **Osasuna**

Osasuna sustatzea onuragarria da adin guztietan eta pertsona guztientzat; sustapen hori haurtzarotik eta eskola esparruan gauzatzen bada, osasunari mesede egiten dioten bizi estiloak eta inguruneak finkatzea erraztuko da. Funtsezkoa da haur eta nerabeek portaera osasungarriak beren kabuz hautatu ahal izateko behar dituzten ezagutzak eta trebetasunak berenganatzea, lagun egiten dioten eta erraztasunak ematen dizkieten espazioetan eta pertsonekin.

Horregatik, ikastetxeak haur eta nerabeen osasuna sustatzeko gune pribilegiatuak dira.

Ikasturte honetan, joan den urtean Hezkuntza Departamentuak eta Osasun Departamentuak sinatutako akordioa, hezkuntza arloan osasuna sustatzeari buruzkoa, garatzen jarraitu da.

Hain zuzen, eskola esparruan osasunaren sustapena garatzeko eta prebentzio kultura sustatzeko lankidetzak akordioa da.

Hezkuntza esparruan osasuna sustatzeko konpromisoa jasotzen du, eta lagungarria da haur eta gazteek bizimodu osasuntsuagoa gara dezaten, bizitzarako prestatuz, beren osasunaren gaineko kontrola areagotzeko eta hala osasuna hobetzeko. Akordioak osasunaren sustatzaile gisa duten eginkizuna betetzen lagunduko die ikastetxeei, eta Osasuna Sustatzen duten Eskolen Sarearen sorrera bultzatuko du. Jarduketa ildo nagusiak bi departamentuen artean adosten dira urtero. Atal honetan garrantzitsuenak azalduko ditugu.

- o **Osasuna sustatzen duten eskolak**

Osasuna Sustatzen duten Eskolen Nafarroako Sarea estatuko eta Europako SHE sarearen barruan dago –Schools for Health in Europe Network–, zeina elkarlanean aritzen baita Europako OMEekin eta EBekin, eskola ingurunean osasuna sustatzeko. Hezkuntza Ministerioko Lurralde Lankidetzak eta Hezkuntza Berrikuntzako Zuzendariordetzak Nagusiak koordinatzen du sarea Espainian.

Sarea osatzen duten ikastetxeek jardunbide egokiak dituzte arlo askotan: elikadura eta kontsumoa, elkarbizitzaren ikastea, droga arazoak prebenitzeko hezkuntza, ingurune osasungarria, osasuna eta garapen pertsonala, bizi estilo osasungarrira bidean lan egitea. Ikastetxe horiek ahalegina egiten dute ikasleen, irakasleen eta ikastetxeko langileen osasuna hobetzeko eta saiatu egiten dira bizitzeko, ikasteko eta lan egiteko leku osasungarria izateko duten gaitasuna etengabe garatzeko.

Gure erkidegoko sareari laguntzeko, aipatu akordioaren barruko lantalde teknikoa dugu. Lantalde horrek sarearen jarraipena egiten du, hezkuntza materialak prestatu edota banatzen ditu, irakasleei laguntzen die, laguntzen deialdia zabaltzen du eta abar.

2022-2023 ikasturteaz geroztik, Hezkuntza Departamentuak eskola esparruan osasunaren sustapena eta hezkuntza bultzatzeko laguntzen ebazpen bat argitaratzen du. Ikastetxeek garatu nahi dituzten proiektuak aurkezten dituzte, eta berrikusi eta baloratu egiten dira. Laguntzak jasotzen dituzten eskolek osasuna sustatzen duten eskolen Nafarroako sarea osatzen dute.

2023-2024 ikasturtean 27 ikastetxek hartu dute parte sare horretan, hainbat proiektuekin.

Ikasturtean zehar bi topaketa egin dira sarea osatzen duten ikastetxeen artean. Ikasturteari hasiera emateko, online topaketa bat egin zen. Bertan, sareko eskolak eta AEPko ingurumen osasuneko batzordeko Edurne Ciriza pediatra egon ziren, zeinak “Ingurumen osasun

pediatrikoari” buruz hitz egin zuen, eskolek ingurumen osasunari arreta emateko duten aukerak azpimarratuz. Maiatzean, osasuna sustatzen duten eskola jasangarri eta solidarioen eta memoria duten eta bakearen eta bizikidetzaren alde ari diren eskolen jardunbide egokien jardunaldia egin zen. Bertan, David Soberanasek “Elkarrizketa ikuspegia eta ikasleen parte hartzea” txostena aurkeztu zuen, eta sare desberdinetako hainbat ikastetxeren jardunbide egokien adibideak azaldu ziren.

Ikasturte honetan nabarmendu beharreko beste jarduketa ildo bat osasuna sustatzen duten eskolen gida (2023ko abenduan argitaratua) egin duen lantaldean parte hartu izana da. Osasun Ministerioak eta Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioak koordinatu dute gida. Lantaldean autonomia erkidegoek eta beste ministerio eta agentzia batzuek parte hartu dugu (Gizarte Eskubideetako, Kontsumoko eta 2030 Agendako Ministerioa, AESAN, Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa, Berdintasun Ministerioa eta Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa), eta OMEren Kanpoko Aholkularitza Taldeak eta UNESCOk lankidetzan jardun dute osasuna sustatzen duten eskolen jarraibideak, adierazleak eta ezarpen gida prestatzeko. HBSC azterlanaren arduradunek, Zaragozako Unibertsitateak, Sareko Jasangarritasunerako Eskola Sareak eta Camilo José Cela Unibertsitateko Eskola Osasuneko Masterreko arduradunek ere parte hartu dute.

o Laneko arriskuen prebentzioa ikasgeletan eta irakasleendako

Berrikuntza garrantzitsu bat da 2023ko azarotik aurrera, 243/2023 Foru Dekretuaren arabera (Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuaren egiturari buruzkoa), Hezkuntzako Laneko Arriskuen Prebentziorako Atala Hezkuntza Departamentukoa izatetik NOPLOirena izatera pasa dela.

Prebentzio kulturaren eta irakasleen osasunaren prestakuntzaren eta garapenaren esparruan, honako jarduketa hauek proposatu dira:

- 2023an lehen sektoreak eta basogintzak emandako prestakuntza:
 - LHko ikasleentzako zortzi prestakuntza Iruñeko Agroforestal IB eta Azkoiengo Ribera del Arga BHIIn. Oinarrizko, erdi mailako eta goi mailako LHko ikasleak joan ziren prestakuntza horietara.
- Lanbide arriskuen prebentzioko goi mailako lanbide heziketa dualeko prestakuntza.
- Laneko Arriskuen Prebentziorako Atalak Hezkuntza Departamentuko langileei 2023-2024 ikasturtean emandako prestakuntza:
 - Laneko arriskuen prebentzioari buruzko prestakuntza ikastaroa irakasle berrientzat, 9 ordu (LAP modulua praktiketako prestakuntzaren barruan, 2023ko azaroa).
 - LAP ikastaroa ikastetxeetako zuzendari berrientzat, 1,5 ordu (LAP modulua zuzendarien prestakuntzaren barruan, 2024ko apirila).
 - KDAren erabilerari buruzko hasierako prestakuntza ikastaroak, 6 ordu (ILZ/INAPek eskainitako ikastaroa, Autobabeserako Plana betez, urria - 2024ko maiatza).
 - KDA erabiltzeko eguneratze ikastaroak, 2 ordu (ILZ/INAPek eskainitako ikastaroa, Autobabeserako Plana betez, 2024ko maiatza).
 - Makinak erabiltzeko segurtasun baldintzei buruzko ikastaroa, 6 ordu (ikastetxeak eskatutako ikastaroa, 2024ko apirila).
 - Diabetesari eta anafilaxiari buruzko ikastaroak, 4 ordu (ikastetxeek eskatutako ikastaroa, 2023ko urria eta 2024ko urtarila).

2024ko ekainean, Lan Osasunaren Zerbitzuek egindako Laneko Arriskuen Prebentziorako Oinarrizko Gidarekin lotuta, Hezkuntza Departamentuarekin batera saio bat antolatu zen, enplegarritasun modulua irakasten duten Lanbide Heziketako irakasleek erabil dezaten; izan ere, laneko arriskuen prebentzioari buruzko oinarrizko prestakuntza ematen da modulu horretan.

2024-2025 ikasturteko prestakuntza eskaintzan sartuko dira, alde batetik, laneko arriskuen prebentzioari buruzko prestakuntza ikastaroak prebentzio ordezkari berriendako, irakasle berriendako eta ikastetxeetako zuzendariendako, eta, bestetik, euste teknikei eta jarrera higieneari buruzko ikastaroak hezkuntza laguntzako espezialistendako, NHEBZko irakasleen eskutik, eskatutako ikastaroez gain.

Orain arte eskaini diren prebentzio ikastaroak online formatura egokitzeke ere lan egingen da (ikastaro horiek egitea errazteko).

o **Ijitoentzako Estrategia**

NOPLOren ijito komunitatearen osasuna sustatzeko programak ijito adingabeen eskolatzea sustatzen laguntzen jarraitzen du, akonpainamendu eta orientazio unitateekin (AOU) koordinaturik. Urtero jarraipen bilera bat egiten da bi programen koordinatzaileen artean, informazioa eta beharrak partekatzeko. Osasun sustatzaileen taldea beren eremuetako AOUEkin koordinatu da absentismoa eta osasuna hertsiki lotuta zeuden familien kasuetan.

Hezkuntzari eta osasunari buruzko sentsibilizazio ekintza bat egin da Tuteran familia absentistekin, osasunaren sustatzailearekin, oinarrizko gizarte zerbitzuen eskola sustatzailearekin eta AOUEkin koordinatuta.

2024an, osasun sustatzaileen taldeak guztira 99 koordinazio izan ditu (aurrez aurre edota telefonoz) eremu bakoitzeko AOUEkin.

Era berean, 48 koordinazio bilera egin ditu bere jarduketara eremuetako ikastetxeekin.

o **Irakasleen prestakuntza eta laguntza teknikoa osasunaren arloan**

2022an, Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutua ongizate emozionaleko programa bat lantzen hasi zen. Programaren helburuak honako hauek dira: herritarren artean babes faktoreak sustatzea; ondoez emozionalari eta osasun mentaleko arazo posibleei aurrea hartzea; ingurune onuragarriak sustatzea; ongizate emozionalari buruzko ezagutza areagotzera bideratutako baliabideak garatzea; pertsonak beren ongizate emozionalari dagokionez gaitzea eta ahaldundzea, ondoez emozionala medikalizatu gabe; eta, azkenik, beren komunitatean pertsonen garapenean esku hartzen duten faktore psikosozialen detekzio goiztiarrerako tresnak areagotzea bultzatzea, bai eta kalteberatasun handieneko eremu geografikoen detekzio goiztiarra ere.

Cascanteko Santa Vicenta María IPk ongizate emozionalerako proiektu bat egin du Cascanteko osasun etxearekin lankidetzan, Lehen Hezkuntzako 5. mailako ikasleekin eta haien familiarekin. Hezkuntza emozionalari, elikadura osasungarriari eta jarduera fisikoari buruzko jarduerak garatu dira bai ikastetxean bai ingurunean. Gainera honako hauek parte hartu dute proiektuan: Cascanteko Udalak, guraso elkarteak, Liburutegi Publikoak, udalerriko jatetxeetako langileek, Muérdago elkarteak, Gurutze Gorriak eta herriko enpresa eta partikularrek. NOPLOik une oro eman dio laguntza teknikoa proiektuari.

Osasuna Sustatzeko eta Politika guztietan Txertatzeko Ataleko gurasoen eskolak bi online tailer egin ditu gurasoen elkarteekin eta ikastetxeekin lankidetzan, familien osasuna eta ongizate emozionala sustatzeko, seme-alaba nerabeen ikuspegia txertatuz eta haien garapen emozionalean lagunduko duten tresnak eskainiz. Alde batetik, "Elkarrekin hazten: nerabeen osasun emozionalerako tresnak" web mintegia, 12 eta 17 urte bitarteko seme-alabak dituzten familiei zuzendua. 2023ko azaroan egin zen, eta 290 pertsonak hartu zuten parte. Bestalde,

2024ko maiatzean “10 urtetik 14ra arte: zer behar dute nigandik aita edo ama naizen aldetik” web mintegia egin zen, eta 175 pertsonak hartu zuten parte.

o Elikadura osasungarria

Ikastetxeetan frutak, barazkiak eta esnea banatzeko programa

2023ko urrian, programaren jarraipen batzordearen lehen bilera egin zen. Batzorde hori Nekazaritza Zerbitzuko, Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuko, Prestakuntza Ataleko, Hezkuntza Departamentuko eta NOPLOiko Osasuna Sustatzeko eta Politika guztietan Txertatzeko Ataleko teknikariek osatzen dute. Horren ondotik, programa martxan jarri zen.

2023ko abenduan esnea banatzeko kontratazio mahaia egin zen, eta 2024ko martxoan fruta banatzeko kontratazio mahaia.

Esnea 2024ko urtarriletik ekainera bitartean banatu da, eta, programa osatzeko, parte hartu duten zenbait ikastetxek abeltzaintzako ustategi bat bisitatu dute.

Fruta apiriletik ekainera bitarte banatu da. Horrez gain, egutegiak eta “Noiz jaten duzu?” esaldia duten pegatinak bidali zaizkie parte hartu duten Haur Hezkuntzako ikasle guztiei, eta “Osasuntsu hazi” erakusketak banatu dira hala eskatu zuten ikastetxeetan.

Beheko taulan jaso dira banaketa programetan parte hartutako ikastetxeen eta ikasleen datuak.

192. taula: Fruta eta barazkien programa. Esnea banatzeko programa

Ikasmaila	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Fruta eta barazkien programa							
Ikastetxeak	140	152	155	Ez da egin	141	Ez da egin	151
Ikasleak	12.000	12.916	14.035		14.000		15.110
Esnearen programa							
Ikastetxeak	88	80	79	Ez da egin	64	70	76
Ikasleak	14.300	11.304	11.297		8.200	9.600	10.462

Iturria: Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutua

“Elikadura hobetzen eskola adinean” materialaren banaketa

2023-2024 ikasturtearen hasieran ez zen egin “Elikadura hobetzen eskola adinean” materiala banatzeko eskaintza orokorra, baina hainbat ikastetxek egindako eskaerei erantzun zaie eta beheko taulan ageri diren ale kopuruak bidali dira.

193. taula: “Elikadura hobetzen eskola adinean” materialaren banaketa

“Elikadura hobetzen eskola adinean”			
Ikasmaila	Gaztelaniaz	Euskaraz	Liburuxkak guztira
2021/22	3.325	630	3.955
2022/23	999	28	1027
2023/24	365	50	415

Iturria: Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutua

Eskola jantokiak

Ikastetxeetako elikagai eskaintza ezagutzeko jarduerekin jarraitu da, eskola esparruan elikadura osasungarria sustatzen jarraitzeko, ikastetxeetako elikagai eskaintza ebaluatzeko gutxieneko irizpideen protokoloak eta 16. programak ezarritakoa betez: ikastetxeetako eskola menuak, salmenta makinak eta kafetegiak (Elikagaien Katearen Kontrol Ofizialeko Plana –PNCOCA– 2021-2025, Elikagaien Segurtasunerako eta Nutriziorako Espainiako Agentziarena, AESAN). Ildo horretan lan egiteak eskola jantokiaren arloko foru araudia betetzen aurrera egiteko aukera ematen digu.

o **Heziketa afektibo-sexuala**

Hezkuntza afektibo-sexuala Hezkuntza Departamentuaren Hezkidetzarako “SKOLAE, berdinean” planaren parte da, eta lau ikaskuntza nagusi jasotzen ditu: Desberdinkeriaaren aurrean kritikoa eta arduratsua izatea; autonomia eta independentzia pertsonala; lidergoa, ahalduntzea eta partaidetza soziala; eta sexualitatea eta tratua ona.

Sexualitatearen eta tratua onaren ardatza aplikatzen laguntzeko eta jarraipena egiteko Osasun Departamentuaren laguntza izaten jarraitzen dugu. 2023-2024 ikasturtean, irakasleen prestakuntza eskaintza berrikusi da, eta lau prestakuntza egin dira. Horietako hiru Barañain IPn, Rochapea IPn eta Altsasuko Sagrado Corazón ikastetxean eman dira, klaustro osoari eta 12 orduko iraupenarekin, eta beste bat Iruñeko ILZn, Mendillorri BHIn, Nafarroako hainbat ikastetxetako haur eta lehen hezkuntzako irakasleei eta 20 orduko iraupenarekin.

Bestalde, SKOLAE I-eko mahai inguruan parte hartu da, 250 irakasleekin. Bertan, SKOLAEren hezkidetzak helburuek lortu nahi dituzten hainbat alderdi jorratu dira, hainbat esparrutako adituen ekarpenarekin.

Laguntza eta SKOLAE, Skolagun programen ikasturte amaierako jardunaldiak diseinatzeko, antolatzen eta garatzen parte hartu da. Sexualitateari eta adostasunari buruzko bederatzi tailer antolatu dira gazteendako. Tailer bakoitzak 3 ordu iraun zituen, eta, batez beste, 18-20 neska-mutilek parte hartu zuten.

o **Drogen kontsumoaren eta adikzioen prebentzioa**

Aurreko urteetan bezala, indarrean dago Hezkuntza Departamentuak (zuzendaritzek, irakasleek eta familiek) 2018-2023 aldirako Drogen eta Adikzioak Prebenitzeko III. Planean duen esku hartzea. Plan horrek aurreko planak jasotzen ditu, eta Drogen eta Toxikomanien Europako Behatokiaren 2013-2020rako Estrategia eta Planaren barruan kokatzen da, bai eta Drogen Plan Nazionalaren 2017-2024ko Adikzioei buruzko Estrategia Nazionalaren barruan ere; gainera, Nafarroako Osasun Planean eta beste plan estrategikoko batzuetan ere parte hartu du, hala nola Osasun Mentaleko Planean eta, hezkuntzan, Aniztasunari Erantzuteko Planean. 2023ko azaroan, plan hori ebaluatzeko prozesuari ekin zaio, eta hainbat eztabaida talde egin dira, Hezkuntza Departamentua eragile giltzarria izanik.

Familiatzako material eskaerei erantzun zaie: “Lagundu zure seme-alabei drogen arloan”, “Familian prebentzioa lantzeko eta drogekin arazoak izatea ekiditeko gida” eta “Ez deztatela dena irentsi! Alkoholari buruzko orientabideak seme-alaba adingabeak dituzten gurasoentzat”. Gainera, material didaktiko berriak egin dira:

ON/OFF erakusketa eta erakusketaren gida euskarara itzuli eta euskaraz argitaratu dira. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien (IKT) erabilera egokia eta erabilera desegokiarekin lotutako arazoen prebentzioa sustatzen dituzte.

“Dena irensten duzu?” erakusketa bigarren hezkuntzako eta batxilergoko ikastetxeetan landu da. Honako erakusketa hau egin da: “Dena jokoan jarriko duzu?”, ludopatiari laguntzeko eta hura prebenitzeko Nafarroako Aralar Elkartarekin egindako hitzarmenaren bidez.

- **Nastat**

Nafarroako Estatistika Institutua, Nastat, Nafarroako Foru Komunitateko estatistika erakunde publiko ofiziala da. Aurten webgune berri bat jarri du, Eskola webgunea izeneko atal batekin (<https://nastat.navarra.es/eu/servicios/web-escolar>). Bertan, Hezkuntza Departamentuarekin elkarlanean, hezkuntza esparruan estatistika sustatzeko proiektua bultzatzen du, honako ekintza hauek biltzen dituena:

- Irakasleak materialez hornitzea.
- Curriculum garrantzia areagotzeko ekintzak bultzatzea.
- Irakasleak berariaz trebatzea.
- Lehiaketak sustatzea, ikasleek parte har dezaten.

Irakasleak materialez hornitu ahal izateko lan eginez eta ikasleentzako lehiaketak sustatuz hasi da gauzatzen proiektua. Geroko faseetarako utzi dira beste bi ekintzak, material akademiko egokia eskuratutakoan hasi behar dela eraikitzen iritzita, eta apurka sortu behar dela estatistikaren eta datuen erabileraren garrantziari buruzko kultura. Arlo horietan emaitzak lortzen hasitakoan beste bi ekintzei heldu ahalko zaie, batez ere irakasleen prestakuntzari, lan horretarako unitate didaktiko egokiak behar baitira.

Irakasleak materialez hornitzea

Kontsultatu zaien eragileek, batez ere Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek, azaldu duten iritziarekin bat, erabaki da material propioak garatzea, alegia, egoera didaktikoak, estatistikako tekniken erabilera sustatuko dutenak ikasleek hurbil dituzten arazo zehatzak konpontzeko, eskura dituzten tresna informatikoez baliaturik.

Bi lantalde eratu dira horretarako, bata Bigarren Hezkuntzan eta bestea Lehen Hezkuntzan, irakasle boluntarioek osatuak eta Nafarroako Unibertsitate Publikoak babestuek, adibide gisa balioko duen egoera didaktiko bat garatzeko eta hortik aurrera, gainerako irakasleen oharrak jasota, haien kopurua handituz joateko. Aipatutako materialak sortu ahala webgunean jarriko dira, estatistikako baliabideen atalean.

Lehiaketak sustatzea, ikasleek parte har dezaten

“Zundaketen eta Saiakuntzen Inkubagailua” lehiaketa antolatu dute Estatistikaren eta Ikerketa Operatiboaren Elkartek (SEIO), fase nazionallean, eta Nafarroako Unibertsitateak eta Nafarroako Unibertsitate Publikoak, Nafarroako fasean. Lehiaketa hori sustatu eta dinamizatu nahi da, ahalik eta ikastetxe gehienetara irits dadin, ikaskuntzaren hasiera-hasieratik estatistikaren eta datuen aldeko kultura sortuz joateko.

Lehiaketaren helburua da estatistikarekiko jakin-mina piztea ikasleengan, ikerketarako funtsezko tresna den aldetik hala zientzia esperimentaletan nola gizarte zientzietan.

Horretarako, Nastatek, Nafarroako Unibertsitatearekin eta Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin elkarlanean, hainbat ekintza sustatuko ditu irakasle eta ikasleek parte har dezaten. Hartara estatistikaren erabilgarritasuna ikusiko dute eta lehiaketetan parte hartzeko gogoia izanen dute, ikasteko modu erakargarri gisa.

Lehen urratsa izan da webgunean espazio bat prestatzea non kontsultatu ahalko baitira lehiaketaren deialdiak, garatutako materialak eta albiste nagusiak.

- ***Vianako Printzea Erakundea-Kultura Zuzendaritza Nagusia***

Vianako Printzea Erakundea-Kultura Zuzendaritza Nagusia kultura erakunde bat da, 1940an Nafarroako Foru Diputazioak sortua eta egun indarrean dirauena. Kultura eta Kirol Departamentuaren mendekoa da. Nafarroako kultura ondarearen kontserbazioaz arduratzen da, eta argitalpenen bidezko zabalkundeaz ere bai.

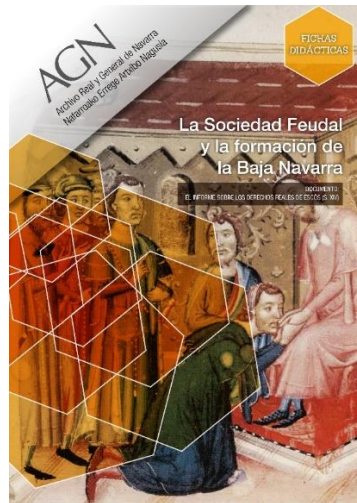
Zuzeneko lotura dago ondarearen, kontzientzia kolektiboaren eta ikaskuntza prozesuaren artean eta hezkuntzaren eta kultura ondarearen artean. Artxiboek behar-beharrezkoa dute beren dokumentu funtsen edukia zabaltzea eta ezagutaraztea; beren funtzionamendua eta eginkizun soziala erakustea, herritarren eskubideen bermatzaileak eta komunitate baten historia eta kultura ondarearen zati handi baten kontserbaziorako zentroak baitira; beren errentagarritasuna areagotzea zerbitzu publiko gisa; dokumentu ondarearen ezagutza eta errespetua sustatzea; eta etorkizunean ikertzaile gaituak izanen direla bermatzea.

Ikastetxeentzat funtsezkoa da gizarte zientzietan, oro har, ikaskuntza prozesua aberastea dokumentu iturriak baliaturik; ikasleei gogoeta eragin eta sen kritikoa sortzea, artxiboetako dokumentuen bitartez beren inguruko errealitatera hurbilaziz eta historiako gertaerek beren inguruko gertaerekin duten lotura erakutsiz.

Helburu horiekin bat egiten du Artxiboen eta Dokumentu Ondarearen Zerbitzuak ikastetxeei egiten dien eskaintzak. Zerbitzu horrek ikaskuntza-hezkuntza osagaia koordinatzeko eginkizuna betetzen du. Nafarroako Errege Artxibo Nagusiaren eginkizuna da Nafarroako dokumentu ondarea zabaltzea eta ezagutaraztea, eta Nafarroako Artxibo Garaikideak, berriaz, Nafarroako funts garaikideei eta egungo funtsei buruzko ikerketa eta zabalkunde programak bultzatzen ditu.

Ondoren deskribatzen dira, antolatzailearen arabera sailkatuta:

- Nafarroako Errege Artxibo Nagusia
 - Paper-sortak motxilan: Iruñeko UNEDekin elkarlanean gauzatutako jarduera, Batxilergoko ikasleentzat.
Testu historikoen gaineko iruzkinak dituzten fitxa didaktikoak eskaintzean datza. Testuak gaiaren arabera multzokatuta daude (kultura eta hezkuntza, familia eta ezkontza, migrazio mugimenduak, aisia eta eguneroko bizitza, osasuna eta izurriteak, lanbide eta ogibideak, etxebizitza eta hirigintza).
 - Unitate didaktikoak: NUPekin eta Historiaren Didaktikako masterreko irakasle eta ikasleekin elkarlanean gauzatutako jarduera. DBHko 3.eko eta 4.eko ikasleentzat.
Bi unitate didaktiko dira, "transposizio didaktikoa"ren metodologia Nafarroako historiari aplikatzen diotenak. Nafarroako Erdi Aroko historia dute aztergai, hain zuzen ere "Gizarte feudala eta Nafarroa Beherearen sorrera" eta "Ustelkeria Erdi Aroko Nafarroan".

- “Erregerik gabeko erresuma” lantegi historikoa: DBHko 1.eko eta 2.eko ikasleentzat.

"Erregerik gabeko erresuma. Tronu jokoa" unitate didaktikoaren bidez lankidetzan ikasteko jarduera da. 1328. urtera begira lan egiten da, Nafarroako tronuaren ondorengotza eta errege berriaren hautaketa eta aldarrikapen unera. Bost lagunek taldeetan lan egiten da, eta talde horietan ikasleek rol sozial eta profesional desberdinak hartzen dituzte: kleroa, nobleak, burgesak, nekazariak, gutxiengo erlijiosoak; eta multzo bakoitzaren barruan, parte hartzaileek prokuradore, notario, ikertzaile, artxibozain edo eskribau gisa aritzen dira.

- Lantegia, Gerra Zibileko dokumentuekin: Batxilergoko 2.eko ikasleentzat.
Espainiako Gerra Zibilean nafarrek bizi izandako gorabeherak gordinki islatzen dituzten jatorrizko dokumentu eta espedienteak esku artean izateko berebiziko aukera moduan planteatzen da. Horretarako, heriotzen epea kanpoko inskripzioen espediente judizialak eta soldaduen fitxak kontsultatzen ahal dira.
- Ikerketako Batxilergoari lotutako jarduerak, Plaza de la Cruz BHIarekin lankidetzan. Batxilergoko ikasleentzat.
- Hezkuntza edukiko bisita gidatuak: bisita gidatu orokorra instalazioetan barrena, antzinako errege jauregiaren alderdiak (erabilera historikoak, kriptototikoa, Nafarroako historia) eta Nafarroako Errege Artxibo Nagusiaren egoitza gisa egun dituen erabilerak adieraziz, Rafael Moneo arkitektoak birgaitu ondoren (instalazio eta funts nagusiak). DBHko eta Batxilergoko ikasleentzat.

- Nafarroako Artxibo Garaikidea

- Arbelak eta Ikasmahaiak unitate didaktikoa. Memoriaren aldarrikapena. Tuterako Valle de Ebro BHIko eta NUPEko irakasleekin elkarlanean. DBHko 1.eko eta 2.eko ikasleentzat.

Jarduera eta baliabide didaktikoak sortzeko diziplina arteko lana da, non ikasleek, lehen mailako iturriari helduta, horien erabilerari, kritikari eta interpretazioari buruzko gaitasunak bereganatzen baitituzte. Dokumentu ondarearen gaineko hiru helburuak (babesa, eskuragarritasuna eta kontzientziazioa) lortzen laguntzen du; gainera, ezagutzera ematen du jakintza

arlotako profesionalen lana (katalogazioa, kontserbazioa, zabalkundea, etab.).

- Ikerketako Batxilergoari lotutako jarduerak. Tuterako Valle de Ebro BHIarekin eta Barañain BHIarekin elkarlanean. Batxilergoko ikasleentzat.

Institutu horiekiko hitzarmen bat dela bide, erakunde laguntzailearen baliabideak eskaintzen dira (bibliografia, materialak, guneak), bai eta ikasleen kolaborazio-egonaldiak, ikerlan berrien sustapena eta baterako jardueren hedapena ere.

- Valle de Ebro BHIko Artearen Historiako Batxilergoko 2. mailako ikasleek Pablo Ijalba Pérezek eta Elisa Torres Lostadok gainbegiratuta egindako proiektu museografikoa, Nafarroako Artxibo Garaikidearen dokumentuetatik abiatuta Trantsizioari buruzko erakusketa bat diseinatzeko. Erakusketa hiru gai multzotan antolatu zuten, eta, horien bidez, Nafarroak XX. mendearen erdialdetik izan dituen eraldaketa prozesuak taldekatu ahal izan zituzten: politika, industriaren garapena eta gizartearen modernizazioa. Azalpen unitate horiek 15 roll-upetan banatu zituzten kronologikoki, gaiak txandakatuz eta dauden sare sozialetako profil gisa diseinatu. Bloke bakoitzak bere jardura fitxak ditu. Ikastetxe guztien eskura jarritako hezkuntza baliabide hori DBHko eta Batxilergoko ikasleei zuzenduta dago, Tutoretza Planaren edo Geografia eta Historia departamentuek emandako irakasgaietako batzuen programazio didaktikoaren barruan.

- Proposamen berriak:
 - Artxiboen lagunak diren eskolen sarea sortzea
 - Bisita gidatuak, lehentasunez ikasturte amaieran
 - Historiako edo Gizarte Zientzietako irakasgaiekin lotutako jarduerak (bai Lehen Hezkuntzako ikasleentzat, bai Bigarren Hezkuntzakoentzat eta Batxilergokoentzat). Oraintsuko gai eta mugarri historikoei buruzko proposamenak izanen dira: trantsizioa eta demokraziako lehen urteak, herrietako irakasleak edo eskolak, gertaera jakin baten aurreko eta ondoko egoera sozial eta politikoa...

4.13. Parte hartzea

Nafarroako gizarteak interes handia erakutsi du hezkuntzarekin lotutako gaien inguruan. Horren ondorioz, jarduera eta dinamismo handia dago, alor ugartan ikusten ahal dena; besteak beste: Hezkuntzako Departamentuaren kudeaketan guztizko gardentasuna eskatzea etengabe; familia elkarteek, ikastetxeetako zuzendaritza taldeek edo sindikatuak erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzeko eskaera; Nafarroako Parlamentuan landutako gaien garrantzia; eta eragile askok antolatutako hedapen edo eztabaida jarduerak.

Urteko txosten honen bidez, prozesu horien ildo nagusiak ezagutarazi nahi ditugu, baina, onartu beharra dago, hori ez dela posible izan kasu guztietan, partaidetza organo batzuen berririk jaso ez dugulako. Beraz, adierazle batzuk bakarrik jaso ditugu.

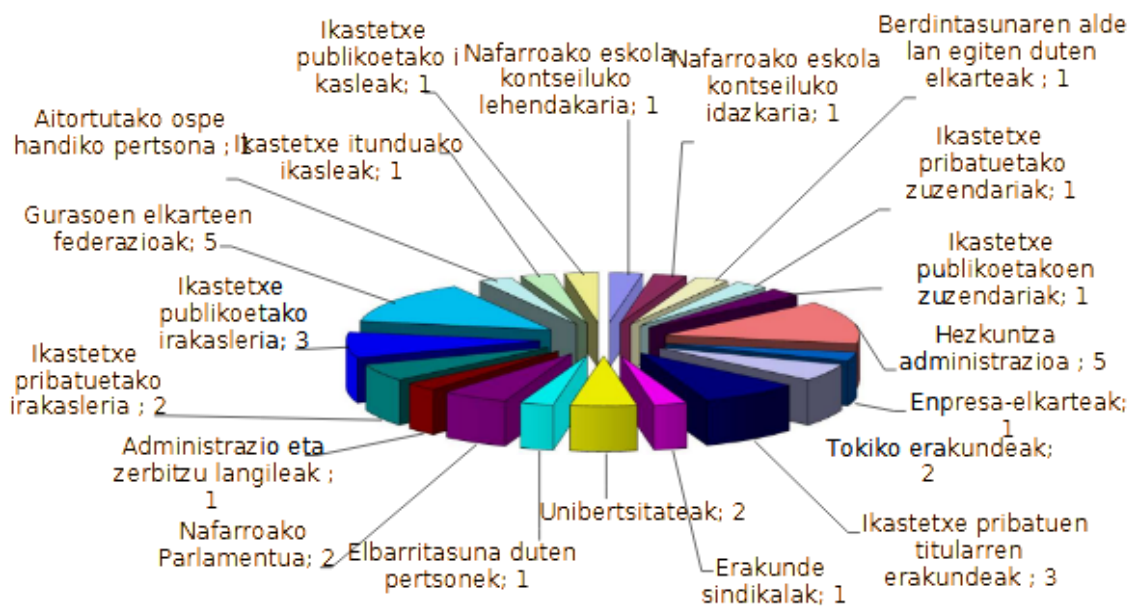
4.13.1. Nafarroako Eskola Kontseilua

Nafarroako Eskola Kontseilua hezkuntza komunitatearen partaidetza organo gorena da unibertsitateaz kanpoko Nafarroako ikasketen plangintzari dagokionez. Bertan, hezkuntzarekin zerikusia duten sektore nagusiak daude ordezkatuta.

Nafarroako Eskola Kontseilua azaroaren 4ko 12/1997 Foru Legearen bidez sortu zen. Haren eginkizunetako bat da Nafarroako Foru Komunitatean unibertsitateaz kanpoko hezkuntza arautuko duten arau egitasmoak aztertzea eta horien gainean eztabaidatzea, eta adostutako zuzenketak Hezkuntza Departamentuari jakinaraztea. Gainera, hezkuntzaren alderdi adierazgarrii buruzko ikerketak eta txostenak prestatzen ditu, hausnarketa eta jardunbide egokiei buruzko jardunaldiak antolatzen ditu eta Estatuko Eskola Kontseiluan parte hartzen du.

180. grafikoa: Nafarroako Eskola Kontseiluko kideak

176. grafikoa: Nafarroako Eskola Kontseiluko kideak

Iturria: Nafarroako Eskola Kontseilua

Hona hemen haren eginkizunak:

Iturria: Nafarroako Eskola Kontseilua

Hona hemen haren eginkizunak:

- Hezkuntza Departamentuak igortzen dituen arau egitasmoak aztertzea eta horiei buruz eztabaidatzea, irakaskuntzaren programazio orokorreko alderdi guztien gainean legez ezinbestekoak diren irizpenak prestatzeko. Hauen inguruko egitasmoak dira:
 - Hezkuntzarekin loturiko gaiei dagokienez, Nafarroako Gobernuak onetsi beharreko erregelamendu exekutibo orokorretarako egitasmoak edo foru legeetarako aurreproiektuak.
 - Ikastetxeak sortu, aldatu, kendu eta lurraldean zehar banatzeari buruzko plangintza orokorrerako printzipioak, oinarriak eta irizpideak.
 - Ikastetxeen eta ikastetxeetako langile eta ekipamenduen ezaugarrii buruzko araudi orokorra.
 - Ikastetxe publikoen eta itunpeko ikastetxe pribatuen eta diruz lagunduen finantzaketari buruzko irizpide orokorrak.
 - Hizkuntza-ereduen ezaugarrii eta ezarpenari buruzko xedapen orokorrak.

- Bekei eta ikasketetarako laguntzei buruzko printzipio orokorrak.
 - Eskolaz kanpoko ekintzei eta zerbitzu osagarriari buruzko araudi orokorra.
 - Hezkuntza gaitan Estatuarekin edo beste autonomia erkidego batzuekin lankidetzan hitzarmenak edo akordioak egiteko proiektuak.
 - Hezkuntzaren kalitatea hobetzea edo desberdintasun sozial eta indibidualak konpentsatzea helburu duten xedapenak.
- Txostenak egitea Hezkuntza Departamentuak eskatutako gaien gainean.
 - Bere ekimenez ikerketak eta proposamenak egitea, irakaskuntzaren programazio orokorrarekin lotutako bestelako gaii buruz, eta goragokoei igortzea.
 - Urtero hau bezalako txosten bat prestatzea Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza sistemaren egoerari buruz.
 - Urtero Nafarroako Eskola Kontseiluaren jardueren memoria prestatzea.
 - IDEA aldizkaria prestatzea eta kaleratzea.
 - Eskola kontseiluekin biltzeko jardunaldiak antolatzea.
 - Parte hartzea Estatuko Eskola Kontseiluaren osoko bilkuran eta autonomietako eskola kontseiluen partaidetza batzordearen saioetan.

194. taula: 2023-2024 ikasturtean egindako jarduera garrantzitsuenak

Jarduera mota	Kopurua edo deskribapena
Osoko bilkurak	6
Batzorde Iraunkorraren saioak	7
Emandako irizpenak	11
Ekimen propioen txostenak	• Nafarroako Hezkuntza Sistemari buruzko txostena, 2022-2023 • Nafarroako Hezkuntza Sistemaren adierazleei buruzko txostena • 2022-2023 ikasturteko memoria
Argitaratutako IDEA aldizkariak	• 58. zk.: "Errepikatzea eta hezkuntza uztea. Gogoetak eta proposamenak" • 59. zk.: "Ideiagintza suizidaren prebentzioa, detekzioa eta esku-hartzea"
Webgunea:	• Etengabe eguneratzea eta astero zabaltzea aldizkari bat Nafarroako ikastetxe eta profesionalentzat

Jardunaldiak	• XXX, “Errepikatzea eta hezkuntza uztea. Gogoetak eta proposamenak”. Otsailean, Iruñean. • XXXI, “Ideiagintza suizidaren prebentzioa, detekzioa eta esku-hartzea”. Maiatzean, Iruñean.
Eskola Kontseiluaren arratsaldeak	• Aurten ez da egin
Estatuko autonomia erkidegoetako eskola kontseiluak	• Autonomia Erkidegoen Partaidetza Batzordeko eta Estatuko Eskola Kontseiluko Osoko Bilkurako kidea • Estatuko Eskola Kontseiluaren Erregelamenduaren arau berrikuspena egiteko lantaldeko kidea • Autonomia erkidegoetako eskola kontseiluen funtzionamenduari buruzko dokumentazioa eta esperientziak trukatzeko
Parte hartzea	• Paderborn-Lezkairu ikastetxea bisitatzea, instalazio berriak ezagutzeko • Andrés Muñoz Garde HBI bisitatzea • NUPen ikasturte hasierako ekitaldia • Nafarroako Unibertsitatearen ikasturte hasierako ekitaldia • Bilerak ADI-NIZE zuzendarien elkarteko presidentearekin • Bilera Parlamentuko lehendakariarekin, lankidetzaren hitzarmena sinatzeko • Bilera Hezkuntza Departamentuko Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzuko zuzendariarekin • Bilera ADIPNarekin • Bilerak Iruñeko eta Corellako Arte Eskolarekin • Humanitateen, arteen, zientziaren eta teknologiaren arteko sinergietan parte hartzea unibertsitate prestakuntzan, NUPeko Gizarte Kontseiluaren Gizarte eta Enpresa Foroak antolatuta • Nafarroa Oinez ekimenaren joatea, Etxarri Aranatzeko • Bilera NUPeko Soziologia departamentuko Ana Redínekin, Eskola Kontseiluko ikasleen praktikei buruz • La Cruz HLHIPko ikasturtearen irekiera ekitaldian parte hartzea • Datorren Munduaren VI. ediziora joatea • Iruñeko Arte Eskolaren Egunera joatea • Aprender-Ikasi katedraren jardunaldia: “AAren iraultza: hezkuntzako erronkak” • Elkarriketa SER katean • Larrainzar HLHIP bisitatzea • Ikasleen Nazioarteko Eguna – CANAE, Madrilen • Nafarroako Gobernuaren Elkartasunaren sariaren aurkezpena, Hezitzaile Eskolak antolatuta • Estatuko Eskola Kontseiluak antolatutako “Gailu mugikorren erabilera XXI. mendeko hezkuntzan” lantaldearen bilerak • Ikastetxe publikoei aitortzen emateko ekitaldi publikoa • Diario de Navarra egunkarian Eskola Jardunaldiari buruzko eztabaida • Nafarroako Enplegurako Prestakuntzaren I. Biltzar Nazionalen parte hartzea • Elkarretaratzea Nafarroako Jauregian, Emakumearen Eguna dela-eta

	• 2024/2025 ikasturterako heziketa zikloen eskaintza aurkeztea • Bilera Herrikoarekin • Nafarroako Estatistika Plan berria Elkarrekin sortzeko jardunaldia • Gurasoen Mahaia • Zangozako Ikastolak antolatutako Artea Oinez erakusketaren inaugurazioa • Topaketa Catherine L'Ecuyerrekin NUPen • ikasNOVA Hezkuntza Digitalizatzeko Planaren aurkezpena • Koordinazio bilerak Hezkuntzako kontseilariarekin • Autonomia Erkidegoetako Kontseiluen Parte-hartze Batzordearen bilerak • EdukaCoop jardunaldia: hezkuntza, enpresa eta kooperatibismoa. Urteko balantzea • CEAParen jardunaldiak: "Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak Bigarren Hezkuntzara igarotzearen erronkak" • Ilundain Fundazioarekin bilera eta zentroa bisitatzea • VII. "Aniztasuna Aberastasun" Eskola Lehiaketako sariak banatzeko ekitaldia • Cermin jardunaldia: "Desgaitasuna duten haurrak. Etorkizun inklusiborako erronkak" • Puente ikastetxea bisitatzea • Andaluziako Eskola Kontseiluaren XIV. Jardunaldi Autonomikoak: "Inclusión 3D: Diversidad-diálogo-desarrollo" • Bilerak egitea Juan Ardaizekin NHSTaren ebaluazio-ereduaren diagnostikoari buruz, CdM-aren eta haren adierazleen egoera berrikustea enpresarekin • I3 proiektua erakusteko ekitaldira joatea Iruñeko Salestarretara • Nafarroako Parlamentuan 22/23 NHSTa aurkeztea • LGTBI+ Harrotasunaren Nazioarteko Eguna. Nafarroako Gobernuako lehendakariak deitua • ...
Zabalkundea	Hezkuntzarekin zerikusia duten berriak biltzea, hemeroteka eguneratzeko, eta astero zabaltzea Nafarroako ikastetxe eta profesionalentzako aldizkaria.

Iturria: Nafarroako Eskola Kontseilua

4.13.2. Ikastetxeetako eskola kontseiluak

Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetako eskola kontseiluak, hauteskundeak egiteko, partzialki berritzeko, postu hutsak betetzeko eta eratze prozesuari dagokionez, ondoren aipatzen diren 2023-2024 ikasturterako ebazpenek araututa daude (ebazpen bakoitzak dagokion araudia garatzeko balio du, kontuan hartuta nolakoa den ikastetxea eta bertan zer etapa ematen diren):

- 340/2023 EBAZPENA, abuztuaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibideak onesten baitira Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean dauden Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoetako, Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoetako, Hezkuntza Bereziko ikastetxe publikoetako eta Helduen

Oinarrizko Hezkuntzako ikastetxe publikoetako eskola kontseiluak hautatzeko, eratzeko, haien zati bat berritzeko eta haietan hutsik dauden tokiak betetzeko.

- 336/2023 EBAZPENA, abuztuaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibideak onesten baitira Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean dauden Bigarren Hezkuntzako institutueta eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako institutueta eskola kontseiluak hautatzeko, eratzeko, haien zati bat berritzeko eta haietan hutsik dauden tokiak betetzeko.
- 339/2023 EBAZPENA, abuztuaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibideak onesten baitira Iruñeko eta Tuterako hizkuntza eskola ofizialeko eta Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialeko eskola kontseiluak hautatzeko, eratzeko, haien zati bat berritzeko eta haietan hutsik dauden tokiak betetzeko.
- 338/2023 EBAZPENA, abuztuaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibideak onesten baitira Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean dauden Arte Irakaskuntzen ikastetxe publikoetako eskola kontseiluak hautatzeko, eratzeko, haien zati bat berritzeko eta haietan hutsik dauden tokiak betetzeko.
- 337/2023 EBAZPENA, abuztuaren 17koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez jarraibideak onesten baitira Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean dauden ikastetxe itunduetako eskola kontseiluak hautatzeko, eratzeko, haien zati bat berritzeko eta haietan hutsik dauden tokiak betetzeko.

195. taula: Eskola kontseiluetarako hauteskundeak ikastetxe publikoetan. 2023-2024

Lehen Hezkuntza	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez
Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: 35 ¹ ikastetxe								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	30	0	18 ²	2	0 ³	1	6 ⁴	0
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	7	23	5	15	0	1	1	5
Sektoreak osatzen dituzten ikastetxeak, berritu beharrik ez badute ere: 54 ikastetxe								
Bigarren Hezkuntza	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez
Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: 25 ikastetxe								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	20	5	20	5	20	5	3 ⁴	2
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	0	25	6	19	6	19	1	4
Sektoreak osatzen dituzten ikastetxeak, berritu beharrik ez badute ere: 5 ikastetxe								
Helduen Hezkuntza	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez

Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: 3 ikastetxe								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	3	0	-	-	3	0	0 ⁴	1
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	1	2	-	-	1	2	0	1
Arte eskolak	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez
Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: Ikastetxe bat								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	0	1	0	1	1	0	-	-
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	0	1	0	1	0	1	-	-
Kontserbatorioak	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez
Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: Ikastetxe bat								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	0	1	0	1	1	0	1 ⁴	0
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	0	1	0	1	0	1	0	1
Hezkuntza Berezia	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez	Bai	Ez
Eskola Kontseilua berritu behar duten ikastetxeak: Ikastetxe bat								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	1	0	1	0	-	-	1 ⁴	0
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	0	1	0	1	-	-	0	1

¹ 35 ikastetxe horietatik 5 dira unitate bateko edo biko ikastetxeak, eta horrelakoetan ez da bozketarik egiten, eskola kontseiluko kideek ez dutelako hautagaitzarik aurkeztu behar, zuzenean izendatzen baitituzte ikastetxeko zuzendariak, gurasoen elkarteak zuzenean izendatutako elkartekideak eta udaleko ordezkariak. Azterketa gainerako 30en gainean egin da

² Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako 10 ikastetxe publikori ez dagokie sektore horretako kideak berritzea

³ Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko batzuk, DBHko lehen eta bigarren mailak ematen dituztenak edo eskola esparrua DBHlekin batera partekatu eta ikasleen sektorea berritzea dagokienak

⁴ Bigarren erdia berritu behar den ikastetxeetan bakarrik berritzen da AZLen sektorea

Iturria: Ikasketak Antolatzeako Atala

196. taula: Eskola kontseiluetaarako hauteskundeak ikastetxe itunduetan. 2023-2024

	Irakasleen sektorea		Gurasoen sektorea		Ikasleen sektorea		AZLen sektorea	
	BAI	EZ	BAI	EZ	BAI	EZ	BAI	EZ
Berritzea dagokien sektorea osatzen dute: 11 ikastetxe								
Sektorea osatzen duten ikastetxeak	11	0	11	0	5 ⁵	1	4 ⁶	1
Botazioak egiten dituzten ikastetxeak	1	10	3	8	1	5	0	5
Sektoreak osatzen dituzten ikastetxeak, berritu beharrik ez badute ere: Ikastetxe bat								

⁵ DBHko 1. mailatik aurrera, ikasleen sektorea berritzea egokituz gero

⁶ Bigarren erdia berritu behar den ikastetxeetan bakarrik berritzen da AZLen sektorea
Iturria: Ikasketak Antolatze Atala

Ikastetxeetako eskola kontseiluak bi urtean behin erdika berritzen dira.

2023-2024 ikasturte honetan, eskola kontseilua berritzea egokitu zaien ikastetxeen kopurua nabarmen txikiagoa izan da aurreko ikasturtean edo hurrengoan berritzera behartutako ikastetxeen kopurua baino. Eta hala ere, joera bera ikusi da azten urteetan ere:

- Eskola kontseilua berritu behar duten ikastetxeen ehuneko handi batean ez da bozketarik egin, aurkeztu diren hautagaitzen kopurua bete beharreko postuen bera edo txikiagoa izan delako.
- Bozketak egin diren tokietan, gurasoen sektorea da parte hartzearen ehuneko txikiena izan duena.
- Eskola kontseilua berritzera beharturik ez badaude ere, ikastetxe batzuetan diote kontseiluaren osaera osoa mantendu nahi dutela eta, hartara, sektoreetako edozeinetan sortutako postu hutsak betetzeko prozedurari ekin diote.

4.13.3. Unibertsitateaz kanpoko irakasleen mahai sektoriala

2023-2024 ikasturtean zehar unibertsitateaz kanpoko irakasleen mahai sektoriala 10 aldiz bildu da, eta gai hauek aztertu ditu:

-2023-10-6ko mahai sektoriala:

1.- Ebazpenaren zirriborroa, honako kidegoetako irakasle funtzionarioentzako erkidego mailako lekualdatze-lehiaketarako deialdia egiten duena: maisu-maistren kidegokoak, Bigarren Hezkuntzako katedradun eta irakasleenak, Lanbide Heziketako irakasle teknikoak, Lanbide Heziketako sektore berezietako irakasle espezialistenak, Hizkuntza Eskola Ofizialetako katedradun eta irakasleenak, Musikako eta Arte Eszenikoetako katedradun eta irakasleenak eta Arte Plastikotako eta Diseinuko lantegiko katedradun, irakasle eta maisu-maistrenak, bai eta atzerriko hizkuntzako profila duten lanpostuetarako izendatutako unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioenak ere. Atxiki da.

2.- Hezkuntza Departamentuko Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuan ustekabeko ikuskatzaileen lanpostuak zerbitzu-eginkizunetan aldi baterako betetzeko izangaien bi zerrenda eratzeko deialdiaren zirriborroa, bata gaztelaniaz eta bestea euskaraz. Atxiki da.

3.- Aurtengo ikasturterako letren zozketa.

-2023-10-26ko mahai sektoriala:

1.- Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emandako ebazpenaren zirriborroa. Ebazpen horren bidez, honako hauek onesten dira: batetik, maisu-maistren kidegoan Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren kudeaketa esparruko lanpostuetara sartzeko hautapen prozedura eta, bestetik, maisu-maistren kidegoko karrerako langile funtzionarioek kidego horretan espezialitate berriak eskuratzeko prozedura.

2.- Hezkuntzako kontseilariaren Foru Aginduen zirriborroa, Nafarroako Foru Komunitatean Haur Hezkuntzako bigarren zikloko, Lehen Hezkuntzako eta Hezkuntza Bereziko irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxeetan eskola-jardunaldi motak arautzen dituen.

-2023-11-24ko mahai sektoriala:

1.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, merezimendu lehiaketarako deia egiten duena Irakasleari Laguntzeko Zentroetako (ILZ) aholkulari lanpostu batzuk zerbitzu eginkizunetan betetzeko.

2.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, merezimendu lehiaketarako deia egiten duena Nafarroako Hezkuntza Ekiteterako Baliabide Zentroan (NHEBZ) zuzendari eta irakasle lanpostu batzuk zerbitzu eginkizunetan betetzeko.

3.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariarena, merezimendu lehiaketarako deia egiten duena Euskararen Irakaskuntzarako Baliabide Zentroan (EIBZ) irakasle lanpostu bat zerbitzu eginkizunetan betetzeko.

-2023-12-20ko mahai sektoriala:

1.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuaren menpeko Lanbide Heziketako ikastetxe bateratu publikoetako zuzendarien lanpostua izendapen askearen bidez betetzeko deialdia onesten duena.

2.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez deialdi bat argitaratzen baita ikastetxeetan berariazko proiektuak edo programak aztertu eta ezartzeko lanpostu batzuk zerbitzu eginkizunen araubidean betetzeko.

3.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuaren menpeko ikastetxe publikoetako zuzendariak hautatu, ebaluatu eta izendatzeko merezimendu-lehiaketarako deia egiten duena.

4.- Ebazpenaren zirriborroa, Hezkuntza Departamentuko Irakasleak Hautatzeko eta Lanpostuak Betetzeko Zerbitzuko zuzendariak emana, zeinaren bidez honako hauek onesten baitira: unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioei behin-behineko destinoak, praktiketakoak eta zerbitzu eginkizunetakoak esleitzeko jarraibideak, zuzendaritza-karguen izendapena eta irakasleen lanaldiaren murrizketak galdegiteko prozedura, 2024-2025 ikasturterako.

-2024-01-22ko mahai sektoriala:

STEILAS, ANPE, AFAPNA, LAB, CCOO eta UGT sindikatuek egindako eskaera ikusita, mahai sektorialerako deialdia egin da, sindikatuek Hezkuntza Departamentuarekin eztabaidatzeko proposamenak aurkez ditzaten, 2024ko urtarrilaren 22an, 10:00etan, Departamentu bereko Arga aretoan.

-2024-03-6ko mahai sektoriala:

1.- FORU DEKRETUaren zirriborroa, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako jantokiak arautzekoa.

-2024-03-22ko mahai sektoriala:

1.- STEILAS, LAB, ANPE, AFAPNA, CCOO eta UGT sindikatuek irakasleen lan-baldintzak hobetzeko bidalitako dokumentuari buruzko gogoetak.

-2024-04-16ko mahai sektoriala:

1.- Unibertsitateaz kanpoko irakasleen negoziatziorako mahai sektorialeko lantaldeen definizioa eta irismena, eta haien egutegia.

Lantalde hauek eratuko dira:

- 1.- Plantilla indartzeko irizpideei buruzko lantaldea.
- 2.- Karga burokratiko sinplifikatzeari eta irakasleen erantzukizunak betetzeari buruzko lantaldea.
- 3.- Aldi baterako irakasleen irakasgaitasuna baloratzeko prozedurari buruzko lantaldea.
- 4.- Ikastetxeetako erregelamendu organikoen zirriborroei ekarpenak egiteko lantaldea.
- 5.- Irakasleen jardun profesionala ebaluatzeko adierazleei buruzko lantaldea.

-2024-04-19ko mahai sektoriala:

1.- Hezkuntza Departamentuko Langileen Araubide Juridikoaren Zerbitzuko zuzendariaren ebazpen-proiektua, zeinaren bidez aldatzen baita Hezkuntzako kontseilariak emandako apirilaren 8ko 37/2020 Foru Aginduaren I. eranskina. Foru agindu horrek onesten ditu Hezkuntza Departamentuaren zerbitzuan aldi baterako kontratuarekin irakasle lanpostuetan aritzeko izangai zerrendak kudeatzeko arauak.

2.- 2025. urtean egingen den deialdiko LEPeKo lanpostuei irakaskuntza-espezialitatearen eta hizkuntzaren esleipena aurkeztea.

-2024-05-16ko mahai sektoriala:

1.- Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzetan ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren Foru Aginduaren zirriborroa.

2.- Nafarroako Foru Komunitateko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzetan ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren Foru Aginduaren zirriborroa.

-2024-06-28ko mahai sektoriala:

1.- Lantaldeen laburpena.

2023-2024 ikasturtean, aipatutako mahai sektorialez gain, lantaldeen bilera hauek egin dira unibertsitateaz kanpoko irakasleen mahai sektorialean ordezkaritza duten sindikatuen eta Hezkuntza Departamentuko ordezkarien artean.

-Plantilla indartzeko irizpideei buruzko lantaldea:

2024/04/23

2024/05/30

2024/06/05

-Aldi baterako irakasleen irakasgaitasuna baloratzeko prozedurari buruzko lantaldea:

2023/04/24

2024/04/28

2024/05/02

-Karga burokratikoa sinplifikatzeari eta irakasleen erantzukizunak betetzeari buruzko lantaldea:

2024/04/29

2024/05/24

2024/05/29

Unibertsitateaz kanpoko irakasleen hezkuntza itun sektoriala negoziatzeko mahaiaren osaera beheko taulakoa da.

197. taula: Unibertsitateaz kanpoko irakasleen mahai sektoriala. 2023-2024

Sindikatura	Ordezkariek	%	
LAB	11	21,82	
STEILAS	10	20,00	
AFAPNA	8	20,00	
CCOO	6	12,73	
ANPE	6	18,18	
ELA	4	7,27	Mahai orokorrean egoteagatik
UGT	0	0,00	Mahai orokorrean egoteagatik
Guztira	45	100	APS eta CSIF ez dira sartu ordezkartzaren % 10era iristen ez direlako eta ez daudelako Mahai Orokorrean.

Iturria: Langileriaren eta Azpiegituren Zuzendaritza Nagusia

4.13.4. Gurasoen Mahaia

Nafarroako Foru Komunitateko Gurasoen Mahaia Hezkuntzako kontseilariak maiatzaren 28an emandako 79/2008 Foru Aginduaren bidez eratu zen. Geroago, foru agindu hura otsailaren 4ko 14/2010 Foru Aginduak aldatu zuen, hezkuntza esparruan ikasleen gurasoen elkarteak biltzen dituzten federazioen bitartez guraso elkartearen parte hartzea indartzeko xedez.

Gurasoen Mahaiaren helburua da Nafarroako Foru Komunitatean hezkuntza sisteman interes sozial berezikotzat harturiko gaitan ikasleen aita, ama edo legezko tutoreen elkartearen arteko lankidetzaren parte hartzea indartzea, horiek parte diren federazioen bitartez eta Hezkuntza Departamentuarekin elkarlanean.

Honako hauek dira kideak:

- Hezkuntzako kontseilaria; mahaiburua izanen da.
- Hezkuntza Departamentuko zuzendari nagusiak; horietako bat, Hezkuntzako kontseilariak izendatua, mahaiko lehendakariordea izanen da, eta mahaiburuaren eginkizunak beteko hura ez dagoenean.
- Hezkuntza Departamentuaren bi ordezkari, Hezkuntzako kontseilariak izendatuak landu beharreko gaien arabera.
- Hezkuntza Departamentuko Elkarteen eta Federazioen Erroldan dauden eta kasuan kasuko elkarteetan afiliatutako familia kopuru handiena duten Nafarroako guraso elkarten federazioetako bakoitzeko pertsona bat, sei kideko kopurura iritsi arte.
- Irakasleen elkarateak eta sindikatuak.

2023-2024 ikasturtean, gurasoen mahaia 2023ko azaroan bildu zen, Hezkuntza Departamentuak eskola-jardunaldiak buruz hartutako neurriak buruzko informazioa emateko. Gurasoen federazio nagusien ekarpenak jaso ziren. Era berean, hezkuntza azterketa bat egin zen, eta Hezkuntza Departamentuak legegintzaldi honetarako dituen ildo estrategikoak aztertu ziren.

4.13.5. Gurasoen federazioak eta konfederazioak

2023-2024 ikasturtean ikasleen gurasoen federazioek eta konfederazioek egin dituzten jarduerarik esanguratsuenak ondoko tauletan jaso dira.

198. taula: HERRIKOAK egindako jarduera nagusiak. 2023-2024

Jardueraren izena	Norentzat	Saio kopurua, guztira	Parte hartzaileak, guztira
Prestakuntza: Guraso-kontrolerako tresnak	Guraso elkarateak eta familiak	95	2.000
Prestakuntza: Sakelako sexu hezkuntza			
Prestakuntza: Eskolaldia.			
Prestakuntza: Eskolako eta Interneteko jazarpenari (bullying-a eta ciberbullying-a) aurrea hartzeko gakoak			
Zinera Herrikoarekin	Guraso elkarateak eta familiak	2	2.000
Hauetan parte hartzea:		Tokia eta eguna	
Nafarroako Eskola Kontseiluaren jarduerak		Eskola Kontseiluaren egoitza	
Eskolatze Batzordea		Hezkuntza Departamentua	
Itunen Batzordea		Hezkuntza Departamentua	
Beka Batzordea		Hezkuntza Departamentua	
Eskolaldiari buruzko lantaldea		Hezkuntza Departamentua	
Eskola jantokiei buruzko lantaldea		Hezkuntza Departamentua	

Iturria: Herrikoa

199. taula: SORTZENek egindako jarduera nagusiak. 2023-2024

Jardueraren izena	Norentzat	Saioak
“Euskaraz Mintza” programa, euskararen erabilera ikastetxean sustatzeko. Nafarroako 15 ikastetxetan	Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleak	Ikasturte osoan
Hileroko informazio buletina	Gurasoak, irakasleak, ikasleak eta udal eta mankomunitateak	9
Prestakuntza digitala, zibersegurtasuna eta sare sozialak tailerra familientzat; irakasleek ere parte hartu zuten	Familiak eta ikasleak	6 saio
“Sortzentipak”, asteroko aholkuak euskaraz eta gaztelaniaz, sare sozialen bitartez	Familiak eta hezkuntza-komunitate osoa	Urte osoan zehar
“Ikasle Euskaldun Eleaniztunak” programa garatzea zenbait ikastetxetan. Programa horren gida aurkeztea ikastetxe batzuetan	Gurasoak, irakasleak, ikasleak eta udal eta mankomunitateak	Urria-maiatza
Irrikurri, D ereduari hasi berriko familien artean irakurketa eta euskararen erabilera sustatzeko proiektu pilotua. Ikasleen arteko trukea barne hartzen du, modu esperimentalean	Ikasleak	Apirila-ekaina

Hauetan parte hartzea:	Tokia eta eguna
Hezkuntza Departamentuko Gurasoen Mahaiaren bileretara joatea eta parte hartzea	Urte osoan zehar
Nafarroako Eskola Kontseilua, eta Hezkuntza Departamentuaren deiak	Presentziala eta online
Jangela, eskola jantoki osasungarriago, jasangarriago eta hezigarriagoen alde	Presentziala eta online
Euskararen Kontseilua, Iruñerriko euskalgintza	Presentziala eta online
Nafarroako Euskararen Gizarte Kontseilua	Presentziala eta online
Nafarroako Hezkuntza Ituna	Presentziala eta online
Errigora ekimena, Nafarroako Erriberako produktu ekologikoen kontsumoa eta eskualdean euskararen erabilera sustatzeko	Presentziala eta online
Beste batzuk	Tokia eta eguna
Euskarazko Eskola Publiko Berriaren aldeko festa (Euskara Antzokira). Iruñerriko bost ikastetxek parte hartu zuten	2024ko maiatza
Hezkidetzan eta eskola feministan oinarrituriko eredu pedagogiko berriaren aldeko dinamikak	2023-24 ikasturtea
Euskararen eskubideak Nafarroa Osoan	2023-24 ikasturtea
Kide diren gurasoen elkarten koordinazioa	2023-24 ikasturtea
Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako eta Bigarren Hezkuntzako ikasle eta familien eskubide eta premien alde ikasturtean zehar sortutako ekimenetan parte hartzea	2023-24 ikasturtea

200. taula: Nafarroako CONCAPAK egindako jarduera nagusiak. 2023-2024

Jardueraren izena	Norentzat	Saio kopurua, guztira	Parte hartzaileak, guztira
Mintzaldia: "Diziplina positiboa", Marisa Moyaren eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2023ko urriaren 27an, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	28 bertaratuta 48 streaming bidez
Mintzaldia: "Hitz egitea konektatzeko", Carmen Lópezen eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2023ko azaroaren 14an, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	40 bertaratuta 80 streaming bidez
Mintzaldia: "Autoestimua nerabezaroan", Miren Cíaren eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2023ko abenduaren 17an, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	31 bertaratuta 33 streaming bidez
Mintzaldia: "Mahai ingurua: Nire burua ezagutzea, onartzea eta maitatzea". Cristina Larráyozen eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2024ko urtarrilaren 16an, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	40 bertaratuta 39 streaming bidez
Mintzaldia: "Kirurgia pediatrikoa Afrikan: erronka handia". Carlos Bardají doktorearen eskutik. Aurrez aurrekoa. Kondestablearen Jauregiko Civivoxa. 2024ko urtarrilaren 25ean, Iruñean.	Concapako familia guztiak eta Nafarroako gizarte osoa.	1	20 bertaratuta
Mintzaldia: "Nafarroako panorama haur eta gazteen osasun mentalari dagokionez. Egungo egoera, prebentzioa eta jarduteko beharra". Cristina Vidalen eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2024ko urtarrilaren 30ean, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	10 bertaratuta 34 streaming bidez
Mintzaldia: Hezkuntza baliabideak familia erresilienteak sortzeko. Leticia Garcésen eskutik. Iruña Park hotolean. 2024ko otsailaren 10ean.	Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarteak.	1	40 bertaratuta
Mintzaldia: "Autoestimua nerabezaroan", Miren Cíaren eskutik. Jesuiten ikastetxea, Tuter. Aurrez aurrekoa. 2024ko maiatzaren 2an, Tuteran.	Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarte guztiak eta Nafarroako gizarte osoa.	1	43 bertaratuta
Mintzaldia: "Ongizatea eta emozioak erregulatzea". Arturo Lecumberriren eskutik. Jesuiten ikastetxea, Tuter. Aurrez aurrekoa. 2024ko maiatzaren 9an, Tuteran.	Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarte guztiak eta Nafarroako gizarte osoa.	1	50 bertaratuta

Mintzaldia: "Ongizatea eta emozioak erregulatzea". Arturo Lecumberriren eskutik. Iturramako Civivoxen. Presentziala edo/eta streaming-ean. 2024ko maiatzaren 10ean, Iruñean.	Concapako familia guztiak, Nafarroako gizarte osoa eta online konektatu nahi den edozein pertsona.	1	20 bertaratuta 19 streaming bidez
Kultura edo/eta kirol jardura: Eguberrietako lehiaketa eta jaia. 2023ko abenduaren 16an, Iruñean.	Kide diren guraso elkarteek ikastetxeetako ikasleak.	1	252 bertaratuta
Familia-kontziliazioa, kirolaren sustapena eta osasuna: Pazko Asteko kirol kanpamentua, Athletics Kids kamp. Nafarroako Unibertsitatea 2024ko apirilaren 2tik 5era. Iruña.	Nafarroako Concapa familietako 80 haur eta nerabe eta hainbat elkarte eta GKE.	4	80 bertaratuta
Familia-kontziliazioa, kirolaren sustapena eta osasuna: Futboleko kirol kanpamentua, Talentia. 2024ko apirilaren 2tik 5era. Tuter.	Kide diren guraso elkarteek ikastetxeetako ikasleak.	4	26 bertaratuta
Familia-kontziliazioko jardura eta sormen artistikoa sustatzea eta/edo ingurumena sustatzea Pazko Astearen. Santa Ana ikastetxean. Lizarra. 2024ko apirilaren 2tik 5era, Lizarran.	Kide diren guraso elkarteek ikastetxeetako ikasleak.	4	20 bertaratuta
Batzar Nagusia antolatzea, guraso elkarteetako buruzko III. Jardunaldia, eta Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarteetako presidentek onartzea. 2024ko otsailaren 10ean, Iruñean.	Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarteak.	1	40 bertaratuta
Hauetan parte hartzea:		Tokia eta eguna	
Hezkuntza Departamentuko Gurasoen Mahaiaren bileretara joatea eta parte hartzea.		Iruñean, 2023ko irailean	
Nafarroako Eskola Kontseiluko Batzorde Iraunkorraren bileretara joatea eta parte hartzea.		Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera	
Nafarroako Eskola Kontseiluaren osoko bilkuretara joatea eta parte hartzea.		Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera	
Hezkuntza Departamentuko Eskolatze eta Beka Batzordearen bileretara joatea eta parte hartzea.		Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera	
Hezkuntzarekin, eskola-jardunaldiarekin eta Nafarroako Concapak antolatutako hitzaldiekin lotutako prentsako eta irratiko hainbat erreportajetan parte hartzea (Cope, Radio Nacional, Noticias de Navarra, Diario de Noticias).		Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera	
Hezkuntza Departamentuko Beka Batzordearen bileretara joatea eta parte hartzea.		Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko abuztura	
Concapa Nazionaleko kontseilu konfederalen parte hartzea.		Madrilen eta Toledon, 2023ko azarotik 2024ko apirilera	

Concapako Lehendakarien III. Topaketara joatea.	Toledon, 2023ko azaroaren 3an eta 4an
Nafarroako Psikologia Elkargo Ofizialak antolatutako hezkuntza testuinguruetako osasun mentalaren jardunaldira joatea.	2023ko azaroaren 10ean, Iruñean
Eguberriko lehiaketako sariak banatzeko jaia antolatzea.	2023ko abenduaren 16an, Iruñean
Nafarroako Parlamentuko Hezkuntza Batzordean parte hartzea, Nafarroako Foru Komunitatean egindako lana azaltzeko.	2024ko martxoaren 12an, Iruñean
Hijas de Jesús ikastetxean egindako Catherine L'Ecuyerren hitzaldira joatea. Gaia: Nola hezi leihoak baino pantaila gehiago dituen mundu batean. Ikastetxeko guraso elkarteak antolatua.	2024ko apirilaren 12an, Iruñean
Elikagaiak biltzeko lankidetzak, Hope and Progressek antolatua.	2024ko apirilaren 13an, Berriozarren
La gota de leche GKEaren galara joatea.	2024ko apirilaren 13an, Orkoien
Hope and Progress GKEaren galara joatea.	2024ko apirilaren 19an, Iruñean
Concapa Nazionalaren batzar orokorrean parte hartzea.	2024ko apirilaren 27an, Ciudad Realen
Arropa biltzeko kanpaina egitea eta antolatzea La gota de leche GKEarentzat.	2024ko apirilaren 19tik 29ra, Iruñean
Fabre Fundazioaren Ideien III. Olinpiada 2030 lehiaketako epaimahaian parte hartzea.	2024ko ekainaren 5ean, Iruñean
Teresianas ikastetxean bertako guraso elkarteak antolatutako Familiaren Festara joatea.	2024ko ekainaren 1ean, Iruñean
San Cernin ikastetxeko Familiaren Festara joatea.	2024ko ekainaren 8an, Iruñean
Beste batzuk.	
Hope and Progress GKEarendako dohaintza ekonomikoa.	Iruña, 2024
Santo Tomás-Dominicas Ikastetxeko guraso elkartearekin lan bilera.	2024ko otsailaren 2an, Iruñean
Alkoholismoa prebenitzeko proiektua kudeatzeko bilera Ferya Plusekin.	Online, 2024ko otsailaren 5ean
2024ko mugaz gaindiko lankidetzak proiektuei buruzko online mintegira joatea.	2024ko otsailaren 14an, Iruñean
Apostolado Seglar ordezkartzearekin lan bilerak.	Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera
Nafarroako Concapari atxikitako guraso elkarteekiko bilerak, zalantzak argitzeko, kexak kudeatzeko edo/eta laguntza emateko, kide diren familiei hezkuntzaren inguruan gertatzen zaien edozein egoeratan.	Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera
Nafarroako Concapako batzordearen lan bilerak.	Iruñean, 2023ko irailetik 2024ko ekainera

Lan bilerak Lemon eskolarekin, 2024-2025 ikasturterako hitzaldien antolaketa.	Iruñean, 2023ko apiriletik aurrera
Tuterako Jesuiten ikastetxeko guraso elkartearekin lan bilera.	Tuteran, 2024ko ekainaren 20an

Iturria: Nafarroako CONCAPA

Beren jarduerak aurrera eramateko gurasoen elkarte eta federazioek jaso dituzten dirulaguntzak bildu dira beheko tauletan, eskuragarri dauden datuekin.

201. taula: Ikasleen gurasoen elkarteentzako eta federazioentzako dirulaguntzak

Urtea	Guztira	Elkarteak				Federazioak
		Publikoak		Itunduak		
		Kopurua	Zenbatekoa	Kopurua	Zenbatekoa	
2009	244.500	169	140.607	45	47.393	56.500
2010	218.000	157	114.534	33	29.966	73.500
2011	2011. urtean ez zen dirulaguntza hauetarako deialdirik izan					
2012	78.200	129	27.288	28	10.712	40.200
2013	2013. urtean ez zen dirulaguntza hauetarako deialdirik izan					
2014	45.000	Ez zen dirulaguntza hauetarako deialdirik izan				45.000
2015	45.000					45.000
2016	45.000					45.000
2017	45.000					45.000
2018	45.000					45.000
2019	45.000					45.000
2020	45.000					45.000
2021	45.000					45.000
2022	63.654					63.654
2023	62.000					62.000

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

202. taula: Ikasleen gurasoen elkarten federazioak. 2017-2023

Federazioa								
Herrikoa	Elkarteen kopurua	134	135	127	137	132	132	132
	Kideak, guztira	30.232	32.102	31.620	35.075	35.473	34.761	34.786
	Esleitutako zenbatekoa	2.342,1	23.267,7	14.004,71	17.618,39	10.926,40	14.584,80	19.301,29
Concapa	Elkarteen kopurua	31	30	30	32	34	30	33
	Kideak, guztira	12.691	21.053	20.853	20.284	21.706	20.224	20.404

	Esleitutako zenbatekoa	6.534,3	7.543,5	5.084,11	6.539,09	73185,47	11.330,87	11.126,01
Sortzen	Elkarteen kopurua	41		46	45	41	41	47
	Kideak, guztira	8.718		11.500	11.185	9.640	10.599	10.584
	Esleitutako zenbatekoa	8.717,7		7.562,26	12.301,87	18.102,47	26.135,69	19.362,56
Britila	Elkarteen kopurua	16	21	24	26	32	32	32
	Kideak, guztira	3.163	7.245	2.980	2.533	7.269	7.509	7.269
	Esleitutako zenbatekoa	3.919,3	8.400,1	2.172,44	4.195,53	4.639,39	6.363,58	6.302,36
NIE	Elkarteen kopurua	13	13	13	15	14	18	18
	Kideak, guztira	3.692	5.098	5.059	5.696	3.512	5.463	5.462
	Esleitutako zenbatekoa	3.483,6	5.788,7	4.917,23	4.345,12	4.146,26	5.239,06	5.907,78

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaren Zerbitzua

4.13.6. Eskolatzeko Batzorde Nagusia

33/2021 Foru Dekretuak (apirilaren 28koa, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta pribatu itunduetan ikasleak onartzeko arauak ezartzen dituen), III. kapituluaren, onarpen prozesuko berme organoak arautzen ditu: eskolatzeko batzordeak. Hala bada, araudi berri horrekin, Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusia eta tokiko eskolatzeko batzordeak izanen dira.

Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiaren definizioa, osaera eta eginkizunak 33/2021 Foru Dekretuan (apirilaren 28koa, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta pribatu itunduetan ikasleak onartzeko arauak ezartzen dituen) araututa dauzka, III. kapituluaren.

Aipatu dekretuaren 25. artikuluan, Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiaren definizioa, atxikipena eta eskumenen esparrua arautzen dira, eta 26. artikuluan eta 27. ean, hurrenez hurren, eginkizunak eta funtzionamendua.

Batzorde horren osaera dekretu beraren 28. artikuluan araututa dago. Batzordea 16 pertsonak osatzen dute, eta batzordeburua Hezkuntzako zuzendari nagusia da. Bestalde, Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiaren honako hauek daude ordezkaturik: udalak eta kontzejuak, ikastetxe publikoetako eta itunduetako zuzendariak, sindikatuak, sare publikoko eta itunduko gurasoak, eta Hezkuntza Departamentuko zerbitzu batzuetako zenbait profesional.

Eskolatzeko Batzorde Nagusiaren eginkizunak hauek dira:

- Ikasleak onartzeko prozesua eta sortzen diren tokiko eskolatzeko batzorde guztien jarduketaren koordinatzea eta, orobat, gainbegiratzea ikasleak onartzeko prozesuaren baremazioa eta foru dekretu honetan ezarritako lehentasunezko irizpideen eta, dagokionean, irizpide osagarrien aplikazio egokia.
- Eskolatzeko ikastetxeetan ikasposturik lortu ez duten ikasleak eskolatzeko irizpideak betetzen direla gainbegiratzea, deusetan galarazi gabe foru dekretu honek tokiko eskolatzeko batzordeei esleitzen dizkien eginkizunak.

- Hezkuntza laguntzaren arloan berariazko premiak dituzten ikasleak eta egoera sozioekonomiko ahulean edo bestelako egoeraren batean dauden ikasleak eskolatzeko irizpideak betetzen direla gainbegiratzea.
- Ikastetxea aldatzeko eskaerak baimentzea epetik kanpo, behar bezala justifikatutako ohiz kanpoko zirkunstantziak daudenean.
- Hezkuntza Departamentuak planifikatutako hezkuntza eskaintza ezagutzea.
- Ikastetxeei eta tokiko eskolatzeko batzordeei argibideak eta aholkuak ematea foru dekretu honen edukiaren gainean eta, orobat, ikasleen onarpen prozesua arautzeko onesten den araudiaren gainean.
- Bere eskumen esparruaren barnean eskolatzearen arloko zuzendaritza nagusi eskudunak esleitzen dion beste eginkizun oro, hezkuntzari buruzko oinarritzko legerian ezarritakoaren esparruan.

2023-2024 ikasturtean Eskolatzeko Batzorde Nagusia hamahiru aldiz bildu da: irailaren 4an, irailaren 28an, urriaren 1ean, azaroaren 13an, abenduaren 19an, urtarrilaren 31n, otsailaren 16an, otsailaren 20an, martxoaren 20an, apirilaren 8an, apirilaren 25ean, maiatzaren 16an eta ekainaren 23an. Batzordeak ikasturtearen hasieran informazioa jaso du Nafarroako tokiko eskolatzeko batzordeen sorrerari eta kideen izendapenari buruz, ikasleak onartzeko araudiak ezartzen duen bezala. Bestalde, ekainaren 27an egindako bileran Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiko kideei azaldu zitzaion nola garatu eta arituko diren ikasturtean zehar tokiko batzorde horiek.

Aurrez aurreko bilera horiez gain, larritasunagatik edo konplexutasunagatik bereziki premiazkoak diren egoerak arintzeko, eta aldaketa hori justifikatzen duten erakunde ofizialen txosten eztabaidea izanda, kasu batzuk bidali zaizkie posta elektronikoz batzordea osatzen dutenei, azter eta botoa eman dezaten. Horrela, guztira bost boto eman dira online.

Izandako bilera guztietan ezohiko gorabeherengatik ikastetxez aldatzeko eskaerak aztertu dira. Eskatutako aldaketa onartu da aztertutako 66 kasuetako 58tan (% 94). Aldaketa eskatzeko hainbat arrazoi eman dira: eskola jazarpena, osasun arazoak, bizikidetzak, familia inguruabarrak, arazo ekonomikoak... Guztizko zenbaketa horretan posta elektronikoz bidalitako kasuak ere sartu dira.

Eskatutako aldaketa ez baimentzeko arrazoiaren artean, hauek nabarmentzen dira: ikasposturik ez egotea aldaketaren xede den ikastetxean; agiri bidez ez justifikatzea aldaketa eskatzeko arrazoiak; eta familiak aipatutako eskola jazarpena edo beste arazoren bat egiaztatuta ez egotea horrelako kontuak aztertzen dituzten Hezkuntza Departamentuko zerbitzuetan edo erakunde ofizialetan.

4.13.7. Tokiko eskolatzeko batzordeak

Apirilaren 28ko 33/2021 Foru Dekretuak, 2. atalean, Nafarroako tokiko eskolatzeko batzordeen definizioa, sorrera, eginkizunak, osaera eta funtzionamendua zehazten ditu. Tokiko eskolatzeko batzordeen xedea da derrigorrezko etapetan ikasten ari diren ikasle guztiak Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan sartzeko eta eskolatzeko aukera berdintasuna sustatzea eta bermatzea, bereziki hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleentzat eta arrazoi sozioekonomikoengatik edo bestelakoengatik egoera ahulean dauden ikasleentzat, honako eginkizun hauekin:

- Eskatzen duten pertsonen aholku ematea, eta informazioa ematea hezkuntza sistemari eta derrigorrezko irakaskuntzaren doakotasunari buruz, ikastetxeei eta haien ezaugarriei eta ikaspostuen kopuruari buruz eta, orobat, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan, eta bereziki pertsona horien lurralde eremukoetan, ikasleak onartzeko prozesuari buruz.
- Ikasleak onartzeko prozesua eta hori erregulatzen duten arauak betetzen direla ikuskatzea, bereziki arrazoi sozioekonomikoengatik edo bestelako arrazoiengatik ikasleen segregazioa saihestekoak.
- Ikastetxe guztiek hezkuntza laguntzaren arloan berariazko premiak dituzten ikasleak eta arrazoi sozioekonomikoengatik edo bestelako arrazoiengatik egoera ahulean daudenak bidezketasunez eskolatzen lagun dezaten laguntzea. Horretarako, beste jarduketa batzuen artean, egokienak iruditzen zaizkien neurriak proposatuko dizkiote Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiari, ikasle horien eskolatzeari ahalik eta baldintza onenetan egin dadin.
- Ezarritako epeetatik kanpo jasotzen diren eskolatzeko eskaerak kudeatzea. Eginkizun hori betetzeko, jarduera hauek egingen dituzte:
 - Ikaspostua eskatzen duten gurasoengandik, legezko tutoreengandik eta, dagokionean, adinez nagusi diren ikasleengandik hezkuntza eta gizarte esparruetako informazioa jasotzea.
 - Ikasleen gainean jasotako datuak balioestea, esleipen proposamena prestatzea lurralde esparruko ikastetxeetan eskolatzeari gainean dagoen informazioaren arabera, eta, familiek esan beharrekoa entzun ondoren, familiak aukeratutako ikaspostua proposatutakoaren artekoetatik esleitzea.
 - Ikaspostuaren esleipenaren berri ematea gurasoei, legezko tutoreei eta, dagokionean, adinez nagusi diren ikasleei, bai eta dagokion ikastetxeari ere.
- Hala denean, Nafarroako Eskolatzeko Batzorde Nagusiak agintzen dien beste edozein, hezkuntzaren arloko oinarritzko legerian ezarritakoaren esparruan.

Osaerari dagokionez, toki batzorde bakoitzak kide hauek ditu:

- Batzordeko burua: eskualdeko hezkuntza ikuskatzailea, Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuko zuzendariak proposatutakoa.
- Batzordekideak:
 - Herriko edo eskolatzeko eremuko ikastetxe publiko bateko zuzendaria, dagokion lurralde eremuko zuzendariak proposatutakoa.
 - Herriko edo eskolatzeko eremuko ikastetxe pribatu itundu bateko zuzendaria, sektoreko erakunde patronalek proposatutakoa.
 - Herriko edo eskolatzeko eremuko ikastetxeetako irakasleen ordezkari bat, erakunde sindikalek proposatutakoa.
 - Herriko edo eskolatzeko eremuko ikastetxeetako ikasleen gurasoen ordezkari bat, ikastetxe horietako guraso elkarteek proposatutakoa.
 - Udalerritari edo eskolatzeko eremuari dagozkion toki entitateetako gizarte zerbitzuetako pertsona bat, dagozkien instituzio edo erakundeek proposatutakoa.

- Batzordeko idazkaria ikastetxe publikoko zuzendaria izanen da.

Lehen aipatu araudian, honako leku hauetan sortu dira tokiko eskolatze batzordeak: Altsasu, Bera, Elizondo, Lizarra, Etxarri Aranatz, Lesaka, Lodosa, Tafalla eta Tuter. Batzorde horiek 2021eko ikasturtearen hasieratik funtzionatzen ari dira.

4.13.8. Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseilua

Kide anitzeko aholku organo bat da, partaidetza instituzional eta sozialekoa Lanbide Heziketaren gaian. Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseilua foru dekretu bidez sortu zen, 2000. urtean. 2017an, dekretua aldatu zen, zegokion ordezkariak handitzeko funtsezko xedearekin. Besteak beste, eginkizun hauek ditu: parte hartzea Nafarroako Lanbide Heziketa garatzeko planei eta tresnei buruzko proposamenak egiten, eta haien jarraipena egitea; urteko txostena egitea, proposamenak aplikatzearen eta izandako betetzearen ondoriozko emaitzak ebaluatzeko; eta Gobernuari aholkuak ematea, aurkeztu zaizkion gaietan.

Nafarroako Gobernuak Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseilua berritzea erabaki zuen 2021eko ekainaren 6an. Garapen Ekonomiko eta Enpresarialeko kontseilari Mikel Irujo sartu zuen kontseiluan, Foru Administrazioa ordezkatzeko kide moduan, eta beste lau urtez luzatu zuen idazkariaren eta gainerako 21 kideen eginkizuna.

Ordezkaritza instituzionalak eta sozialak ditu Lanbide Heziketaren arloko kide anitzeko organo aholku-emaile horrek.

Bestalde, Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseilua sortzen duen uztailaren 3ko 247/2000 Foru Dekretuaren 9. artikuluan ezarritakoarekin bat, kontseilu horren menpeko lan batzorde bat eratzea proposatu zen, lanbide heziketaren eskaintzarekin lotutako gaiez arduratu zedin eta, halaber, bere gain har zitzan abuztuaren 27ko 66/2014 Foru Dekretuaren 23. artikuluan aipatzen den Egiarapenerako Batzordearen eginkizunak (dekretu horrek finkatzen ditu pertsonen lan-esperientzia edo prestakuntza bide ez-formaletan lortutako lanbide gaitasunak ebaluatzeko eta egiartatzeko prozedura Nafarroako Foru Komunitatean ezartzeko arauak eta horretaz arduratuko den antolaketa egitura).

Beraz, 2022ko uztailaren 2an Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseiluko Prestakuntza eta Egiartapen Batzordea eratu zen. Parte hartzeko organo aholku-emailea da, eragile ekonomiko eta sozialen arteko parekidetasuna du, eta Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseiluak eskuordetuta jarduten du lanbide heziketa egiartagarriaren arloan eta konpetentziaren egiartapenaren arloan. Hauek dira haren osaera eta eginkizunak:

- Osaera:

Hauek dira batzordeko kideak:

- Lanbide Heziketaren Plangintza eta Integratzaileko Zerbitzuko zuzendaria. Bera da batzordeko lehendakaria.
- Lanbide Heziketako Proiektuen eta Kualifikazioen Zerbitzuko zuzendaria.
- Nafarroako Enplegu Zerbitzuko ordezkari bat.
- Garapen Ekonomiko eta Enpresarialeko Departamentuko ordezkari bat.
- Nafarroako Lanbide Heziketaren Kontseiluan parte hartzen duten eragile ekonomiko eta sozialen ordezkari bana (CEN, CEPES-ANEL, UGT, CCOO, ELA, LAB, Nafarroako Ganbera).
- Lanbide Heziketaren Zuzendaritza Nagusiko funtzionario bat, idazkari jardunen duena.

- Eginkizunak:

Batzordeak eginkizun hauek ditu:

- Sektore edo kolektibo zehatzentzat konpetentziak egiaztatzeko prozeduraren deialdiak egin daitezela proposatzea, etenik gabe irekita dagoen prozeduratik harago ekimen zehatzak garatzea egokituz jotzen denean. Horrek barruan hartzen du enpresek edo beste kolektibo batzuek pertsona interesdunen talde jakinentzat sustatutako deialdiak bideratzea.
- Egiaztapen prozedurekin lotutako informazioa eta orientazioa bultzatzeko irizpideak proposatzea.
- Konpetentzia ebaluatu eta egiaztatzeko prozeduraren osagarri den prestakuntzaren beharra baloratzea, profesionaltasun-ziurtagirien edo Lanbide Heziketako tituluen egiaztapen ofizial osoak lortzea errazte aldera.
- Hezkuntza Administrazioari proposamenak egitea Lanbide Heziketa egiaztagarriaren plangintzari buruz, ingurune ekonomiko eta sozialaren beharren arabera.
- Programatutako prestakuntza ekintzen garapenaren jarraipena egitea.
- Prestakuntzarekin eta enpleguarekin zerikusia duten eragileen arteko lankidetzak sustatzea, berrikuntzarekin eta ekintzailetzarekin zerikusia duten zeharkako jarduketaren garapena errazteko prestakuntzaren esparruan.
- Txostenak eta proposamenak egitea Lanbide Heziketaren arloan eskumena duten administrazioei erabakiak hartzen laguntzeko.

Batzordea hiru hilean behin bilduko da gutxienez, eta Batzordeko kideen % 50ek edo gehiagok eskatzen duten guztietan.

4.13.9. Hezkuntza Itunen Batzordea

Abenduaren 14ko 416/1992 Foru Dekretuak (1993ko 8. Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratua, urtarrilaren 18an) Nafarroako hezkuntza itunei buruzko arauak biltzen dituen erregelamendua sortu zuen.

Dekretu horren 23. artikuluan ezartzen denez, Administrazioak berariaz izendatutako batzordeen esku utzi ahalko du aurkeztutako eskaeren ebaluazioa. Batzorde horietan, hezkuntza arloko agintariekin batera, ordezkariak izanen dituzte eragindako sektore guztiek, beren ordezkaritza-erakundearen bitartez. Betiere, batzorde horien proposamenak bat etorriko dira aurrekontu-kontsignazio baliagarriekin.

Batzorde horiek aztertu egingen dituzte aurkeztutako eskaerak eta oroitidazkiak, eta proposamenak egingen dizkiote agintaritzak eskudunari, proposamen arrazoituak betiere, Hezkuntzarako Eskubidea arautzen duen Lege Organikoaren 48.3 artikuluan ezartzen den lehentasun-hurrenkerari jarraituz.

Deialdia egiten duen foru aginduan zehaztuko da batzordeen osaera. Nolanahi ere, batzorde bakoitzean beti izanen dira Nafarroako Udak eta Kontzejuen Federazioak izendatutako ordezkari bat, gizarte ekimeneko ikastetxeetan ordezkaritza handiena duten enpresaburuen elkartearen bi ordezkari, gizarte ekimeneko ikastetxeetan delegatu gehien dituzten sindikatuen bi ordezkari, Nafarroako gizarte ekimeneko ikastetxeetan ordezkaritza handiena duen guraso elkartearen ordezkari bat eta Hezkuntza Administrazioak izendatutako sei kide; azken horietako bat batzordeko burua izanen da, eta kalitatezko botoa izanen du.

Honako hauek osatuko dute Hezkuntza Itunen Batzordea, Hezkuntza Itunei buruzko Arauen Erregelamendua onesten duen abenduaren 14ko 416/1992 Foru Dekretuaren 23.3 artikulua arabera:

- Hezkuntza Baliabideen zuzendari nagusia; batzordeburu izanen da. Berdinketarik gertatuz gero, kalitatezko botoa izanen du.
- Hezkuntzako zuzendari nagusia.
- Lanbide Heziketaren zuzendari nagusia.
- Hezkuntza Departamentuko idazkari tekniko nagusia.
- Azterlan Ekonomikoen eta Nominen Zerbitzuko zuzendaria.
- Ikastetxeen Finantzaketaren, Ikasketetarako Laguntzen eta Zerbitzu Osagarrien Zerbitzuko zuzendaria.
- Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzuko zuzendaria.
- Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzuko zuzendaria.
- Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak izendaturiko ordezkari bat.
- Gizarte ekimeneko ikastetxeetan ordezkaritza handiena duten enpresaburuen elkarteetako hiru ordezkari.
- Gizarte ekimeneko ikastetxeetan ordezkari kopururik handiena duten sindikatuetaiko bi ordezkari.
- Nafarroako gizarte ekimeneko ikastetxeetan ordezkaritza handiena duten ikasleen gurasoen erakundeetako bi ordezkari.
- Hezkuntza Departamentuko Idazkaritza Tekniko Nagusiari atxikitako Administrazio Publikoko arlo juridikoko teknikari bat, batzordeko idazkaria izanen dena, hitza duela baina botorik ez.

Besteak beste, eginkizun hauek ditu: parte hartzea Nafarroako itunak garatzeko planei eta tresnei buruzko proposamenak egiten, eta haien jarraipena eta berriztapena egitea; urteko txostena egitea, proposamenak aplikatzearen eta izandako betetzearen ondoriozko emaitzak ebaluatze; eta Gobernuari aholkuak ematea, aurkezten zaizkion gaietan.

Hezkuntza itunak berritzeko prozesuan bi ebazpen ematen dira: lehenbizikoak hezkuntza itunen araubidea aplikatzeko prozedura ezartzen du etapa berrirako. Bigarrenak ituna berritzeari buruz erabakitzen du, Hezkuntza Itunen Batzordeak aurkeztutako eskaerak eta oroitidazkiak baloratu eta gero. Aurreikuspenen aldean matrikulan aldaketarik izanez gero, bigarren ebazpen hori aldatzen duen beste ebazpen bat ematen da.

Lehen Hezkuntzan itunak sei urterako berritzen dira, eta gainerako hezkuntza etapetan lau urterako. Gaur egun ebazpen hauek dute indarra:

Hezkuntza ituna berritzea Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, Lanbide Heziketako oinarritzko, erdi eta goi mailako heziketa zikloetarako eta Hezkuntza Bereziko unitateetarako.

- 606/2022 EBAZPENA, abenduaren 29koa, Hezkuntza Baliabideen zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez ezartzen baita hezkuntza itunen araubidea aplikatzeko prozedura 2023-2024 eta 2026-2027 ikasturteen arteko aldirako, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako oinarritzko, erdi eta goi mailako heziketa zikloetako mailetan eta Hezkuntza Bereziko unitateetan.
- 125/2023 EBAZPENA, apirilaren 5koa, Hezkuntza Baliabideen zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez ebazten baita Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako oinarritzko, erdi eta goi mailako heziketa zikloetako mailetan eta Hezkuntza Bereziko unitateetan hezkuntza itunak berritzearen gainean.

4.14. Europar Batasuneko hezkuntza programak

Erasmus+ 2021-2027 Hezkuntza, Prestakuntza, Gazteria eta Kirolerako EBko programa da. Guztientzat aukera gehiago dituen programa bat da, inklusiboagoa, digitalagoa eta ekologikoagoa, mugikortasun eta lankidetzaren aukerak eskatzen dituen hezkuntzaren eta prestakuntzaren esparru guztietan.

Erasmus+ funtsezkoa da Europako politiken helburuak lortzeko:

- 2025erako Hezkuntzako Europako Esparrua
- 2021-2027ko Ekintza Digitaleko Plana
- Europako gaitasunen agenda
- Europar identitatea sendotzea Hezkuntza eta Kulturaren bidez (2017)
- Gazteriarentzako EBko estrategia
- Kirolerako EBko plana

Programaren helburu nagusia da laguntza ematea pertsonak, ikaskuntza iraunkorraren bidez, hezkuntza eta lanbide arloan nahiz pertsona moduan gara daitezen hezkuntzaren, prestakuntzaren, gazteriaren eta kirolaren esparruetan, Europa barruan eta bizi diren lurraldetik kanpo, eta, hartara, hazkunde jasangarria, kalitatezko enpleguan eta kohesio sozialean laguntzea, berrikuntza sustatzeaz eta europar identitatea nahiz herritartasun aktiboa indartzeaz gain.

Programak helburu espezifiko hauek ditu:

- Pertsonen eta kolektiboen hezkuntza mugikortasuna ez ezik, honako hauek ere sustatzea: lankidetzaren, kalitatearen, inklusioaren eta ekitatearen, bikaintasunaren, sormenaren eta berrikuntzaren eta prestakuntzaren esparruko antolakunde eta politiketan;
- Ikaskuntza ez-formalean eta informalean mugikortasuna eta gazteen artean parte hartze aktiboa sustatzea, bai eta honako hauek sustatzea ere: lankidetzaren, kalitatearen, inklusioaren, sormenaren eta berrikuntzaren gazteria arloko antolakundeetan eta politiketan;
- Kirol esparruan dihardutenen hezkuntza mugikortasuna bultzatzea, eta hauek ere sustatzea: lankidetzaren, kalitatearen, inklusioaren, sormenaren eta berrikuntzaren kirol erakundeetan eta kirol politiketan.

Europako programa guztiek zazpi urteko indarraldia dute. 2021eko deialdi hori 2021-2027 aldiko lehena da.

Azpiraratzekoa da, aldi berriak dakartzan aldaketa garrantzitsuen ondorio gisa, ikastetxeek oso interes nabarmena agertu dutela ikasleen eta irakasleen mugigarritasunerako 1. gako-ekintzako (KA1) proiektuetan parte hartzeko.

Ondoren, Eskola Hezkuntzan (Haur Hezkuntzatik Batxilergora arte) dauden sektoreei eta Helduen Hezkuntzari buruzko datuak baino ez dira jasotzen. eTwinning programa izan ezik; izan ere, hezkuntza sektore guztietako irakaskuntzak biltzen ditu (Eskola Hezkuntza, LH, Goi mailakoa).

203. taula: Erasmus+ programa. 2023-2024

	SEPIEk onartutako eskaeren kopurua*	SEPIEk esleitutako zenbatekoa
ESKOLA HEZKUNTZAREN ETA HELDUEN HEZKUNTZAREN SEKTOREA		
Irakasleen eta ikasleen mugigarritasunerako 1. gako-ekintzako (KA1) proiektuak	20	634.998
2. gako-ekintzako (KA2) lankidetzako proiektuak (koordinatzaileak eta elkartuak)	2	26.000
eTWINNING programa		
EBko ikastetxeen artean online senidetzeko proiektuak (hezkuntzaren sektore guztiak: Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza, Bigarren Hezkuntza, LH, Helduak, Goi Mailakoa)	248 proiektu eginda	Programa honek ez du inolako gasturik eragiten. Proiektuak birtualak dira eta online plataforma baten bidez egiten dira

* SEPIE = Hezkuntza Nazioartekotzeko Espainiako Zerbitzua, Erasmus+ Programarako Espainiako Agentzia

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Azpirarratzekoa da 2022ko irailaren 30ean modu ofizialean eta behin betiko itxi zela eTwinning plataforma zaharra, eta ESEP (European School Education Platform / Eskola Hezkuntzako Plataforma) plataforma berria ezarri zela, eTwinning eta School Education Gateway plataforma zaharrak batzen dituen. Urtean zehar gorabehera tekniko ugari eta larriak izan ondoren, erregistroen eta proiektuen kopuruak jaitsiera nabarmena izan du Europar Batasun osoan. Etengabeko eguneratzeetan arazoetako batzuk konpontzen joan dira, baina oraindik luze joko du normaltasunera itzultzeak.

Beste programa, ekimen eta proiektu batzuk:

- Tempus

EBko herrialdeetako hezkuntza sistemen eta programen bikaintasunaren ondorioz, goi mailako hezkuntza modernizatu behar duten hirugarren herrialdeetako hezkuntza gaitasunak garatzen dituzten programak sustatzen dira.

Tempus programa Ekialdeko Europako herrialdeetan, Mendebaldeko Balkanetan, Asia Erdialdean, Afrika Iparraldean eta Ekialde Ertainean garatzen da batez ere, eta programa horretako proiektuen eta neurri estrukturalen bidez, EBk hezkuntza metodo berriak garatzen laguntzen, unibertsitate mailako hezkuntza erreforma bultzatzen eta Europako hezkuntza sistemak bateratzea sustatzen du.

- Erasmus Mundus

Erasmus Mundus Europar Batasunaren eta beste herrialde batzuen arteko goi mailako hezkuntzako lankidetzarako eta mugikortasunerako programa nagusienetako bat da egun.

Ikasten jarraitu nahi duten –bereziki, master bat edo doktorego bat eginez– gazteei zuzenduta dago. EBtik kanpoko unibertsitateetan prestatzen jarraitu nahi duten gazte europarrek eta Europako unibertsitateetara etorri nahi duten Europatik kanpoko gazteek hartzen ahal dute parte.

Programak beste ildo batzuk ere baditu, adibidez, irakasleen prestakuntza eta hezkuntza kalitatearen hobekuntza.

- Erasmus+ Emaizten Plataforma

Erasmus+ proiektuen Emaizten Plataforma Europako Batzordeak Erasmus+ programarentzat diseinatu duen tresna bat da. Horretan, eraginari eta komunikazioari dagokienez emaitza bikainak lortu dituzten proiektuen inguruko informazioa eta esperientziak jasotzen dira. Aipatutako plataformak proiektuen ikusgarritasuna areagotzen, emaitzak partekatzeko aukera ematen eta inspirazio iturri gisa funtzionatzen du, eta, gainera, beste proiektu batzuk sortzeko bazkideak aurkitzea ere errazten du.

- Europass

Dokumentuz osatutako txosten bat da eta, horren bidez, herritarrek modu argi eta sinplean ematen ahal dute beren bizitzan lortu dituzten gaitasunen, tituluen eta egiaztagirien berri. Hainbat herrialde eta sektoretan baliatzen ahal da.

- Kanpoko ebaluatzaileak eta adituak

Aditu independentez osaturiko talde bat da, SEPIErekin aritzen dena elkarlanean, Erasmus+ Programako eta haren kudeaketa esparruko beste ekimen batzuetako ekintza deszentralizatuak buruzko txostenak eta eskabideak ebaluatzen.

- Europako unibertsitateak

Ekimenaren helburua da 20 “europar unibertsitate” baino gehiago sortzea 2024. urterako; zehazki, EB osoan behetik sortutako unibertsitate sareak eratzea, ikasleek titulu bat lortzeko zenbait ikasketa egitean EBko herrialde batzuetan, eta Europako unibertsitateak nazioartean lehiakorak izaten laguntzeko.

- Erasmus+, inspiratzen duten pertsonak

Ekimenaren xedea da europar balioak sustatzea gazte espainiarren artean, bizi esperientzia iradokitzailea izandako pertsonen esku hartzearen bidez.

Hitz batean, jarduerak egin nahi dira gizarteratzea sustatzeko, herritartasun aktiboa bultzatzeko eta giza duintasuna, askatasuna, demokrazia, berdintasuna eta giza eskubideak errespetatzean oinarritutako europar balioekiko konpromisoa indartzeko.

- Irakaskuntza Berritzailearen Europako Saria (European Innovative Teaching Award)

EITA (European Innovative Teaching Awards) direlakoak urtero ematen diren sariak dira, Erasmus+ programako irakaskuntza praktika bikainak nabarmendu nahi dituztenak, Europako lankidetzak proiektuetan esku hartzen duten ikastetxeen eta irakasleen lana aitortzeaz gain. Ekimenak azpimarratu nahi du zer-nolako balioa duen Europako lankidetzak hezkuntzaren esparruan, bai eta Europako Hezkuntza Esparrua ezartzeak ere.

- EuroApprentices

EuroApprentices sare bat da, zeinaren bidez Erasmus+ programan parte hartu duten Lanbide Heziketako ikasleek beren historiak zabaltzen baitituzte, esperientzia horrek beren bizitzetan izandako eragina ikusarazten laguntzeko eta gainerako ikasleak programa horretan parte hartzera bultzatzeko.

- Hizkuntzen Europako zigilua

“Hizkuntzen irakaskuntza eta ikaskuntzarako ekimen berritzaileentzako Europako zigilua” Europako Batzordearen ekimen bat da, hizkuntzen ikaskuntza sustatzeko duen interesa erakusten duena, Europa benetan integratzeko ezinbestekoa baita.

- Hizkuntzen Europako Portfolioa

Dokumentu pertsonal bat da, Europako Kontseiluak sustatua, balio duena hizkuntzak eskolan edo eskolatik kanpo ikasten ari direnek edo ikasi dituztenek hizkuntzak eta kulturak ikasten izaniko esperientziak jasotzeko eta horiei buruz hausnarketa egiteko.

- Ikastetxeko Hizkuntza Proiektua (IHP)

“Ikastetxeko Hizkuntza Proiektua egiteko Europako Baliabideak” ekimena Hezkuntza Nazioartekotzeko Espainiako Zerbitzuaren proposamen bat da, autonomia erkidegoekin adostua, eleaniztasuna sustatu eta hizkuntza komunikaziorako gaitasuna garatzea xede duena.

- Bolognan Aditu diren pertsonen Espainiako Taldea (BET)

Goi Mailako Hezkuntzaren Europako Esparrua (GHEE) –batez ere Bolognako prozesua izena hartu duena– sortzeko ahaleginaren barruan, unibertsitate kontuetan aditu diren pertsonen osatutako talde bat jarri zen martxan, plan hori ezartzen laguntzeko.

- Erasmus+ irakasle akademiak

Irakasleen hasierako hezkuntzako sareak sortzeko proiektuak, eta etengabeko lanbide garapenaren hornitzaileak, eta beste alde interesgarri eta garrantzitsu batzuk, honako hauek ematen dituztenak:

- Lankidetzaren EBko funtsezko lehentasunen inguruan; besteak beste: ikaskuntza digitala, jasangarritasuna, bidezketasuna eta inklusioa.
- Ikaskuntza eskaintza bateratu bat garatzea, ikasleentzat eta zerbitzuko irakasleentzat, europar alderdi indartsu batekin, eta lankidetzaren berritzaile eta praktikoaren bidez.

- Jean Monnet ekintzak

Jean Monnet ekintzek aukerak ematen dituzte goi mailako hezkuntzaren esparruan eta hezkuntzaren eta prestakuntzaren beste esparru batzuetan. Era berean, Europar Batasunaren integrazio kontuei buruzko ezagutzak zabaltzen laguntzen dute. Ekintza hauetan laguntzen da:

- Jean Monnet ekintzak goi mailako hezkuntzaren esparruan
- Jean Monnet ekintzak hezkuntzaren eta prestakuntzaren gainerako arloetan

Hezkuntza eta Kultura arloko Europako Agentzia Betearazleak gauzatuko ditu ekintza horiek (EACEA).

204. taula: Lanbide Heziketako Europako programak: “Erasmus” eta beste programa batzuk

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Erasmus programa eta Erasmus+										
Ikasleak	221	133	135	188	180	35	70	235	299	299
Irakasleak	18	8	10	20	60	1	5	29	45	67

POCTEFA (PyreneFP-Piremobv) Programa										
Ikasleak	81	0	0	53	74	12	Bukatua			
Irakasleak	5	0	0	9	27	22	Bukatua			
Beste proiektu batzuk-Berrikuntza edo jardunbide egokiak										
Proiektu kop.	4	3	3	3	2	2	2	2	2	4

**Leonardo Da Vinci programa Erasmus+ programa sortzean amaitu zen, eta horregatik ez da taulan jaso*

***Erasmus+ Esparru programa honek irakaskuntza maila guztiak hartzen ditu: Eskolak, Lanbide Heziketa, Unibertsitateak eta Helduak. 2014-2015 ikasturtean hasi zen, eta Nafarroan Leonardo Da Vinci eta Erasmus programetako onuradunak batu ziren*

****Poctefa deritze Frantziarekin eginiko proiektu mugakideei, eta Pirinioen inguruko eskualde guztiak biltzen dituzte*
Iturria: Lanbide Heziketaren Proiektuen eta Nazioartekotzearen Atala

2023-2024 ikasturtean ikasleek egindako mugikortasunetatik 117 bi edo hiru hilabetekoak izan dira, eta beste 182, berriz, B modalitatekoak (15 egun irakasle laguntzailearekin, erdi mailako ikasleentzat bakarrik).

2023-2024 ikasturtean irakasleek egindako mugikortasunetatik 13 astebeteko banakako egonaldiak izan dira, 20 talde mugikortasunekoak eta 34, berriz, B modalitateko edo irakasle taldeen irakasle laguntzaileenak.

Hauek dira berrikuntzarako edo jardunbide egokietarako proiektuak:

- Nave2
- Aries4
- COVE INFINITE
- POCTEFA IMMERSIA

5. ESKOLA SISTEMAREN EMAITZAK

5.1. Hezkuntza-sistamarako sarbidea

Eskolatzea edozein hezkuntza-sistemaren kalitatearen adierazleetan lehena da. Hezkuntza inklusioa ezinbesteko baldintza da gizarte inklusiorako, eta eskolatzeko prozesuaren emaitzak lehen erreferentzia dira baliabideak eta aplikatu diren hezkuntza erabakiak sistemara egokitzen direla egiaztatzen. Laburbilduz, eskolatzeko-prozesua egokia bada, hezkuntza-sistemak hobetzeko aukera ematen du.

5.1.1 Eskolatzeko-prozesuaren emaitzak

- **Bilakaera orokorra**

Autonomia erkidego guztiak kontuan hartuta, sare publikoan araubide orokorreko irakaskuntzetan eskolatzeko diren ikasleen proportzioa % 66,9 da. Hala ere, handiagoa da batxilergoan eta lanbide heziketan gainerako hezkuntza etapetan baino, eta txikiagoa, Haur Hezkuntzako 1. zikloan.

Edonola ere, autonomia erkidegoen artean handiak dira desberdintasunak. Erkidego batzuetan eskolatzeko publikoaren tasa % 80 baino handiagoa da (Gaztela-Mantxa, Ceuta, Extremadura eta Melilla), baina beste batzuetan % 65 ingurukoa edo txikiagoa da (Balearrak, Katalunia, Madril eta EAE).

205. taula: Ikastetxe publikoetan araubide orokorreko irakaskuntzetan matrikulatutako ikasleen ehunekoa, irakaskuntza motaren arabera. Espainia eta Nafarroa. 2023-2024

	Guztira	Haur Hezkuntza, 1. zikloa	Haur Hezkuntza, 2. zikloa	Lehen Hezkuntza	DBH	Batx.	LH HZ Oinarrizkoa	LH HZ Erdi mailako zikloa	Goi mailako LH	Bestelako prestakuntza programak
Espainia	66,9	53,7	67,5	67,8	63,8	67,0	71,4	76,6	72,2	70,0
Nafarroa	66,9	85,9	63,8	65,8	66,2	62,8	60,0	60,5	81,3	77,7

* Batxilergoan eta Lanbide Heziketako erdi eta goi mailako prestakuntza zikloetan araubide arruntan eta helduen araubide presentzialean ari diren ikasleak sartzen dira.

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

1.
eranski
na

- **Prozesuaren arauketa**

Ikasleek hezkuntza-sistemara, onarpen prozesura edo eskolatzera iristeko aukera izatea oso garrantzitsua da familientzat, bai eta hezkuntza-administrazioarentzat ere. Prozesua arau multzo batek erregulatzen du; arau horietan, prozedura, baldintzak eta epeak ezartzen dira, ikasleak hezkuntza-maila guztietan onartzeko: Haur Hezkuntzan, Lehen Hezkuntzan eta Bigarren Hezkuntzan. Prozesua arautzen duen araudia honako hau da:

- 33/2021 Foru Dekretua, apirilaren 28koa, zeinak arauak ematen baititu Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta pribatu itunduetan ikasleak onartzeko

- 46/2021 Foru Agindua, maiatzaren 4koa, Hezkuntzako kontseilariak emana, zeinaren bidez garatzen baita haur hezkuntzako bigarren zikloko, lehen hezkuntzako, derrigorrezko bigarren hezkuntzako eta batxilergoko irakaskuntzak egiteko Nafarroako Foru Komunitatean dauden ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatueta ikasleak onartzeko prozesua.
- 9/2023 Ebazpena, urtarrilaren 25ekoa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, funts publikoak jasotzen dituzten Nafarroako Foru Komunitateko haur-hezkuntzako lehen zikloko ikastetxeetan 2023-2024 ikasturtean haurrak onartzeko prozedura onartzen duena.
- 21/2023 EBAZPENA, otsailaren 13koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, zeinaren bidez deialdia egiten baita eta jarraibideak ezartzen Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta pribatu itunduetan ikasleak onartzeko prozesurako, aipatu ikasleek haur-hezkuntzako bigarren zikloko eta lehen hezkuntzako ikasketak egin ditzaten 2023-2024 ikasturtean.
- 38/2023 EBAZPENA, martxoaren 8koa, Hezkuntzako zuzendari nagusiak emana, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxe pribatueta ikasleak onartzeko prozesuaren deialdia egin eta garatzen duena, derrigorrezko bigarren hezkuntzako eta batxilergoko irakaskuntzak egiteko 2023-2024 ikasturtean.

Hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleen banaketa orekatua bermatzea da onartzeko araudiaren funtsezko helburuetako bat. Horregatik, Hezkuntza Departamentuak, urtero, ikastetxe bakoitzeko, hezkuntza-laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleen eskolatzeko indizea prestatuko du. Apirilaren 28ko 33/2021 Foru Dekretuan xedatuta betez, ikastetxeko ACNEAE indizea argitaratu da aurreko ebazpenetan.

Ondoko taulan ikasleak onartzeko ohiko prozesua arautzen duten lehentasunezko irizpideak eta irizpide osagarria zehazten dira.

206. taula: Eskolatzeko-prozesuaren arauketa

Irizpideak	
Ikastetxe berean anai-arrebak matrikulatuta egotea.	1. Ikaslea onartzeko eskatu den ikastetxean haren anai-arrebarik badago matrikulatuta, 3 puntu emanen dira, anai-arreben kopurua edozein izanik ere. 2. Eskatzaileak ikastetxean anai-arrebak dituela ulertuko da onarpena eskatzen den ikasturte horretan horiek ikastetxean segitu behar baldin badute. 3. Behar bezala egiaztatutako familia harreraren dauden ikasleei aurreko apartatueta aurreikusitakoa aplikatuko zaie.
Gurasoren baten edo legezko tutoreen bizilekua edo lantokia hurbil egotea.	1. Bizilekuaren hurbiltasuna balioesteko, ondoko hauen arteko egoera bakar bat hartuko da kontuan: a) Ikaslearen bizilekua uztailaren 3ko 80/2019 Foru Dekretuan zehaztutako eremuetan badago: 4 puntu. b) Ikaslearen bizilekua ikastetxearen eragin eremuaren barnean badago: 3 puntu. c) Ikaslearen bizilekua ikastetxearen eragin eremuaren mugakidea bada: 1 puntu. d) Ikaslearen bizilekua ez badago aurreko egoeretako batean: 0 puntu. 2. Eskabidean, bizilekuaren hurbiltasunaren ordez ikaslearen guraso edo legezko tutoreen baten lantokiaren hurbiltasuna hautatzen ahalko da irizpide gisa.

Familia unitatearen per capita errenta	1. Familia-unitatearen per capita errenta ondoko baremo honen arabera balioetsiko da: a) Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitorpeneko likidazio oinarria(k) zati aitorpenean agertzen diren familia-unitateko kideen kopurua (aitortzailea, ezkontidea eta, PFEZaren foru araudian ezarri bezala, kenkaria egiteko eskubidea sortzen duten pertsonak). Eraitza lanbide arteko gutxieneko soldataren erdia edo txikiagoa bada, puntuazio hau emanen da: 3 puntu. b) Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitorpeneko likidazio oinarria(k) zati aitorpenean agertzen diren familia-unitateko kideen kopurua (aitortzailea, ezkontidea eta, PFEZaren foru araudian ezarrita dagoen bezala, kenkaria egiteko eskubidea sortzen duten pertsonak). Eraitza lanbide arteko gutxieneko soldataren erdia baino handiagoa eta lanbide arteko gutxieneko soldataren hiru laurden edo txikiagoa bada, puntuazio hau emanen da: 2 puntu. c) Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitorpeneko likidazio oinarria(k) zati aitorpenean agertzen diren familia-unitateko kideen kopurua (aitortzailea, ezkontidea eta, PFEZaren foru araudian ezarrita dagoen bezala, kenkaria egiteko eskubidea sortzen duten pertsonak). Eraitza lanbide arteko gutxieneko soldataren hiru laurdenak baino handiagoa eta soldata hori bera edo txikiagoa bada, puntuazio hau emanen da: 1 puntu. d) Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitorpeneko likidazio oinarria(k) zati aitorpenean agertzen diren familia-unitateko kideen kopurua (aitortzailea, ezkontidea eta, PFEZaren foru araudian ezarrita dagoen bezala, kenkaria egiteko eskubidea sortzen duten pertsonak). Eraitza lanbide arteko gutxieneko soldata baino handiagoa bada, puntuazio hau emanen da: 0 puntu. 2. Familia-unitatearen per capita errentari buruzko irizpide honen balorazioa borondatezkoa da, eta bakarrik aplikatuko da horrela eskatzen bada.
Ikasleak edo haren guraso, legezko tutore edota anai-arrebaren batek desgaitasuna izatea.	1. Ikaspostua eskatzen duen ikasleak desgaitasuna badu, ofizialki egiaztatua, 2 puntu emanen dira. 2. Desgaitasuna ikaspostua eskatzen duen ikaslearen gurasoek, legezko tutoreek edo anai-arrebek dutenean, 0,5 puntu emanen dira, alde batera utzita zenbat pertsonak duten desgaitasuna, eta betiere ofizialki egiaztatuta badago.
Genero indarkeriaren edo terrorismoaren biktima izatea	Genero indarkeriaren edo terrorismoaren biktima izatearen egoera balioetsiko da bi inguruabarrak edo bietako bat gertatzen bada: 1 puntu.
Gurasoek edo legezko tutoreek ikastetxean lan egitea	Irizpide horrengatik 0,8 puntu emanen dira.
Legez familia ugariko kide izatea	Irizpide horrengatik 0,8 puntu emanen dira.

Familia guraso bakarrekoa izatea	Irizpide horrengatik 0,8 puntu emanen dira.
Erditze anizkoitzean jaiotako ikasleak	Irizpide horrengatik 0,8 puntu emanen dira.
Ikasleak batxilergoko irakaskuntzetarako onartzean, espediente akademikoa baloratzea.	Ikasleak onartu behar direnean batxilergoko irakaskuntzetan sartzeko, indarreko araudiaren arabera batxilergoan sartzeko ezarritako irakaskuntzetako espediente akademikoa kontuan hartuko da. Ikasketa horietan lortutako batez besteko nota hartuko da kontuan, eta indarrean dagoen araudian ezarritakoaren arabera kalkulatu da. Batez besteko nota foru dekretu honetan araututako gainerako irizpideen balioespenetan lortutako puntuazioari batuko zaio.
Hurbiltasun linealeko irizpide osagarria	Hezkuntza Departamentuak ofizioz 0,5 puntu emanen dizkio eskatzaileari, baldin eta haren gurasoetako edo legezko tutoretako baten bizilekutik edo lantokitik hautatutako edozein ikastetxetara dagoen distantzia –Hezkuntza Departamentuak daukan ikastetxeen erregistroan ageri diren moduan– 1.500 metro linealekoa edo hortik beherakoa bada.

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

5.1.2 Araubide orokorreko irakaskuntzetan eskolatutako ikasleak

- **Balio orokorrak**

207. taula: Araubide orokorreko irakaskuntzako ikasleak Nafarroan, hezkuntza-mailen arabera

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Haur Hezkuntza	24.628	24.439	24.493	24.241	24.525	22.838	22.684	22.635	22.486
Lehen Hezkuntza	40.908	41.369	42.235	42.916	43.175	42.859	42.464	42.408	41.710
Hezkuntza Berezia	618	631	643	674	725	722	742	781	826
DBH	26.108	26.561	26.898	27.606	27.989	28.356	28.885	29.686	30.439
Batxilergoa	9.359	9.285	9.254	9.308	9.441	9.457	9.111	9.128	9.122
Oinarrizko LH	819	941	1.058	1.127	1.201	1.184	4.943	4.997	5.287
ELH	3.695	3.682	3.939	4.049	4.372	4.748	4.818	5.014	5.340
GLH	3.445	3.560	3.791	4.053	4.384	4.787	319	283	262
Beste prestakuntza programa	119	319	309	290	286	303			
HLKP	201	20							
Guztizkoa	109.081	109.866	111.562	115.421	117.359	116.806	116.854	117.805	118.672

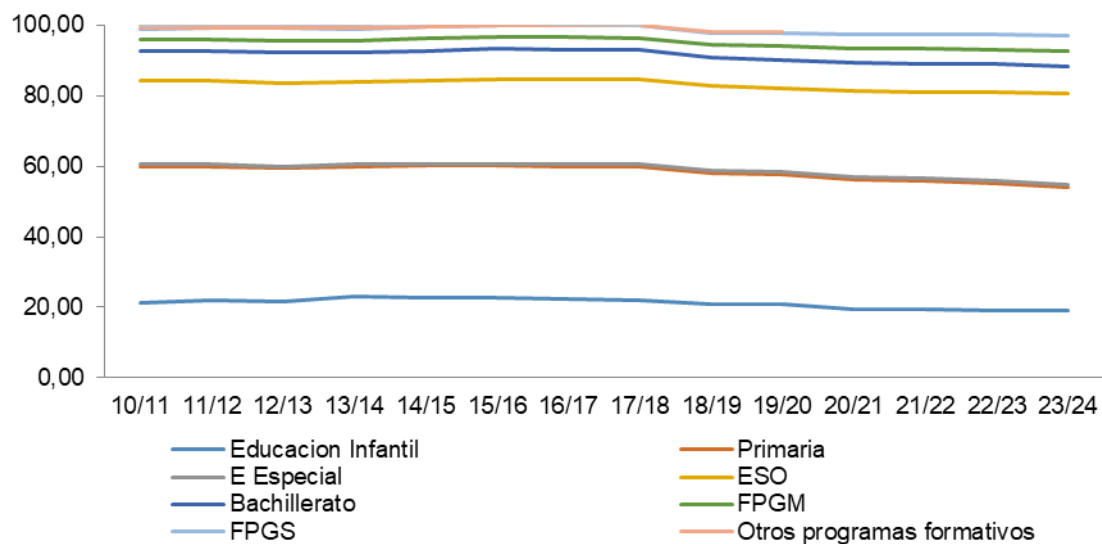
* Ikasle hauek kontuan hartu gabe: BBB esperimentalekoak eta urrutiko BBB eta UBikoak, oinarrizko LHkoak eta Gizarte Bermekoak. Azken ikasturteko datuak behin-behinekoak dira
 Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia.
 Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

208. taula: Araubide orokorreko ikasleen ehunekoa Nafarroako hezkuntza mailetan, ikasle guztiak kontuan hartuta

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Haur Hezkuntza	22,58	22,24	21,95	21,00	20,90	19,55	19,41	19,21	18,95
Lehen Hezkuntza	37,50	37,65	37,86	37,18	36,79	36,69	36,34	36,00	35,15
Hezkuntza Berezia	0,57	0,57	0,58	0,58	0,62	0,62	0,63	0,66	0,70
DBH	23,93	24,18	24,11	23,92	23,85	24,28	24,72	25,20	25,65
Batxilergoa	8,58	8,45	8,29	8,06	8,04	8,10	7,80	7,75	7,69
Oinarrizko LH	0,75	0,86	0,95	0,98	1,02	1,01	4,23	4,24	4,46
ELH	3,39	3,35	3,53	3,51	3,73	4,06	4,12	4,26	4,50
GLH	3,16	3,24	3,40	3,51	3,74	4,10	0,27	0,24	0,22
Beste prestakuntza programa	0,11	0,29	0,28	0,25	0,24	0,26	19,41	19,21	18,95
HLKP	0,18	0,02							

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

181. grafikoa: Araubide orokorreko ikasleen ehunekoa Nafarroako hezkuntza-mailetan, ikasle guztiak kontuan hartuta

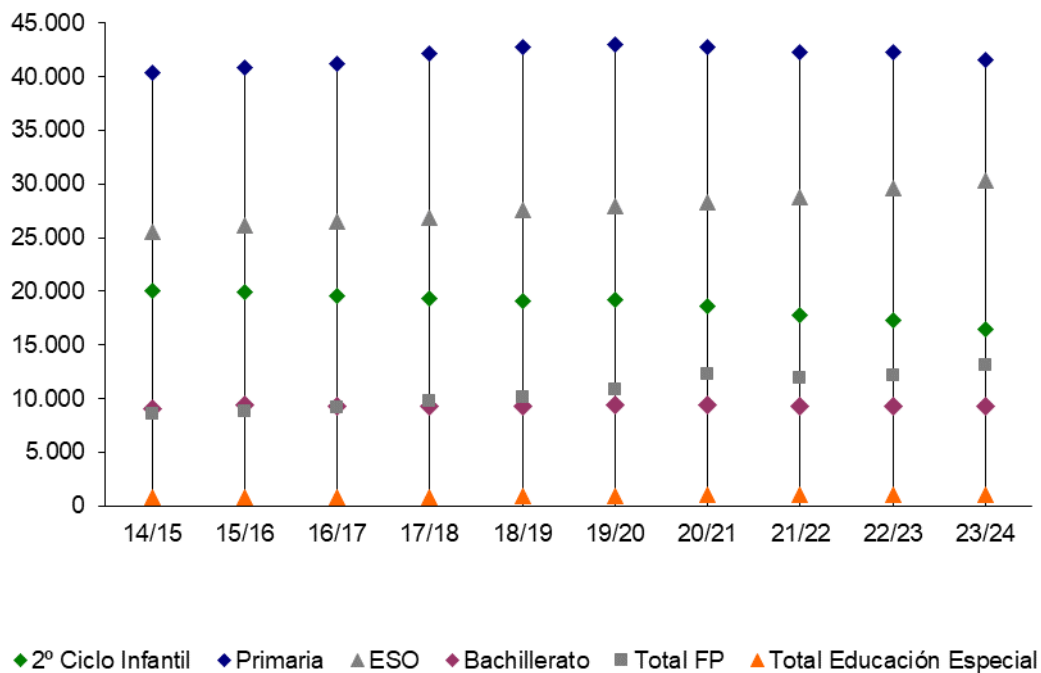

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

Nafarroako hezkuntza sisteman, 2014-2015 eta 2019-2020 ikasturteen artean, araubide orokorreko irakaskuntzetako ikasleen kopurua zertxobait handitu zen ikasturte guztietan, Haur Hezkuntzako 2. zikloan izan ezik. 2020-2021 ikasturtean guztizko kopurua zertxobait jaitsi zen eta 16.806 ikaslara iritsi zen (aurreko ikasturtean baino 553 gutxiago). Hurrengo ikasturteetan

gora egin da: 2021-2022 ikasturtean 116.854 ikasle izan dira, 2022-2023 ikasturtean 117.805 eta 2023-2024 ikasturtean 118.672.

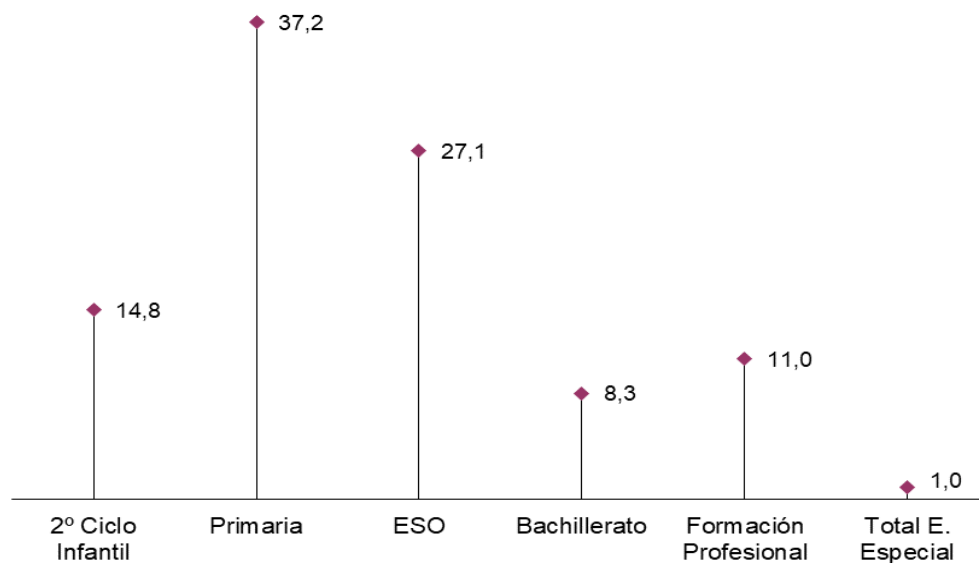
182. grafikoa: Eskola matrikularen bilakaera orokorra Nafarroan

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

Nafarroako ikasleak etapaz etapa nola banatuta egon diren begiratzuz gero, ikusiko dugu banaketa hori egonkorra izan dela azken ikasturteetan. Hala, Lehen Hezkuntzan guztizkoaren % 37,2 eskolatzen dira, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan % 27,1.

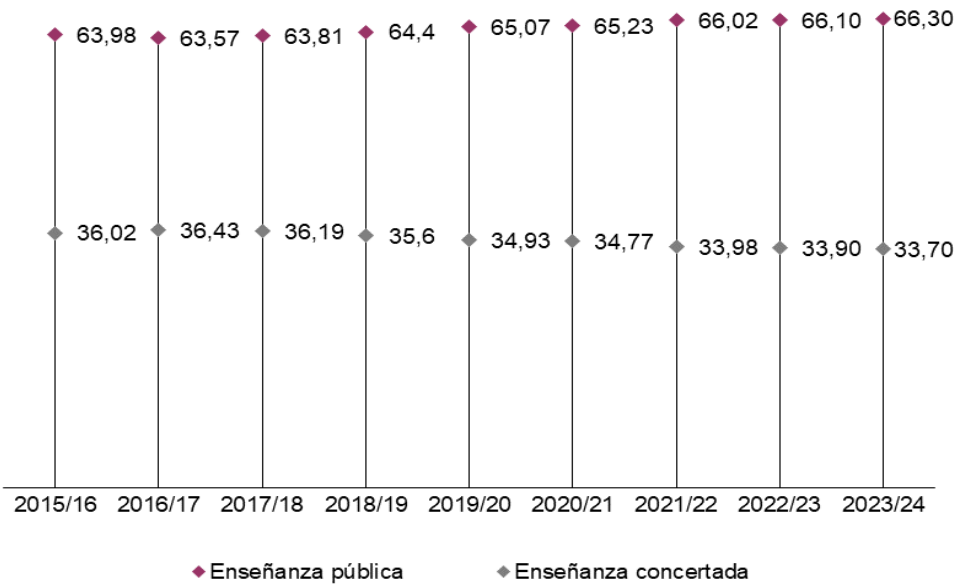
183. grafikoa: Ikasleen ehunekoaren banaketa, hezkuntza etapen arabera. 2023-2024

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

Sare publiko eta itunpeko pribatuko ikasleen banaketa egonkorra izan da azken urteetan. 2023-2024 ikasturtean ikasleen % 66,30 (74.060 pertsona) sare publikoan ari dira, eta % 33,70 (37.651 pertsona) itunpeko pribatuan.

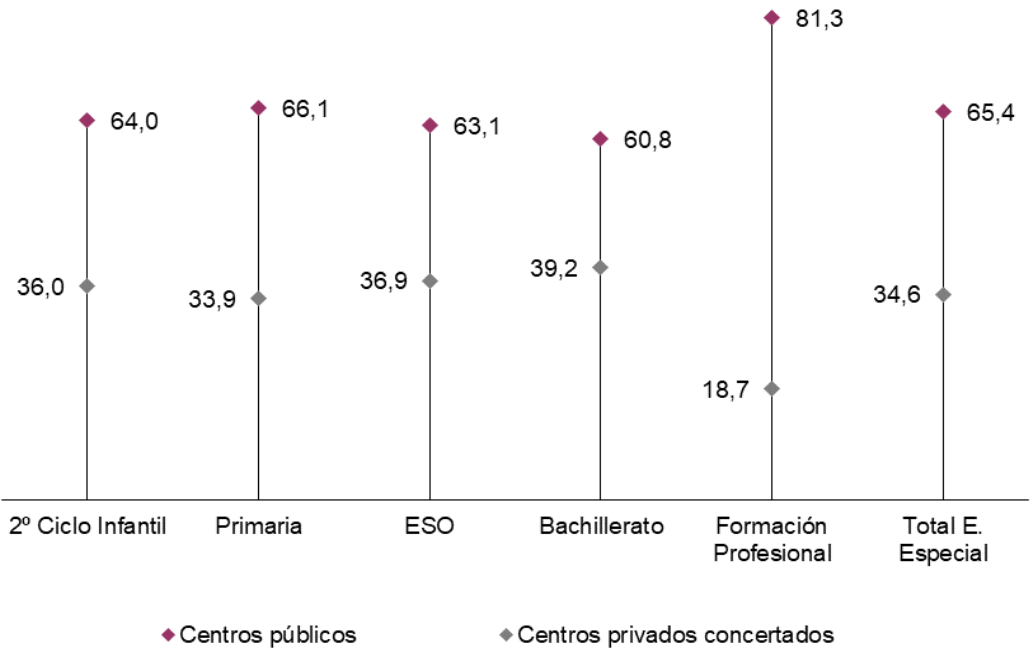
184. grafikoa: Eskola matrikularen bilakaera orokorra Nafarroan, ikastetxe motaren arabera

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

Ikasleen portzentajezko banaketa sareen eta hezkuntza etapen arabera eginez gero, joera bera ikusiko da banaketa osoan, Lanbide Heziketan izan ezik, horretan, sare publikoko ikastetxeetan eskolatzen den ehunekoa nabarmen handiagoa baita.

185. grafikoa: Ikasleen ehunekoaren banaketa, hezkuntza sareen eta ikastetxeen titulartasunaren arabera. 2023-2024

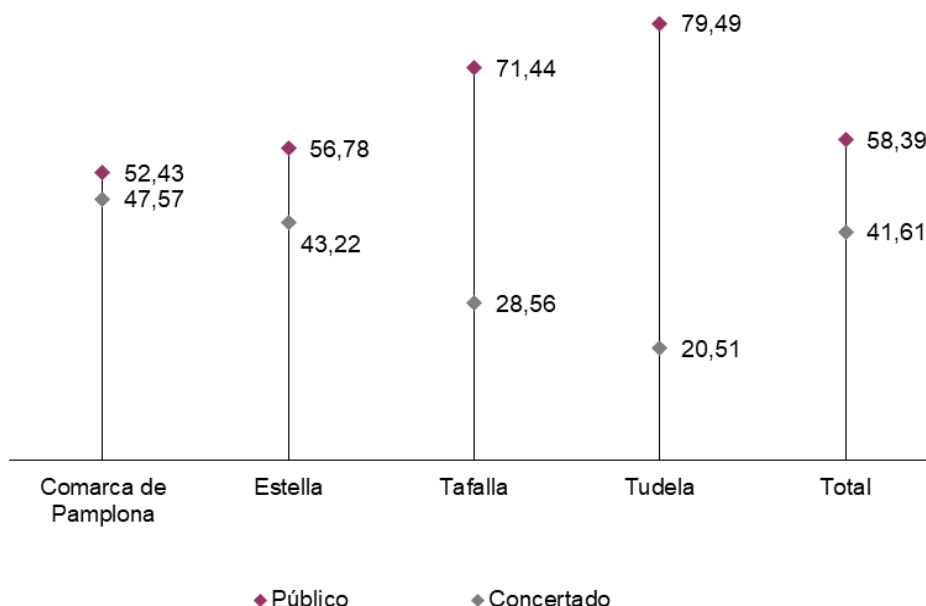
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

Eranskinean datu zehatzak.

2. eranskina

Ikasleen banaketa desberdina da hiri ingurunea aldagaitzat hartzen badugu (9.000 biztanletik gorako herriak). Hiri inguruneei dagokienez, proportzionalki, ikasle gehiago eskolatzen dira sare publikoan Tuteran (% 79,49) eta Tafalla (% 71,44), Iruñerrian (% 52,43) eta Lizarran (% 56,78) baino.

186. grafikoa: Hiri inguruneko (>9.000 biztanle) ikastetxe publikoetan eta itunduetan matrikulatutako ikasleen ehunekoa. 2023-2024

* Iruñerriak barne hartzen ditu: Iruña, Burlata, Atarrabia, Uharte, Barañain, Zizur, Antsoain, Berriozar, Aranguren, Orkoien, Noain eta Egues.
Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

3. eranskina

• Hizkuntza ereduak

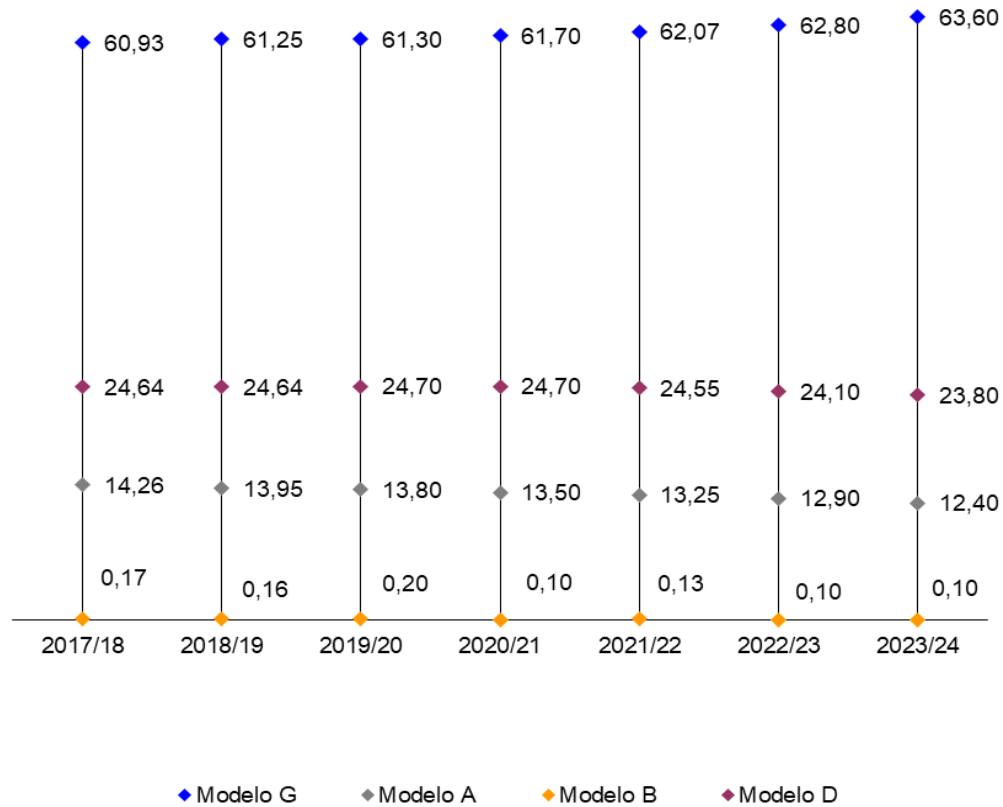
Txosten honetan, aurrekoetan bezala, Atzerriko Hizkuntzetan Ikasteko Programak (AHIP) hizkuntza eredu berariazkotzat hartu dira.

Zehaztu behar da D ereduan irakasgai dela Gaztelania, eta eredu guztiek (A, B, D, G) aukera ematen dutela zenbait programa eleanitzetan parte hartzeko; programa horietan atzerriko hizkuntzak hainbat neurritan dira komunikazio-hizkuntza.

Ikasleen banaketak ez du gorabehera handirik izan azken ikasturteetan, hizkuntza ereduak dagokienez. Hala, G ereduan (gaztelaniazkoa) ikasleen % 63,6 ari dira, gutxi gorabehera; D

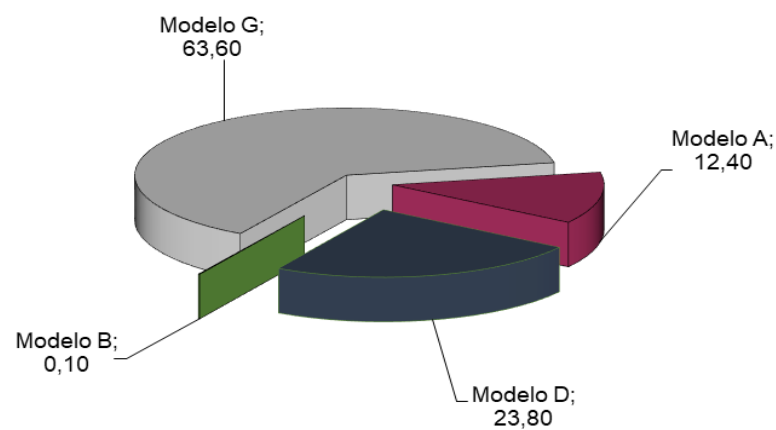
ereduan (euskarazkoa) % 23,80; A ereduan (gaztelaniaz, euskara irakasgaiarekin) % 12,40, eta B ereduan (euskaraz eta gaztelaniaz proportzio bera) % 0,10.

187. grafikoa: Ikasleen bilakaera, hizkuntza ereduen arabera

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

188. grafikoa: Ikasleen banaketa, hizkuntza ereduen arabera. 2023-2024

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

○ **Hizkuntza eredueta aldaketak**

Nafarroako unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan euskara sartzeari eta erabiltzeari arautzen duen maiatzaren 19ko 159/1988 Foru Dekretuak ezartzen du hizkuntza-eredu honetan ikasten duten edo euskara irakasgai modura ikasten hasten diren ikasleek eredu horretan ikasten jarraitu beharko dutela eskolaldi osoan. Aldaketak egin behar izanez gero, eskatu egin beharko dira, eta horiek onartu edo ezetsi egiten dira, erregelamenduz xedatutakoaren arabera.

Hezkuntzako kontseilariak emandako ekainaren 1eko 89/2010 Foru Aginduak irakaskuntzako hizkuntza eredueta aldaketak arautzen ditu. Otsailaren 27ko 25/2013 Foru Aginduak aurrekoa osatzen du. Aipatu behar da komenigarria litzatekeela araudi hori eguneratzea eta errealitatera egokitzea.

Aldaketetarako arrazoiak askotarikoak dira, eta hezkuntza sisteman programa eleanitzak sartzeari, etapa, etxebizitza edo ikastetxea aldatzeari edota ikasteko zailtasunei lotuta daude, nahiz eta kontrakoari lotuta ere egoten ahal diren; hau da, hizkuntzak ikasteko gaitasun handiari edo espediente ona izateari, besteak beste.

Gaineratu behar da azken ikasturtean Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzuko Euskara Atalak eremu euskaldunean 35 salbuespen onartu dituela euskara ikasteari dagokionez, gai hori arautzen duen abenduaren 27ko 299/1988 Foru Dekretuari jarraituz.

209. taula: Hizkuntza eredu aldatu duten ikasleen bilakaera

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Eremu euskalduna	82	65	70	61	71	72	55
Eremu mistoa	1049	1.052	1.159	1.046	1.095	1.200	1.168
Eremu ez-euskalduna	397	440	429	423	487	400	399
Guztira	1.528	1.557	1.658	1.530	1.653	1.672	1.622
A ereduetik G eredura	1.107	1.175	1.227	1.183	1.227	1.278	1.251
G ereduetik A eredura	252	218	252	195	255	221	218
A/G ereduetik D eredura	37	37	38	23	27	34	40
D/B ereduetik G eredura	37	36	47	35	53	35	29
D/B ereduetik A eredura	78	67	66	73	67	96	759
D ereduetik B eredura edo B ereduetik D eredura	13	18	15	8	3	7	9
A ereduetik B eredura	4	6	13	13	21	1	0

Iturria: Euskara Atala

210. taula: Sisteman berandu sartu diren eta hizkuntza eredu aldatu duten ikasleen bilakaera

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
A ereduetik D eredura	2	3	4	0	0	0	1
A ereduetik A-S.Bil.In. eredura						28	1
A ereduetik A-IIP eredura	6	9	10	19	12	20	11
A ereduetik G eredura	4	7	7	8	17	26	20
A ereduetik G-IIP eredura	6	6	6	10	10	10	13

A-IIP eredutik A-Br eredura							3
A-IIP eredutik D-IIP eredura							1
A eredutik G-AIP eredura						1	0
A eredutik G-Br eredura	1	2	2	2	1	3	0
B-IIP eredutik G-IIP eredura						2	0
B-IIP eredutik D eredura							2
B-IIP eredutik G eredura							1
G eredutik A eredura	1	6	1	11	4	7	2
G eredutik G-IIP eredura	25	54	27	29	22	20	19
G eredutik G-Br eredura	3	4	7	3	4	5	2
D eredutik A-IIP eredura	4	4	6	5	1	4	1
D eredutik B-IIP eredura						1	2
D eredutik D-IIP eredura	1	5	2	2	5	6	
A-IIP eredutik A eredura	3	5	6	7	4	4	9
A-IIP eredutik G eredura	1	2	1	3	2	12	6
A-IIP eredutik G-IIP eredura	4	22	31	31	46	45	50
A-IIP eredutik G-FIP eredura						1	1
A-IIP eredutik G-S.Bil.In. eredura						1	1
A-IIP eredutik G-S.Plü.In. eredura						2	4
A-IIP eredutik D eredura	1	1	1	2	5	5	2
A-IIP eredutik A-S.Bil.In. eredura	1	1	3	1	1	1	4
G-IIP eredutik G eredura	14	25	36	17	37	51	40
G-IIP eredutik G-Br eredura	3	3	7	13	5	10	13
G-IIP eredutik A eredura	4	5	5	13	13	5	3
G-IIP eredutik A-IIP eredura	1	14	21	13	13	24	13
D-IIP eredutik D eredura	3	4	5	8	4	2	6
A eredutik G-S.Bil.In. eredura					3	7	0
A eredutik G-S.Plü.In. eredura					1	2	0
A-Br eredutik A eredura					2	0	0
A-Br eredutik G-S.Bil.In. eredura					1	0	0
A-IIP eredutik A-S.Bil.In. eredura					2	0	1

A-IIP eredutik G-Br eredura					2	2	1
A-IIP eredutik G-AIP eredura					1	4	0
A-S.Bil.In. eredutik A eredura					2	1	0
A-S.Bil.In. eredutik G-S.Bil.In. eredura					1	0	0
A-S.Bil. eredutik G-S.Bil.In eredura						2	0
A-S.Bil. eredutik G eredura						1	2
A-S.Bil.Ing eredutik A-S.Plü.In. eredura						1	0
A-S.Plü.Ing eredutik G eredura						1	0
A-S.Plü.In. eredutik A eredura					4	0	1
A-S.Plü.In. eredutik A-S.Bil.In. eredura					1	1	0
A-S.Plü.In. eredutik G eredura					1	0	0
B eredutik A eredura					1	0	0
D eredutik A eredura					7	7	9
D eredutik A-Br eredura					1	0	0
D eredutik G eredura					3	2	1
D eredutik G-IIP eredura					2	1	3
D eredutik G-AIP eredura					1	0	0
D-IIP eredutik A eredura					1	0	0
D-S.Bil.In. eredutik D eredura					4	2	0
D eredutik D-S.Bil.In. eredura						2	0
D eredutik D-S.Plü.In. eredura							2
G eredutik A-IIP eredura					2	1	1
G eredutik G-BachiBac eredura							1
G eredutik D eredura					1	1	0
G eredutik G-S.Bil.In eredura					11	18	7
G eredutik G-S.Plü.In eredura					3	4	5
G-Br eredutik A-IIP eredura					1	1	2
G-Br eredutik D eredura					1	3	1
G-Br eredutik A eredura							1
G-Br eredutik G eredura					7	16	9
G-Br eredutik G-IIP eredura					17	17	21
G-Br eredutik G-FIP eredura							1

G-Br eredutik G-S.Bil.In eredura					1	1	0
G-Br eredutik G-S.Pl.u.In. eredura						3	1
G-FIP eredutik G eredura						1	0
G-FIP eredutik D eredura						1	1
G-FIP eredutik D-IIP eredura						1	0
G-FIP eredutik A-IIP eredura							3
G-FIP eredutik G-IIP eredura					1	4	1
G-IIP eredutik D-IIP eredura					1		0
G-IIP eredutik D eredura						3	1
G-IIP eredutik B-IIP eredura						1	2
G-IIP eredutik G-FIP eredura					1	1	0
G-IIP eredutik G-AIP eredura					2		5
G-IIP eredutik G-S.Bil.In eredura					6	3	4
G-IIP eredutik G-S.Pl.u.In eredura					2	1	9
G-AIP eredutik G eredura							2
G-AIP eredutik G-Br eredura					1	3	3
G-AIP eredutik G-IIP eredura					3	3	2
G-S.Bil. eredutik G eredura					1	1	0
G-S.Bil. eredutik G-S.Bil.In eredura					1	29	0
G-S.Bil.Fr. eredutik G eredura					2	1	0
G eredutik G-S.Bil.Fr. eredura						1	0
G-S.Bil.In. eredutik G eredura					14	20	13
G-S.Bil.In. eredutik A eredura							2
G-S.Bil.In. eredutik G-S.Pl.u.In. eredura					1	2	2
G-S.Pl.u.In. eredutik G eredura					18	11	5
A-S.Pl.u.In. eredutik A-S.Pl.u.In. eredura							1
G-S.Pl.u.In. eredutik D eredura						1	0
G-S.Pl.u.In. eredutik G-BachiBac eredura						1	0
G-S.Pl.u.In. eredutik G-Br eredura						1	0

G-S.Plū.In. eredutik G-S.Bil.In eredura					2	2	0
G-S.Plū.In. eredutik G-S.Bil.InFr eredura					1	0	0

Iturria: Euskara Atala

- Haur Hezkuntzako lehen zikloa**

Hezkuntza esparruan, Haur Hezkuntzako 1. zikloan eskolatzea gaurkotasun eta garrantzi handieneko gaitako bat da. Begi bistakoa da eskaerak gora egin duela 0-3 urteko ikasleentzako kalitatezko hezkuntza zerbitzuei dagokienez.

0-3 urte bitarteko eskolatze tasa garbien profilak oso desberdinak dira autonomia erkidegoen artean. Andaluziakoa, Galiziakoa, Madrilgoa, EAEkoa eta Errioxakoa dira handienak; Murtziakoa, Ceutakoa, Asturiaskoa eta Kanarietakoa, berriz, txikiak. Nafarroan, 0-2 urte artekoen eskolatze tasa % 34,8 da, eta gehienak titulartasun publikoko ikastetxeetan ari dira (% 84,6).

211. taula: 0-2, 2 eta 3 urteko haurren eskolatze tasa garbiak, eta adin horietako ikasleen banaketa, ehunekotan, ikastetxearen titulartasunaren arabera*. 2022-2023

	Eskolatze-tasa garbia			Lehen zikloko ikasleen ehunekoa (%)	
	0-2 urte	2 urte	3 urte	Ikastetxe publikoak	Ikastetxe pribatuak
Espainia	45,9	71,2	96,6	53,1	46,9
Nafarroa	34,8	51,6	96,2	84,6	15,4

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

**5.
eranski
na**

Haur Hezkuntza bereziki aztertu behar den kontua da, etapa horretako zikloen ezaugarriak desberdinak direlako. Bi zikloetan (0-3 eta 3-6) igoera handiko zenbait urte izan ondoren ikasleen kopuruak beherakada handia izan du 2020-2021 ikasturtean, eta hurrengo ikasturteetan gora egin du 0-3 zikloan. Fenomeno hori antzeko proportzioetan gertatzen da adin horretako biztanleria osoan, eta, beraz, litekeena da jaitiera horren arrazoi nagusia biztanleriaren beherakada izatea. Zikloei erreparatuz, 0-3 zikloan eskolatzea asko handitu da: % 5,1ekoa zen 2009-2010 ikasturtean, eta % 40,8koa, berriz, 2023-2024 ikasturtean. Egun, 3-6 urteko biztanleen % 97,1 eskolatuta daude. Tasa hori 2009-2010 ikasturtekoa baino txikiagoa da (% 98,3).

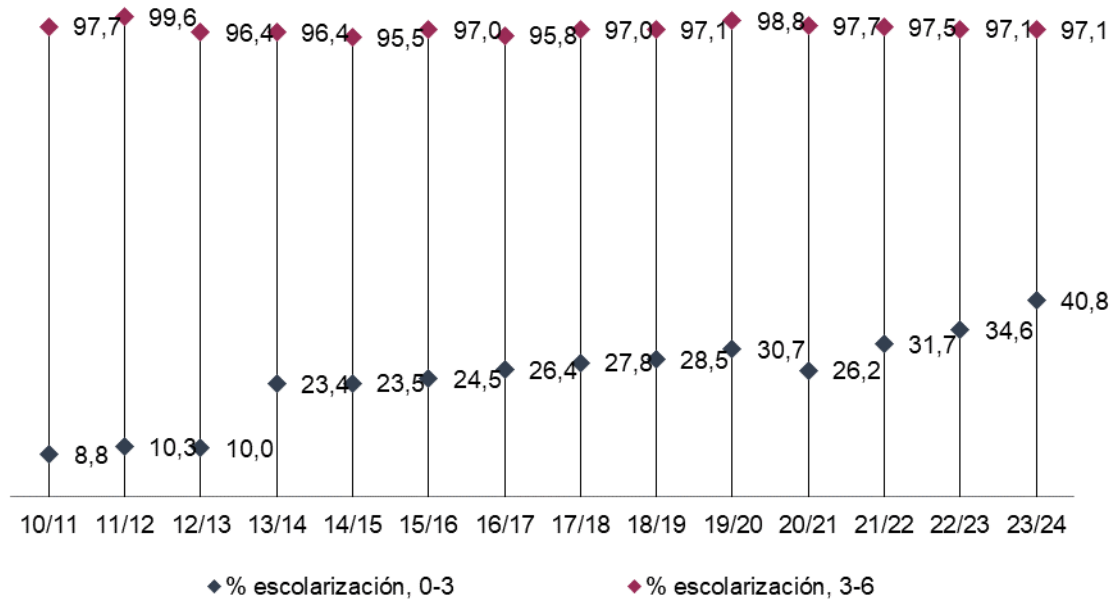
212. taula: 0-3 eta 3-6 zikloetan eskolatuen kopurua eta ehunekoak. Nafarroa

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Ikasleak, 0-3	4.660	4.861	5.115	5.152	5.215	4.243	5.005	5.351	5.955
Biztanleak, 0-3	18.442	18.393	18.074	17.533	16.993	16.185	15.797	15.470	14.612
Eskolatzearen %	24,5	26,4	27,8	29,4	30,7	26,2	31,7	34,6	40,8
Haur Hezkuntzako 2. Zikloko ikasleak	19.968	19.578	19.378	19.089	19.310	18.595	17.859	17.284	16.531

Biztanleak, 3-6	20.440	19.986	19.652	19.356	19.535	19.011	18.309	17.793	17.025
Eskolatzearen %	97,0	95,8	97,0	97,1	98,8	97,8	97,5	97,1	97,1

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

189. grafikoa: Eskolatuen ehunekoa 0-3 eta 3-6 zikloetan

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxe publikoen kopuruak eta horien banaketak ezaugarri berariazkoak dituzte Nafarroan. Nabarmentzekoa da, arrazoi demografikoak tarteko, Iruñearen eta Iruñerriaren garrantzia, guztira 40 ikastetxe baitaude, eta Erriberarena, 33 ikastetxe daudelako.

213. taula: 0-3 urtekoentzako ikastetxe publikoak, eskualdearen arabera, 2023-2024 ikasturtean

Zonaldea	Ikastetxe kopurua	Betetako unitate kopurua	Ikaspostu kopurua		Ikaspostu beteak/Eskainitako ikaspostuak %	HPBko unitateak	Estaldura* %
			Eskainitakoak	Ikaspostu beteak			
Pirinioak	6	15	213	135	63,38	1	83,20
Sakana-Bidasoa	12	39	610	389	63,37	2	77,41
Iruña	17	127	1.355	1.284	94,76	22	29,61
Iruñerria	23**	135	1.938	1.495	77,14	6	48,56
Lizarrako eskualdea	6	17	224	157	70,09	2	40,58
Tafallako eskualdea	6	22	326	231	70,86	2	60,93
Erriberagoien	15	51	837	546	65,23	12	67,34

Behe Erribera	18	76	1.175	866	73,62	9	50,02
Guztizkoa	103	482	6.678	5.103	76,40	56	46,78

* Dauden 0-3 urteko biztanleen arabera.

** Kontuan izan behar da zenbait udalerri beren titulartasuneko haur-eskola bat baino gehiago dituztela.

Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

Haur Hezkuntzako lehen zikloko ikastetxe pribatuei dagokienez, Iruñekoan eta Iruñerrikoen kopurua ere nabarmen handia da, eta Nafarroako beste eskualde askotan, ordea, ez dago halakorik.

214. taula: 0-3 urtekoentzako ikastetxe pribatu itunduak, eskualdearen arabera. 2023-2024

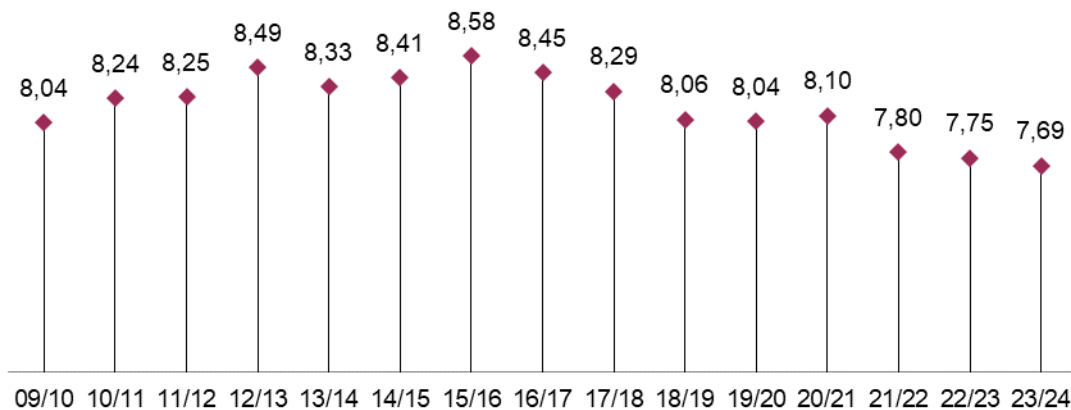
Eremua	Ikastetxe kopurua	Baimendutako ikaspostu kopurua	Betetako toki-kopurua
Pirinioak	2	20	14
Sakana-Bidasoa	4	148	82
Iruña	27	1.101	759
Iruñerria	18	546	319
Lizarra	4	258	152
Tafalla	4	38	35
Erriberagoiena	1	34	18
Behe Erribera	4	154	96
Guztizkoa	64	2.299	1.475

Iturria: Haur Eskolen eta Landa Eskolen Atala

Diru publikoz sostengatzen diren 0-3 urteko ikastetxeen kopuruak egonkor iraun du 2013-2022 aldian. Eskainitako plaza kopuruari dagokionez, orain ere 6.500 ingurukoa da, goranzko joerarekin.

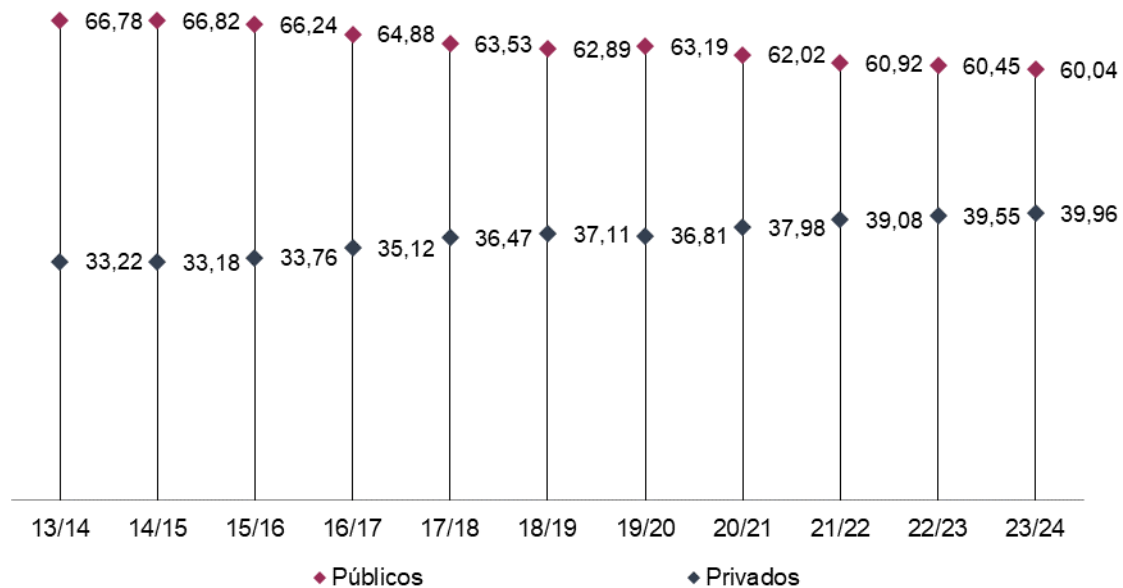
- **Batxilergoa**

190. grafikoa: Batxilergoko ikasleen bilakaera Nafarroako ikasle guztiekiko

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

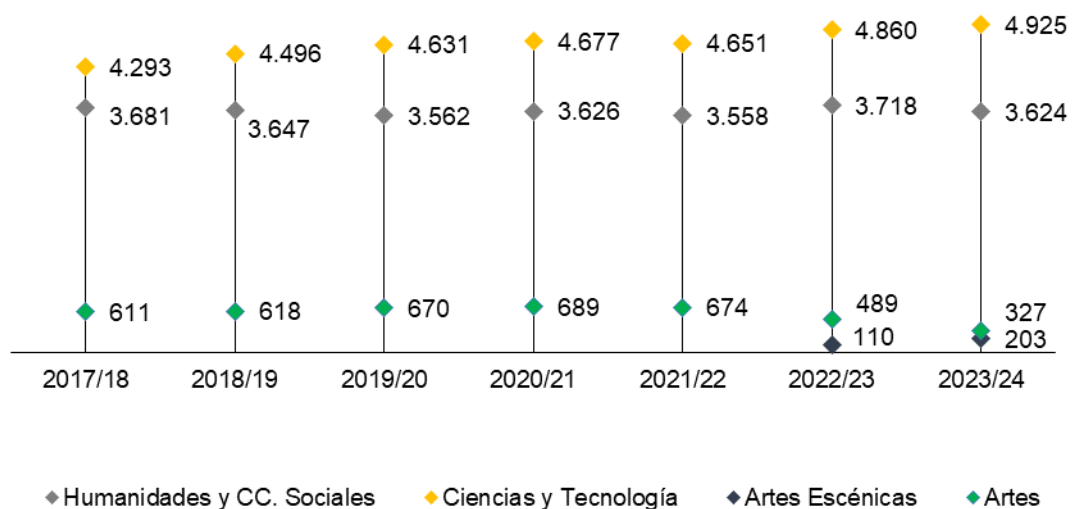
191. grafikoa: Batxilergoko ikasleen bilakaera, titulartasunaren arabera

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

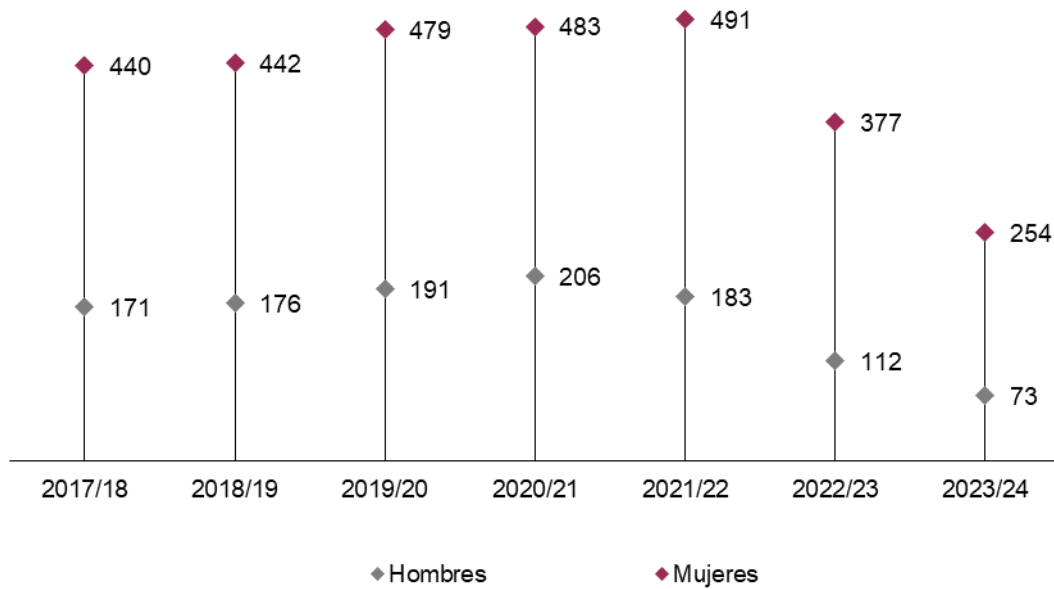
Batzilergoko ikasleen kopuruak (9.079) behera egin du aurreko ikasturtearekin (9.177) alderatuta. Giza Zientzien eta Arte Eszenikoen modalitateetan 94 eta 162 pertsona gutxiago daude, hurrenez hurren. Arteetan, aldiz, 65 pertsona gutxiago daude.

192. grafikoa: Batxilergoko ikasleen bilakaera, modalitateen arabera

*2016/17 ikasturtetik aurrera, Arte Plastikoen eta Arte Eszenikoen batxilergoak Arte Batxilergoa izatera aldatu ziren.
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

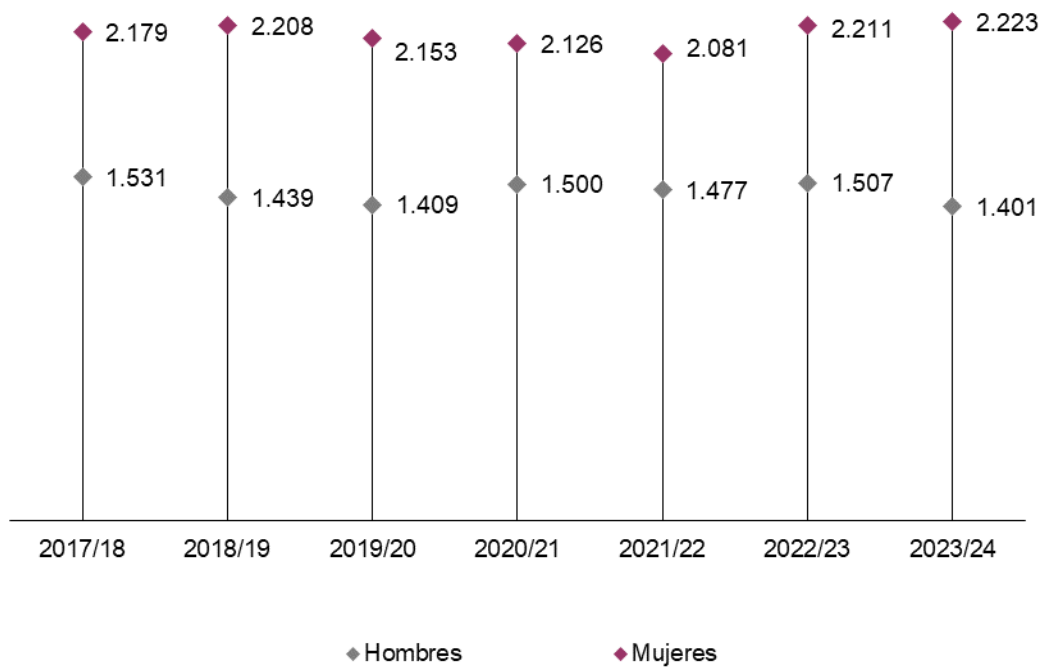
193. grafikoa: Arte Batxilergoko ikasleen bilakaera, modalitateen arabera

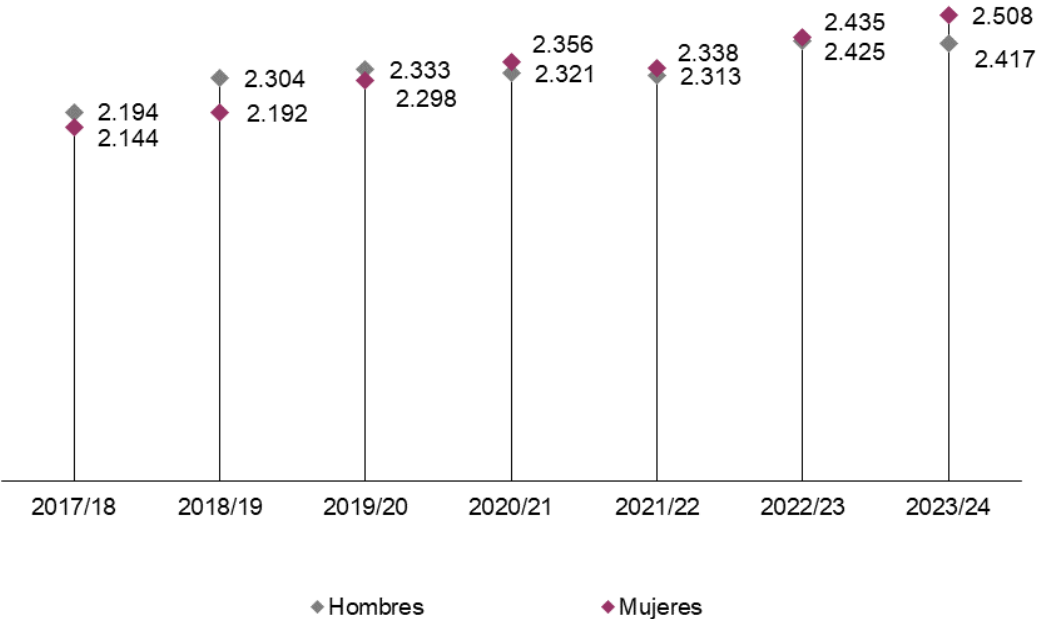
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

194. grafikoa: Giza eta Gizarte Zientzien Batxilergoko ikasleen bilakaera

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

195. grafikoa: Zientzien eta Teknologiaren Batxilergoko ikasleen bilakaera

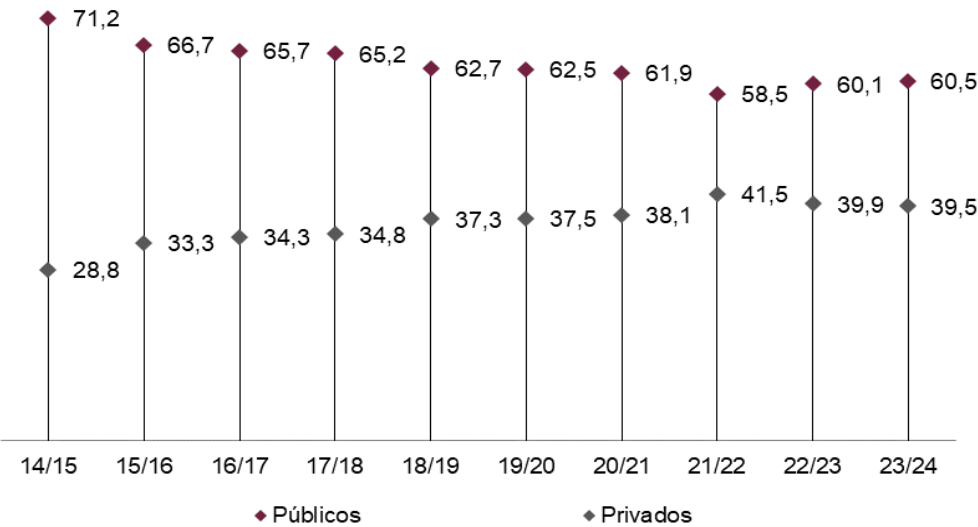

Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

6.
eranski
na

• Lanbide Heziketa

196. grafikoa: Nafarroako Oinarrizko Lanbide Heziketako ikasleen bilakaera, titulartasunaren arabera

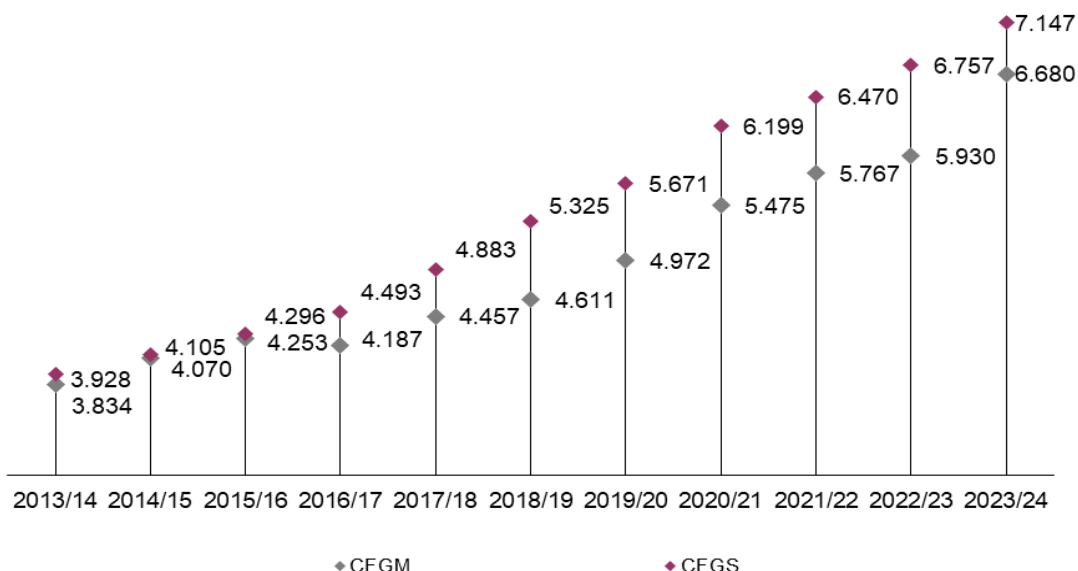

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

Lanbide Heziketako erdi eta goi mailako zikloetako ikasleen kopuruak gora egin du etengabe 2012. urteaz geroztik, eta 2023-2024 ikasturtean goia jo du: 13.827. Aipagarria da goi mailako zikloetan izandako hazkundera, % 82,0koa izan baita (2013-2014 ikasturtean 3.928 ikasle, eta 2023-2024 ikasturtean 7.147). Erdi mailako zikloetan ikasleen kopurua % 71,2 gehitu da aldi berean (3.834 ikasle 2013-2014 ikasturtean, eta 6.680 2023-2024 ikasturtean).

Ikasle kopuruaren hazkunde hori azken lau ikasturteetan kontzentratzen da, batez ere 2020-2021 ikasturteaz geroztik, erdi mailako zein goi mailako zikloetako ikasleengan.

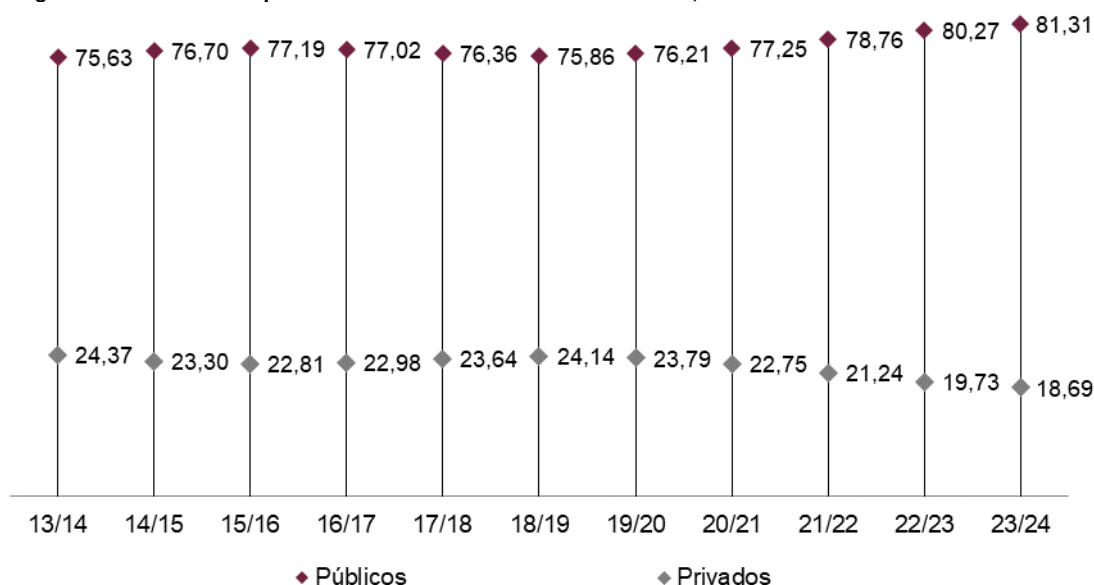
197. grafikoa: Matrikularen bilakaera Lanbide Heziketan: Erdi maila eta goi maila

* Matrikula kopuruak honako hauetan ari diren ikasleei dagozkie: Lanbide Heziketako irakaskuntzetako prestakuntza zikloak; Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide irakaskuntzetakoak; eta Kirol irakaskuntzetakoak
Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

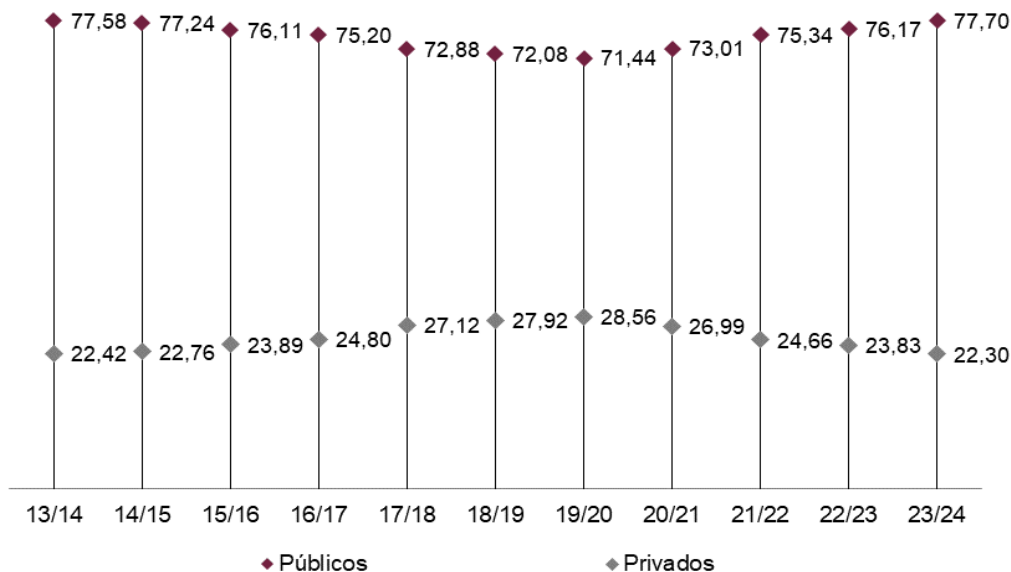
7.
eranski
na

198. grafikoa: Erdi mailako prestakuntza zikloetako ikasleen bilakaera, titulartasunaren arabera

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

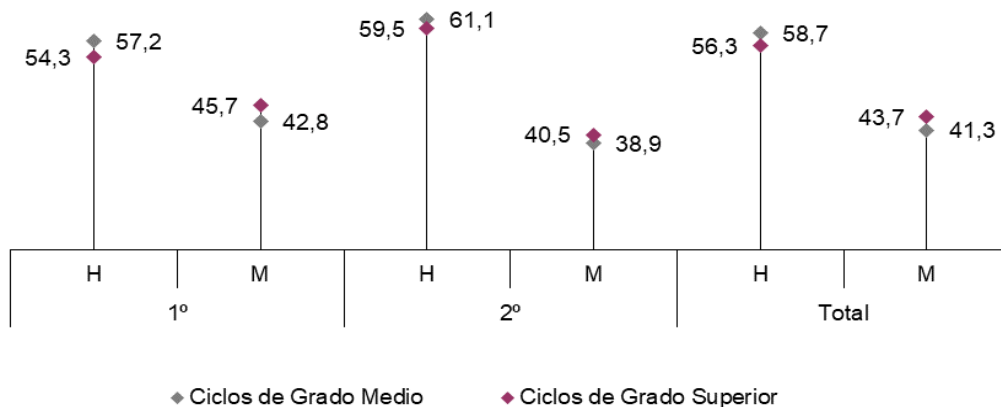
199. grafikoa: Goi mailako prestakuntza zikloetako ikasleen bilakaera Nafarroan, titulartasunaren arabera

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa

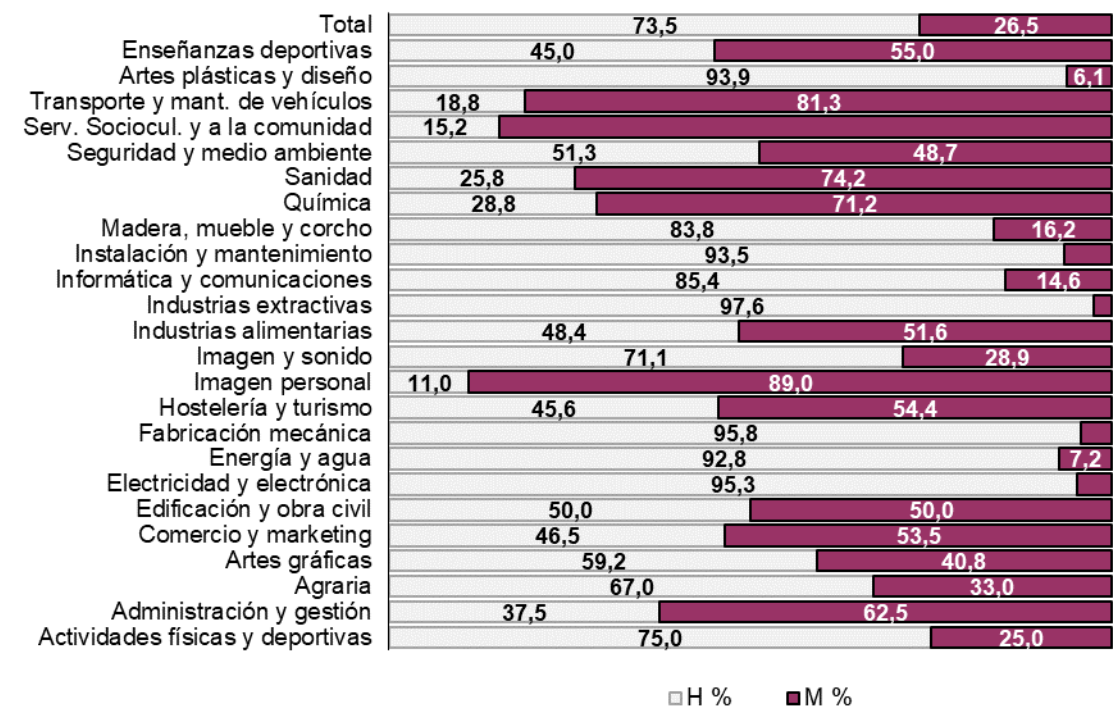
2023-2024 ikasturteko erdi mailako eta goi mailako ikasleak sexuaren arabera banatuta, genero aldea dagoela ikusten da lanbide arloen arabera. Lanbide-arlo jakin batzuetan (besteak beste "Irudi Pertsonala", "Gizarte eta Kultur eta Komunitatearentzako Zerbitzuak", "Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza", "Kimika" eta "Osasuna"), emakumezko ikasleak dira nagusi. Beste lanbide-arlo batzuetako zikloetan, aldiz, gizonak dira gehiago: "Elektrizitatea eta Elektronika"; "Energia eta Ura"; "Fabrikazio Mekanikoa"; "Erauzketa Industriak"; "Informatika eta Komunikazioak"; "Instalazioa eta Mantentze-lanak"; "Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxogintza"; eta "Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak". Zenbait lanbide-arlotan oreka handiagoa dago emakumeen eta gizonen artean: "Arte Grafikoak", "Merkataritza eta Marketina", "Eraikuntza eta Obra Zibila", "Ostalaritza eta Turismoa", "Elikagaien Industriak", "Segurtasuna eta Ingurumena" eta "Arte Plastikoak eta Diseinua".

200. grafikoa: Matrikulari buruzko datuak, sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

201. grafikoa: Erdi eta Goi Mailako Zikloetako ikasleak, lanbide-arloaren eta sexuaren arabera. Guztizko partzialak. 2023-2024

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

9.
eranski
na

10.
eranski
na

215. taula: Erdi eta goi mailako matrikulen banaketa, sarearen tipologiaren arabera 2023-2024

		Ikastetxe publikoak			Itunpeko ikastetxeak			Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuak.		
		Giz.	Emak.	Guztizk. oa	Giz.	Emak.	Guztizk. oa	Giz.	Emak.	Guztizk. oa
Erdi-mailako zikloak	Ikasleak	3.309	2.341	5.650	549	404	953	63	14	77
	Ehunekoa	84,4	84,8	84,6	14,0	14,6	14,3	1,6	0,5	1,2
Goi-mailako zikloak	Ikasleak	3.262	2.533	5.795	547	481	1.028	217	107	324
	Ehunekoa	81,0	81,2	81,1	13,6	15,4	14,4	5,4	3,4	4,5
Guztira	Ikasleak	6.571	4.874	11.445	1.096	885	1.981	280	121	401
	Ehunekoa	82,7	82,9	82,8	13,8	15,1	14,3	3,5	2,1	2,9

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Ikastetxe publikoetan matrikulatzen dira Nafarroako erdi eta goi mailako ikasleen % 82,8; % 17,2 itunpeko ikastetxeetan (% 14,3) eta ikastetxe pribatuetan (% 2,9) ari dira.

216. taula: Erdi mailako eta goi mailako matrikularen banaketa, eskaintzaren modalitatearen eta bidearen arabera. 2023-2024

		Erdi mailako zikloa			Goi mailako zikloa			Guztira		
		Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa
Aurrez aurreko modalitatea	Ikasleak	3.308	1.996	5.304	3.060	2.120	5.180	6.368	4.116	10.484
	Ehunekoa	84,4	72,3	79,4	76,0	67,9	72,5	80,1	70,0	75,8
Modalitate duala*	Ikasleak	208	114	322	336	174	510	544	288	832
	Ehunekoa	5,3	4,1	4,8	8,3	5,6	7,1	6,8	4,9	6,0
On line modalitatea	Ikasleak	200	343	543	572	671	1.243	772	1.014	1.786
	Ehunekoa	5,1	12,4	8,1	14,2	21,5	17,4	9,7	17,2	12,9
Modalitate erdi presentziala	Ikasleak	16	132	148	20	79	99	36	211	247
	Ehunekoa	0,4	4,8	2,2	0,5	2,5	1,4	0,5	3,6	1,8
Froga askeen bidea	Ikasleak	189	174	363	0	0	0	189	174	363
	Ehunekoa	4,8	6,3	5,4	0	0	0	2,4	3,0	2,6
Eskaintza modularra	Ikasleak	0	0	0	38	77	115	38	77	114
	Ehunekoa	0	0	0	0,9	2,5	1,6	0,5	1,3	0,8
Guztizkoa	Ikasleak	3.921	2.759	6.680	4.026	3.121	7.147	7.947	5.880	13.827
	Ehunekoa	58,7	41,3		56,3	43,7		57,5	42,5	

* Taula honetan ageri den modalitate dualaren portzentajea goi mailako matrikula guztien % 7,1 eta erdi mailako matrikula guztien % 4,8 da. Kontuan eduki behar da kalkulua modalitate dualean bigarren mailan matrikulatutako ikasleen arabera egin dela, erreferentziazat ikasle guztiak hartuta (eta ez modalitate dualean lehen eta bigarren mailan matrikulatutako ikasleen baturaren arabera).

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Modalitate presentzialak eta dualak hartzen dute Nafarroako erdi eta goi mailako ikasleen matrikularen zatirik handiena (% 81,8), eta, ondoren, *online* modalitatea dago (% 12,9). Erdi mailan, modalitate presentziala eta duala % 84,2koa da, eta goi mailan, berriz, % 79,6koa. *Online* modalitateak garrantzi desberdina du erdi-mailako eta goi-mailako mailetan; *online* modalitatea goi mailako matrikulen % 17,4 da, eta erdi mailan, berriz, matrikulen % 8,1 da.

Aurreko taulan ageri den modalitate dualaren portzentajea goi mailako matrikula guztien % 7,1 eta erdi mailako matrikula guztien % 4,8 da. Kontuan eduki behar da kalkulu hori modalitate dualean bigarren mailan matrikulatutako ikasle guztien eta erdi eta goi mailako modalitateetan matrikulatutako ikasle guztien (lehen eta bigarren mailako ikasleak) arabera egin dela.

Lanbide Heziketako zikloetako 2. mailako ikasle guztiak erreferentziazat hartuta, Lanbide Heziketako ziklo bat modalitate dualean egiten ari diren 2. mailako ikasleen ehunekoa informazio gehiago ematen du modalitate horretako matrikulei buruz (ikus hurrengo taula). LHko zikloetako 2. mailako ikasleen % 15,6 modalitate dualean ari da ikasten; ehuneko hori % 18,5era iristen da goi mailako zikloetan (ia bost ikasletik bat) eta % 12,5era erdi mailan (hamar ikasletik bat baino gehiago).

217. taula: Modalitate duala egiten duten Lanbide Heziketako zikloetako 2. mailako ikasleen ehunekoa. 2023-2024

		Lanbide Heziketako erdi mailako gradua			Lanbide Heziketako goi mailako gradua			Lanbide Heziketa guztira		
		Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa
2. mailako ikasleak	Guztizkoa	1.569	997	2.566	1.637	1.114	2.751	3.206	2.111	5.317
	Modalitate duala	208	114	322	336	174	510	544	288	832
	Ehunekoa	13,3	11,4	12,5	20,5	15,6	18,5	17,0	13,6	15,6

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

218. taula: Matrikularen bilakaera Lanbide Heziketako modalitate dualean: erdi maila eta goi maila

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
EMHZ	40	56	59	81	114	208	259	322
GMHZ	175	213	238	311	343	407	491	510
Guztizkoa	215	269	297	392	472	615	750	832

* Matrikulari buruzko kopuruak modalitate dualeko prestakuntza zikloetako 2. mailan matrikulatu diren ikasleei buruzkoak dira.

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

LH Dualaren modalitatean ari diren ikasleen kopurua lauhoiztu da 2023-2024 ikasturtean abiatu zenetik. Gehikuntza handiagoa izan da erdi mailako zikloetan (zortzi aldiz ikasle gehiago dago Dualaren modalitatean) goi mailako zikloetan baino (2,4 aldiz ikasle gehiago dago Dualaren modalitatean).

219. taula: LH dualean, erdi mailakoan eta goi mailakoan izandako matrikulen banaketa, sarearen tipologiaren arabera. 2023-2024

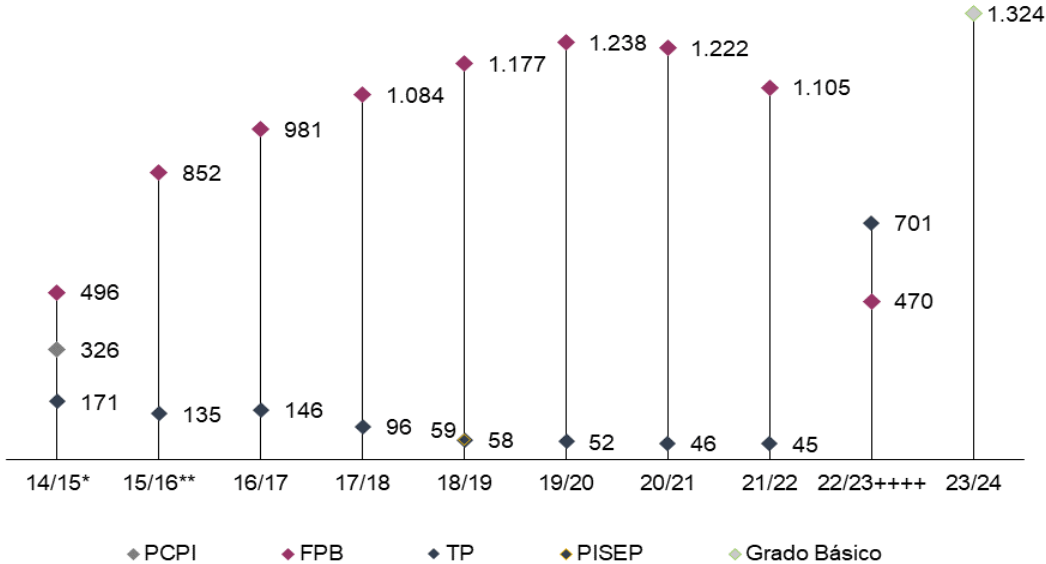
		Ikastetxe publikoak			Itunpeko ikastetxeak			Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuak.		
		Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa
Erdi-mailako zikloak	Ikasleak	190	102	292	18	9	27	0	3	3
	Ehunekoa	91,3	89,5	90,7	8,7	7,9	8,4	0,0	2,6	0,9
Goi-mailako zikloak	Ikasleak	157	129	286	179	45	224	0	0	0
	Ehunekoa	46,7	74,1	56,1	53,3	25,9	43,9	0,0	0,0	0,0
Guztira	Ikasleak	347	231	578	197	54	251	0	3	3
	Ehunekoa	63,8	80,2	69,5	36,2	18,8	30,2	0,0	1,0	0,3

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Ikastetxe publikoetan matrikulatzen dira Nafarroako modalitate dualeko ikasleen % 69,5. Gainerako % 30,5a itunpeko ikastetxeetan (% 30,2) eta ikastetxe pribatueta (% 0,3) ari dira.

Egungo oinarritzko mailako zikloetako (Oinarritzko Lanbide Heziketako aurreko zikloak) ikasleek gora egin dute azken ikasturteetan, eta 2023-2024 ikasturtean 1.324 ikasle izan dira; azken hamarkadan, berriz, % 37 handitu da kopuru hori.

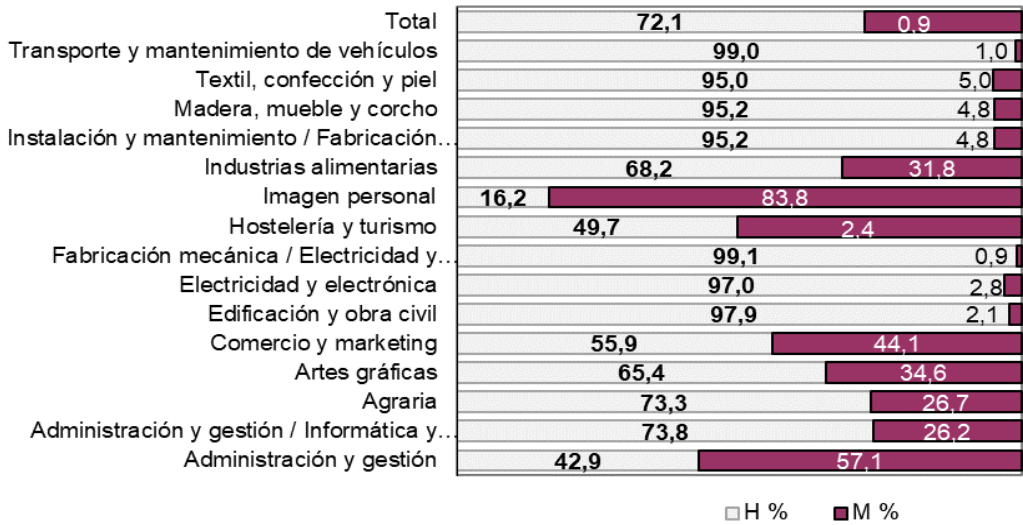
202. grafikoa: Matrikularen bilakaera Lanbide Heziketan: Oinarritzko Graduko Zikloak (aurreko Oinarritzko LHko zikloak “OLH”, Lanbide Lantegiak “LT” eta Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programak “HLKP”)

* 2014-2015 ikasturtean, Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programen ordeztu, Oinarritzko Lanbide Heziketa eta Lanbide Lantegiak jarri ziren. 2014-2015 ikasturteko HLKPko ikasleak bat datoz bi ikasturteko iraupena duten HLKPko 2. kurtsoko ikasleekin.
** 2015-2016 ikasturtetik aurrera, Oinarritzko Lanbide Heziketako zikloetako ikasleak soilik daude.
*** 2018-2019 ikasturtean, Lanbide Heziketako beste programa bat sartu zen: Gizartean, Hezkuntzan eta Lan Munduan Txertatzeko Programa (GHLMTMP).
**** 2022-2023 ikasturtean, oinarritzko mailako zikloak Oinarritzko LHko zikloak ordeztzen hasi ziren.
Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

11. eranski na

203. grafikoa: Oinarritzko Graduko Zikloak (aurreko Oinarritzko LHko zikloak “OLH”, Lanbide Tailerrak “LT” eta Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programak “HLKP”) ehunekoak, lanbide-arloaren eta sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Datu zehatzagoak hurrengo eranskinean daude.

12.
eranski
na

Oinarrizko mailako eta zikloetako ikasleak sexuaren arabera banatuta, aldea dagoela ikusten da lanbide-arloen arabera. "Irudi pertsonala" eta "Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza" lanbide arloak dira emakumezkoak gehiengo nagusi dituzten bakarrak, eta, aldiz, "Eraikuntza eta Obra Zibila", "Elektrizitatea eta Elektronika", "Fabrikazio Mekanikoa", "Instalazioa eta Mantentze-lanak", "Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxogintza" eta "Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak" arloetan gizonen artean dira nagusi. Zenbait lanbide arlotan oreka handiagoa dago emakumeen eta gizonen artean: "Merkataritza eta Marketina", "Administrazioa eta Kudeaketa" eta "Ostalaritza eta Turismoa" arloak dira.

220. taula: Matrikularen bilakaera Lanbide Heziketan: Lanbide Heziketa Bereziko "LHB" zikloak (aurreko Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programa Berezia "HLKPB") eta Oinarrizko Maila Bereziko zikloak ("OMB")

HLKPB	205									
LHB		200	217	234	247	245	264	277	289	263
OMB **										10
Guztizko a	205	200	217	234	247	245	264	277	289	273

* 2015-2016 ikasturteetik aurrera, HLKP Berezien orde, Lanbide Heziketa Bereziko zikloak jarri dira. LH Bereziko 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetako ikasleen barnean HLKP Berezia egiten ari diren azken ikasleak ere sartzen dira.

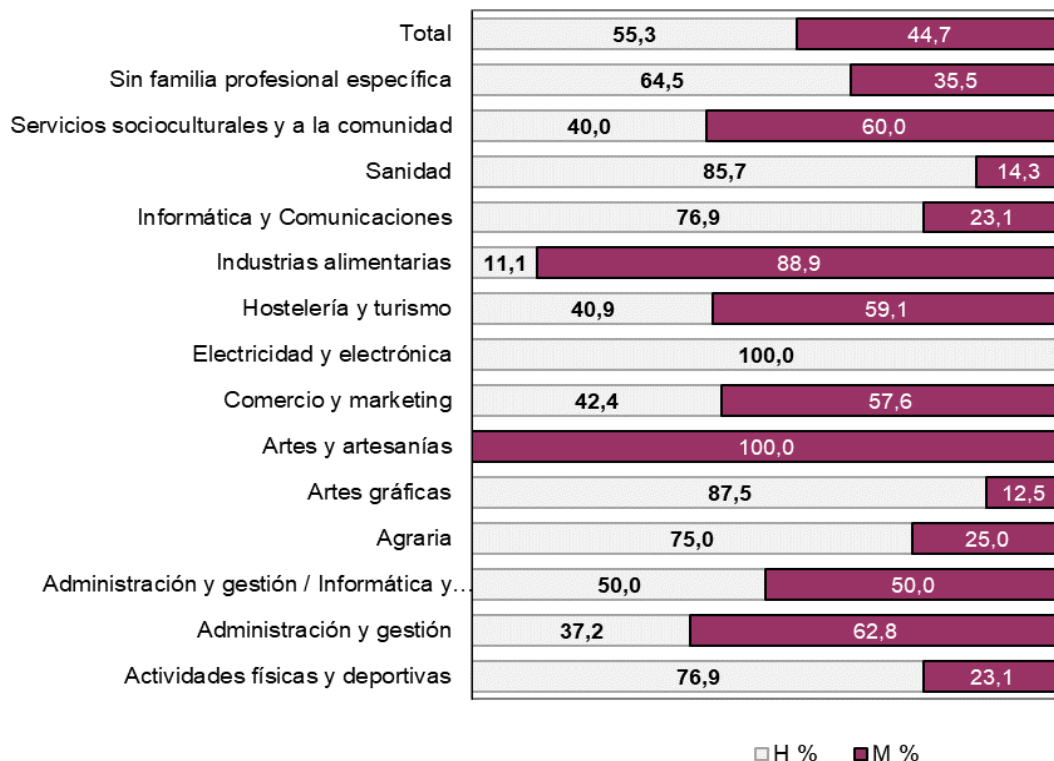
** 2023-2024 ikasturteetik aurrera, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzako eskaintza berri bat hasiko da, Oinarrizko Maila Bereziko zikloak (OMB)

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

Lanbide Heziketa Berezian 84 ikasle gehiago daude 2014tik; hortaz, % 34 hazi da kopurua, eta 2023-2024 ikasturtean 273 ikasle daude.

Lanbide Heziketa Bereziko ikasleen banaketa sexuka eginda, desberdintasun handiak ikusiko ditugu Lanbide Heziketako lanbide arlo batzuetatik besteetara. 'Nekazaritza', "Arte Grafikoak" eta "Elektrizitatea eta elektronika", "Informatika eta Komunikazioak" eta "Osasuna" lanbide arloak ikasten dituzten gehienak gizonak dira, eta "Artea eta Artisautza" eta "Elikagaien Industriak" ikasten dituztenen artean da handiena emakumeen ehunekoa. Zenbait lanbide arlotan oreka handiagoa dago emakumeen eta gizonen artean: "Merkataritza eta Marketina", "Ostalaritza eta Turismoa" eta "Gizarte eta Kultur eta Komunitatearentzako Zerbitzuak".

204. grafikoa: Oinarrizko Lanbide Heziketako eta Oinarrizko Maila Bereziko ikasleen ehunekoa, lanbide-arloka banatuta eta sexuaren arabera bereizita. 2023-2024

Iturria: Lanbide Heziketaren Antolamendu eta Ebaluaziorako Atala.

13.
eranski
na

14.
eranski
na

- **Hezkuntza laguntzaren berariazko premia duten ikasleak**

Horien artean, honako ezaugarri hauetako bat izateagatik arrunta ez den hezkuntza arreta behar dutenak daude:

- Desgaitasun baten edo jokabidearen nahasmendu larri baten ondoriozko hezkuntza behar bereziak dituzten ikasleak.
- Adimen gaitasun handiko ikasleak.
- Berandu integratu diren ikasleak, edo baldintza pertsonalak edo eskola historiakoak dituztenak.
- Ikasteko zailtasun bereziak dituzten ikasleak (diskalkulia, dislexia, arreta defizitaren eta hiperaktibitatearen nahasmendua...)

Datu orokorrak 2019-2020 ikasturtetik indarrean dagoen lege sailkapenari jarraituz adierazi dira, eta, beraz, ez da bideragarria alderaketak egitea aurreko ikasturteetako ondoan jarrita.

221. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak, ikasketa mailaren eta desgaitasunaren arabera. 2023-2024

	Entzumenekoak	Mugimenekoak	Adimenekoak	Ikusmenekoak	Autismoaren espektroko nahasmendua	Jokabidearen nahasmendu larria	Hizkuntzaren eta komunikazioaren nahasmendu larriak	Askotariko desgaitasuna	Guztira
Berariazko Hezkuntza Berezia									
Guztizkoa	1	43	495		212	2	2	71	826
Ikastetxe arruntetan dauden ikasleak									
Haur Hezkuntzako 2. zikloa	36	21	94	4	166	3	70	5	399
Lehen Hezkuntza	70	82	539	29	249	30	180	1	1.180
DBH	56	60	131	23	150	20	31	1	472
Batzilergoa	16	13		6	31	2			68
Oinarrizko Lanbide Heziketa	3	3	21	1	10	6	6		50
Erdi mailako lanbide heziketa	18	22	33	3	29	3	2		110
Goi mailako lanbide heziketa	10	9	4	3	18		3		47
Lanbide lantegiak									
LHB	2	12	226	1	19			2	262
Guztira	211	222	1.048	70	672	64	292	9	2.588
Bi modalitateak, guztira	212	265	1543	70	884	66	294	80	3.414

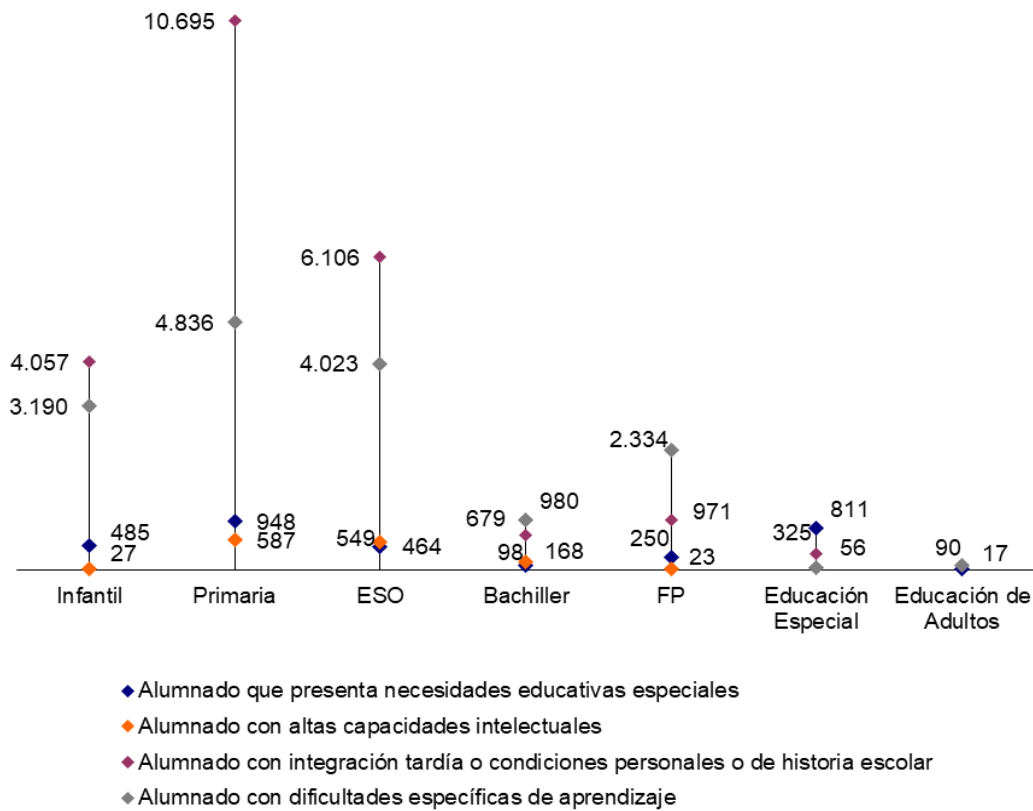
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

222. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasle integratuak* desgaitasun motaren arabera. 2023-2024

	Gizonezkoak		Emakumezkoak	
	Ehunekoa	Guztizkoa	Ehunekoa	Guztizkoa
Entzumenekoak	60,2	127	40,8	84
Mugimenekoak	61,0	133	39,0	85
Adimenekoak	57,0	597	43,0	451
Ikusmenekoak	57,1	40	43,1	30
Autismoaren espektroko nahasmendua	82,3	553	17,7	119
Jokabidearen nahasmendu larriak	85,9	55	14,1	9
Hizkuntzaren eta komunikazioaren nahasmendu larria	64,0	187	36,0	105
Askotariko desgaitasuna	66,7	6	33,3	3
Guztizkoa	65,7	1698	34,3	886

*Ikasle integratuak: desgaitasunei edo nahasmendu larriei lotutako hezkuntza premia bereziak izan, ikastetxe arruntetan matrikulatuta egon eta ikasgela beste ikasle batzuekin partekatzen duten ikasleak
Iturria: Ikastetxeetako Informazioa Kudeatzeko Bulegoa

205. grafikoa: Hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleei buruzko datu orokorrak, hezkuntza etaparen arabera. 2023-2024

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzatzerbitzua

15.
eranski
na

Ikastetxe espezifikoeetan, lehentasunezko integrazioko ikastetxeetan eta ikastetxe arruntetako Garapenaren Nahasmendu Orokorreko (GNO) ikasgeletan eskolatutako ikasleei dagokienez, urtetik urterako aldatetak ageri dira hurrengo tauletan.

223. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleen eskolatzaren bilakaera ikastetxe espezifikoeetan, etaparen arabera

Ikasmaila	Etaparen arabera	Ikastetxe publikoak	Itunpeko ikastetxeak	Guztira
2011/2012	Haur Hezkuntza	72	89	161
	Lanb. H	44	9	53
	Guztira	116	98	214
2012/2013	Haur Hezkuntza	89	81	170
	Lanb. H	99	96	195
	Guztira	188	177	365

2013/2014	Haur Hezkuntza	92	98	179
	Lanb. H	120	95	204
	Guztira	212	171	383
2014/2015	Haur Hezkuntza	101	98	199
	Lanbide H	120	91	211
	Guztira	221	189	410
2015/2016	Haur Hezkuntza	4	17	21
	DBH	88	93	181
	Lanbide H	47	17	64
	HBP	10	18	28
	Guztizkoa	149	145	294
2016/2017	Haur Hezkuntza	16	2	18
	DBH	87	94	181
	Lanbide H	18	45	63
	HBP	16	12	28
	Guztizkoa	137	153	290
2017/2018	Haur Hezkuntza	10	2	12
	DBH	100	96	196
	Lanbide H	22	46	68
	HBP	12	13	25
	Guztizkoa	144	157	301
2018/2019	Haur Hezkuntza	5	1	6
	DBH	101	100	201
	Lanbide H	29	47	76
	HBP	18	15	33
	Guztizkoa	153	163	316
2019/20	Haur Hezkuntza	11	0	11
	DBH	114	90	204
	Lanbide H	24	50	74
	HBP	16	20	36
	Guztizkoa	165	160	325
2020/21	Haur Hezkuntza	25	3	28
	DBH	168	137	305
	Lanbide H	161	100	261
	HBP	19	23	42
	Guztizkoa	373	263	636
2021/22	Haur Hezkuntza	12	0	12
	DBH	164	99	263
	Lanbide H	164	108	272
	HBP	25	19	44
	Guztizkoa	365	226	591
2022/23	Haur Hezkuntza	301	142	443
	DBH	171	104	275
	Lanbide H	170	114	284

2023/24	HBP	31	22	53
	Guztizkoa	673	382	1.055
	Haur Hezkuntza	17	1	18
	DBH	106	85	191
	Lanbide H	18	71	99
	HBP	30	23	53
	Guztizkoa	171	180	351

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

224. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak lehentasunezko integrazioko ikastetxeetan eta ikastetxe arruntetako Garapenaren Nahasmendu Orokorreko (GNO) ikasgeletan eta ikasgela alternatiboetan eskolatzeari buruzko datuak. 2023-2024

		Haur H.		Lehen H.		DBH		Guztizkoa
		Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	
Publikoak	GNO ikasgelak ikastetxe arruntetan	25	3	46	16			90
	Lehentasunezko integrazio zentroak							
Itunduak	GNO ikasgelak ikastetxe arruntetan	3	2	32	9			46
Entzumen nahasmenduen guztizko partziala		0	0	1	0	5	4	10
Mugimen nahasmenduen guztizko partziala		0	0	2	0	1	3	6
Guztizkoa		28	5	81	25	6	7	152

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

225. taula: Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak ikastetxe arruntetako ikasgela alternatiboetan eskolatzearen bilakaera

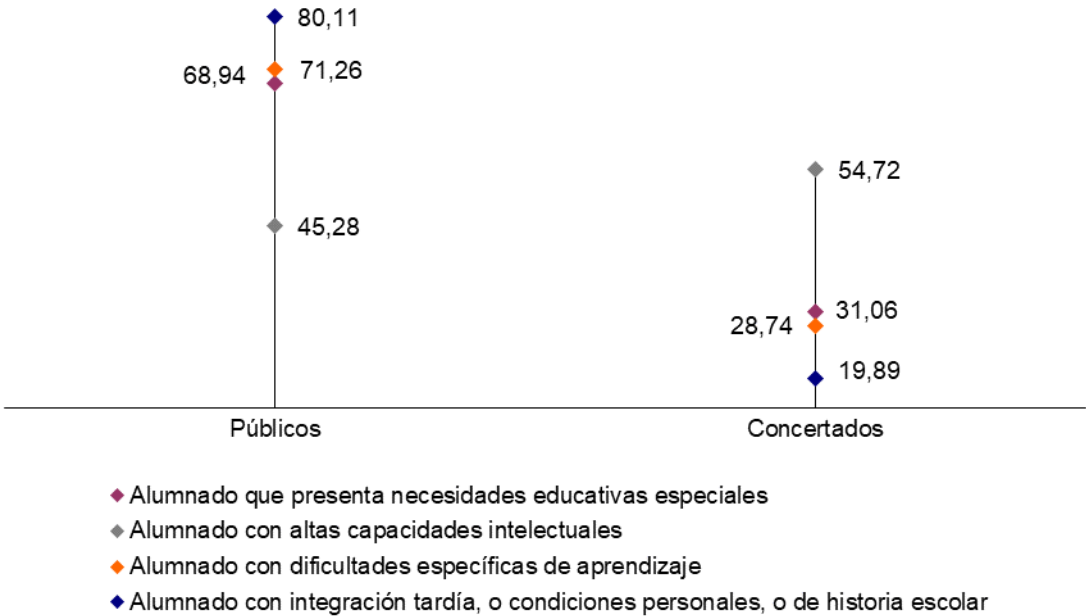
			16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Ikastetxe publikoak	Haur Hezkuntza	Giz.	1		3	3	4	3	0	11
		Emak.			2		1	0	0	6
	DOH 1	Giz.	10	9	9	18	20	22	30	34
		Emak.	8	4	4	16	12	10	10	16
	DOH 2	Giz.	8	8	11	7	13	14	19	31
		Emak.	6	7	9	4	9	9	12	25
Ikastetxe itunduak	Haur Hezkuntza	Giz.					0	0	0	0
		Emak.					0	0	0	1
	DOH 1	Giz.					2	1	2	1
		Emak.					2	2	3	5
	DOH 2	Giz.		2	2	4	5	8	7	45

		Em ak.				1	3	3	5	20
Guztizkoa			33	30	38	52	71	72	88	195

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzatza Zerbitzua

Ikastetxeen titulartasunaren arabera, 2023-2024 ikasturtean, hezkuntza laguntzako berariazko premia duten ikasleak ikastetxe arruntetan eskolatzeari dagokionez, batez ere sare publikoan gertatu da.

206. grafikoa: Hezkuntza laguntzako berariazko premia duten ikasleen eskolatzea ikastetxe arruntetan, ikastetxeen titulartasunaren arabera. 2023-2024

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzatza Zerbitzua

Bestalde, hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleen eskolatzeari buruz gehiago jakiteko beste hurbilketa modu batzuk daude; adibidez, kontuan hartzen ahal dira hizkuntza ereduen gaineko eragina, sexua, sisteman berandu sartzea, edo zein den errealitatea Nafarroako gune bakoitzean, ondoren agertzen den bezala.

Hezkuntza premia bereziak, gaitasun handiak edo ikasteko aparteko zailtasunak dituzten ikasle gehienak gizonezkoak dira.

226. taula: Hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleen eskolatzea ikastetxe arruntetan, hizkuntza modalitatearen, titulartasunaren eta sexuaren arabera. 2023-2024

	Titulartasuna	Sexua	Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak	Adimen-gaitasun handiko ikasleak	Berandu integratu diren ikasleak, edo baldintza pertsonalak edo eskola historiakoak dituztenak.	Ikasteko zailtasun berariazkoak dituzten ikasleak
A eredua	Publikoa	Giz.	49	11	397	230
		Emak.	28	6	400	160
	Itundua	Giz.	63	11	44	70
		Emak.	35	7	44	55
B eredua	Publikoa	Giz.	0	0	0	1
		Emak.	0	0	0	0
	Itundua	Giz.	0	0	4	0
		Emak.	0	0	2	0
D eredua	Publikoa	Giz.	254	108	647	1.441
		Emak.	141	64	614	960
	Itundua	Giz.	32	86	45	320
		Emak.	29	63	35	253
G eredua	Publikoa	Giz.	745	66	3.300	1.980
		Emak.	406	35	2.691	1.143
	Itundua	Giz.	427	138	1.075	1.321
		Emak.	229	89	944	765
Programak atzerriko hizkuntzetan	Publikoa	Giz.	675	222	4.536	2.765
		Emak.	340	124	4.455	1.987
	Itundua	Giz.	308	214	1.317	1.564
		Emak.	143	189	1.260	908
Guztizkoa			3.904	1.433	21.810	15.923

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Hezkuntza laguntzako berariazko premia izan eta ikastetxe arruntetan eskolatuta dauden ikasleek Nafarroako eskualdeetan duten banaketa taula honetakoa da:

227. taula: Ikastetxe arruntetan eskolatuta egon eta hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleak, eskualdearen arabera. 2023-2024

Eremua	Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak		Adimen-gaitasun handiko ikasleak		Berandu integratu diren ikasleak, edo baldintza pertsonalak edo eskola historiakoak dituztenak.		Ikasteko zailtasun berariazkoak dituzten ikasleak	
	Publikoa	Itunpe.	Publikoa	Itunpe.	Publikoa	Itunpe.	Publikoa	Itunpe.
Sakana-Burunda	75	39	19	5	430	83	358	197
Baztan-Bidasoa	98	1	21	1	274	12	211	3

Burlata-Atarrabia-Uharte	121	103	47	77	1.104	451	701	597
Lizarra-San Adrian	433	32	25	79	3.065	206	1.764	321
Tafalla-Martzilla	307	22	29	7	2.540	180	2.056	145
Iruña	765	603	246	398	6.076	2.342	3.245	2.467
Iruñerria	459	187	135	194	3.109	704	2.146	1.249
Zangoza-Irunberri	31	2	10	1	185	9	131	24
Tutera	365	76	64	62	4.643	674	1.654	451
Guztira	2.654	1.065	596	824	21.426	4.661	12.266	5.454

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Atal hau bukatzeko, ikasleek, ikastetxe publikoetan eta itunduetan, honako hauek ikasteko egindako matrikula azaltzen da: Curriculum Egokituko Programa (CEP), Ikaskuntza eta Errendimendua Hobetzeko Programa (IEHP) eta Curriculum Bereziko Unitatea (CBU).

228. taula: Ikastetxe publikoetako eta pribatuetoako matrikulak CEP, IEHP eta CBU modalitateetan. 2023-2024

Ikastetxe mota	CEP		IEHP 2		IEHP 3		CBU	
	Ik.	Tal.	Ik.	Tal.	Ik.	Tal.	Ik.	Tal.
Publikoak guztira	39	5	0	0	500	46	190	46
Pribatuak guztira	113	8	0	0	70	6	84	40

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

17.
eranski
na

18.
eranski
na

229. taula: CEPen matrikulatutako ikasleak, irabazi asmorik gabeko erakundeetan. 2023-2024

	CEP	
	Ikasleak	Taldeak
Guztizkoa	104	11

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

19.
eranski
na

230. taula: CBUko unitateen eta ikasleen bilakaera

	CUBeko unitate kopurua		Ikasleak		BCUko unitateak, guztira	CUBeko ikasleak, guztira
	Publiko a	Itundua	Publiko a	Itundua		
2010/11	27	7	142	41	34	183
2011/12	27	8	140	52	32	192
2012/13	28	9	145	59	37	204
2013/14	30	9	158	57	39	215
2014/15	30	10	170	61	40	231
2015/16	31	10	169	69	41	238
2016/17	36	10	175	72	46	247
2017/18	32	9	183	70	41	253
2018/19	29	10	182	76	39	258
2019/20	37	10	193	75	47	268
2020/21	38	10	193	74	48	267
2021/22	42	12	187	80	54	267
2022/23	42	12	194	80	133	230
2023/24	45	11	224	84	56	308

(Ez daude sartuta irabazi asmorik gabeko erakundeak)

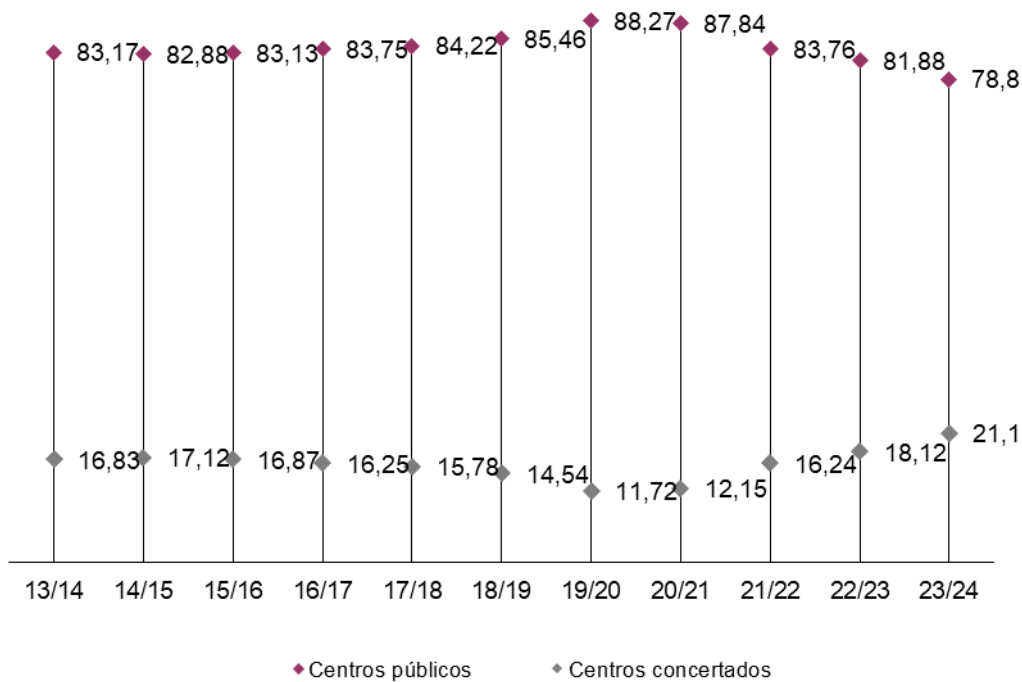
Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetzaz Zerbitzua

- **Atzeritar jatorriko ikasleak**

«Ikasle atzeritar» kategoria ez da benetan esanguratsua, aniztasunari arreta ematean, jatorriak baino garrantzi handiagoa baitute hezkuntza-laguntzako berariazko premiek.

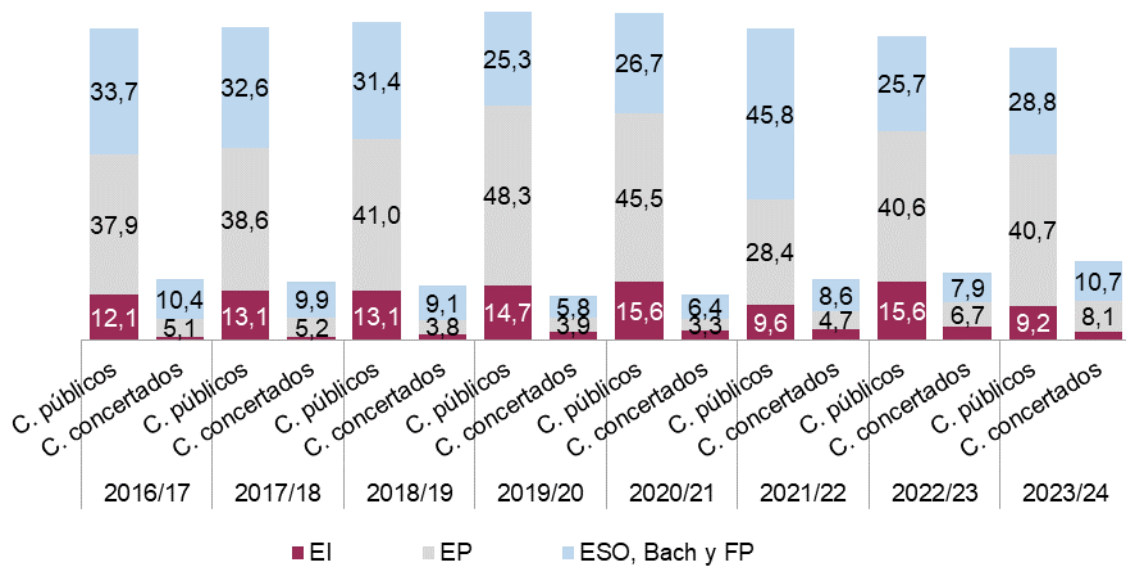
Bestalde, ikasle horien ezaugarriak desberdinak dira, taldekatzeko erabilitako irizpidearen arabera. «Atzeritar» terminoa bere hitzezko esanahiarekin erabiltzen badugu, hau da, espainiar nazionalitatearik ez duen pertsona izendatzeko, datuak zehatzagoak izanen dira, baina erabilgarritasun txikiagoa izanen dute hezkuntza esparruan, kontuan ez hartzeagatik jatorrizko ingurune soziala edo kulturala, edo are familia hizkuntza ere, Espainian familia atzeritarretan jaiotako edo berriki nazionalizatutako haurren kasu gero eta ugariagoetan.

207. grafikoa: Atzerritar jatorriko ikasleen ehunekoa, titulartasunaren arabera

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

208. grafikoa: Atzerritar jatorriko ikasleen ehunekoa, titulartasunaren eta hezkuntza etaparen arabera

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

Ikasleen jatorria eta familia nahiz kultura ingurunea kontuan hartzeko, familia (aita eta ama) atzeritar jatorrikoa duten ikasleei erreparatzen ahal diegu. Hala ere, kontuan hartu behar da ikastetxe guztiek ez dutela informazio hori adierazten. Horregatik, taulan ez da daturik ageri, fidagarriak ez direlako.

231. taula: Atzeritar jatorriko familia duten ikasleak. Datuak, etaparen arabera

Ikasmaila	Ikastetxe publikoak					Ikastetxe itunduak					Guztizk oa
	HH	LH	DBH, Batx., Lanbid e H	Ik. publ., guztira	Publikoe tan ari den %a, guztia re kiko	HH	LH	DBH, Batx., Lanbi de H	Guztira Itund.	Itundueta n ari den %a, guztizkoa rekiko	
2019/20	912	3.000	1.575	5.487	88,27	127	240	362	729	11,72	6.216
2020/21	1.087	3.160	1.855	6.102	87,84	170	226	448	844	12,15	6.946
2021/22	968	2.873	4.633	8.474	83,76	292	478	873	1.643	16,24	10.117
2022/23	1.427	3.804	2.441	7.672	81,93	316	622	754	1.692	18,07	9.364
2023/24	2.818	5.828	3.712	12.358	89,82	549	1.118	1.146	2813	10,18	15.171

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

232. taula: Ikasleen banaketaren bilakaera, familiaren jatorriaren arabera.

Kontinentea	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Europar Batasuna	1.013	1.070	1.357	1.032	809
Europar Batasunetik kanpoko Europa	225	226	431	467	429
Europa, guztira	1.238	1.296	1.788	1.499	1.238
Amerika	1.736	1.926	5.125	3.036	3.130
Afrika	3.038	3.510	2.797	4.456	3.227
Asia	287	296	552	371	145
Ozeania	0	0	8	4	0
Guztizkoa	7.537	8.324	10.270	9.366	7.740

Iturria: Inklusio, Berdintasun eta Bizikidetza Zerbitzua

- **Ikaskuntza etengabea**

Helduen hezkuntzako jarduerak bizitzan osoan zeharreko hezkuntzaren esparruan ulertu behar dira. Matrikulazio datuek agerian jartzen dute helduen irakaskuntzen garrantzia, modalitatea edozein dela ere, bai ikasketa arautuetan, bai arautu gabekoetan, zeina egonkorra izan baita azken bost urteetan.

- Helduen Hezkuntza

2016-2017 eta 2023-2024 arteko aldian, beheko taula honetan jasotako aldaketak izan dira matrikuletan.

233. taula: Matrikulazioaren bilakaera Helduen Oinarrizko Hezkuntzan (HOH), Atzeritarrentzako Gaztelanian, Prestakuntza Pertsonalean, Urrutiko Batxilergoan eta Gaueko Batxilergoan

Ikasmaila		16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Oinarrizko Hezkuntza	Hasierako ikasketak I	355	382	404	381	384	451	362	353
	Hasierako ikasketak II	385	315	398	233	244	140	99	100
	DBHGTko PLrako prestakuntz	202	177	149	188	331	272	369	319
	HBH ** presentziala	543	550	500	448	390	364	341	418
	HBH urrutiko	315	259	220	235	241	253	253	216
Oinarrizko Prestakuntza,		1.800	1.683	1.671	1.485	1.590	1.480	1.424	1.406
Atzeritarrentzako		1.095	1.164	2.119	2.080	1.917	2.367	3.080	2.922
Arautu gabeko ikasketetako ikasleak***		1.604	1.445	1.411	1.243	1.025	1.368	1.573	1.817
Ikasleak, guztira		4.499	4.292	5.201	4.808	2.942	3.735	4.653	4.739
Urrutiko batxilergoa		321	264	269	258	245	207	172	152
Gaueko Batxilergoa		398	397	373	382	311	276	222	216
Batxilergoa, guztira		719	661	642	640	556	483	394	368
Matrikula, guztira		5.218	4.953	5.843	5.448	5.088	5.698	6.471	6.513

* DBHko gradudun titulua eskuratzeko proba librea prestatzeko ikastaroa. N2 Gaitasun giltzarrien ikastaroak

** HBH: Helduentzako Bigarren Hezkuntza

*** Prestakuntza pertsonaleko ikastaro ez-aratuak: informatika, hizkuntzak, komunikazio teknikak.

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

234. taula: Helduen Oinarrizko Hezkuntzako ikasleen banaketa, eskualdearen* eta irakaskuntza motaren arabera. 2023-2024

	Sakana	Lizarra	Iruña	Zangoza	Tafalla	Tutera	Elizondo	Guztizkoa
Hasierako Ikasketak I eta II	27	55	276	9	7	62	17	453
N 2 Gaitasun giltzarriak	48	61	107		34	69		319
Gaztelania atzeritarrendako	103	437	1.131	7	382	832	30	2.922
Arautu gabeko ikasketak		202	761	17	16	802	19	1.817
Guztizkoa	178	755	2.275	33	439	1.765	66	5.511

* HBH eta Batxilergo irakaskuntzak ematen ez dituzten HOHko ikasgeletan eta ikastetxeetan

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

235. taula: HOHko ikasleen banaketa, sexuaren, eskualdearen eta eskaintza motaren arabera. 2023-2024

Ikastetxea / Eskualdea	Hasierako Ikasketak			2. mailako gaitasun giltzarriak			Gaztelania atzeritarrentzat			Prestakuntza pertsonala			Guztizkoa
	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.	
J. M ^a Iribarren HOHIP	115	161	276	45	62	107	536	595	1131	384	377	761	2.275

Tuterako HOHIP	12	50	62	22	47	69	365	467	832	233	569	802	1.765
Altsasuko eskualdea	16	11	27	16	32	48	33	70	103				178
Lizarrako eskualdea	34	21	55	20	41	61	192	245	437	67	135	202	755
Zangozako eskualdea	5	4	9				3	4	7	17		17	33
Tafallako eskualdea	5	2	7	10	24	34	165	217	382	3	13	16	439
Elizondoko eskualdea	7	10	17				1	29	30	7	12	19	66
Guztira	194	259	453	113	206	319	1.295	1.627	2.922	711	1.106	1.817	5.511
(%)	42,8	57,2	100	35,4	64,6	100	44,3	55,68	100	39,13	60,9	100	

Emak= Emakumeak Giz= Gizonak

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

236. taula: Helduen Bigarren Hezkuntzako (HBH) ikasleak. 2023-2024

Ikastetxea	I. maila			II. maila			Guztizkoa		
	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.
Félix Urabayen NHBHI (presentziala)	33	62	95	60	76	136	93	138	231
Félix Urabayen NHBHI (urrutikoa)	34	30	64	68	84	152	102	114	216
Benjamín de Tudela BHI	11	6	17	47	40	87	58	46	104
Marqués de Villena BHI				8	6	14	8	6	14
Ega BHI	1	2	3	10	4	14	11	6	17
Lekarotz BHI									
Lizarralde BHI	7	1	8	14	9	23	21	10	31
El Camino DBHI				1	3	4	1	3	4
Sancho III el Mayor BHI				2	6	8	2	6	8
Pablo Sarasate BHI	3	2	5	2	2	4			9
Guztizkoa	89	103	192	212	230	442	296	329	634
%	46,4	53,6	100	48,0	52,0	100	46,7	51,9	100

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

237. taula: Helduentzako Bigarren Hezkuntzako matrikulazioaren bilakaera

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
I. maila	296	281	290	215	239	205	195	190	176	174	192
II. maila	677	715	673	643	570	515	488	441	441	420	442
Guztizkoa	973	996	963	858	809	720	683	631	617	594	634

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

238. taula: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako graduatua lortzeko proba librea. 2023-2024

	2024ko otsaila			2024ko ekaina		
	Giz.	Emak.	Guz.	Giz.	Emak.	Guz.
Inskripzioa	17	19	36	19	17	36
Aurkeztuak	14	12	26	8	11	19
Titulua eskuratu dute	0	3	3	2	0	2
Ga. ind. Arlo 1	2	2	4	1	3	4
Ga. ind. 2 arlo	0	1	1	1	1	2

Iturria: Antolamendu, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua

- Nafar Lansare-Nafarroako Enplegu Zerbitzuko Enplegurako Lanbide Prestakuntza

Langabeei edo 2023-2024 ikasturtean lana izan dutenei bereziki zuzendutako Enplegurako Lanbide Prestakuntzari dagokionez, ondoren deskribatutako ikastaroak egin dira.

239. taula: Bukatutako ikastaroak eta ikasleak (bereziki, langabeak). 2023-2024

Familia	Ikastaroak	Ikasleak
ADG - Administrazioa eta kudeaketa	13	161
AFD - Gorputz eta kirol jarduerak	17	243
AGA - Nekazaritza	2	27
ARG - Arte Grafikoak		
COM - Merkataritza eta Marketina	15	181
ELE - Elektrizitatea eta Elektronika	5	57
ENA - Energia eta Ura		
FCO - Prestakuntza Osagarria		
EOC - Eraikuntza eta Obra Zibila	8	81
FME - Fabrikazio mekanikoa	2	16
HOT - Ostalaritza eta Turismoa	3	31
IFC - Informatika eta Komunikazioa	16	221
INA – Elikagaien Industriak		
IMA - Hotz eta Girotze Instalazioak		
IMP - Irudi Pertsonala		
IMS - Irudia eta Soinua	3	38
MAM - Zurgintza eta Altzarigintza	1	12
QUI - Kimika		
SAN - Osasuna	2	36
SSC - Gizarte eta kultur zerbitzuak eta	17	278
SEA - Segurtasuna eta Ingurumena	3	38
TMV – Garraioa eta ibilgailuen mantentze-lanak	5	70
Guztizkoa	112	1.490

Iturria: Nafar Lansare-Nafarroako Enplegu Zerbitzua

240. taula: Enplegurako Lanbide Prestakuntza, bereziki lanean ari direnentzat. 2023-2024

	Ikastaro kopurua	Ikasleak	Dirulaguntza
Prestakuntza programak, enpresetatik kanpo			
Sektore arteko programak	236	3.575	1.358.854
Prestakuntza programak, enpresetan			
Enpresa txiki eta ertainen enpresa planak			
Guztizkoa	236	3.575	1.358.854

Iturria: Nafar Lansare-Nafarroako Enplegu Zerbitzua

- Enplegurako Lanbide Prestakuntza egiaztagarria, zeina Hezkuntza Departamentuaren eskumena baita

Hezkuntza Departamentuaren eskumeneko Etengabeko Lanbide Prestakuntzako ikasle kopuruak % 19 egin du gora 2023-2024 ikasturtean, 2022-2023 ikasturtearekin alderatuta, eta 3.791 pertsonak parte hartu dute 2023-2024 ikasturteko prestakuntza-ekintzetan. Era berean, prestakuntza-eskaintza osatzen dute lanbide heziketako ikastetxe pribatu eta itunduetan, irabazi-asmorik gabeko erakundeetan eta prestakuntza-erakunde pribatueta egindako ekintzek. Guztira, 4.645 pertsonak hartu dute parte ikastetxe publikoetako ikasleak ere kontuan hartuta.

Era berean, ikastetxe publikoetan emandako prestakuntza-orduen guztizko kopurua % 6,2 igo da, eta guztira 42.820 prestakuntza-ordura iritsi da 2023-2024 ikasturtean. Kopuru horri ikastetxe pribatueta eta itunduetan, irabazi-asmorik gabeko erakundeetan eta prestakuntza-erakundeetan emandako prestakuntza gehitzen badiogu, guztira 56.667 prestakuntza-ordu egin dira.

241. taula: Hezkuntza Departamentuaren eskumena den enplegurako prestakuntza egiaztagarriaren bilakaera ikastetxe publikoetan

	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Ikasleak	1.575	3.190	3.791
Prestakuntza orduak	19.614	40.316	42.820

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

242. taula: Hezkuntza Departamentuaren eskumeneko etengabeko lanbide-prestakuntzaren bilakaera ikastetxe publiko, pribatu eta itunduetan, irabazi-asmorik gabeko erakundeetan eta prestakuntzako erakunde pribatueta

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	Var. 23/-24/22/23
Ikasleak	1.739	3.882	4.645	+19,7
Prestakuntza orduak	23.914	54.842	56.667	+3,3

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

243. taula: Hezkuntza Departamentuaren etengabeko lanbide prestakuntza. Kualifikazio mailaren arabera bereizita (1., 2. eta 3. mailak). 2023-2024

	1. maila		2. maila		3. maila		Guztira	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
Ikasleak	1.178	836	723	1.140	172	596	2.073	2.572
Ehunekoa	58,5	41,5	38,8	61,2	22,4	77,6	44,6	55,4
Prestakuntza orduak	20.847		24.805		11.015		56.667	

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

244. taula: Hezkuntza Departamentuaren etengabeko lanbide prestakuntza. Eskaintzaren arabera bereizita (prestakuntzaren eskaintza txikienetik handienara: "Prestakuntza unitateak", "Prestakuntza modulua", "Profesionaltasun ziurtagiria"). 2023-2024

	Prestakuntza unitatea		Prestakuntza modulua		Profesionaltasun ziurtagiria		Guztira	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
Ikasleak	106	70	1.483	1.911	484	591	2.073	2.572
Ehunekoa	60,2	39,8	43,7	56,3	45	55	44,6	55,4
Prestakuntza orduak	5.190		30.740		20.737		56.667	

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

245. taula: Hezkuntza Departamentuaren etengabeko lanbide prestakuntzako ikasleak, prestakuntzaren lanbide arloaren arabera banatuta, lanbide arlo bakoitzeko prestakuntza orduen kopurua adierazita eta sexuaren arabera bereizita. 2023-2024

Lanbide arloa / Enplegurako LP	Prestakuntza orduak	Gizonezkoak		Emakumezkoak		Guztira
		Zk.	%	Kop.	%	
Gorputz eta Kirol Jarduerak	1.920	99	69,70	43	30,30	142
Administrazioa eta Kudeaketa	5.610	69	21,40	419	78,60	488
Nekazaritza	1.728	81	26,00	72	74,00	153
Arte Grafikoak	690	21	48,10	30	51,90	51
Arteak eta Artisautza	180	7	90,10	6	9,90	13
Merkataritza eta Marketina	5.292	295	92,50	366	7,50	661
Eraikuntza eta Obra Zibila	1.220	54	89,00	11	11,00	65
Elektrizitatea eta Elektronika	3.230	231	39,50	18	60,50	249
Energia eta Ura	880	100	7,60	9	92,40	109
Fabrikazio Mekanikoa	5.060	198	77,30	17	22,70	215
Ostalaritza eta Turismoa	4.550	161	78,80	188	21,20	349
Irudi Pertsonala	2.530	28	98,80	221	1,20	249
Irudia eta Soinua	240	7	82,50	5	7,50	12
Elikagaien Industriak	340	24	5,70	2	94,30	26
Erauzketa-industriak	160	34	41,60	0	58,40	34
Informatika eta Komunikazioak	1.710	129	91,30	22	8,70	151
Instalazioa eta Mantentze-lanak	2.733	129	13,90	2	86,10	131
Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxoa	1.280	58	3,90	14	96,10	72
Kimika	60	3	92,30	10	7,70	13
Osasuna	740	52	43,70	73	56,30	125
Segurtasuna eta ingurumena	1.230	57	43,70	20	56,30	77

Gizarte eta Kultur eta Komunitatearentzako Zerbitzuak	13.824	169	43,70	972	56,30	1.141
Ehungintza, Jantzigintza eta	810	12	43,70	43	56,30	55
Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-	650	55	43,70	9	56,30	64
Guztizkoa	56.667	2.073		2.572		4.645

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

246. taula: Hezkuntza Departamentuko etengabeko lanbide prestakuntzako ikasleak eta prestakuntza orduak, ikastetxearen/prestakuntza-erakundearen arabera banatuta. 2023-2024

Ikastetxea	Orduak	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztira
ETI IIP	7.520	338	411	749
María Ana Sanz II	4.460	207	277	484
Lizarrako II Politeknikoa	5.030	142	264	406
Uharte IIP	3.300	203	138	341
Donapea IIP	1.670	75	133	208
Tafalla IIP	2.180	31	176	207
Donapea IIP	2.500	51	144	195
Hezitzaile Eskola II	2.794	11	144	155
Tafalla IIP	1.340	16	133	149
Nafarroako Eskola Politeknikoa II	2.250	133	15	148
Burlata LH IIP	2.280	84	57	141
Virgen del Camino IIP	700	47	66	113
San Juan Donibane II	1.090	39	62	101
Nafarroako Lanbide Eskola Tekniko Sanitarioa (ESTNA) II	1.920	44	55	99
Nekazaritza eta Basogintzako II	1.270	40	57	97
Ega BHI	1.030	86	4	90
Sakana LH IIP	1.220	20	67	87
Energia Berriztagarrien Goi Mailako II	1.100	82	3	85
Elizondo Lanbide Eskola IIP	750	60	23	83
Fundación Laboral de la Construcción II	1.130	24	57	81
Ribera del Arga BHI	1.400	48	30	78
Escuela de Estudios Profesionales de Navarra	1.050	22	46	68
Athenea Business and Education	780	12	53	65
Carlos III II	820	39	16	55
Rodoia 2000 SL.	776	42	0	42
Salesianos IIP	402	13	27	40

Ilundain Haritz Berri Fundazioa	740	2	38	40
Cuatrovientos II	1.000	35	3	38
Religiosas Hijas de María Inmaculada	300	18	13	31
Elkarte fundazioa	970	20	10	30
Agefor Formación, S.L.	320	9	21	30
Lumbier LH IIP	510	18	2	20
Iruñeko Arte eta Goi Mailako Diseinu Eskola	270	7	11	18
Corellako Arte eta Goi Mailako Diseinu Eskola	415	16	1	17
El Castillo fundazioa	290	12	5	17
Lantxotegi Elkartea	510	14	0	14
On Fit Formación	240	7	5	12
Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofiziala	340	6	5	11
CTL Irudi eta Soinu Eskola.	56.667	2.073	2.572	4.645
Pinillos Resano David eta Ramírez Sáenz Nuria				
Guztizkoa	40.316	1.393	1.797	3.190

Iturria: Lanbide Heziketaren Plangintzarako Atala

5.1.3 Araubide bereziko irakaskuntzetan eskolatutako ikasleak

- **Hizkuntzen irakaskuntza.**

Hizkuntzen irakaskuntzako ikastetxe presentzialetako eta hizkuntza ikastetxeetako ikasleek, nagusiki, ingelesa, euskara, alemana, frantsesa eta italiera hautatzen dituzte. 2014-2015 ikasturtetik aurrera behera egin dute matrikulek.

247. taula: Hizkuntza Eskola Ofizialetako ikasleak, hizkuntzaren arabera. 2022-2023

	Aleman a	Euskara	Frantses a	Ingelesa	Italiera	Guztizkoa
Iruñeko HEO						
Ikasle ofizialak	272	594	564	1.799	160	3.389
Ikasle libreak	20	487	68	272	18	865
Tuterako HEO						
Ikasle ofizialak	39	24	74	427		564
Ikasle libreak	3	51	12	50		116
Ikastetxe presentzialak, guztira						
Ikasle ofizialak	311	618	638	2.226	160	3.953
Ikasle libreak, guztira	23	538	80	322		981
NUHEO (Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofiziala)						

Urrutiko ikasleak	2	32	14	1.139		1.187
Bigarren hezkuntzako ikastetxeetako ikasleak	111	2.556	505	2.583		5.755

* Datuak aurreko ikasturtekoak dira, ebaluazioaren prozesua ez baita bukatu.
Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

248. taula: Hizkuntza Eskola Ofizial presentzialetako matrikulazioaren bilakaera

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Ikasle ofizialak	4.982	4.306	4.638	4.584	4.270	4.163	3.953
Alemana	547	450	427	409	382	334	311
Euskara	829	917	774	764	667	613	618
Frantsesa	929	708	792	727	648	657	638
Ingelesa	2.453	2.014	2.485	2.526	2.438	2.411	2.226
Italiera	224	217	160	158	135	159	160

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

249. taula: Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialeko matrikulazioaren bilakaera

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Ikasleak	6.969	5.977	6.241	6.105	6.914	6.637	6.942
Alemana	186	122	140	125	163	118	113
Euskara	1.857	1.787	1.998	2.119	2.446	2.503	2.588
Frantsesa	826	715	596	585	609	515	519
That's English	1.303	1.058	968	855	1.065	967	1.069
Ingelesa	2.797	2.315	2.539	2.247	2.631	2.533	2.653

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

250. taula: Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialekin lankidetzan ari diren ikastetxeak. Bigarren Hezkuntza. 2022-2023

	Alemana	Euskara	Frantsesa	Ingelesa	Guztizkoa
Ikastetxe kopurua	15	62	47	73	84
Ikasle kopurua	111	2.556	505	2.583	5.755

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialak 2018-2023 aldian emandako ziurtagirien bilakaera ondoko eranskinean ikusten ahal da.

21.
eranski
na

Horrez gain, Hizkuntza Eskola Ofizial presentzialek aldi berean (2018-2023) emandako ziurtagirien bilakaera ere ageri da ondoko eranskinean.

22.
eranski
na

- **Euskararen Gaitasun Agiria (EGA)**

1985eko irailaren 11ko Erabaki bidez, Nafarroako Gobernuak bere gain hartu zuen Euskararen Gaitasun Agiria (EGA) emateko ardura. Hala, 1535/1985 Foru Aginduaren bitartez, Euskararen Gaitasun Agiria (EGA) sortu zen. Hezkuntza Departamentuko Euskara Atalak antolatzen ditu titulua lortzeko probak. Ez da behar aurretiko mailako inolako titulurik, azterketara aurkezteko.

2013-2014 ikasturtean, arrakastaz bukatu zen Hizkuntzen Aztertzaileen Europako Elkartearen (ALTE) kontu ikuskaritza. ALTE elkarteak 33 kide ditu (horien artean Cambridgeko eta Salamancako unibertsitateak eta Goethe eta Cervantes institutuak, 40 erakunde kide baino gehiago eta norbere izenean ari diren ehunka pertsona). Kontu ikuskaritza gainditzean, eskubide osoko kide izatera igaro zen, eta ALTEren Q236 kalitate ziurtagiria lortu zen. Titulua lortzeko probarako izangaien kopuruak izandako bilakaera ikusita, ALTEren kalitate zigilua ez berritzea eta elkarte horretako partaide izateari uztea erabaki da.

251. taula: Emandako EGA tituluaren bilakaera.

Urtea	Matrikulazioa	Aurkeztu diren pertsonak	Gainditu duten pertsonak	%
2010	1.706	1.479	290	19,61
2011	2.006	1.746	278	15,92
2012	1.764	1.539	272	17,67
2013	1.607	1.377	295	21,42
2014	1.701	1.481	362	24,44
2015	1.638	1.417	310	21,87
2016	1.240	1.007	264	26,21
2017	956	774	219	28,29
2018	662	572	116	20,27
2019	614	535	129	21,00
2020	363	322	74	22,98
2021	353	324	74	22,83
2022	296	249	53	21,28
2023	329	274	56	20,43
2024	318	278	55	19,78

Iturria: EGAREN bulegoa - Euskara Atala

○ **Zubiarte Euskaltegia**

Hezkuntza eta Kulturako kontseilariaren uztailaren 5eko 365/2002 Foru Aginduak Nafarroako Gobernuak Hezkuntza eta Kultura Departamentuaren mendeko "Zubiarte euskaltegia" helduak euskalduntzeko Ikastegi Publikoaren antolamendu eta funtzionamendurako Erregelamendua onetsi zuen.

Ziurtapenak honako hauetan araututa daude: Hezkuntzako kontseilariaren otsailaren 28ko 30/2011 Foru Aginduan, zeinak hizkuntzen jakite maila egiaztatzen duten titulazioak eta ziurtagiriak ezartzen baititu, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Esparru Bateratuak ezartzen dituen maila erreferentzia eginez, Nafarroako Gobernuaren Hezkuntza Departamentuaren eskumeneko eremuan (2011ko apirilaren 1eko NAO, 64. zk.); eta Hezkuntzako kontseilariaren irailaren 28ko 184/2011 Foru Aginduan, zeinak otsailaren 28ko 30/2011 Foru Agindua (2011ko urriaren 20ko NAO, 209. zk.) aldatzen baitu.

252. taula: Helduei euskara irakasteko Zubiarte euskaltegiko matrikulazio datuak. 2023-2024

	Emakumezkoak	Gizonezkoak	Guztira
Guztira	717	433	1.150

Iturria: Zubiarte euskaltegia. Euskara Atala

253. taula: Zubiarte euskaltegiko ziurtagiriei buruzko datuak. 2023-2024

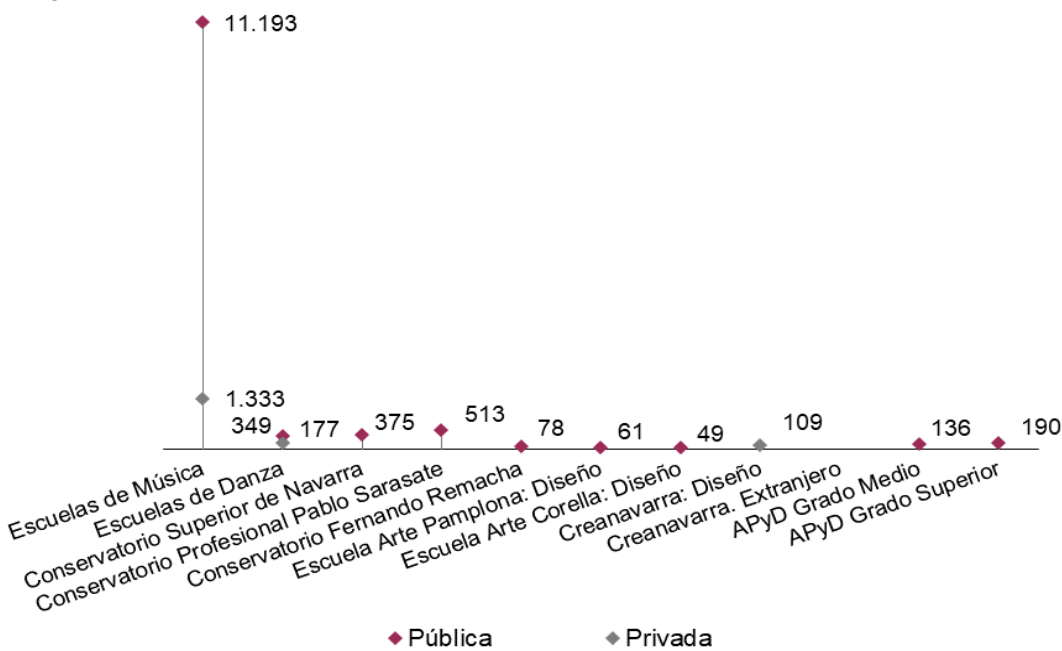
Maila	Matrikulazioa	Aurkeztu diren pertsonak	Gainditu duten pertsonak	%
A1	17	16	8	50,00
A2	16	14	7	50,00
B1	26	21	9	42,86
B2	62	55	46	83,62
Guztizkoa	121	106	70	66,04

Iturria: Euskara Atala - Zubiarte Euskaltegia

5.1.4 Arte Ikasketetako ikasleak

Ondoko grafikoan 2023-2024 ikasturtean Arte Ikasketetan matrikulatu diren ikasleen datuak bildu dira. Eranskinean datuak titulartasunaren eta sexuaren arabera xehatu dira.

209. grafikoa: Arte Ikasketetako ikasleak, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2023-2024

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

23. eranski na

Ondoren, arte ikasketen zenbait modalitateri buruzko datuak ematen dira, sexuaren arabera bereizita. Ikasketa horiek ematen dituzten ikastetxeekin eta denboran izan duten bilakaerarekin dute zerikusia.

Musika

254. taula: Musika Ikasketetako ikasleen eskolatzearen bilakaera

	2021/22				2022/23				2023/24			
	Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
"Pablo Sarasate" Kontserbatorio Profesionala	235	306			223	288			246	267		
	541				511				513			
Nafarroako Musikako Goi Mailako Kontserbatorioa	225	147			227	146			216	159		
	372				373				375			
"Fernando Remacha" Kontserbatorioa	33	34			35	34			41	37		
	67				69				78			
Musika eskolak	5.263	6.006	674	720	5.271	5.972	653	662	5.293	5.900	657	676
	11.269		1.394		11.243		1.315		11.193		1.333	

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

Zehaztu behar da “Fernando Remacha” Kontserbatorioak lanbide irakaskuntzak ematen dituela, eta udal titulartasuneko delat; beraz, ez dago Nafarroako Gobernuaren sarean. Bestalde, *Publikoa* zutabeko musika-eskolak udal-titulartasunekoak dira eta, beraz, ez daude Nafarroako Gobernuaren sarean. Kontserbatorioak bai, ordea.

- **Dantza**

255. taula: Dantza Ikasketetako ikasleen eskolatzearen bilakaera

	2021/22				2022/23				2023/24			
	Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
Nafarroako Dantza Eskola (Nafarroako Gobernua)	27	338			16	258			26	323		
	365				274				349			
Dantza eskolak			13	201			13	201			8	169
			214				214				177	

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

- **Arte Plastikoak eta Diseinua**

256. taula: Arte Plastikoen Ikasketetako ikasleen eskolatzearen bilakaera

Arte eskolak	18/19		19/20		20/21		21/22		22/23		23/24	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
Erdi mailako heziketa zikloa	55	28	53	37	46	43	51	59	65	70	65	71
	83		90		89		110		135		136	
Goi mailako heziketa zikloa	58	111	53	107	87	84	76	111	88	109	83	107
	169		160		171		187		197		190	

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

- **Diseinuko Goi Mailako Arte Irakaskuntzak**

257. taula: Diseinuko Goi Mailako Arte Ikasketetako ikasleen eskolatzearen bilakaera

	2020/21				2021/22				2022/23				2023/24			
	Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua		Publikoa		Pribatua	
	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.
Corellako Arte eta Diseinu Eskola	20	16			20	17			16	24			16	33		
	36				37				40				49			
Iruñeko Arte eta Diseinu Eskola	3	34			3	38			8	50			7	54		
	37				41				58				61			

Creanavarra			27	76			32	79		29	79		29	80
			103				111			108			109	

Iturria: Eleaniztasunaren eta Arte Ikasketen Zerbitzua

5.2. Sistema arautuan aurrera egitea

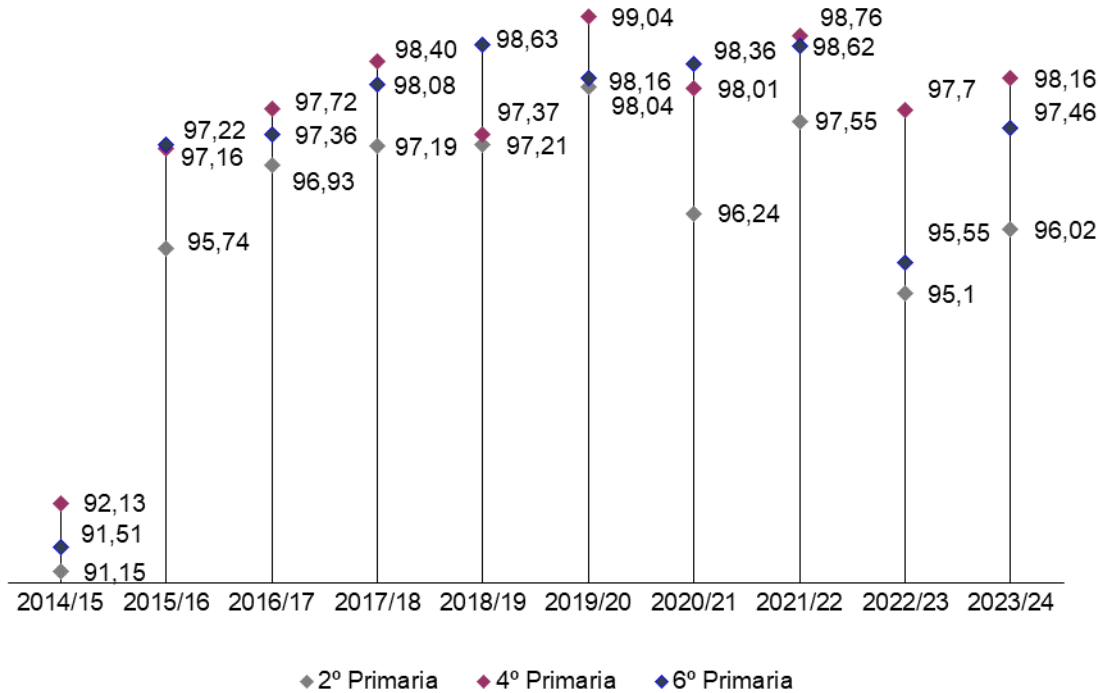
5.2.1 Lehen Hezkuntza

Atal honetan, araubide orokorreko irakaskuntzetako ikasleen progresio ehunekoei buruzko informazioa eskaintzen da, datu serie luze-zabalen bitartez, bilakaera agerian jartzeko. Hala, 2014-2015 eta 2023-2024 ikasturteen artean Lehen Hezkuntzan mailaz igo diren ikasleen datuak jaso dira honako grafiko honetan.

Helburua datu esanguratsuak ematea denez, ez da komeni datu gehiegi ematea eta, horregatik, Lehen Hezkuntzako 2., 4., eta 6. ikasturteetakoak soilik eman dira.

Lehen Hezkuntzan, 2. mailako ikasleen % 96,02 hurrengo mailara pasatu dira; 4. mailan % 98,16 eta 6. mailan % 97,46.

210. grafikoa: Lehen Hezkuntzan mailaz igo diren ikasleen ehunekoaren bilakaera

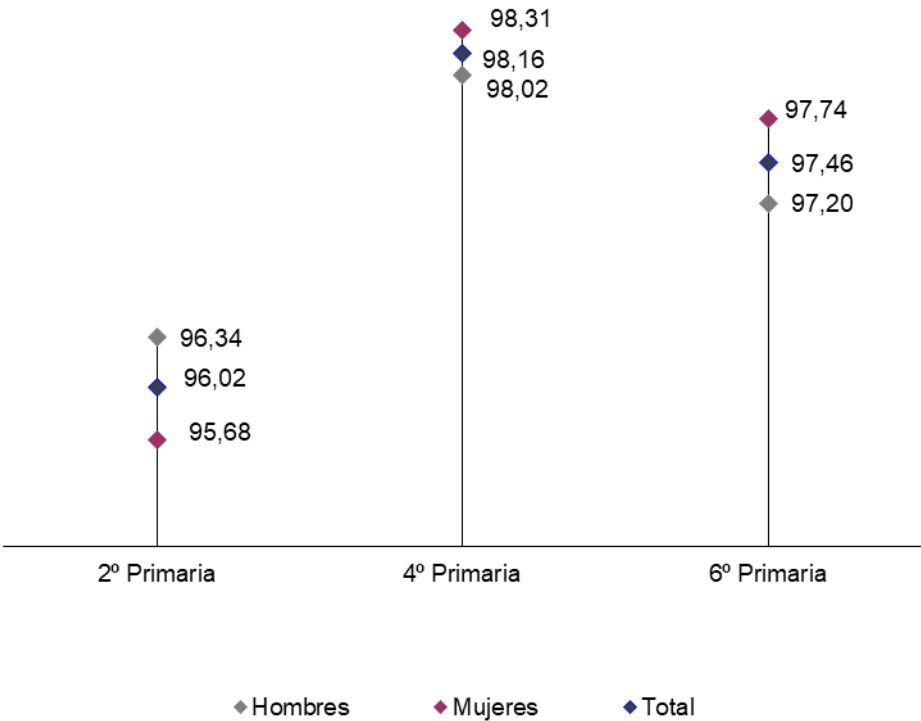

Iturria: Ebaluazio Atala

Beheko grafikoan Lehen Hezkuntzan mailaz igo diren ikasleen ehunekoaren bilakaera ageri da, sexuaren arabera bereizita, eta hiru ikasmaitan (LHko 2., 4. eta 6. mailetan) izandako bilakaera ikusten dela.

Lehen Hezkuntzan mailaz igo diren emakumezkoen eta gizonezkoen ehunekoak aurreko urtekoak baino handiagoak dira.

211. grafikoa: Lehen Hezkuntzan mailaz igo diren ikasleen ehunekoa, ikasmailaren eta sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

25.
eranski
na

258. taula: Lehen Hezkuntzan hurrengo mailara igaro diren ikasleen ehunekoa*. Titulartasunaren eta hizkuntza modalitatearen arabera. 2023-2024

	Lehen Hezkuntzako 2.a	Lehen Hezkuntzako 4.a	Lehen Hezkuntzako 6.a
Publikoak G+A	93,63	97,15	97,51
Itunduak G+A	97,56	98,84	98,87
Publikoak B+D	98,45	98,99	99,21
Itunduak B+D	98,88	99,55	85,50

*Ikasmailetako bakoitzean kalifikatutako ikasleen kopuru osoaren gainean
Iturria: Ebaluazio Atala

Aurreko emaitzak baloratu ahal izateko, faktore garrantzitsua da igarotze horiek nola gertatu diren jakitea. Taula honetan jaso dira, matrikulatutako ikasle guztien artean, irakasgai guztiak gaindituta mailaz igo diren ikasleen ehunekoa, gainditu gabeko irakasgai batekin, birekin edo gehiagorekin igo direnen ehunekoa, modu automatikoan igo direnena eta erabakirik (informaziorik) gabe igo direnena.

259. taula: Igarotzeko modua Lehen Hezkuntzan

Ikasmaila	2020/21			2021/22			2022/23			2023/24		
	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a
GUTXIEGIRIK EZ	86,46	83,76	80,83	88,18	84,30	81,23	83,48	81,16	78,76	83,73	81,38	79,92
GUTXIEGI 1	3,95	5,67	5,05	3,77	5,19	5,30	4,38	5,31	4,78	4,10	6,50	5,40
GUTXIEGI 2	1,85	2,04	2,78	1,61	2,05	2,66	2,06	2,66	2,52	2,36	3,87	2,34
> 2 GUTXIEGI	1,01	1,64	1,72	1,28	1,90	2,38	2,78	2,95	2,89	3,26	1,35	3,07
AUT*	2,99	4,90	7,97	2,71	5,32	7,05	2,40	5,62	6,60	2,57	5,06	6,73
Erabakirik gabe	0,16	0,08	0,19	0,24	0,19	0,43	0,81	0,59	3,37	0,10	0,06	1,24
Guztizkoa	96,24	98,01	98,36	97,55	98,76	98,62	95,10	97,70	95,55	96,02	98,16	97,46
Ez da mailaz igo	3,59	1,90	1,45	2,20	1,05	0,95	4,10	1,72	1,08	3,88	1,78	1,30

*Araudiak ikasturtea errepikatzea galarazten die
Iturria: Ebaluazio Atala

LHtik DBHra mailaz igo direnen datuen arabera, ikasleen % 17,54 ikasgaireren bat gainditu gabe dutela igo dira Bigarren Hezkuntzara. Mailaz igotzei sexuaren arabera erreparatuz gero, gizonen ehunekoa (% 97,20) emakumeena baino txikiagoa da (% 97,74).

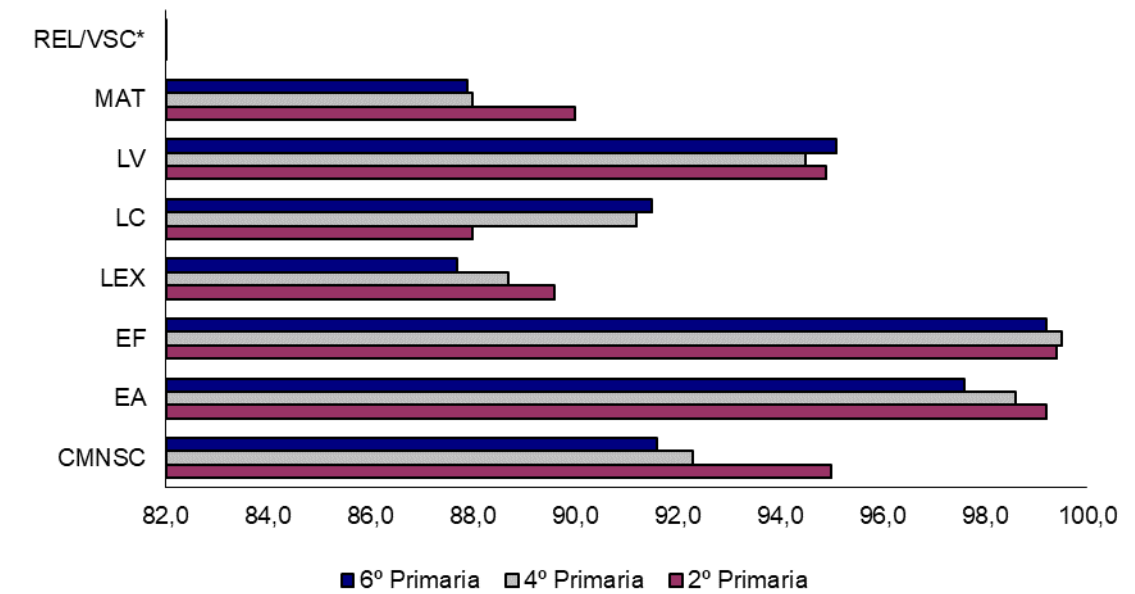
260. taula: DBHko 1. mailara igarotzeko modua, ikastetxearen titulartasunaren eta hizkuntza ereduaren arabera. 2023-2024

	0 GUTXIEGI	GUTXIEGI 1	2 GUTXIEGI	> 2 GUTXIEGI	AUT	Igo dira, guztira	Mailaz igo dira gutxiegiaren batekin
Publikoak G+A	71,57	6,48	2,78	4,43	12,26	97,51	25,94
Itunduak G+A	86,59	5,39	2,23	2,47	2,19	98,87	12,28
Publikoak B+D	91,86	3,21	1,50	1,21	1,43	99,21	7,35
Itunduak B+D	78,96	3,69	1,95	0,90	0,00	85,50	6,54
Orokorra	79,92	5,40	2,34	3,07	6,73	97,46	17,54

Iturria: Ebaluazio Atala

Lehen Hezkuntzako arlokako emaitza akademikoei dagokienez, LHko 2. mailan Gaztelania eta Atzerriko hizkuntza dira kalifikazio positiboen ehuneko txikiena duten arloak, eta Lehen Hezkuntzako 4. eta 6. mailetan, berriz, Matematika eta Atzerriko hizkuntza dira.

212. grafikoa: Kalifikazio positiboaren ehunekoa, ikasmailaren eta arloaren arabera. Lehen Hezkuntza. 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

26.
eranski
na

261. taula: Kalifikazio positiboaren ehunekoa 6. mailan, ikastetxearen titulartasunaren eta hizkuntza modalitatearen arabera. 2023-2024

	NGKIE	AH	GH	G	E	AtzH	MAT	ERL/BSZ*
I. publikoak G+A ereduak	85,5	95,6	98,4	85,8	95,2	81,0	80,9	99,5 / 98,2
I. itunduak G+A ereduak	95,8	98,7	99,5	94,8	93,2	91,7	91,9	99,4 / 99,3
I. publikoak B+D ereduak	98,8	99,9	99,9	98,6	95,4	96,0	97,0	100 / 100
I. itunduak B+D ereduak	98,3	100	100	99,1	95,0	96,7	96,5	100 / 100

*ERL/BSZ irakasgaia: Erlijioa / Balio Sozial eta Zibikoak
Iturria: Ebaluazio Atala

Gorputz Hezkuntza ez beste arlo guztietan emakumeek gizonen baino emaitza hobeak lortzen dituzte. Alderik handienak arlo hauetan izan dira: Atzerriko Hizkuntza, Gaztelania eta literatura, Euskara eta literatura eta Natura Gizarte eta kultura ingurunearen ezaguera

262. taula: Kalifikazio positiboak 6. ikasturtean, sexuaren arabera. 2023-2024

	NGKIE	AH	GH	G	E	AtzH	MAT	ERL/BSZ*
Gizonezkoak	89,9	96,4	99,3	89,0	92,9	85,0	86,7	99,3 / 98,6
Emakumezkoak	93,3	98,7	98,8	94,0	97,2	90,5	89,1	99,8 / 99,3

G-E aldeak	3,4	2,3	- 0,5	5,0	4,3	5,5	2,4	0,5 / 0,7
------------	-----	-----	-------	-----	-----	-----	-----	-----------

*ERL/BSZ irakasgaia: Erljioa / Balio Sozial eta Zibikoak
Iturria: Ebaluazio Atala

263. taula: Irakasgairik zailenak Lehen Hezkuntzan (gaindituen ehunekoaren arabera)

	2019/20			2020/21			2021/22			2022/23			2023/24		
Ordena / maila	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a
Lehen tokia	G	AtzH	AtzH	G	MAT	MAT	AtzH	AtzH	MAT	G	AtzH	MAT	G	MAT	AtzH
Bigarren tokia	AtzH	MAT	MAT	MAT	AtzH	AtzH	G	MAT	AtzH	MAT	MAT	AtzH	AtzH	AtzH	MAT
Hirugarren tokia	MAT	CS	G	AtzH	CS	CS	MAT	CS	CS	AtzH	G	CS	MAT	G	G

*GZ ikasgaia Gizarte Zientziak da.
Iturria: Ebaluazio Atala

264. taula: Irakasgairik errazenak Lehen Hezkuntzan (gaindituen ehunekoaren arabera)

	2019/20			2020/21			2021/22			2022/23			2023/24		
Ordena / maila	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a	LHko 2.a	LHko 4.a	LHko 6.a
Lehen tokia	AH	GH	ERL	BSZ	GH	GH	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL
Bigarren tokia	GH	ERL	GH	AH	BSZ	BSZ	BSZ	BSZ	GH	GH	GH	GH	GH	GH	GH
Hirugarren tokia	ERL	AH	E	GH	AH	AH	GH	GH	BSZ	AH	BEZ	BEZ	AH	AH	BSZ

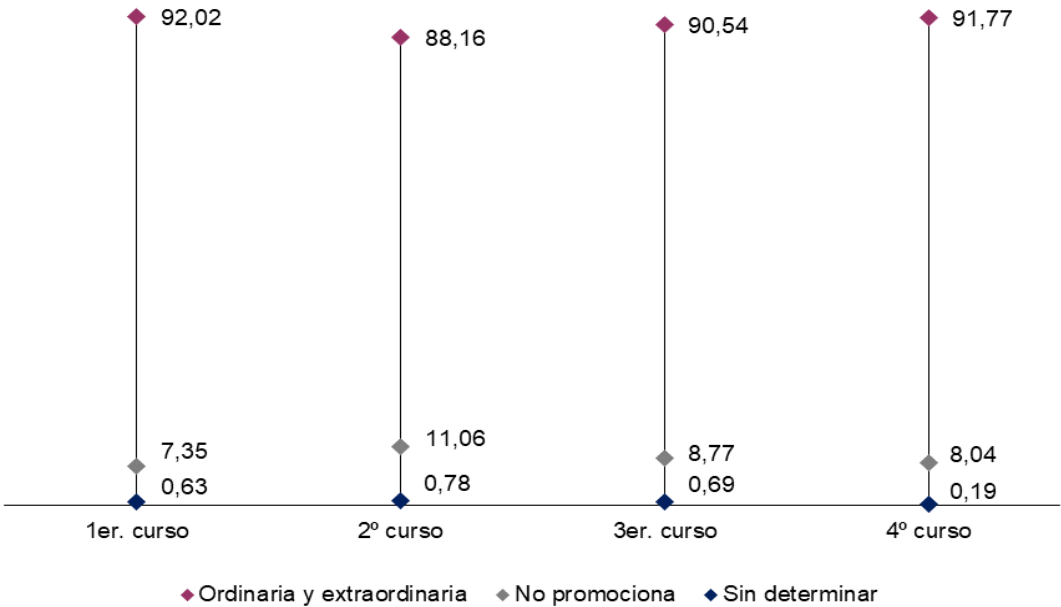
Iturria: Ebaluazio Atala

5.2.2 Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

Kontuan izanik DBHn egitura eta curriculumak konplexuak direla, ikasleen bukaerako kalifikazioei buruzko datuak bereizita ematen dira: talde arruntak, curriculum egokituko programak (CEP) eta curriculum-aniztasuna (CA).

Ikastalde arruntak

213. grafikoa: Maila igoera/titulazioa DBHko ikastalde arruntetan. 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

27.
eranski
na

DBHko lau mailetan, igarotze ehunekoak oso antzekoak izan dira 2023-2024 ikasturtean, DBHko 2. mailako % 88,16 eta DBHko 1. mailako % 92,02 artean. Sareen eta hizkuntza ereduaren arabera igarotzeari dagokionez, G/A ereduak ikastetxe publikoen emaitzak apalagoak dira maila guztietan. Emakumeek gizonek baino emaitza hobeak lortu dituzte etapako maila guztietan.

265. taula: DBHko ikasleen maila igoeren ehunekoak, titulartasunaren/hizkuntza modalitatearen arabera. 2023-2024

	I. publikoak G+A ered.	I. itunduak G/A eta IIP G+A ered.	I. publikoak B+D ered.	I. itunduak B+D ered.	Orokorra
DBH1	87,02	96,82	95,27	97,81	92,02
DBH2	82,18	94,69	89,49	97,22	88,16
DBH3	84,97	94,38	93,62	98,00	90,54
DBHko 4.a	85,94	93,51	98,01	98,82	91,77

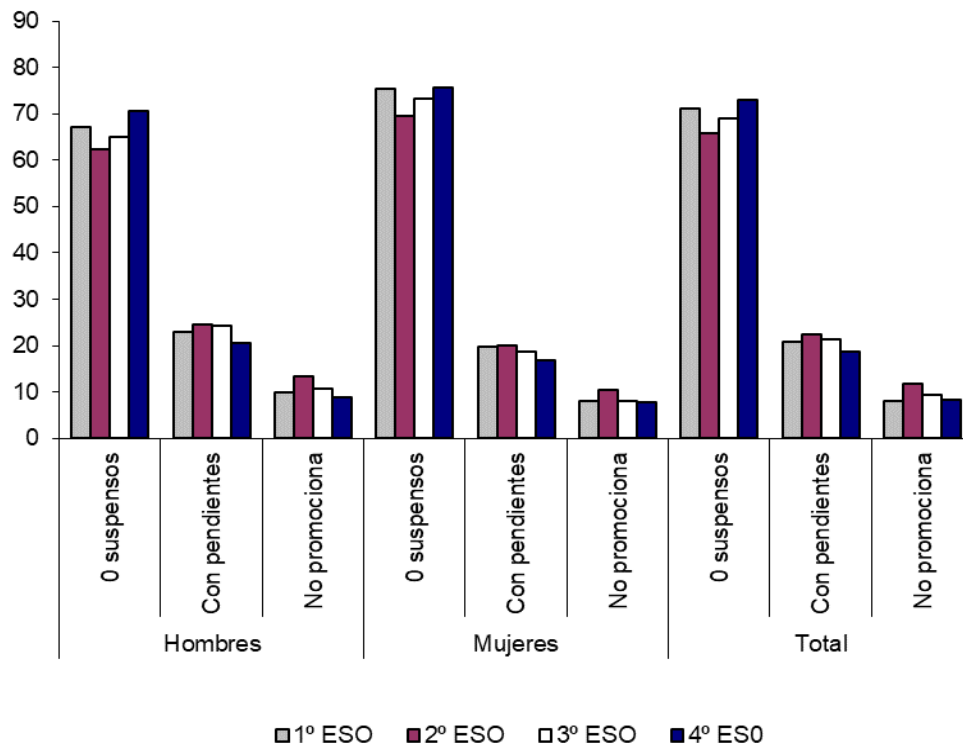
*Ikastalde arruntetako ikasle kopuru osoaren gainean
Iturria: Ebaluazio Atala

Ikasmaita guztietan, emakumeen ehunekoa handiagoa da, gutxiagirik gabe mailaz igotzeari dagokionez. Diferentziak antzekoak dira etapako maila guztietan, DBHko 4. mailan izan ezik, zeinean aldea txikiagoa baita. DBHko 1. mailan aldea % 8,22koa da, DBHko 2.mailan

% 7,35koa, DBHko 3. mailan % 8,28koa, eta DBHko 4. mailan % 4,98koa. Gainditu gabeko irakasgaietan mailaz igo diren eta igo ez diren ikasleen artean, kasu guztietan, gizon gehiago daude emakume baino.

Ondorengo grafiko honetan, mailaz igo ez diren eta gutxiegiekin eta gutxieirik gabe igo diren DBHko ikasleen ehunekoa adierazten da, sexuaren arabera banatuta.

214. grafikoa: DBHko ikasleen maila igoera/titulazio ehunekoa, guztizkoak, eta sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

28.
eranski
na

Matematika izan da irakasgai zailena DBHko maila guztietako ikasleentzat. Zailak suertatu diren beste irakasgaiak hauek dira: Gaztelania eta literatura, Atzerriko hizkuntza: ingelesa eta Fisika eta kimika, eta baita Geografia eta historia ere DBHko 1. mailan.

Ikasleentzat zailenak diren irakasgai horien gaineko xehetasun gehiago ageri dira ondoko taula honetan:

266. taula: DBHko ikasleentzat zailtasun gehien dituzten irakasgaiak

Ordena	2021/22				2022/23				2023/24			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Lehen tokia	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT	MAT A
Bigarren tokia	AtzH	AtzH	FK	FK	AtzH	FK	FK	TEK	ING	ING	FK	MAT B
Hirugarren tokia	GL	GL	GL	TEK	GL	GL	GL	AtzH	GL	FK	GL	GL
Laugarren tokia	GEHI	FK	AtzH	GL	GEHI	AtzH	AtzH	GL	GEHI	GL	ING	FK

*TEK irakasgaia Teknologia da.

Iturria: Ebaluazio Atala

DBHko maila guztietan kalifikazio negatiboa duten ikasleak % 20 baino gehiago diren irakasgaietan honako hau da emaitza txarrenak dituenak: DBHko 2. eta 3. mailan, Matematika, eta, 4. mailan, Matematika A: hurrenez hurren ikasleen % 23,1ek, % 20,8k eta % 22,6k eduki dute kalifikazio negatiboa.

267. taula: Kalifikazio negatiboko ikasleen ehunekoa % 20tik gorakoa duten irakasgaiak

	DBH1	DBH2	DBH3	DBHko 4.a
2007/08	MAT AtzH	MAT AtzH	MAT AtzH	MAT
2008/09		MAT AtzH	MAT	MAT
2009/10	AtzH	MAT		
2010/11	AtzH	AtzH MAT	MAT	MAT
2011/12			MAT	MAT A
2012/13	AtzH	MAT	MAT	MAT A
2013/14		MAT	MAT	
2014/15			MAT	
2015/16		MAT		
2016/17				
2017/18				
2018/19				
2019/20				
2020/21			IABM*	
2021/22			IABM	IABM
2022/23			MAT	IABM
2023/24		MAT	MAT	MAT A

Iturria: Ebaluazio Atala

Taula honetan adierazten dira ikasleentzat zailtasun gutxien duten irakasgaiak.

268. taula: DBHko ikasleentzat zailtasun gutxien duten irakasgaiak (kalifikazio positiboen ehunekoaren arabera).

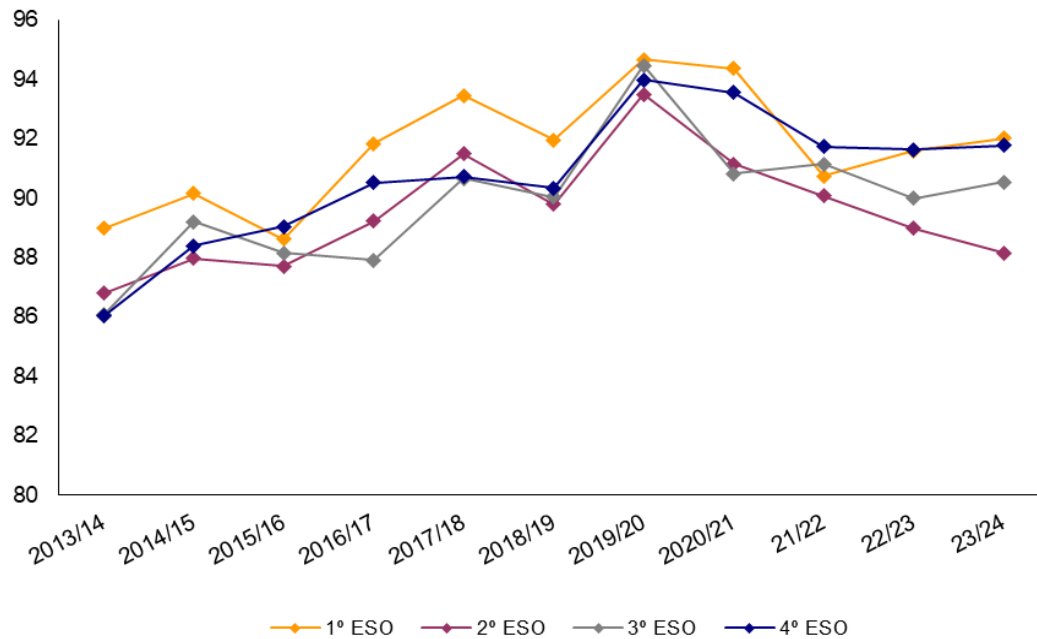
	2021/22				2022/23				2023/24			
Ordena	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Lehen tokia	ERL	ERL	ERL	AtzH II	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL	ERL
Bigarren tokia	EHL	GH	GH	GH	AtzH II	AtzH II	GH	FILO	AtzH II (FRA)	AtzH II (FRA)	AtzH II (FRA)	GH
Hirugarren tokia	AtzH II	AtzH II	AtzH II	ERL	EL	GH	AtzH II	AtzH II	EL	GH	GH	AtzH II (FRA)
Laugarren tokia	GH	EL	BE	FILO	GH	BEZ	EL	GH	BEZ	BEZ	EL	EL

*BEZ: Balio Etiko eta Zibikoak

Iturria: Ebaluazio Atala

DBHko ikasleen maila igoera / titulazioaren bilakaera jaso da beheko grafikoan, 2012-2013 ikasturtetik aurrerako emaitza akademikoak adierazita, zehazki, ikastalde arruntetako 1., 2., 3. eta 4. mailaketakoak. Ikasmilaz igo den ikasle kopurua ehunekotan adierazten da, ikasmila bakoitzean matrikulatutako ikasle kopuru osoarekiko.

215. grafikoa: DBHko maila igoera/titulazioaren ehunekoaren bilakaera ikastalde arruntetan

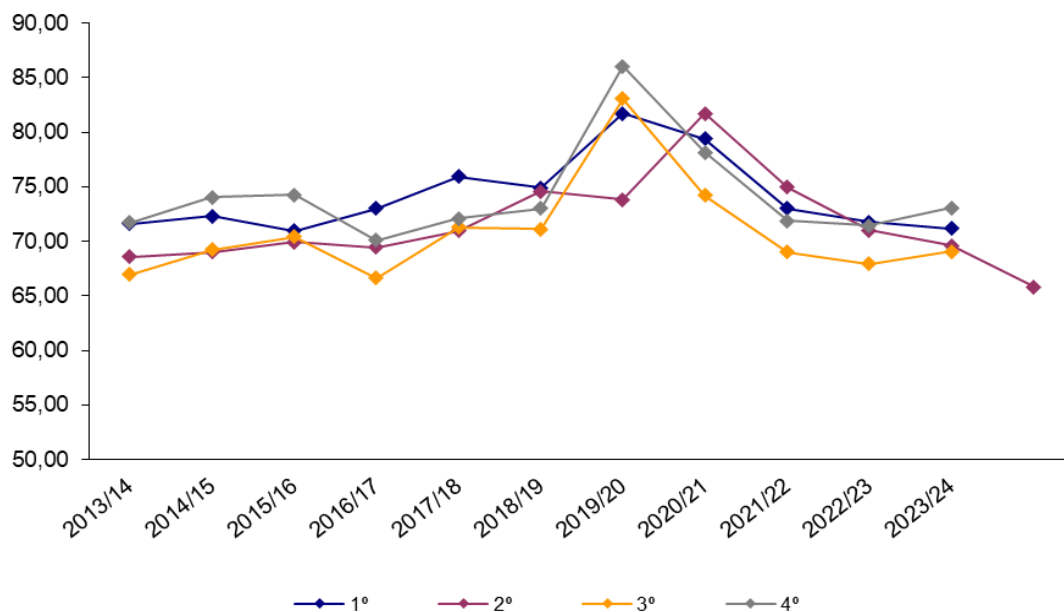

Iturria: Ebaluazio Atala

29.
eranski
na

2013-2014 ikasturtetik hona, DBHn mailaz igo diren ikasleen ehunekoa eta titulazioa lortu dutenena zertxobait aldatu dira. Hala, ikasmilaz igo direnen eta titulazioa lortu dutenen ehunekoak % 86-89 artekoak izan ondoren, azken ikasturtean (2023-2024) % 88-92 artekoak izan dira.

216. grafikoa: DBHko talde arruntetan ikasgairik gaunditzeke utzi gabe maila igoera/titulazioa lortu dutenen ehunekoen bilakaera

Iturria: Ebaluazio Atala

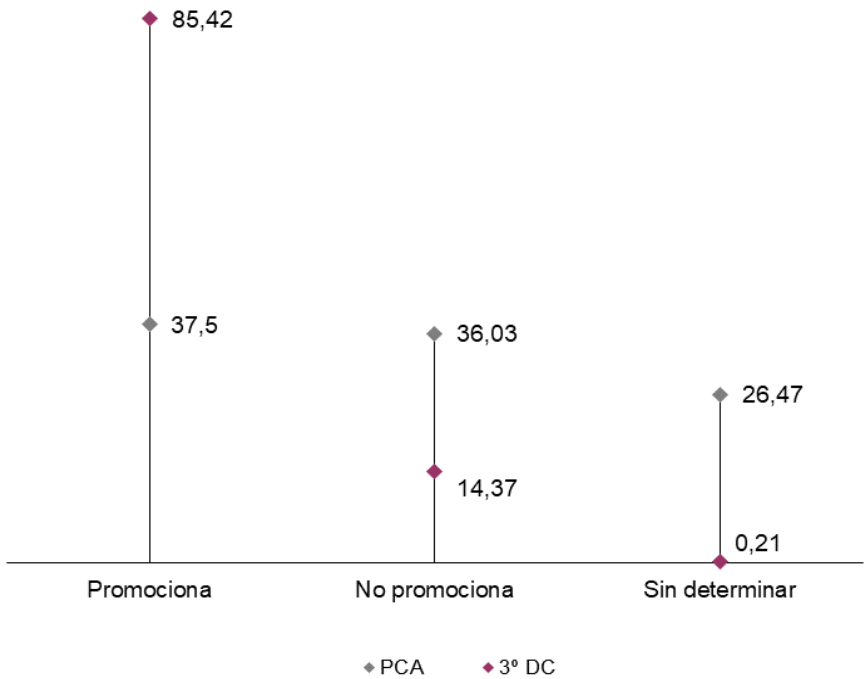
Datu zehatzagoak dauden hurrengo eranskinean.

30.
eranski
na

• Curriculum Egokituko Programa (CEP)

Honako hauek dira Curriculum Egokituko Programetan (CEP) eta Ikaskuntza eta Errendimendua Hobetzeko Programetan (IEHP) maila igoerei eta titulazioei dagozkien azken urteko datuak.

217. grafikoa: Maila igoera/titulazioa CEPen eta IEHPen 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

31.
eranski
na

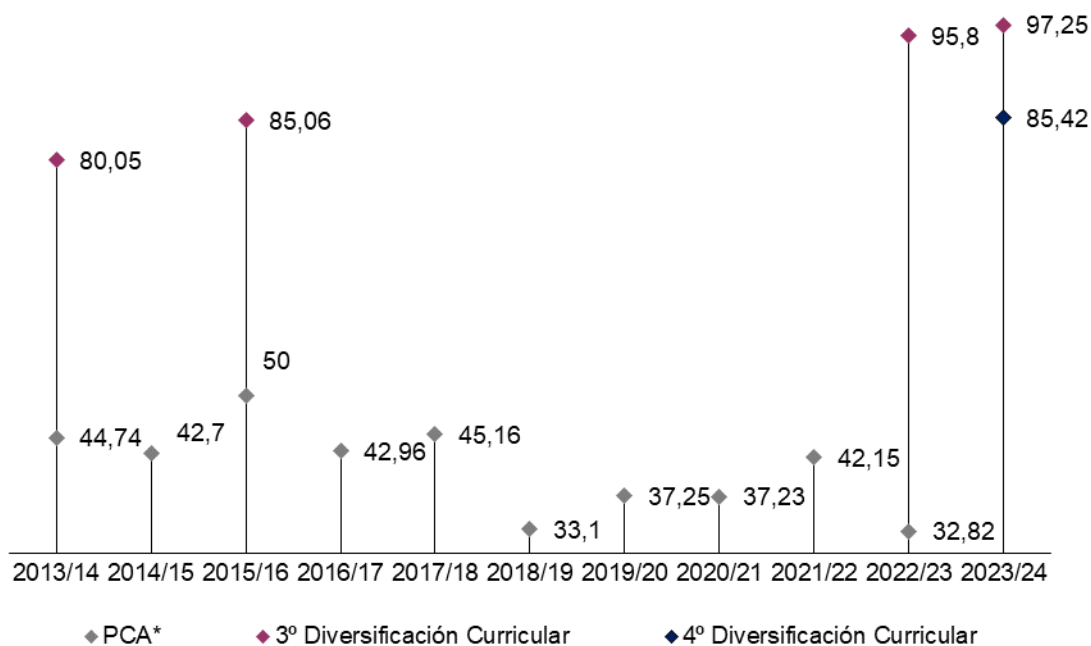
269. taula: Kalifikazio positiboen ehunekoa CEPen eta ACn 2023-2024

CEP		Curriculum Aniztasuneko 3.a		Curriculum Aniztasuneko 4.a	
Esparru Praktikoa	47,2	Esparru Praktikoa	89,4	Esparru Praktikoa	87,9
Zientzia eta Matematika esparrua	40,0	Arlo zientifiko-teknologikoa (eta matematikoa)	76,5	Arlo zientifiko-teknologikoa	83,2
Hizkuntza eta Gizarte esparrua	47,2	Hizkuntza eta Gizarte esparrua	79,3	Hizkuntza eta Gizarte esparrua	85,0
Hezk. Fisika	50,0	Gorputz Hezkuntza	90,9	Gorputz Hezkuntza	90,6

Erljioa	47,2	Erljioa	91,3	Erljioa	94,4
		Atzerriko hizkuntza (ingelese)	71,4	Atzerriko Hizkuntza	82,3
		Plastika, Ikusizko eta Ikus-entzunezko Hezkuntza	89,4	Musika	89,5

Iturria: Ebaluazio Atala

218. grafikoa: Maila igoera/titulazioen bilakaera CEPen, curriculum aniztasunean eta IEHPen.

*Ohartarazi behar da CEPen ikasten duten ikasleak gutxi direla, eta, ondorioz, mailaz igo direnen ehunekoetan aldaketa handiak gertatzen ahal direla.

Iturria: Ebaluazio Atala

32.
eranski
na

5.2.3 Batxilergoa

Batzilergoko ebaluazio datuak aurkezten dira jarraian, deialdi arruntekoak eta aparteko deialdikoak kontuan hartuta. Era berean, 1. eta 2. mailako emaitza akademikoak konparatuko dira, ikastetxeen titulartasunaren eta ikasleek hautatutako hizkuntza modalitatearen arabera.

Batzilergoko 1. mailan hurrengo mailara pasatzen diren ikasleen ehunekoak handitik txikira antolatuta, ikastetxeen hurrenkera honako hau da: B+D eredu ikastetxe publikoak, A+G eredu ikastetxe itunduak, B+D eredu ikastetxe itunduak, eta G+A eredu ikastetxe publikoak.

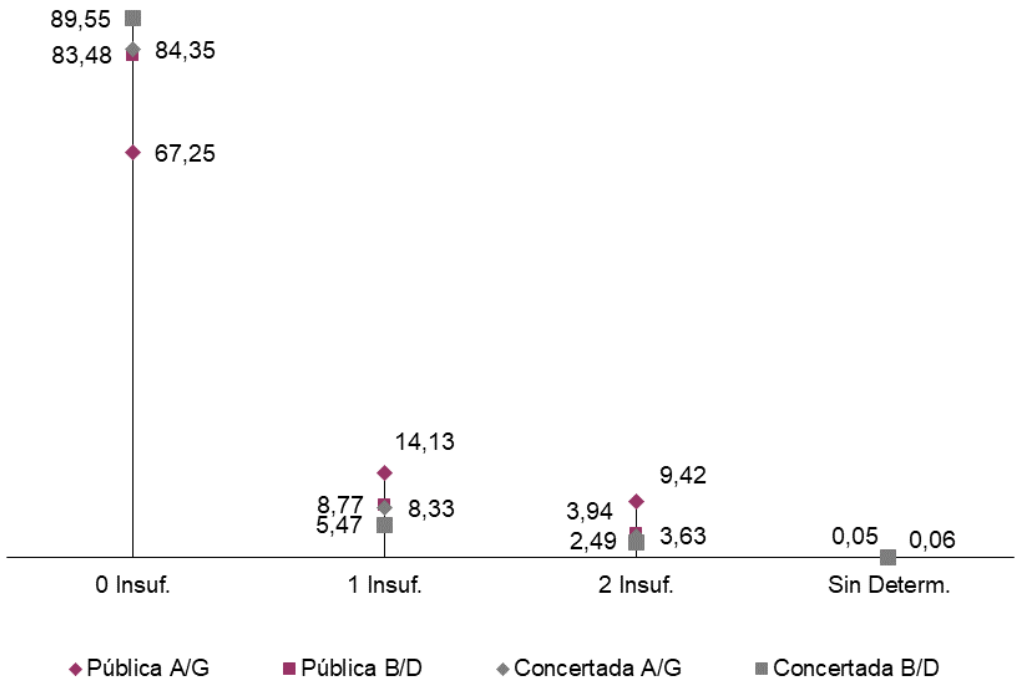
Eta Batxilergoko 2. mailan titulua lortzen duten ikasleen ehunekoak handitik txikira antolatuta, ikastetxeen hurrenkera honako hau da: B+D ereduiko ikastetxe itunduak, G+A ereduiko ikastetxe itunduak, B+D ereduiko ikastetxe publikoak, eta G+A ereduiko ikastetxe publikoak.

270. taula: Batxilergoko 1. mailan ikasmilaz igo diren eta 2.ean titulatu diren ikasleen ehunekoa. 2023-2024

	Ikast. publikoak G/A eta IIP G+A ered.	I. itunduak G/A eta IIP G+A ered.	Ikast. publikoak G/A eta IIP B+D ered.	I. itunduak G/A eta IIP B+D ered.	Orokorra
1. Batx.	90,80	96,31	96,19	98,01	94,06
2. Batx.	87,94	95,63	94,54	98,88	92,64

Iturria: Ebaluazio Atala

219. grafikoa: Batxilergoko 1. mailan ikasmilaz igotzeko baldintzak, ikastetxeen titulartasunaren eta hizkuntza modalitatearen arabera. 2023-2024

Iturria: Ebaluazio Atala

271. taula: Batxilergoko ikasleen bilakaera

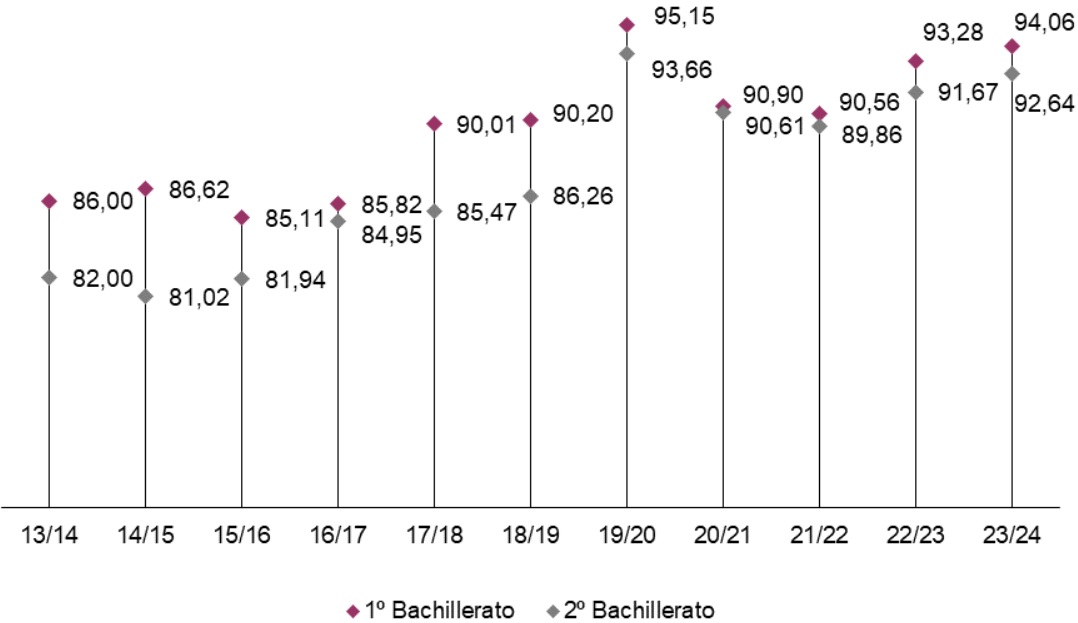
Ikasm aila	Gutxiegi kopurua	2019/2020		2020/21		2021/22		2022/23		2023/24	
1.	Dena gairidituta	95,15	86,85	90,90	76,54	90,56	75,49	93,28	77,64	94,06	77,35

	Gutxiegi 1		5,93		8,55		9,22		9,77		10,68
	2 gutxiegi		2,37		5,71		5,85		5,85		6,03
	>2 gutxiegi (Ez da ikasmailaz igoko)		3,30		6,92		7,05		0,02		0,02
2.	Dena gaintututa		93,66		86,03	89,86	84,25	91,67	85,24	92,64	87,04
	Gutxiegi 1 (Titulurik ez)						5,62		6,44		5,60
	2 gutxiegi (Titulurik ez)	4,57		8,52		8,42			0,00		0,00
	>2 gutxiegi (Titulurik ez)								0,00		0,00

Iturria: Ebaluazio Atala

Grafiko honetan, Batxilergoko 1. eta 2. mailetako emaitza akademikoren bilakaera jaso da, deialdi arrunta eta apartekoa kontuan hartuta. Beste etapa batzuetan bezala, emakumeek titulazio ehuneko hobeak dituzte gizonek baino.

220. grafikoa: Batxilergoan ikasmailaz igo diren / titulua lortu duten ikasleen ehunekoaren bilakaera

Iturria: Ebaluazio Atala

34.
eranski
na

272. taula: Maila igoera/titulazioa Batxilergoan, sexuaren arabera. 2023-2024

	Emakumezko	Gizonezkoak	Guztira
1. Batxilergoa	95,01	92,99	94,13
2. Batxilergoa	93,85	91,09	92,64

Iturria: Ebaluazio Atala

273. taula: Batxilergo arrunteko bigarren maila bukatzen duten ikasleen ehunekoak, sexuaren, ikastetxearen titulartasunaren eta modalitatearen arabera. 2023-2024

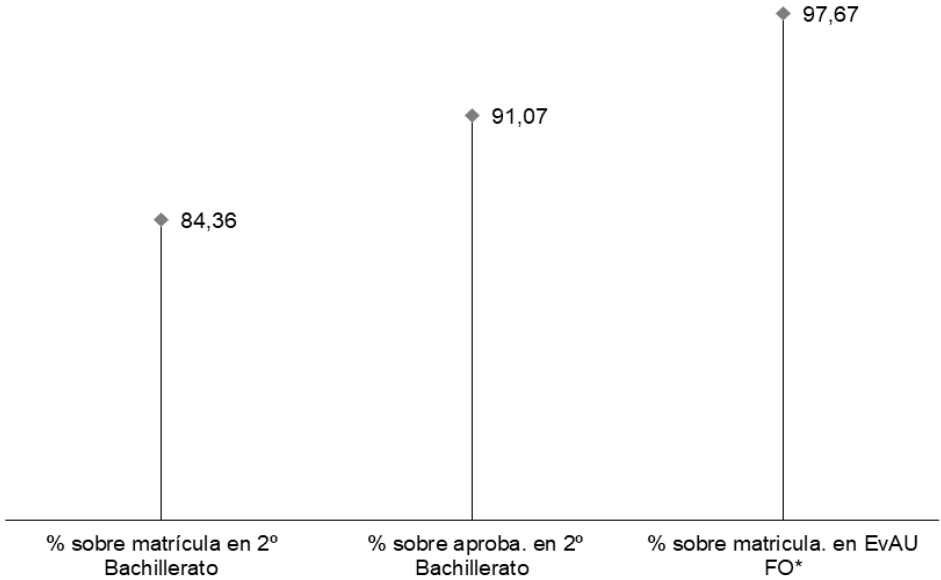
Titulartasuna	Sexua	Arteak	Zientziak (eta teknologia)	Giza eta Gizarte Zientziak	Guztizkoa
Ikastetxe publikoak	Guztizkoa	81,53	93,07	90,03	90,36
	Giz.	73,24	90,52	85,20	87,37
	E	84,26	95,42	92,71	92,43
Ikastetxe pribatu itunduak	Guztizkoa	-	97,08	94,40	95,96
	Giz.	-	95,92	95,54	95,69
	Emak.	-	98,27	93,50	96,20

Iturria: Ebaluazio Atala

5.2.4 Unibertsitatera sartzeko probak

Unibertsitatera sartzeko probei buruzko datuak aurkeztuko dira jarraian, zenbait irizpideren arabera.

221. grafikoa: Unibertsitatean sartzeko ebaluazioa gainditu duten ikasleak. 2023-2024

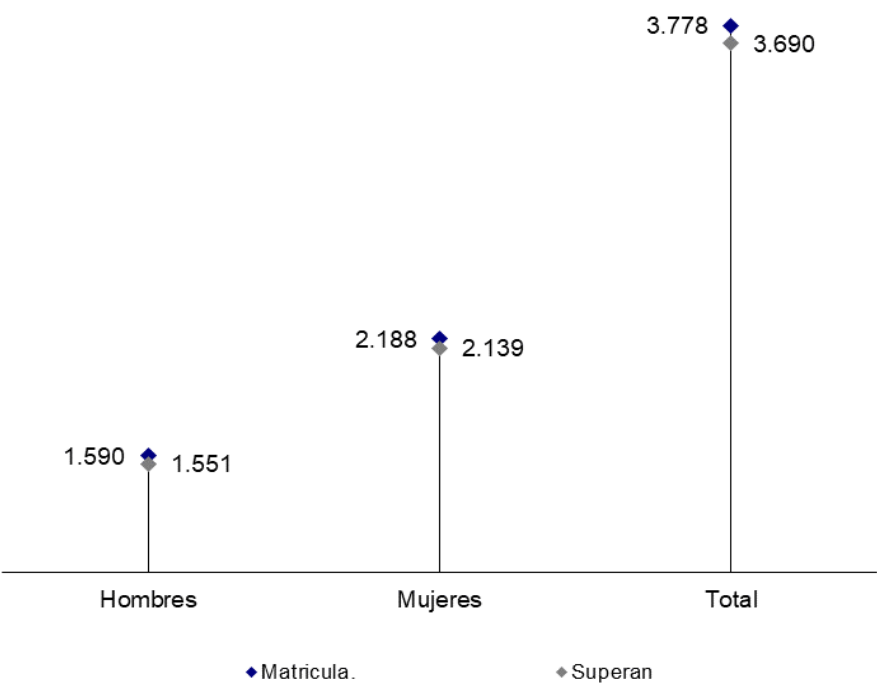

* Matrikula nahitaezko fasean, ohiko deialdian eta aparteko deialdian. Deialdi arrunta egin eta gainditu ez zutenak aparteko deialdian matrikulatu direla jotzen da.

** Gainditu dute nahitaezko fasean, ohiko deialdian eta aparteko deialdian

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

222. grafikoa: Unibertsitatera sartzeko ebaluazioan matrikulatutako ikasleen eta gaindituen arteko erlazioa, sexuaren arabera. 2023-2024

Iturria: Hezkuntzako Ikuskapen Zerbitzua

36.
eranski
na

274. taula: Unibertsitatera sartzeko proben emaitzak, fase orokorra. 2023-2024

	Matrikula			Aurkeztuta			Gaindituta				Gainditu gabe	
	Emak .	Giz.	Guzti zkoa	Ema k.	Giz.	Guzti zkoa	Ema k.	%	Giz.	%	Guzti zkoa	%
ARRUNTA												
Arte Plastikoak, Irudia eta Diseinua	65	18	83	65	18	83	65	100,0	17	94,44	1	1,20
Arteak (LOMCE)	2	0	2	2	0	2	2	100,0	0		0	0,0
Musika eta arte eszenikoak	54	16	70	54	15	69	54	100,0	14	93,33	1	1,45
Zientziak eta Teknologia	1.061	923	1.984	1.060	921	1.981	1.048	98,87	910	98,81	23	1,16
Orokorra	9	15	24	9	15	24	9	100,0	15	100,00	0	0,0
Giza Zientziak eta Gizarte Zientziak	820	463	1.283	818	462	1.280	807	98,66	455	98,48	18	1,41
Guztira	2.011	1.435	3.446	2.008	1.431	3.439	1.985	98,85	1.411	98,60	43	1,25
DEIALDI BEREZIA												

Arte Plastikoak, Irudia eta Diseinua	11	1	12	11	1	12	11	100,0	1	100,00	0	0,00
Musika eta arte eszenikoak	10	8	18	10	8	18	9	90,00	7	87,50	2	11,11
Zientziak eta Teknologia	45	70	115	44	70	114	43	97,73	68	97,14	3	2,63
Orokorra	1	7	8	1	7	8	1	100,0	5	71,43	2	25,00
Giza Zientziak eta Gizarte Zientziak	84	53	137	84	51	135	69	82,14	44	86,27	22	16,30
Guztira	151	139	290	150	137	287	133	88,67	125	91,24	29	10,10
25 urtetik gorakoak	14	18	32	10	12	22	7	70,00	6	50,00	9	40,91
45 urtetik gorakoak	2	1	3	2	1	3	2	100,0	1	100,0	0	0,00

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa

275. taula: Unibertsitatera sartzeko proben emaitzak, fase orokorra. 2023-2024, irakasgai kopuruaren arabera

Irakasgai kopurua	Matrikula.		Aurkeztuta		Aurkeztuen %a		Gaindituta		Gaindituen %a	
	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.
ARRUNTA										
Irakasgai 1	192	128	162	113	84,4	88,3	128	92	79,0	81,4
2 irakasgai	1.118	705	865	483	77,4	68,5	660	343	76,3	71,0
3 irakasgai	661	552	246	179	37,2	32,4	149	93	60,6	52,0
4 irakasgai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Guztira	1.971	1.385	1.273	775	64,6	56,0	937	528	73,6	68,1

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa

276. taula: Unibertsitatera sartzeko proben emaitzak, heziketa zikloetako ikasleen kasuan. 2023-2024

Irakasgai kopurua	Matrikula.		Aurkeztuta		Aurkeztuen %a		Gaindituta		Gaindituen %a	
	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.
ARRUNTA										
Irakasgai 1	32	19	32	18	100,0	94,74	22	13	68,75	72,22
2 irakasgai	137	72	122	61	89,05	84,72	52	35	42,62	57,38
3 irakasgai	37	19	19	6	51,35	31,58	4	2	21,05	33,33
4 irakasgai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Guztira	206	110	173	85	83,98	77,27	78	50	45,09	58,82

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa

Hurrengo eranskinean NUPen, 2023-2024 ikasturtean, egindako USE probetako irakasgaiaren araberrako kalifikazioen laburpena kontsulta daiteke.

Ondoko taulan datuak hizkuntza ereduaren arabera xehatu dira.

277. taula: Unibertsitatera sartzeko proben emaitzak, fase orokorra, hizkuntza ereduaren arabera. 2023-2024

Ikasleak	G eta A ereduak				D ereduak			
	Matrikulatua k	Aurkeztua	Gainditu du	%	Matrikulatu ak	Aurkeztua	Gainditu du	%
Arrunta	2.543	2.540	2.502	98,50	928	924	913	98,81
Berezia	226	224	207	92,41	81	80	68	85,00
Guztizkoa	2.769	2.764	2.709	98,01	1.009	1.004	981	97,71

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa

Ikastetxeen titulartasuna dela-eta, Unibertsitateetako Ministerioak aurreko urtean emandako datuak baino ez dauzkagu.

278. taula: Unibertsitatera sartzeko proben emaitzak, fase orokorra, ikastetxearen titulartasunaren arabera. 2023-2024

Ikasleak	Matrik.	Matrik %a	Aurkeztuta	Aurkeztuen %a	Gaind.	Gaind. %a
Ikastetxe publikoa	1.926	55,49	1.919	99,64	1.883	98,12
Ikastetxe pribatu itundua	1.545	44,51	1.545	100,00	1.532	99,16
Guztizkoa	3.471		3.464	99,80	3.415	98,59

*Aurkeztutako pertsonen ehunekoa eta gaingitu dutenen ehunekoa ikastetxe mota bakoitzean guztira matrikulatutako en kopuruaren arabera kalkulatu dira.

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa

5.3. Errendimenduaren emaitzak

Ebaluazio diagnostiko zentsalak egin dira Lehen Hezkuntzako 4. mailan eta DBHko 2. mailan.

5.3.1 Lehen Hezkuntzako 4. maila

2023-2024 ikasturteko Lehen Hezkuntzako 4. mailaren ebaluazio diagnostikoak honako hauek izan ditu ardatz: irakaskuntza hizkuntzetako hizkuntza gaitasunak, hizkuntza ereduaren arabera; matematika gaitasuna; eta ingelesezko hizkuntza gaitasuna.

Errendimendu probak Ebaluazio Atalak prestatu ditu, irakasleek taldeka egindako lanetik abiatuta. Beraz, kanpokoak izan dira ikastetxeentzat, eta ikastetxe guztietan egun beretan aplikatu dira eta aurrez finkatutako irizpideen arabera zuzendu.

Ekainean, ikastetxeek, Educa aplikazioaren bidez, bi txosten mota eskuratu zituzten: alde batetik, ikasle bakoitzaren emaitzak jasotzen dituen banakako txosten bat, ikasturte bukaeran familiei jakinarazi zitzaiena. Bestetik, txosten oso bat ikastetxeko datu estatistikoekin: batez besteko puntuazioa, desbideratze tipikoa, konpetentzia mailaren arabera ikasleen banaketa, itemetan zuzen erantzundakoen ehunekoak, ikastalde edo gela bakoitzeko batez besteko puntuazioa eta errendimenduaren eta ISEK aldagai sozioekonomikoaren arteko erregresioari buruzko informazioa. Ebaluatutako gaitasunaren arabera informazioa tauletan eta grafikoetan eman zen.

Ebaluazioaren errolda izaera

2023-2024 ikasturtean, Lehen Hezkuntzako 4. mailako matrikula, osotara, 7.118 ikaslekoa izan zen. Ikasle horiei zuzendu zaie ebaluazio diagnostiko zentsala.

2023-2024 ikasturtean Lehen Hezkuntzako 4. mailan matrikulatutako ikasle guztiek ebaluazio diagnostikoa eginga beharko lukete. Salbuetsiak gertatzeko bi arrazoi aurreikusi dira:

- a) Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak, LHko 4. mailan daudenak Curriculum Egokitzapen Esanguratsurekin, bi urteko edo gehiagoko curriculum atzerapenagatik.
- b) LHko 2. mailako Matematika eta/edo komunikazio-hizkuntza (gaztelania A/G eremuan edo euskara B/D eremuan) arloei dagozkien ikaskuntzak gainditzeko errehabilitazio planak egiten ari diren ikasleak.
- c) Hezkuntza sisteman berandu sartu diren ikasleak.
- d) Ikaskuntzako hizkuntza maila larriki baxua duten ikasleak.

Halakorik bada, ikastetxeak bi aukera ditu beren ikasleendako egokiena egiteko: batetik, proba ez egitea edo, bestetik, egitea egokitzapenekin edo egokitzapenik gabe, ikasleen datuak sisteman sartu gabe.

Aurreko ikasturteetan bezala eta ikastetxeei proba diagnostikoak aplikatzea errazteko, Ebaluazio Atalak —Nafarroako Hezkuntza Bereziko Baliabideen Zentroarekin koordinaturik— mugimenduaren, entzumenaren edo ikusmenaren desgaitasuna duten erroldatutako ikasleek probak egiteko egokitzapenak pertsonalizatu ditu. Helburua da kanpoko ebaluazio inklusiboagoa egitea. Hurrengo taulan ageri dira Lehen Hezkuntzako 4. mailan prestatutako proben egokitzapenak, hezkuntza premiaren mota aintzat hartuta.

279. taula: Lehen Hezkuntzako 4. mailako ebaluazioan egindako egokitzapenak

Hezkuntza premia	Egokitzapen mota	Ikastetxe kopurua
Ikusmen desgaitasuna	- Formatu digitala, ahots sintesirako berariazko programak - Brailera egokitzea - Letra tipoaren tamaina, lerroarte, koloreak... - egokitzea - Denbora gehitzea	2 ikastetxe
Mugimen desgaitasuna	- Formatu digitala, PDF dokumentuen editorea - Denbora gehitzea	2 ikastetxe

Iturria: Ebaluazio Atala

280. taula: Lehen Hezkuntzako 4. mailako matrikulari eta ebaluazioan parte hartzeari buruzko datuak*

Datu orokorrak	Kop.	%
Matrikulak, guztira	7.118	100,00
Salbuetsitako ikasleak	434	6,10
Proba egin duten ikasleak*	6.684	93,90

* Kopuru horren barnean daude gaitasun guztiak beharbada egin ez dituzten ikasleak, eskolan ez zeudelako.
Iturria: Ebaluazio Atala

281. taula: Lehen Hezkuntzako 4. mailako ebaluazioan parte hartzeari buruzko datuak, ereduaren arabera

Ereduka	A/G eredua		B/D eredua	
	Kop.	%	Kop.	%
Matrikulak, guztira	5.184	72,83	1.934	27,17
Proba egin duten ikasleak	4.792	67,32	1.892	26,58

Iturria: Ebaluazio Atala

282. taula: Lehen Hezkuntzako 4. mailako ebaluazioan parte hartzeari buruzko datuak, gaitasunen arabera

Gaitasunaren arabera	Proba egin dute-Kop.
Hizkuntza gaitasuna, gaztelaniaz	6.661
Hizkuntza gaitasuna, euskaraz	1.891
Matematika gaitasuna	6.660
Hizkuntza gaitasuna, ingelesez	6.649

Iturria: Ebaluazio Atala

Gaztelaniazko hizkuntza gaitasuna

Probak hiru atal eduki ditu: ahokoaren ulermena, irakurriaren ulermena eta ekoizpen idatzia.

Ahokoaren ulermenerako "El cantante de ópera" izeneko kontakizun baten narrazioa baliatu da; bederatzi galdera egin dira horren gainean.

Irakurriaren ulermenerako probak askotariko bi testu izan ditu. Horrek ziurtatzen du irakurmene formatu, tipologia edo genero batean baino gehiagotan neurtuko dela. Zehazki, honako testu hauek osatzen zuten proba: "El lugar donde llueve chocolate", testu jarraitu eta narrazioa, ipuin bat zehazki, eta "Eficiencia energética" infografia, etena eta azalpenezkoa. Lehen testutik 11 galdera aterata ziren eta bigarrenetik 9. Irakurriaren ulermenak, guztira, 20 galdera izan zituen.

Landu ziren atazek irakurketa-prozesuak neurtzeko balio dute, eta zenbait konpetentzia espezifikoekin eta oinarritzko jakintzarekin lotzen dira.

Ekoizpen idatzian testu bat idatzi behar zen, emandako jarraibide batzuk kontuan hartuta. Testu horren edukia eta zuzenketa irizpideak beharago zehazten dira, eranskinean.

Idatzizko ekoizpenean eskola-bidaia bat proposatzeko eskatu zaie. Ikasleek zirriborroa edo eskema toki zehatz batean idatzi behar zuten. Horretaz gainera, beren idatzian sartu beharreko puntu batzuk eman zitzaizkien, nahi bazuten erabiltzeko eta, orobat, testua egituratzen laguntzeko. Idazketan honako alderdi hauek baloratu dira: plangintza, aurkezpena, ortografia, zuzentasun gramatikala, aberastasun lexikoa, egokitasuna, koherentzia eta kohesio-mekanismoak, azpiko eranskinean zehazten den bezala.

Emitza orokorrak

Gaztelaniazko hizkuntza gaitasuneko guztirako puntuazioa kalkulatzeko, honako hauetan lortutako puntuazioak batu dira: ahozkoaren ulermena, irakurriaren ulermena eta ekoizpen idatzia (guztira 45 puntu gehienez). Ahozkoaren ulermenaren puntuazioa probaren guztirako puntuazioaren % 24,4 da (11 puntu 45etik), irakurriaren ulermenaren puntuazioa % 53,33 (24 puntu 45etik), eta ekoizpena idatziaren puntuazioa % 22,2 (10 puntu 45etik). Desbideratze tipikoa 6,5 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 20), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun apala dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

283. taula: Gaztelaniazko hizkuntza gaitasunean lortutako emitza orokorrak

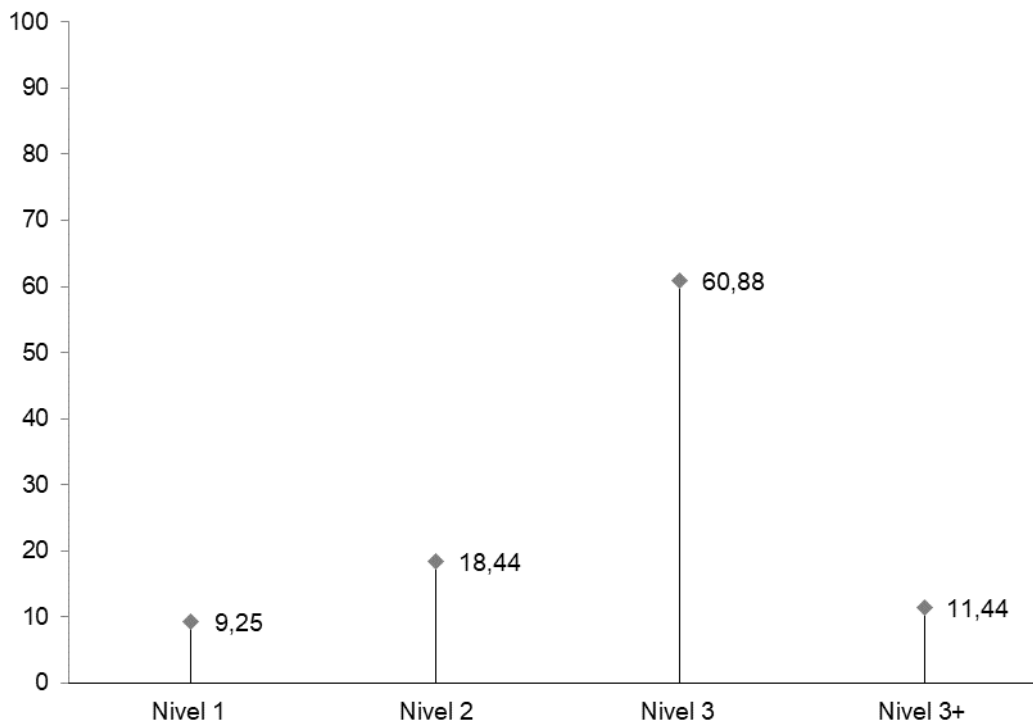
Gaitasun zk.	6.661
Neska kopurua	3.311
Mutil kopurua	3.350
Gutxieneko puntuazioa	4
Gehieneko puntuazioa	45
Batez besteko puntuazioa	32,31
Desbideratze tipikoa	6,5
Nesken batezbestekoa	32,86
Mutilen batezbestekoa	31,77
1. maila (%)	9,25
2. maila (%)	18,44
3. maila (%)	60,88
3+ maila (%)	11,44

Iturria: Ebaluazio Atala

Banaketa, mailaz maila

Oso garrantzitsua da gaitasun maila bakoitzean ikasleen ehunekoa jakitea, horren arabera zehazten ahal direlako benetako beharrianak eta gaitasun horretan errendimendua hobetzeko egin beharreko lanaren norainokoa.

223. grafikoa: Gaztelaniazko hizkuntza gaitasuna

Iturria: Ebaluazio Atala

Alderdi azpimarragarriak

Alde handiak daude puntuazio indibidualen artean, txikiena 4 eta handiena 45 baitira.

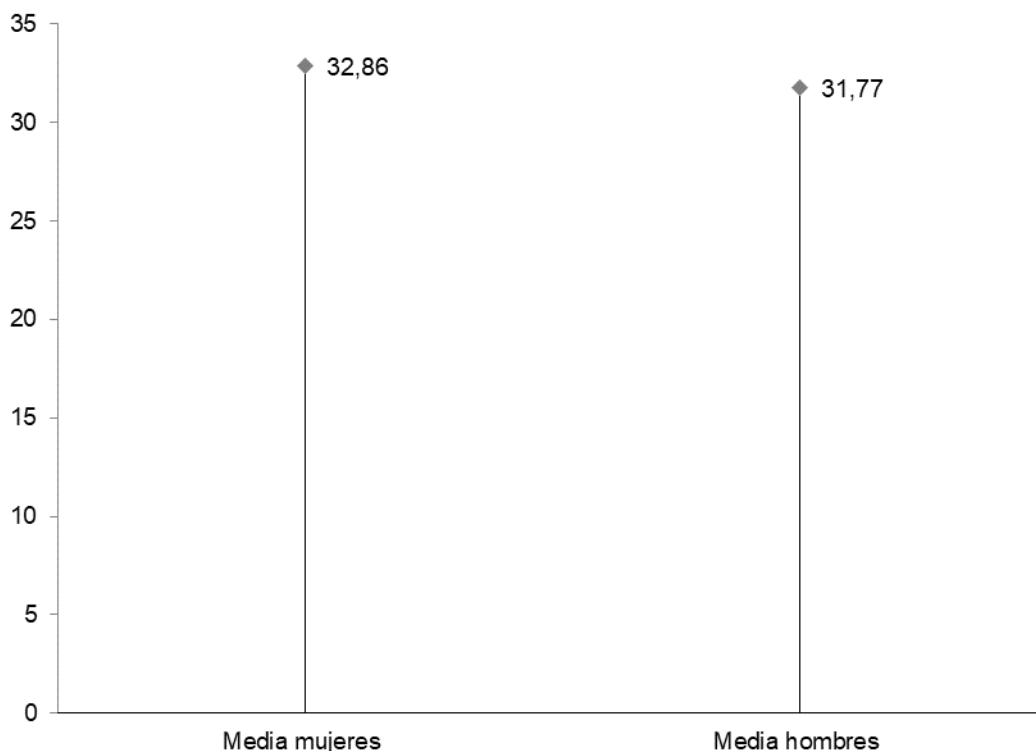
Desbideratze tipikoa 6,5 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 20,1), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun apala dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Hamar ikasletik zazpik baino gehiagok (% 72,32) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira beraien eskolatze mailari dagozkion irakurketa prozesuak gauzatzeko. Hamar ikasletik batek baino zertxobait gehiagok (% 11,44) bikaintasun maila erdietsi du.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 9,25) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik ia bat (% 18,44) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten du.

224. grafikoa: Gaztelaniazko hizkuntza gaitasuna, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 1,09 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori txikitat har daiteke, desbideratze tipikoaren laurdena baino txikiagoa delako (DT = 6,5).

Euskarazko hizkuntza gaitasuna

Probak hiru atal eduki ditu: ahozkoaren ulermena, irakurriaren ulermena eta ekoizpen idatzia.

Entzumena irrati-elkarriketa bat izan da, "*Euskal musika kanal berria*", eta 9 galdera egin dira.

Irakurriaren ulermenerako probak askotariko bi testu ditu. Horrek ziurtatzen du irakurmena formatu, tipologia edo genero batean baino gehiagotan neurtuko dela. Zehazki, honako testu hauek osatzen zuten proba: "*Salgai dago Goazen telesailaren liburu berria*", testu jarraitua eta azalpenezkoa, albiste bat zehazki, eta "*Literatura lehiaketa*" kartela, jarraibide-testu etena. Lehen testutik 10 galdera atera ziren eta bigarrenetik 8. Irakurriaren ulermenak, guztira, 18 galdera izan zituen.

Itemek zailtasun desberdinak izan dituzte. 27 item horiekin landu ziren atazek irakurketa-prozesu desberdinak neurtzen dituzte eta erantzun mota desberdinak eskatzen dituzte: irekia, erdieraikia eta itxia.

Idatzizko ekoizpena Saharatik datorren etorkizuneko ikasle berri bati gutun bat idaztean datza, eskolari buruz hitz egiteko. Ikasleek zirriborroa edo eskema toki zehatz batean idatzi behar zuten. Horretaz gainera, beren idatzian sartu beharreko puntu batzuk eman zitzaizkien, nahi bazuten erabiltzeko eta, orobat, adierazi beharrekoa egituratzen laguntzeko. Idazketan honako alderdi hauek baloratu dira: plangintza, aurkezpena, ortografia, zuzentasun gramatikala, aberastasun lexikoa, egokitasuna, koherentzia eta kohesio-mekanismoak, eranskinean ikusten dugun bezala.

Emitza orokorrak

Euskarazko hizkuntza gaitasuneko guztirako puntuazioa kalkulatzeko, honako hauetan lortutako puntuazioak batu dira: ahozkoaren ulermena, irakurriaren ulermena eta ekoizpen idatzia (guztira 41 puntu gehienez). Ahozkoaren ulermenaren puntuazioa probaren guztirako puntuazioaren % 24,44 da (10 puntu 41etik), irakurriaren ulermenaren puntuazioa % 51,2 (21 puntu 41etik), eta ekoizpena idatziaren puntuazioa % 24,4 (10 puntu 41etik). Desbideratze tipikoa 6,11 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 24,71), eta horrek adierazten du puntuazio indibidualetan aldakortasun apala dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

284. taula: Euskarazko hizkuntza gaitasuna

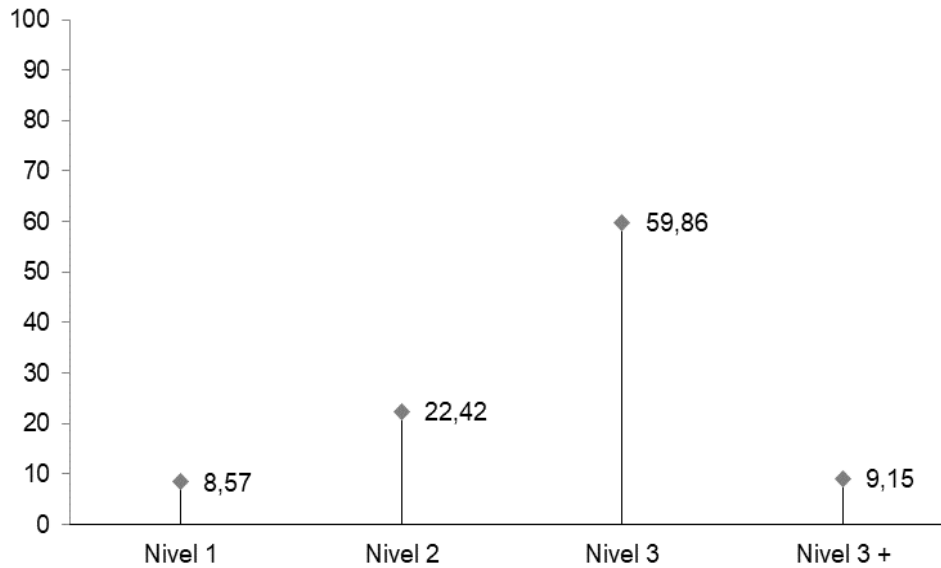
Gaitasun zk.	1891
Neska kopurua	946
Mutil kopurua	945
Gutxieneko puntuazioa	6,75
Gehieneko puntuazioa	39,50
Batez besteko puntuazioa	24,73
Desbideratze tipikoa	6,11
Nesken batezbestekoa	25,70
Mutilen batezbestekoa	23,77
1. maila (%)	8,57
2. maila (%)	22,42
3. maila (%)	59,86
3+ maila (%)	9,15

Iturria: Ebaluazio Atala

Banaketa, mailaz maila

Oso garrantzitsua da gaitasun maila bakoitzean ikasleen ehunekoa jakitea, horren arabera zehazten ahal direlako benetako beharrianak eta gaitasun horretan errendimendua hobetzeko egin beharreko lanaren norainokoa.

225. grafikoa: Euskarazko hizkuntza gaitasuna

Iturria: Ebaluazio Atala

Alderdi azpimarragarriak

Alde handiak daude norbanakoen puntuazioen artean: puntuaziorik txikiena 6,75 izan da eta handiena 39,5 puntu.

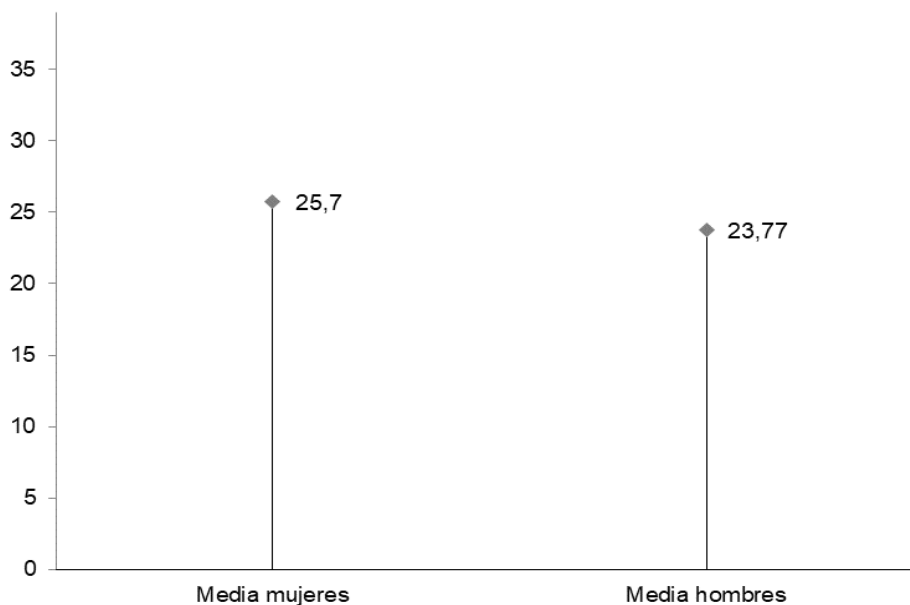
Desbideratze tipikoa 6,11 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 24,70), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun moderatua dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Hamar ikasletik ia zazpi (% 69,01) 3. maila edo 3.+ maila erdietsi dute; gai dira beraien eskolatze mailari dagozkion irakurketa prozesuak gauzatzeko. Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 9,15) bikaintasun maila erdietsi du.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 8,57) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik bat baino gehixeago (% 22,42) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten du.

226. grafikoa: Batez besteko puntuazioa euskarazko hizkuntza gaitasunean, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 1,93 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori ertaintzat jo daiteke, desbideratze tipikoaren laurdena baino gehiago eta herena baino gutxiago baita (DT = 6,11).

Matematika gaitasuna

Proban kalkulu bat egin behar izan da buruz, eta bi situazio izan dira: "Sakana" eta "Behiak". Lehen testutik 14 galdera ateratu ziren eta bigarrenetik 7. Guztira, 22 item izan ziren (buruzko kalkuluak barne). Horien artean, 16 galderak puntu bateko balorazioa izan dute, 5ek 2 puntukoa eta buruzko kalkuluak 3 puntukoa; kasu honetan puntuazio partzialak egon zitezkeen (gehieneko puntuazioa 29koa izan da).

Emitza orokorrak

Emitza orokorrak taula honetan ageri dira.

285. taula: Matematika gaitasuna

Gaitasun zk.	6.660
Neska kopurua	3.310
Mutil kopurua	3350
Gutxieneko puntuazioa	0,5
Gehieneko puntuazioa	27
Batez besteko puntuazioa	16,5
Desbideratze tipikoa	5,73
Nesken batezbestekoa	15,75
Mutilen batezbestekoa	16,75
1. maila (%)	8,74

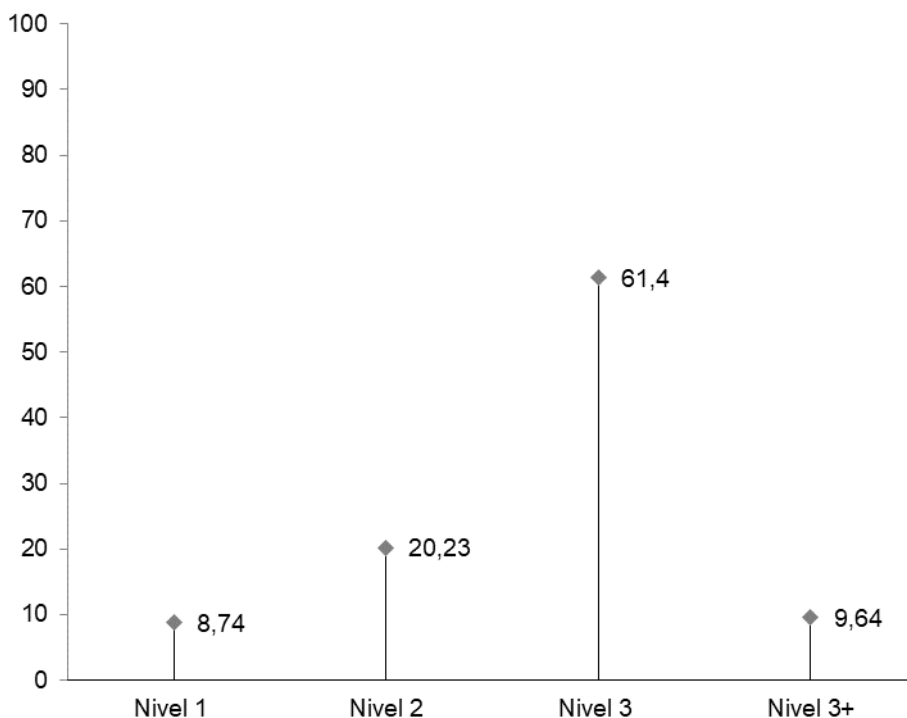
2. maila (%)	20,23
3. maila (%)	61,40
3+ maila (%)	9,64

Iturria: Ebaluazio Atala

Banaketa, mailaz maila

Oso garrantzitsua da gaitasun maila bakoitzean ikasleen ehunekoa jakitea, horren arabera zehazten ahal direlako benetako beharrianak eta gaitasun horretan errendimendua hobetzeko egin beharreko lanaren norainokoa.

227. grafikoa: Ehunekoa, mailaka

Iturria: Ebaluazio Atala

Alderdi azpimarragarriak

Alde handiak daude puntuazio indibidualen artean, txikiena 0,5 eta handiena 27 baitira.

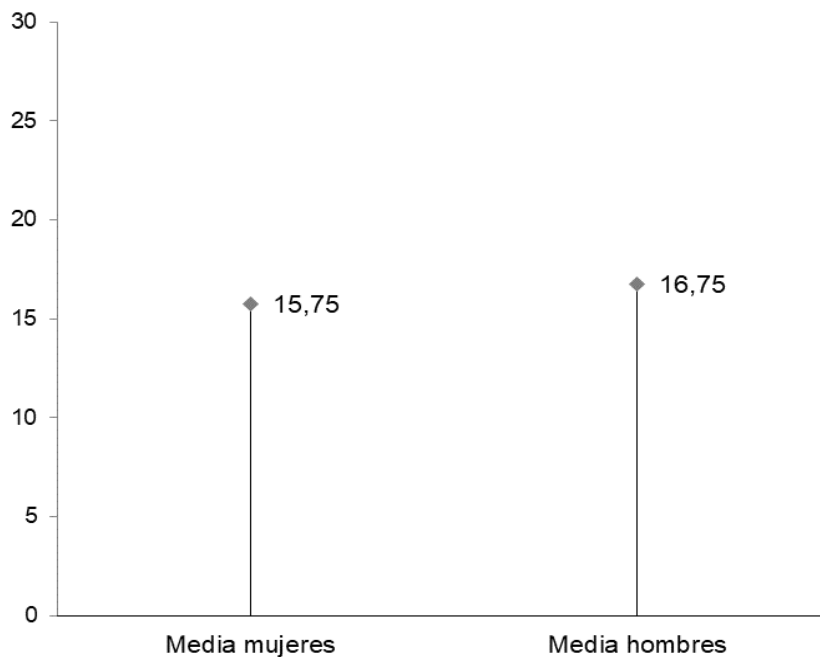
Desbideratze tipikoa 5,73 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 35,26), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun handia dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Hamar ikasletik zazpik (% 71,04) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira beren eskolatze mailari dagozkion matematika prozesuak gauzatzeko. Hamar ikasletik batek (% 9,64) erdietsi du bikaintasun maila.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 8,74) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 20,23) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

228. grafikoa: Batez besteko puntuazioa, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Mutilek neskek baino 1 puntu gehiago erdietsi dituzte batez beste. Alde hori txikitatzat har daiteke, desbideratze tipikoaren laurdena baino txikiagoa delako ($DT = 5,73$).

Ingelesezkotz hizkuntza gaitasuna

Probak hiru trebetasuni dagozkien galderak izan ditu: ahozkoaren ulermena (Listening), 8 galderarekin; idatzizkoaren ulermena (Reading), 21 galderarekin; eta idazmena (Writing), jarraibide batzuk kontuan hartuta testu txiki bat idazteko lanarekin. Idatzizkoaren ulermena bi testutan banatu zen: “*Asier Martínez*” (Reading 1) eta “*Postcard from London*” (Reading 2).

Hizkuntza trebetasun horiek pisu desberdina dute probaren puntuazio osoan, ondoko taulan adierazten den bezala:

286. taula: Ingelesezkotz hizkuntza gaitasuna. Ebaluatutakotz trebetasunak eta horien pisua puntuazio osoan

Trebetasuna	Puntuazioa	Ehunekoa puntuazio osoan
Ahozkoaren ulermena	8	20,51
Idatzizkoaren ulermena	21	53,84
Ekoizpen idatzia	10	26,31
Guztira	39	100,0

Iturria: Ebaluazio Atala

27 galderei zegozkien atazak ebaluazio diagnostikoaren barruan finkatutakotz prozesuekin dute zerikusia.

Emitza orokorrak

287. taula: Ingeles gaitasuna

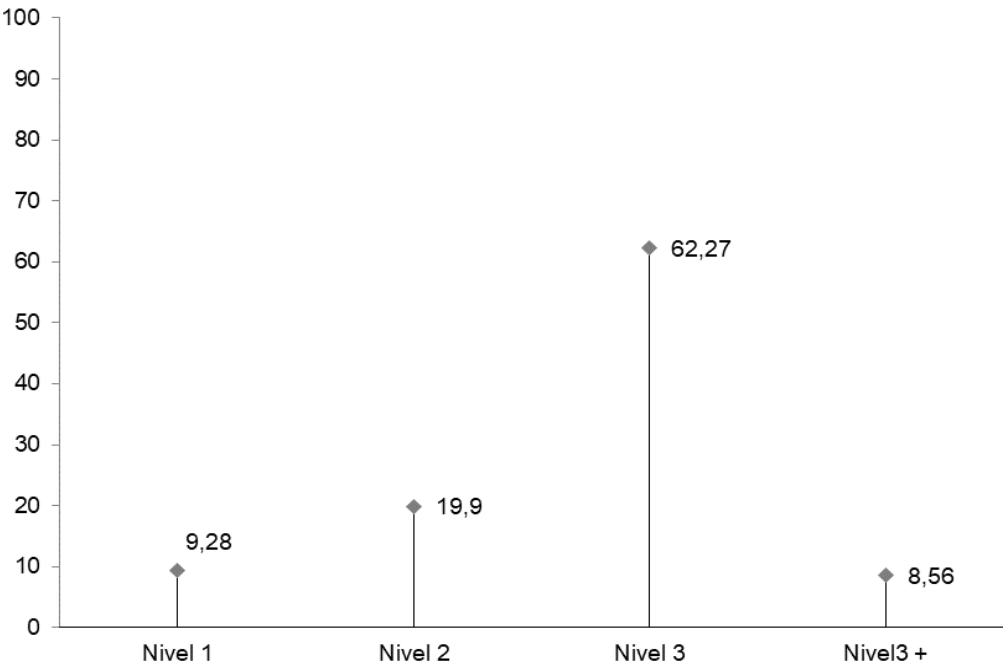
Gaitasun zk.	6.649
Neska kopurua	3.308
Mutil kopurua	3.341
Gutxieneko puntuazioa	2
Gehieneko puntuazioa	39
Batez besteko puntuazioa	23,22
Desbideratze tipikoa	8,21
Nesken batezbestekoa	23,94
Mutilen batezbestekoa	22,51
1. maila (%)	9,28
2. maila (%)	19,90
3. maila (%)	62,27
3+ maila (%)	8,56

Iturria: Ebaluazio Atala

Banaketa, mailaz maila

Oso garrantzitsua da gaitasun maila bakoitzean ikasleen ehunekoa jakitea, horren arabera zehazten ahal direlako benetako beharrianak eta gaitasun horretan errendimendua hobetzeko egin beharreko lanaren norainokoa.

229. grafikoa: Ingelesez irakurtzeko gaitasun mailen arabeko ehunekoa

Iturria: Ebaluazio Atala

Alderdi azpimarragarriak

Alde handiak daude puntuazio indibidualen artean, txikiena 2 eta handiena 39 baitira.

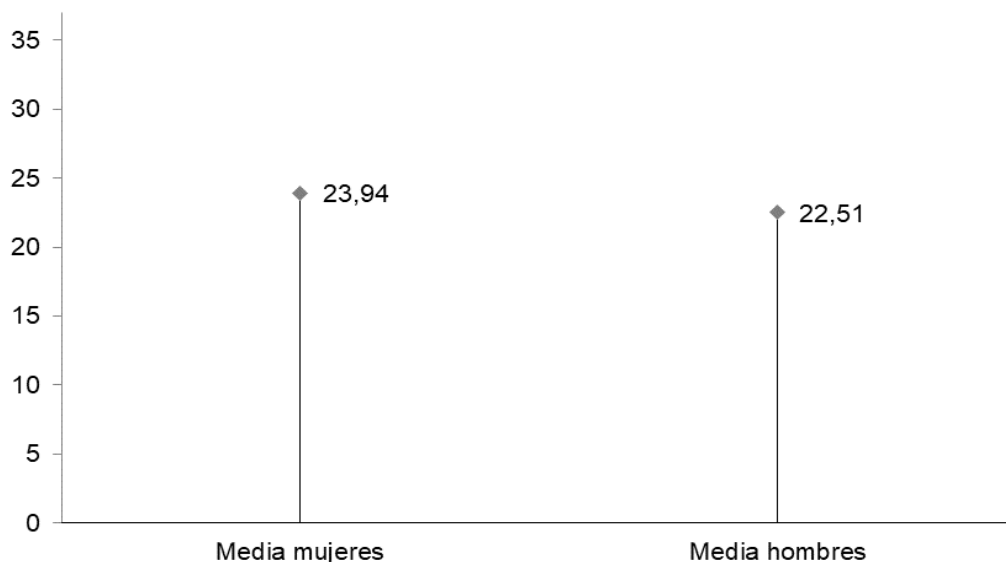
Desbideratze tipikoa 8,21 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 35,35), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun handia dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Hamar ikasletik zazpik baino zertxobait gehiagok (% 71,83) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira ebaluatu diren hiru trebetasunetan planteatu diren prozesuak gauzatzeko. Prozesu horiek beren eskolatze mailari-dagozkio. Ikasleen % 8,56k bikaintasun-maila lortu du.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 9,28) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 19,90) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

230. grafikoa: Batez besteko puntuazioa ingelesez irakurtzeko gaitasunean, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 1,43 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori txikitatz jo daiteke, desbideratze tipikoaren laurdena baino gutxiago baita (DT = 7,5).

Aldagai sozioekonomiko eta kulturala (ISEK)

Edizio honetan ikasleek aldagai soziokultural eta ekonomikoen gaineko galdera sorta bete dute, eta hartatik atera da ISEK indize sozioekonomiko eta kulturala kalkulatzeko informazioa.

ISEK indizea

Indize sozioekonomiko eta kulturala (ISEK) Indize horrek kontuan hartzen dituen aldagaiak dira PISA proiektuan eta Hezkuntza Ebaluazioaren Institutu Nazionalak autonomia erkidegoekin elkarlanean egindako ebaluazio diagnostiko orokorretan erabilitako antzekoak.

Indizea prestatzeko aldagaiak lau hauek dira:

- Gurasoen edo legezko tutoreen ikasketa maila (bietako edozeinek duen handiena hartzen da kontuan), zeina behetik gorako 5 kategoriatan sailkatuta baitago.

- Gurasoek edo legezko tutoreek egiten duten lana (bietako edozeinen lan kategoriarik handiena hartzen da kontuan, betiere horietako batek lan egin eta soldata bat irabazten badu). Behetik gorako 5 kategoriatan dago sailkatuta (0 balioa ematen da bietako batek ere ez badu lan egiten eta soldata bat irabazten).
- Etxean dituzten irakurtzeko liburuen kopurua, behetik gorako 5 kategoriatan sailkatuta.
- Etxean kontsumo ondasunak edukitzea. Honako bost hauek hartu dira kontuan: ikasten laguntzen dizuten entziklopediak edo kontsulta liburuak (paperean edo digitalak), aldizkari espezializatuak (informatika, natura, literatura, etab.), tableta, Interneteko sarbidea duen telefono mugikorra eta norberak bakarrik erabiltzeko logela. Otik 5era bitarteko balioak eman daitezke, etxean dauden kontsumo ondasunen kopuruaren arabera.

Pisu bera eman zaie aurreko lau aldagaiei, halako moldez non haien balioak zenbatuta lortzen baita ikasle bakoitzari dagokion ISEKaren banakako balioa (banakako ISEKaren zuzeneko puntuazioak). Ikasleei esleituriko puntuazioak eraldatu egin dira, batez bestekoa 0 eta desbideratze tipikoa 1 dituen banaketa normalaren arabera, hartara, 0 izanen delarik Nafarroaren batez bestekoa (banakako ISEKaren puntuazio estandarizatuak).

Ikastetxe bakoitzari bere ikasleen batezbestekoaren ondoriozko ISEKaren balioa egokitu zaio. Ikastetxeek -2,05 eta +1,17 arteko ISEK balioak dituzte. Horrek agerian uzten du aldakortasun handia dagoela ikastetxeen batez besteko baldintza sozioekonomikoetan. Ebaluazio azterlan guztietan egiaztatzen ari da ikasleek probetan duten errendimenduaren eta haien maila soziokulturalaren arteko korrelazioa ertaina dela. Txosten honetan, gaitasun bakoitzerako, ikastetxeen ISEKaren batez besteko balioaren eta batez besteko puntuazioen arteko korrelazioak ematen dira, bai eta aldagai horien arteko erregresio grafikoak ere. Erregresio grafikoak aztertuta, ondoren azaltzen diren emaitza orokorrak lortzen dira.

288. taula: ISEKaren eta gaitasunen arteko korrelazio indizea

Konpetentzia		Korrelazio koefizientea
Hizkuntza	gaitasuna,	0,406
Hizkuntza	gaitasuna,	0,237
Matematika		0,294
Hizkuntza	gaitasuna,	0,309

Iturria: Ebaluazio Atala

Errendimendu-ISEK erregresio-zuzenak malda positiboa dute, eta horrek esan nahi du ISEKa handitu ahala batez besteko errendimenduak ere gora egiten duela. Esperotako eraginaren intentsitatea gaitasun batetik bestera aldatzen da: 500 puntuko eskalan ISEKaren balioa handitzen den unitate bakoitzak lotura du ikastetxeak gaitasun horretan duen batez besteko puntuazioa handitzearekin (maldak adierazten duen neurrian). Adibidez, matematika gaitasunean, ikastetxearen ISEKa unitate bat handitzen bada, gaitasun horretan 31,243 puntuko goera izanen dela aurreikusten ahal da.

289. taula: Erregresio-zuzenaren malda - Gaitasuna

Konpetentzia		Erregresio-zuzenaren malda (Gradiente, puntuak/ISEK unitatea)
Hizkuntza	gaitasuna,	38,368
Hizkuntza	gaitasuna,	35,135
Matematika		31,243
Hizkuntza	gaitasuna,	32,537

Iturria: Ebaluazio Atala

ISEKak ikastetxeen batez bestekoen arteko diferentzien edo bariantzaren parte bat azaltzen du; hau da bariantza esplikatuen ehunekoa: $100 \cdot R^2$, non R^2 erregresio grafikoetan ageri den determinazio koefizientearen baita. Biderkadura hori gaitasunaren arabera aldatzen da.

290. taula: Bariantza esplikatuen % - R^2 - Gaitasuna

Konpetentzia	Bariantza esplikatuen % $100 \cdot R^2$
Hizkuntza gaitasuna,	16,52
Hizkuntza gaitasuna,	5,62
Matematika	8,66
Hizkuntza gaitasuna,	9,54

Iturria: Ebaluazio Atala

ISEK indizea aldagai iragarle modura erabiltzen da; hau da, ikastetxeei puntuazioak eman dakizkieke beren ISEKaren arabera, eta balio hori alderatu benetan lortutako emaitzarekin. Ikastetxeetako txostenetan ikastetxeko puntuazioa irudikatu da “ISEK-Errendimendua” motako erregresio grafikoan; horri esker, lortutako puntuazioa ISEK balioaren arabera iragartzen ahal den puntuazioarekin erka dezakegu. Grafiko horretan ikastetxeek duten posizioari dagokionez, 3 kasu desberdin ditugu:

- Erregresio-zuzena baino gorago dauden ikastetxeak: beren maila sozioekonomikoaren eta kulturalaren (ISEK) arabera iragarritakoa baino batezbesteko handiagoa lortzen dute.
- Erregresio-zuzena baino beherago dauden ikastetxeak: maila sozioekonomikoaren eta kulturalaren (ISEK) arabera iragarritakoa baino batezbesteko txikiagoa lortzen dute.
- Erregresio-zuzenean dauden ikastetxeak: iragarritako puntuazioa lortzen dute.

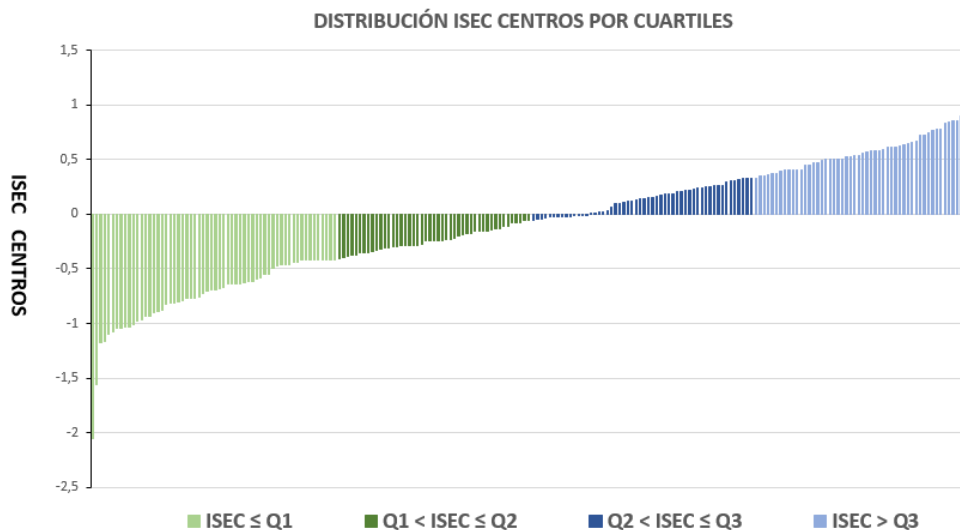
Grafiko hauetako informazioak testuinguruan kokatzen ditu ikastetxeen emaitza globalak, ikastetxeko ikasleen batez besteko ezaugarri soziokulturalen arabera, eta emaitzak Nafarroako batez bestekoarekin modu zuzenagoan erkatzeko aukera ematen du: $ISEK > 0$ duten ikastetxeek batezbestekoa (500 puntu) baino puntuazio handiagoa lortu beharko lukete; $ISEK < 0$ dutenek 500 puntutik beherako puntuazioa lortzea espero da. Baina ez da beti iragarpen orokor hori betetzen, eskolako errendimenduan beste aldagai eragingarri batzuk ere izaten baitira, hala nola, norberaren lana, ikasteko estrategiak, familiaren itxaropenak, irakasleenak, etab.

Ikastetxe bakoitzak dituen ISEK balioa eta erregresio-zuzenarekiko kokapena gorabehera, guztietan hobetzen ahal da lortutako emaitza, bi aldagai horien arteko erlazioa ez baita determinista edo funtzionala; badira ikasleen errendimenduan eragiten duten beste aldagai batzuk. Ondorio hori ateratzen ahal da erregresio grafikoei erreparatuta, ISEK bera duten ikastetxeek emaitza desberdinak lortzen baitituzte: ekitate edo gaitasun desberdina dute ikasleen maila sozioekonomiko eta kultural txikiagoaren ondoriozko hasierako desabantailak konpentsatzeko.

Ikastetxeko zer aldagaik eragiten duten modu batera edo bestera ikertzea interesgarria da ikastetxean bertan hobekuntza neurriak hartzeko, horrek hezkuntza sistema osoari ekarriko bailioke onura.

Grafikoan agertzen dira ikastetxeko ISEK balioak. Ikastetxeak 4 taldetan sailkatu dira ($ISEK < Q1$, $ISEK < Q2$, $ISEK < Q3$ eta $ISEK > Q3$), ikastetxearen ISEKaren maiztasun banaketaren kuartilak bereizten dituzten 3 atalaseen arabera.

Saillapen honetan, 60 ikastetxek dituzte lehen kuartileko ISEK balioak (beheko maila); 47 ikastetxek, bigarren kuartileko ISEK balioak (maila ertain-behekoa); 54 ikastetxek, hirugarren kuartilekoak (maila ertain-goikoa), eta 53 ikastetxek, goiko kuartilekoak (goiko maila).

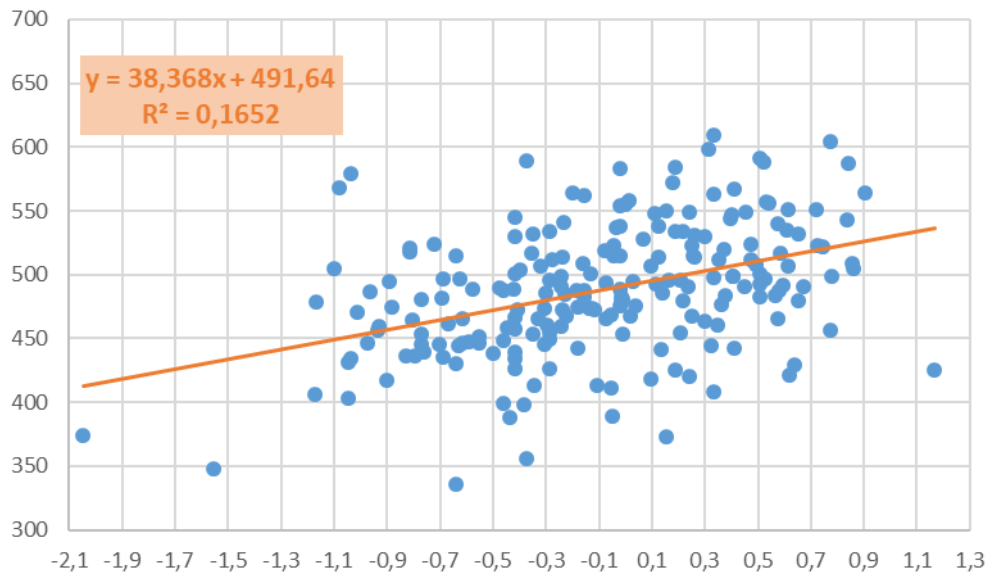
4 taldeak zehazten dituzten 3 atalaseak -0.4185, -0.0532 eta +0.3305 dira.

Erregresio-zuzenak

Ikastetxeen tamaina askotarikoa denez (1etik 132 ikaslera bitarte), erregresio-zuzenaren koefizienteak ikastetxe bakoitzari buruzko datuak haztatuz lortu dira, ikastetxe horietako bakoitzean ebaluatutako ikasleen kopurua kontuan hartuta. Haztapen horrek grafikoetan adierazitako koefizienteak adierazgarriago egiten ditu eta, beraz, ondorio fidagarriak ateratzen laguntzen du.

Ondoren, gaitasun bakoitzerako grafikoak azaltzen dira. Ardatz horizontalean “ikastetxearen ISEKak” irudikatu dira eta ardatz bertikalean, berriz, gaitasun bakoitzerako, ikastetxe bakoitzaren batez besteko puntuazio normalizatua. Puntu bakoitzak ikastetxe bat adierazten du eta erdiko puntua (ISEK = 0, Puntuazio normalizatua = 500) Nafarroako batezbestekoari dagokio.

231. grafikoa eta taula: Ikastetxeko ISEKaren eta gaztelaniazko hizkuntza gaitasunaren arteko erregresioa

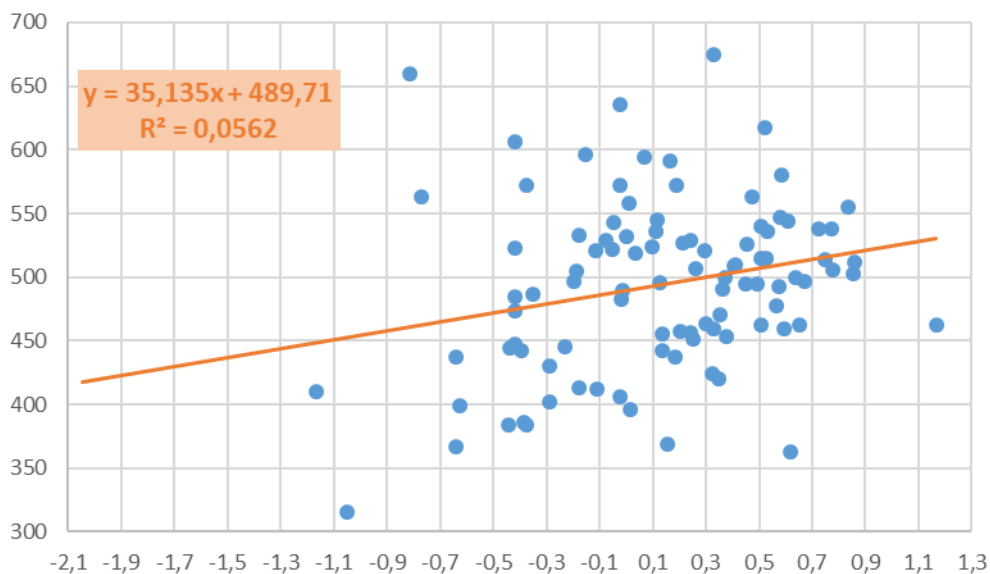

R ² determinazio koefizientea	
Bariantza esplikatuen %	
Gradientea	38,368 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	

Iturria: Ebaluazio Atala

Gaztelaniazko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 273,58 puntukoa da.

232. grafikoa eta taula: Ikastetxeko ISEKaren eta euskarazko hizkuntza gaitasunaren arteko erregresioa

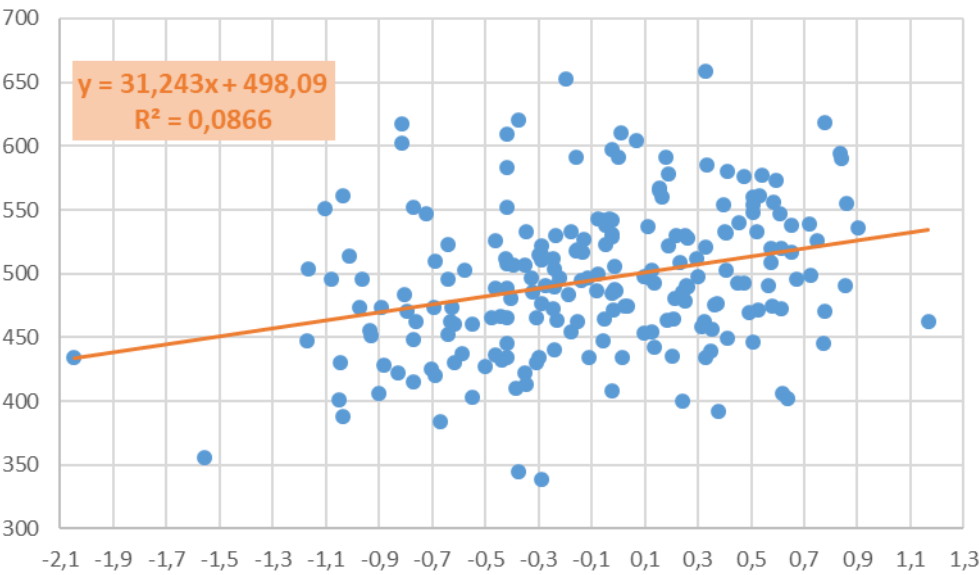
R ² determinazio koefizientea	0,1652
Bariantza esplikatuen % 100*R ²	16,52

Gradientea	35,135 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,406

Iturria: Ebaluazio Atala

Euskarazko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 358,99 puntukoa da.

233. grafikoa eta taula: Ikastetxeko ISEKaren eta matematika gaitasunaren arteko erregresioa

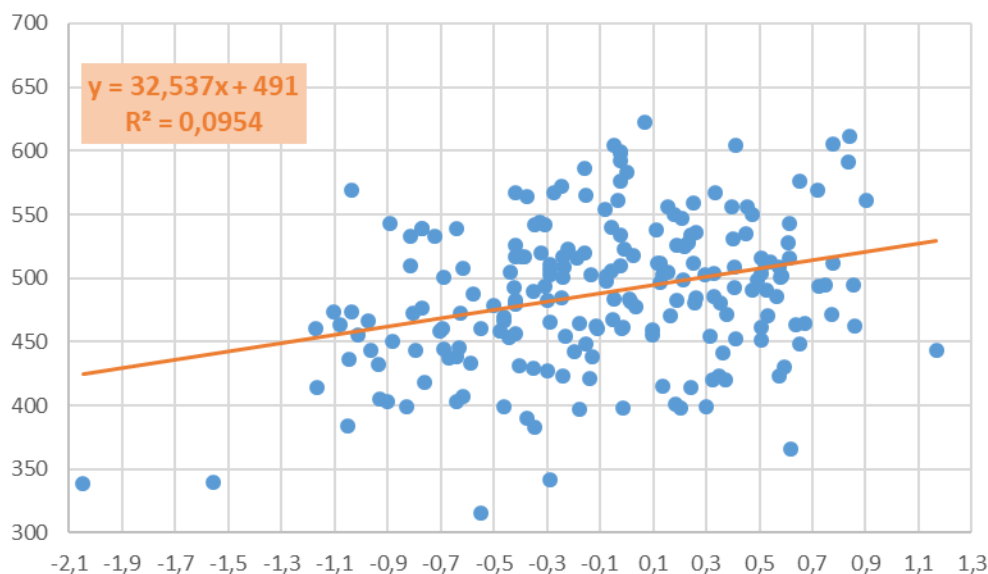

R² determinazio koefizientea	0,0866
Bariantza esplikatua % 100*R²	8,66
Gradientea	31,243 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,294

Iturria: Ebaluazio Atala

Matematika gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 307,00 puntukoa da.

234. grafikoa eta taula: Ikastetxeko ISEKaren eta ingelesezko hizkuntza gaitasunaren arteko erregresioa

R ² determinazio koefizientea	0,0954
Bariantza esplikatuen % 100*R ²	9,54
Gradiente	32,537 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,309

Iturria: Ebaluazio Atala

Ingelesezko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 320,16 puntukoa da.

5.3.2 Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 2. maila

Hezkuntzako zuzendari nagusiaren ekainaren 2ko 207/2023 Ebazpenean adierazten denez, DBHko 2. maila bukatzean, ikastetxe guztiek ordura arte eskuratu diren oinarritzko gaitasunen ebaluazio diagnostikoa egin behar dute. Ebaluazio horrek ondoko ezaugarri hauek izanen ditu:

- Erroldakoa da, hau da, ikasle guztiek egin behar dute.
- Gaitasunen bidezkoa da, hau da, oinarritzko gaitasunak neurtzen ditu.
- Informazioa ematen die ikasleei eta haien familiei.
- Hezigarria da eta orientabideak ematen ditu, irakaskuntza-ikaskuntza prozesuan laguntzeko.

2023-2024 ikasturteko ebaluazio diagnostiko zentsalean landu dira irakaskuntza hizkuntzetako hizkuntza gaitasuna, matematika gaitasuna, zientzia gaitasuna eta ingelesezko hizkuntza gaitasuna.

Errendimendu probak Ebaluazio Atalak prestatu ditu, irakasleek taldeka egindako lanetik abiatuta. Probak kanpokoak izan dira ikastetxeentzat, eta egun beretan egin dira ikastetxe guztietan. Gainera, aurrez ezarritako irizpideen arabera zuzendu dira.

Ekainean, ikastetxeek, Educa aplikazioaren bidez, bi txosten mota eskuratu zituzten: alde batetik, ikasle bakoitzaren emaitzak jasotzen dituen banakako txosten bat, ikasturte bukaeran

familiei jakinarazi zitzaiena. Bestetik, txosten oso bat ikastetxeko datu estatistikoekin: batez besteko puntuazioa, desbideratze tipikoa, konpetentzia mailaren arabera ikasleen banaketa, itemetan zuzen erantzundakoen ehunekoak, ikastalde edo gela bakoitzeko batez besteko puntuazioa eta errendimenduaren eta ISEK aldagai sozioekonomikoaren arteko erregresioari buruzko informazioa. Ebaluatutako gaitasunaren arabera informazioa tauletan eta grafikoetan eman zen.

Errolda izaera eta salbuespenak

2022-2023 ikasturtean Bigarren Hezkuntzako 2. mailako matrikula, osotara, 7.756 ikaslekoa izan zen. Kopuru oso horretan Curriculum Egokituko Programan (CEP) ari diren ikasleak ere sartuta daude, ikasle horien artean bi egoera daudelarik: ikastetxeetan eskolak hartzen ari direnak eta irabazi asmorik gabeko erakundeetan eskolatuak daudenak. CEPeko 136 ikasleak salbuesitza jotzen dira ebaluazioaren emaitza estatistiko globalak kalkulatzera.

Ebaluazio orotan bezala, ikasle batzuek ezintasun teknikoak dute probak baldintza egokietan egiteko eta, ondorioz, hiru salbuespen arrazoi ezarri ziren. Irizpide horiek aplikatuta, 231 pertsona salbuesita geratu ziren. Horrenbestez, guztira, 7.389 ikasle egin dituzte probak.

291. taula: Derrigorrezko bigarren hezkuntzako 2. mailako ebaluazioko salbuespenen deskribapena

Salbuespen tipologia	Deskribapena
A motako salbuespena	Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak, DBHko 2. maila Curriculum Egokitzapen Esanguratsuekin edo CBU curriculumarekin egiten ari direnak.
B motako salbuespena	Espainiako hezkuntza sisteman berandu hasi diren ikasleak, baldin curriculum desfase larria badute eta Curriculum Eguneratzeko Plana aplikatzen bazaie.
C motako salbuespena	Ikasteko hizkuntza ia ez jakiteagatik zailtasunak dituzten ikasleak.

Iturria: Ebaluazio Atala

Aurreko ikasturtean bezala, eta ikastetxeek diagnostiko proba horiek errazago aplikatzeko, Ebaluazio Atala —Nafarroako Hezkuntza Bereziko Baliabideen Zentroarekin koordinaturik— harremanetan jarri da ikastetxeetako orientazio departamentuekin, ikastetxe horietan hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleak bazeuden (Educa programan mugimenduaren, entzumenaren edo ikusmenaren desgaitasuna duten ikasle gisa ageri direnak), probak egiteko egokitzapenak pertsonalizatzeko eta, beraz, kanpoko ebaluazio inklusiboagoa egiteko. Hurrengo taula honetan probetan hezkuntza premia motaren arabera egin diren egokitzapenak ageri dira.

292. taula: Egindako proben egokitzapenak, hezkuntza premia motaren arabera. 2023-2024

Hezkuntza premia	Egokitzapen mota	Ikastetxe
Ikusmen desgaitasuna	- Formatu digitala, ahots sintesirako berariazko programak - Brailera egokitzea - Letra tipoaren tamaina, lerroarteak, koloreak... egokitzea - Denbora gehitzea	5 ikastetxe
Mugimen desgaitasuna	- Formatu digitala, PDF dokumentuen editorea - Denbora gehitzea	4 ikastetxe

Iturria: Ebaluazio Atala

Matrikulari eta parte-hartzeari buruzko datuak

Ondoko taulan, egindako ebaluazioaren errolda izaera eta hedadura erakusten dituzten datuak azaltzen dira.

293. taula: Bigarren Hezkuntzako 2. mailako matrikulari eta parte-hartzeari buruzko datuak

	Kopurua	Ehunekoa
Matrikulak, guztira	7.756	100
CEPeko ikasleak	136	1,75
Ikasle salbuetsiak, irizpideak aplikatuta	231	2,98
Azken populazioa (DBHko 2. maila)	7.389	95,27

CEPeko ikasleak salbuetsi modura agertzen dira, aplikazio protokoloan ezarritako irizpideen arabera, eta aukera dute probak egiteko edo ez egiteko

Matrikulazio osoaren arabera kalkulaturako ehunekoak

Iturria: Ebaluazio Atala

294. taula: Bigarren Hezkuntzako 2. mailako matrikulari eta parte-hartzeari buruzko datuak, hizkuntza ereduaren arabera

	A/G ereduak		B/D ereduak	
	Kopurua	Ehunekoa	Kopurua	Ehunekoa
Matrikulak, guztira	5.995	77,29	1.761	22,71
CEPeko ikasleak	131	1,69	5	0,06
Ikasle salbuetsiak, irizpideak aplikatuta	215	2,77	16	0,21
Azken populazioa (DBHko 2. maila)	5.649	72,83	1.740	22,43

CEPeko ikasleak salbuetsi modura agertzen dira, aplikazio protokoloan ezarritako irizpideen arabera, eta aukera dute probak egiteko edo ez egiteko

Matrikulazio osoaren arabera kalkulaturako ehunekoak

Iturria: Ebaluazio Atala

295. taula: Bigarren Hezkuntzako 2. mailako matrikulari eta parte-hartzeari buruzko datuak, gaitasunen arabera

Konpetentzia	Proba egin dute	
	Kopurua	Matrikula osoaren gaineko ehunekoa
Gaztelaniazko hizkuntza konpetentzia (1)	7.122	91,83
Euskarazko hizkuntza konpetentzia (2)	1.676	95,17
Matematikarako konpetentzia (1)	7.111	91,68
Zientziarako konpetentzia (1)	7.123	91,84
Ingeleseko hizkuntza konpetentzia (3)	7.120	93,44

(1) Ehunekoa kalkulatzeko, matrikula osoa hartzen da kontuan (7.756 ikasle)

(2) Ehunekoa kalkulatzeko, D/B ereduaren matrikula osoa hartzen da kontuan (1.761 ikasle).

(3) Ehunekoa kalkulatzeko, a priori proba hori egin dezaketen ikasle guztiak hartzen dira kontuan (7.620 ikasle – CEP egiten dutenak ez dira kontuan hartzen)

Iturria: Ebaluazio Atala

296. taula: Proba egin duten ikasleak, gaitasunaren arabera, eta ez zeuden ikasleak

Konpetentzia	Azken populazioa	Ez zeuden ikasleak	Proba egin duten ikasleak	Ehunekoa (azken populazioaren gainean)
Irakurmena, gaztelaniaz	7.388	266	7.122	96,40
Irakurmena, euskaraz	1.740	64	1676	96,32
Matematika	7.389	278	7.111	96,24
Zientzia	7.389	266	7.123	96,40
Hizkuntza gaitasuna, ingelesez	7.385	265	7.120	96,41

Iturria: Ebaluazio Atala

Txosten honetan azaltzen diren emaitza orokorretan kontuan hartu dira probak egin dituzten ikasleak (emaitzak Educa-n daude), eta salbuetsita ageri ez diren edo epez kanpo aurkeztu diren ikasleak.

Hizkuntza gaitasuna gaztelaniaz

Ikasle bakoitza gaitasun-maila batean jartzen da: 1. maila, 2. maila, 3. maila eta +3. maila. Hizkuntza gaitasuna gaztelaniaz gaitasunean, maila bakoitzak hau esan nahi du:

Datuak zehatzago hurrengo eranskinean.

40.
eranski
na

Emaitza orokorrak

297. taula: Irakurtzeko gaitasuna Gaztelania irakasgaian

Gaitasun zk.	7.122
Neska kopurua	3.487
Mutil kopurua	3.635
Gutxieneko puntuazioa	0
Gehieneko puntuazioa	37
Batez besteko puntuazioa	25,35
Desbideratze tipikoa	6,01
Nesken batezbestekoa	26,54
Mutilen batezbestekoa	24,21
1. maila (%)	9,48
2. maila (%)	20,96
3. maila (%)	56,75
3+ maila (%)	12,81

Iturria: Ebaluazio Atala

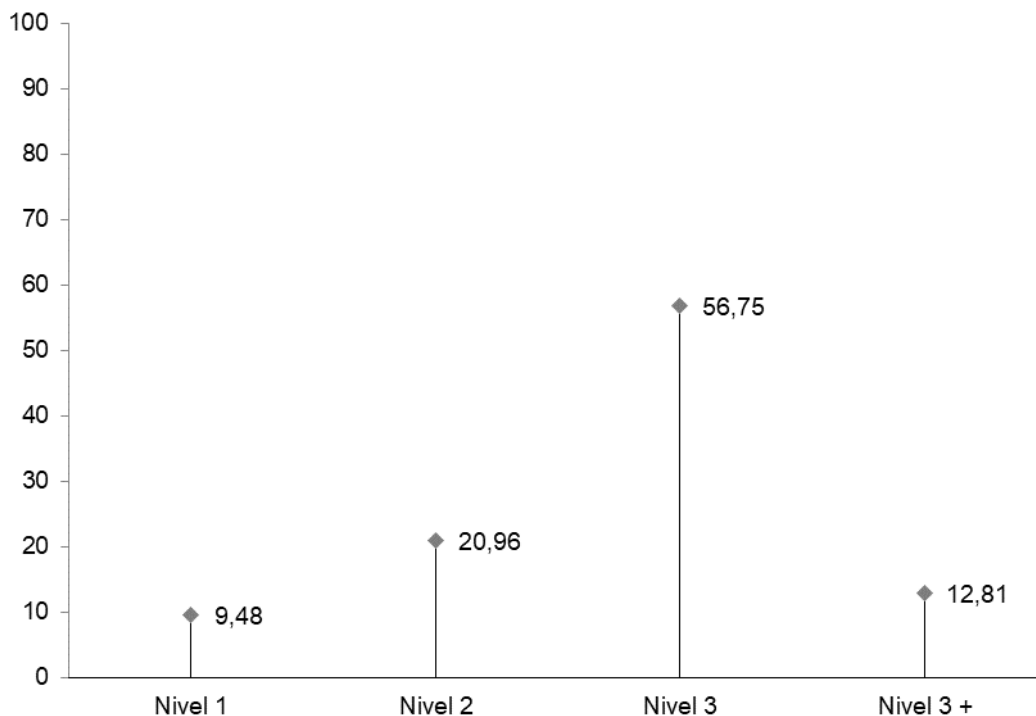
Alde handiak daude norbanakoen puntuazioen artean: puntuaziorik txikiena 0 izan da eta handiena 37 puntu.

Desbideratze tipikoa 6,01 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 23,71), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun moderatua dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Banaketa mailaz maila

Oso garrantzitsua da gaitasun maila bakoitzean ikasleen ehunekoa jakitea, horren arabera zehazten ahal direlako benetako beharrianak eta gaitasun horretan errendimendua hobetzeko egin beharreko lanaren norainokoa.

235. grafikoa: Hizkuntza gaitasuna gaztelaniaz

Iturria: Ebaluazio Atala

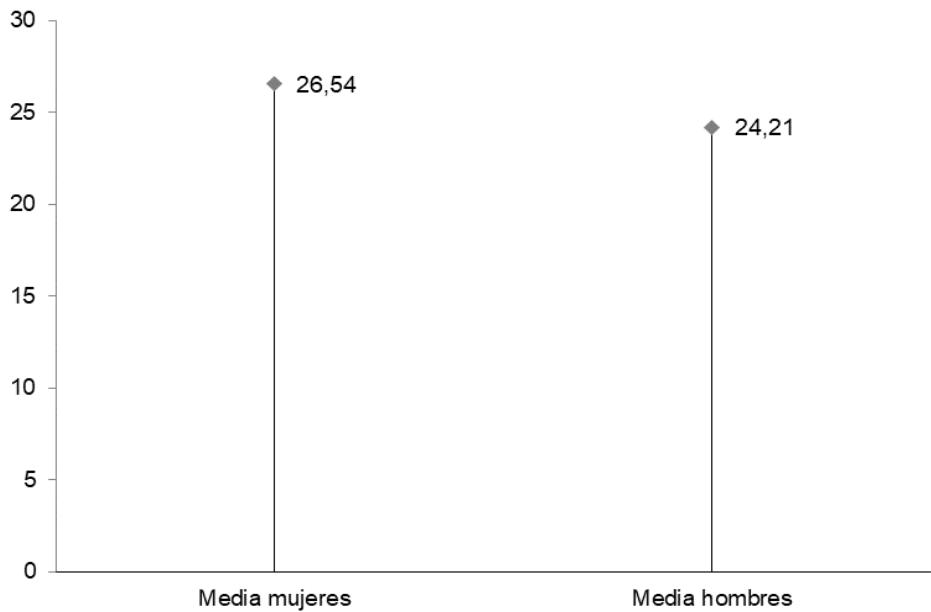
Alderdi azpimarragarriak

Hamar ikasletik ia zazpik (%69,56) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira beraien eskolatze mailari dagozkion irakurketa prozesuak gauzatzeko. Hamar ikasletik batek baino zertxobait gehiagok (% 12,81) bikaintasun maila erdietsi du.

Hamar ikasletik batek (% 9,48) neurri bereziak behar ditu, maila apalenean dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 20,96) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

236. grafikoa: Hizkuntza gaitasuna gaztelaniaz, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 2,33 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori handitzat har daiteke, desbideratze tipikoaren herena baino handiagoa baita (DT = 6,01).

Hizkuntza gaitasuna euskaraz

Gaitasuna mailaka banatu da.

41.
eranski
na

Emitza orokorrak

298. taula: Hizkuntza gaitasuna euskaraz

Gaitasun zk.	1.676
Neska kopurua	812
Mutil kopurua	864
Gutxieneko puntuazioa	3
Gehieneko puntuazioa	35,5
Batez besteko puntuazioa	22,28
Desbideratze tipikoa	5,92
Nesken batezbestekoa	25,4

Mutilen batezbestekoa	22,3
1. maila (%)	9,31
2. maila (%)	19,15
3. maila (%)	61,58
3+ maila (%)	9,96

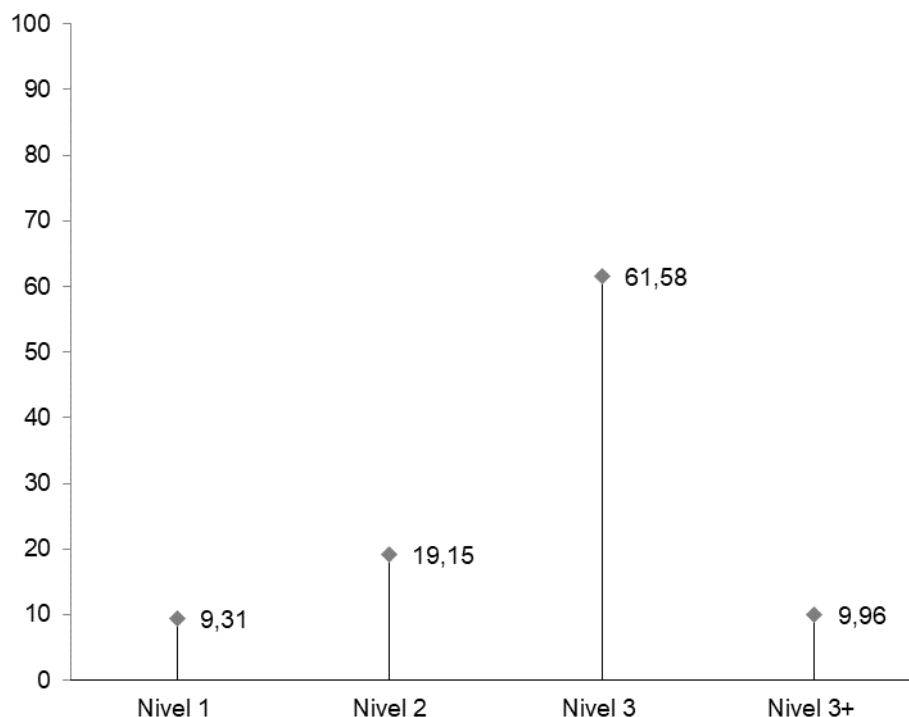
Iturria: Ebaluazio Atala

Alde handiak daude puntuazio indibidualen artean, txikiena 3 eta handiena 35,5 baitira.

Desbideratze tipikoa 5,92 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 26,57), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun moderatua dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

Banaketa mailaz maila

237. grafikoa: Hizkuntza gaitasuna euskaraz

Iturria: Ebaluazio Atala

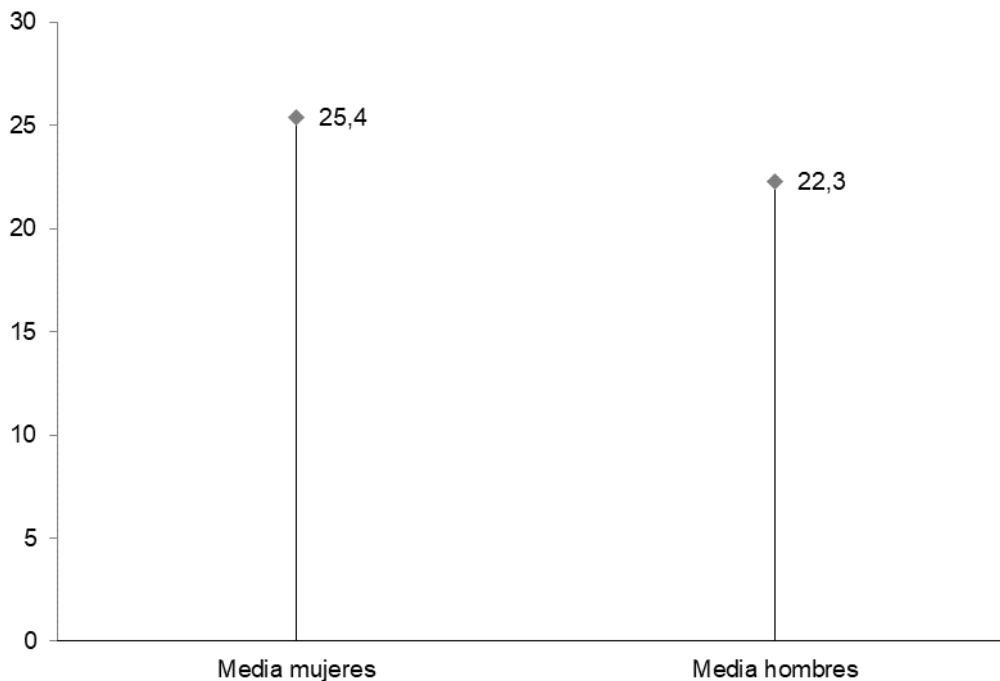
Alderdi azpimarragarriak

Hamar ikasletik zazpik baino zertxobait gehiagok (% 71,54) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira beren eskolatze mailari dagozkion irakurketa-prozesuak gauzatzeko. Hamar ikasletik batek (% 9,64) erdietsi du bikaintasun maila.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gutxiagok (% 9,31) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 19,15) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

238. grafikoa: Hizkuntza gaitasuna euskaraz, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 3,21 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori handitzat har daiteke, desbideratze tipikoaren erdia baino handiagoa baita (DT = 5,92).

Matematika gaitasuna

Lau konpetentzia maila ezartzen dira: 1. maila, 2. maila, 3. maila eta +3. maila.

Horren arabera, ulertzen da 1. eta 2. mailetako ikasleek ez dutela lortu konpetentzia, eta 3. edo +3. mailakoek espero den konpetentzia maila dutela.

Oro har, maila bakoitzari lotutako konpetentziak honako hauek dira:

42.
eranski
na

Lortutako emaitza orokorrak

299. taula: Matematika gaitasuna

Gaitasun zk.	7.111
Neska kopurua	3.483
Mutil kopurua	3.628
Gutxieneko puntuazioa	10

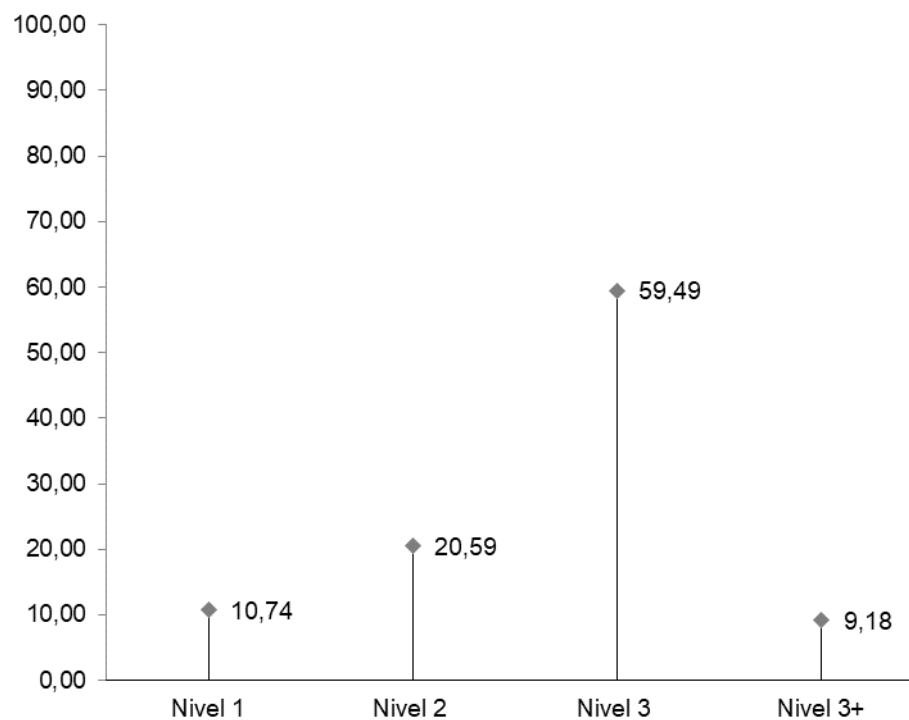
Gehieneko puntuazioa	20
Batez besteko puntuazioa	7,73
Desbideratze tipikoa	3,41
Nesken batezbestekoa	7,56
Mutilen batezbestekoa	7,89
1. maila (%)	10,74
2. maila (%)	20,59
3. maila (%)	59,49
3+ maila (%)	9,18

Iturria: Ebaluazio Atala

Alde handiak daude norbanakoen puntuazioen artean: puntuaziorik txikiena 0 izan da eta handiena 20 puntu.

Desbideratze tipikoa 3,41 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 44,11), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun handia dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

239. grafikoa: Matematika gaitasuna

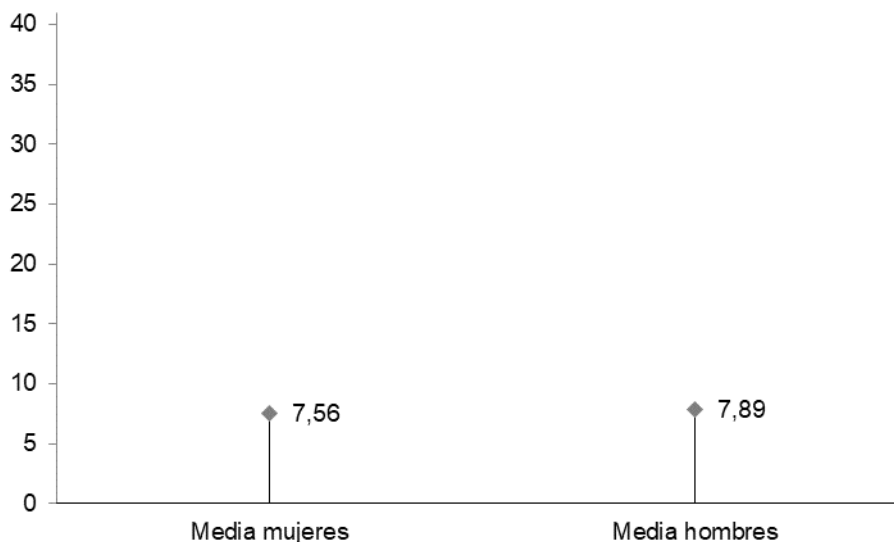
Iturria: Ebaluazio Atala

Alderdi azpimarragarriak

Hamar ikasletik ia zazpik (% 68,67) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira beren eskolatzeko mailari dagozkion matematika prozesuak gauzatzeko. Hamaika ikasletik batek (% 9,2) erdietsi du bikaintasun maila.

Hamar ikasletik batek (% 10,74) neurri bereziak behar ditu, maila apalenean dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 20,59) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

240. grafikoa: Matematika gaitasuna, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Mutilek neskek baino 0,33 puntu gehiago erdietsi dituzte, batez beste. Alde hori txikitatzat har daiteke, desbideratze tipikoaren herena baino txikiagoa baita ($DT = 4,1$).

Zientziarako konpetentzia

Lau konpetentzia maila ezartzen dira: 1. maila, 2. maila, 3. maila eta +3. maila.

Horren arabera, ulertzen da 1. eta 2. mailetakako ikasleek ez dutela lortu konpetentzia, eta 3. edo +3. mailakoek espero den konpetentzia maila dutela.

Oro har, maila bakoitzari lotutako konpetentziak honako hauek dira:

Lortutako emaitza orokorrak

300. taula: Zientzia gaitasuna

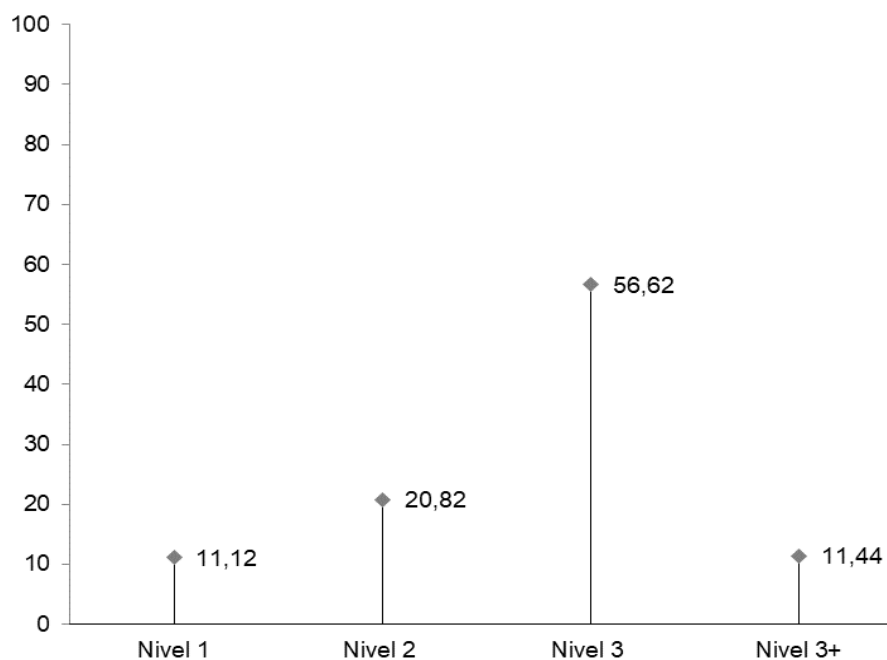
Gaitasun zk.	7.123
Neska kopurua	3.484
Mutil kopurua	3.639
Gutxieneko puntuazioa	2
Gehieneko puntuazioa	30,5
Batez besteko puntuazioa	17,85
Desbideratze tipikoa	4,83
Nesken batezbestekoa	17,78
Mutilen batezbestekoa	17,92
1. maila (%)	11,12
2. maila (%)	20,82
3. maila (%)	56,62
3+ maila (%)	11,44

Iturria: Ebaluazio Atala

Alde handiak daude norbanakoen puntuazioen artean: puntuaziorik txikiena 2 izan da eta handiena 30,5 puntu.

Desbideratze tipikoa 4,83 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 27,06), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun moderatua dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

241. grafikoa: Zientziarako kompetentzia

Iturria: Ebaluazio Atala

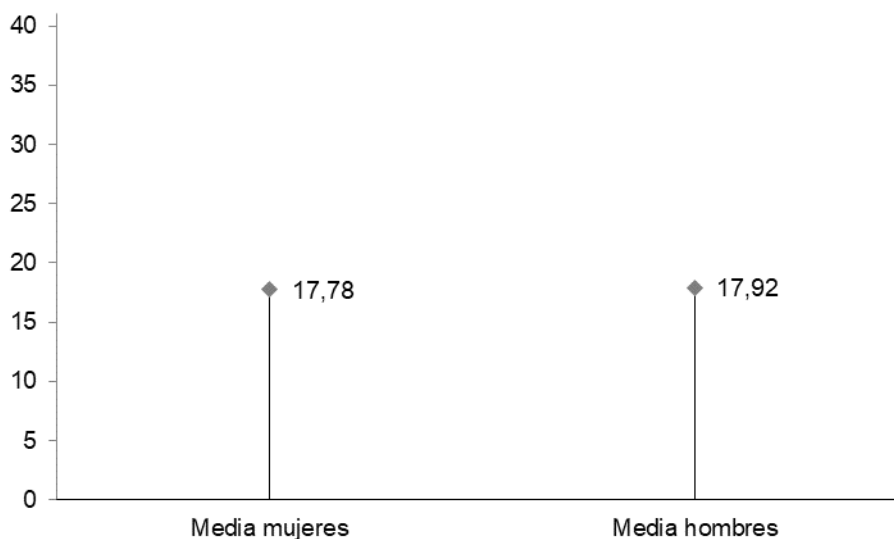
Alderdi azpimarragarriak

Hamar ikasletik ia zazpiak (% 68,06) 3. maila edo 3.+ maila erdietsi dute; gai dira beraien eskolatze mailari dagozkion irakurketa prozesu zientifikoak gauzatzeko. % 11,44k bikaitasun maila erdietsi dute.

Hamar ikasletik batek baino zertxobait gehiagok (%11,12) neurri bereziak behar ditu, behe-beheko mailan dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 20,82) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

242. grafikoa: Zientzia gaitasuna, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Mutilek neskek baino 0,14 puntu gehiago erdietsi dituzte, batez beste. Alde hori txikia da kontuan izanik desbideratze tipikoa ($DT = 4,83$).

Hizkuntza gaitasuna ingelesez

Lau konpetentzia maila ezartzen dira: 1. maila, 2. maila, 3. maila eta +3. maila.

Horren arabera, ulertzen da 1. eta 2. mailako ikasleek ez dutela lortu konpetentzia, eta 3. edo +3. mailakoek espero den konpetentzia maila dutela.

Oro har, maila bakoitzari lotutako konpetentziak honako hauek dira:

Lortutako emaitza orokorrak

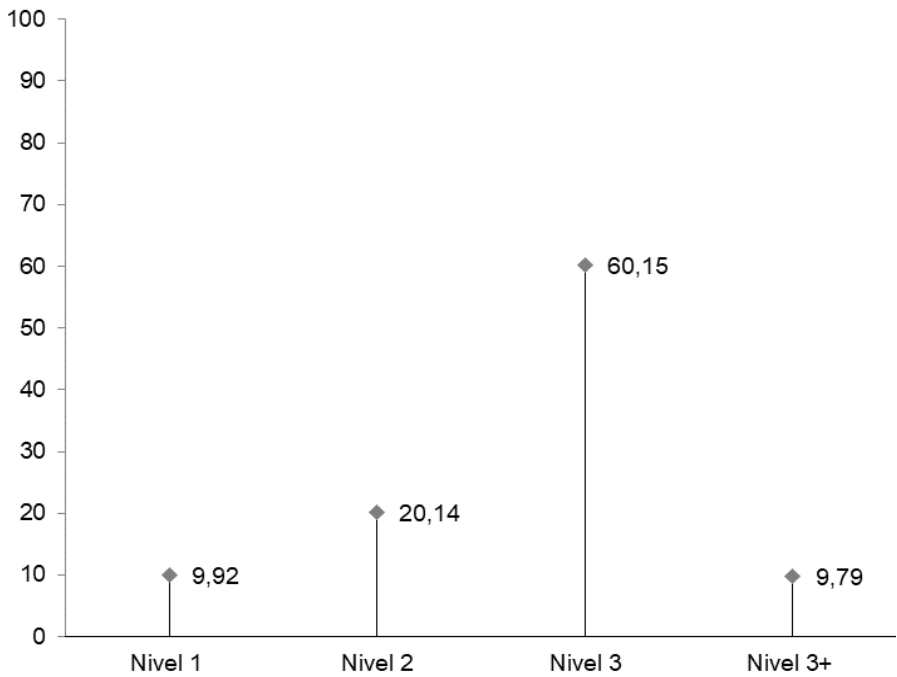
301. taula: Ingeles gaitasuna

Gaitasun zk.	7.120
Neska kopurua	3.481
Mutil kopurua	3.639
Gutxieneko puntuazioa	1
Gehieneko puntuazioa	46
Batez besteko puntuazioa	27,24
Desbideratze tipikoa	11,51
Nesken batezbestekoa	28,76
Mutilen batezbestekoa	25,79
1. maila (%)	9,92
2. maila (%)	20,14
3. maila (%)	60,15
3+ maila (%)	9,79

Iturria: Ebaluazio Atala

Alde handiak daude puntuazio indibidualen artean, txikiena 1 eta handiena 46 baitira. Desbideratze tipikoa 11,51 puntukoa da (batez besteko puntuazioaren % 42,25), eta horrek adierazten du norbanakoen puntuazioetan aldakortasun handia dagoela batez besteko puntuazioaren aldean.

243. grafikoa: Hizkuntza gaitasuna ingelesez

Iturria: Ebaluazio Atala

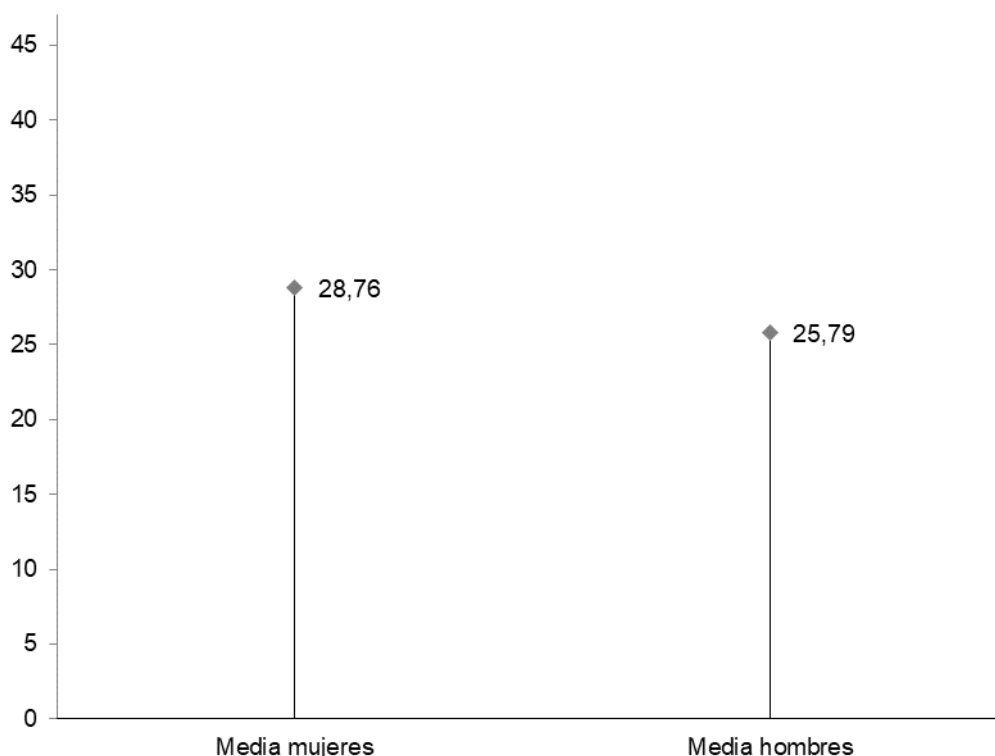
Alderdi azpimarragarriak

Hamar ikasletik zazpik (% 69,94) 3. maila edo +3. maila erdietsi dute; gai dira ebaluatu diren hiru trebetasunetan planteatu diren prozesuak gauzatzeko. Prozesu horiek beren eskolatzeko mailari-dagozkio. Hamar ikasletik ia batek (% 9,79) erdietsi du bikaintasun maila.

Hamar ikasletik batek (% 9,92) neurri bereziak behar ditu, maila apalenean dagoelako.

Bost ikasletik bat (% 20,14) tarteko egoeran dago, ikasmailari dagozkion atazen parte bat egiten dute.

244. grafikoa: Gaitasuna ingelesez, sexuaren arabera

Iturria: Ebaluazio Atala

Neskek mutilek baino 2,97 puntu gehiago erdietsi dute batez beste. Alde hori neurritzkotzat har daiteke, desbideratze tipikoaren laurdena baino handiagoa eta herena baino txikiagoa baita (DT = 11,51).

Informazio sozioekonomikoa eta kulturala

Edizio honetan ikasleek aldagai soziokultural eta ekonomikoen gaineko galdera sorta bete dute, eta hartatik atera da ISEK indize sozioekonomiko eta kulturala kalkulatzeko informazioa.

Galdetegiaren xede nagusia informazioa biltzea da, indize sozioekonomiko eta kulturala (ISEK) osatzeko. Lehen esan bezala, indize horrek kontuan hartzen ditu nazioarteko PISA proiektuan erabilitako aldagaiak eta Hezkuntza Ebaluazioaren Espainiako Institutuak autonomia erkidegoekin elkarlanean egindako diagnosi ebaluazio orokorretakoak.

ISEKarekin zerikusia duten oinarritzko emaitzak

Ikastetxe bakoitzari bere ikasleen batezbestekoaren ondoriozko ISEKaren balioa egokitu zaio. Ikastetxeek -0,9388 eta +1,0287 arteko ISEK balioak dituzte. Horrek agerian uzten du aldakortasun handia dagoela ikastetxeen batez besteko baldintza sozioekonomikoetan. Ebaluazio azterlan guztietan egiaztatzen ari da ikasleek probetan duten errendimenduaren eta haien maila soziokulturalaren arteko korrelazioa ertaina dela.

Txosten honetan, gaitasun bakoitzerako, ikastetxeen ISEKaren batez besteko balioaren eta batez besteko puntuazioen arteko korrelazioak ematen dira, bai eta aldagai horien arteko erregresio grafikoak ere. Erregresio grafikoak aztertuta, ondoren azaltzen diren emaitza orokorrak lortzen dira.

302. taula: ISEKaren eta gaitasunen arteko korrelazio indizea

Konpetentzia	Korrelazio koefizientea
Hizkuntza gaitasuna, gaztelaniaz	0,635
Hizkuntza gaitasuna, euskaraz	0,094
Matematika	0,571
Zientzia	0,488
Hizkuntza gaitasuna, ingelesez	0,615

Iturria: Ebaluazio Atala

Errendimendu-ISEK erregresio-zuzenak malda positiboa dute, eta horrek esan nahi du ISEKa handitu ahala batez besteko errendimenduak ere gora egiten duela. Esperotako eraginaren intentsitatea gaitasun batetik bestera aldatzen da: 500 puntuko eskalan ISEKaren balioa handitzen den unitate bakoitzak lotura du ikastetxeak gaitasun horretan duen batez besteko puntuazioa handitzearekin (maldak adierazten duen neurrian). Adibidez, matematika gaitasunean, ikastetxearen ISEKa unitate bat handitzen bada, gaitasun horretan 56,537 puntuko igoera izanen dela aurreikusten ahal da.

303. taula: Erregresio-zuzenaren malda-Gaitasuna

Konpetentzia	Erregresio-zuzenaren malda (Gradiente, puntuak/ISEK unitatea)
Hizkuntza gaitasuna,	53,258
Hizkuntza gaitasuna,	8,519
Matematika	54,828
Zientzia	43,605
Hizkuntza gaitasuna,	54,387

Iturria: Ebaluazio Atala

ISEKak ikastetxeen batez bestekoen arteko diferentzien edo bariantzaren parte bat azaltzen du; hau da bariantza esplikatuen ehunekoa: $100 \cdot R^2$, non R^2 erregresio grafikoetan ageri den determinazio koefizientea baita. Biderkadura hori gaitasunaren arabera aldatzen da.

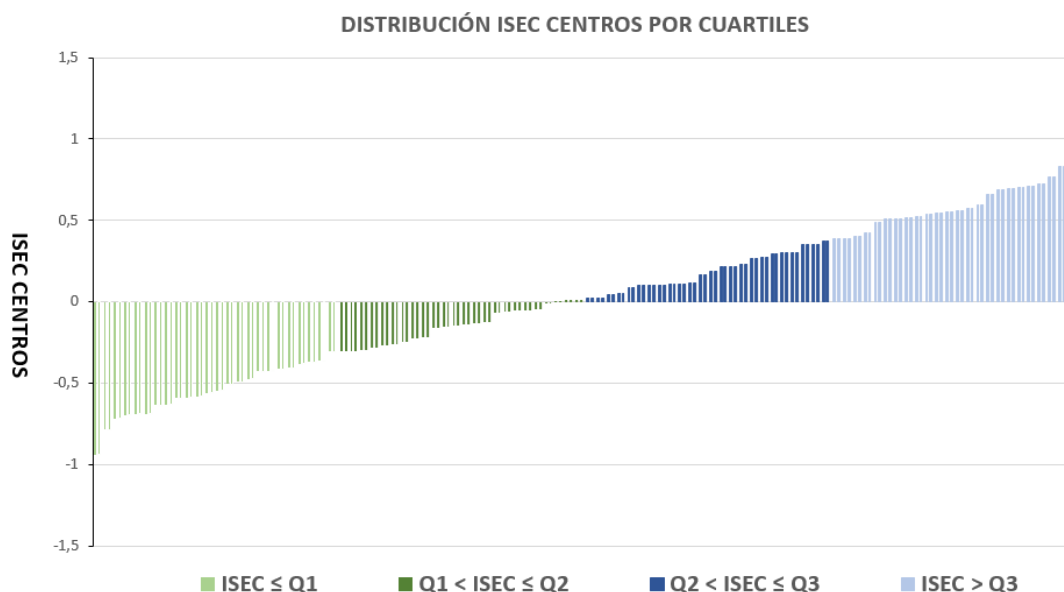
304. taula: Bariantza esplikatuaen % - R2- Gaitasuna

Konpetentzia		Bariantza esplikatuaen % $100 \cdot R^2$
Hizkuntza	gaitasuna,	40,31
Hizkuntza	gaitasuna,	0,88
Matematika		32,60
Zientzia		23,81
Hizkuntza	gaitasuna,	37,88

Iturria: Ebaluazio Atala

Grafikoan agertzen dira ikastetxeko ISEK balioak. Ikastetxeak 4 taldetan sailkatu dira ($ISEK < Q1$, $Q1 < ISEK \leq Q2$, $Q2 < ISEK \leq Q3$ eta $ISEK > Q3$), ikastetxearen ISEKaren maiztasun banaketaren kuartilak bereizten dituzten 3 atalaseen arabera.

Sailkapen honetan, 24 ikastetxek dituzte lehen kuartileko ISEK balioak (beheko maila); 24 ikastetxek, bigarren kuartileko ISEK balioak (maila ertain-behekoa); 24 ikastetxek, hirugarren kuartilekoak (maila ertain-goikoa), eta 24 ikastetxek, goiko kuartilekoak (goiko maila).

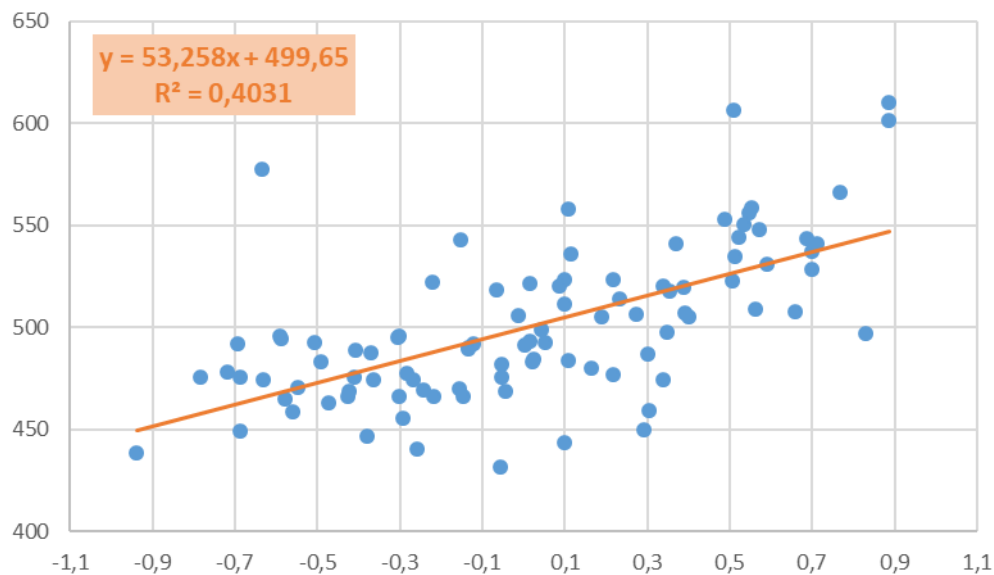
4 taldeak zehazten dituzten 3 atalaseak -0'3035, +0'0185 eta +0'3832 dira.

Erregresio-zuzenak

Ikastetxeen tamaina askotarikoa denez (3tik 223 ikaslera bitarte), erregresio-zuzenaren koefizienteak ikastetxe bakoitzari buruzko datuak haztatuz lortu dira, ikastetxe horietako bakoitzean ebaluatutako ikasmailan matrikulaturik dituzten ikasleen kopuruaren arabera. Haztapan horrek grafikoetan adierazitako koefizienteak adierazgarriago egiten ditu eta, beraz, ondorio fidagarriak ateratzen laguntzen du

Ondoren, gaitasun bakoitzerako grafikoak azaltzen dira. Ardatz horizontalean "ikastetxearen ISEKak" irudikatu dira eta ardatz bertikalean, berriz, gaitasun bakoitzerako, ikastetxe bakoitzaren batez besteko puntuazio normalizatua. Puntu bakoitzak ikastetxe bat adierazten du eta erdiko puntua ($ISEK = 0$, Puntuazio normalizatua = 500) Nafarroako batezbestekoari dagokio.

245. grafikoa eta taula: Erregresioa: Ikastetxeko ISEK - Gaztelaniazko hizkuntza gaitasuna

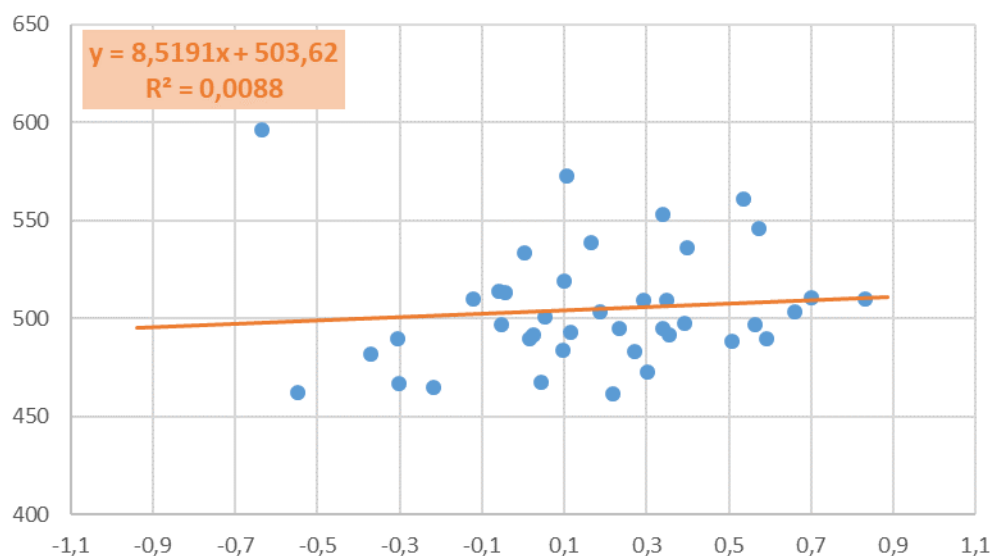

Gaztelaniazko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 178,45 puntukoa da.

R ² determinazio koefizientea	0,4031
Bariantza esplikatuen % $100 \cdot R^2$	40,31
Gradiente	53,258 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,635

Iturria: Ebaluazio Atala

246. grafikoa eta taula: Erregresioa: Ikastetxeko ISEK - Euskarazko hizkuntza gaitasuna

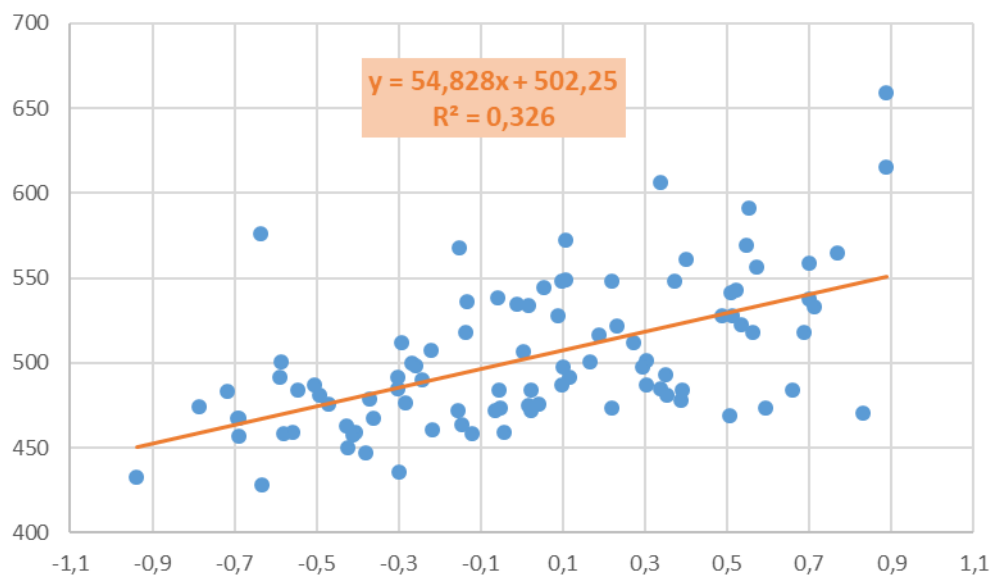
Euskarazko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 182,94 puntukoa da.

R ² determinazio koefizientea	0,0088
Bariantza esplikatuen % 100*R ²	0,88
Gradiente	8,5191 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,094

Emaizak ISEKaren arabera zuzendu dira (itxarondako puntuazioaren gaineko batez besteko aldea) eta ikastetxearen titulartasunaren eta hizkuntza ereduaren arabera taldekatu dira.

Iturria: Ebaluazio Atala

247. grafikoa eta taula: Erregresioa: Ikastetxeko ISEK - Matematika gaitasuna

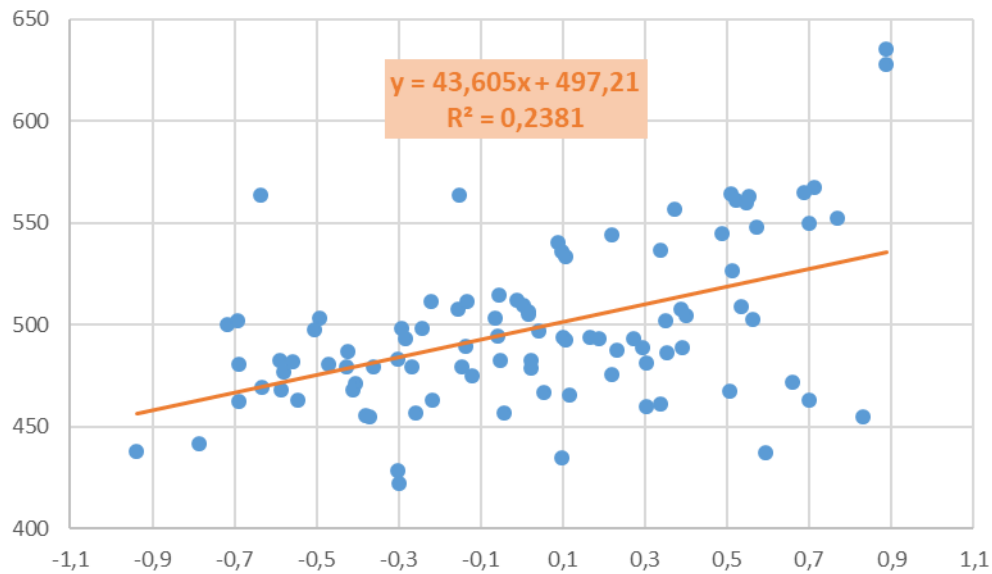

Matematika gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 237,25 puntukoa da.

R ² determinazio koefizientea	0,326
Bariantza esplikatuen % 100*R ²	32,60
Gradiente	54,828 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,571

Iturria: Ebaluazio Atala

248. grafikoa eta taula: Erregresioa: Ikastetxeko ISEK - Zientzia-gaitasuna

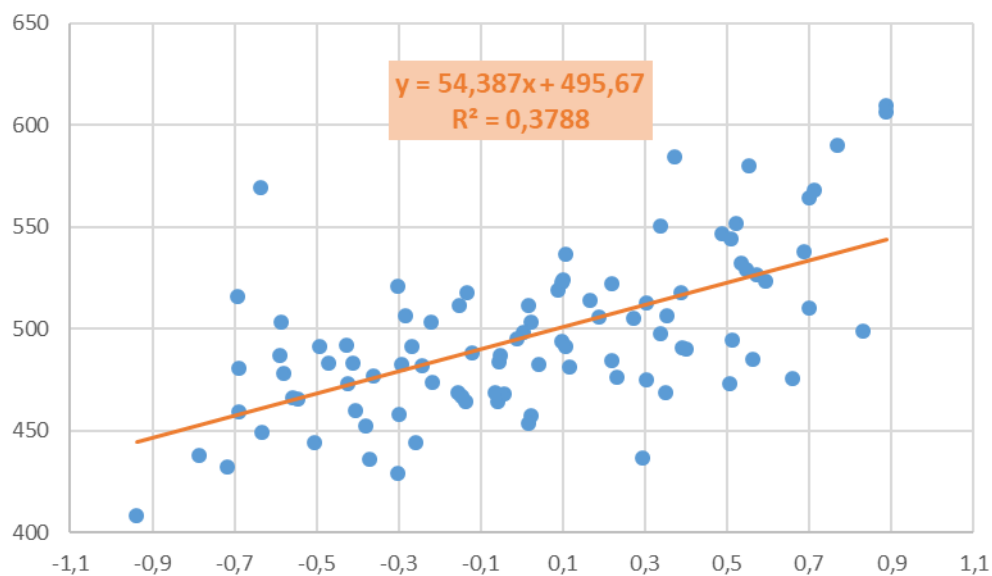

Zientzia gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 197,48 puntukoa da.

R ² determinazio koefizientea	0,2381
Bariantza esplikatuen % 100*R ²	23,81
Gradiente	43,605 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,488

Iturria: Ebaluazio Atala

249. grafikoa eta taula: Erregresioa: Ikastetxeko ISEK - Ingeleseko hizkuntza gaitasuna

Ingeleseko hizkuntza gaitasunean, ikastetxeen batez besteko puntuazio normalizatuen arteko alderik handiena 216,45 puntukoa da.

R ² determinazio koefizientea	0,3788
Bariantza esplikatua % $100 \cdot R^2$	37,88
Gradiente	54,387 puntu/ISEK unitate
R korrelazio koefizientea	0,615

Iturria: Ebaluazio Atala

5.4. Hezkuntza sistemaren emaitza konparatiboak

Kapitulu hau bukatzeko, hezkuntza sisteman bereziki garrantzitsuak diren zenbait elementu konparatibo eskainiko ditugu, aurreko txostenetan egin izan den moduan.

- **Egokitasun tasa**

Egokitasun tasak adierazten du zenbat ikaslek egiten duten aurrera erritmo egokian derrigorrezko eskolatze aldian, adinaren arabera dagokien maila eginez.

Egokitasun tasek behera egiten dute ikasleak adinean gora doazen heinean. Espainian, 2022-2023 ikasturtean, 10 urteko haurren artean tasa % 91,7koa da. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapari dagozkion adinei erreparatuz gero, 12 urteko ikasleen % 88,4 etapa horretako 1. mailan zeuden, 14 urtekoen % 78,1, aldiz, 3. mailan, eta 15 urtekoen % 75,4, aldiz, 4. mailan.

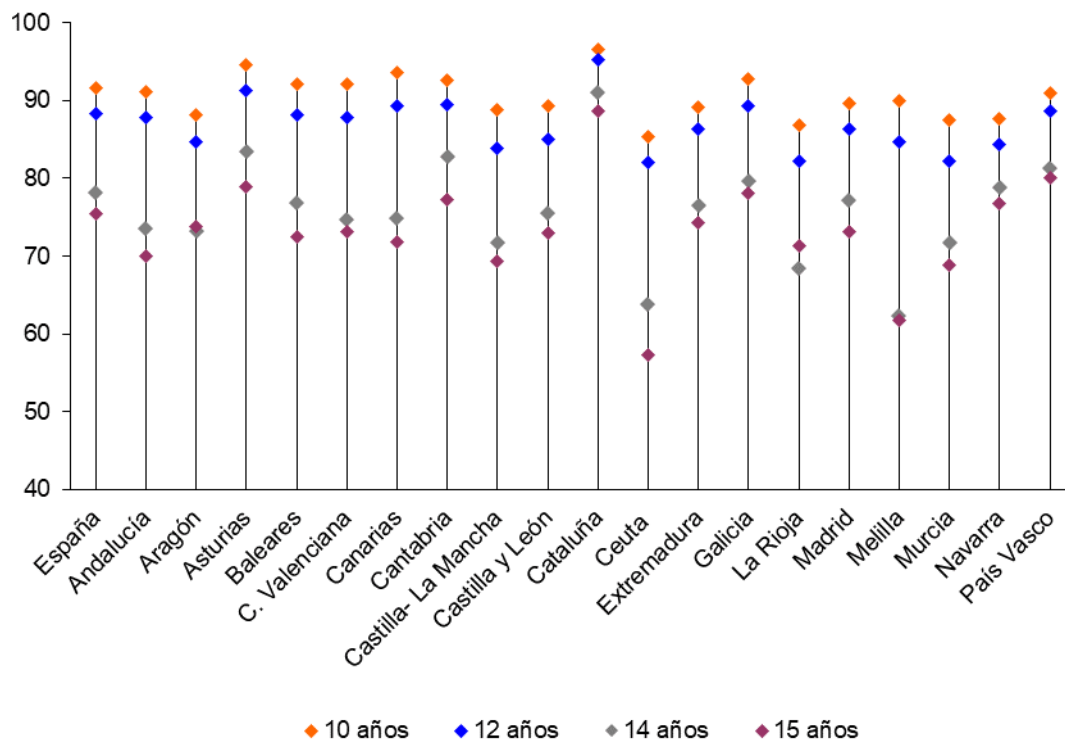
Autonomia erkidegoetan, 12 urtekoen egokitasun tasak (teorikoki Lehen Hezkuntza bukatuta beharko lukete) altuagoak dira Katalunian (% 95,3), Asturiasen (% 91,3) eta Galizian (% 89,4). Orobat, 15 urterekin (teorikoki DBHko laugarren eta azken mailan beharko lukete) egoera oso antzekoa da: tasa altuenak Katalunian (% 88,7), EAEn (% 80,0), Kantabrian (% 78,7), Asturiasen (% 79,9) eta Galizian (% 78,1) daude.

305. taula: Egokitasun tasa 10, 12, 14, eta 15 urteko ikasleetan. Espainia eta Nafarroa. 2022-2023

	10 urte	12 urte	14 urte	15 urte
Espainia	91,7	88,4	78,1	75,4
Nafarroa	87,7	84,4	78,8	76,8

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

250. grafikoa: Egokitasun tasa 10, 12, 14, eta 15 urteko ikasleetan, autonomia erkidego eta hiri autonomoen arabera. 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

45.
eranski
na

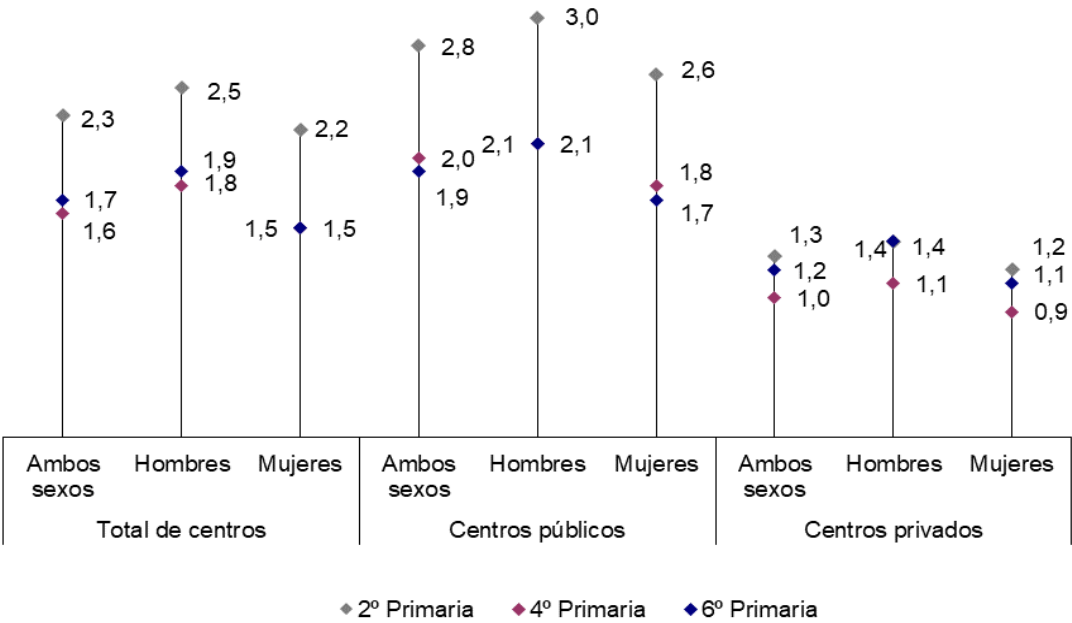
• Errepikapen tasa

Derrigorrezko irakaskuntzetan maila errepikatzen duten ikasleen ehunekoa adierazten du errepikapen tasak. 15 urtekoen artean errepikapenen ehunekorik txikienetakoa duten erkidegoa da Nafarroa.

Espainian emakumeek gizonek baino gutxiago errepikatzen dute derrigorrezko irakaskuntza osoan, eta bestalde, DBHko tasak Lehen Hezkuntzakoak baino nabarmen handiagoak dira. Lehen Hezkuntzan gertatzen den bezala, DBHn gizonezkoen errepikapen ehunekoa emakumezkoena baino handiagoa da ia autonomia erkidego eta maila guztietan.

2022-2023 ikasturtean, derrigorrezko irakaskuntzan errepikatzen duten ikasleen ehunekorik handiena DBHko 1. mailan zegoen. Titulartasun publikoko ikastetxeetan ikastetxe pribatuetan baino errepikapen ehuneko handiagoa dago, eta fenomeno hori nabarmenagoa da DBHn.

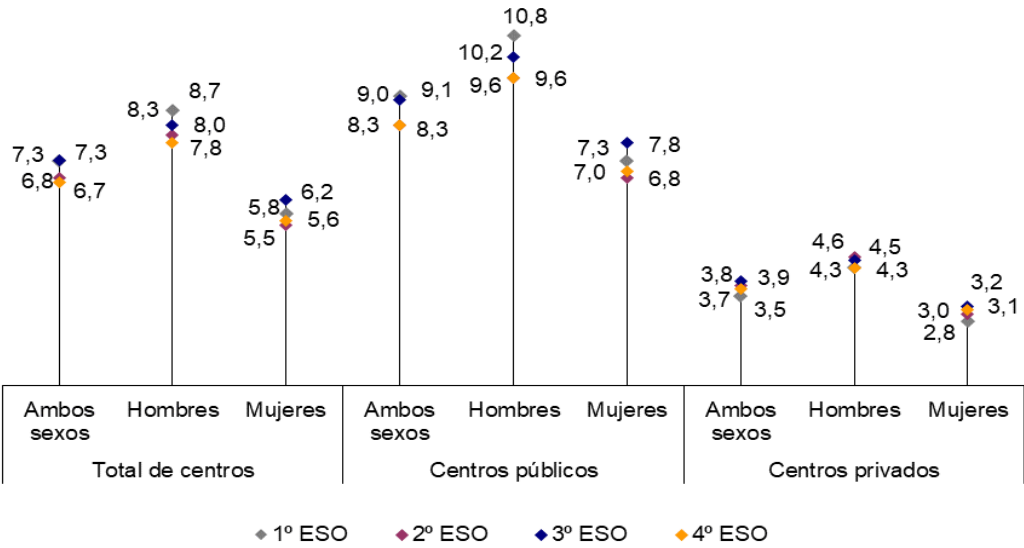
251. grafikoa: Lehen Hezkuntzan errepikatu duten ikasleen ehunekoa, sexuaren eta titulartasunaren arabera. Herrialdea: Espainia 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

46.
eranski
na

252. grafikoa: Errepikatu duten ikasleen ehunekoa DBHn, sexuaren eta titulartasunaren arabera. Herrialdea: Espainia 2022-2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

46.
eranski
na

Lehen Hezkuntzan, autonomia erkidego gehienetan joera bera dago: lehenengo mailan dago errepikatzen duten ikasleen ehunekorik handiena. Ia erkidego guztietan eta ziklo guztietan, gizonen errepikapen ehunekoa emakumeena baino handiagoa da.

Autonomia erkidegoaren arabera, Lehen Hezkuntzan, 2009-2023 aldian ikusten ahal da errepikapenen ehunekoak txikitu egin direla erkidego gehienetan, bereziki 4. eta 6. mailetan.

DBHn, ia autonomia erkidego guztietan, errepikapen-tasa handienak 1. eta 3. mailetan daude. Lehen Hezkuntzan gertatzen den bezala, DBHn gizonezkoen errepikapenaren ehunekoa emakumezkoena baino handiagoa da ia autonomia-erkidego eta maila guztietan.

Nafarroako ehunekoak estatuko batezbestekoak baino txikiagoak dira, Lehen Hezkuntzako 2. mailako emakumeenak izan ezik.

306. taula: Errepikatu duten ikasleen ehunekoa Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan. Espainia eta Nafarroa. 2022-2023

	Lehen Hezkuntza									Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza											
	2. maila			4. maila			6. maila			1. maila			2. maila			3. maila			4. maila		
	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak
Espainia	2,3	2,5	2,2	1,6	1,8	1,5	1,7	1,9	1,5	7,3	8,7	5,8	6,8	8,0	5,5	7,3	8,3	6,2	6,7	7,8	5,6
Nafarroa	2,3	2,3	2,3	1,1	1,3	0,8	1,0	1,3	0,7	5,5	6,7	4,2	5,4	6,5	4,1	6,5	7,9	5,1	5,0	5,6	4,5

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Datuak zehatzago hurrengo eranskinean.

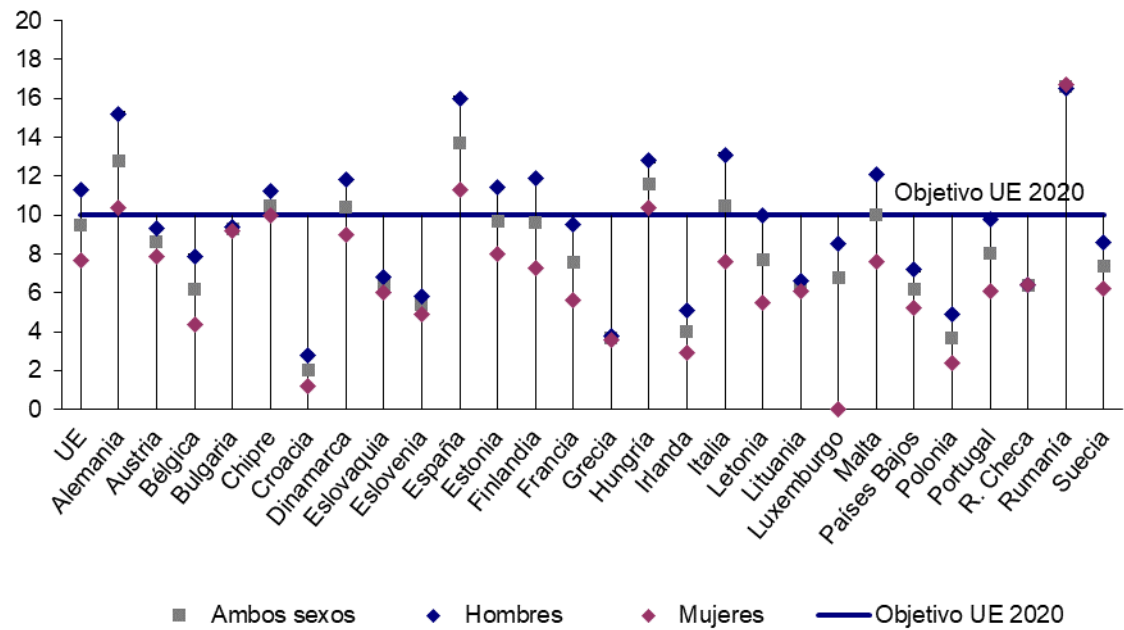
47.
eranski
na

- Eskola uzte goiztiarraren tasa**

Eskola uzte goiztiarraren tasa honela zehazten da: hezkuntza goiz utzi duten 18 eta 24 urte arteko pertsonen ehunekoa; hau da, adin horretan gehienez derrigorrezko hezkuntza duten pertsonen ehunekoa.

Eskola uzte goiztiarraren tasa funtsezko adierazle bat da; horregatik, 2020rako % 10era arte jaitea planteatu zen Europar Batasunean. Europar Batasuneko egungo batezbestekoa % 9,5 da; emakumezkoena % 7,7 eta gizonezkoena % 11,3. Errumaniakoa (% 16,6) da batez bestekorik handiena, Espainiakoarekin (% 13,7) eta Alemaniakoarekin (% 12,8) batera; eskola uzte goiztiarraren % 6ko batezbestekoaren behetik daude, berriz, Kroazia (% 2,0), Grezia eta Polonia (biak % 3,7), Irlanda (% 4,0) eta Eslovenia (% 5,4).

253. grafikoa: Hezkuntza eta prestakuntza goiz utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa, sexuaren arabera, Europar Batasuneko herrialdeetan. 2023

Iturria: Eurostat

48.
eranski
na

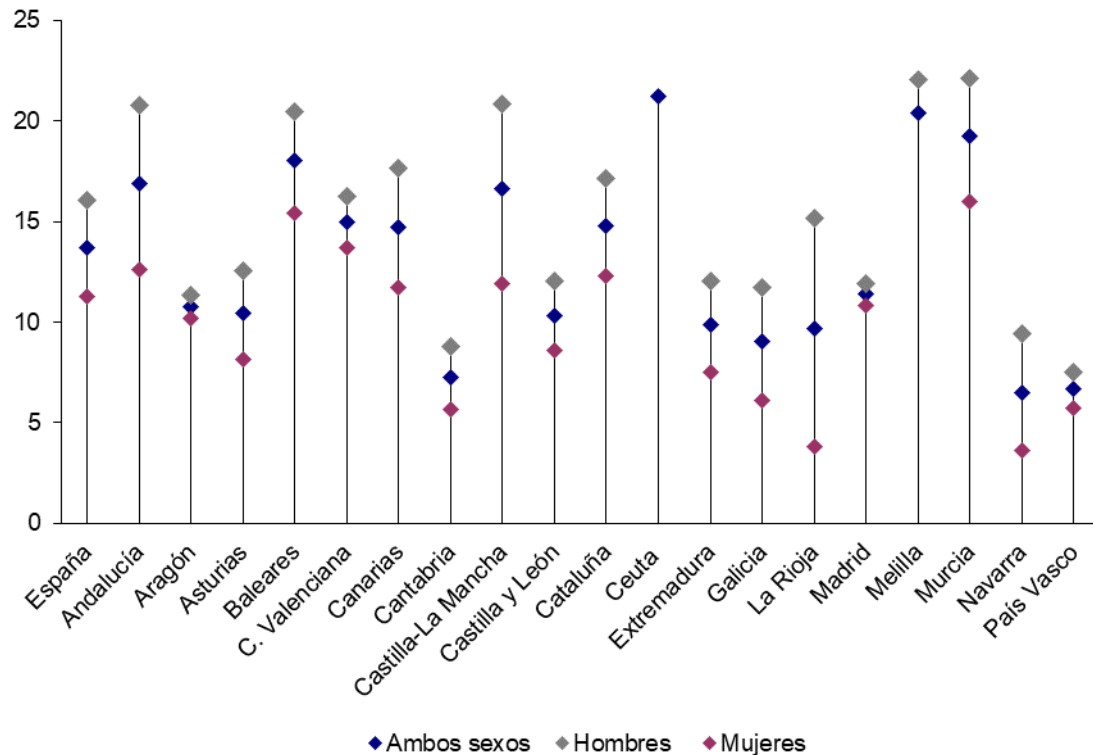
Espanian, 18-24 urteko herritarren eskola uzte goiztiarraren tasa % 16,0koa da gizonezkoetan, eta % 11,3koa emakumezkoetan. Tasarik altuenak Ceutari (% 21,2) eta Melillari (% 20,4) dagozkie, eta autonomia-erkidegoen artean, indize altuenak Murtzian (% 19,2), Balearretan (% 18,0) eta Gaztela-Mantxan (% 16,6) daude. % 10etik beherako mailak Nafarroan (% 6,5), Euskal Autonomia Erkidegoan (% 6,7), Kantabrian (% 7,3), Galizian (% 9,1), Errioxan (% 9,7) eta Extremaduran (% 9,9) daude

307. taula: Hezkuntza eta prestakuntza goiz utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa, sexuaren arabera. Espainia eta Nafarroa. 2023

	Guztira	Gizonezkoak	Emakumezkoak
Espainia	13,7	16,0	11,3
Nafarroa	6,5	9,4	3,7

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa, EInen Biztanleria aktiboaren inkestaren ustiapena

254. grafikoa: Espainian hezkuntza eta prestakuntza goiz utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa, sexuaren arabera. 2023

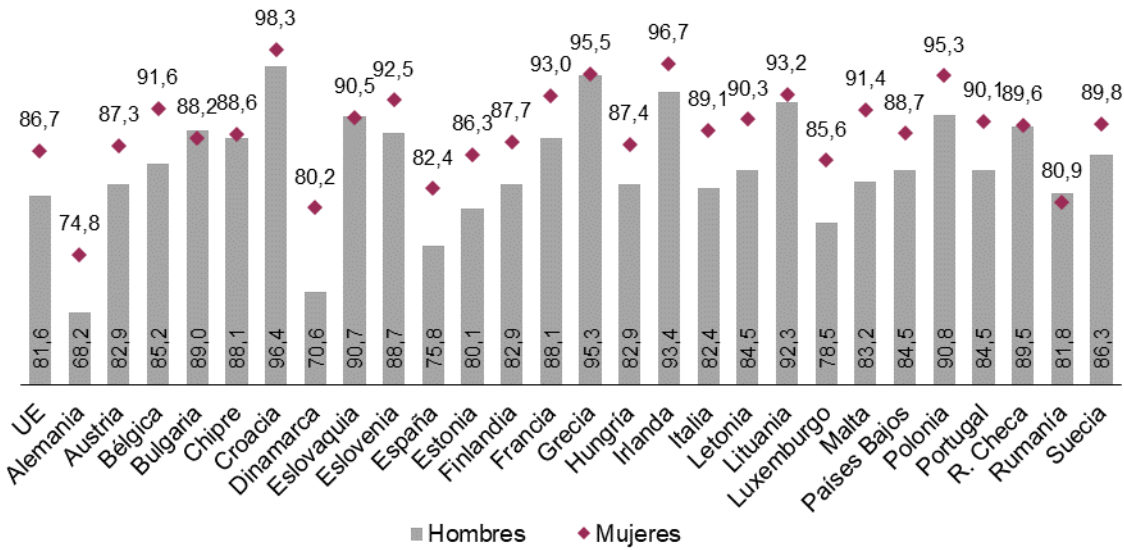
Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa, EInen Biztanleria aktiboaren inkestaren ustiapena

49.
eranski
na

- DBHko graduatze tasa**

Nazioarteko hezkuntza adierazle garrantzitsuenetako bat Bigarren Hezkuntzako 2. etapa zenbat pertsonak gainditzen duten adierazten duena da. Hala, 20 eta 24 urte bitarteko EBko gazteen artean ehunekoa % 86,7koa da emakumeetan eta % 81,6oa gizonetan. Kroazia, Irlanda, Grezia eta Polonia dituzten balio altuengatik nabarmentzen dira. Espainia, berriz, konparatiboki oso maila baxuan dago: emakumeetan % 82,4koa da tasa, eta % 75,8koa gizonezkoetan.

255. grafikoa: 20 eta 24 urte bitarteko biztanleen artean gutxienez DBHko 2. etapa bukatu dutenak, EBn. 2023

Iturria: Eurostat

50.
eranski
na

Bestalde, DBHko graduatze tasa gordina honela zehazten da: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan gradua lortu duten pertsonen kopurua, adina edozein dela ere, irakaskuntza horretako azken ikasmailari ekiteko “adin teorikoa” duen biztanleriaren aldean.

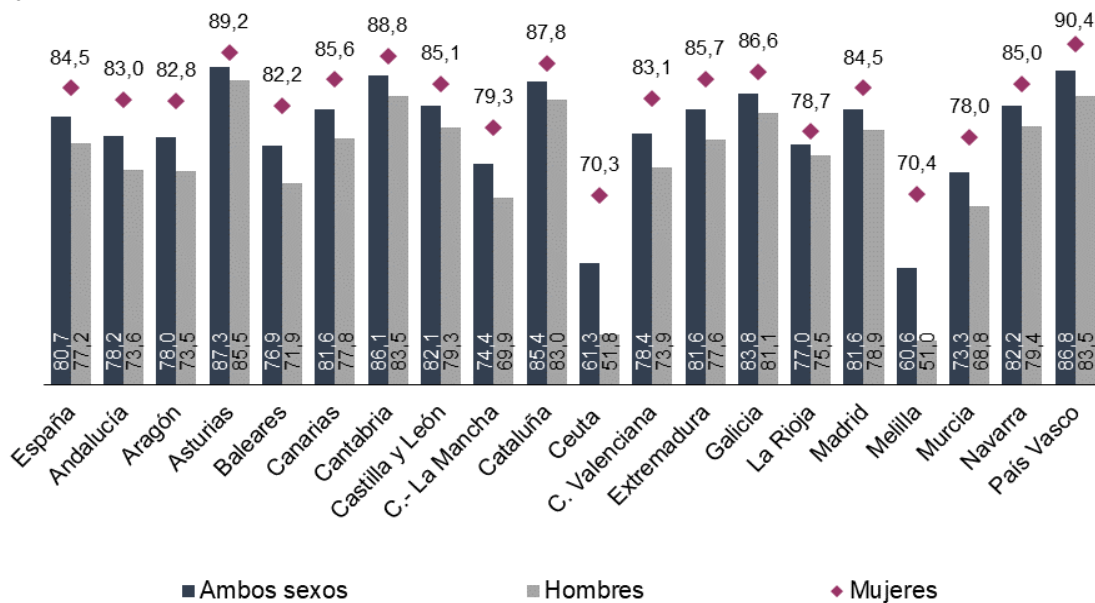
2021-2022 ikasturtean DBHko graduatze tasa gordin altuenak Asturiasekoa (% 87,3) EAEkoa (% 86,8) eta Kantabriakoa (% 86,1) izan ziren. % 70etik behera geratzen diren bakarrak Melilla eta Ceuta dira, eta % 80tik behera Andaluzia, Aragoi, Balear Uharteak, Gaztela-Mantxa, Valentziako Erk. eta Errioxa.

308. taula: DBHko graduatu tasa gordina, sexuaren arabera. Espainia eta Nafarroa. 2021-2022

	Guztira	Gizonezkoak	Emakumezkoak
Espainia	80,7	77,2	84,5
Nafarroa	82,2	79,4	85,0

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

256. grafikoa: DBHko graduatu tasa gordina, autonomia erkidego, hiri autonomo eta sexuaren arabera. 2021-2022

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

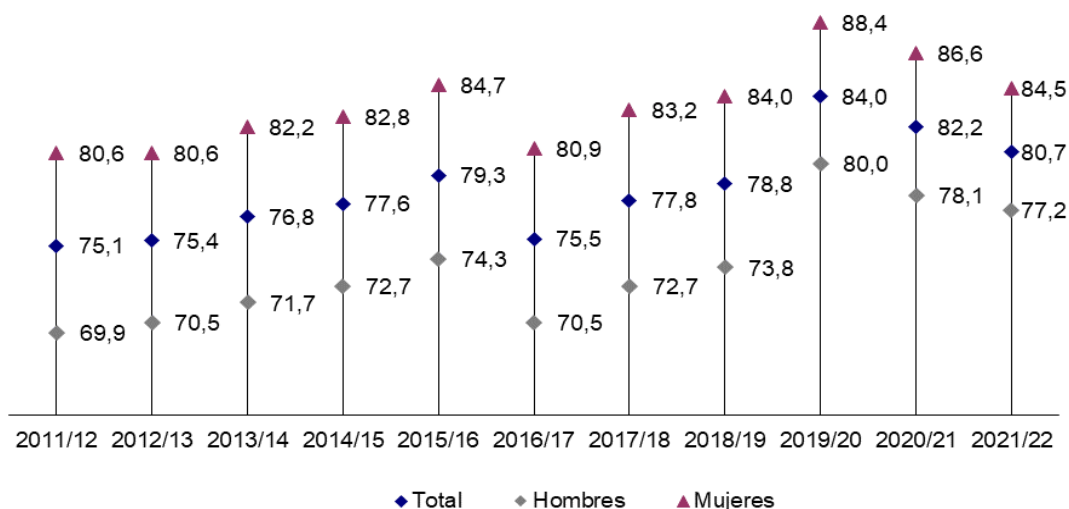
51.
eranski
na

Derrigorrezko eskolatzea arrakastaz osatzeari dagokionez, emakumezkoak gehiago dira gizonezkoak baino, oraindik ere.

Datu horiek agerian uzten dute gizonezkoen titulazio tasa hobetzeko hezkuntza politikak abian jarri behar direla, gaur egun eskola porrotak duen profila maskulinoagoa da eta.

Bestalde, aurreko ikasturtean baino ia bi puntu gutxiago lortu dira.

257. grafikoa: DBHn gradua erdiesten duen biztanleria tasa gordinaren bilakaera. Espainia

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Datuak zehatzago hurrengo eranskinean.

52.
eranski
na

• **Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako graduatze tasa**

Bigarren hezkuntzako bigarren etapako graduatze tasa gordina honela zehazten da: bigarren hezkuntzako bigarren etapako ikasketetan gradua lortu duten pertsonen kopurua, irakaskuntza horietako azken ikasmailari ekiteko adin teorikoa duen biztanleriaren aldean.

Adierazle horrek bi irakaskuntza mota hartzen ditu kontuan: Batxilergoa eta Erdi Mailako Lanbide Heziketa, batxiler eta teknikari tituluak ematen dituztenak, hurrenez hurren. Bi ikasketa horiek bukatzeko adin teorikoa 18 urtekoa da.

Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako graduatze tasak koherenteak dira matrikulari dagokionez adierazitako egoerarekin.

309. taula: Lanbide Heziketako heziketa zikloetan matrikulatutako ikasleak, lanbide arloaren, sexuaren eta sartzeko moduaren arabera. 2022-2023

	Oinarrizko LH		Erdi maila			Goi mailako zikloa		
	Guztira	Emakumeak (%)	Guztira	Emakumeak (%)	Sarrera probaren bidez sartzen direnen %	Guztizkoa	Emakumeak (%)	Sarrera probaren bidez sartzen direnen %
Guztizkoa	78.674	30,1	436.438	45,8	4,5	565.851	49,4	4,4
Gorputz eta Kirol Jarduerak	600	15,2	18.623	20,9	4,0	29.223	21,0	3,9
Administrazioa eta Kudeaketa	12.726	51,4	56.664	57,9	3,8	73.062	61,7	4,5
Nekazaritza	4.915	20,0	8.104	21,3	5,2	9.466	28,7	6,2
Arte Grafikoak	899	47,5	3.524	45,6	5,4	2.732	57,2	1,1
Arteak eta Artisautza						113	53,1	
Merkataritza eta Marketina	4.847	52,9	18.741	49,1	5,1	44.825	48,8	4,2
Eraikuntza eta Obra Zibila	729	8,0	1.573	29,2	5,0	4.846	36,4	4,0
Elektrizitatea eta Elektronika	9.786	3,5	28.762	3,6	4,3	26.538	6,3	4,4
Energia eta Ura			375	7,5	7,9	4.196	10,3	3,5
Fabrikazio Mekanikoa	5.015	3,4	12.380	3,7	5,4	9.440	10,0	2,8
Ostalaritza eta Turismoa	6.721	43,3	15.501	40,9	5,4	20.624	56,0	5,6
Irudi Pertsonala	7.379	81,4	18.754	87,6	5,2	9.780	93,2	4,2

Irudia eta Soinua			4.499	26,9	6,6	20.833	35,2	3,4
Elikagaien Industriak	614	32,4	4.727	59,3	5,1	2.676	52,5	6,0
Erauzketa Industriak			226	15,5	7,8			.
Informatika eta Komunikazioak	13.688	17,1	47.972	8,5	4,5	83.240	15,1	4,3
Instalazioa eta Mantentze-lanak	757	3,3	12.765	2,5	4,9	11.265	4,4	3,9
Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxoak	1.655	9,1	2.835	12,9	4,8	1.201	24,9	5,5
Itsasoa eta arrantza	34	8,8	1.626	7,7	7,8	1.900	9,4	7,0
Kimika			3.744	57,4	4,2	7.778	57,2	4,8
Osasuna			116.083	76,9	4,1	103.449	76,9	4,7
Segurtasuna eta ingurumena			1.739	9,4	4,8	8.160	42,3	4,7
Gizarte eta Kultur Zerbitzuak eta Komunitatearentzako Zerbitzuak	651	56,1	25.915	87,3	3,4	74.247	86,6	4,6
Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza	506	60,1	1.898	77,8	4,8	2.157	81,2	3,5
Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak	7.073	2,8	29.337	3,8	6,2	14.026	4,9	4,5
Beira eta Zeramika	79	39,2	71	33,8	2,5	74	45,9	7,7
Banatu gabea								

Iturria: Lanbide Heziketako ikasleei buruzko estatistika Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioioko Estatistikako eta Ikasketetako Zuzendariordetza Nagusia.

310. taula: Modalitate dualeko heziketa zikloetako ikasleen portzentajezko banaketa, sexuaren eta autonomia erkidegoaren arabera. 2022-2023

	Oinarrizko LH			Erdi mailako zikloa			Goi mailako zikloa		
	Guztira	Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Guztizkoa	Giz.	Emak.
España	1,6	77,8	22,2	22,6	63,6	36,4	37,4	58,7	41,3
Andalucía	3,6	74,4	25,6	26,6	57,6	42,4	30,8	46,7	53,3
Aragón				9,1	70,4	29,6	51,3	89,5	10,5
Asturias				51,4	55,6	44,4	100,0	60,0	40,0
Baleares				31,9	70,0	30,0	53,3	69,0	31,0
Canarias				11,8	42,3	57,7	29,6	51,1	48,9
Cantabria				12,9	93,3	6,7	55,2	78,1	21,9

Castilla y León	3,4	66,7	33,3	24,1	81,9	18,1	47,0	79,4	20,6
C.- La Mancha	26,0	81,1	18,9	106,2	62,7	37,3	103,8	50,2	49,8
Cataluña				14,5	66,7	33,3	31,0	62,6	37,4
Ceuta				0,0					
C. Valenciana	0,6	81,8	18,2	23,1	53,8	46,2	27,8	42,5	57,5
Extremadura				1,4	42,9	57,1	14,6	67,7	32,3
Galicia	3,0	82,4	17,6	25,0	67,3	32,7	49,7	70,3	29,7
Madrid	0,6	90,6	9,4	33,3	68,0	32,0	46,8	57,2	42,8
Melilla				0,0					
Murcia	1,3	50,0	50,0	22,5	72,0	28,0	57,5	59,3	40,7
Navarra				16,9	81,8	18,2	39,6	66,1	33,9
País Vasco	0,3	100,0	0,0	15,6	74,1	25,9	76,4	74,4	25,6
La Rioja				9,3	100,0	0,0	39,3	90,1	9,9

* Eskuragarri dauden azken datuak ematen dira.

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia.

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

311. taula: Modalitate dualeko heziketa zikloetako ikasleen portzentajezko banaketa, autonomia erkidegoaren eta titulartasunaren arabera. 2022-2023

	Guztira		Oinarrizko LH		Erdi mailako zikloa		Goi mailako zikloa	
	Publikoa	Pribatua	Publikoa	Pribatua	Publikoa	Pribatua	Publikoa	Pribatua
España	75,5	24,5	68,4	31,6	76,9	23,1	74,9	25,1
Andalucía	65,0	35,0	66,5	33,5	60,6	39,4	67,9	32,1
Aragón	50,7	49,3			81,5	18,5	43,9	56,1
Asturias	62,9	37,1			54,5	45,5	66,7	33,3
Baleares	63,8	36,2			81,4	18,6	48,4	51,6
Canarias	100,0	0,0			100,0	0,0	100,0	0,0
Cantabria	84,5	15,5			68,2	31,8	88,3	11,7
Castilla y León	54,4	45,6	0,0	100,0	52,0	48,0	58,2	41,8
C.- La Mancha	70,3	29,7	38,2	61,8	52,1	47,9	86,6	13,4
Cataluña	76,9	23,1			80,1	19,9	75,6	24,4
Ceuta	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0
C. Valenciana	60,4	39,6	76,9	23,1	53,7	46,3	64,7	35,3
Extremadura	91,6	8,4	97,0	3,0	89,5	10,5	92,7	7,3
Galicia	96,6	3,4	100,0	0,0	94,7	5,3	97,5	2,5
Madrid	85,8	14,2			98,9	1,1	79,4	20,6
Melilla	100,0	0,0					100,0	0,0
Murcia	70,1	29,9	7,7	92,3	70,8	29,2	72,2	27,8
Navarra	83,6	16,4			93,1	6,9	75,3	24,7
País Vasco	56,5	43,5	25,0	75,0	62,8	37,2	55,4	44,6
La Rioja	74,1	25,9	100,0	0,0	100,0	0,0	63,3	36,7

* Eskuragarri dauden azken datuak ematen dira.

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia.

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen estatistika

Nafarroako Batxilergoko graduatze-tasa (% 55,7) autonomia-erkidegoen multzoaren berdina (% 55,7) da. Tasa altuenak EAEkoa (% 67,6) eta Madrilgoa (% 63,7) dira. Nafarroako Lanbide Heziketako graduatze-tasa (% 25,5) Espainiako batezbestekoa baino zertxobait baxuagoa da (% 26,4). Tasa altuenak Katalunian (% 31,6) eta Kantabrian (% 31,5) daude.

312. taula: Bigarren Hezkuntzako bigarren etapan (Batzilergoan eta Erdi Mailako Lanbide Heziketan) graduatzen direnen tasa gordina, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2021-2022

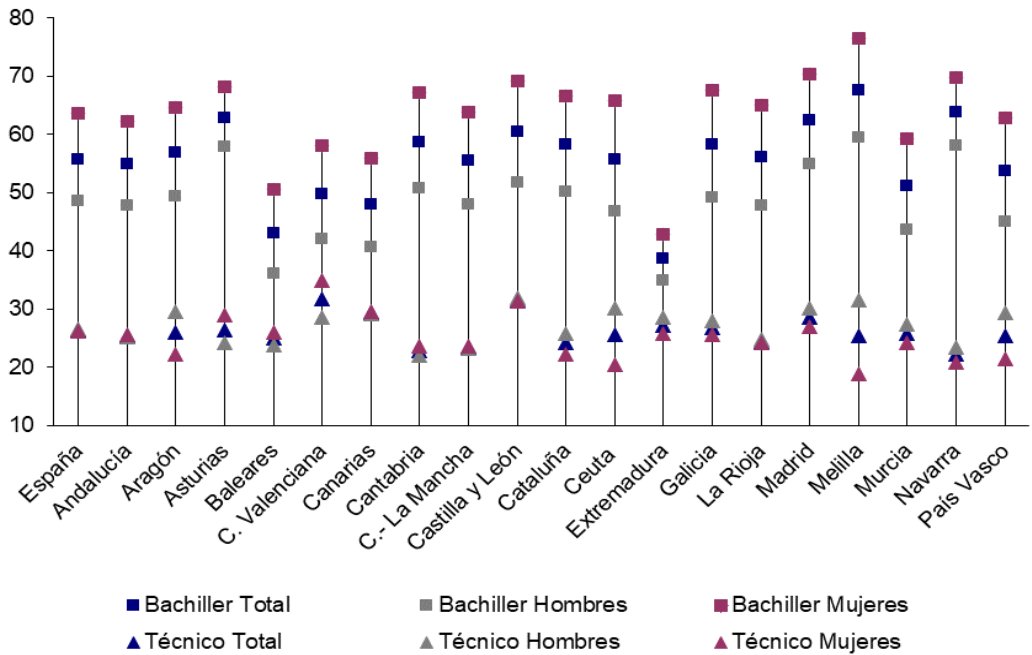
	Batzilergoa				Teknikoa			
	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Aldea	Guztizkoa	Giz.	Emak.	Aldea
Espainia	55,7	48,5	63,5	15,0	26,4	26,5	26,2	0,3
Nafarroa	55,7	46,7	65,8	19,1	25,5	30,1	20,4	9,7

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

Autonomia-erkidego guztiak kontuan hartuta, Batxilergo gradua lortzen duten emakumezkoen eta gizonezkoen arteko aldea % 15,0koa da (adin teorikoa duten gizonezkoen % 48,5ek lortzen dute gradua, eta emakumezkoen % 63,5ek). Nafarroan aldea 19,1ekoa da: gizonen graduatze tasa % 46,7 da eta emakumeena % 65,8.

Lanbide Heziketako Erdi Mailako ikasketei dagokienez, datu orokorrek % 0,3ko alde txikia erakusten duten gizonezkoen alde. Nafarroan gizonezkoen aldeko alde hori % 9,7koa da (gizonezkoen % 30,1ek eta emakumezkoen % 20,4k lortzen dituzte erdi mailako tituluak).

258. grafikoa: Bigarren Hezkuntzako bigarren etapan (Batzilergoan eta Erdi Mailako Lanbide Heziketan) graduatzen direnen tasa gordina, autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean, eta sexuaren arabera. 2021-2022

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

313. taula: Ikasten eta lan egiten ez duten 15 eta 29 urte bitarteko biztanleen ehunekoa, sexuaren, autonomia erkidegoaren eta prestakuntza mailaren arabera. 2023

	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherakoa			Bigarren Hezkuntzako bigarren etapa eta goi mailako hezkuntza.		
	Guztizkoa	Gizonezkoak	Emakumezkoak	Guztira	Gizonezkoak	Emakumezkoak
España	16,5	15,9	17,3	9,6	9,7	9,4
Andalucía	21,2	22,1	20,0	10,9	11,4	10,4
Aragón	14,6	12,7	16,9	7,4	8,7	6,2
Asturias	16,3	15,0	17,8	12,8	11,1	14,5
Baleares	16,8	13,3	21,1	14,1	18,0	10,4
Canarias	19,5	20,6	18,2	10,5	12,0	9,2
Cantabria	9,0	5,4	13,0	8,1	5,3	10,9
Castilla y León	14,7	13,4	16,3	8,7	7,7	9,6
C-La Mancha	15,2	14,5	16,1	8,5	8,5	8,6
Cataluña	16,3	15,4	17,5	10,4	11,0	10,0
C. Valenciana	15,7	14,4	17,2	8,4	7,1	9,6
Extremadura	15,1	13,6	17,1	11,0	9,8	12,2
Galicia	11,5	11,9	11,1	8,8	9,1	8,6
Madrid	14,5	14,1	14,9	7,8	7,3	8,3
Murcia	19,7	15,8	25,0	10,4	13,5	7,5
Navarra	11,6	9,2	14,6	9,6	10,6	8,7
País Vasco	8,2	7,2	9,4	8,0	7,8	8,1
La Rioja	12,4	11,2	14,1	9,9	10,4	9,5
Ceuta y Melilla	22,6	22,4	22,7	10,9	11,6	10,3

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. EInen Biztanleria aktiboaren inkestako hezkuntza aldagaien ustiapena.

- **Lanbide Heziketako tituludunen laneratze tasa**

Lanbide Heziketako tituludunen laneratze tasa ikasketa mailarekin batera igotzen da. Baliagarri dauden azken datuak 2020-2021ekoak dira.

Lanbide arloen arteko diferentziak handiak dira, eta aldatu egiten dira.

314. taula: Espainiako Lanbide Heziketako tituludunen laneratze tasa, lanbide arloaren arabera, 2020-2021

	Oinarrizko LH	Erdi mailako heziketa zikloa	Goi mailako heziketa zikloa
Guztizkoa	2,1	11,9	18,7
Gorputz eta Kirol Jarduerak		7,9	16,2
Administrazioa eta Kudeaketa	1,4	9,7	19,2

Nekazaritza	2,4	11,1	17,4
Arte Grafikoak		5,0	15,0
Merkataritza eta Marketina	2,2	10,6	21,2
Eraikuntza eta Obra Zibila			17,1
Elektrizitatea eta Elektronika	2,6	9,1	18,3
Energia eta Ura		41,8	15,0
Fabrikazio Mekanikoa	3,1	12,2	26,1
Ostalaritza eta Turismoa	2,2	14,1	18,0
Irudi Pertsonala	1,1	7,6	14,6
Irudia eta Soinua		4,6	10,7
Elikagaien Industriak		13,6	24,7
Erauzketa Industriak		33,8	
Informatika eta komunikazioak	1,8	5,6	15,8
Instalazioa eta Mantentze-lanak		15,7	26,7
Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxoak	2,1	15,2	
Itsasoa eta arrantza		12,0	15,9
Kimika		12,0	25,6
Osasuna		17,7	19,1
Segurtasuna eta Ingurumena		16,9	17,6
Gizarte eta Kultur Zerbitzuak eta Komunitatearentzako Zerbitzuak		9,6	19,7
Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak	2,7	11,9	23,4

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

54.
eranski
na

Autonomia-erkidegoetara etorrira, Oinarritzko Lanbide Heziketako tituludunen laneratze-tasa oso baxua da. Tasarik altuenak Kantabriakoa (%3,8), Gaztela-Mantxakoa (% 3,3) eta Murtziakoa (% 2,7) dira, eta baxuenak Galiziakoa (% 1,2) eta Valentziako Erkidegokoa (% 1,4).

Erdi mailako tituludunak direla-eta, laneratze-tasa altuenak Murtziakoa (% 18,5) eta Ceuta eta Melillakoa (biak % 16,1) dira, eta baxuenak Errioxakoa (% 7,5) eta Balearretakoa (% 8,1).

Goi mailako tituludunei dagokienez, laneratze-tasarik altuena Kataluniakoa da (% 30,6), eta ondoren Ceuta eta Melilla (biak % 21,6) daude. Baxuenak Errioxakoa (% 7,5) eta Extremadurakoa (% 10,2) dira.

315. taula: Lanbide Heziketako tituludunen laneratze tasa, autonomia erkidegoaren arabera, 2020-2021

	Oinarritzko LH	Erdi mailako heziketa zikloa	Goi mailako heziketa zikloa
España	2,1	11,9	18,7
Andalucía	2,6	9,3	12,5
Aragón	2,4	12,8	19,1
Asturias		13,0	11,3
Baleares	2,1	8,1	16,5
Canarias		9,6	12,3
Cantabria	3,8	11,6	17,1

Castilla y León	2,1	11,6	14,3
Castilla- La Mancha	3,3	12,8	14,6
Cataluña		14,1	30,6
Ceuta		16,1	21,6
C. Valenciana	1,4	10,6	19,4
Extremadura	2,5	8,9	10,2
Galicia	1,2	10,8	12,0
Madrid	2,6	15,5	20,0
Melilla		16,1	21,6
Murcia	2,7	18,5	18,5
Navarra		10,8	10,8
País Vasco	1,6	11,8	11,8
La Rioja		7,5	7,5

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Estatistikaren eta Azterlanen Zuzendariordetza Nagusia

- **Goi mailako hezkuntza maila duten 30-34 urteko biztanleak**

Lan munduan sartutako biztanle gazteenen goi mailako hezkuntza maila da lehen azaldutako fenomenoaren ondorioetako bat.

316. taula: EBn goi mailako hezkuntza duten 30 eta 34 urte arteko biztanleen ehunekoa, sexuaren arabera. 2023

	Guztira	Gizonezkoak	Emakumezkoak
UE	43,9	38,5	49,4
Alemania	41,0	39,8	42,3
Austria	44,0	39,7	48,6
Bélgica	50,2	41,9	58,5
Bulgaria	35,0	27,7	42,7
Chipre	66,1	58,0	73,6
Croacia	38,9	31,6	46,6
Dinamarca	52,7	45,0	60,6
Eslovaquia	41,1	30,9	51,6
Eslovenia	40,0	28,8	53,1
España	50,6	45,1	56,2
Estonia	47,3	33,7	62,0
Finlandia	43,1	36,5	49,8
Francia	51,5	47,2	55,6
Grecia	45,1	38,5	51,8
Hungría	32,2	26,1	38,7
Irlanda	63,7	61,7	65,6
Italia	29,2	22,4	36,3
Letonia	47,4	36,2	59,1
Lituania	59,5	49,0	71,0
Luxemburgo	61,9	59,3	64,7
Malta	43,4	39,9	47,7
Países Bajos	54,3	49,8	59,0
Polonia	49,2	39,4	59,6

Portugal	39,2	31,3	46,9
R. Checa	34,9	28,5	42,4
Rumanía	22,8	18,6	27,1
Suecia	58,0	51,8	64,6

Iturria: Eurostat

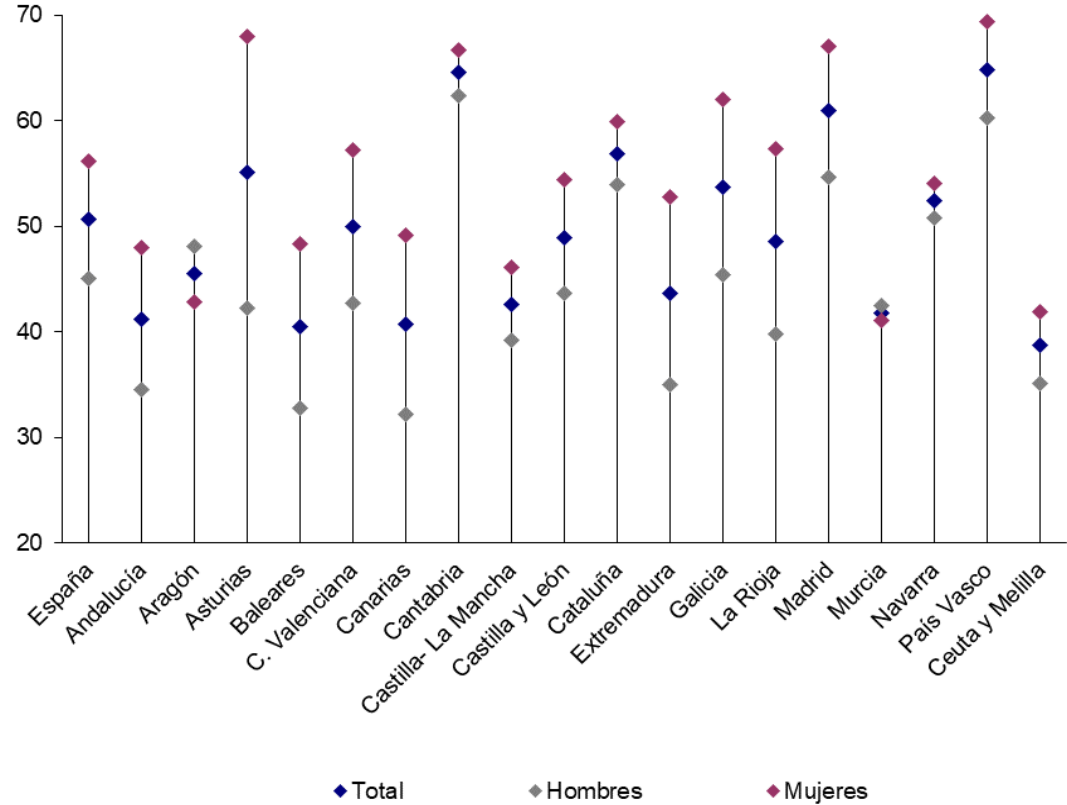
Nafarroan adin horretako gazteen % 52,4k dute goi mailako titulazioa, goi mailako Lanbide Heziketakoa, diplomatura, lizentziatura edo graduren bat. Ehuneko hori estatuko batezbestekoa baino altuagoa da. Nabarmentzekoa da adin tarte horretan aipatu tituluak dituzten emakume nafarren ehunekoa, eta autonomia erkidegoetako batezbestekoan gizonezkoen eta emakumezkoen ehunekoen artean dagoen aldea.

317. taula: Goi mailako hezkuntza duten 30 eta 34 urte arteko biztanleen ehunekoa, autonomia erkidegoaren eta sexuaren arabera. 2023

	Guztira	Gizonezkoak	Emakumezkoak
Espainia	50,6	45,1	56,2
Nafarroa	52,4	50,8	54,0

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioaren estatistikak. EInen Biztanleria aktiboaren inkestako hezkuntza aldagaien ustiapena.

259. grafikoa: Goi mailako hezkuntza duten 30 eta 34 urte arteko biztanleen ehunekoa, autonomia erkidego eta hiri autonomo bakoitzean, eta sexuaren arabera. 2023

Iturria: Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioaren estatistikak. EInen Biztanleria aktiboaren inkestako hezkuntza aldagaien ustiapena.

5.5. Sariak eta sari bereziak

Lanbide Heziketa eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide ikasketak

Hezkuntza-sistemako Lanbide Heziketako ikasketei eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide ikasketei dagozkien sari bereziak arautzen dituzte, hurrenez hurren, martxoaren 4ko 29/2013 Foru Aginduak eta azaroaren 26ko 113/2018 Foru aginduak. 2023-2024 ikasturtean Lanbide Heziketako eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko prestakuntza zikloa bukatu duten ikasleentzako sarien deialdia egin da 2022-2023 ikasturtean, Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako Zuzendari Nagusiaren azaroaren 13ko 114/2023 Ebazpenaren bidez.

Lanbide Heziketako, Digitalizazioko eta Hezkuntza Zerbitzuetako Zuzendari Nagusiaren martxoaren 7ko 40/2024 Ebazpenaren bidez Oinarrizko, Erdi Mailako eta Goi Mailako Lanbide Heziketako hezkuntza-sistemako Lanbide Heziketako irakaskuntzei eta Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide irakaskuntzei dagozkien sari bereziak esleitu dira, zikloa Nafarroan 2022-2023 ikasturtean bukatu duten ikasleen artean.

- **Oinarrizko Lanbide Heziketa**

4 sari esleitu zitzaizkien honako ikasle hauei:

- Julen Blazquez Mariñelarena, Merkataritza Zerbitzuetako Oinarrizko Teknikaria, "Merkataritza eta Marketina" lanbide-arloa, Sakana LH IIP, Altsasu.
- Falu Mendy Vergara, Metalezko Elementuen Fabrikazioetako Oinarrizko Teknikaria, "Fabrikazio Mekanikoa" lanbide-arloa, Salestarren IIP itundua, Sarriuren.
- Igor Opoa Micheo, Metalezko Elementuen Fabrikazioetako Oinarrizko Teknikaria, "Fabrikazio Mekanikoa" lanbide-arloa, Elizondo Lanbide Eskola IIP, Elizondo.
- Jhoan Estalin Peralta Narváez, Bulegoko Informatikako Oinarrizko Teknikaria, "Informatika eta Komunikazioak" lanbide-arloa, Tuteria ETI IIP.

- **Lanbide Heziketako Erdi Mailako heziketa zikloak**

13 sari esleitu zitzaizkien honako ikasle hauei:

- Daniel Alonso López, Zurgintza eta Altzarigintzako teknika, "Zurgintza, Altzarigintza eta Kortexogintza" lanbide-arloa, San Juan Donibane II, Iruña.
- Laura Arrondo Díaz, Mendekotasuna duten pertsonei arreta egiteko teknikaria, "Gizarte eta Kultur eta Komunitatearentzako Zerbitzuak" lanbide-arloa, Lizarrako IIP, Lizarra.
- José María Bailón Marqués, Merkataritza Jardueretako teknikaria, "Merkataritza eta Marketina" lanbide-arloa, Tudela ETI IIP.

- Beatriz Bravo Gómez, Sistema mikroinformatikoetako eta sareetako teknikaria, "Informatika eta Komunikazioak" lanbide-arloa, María Ana Sanz IB, Iruña.
- Vivian Alexandra Castillo González, Ile apainketa eta ilearen kosmetikako teknikaria, "Irudi Pertsonala" lanbide-arloa, Burlata LH II, Burlata.
- David Compañón Cabezón, Elektromekanikako Mantentze-lanak teknikaria, "Instalazioa eta Mantentze-lanak" lanbide-arloa, Lizarrako II Politeknikoa, Lizarra.
- Asier García Vizcay, Mekanizazioko teknikaria, "Fabrikazio mekanikoa" lanbide-arloa; Virgen del Camino IIP, Iruña.
- Aitana Guerrero Elvira, Osasun Larrialdietako teknikaria, "Osasuna" lanbide-arloa, ESTNA – Nafarroako Osasun Eskola Tekniko Profesionala IB, Iruña.
- Sara Cristina Los Arcos Rodrigues, Lantegi kimikoko teknikaria, "Kimika" lanbide arloa, Donapea IIP, Iruña.
- Naroa Navarro Agurruza, Administrazio kudeaketako teknikaria, "Administrazioa eta kudeaketa" lanbide-arloa, Donapea IIP, Iruña.
- Aitor Salinas Galar, Video Disc Jockey eta soinuak teknikaria, "Irudia eta Soinua" lanbide-arloa, Donapea IIP, Iruña.
- Daniel San Millán Gurbindo, Ibilgailu automobilen elektromekanikako teknikaria, Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak" lanbide arloa, Virgen del Camino IIP, Iruña.
- Marco Rosendo Tello Ocaña, Jantzigintzako eta modako teknikaria, "Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza" lanbide-arloa, Donibane II, Iruña.

- ***Lanbide Heziketako goi mailako heziketa zikloak***

15 sari esleitu zitzaizkien honako ikasle hauei:

- Maider Ardanaz Dufur, Egokitzen fisikoko goi mailako teknikaria, "Gorputz eta Kirol Jarduerak" lanbide-arloa, Burlatako LH IIP, Burlata.
- Leire Belzunegui Sala, Administrazio eta finantzako teknikaria, "Administrazioa eta kudeaketa" lanbide-arloa, Iruñeko Donapea IIP, Iruña.
- Mario Cruz Rodrigo, Telekomunikazio eta informatika sistemetako goi mailako teknikaria, "Elektrizitatea eta elektronika" lanbide-arloa, Tuterako ETI IIP, Tuter.
- María Pilar Ferraz Beltrán, Ile-apainketako Estilismo eta Zuzendaritzako teknikaria, "Irudi Pertsonala" lanbide-arloa, Burlatako LH II, Burlata.
- Unai Longás García, plataforma anitzeko aplikazioen garapenerako teknikaria, "Informatika eta Komunikazioak" lanbide-arloa, Iruñeko Cuatrovientos II, Iruña.
- Naira Malo San Martín, Anatomia patologikoko eta Zitodiagnostikoko goi mailako teknikaria, "Osasuna" lanbide arloa, María Inmaculada IIP, Iruña.
- Francisco Javier Marín Montoya, Haur Hezkuntzako goi mailako teknikaria, "Gizarte eta Kultur eta Komunitatearentzako Zerbitzuak" lanbide-arloa, Tuterako ETI IIP, Tuter.
- Pedro Pérez Méndez, Energia eraginkortasun eta eguzki energia termikoko goi mailako teknikaria, "Energia eta Ura" lanbide arloa, Energia Berriztagarrien goi mailako II – CISER, Imarkoain.
- Jhosseline Marleny Puente Valverde, Analisien eta kalitate kontroleko laborategiko goi mailako teknikaria, "Kimika" lanbide-arloa, Donapea IIP, Iruña.
- Iker Pulido Román, Automozioko teknikaria, Garraioa eta Ibilgailuen Mantentze-lanak" lanbide-arloa, Donapea IIP, Iruña.
- Fernando Quintana López, Fabrikazio Mekanikoko Produkzioaren Programazioko teknikaria, "Fabrikazio mekanikoa" lanbide-arloa, Salestarren II itundua, Sarriguren.
- Naiara Sánchez Heredia, Kimika eta Ingurumen Osasuneko goi mailako teknikaria, "Segurtasuna eta Ingurumena" lanbide-arloa, ESTNA – Nafarroako Osasun Eskola Tekniko Profesionala, Iruña.
- Jaily Scarleth Valle Bruzual, Marketina eta Publizitateko goi mailako teknikaria, "Merkataritza eta Marketina" lanbide-arloa, María Inmaculada IIP itundua, Iruña.
- Thanayri Aracely Zamora Munive, Gida, Informazio eta Laguntza Turistikoetako goi mailako teknikaria, "Ostalaritza eta Turismoa" lanbide-arloa; Lizarrako II Politeknikoa, Lizarra.
- Ángela Zúñiga Pérez, Eraikuntza proiektuetako goi mailako teknikaria, "Eraikuntza eta Obra zibilak" lanbide arlokoa, Iruñeko Virgen del Camino IIPko ikaslea.

- **Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide ikasketen erdi mailako heziketa zikloak.**

Sari bat esleitu zitzaion honako ikasle honi:

- Yoana Uría Valle, Produktu grafiko interaktiboari laguntzeko teknikaria, “Komunikazio Grafiko eta Ikus-entzunezkoa” lanbide-arloa, Iruñeko Arte eta Goi mailako Diseinu Eskola, Iruña.

- **Arte Plastikoetako eta Diseinuko lanbide ikasketen goi mailako heziketa zikloak.**

2 sari esleitu zitzaizkien honako ikasle hauei:

- Nila Saray Moreno Sotomayor, Teknika Eskultorikoetako goi mailako teknikaria, “Eskulturari Aplikatutako Arteak” lanbide-arloa, Iruñeko Arte eta Goi Mailako Diseinu Eskola, Iruña.
- Medina Raican Raican, Ikus-entzunezko Grafikoko teknikaria, “Komunikazio Grafikoa eta Ikus-entzunezkoa” lanbide-arlokoa; Iruñeko Arte eta Diseinu Eskola, Iruña.

Batxilergoko sari bereziak

Hezkuntza Ministerioaren uztailaren 13ko 2058/2010 Aginduaren bitartez Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan ezarritako Batxilergoko Sari Nazionalak arautu ziren eta hartan ezartzen da haietan lehiatzen ahal direla ikasketa horiek bukatu dituzten eta Hezkuntza Administrazioaren esparruan Batxilergoko Sari Berezia lortu duten ikasleak. Horregatik, Hezkuntza Departamentuak urtero egiten du Batxilergoko sari berezietarako deia. Batxilergoko bi ikasturteetan batez besteko nota 8,75 puntu edo gehiagokoa lortu duten Foru komunitateko ikasleei zuzenduta dago.

Aipatuta ministerio aginduaren 4. artikuluan xedatutakoaren arabera, eskumena duten hezkuntza administrazioek Batxilergoko sari berezi bat ematen ahal dute mila matrikulako edo bostehundik gorako zatikiko, deialdia egiten den ikasturtean, Batxilergoko 2. mailan. Hala, Foru Komunitateak lau sari berezi ematen ahal ditu, gehienez ere.

2023-2024 ikasturteko deialdian (125/2024 Ebazpena) ikastetxe publiko eta itunduetako 167 ikasle lehiatu dira.

Ikasle saridunak:

- Martín Sánchez Zaragüeta, Nuestra Señora del Huerto ikastetxea, Iruña.
- Ane Valencia Buñuales, Alaitz BHI, Barañain.
- Juan Nasarre Miranda, Irabia-Izaga ikastetxea, Burlata.
- Aimar Ijurko Bacaicoa, Amazabal BHI, Leitza.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako sari bereziak

Hezkuntza Ministerioaren uztailaren 29ko ECD/1611/2015 Aginduan (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Arteko lanbide ikasketetako ikasleek Musika, Dantza eta Arte Plastikoak eta Diseinuak arloetan duten errendimendu akademikorako sari nazionalak sortzen eta arautzen dituen) ezarritakoari jarraikiz, eta abuztuaren 31ko 1070/1990 Errege Dekretuan ezarritakoaren babesean, Hezkuntza Departamentuak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako sari bereziak iragartzen ahal ditu Nafarroako Foru Komunitatean, ikasketa horiek bukatu dituzten ikasleentzat.

Uztailaren 19ko 296/202 Ebazpenaren bidez deialdia egiten da Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako Sari Bereziatarako, Nafarroako Foru Komunitatean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasketak 2022-2023 ikasturtean bukatu dituzten ikasleentzat.

Probak 2023ko urriaren 5ean egin ziren. Ikasle saridunak:

- Carlos Javier Manresa Nalda, Miravalles-El Redin ikastetxea, Iruña
- Natalia Cereceda Pérez, Calasanz-Escolapios ikastetxea, Iruña
- Helena Ariz Anaut, Miravalles-El Redin ikastetxea, Iruña.

Proba horietan erkidegoan irabazle izan diren guztiak azken fasera igaroko dira, Espainiako hainbat hiritan urtero jokatzen diren faseetara, hain zuzen.

Olinpiadak

“Olinpiadak” ikasleen interesa pizteko hezkuntza proposamenak dira. Batxilergoko hainbat diziplina akademikotan deitzen dira, eta horietan, ezagutza, aplikazioa eta asmatena proba lehiakorren bidez neurtzen dira.

Nafarroan, batez ere unibertsitateek antolatzen eta sustatzen dituzte (NUP eta NU), unibertsitatearen eta Bigarren Hezkuntzako ikastetxeen arteko harremanak hobetzeko. Dena den, kimikakoak Colegio de Químicos de Aragón y Navarra elkargoak antolatzen ditu. Bestalde, “TORNAMIRA” Matematikako Irakasleen Elkartek DBHko ikasleentzako Matematika Olinpiada antolatzen du eta Ikasketa Klasikoen Espainiako Elkartearen Nafarroako atalak hartzen du Mundu Klasikoari buruzkoak antolatzeko ardura.

Hezkuntza Departamentuak olinpiada horien guztien garapena babestu eta hedatzen du eta, orobat, sariak emateko ekitaldi instituzionala antolatzen du. Hala, ekitaldi instituzional horrek hezkuntzako agintariak eta Batxilergoko espezialitate bakoitzean hoberenak direla erakutsi duten ikasleak, haien senitartekoak, irakasleak, unibertsitateetako eta entitate antolatzaileetako ordezkariak eta agintariak biltzen ditu. Nafarroako Jauregiko Tronuaren Aretoan egin da ekitaldia.

- ***Fisikako Olinpiada***

- Mikel Pérez de Gracia Cuñado, San Fermin ikastola, Zizur Txikia.
- Xabier Tapia Zelaia, Paz de Zizur ikastola, Atarrabia.
- Carlota Pereira Callejas, Benjamín Tuterakoa BHI, Tuterakoa.

- ***Matematikako Olinpiada***

- Mikel Pérez de Gracia Cuñado, San Fermin ikastola, Zizur Txikia.
- Zakariae Bouazzaoui Boutaleb, Marqués de Villena BHI, Martzilla
- Anuar Egozcue Sghir, Navarro Villoslada BHI, Iruña

- ***Biologiako Olinpiada***

- Lucía Ayerra Bretos, Nuestra Señora del Huerto Ikastetxea, Iruña.
- Lander Seminario Olaizola, Liceo Monjardín ikastetxea, Iruña.
- Óscar Gómez de Segura Marraco, Calasanz-Escolapios ikastetxea, Iruña.

- ***Kimikako Olinpiada***

- Krys Ruiz González, Navarro Villoslada BHI, Iruña
- Arnaldo Belzunce Casellas, Miravalles- El Redín ikastetxea, Iruña.
- Macies Jan Plewa Drawoskiy, Basoko BHI, Iruña.

- ***Geografiako Olinpiada***

- Jorge Induráin Garro, Liceo Monjardín ikastetxea, Iruña.
- Nicolás Campanero Doria, Jesuitak ikastetxea, Iruña.

- Leire Pérez Torres, Liceo Monjardín ikastetxea, Iruña.
- **Filosofiako Olinpiada**
 - Xabier Villanueva Calvo, Calasanz-Escolapios ikastetxea, Iruña.
 - Álvaro García Durán, Miravalles- El Redín ikastetxea, Iruña.
 - Eunáte Sáez, Sagrado Corazón ikastetxea, Iruña.
- **Matematikako Olinpiada (DBH):**
 - Óscar Gordillo Minchinela, Sarringurengo Maristak ikastetxea, eta Lisa Andrea Montaña Arce, Iruñeko Julio Caro Baroja BHI.
 - Salma Amara Setati, Iruñeko Navarro Villoslada BHI, eta Martín Durán Jiménez, Martzillako Marqués de Villena BHI.
 - Unai Rubio Huerta, Sarringurengo Maristak ikastetxea, eta Sancho Sáenz Viciano, San Adriango Ega BHI.
- **Marrazketa Teknikoko Olinpiada**
 - Pablo Armendáriz, Irabia-Izaga ikastetxea, Iruña
 - Carlota Ayensa, San Frantzisko Xabierkoa-Jesuitak ikastetxea, Tuterá.
 - Gorka Fernández de Muniáin, San Frantzisko Xabierkoa-Jesuitak ikastetxea, Tuterá.
- **Mundo Klasikoari buruzko Olinpiada**

Latineko itzulpenen lehiaketa

 - **Gaztelaniaz eta euskaraz:**
 - Gonzalo Usoz Larramendi, Marqués de Villena BHI, Martzilla.
 - **Euskaraz:**
 - Ane Valencia Buñuales, Alaitz BHI, Barañain.

Grezierako itzulpenen lehiaketa

 - **Gaztelaniaz eta euskaraz:**
 - Inés Pajuelo Gómez, Navarro Villoslada BHI, Iruña.
 - **Euskaraz:**
 - Eva Olloqui Martínez, Alaitz BHI, Barañain.

Proba horietan erkidegoan irabazle izan diren guztiak azken fasera igaroko dira, Espainiako hainbat hiritan urtero jokatzeko diren faseetara, hain zuzen.

6. NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

6.1. PISA txostena (2022)

PISA ikasleak ebaluatzeko nazioarteko programa da (ingelesez, Programme for International Student Assessment), eta Ekonomiako Lankidetzaren eta Garapenerako Antolakundeak (ELGA) egiten du.

Hauek dira PISAren ezaugarriak:

- Hezkuntza politikak orientatzea, ikasleen emaitzak alderdi hauekin erlazionatu ondoren: ikasleen jatorriarekin eta ingurune sozioekonomikoarekin eta kulturalarekin, jarrerekin eta beren ikaskuntzarekin lotutako beste faktore batzuekin.
- Konpetentzia kontzeptua; hau da, ikasleek beren ezagutzak eta trebetasunak zenbait arlotan aplikatzeko duten gaitasuna, eta behar bezala aztertzea, arrazoitzea eta komunikatzea, hainbat egoeratako problemak identifikatu, interpretatu eta ebazteko eginkizunean.
- Bizitza osoan zehar, ikaskuntza autonomoaren garrantzia, bai eta ikasleek ikasteko duten motibazioari buruzko pertzepzioak, beren buruaz duten kontzeptua, jarrerak eta estrategiak.
- Erregularutasuna. Horrek aukera ematen die herrialdeei hezkuntza sistema bakoitzaren funtsezko helburuak betetzean duten bilakaera kudeatzeko.
- Herrialde asko eta askoren parte hartzea.

2000. urtetik, eta 3 urtean behin, PISAk 15 urteko gazteen irakurmena, matematika konpetentzia eta zientziarako konpetentzia neurtzen ditu, baita eguneroko benetako erronkei aurre egiteko dituzten gaitasunak ere. 2022ko PISA txostenak matematikarako konpetentzia jo zuen ebaluazioaren gaitasun nagusitzat.

Honela definitzen ditu PISAk konpetentziak:

Irakurmena da ikasleak testu idatziak ulertzeko, erabiltzeko, baloratzeko, horiei buruz gogoeta egiteko eta horiekiko interesa izateko duen gaitasuna, dela helburu jakin batzuk lortzeko, dela bere berezko ezagutza eta potentziala garatzeko, dela gizartean parte hartzeko.

Matematika konpetentzia da ikasleak matematika zenbait testuingurutan erabili, aplikatu eta interpretatzeko duen gaitasuna. Horren barruan sartzen da matematikoki arrazoitzea eta matematikako kontzeptuak, prozedurak, gertaerak eta tresnak erabiltzea, hainbat motatako fenomenoak deskribatzeko, azaltzeko eta aurreikusteko.

Zientziarako konpetentzia da ikaslea, hausnarketarako gauza den herritar moduan, gai izatea kontu eta ideia zientifikoez interesatzeko. Arlo zientifikoan konpetentzia den pertsona bat gai da zientzia eta teknologiari buruzko diskurtso arrazoitu bat egiteko, izan fenomeno zientifikoak azaltzeko, izan ikerketa zientifikoak baloratu eta diseinatzeko, izan datu eta proba zientifikoak interpretatzeko.

PISA 2022ren ezaugarriak

- Edizio bakoitzean, konpetentzia berritzaile bat sartzen da; 2022an, pentsamendu sortzailea.
- Guztira 80 herrialde eta ekonomiak hartu zuten parte (ELGAko 37 kide eta 43 elkartu).

- Probak 2021 apiriletik maiatzera bitartean egin ziren, ordenagailu eramangarriak erabiliz.
- Espainian, 966 ikastetxetako 15-16 urteko 30.800 ikaslek egin zuten proba.
- Nafarroan 53 ikastetxetako 1.826 ikaslek egin zuten proba. A/G ereduiko ikasleek gazteleraz egin zuten proba, eta B/D ereduiko ikasleek, berriz, euskaraz.

2022ko PISAren emaitzak

- Irakurmena

Irakurketaren ezaugarriak erreparatuta, esan dezakegu azken hamarkadan asko aldatu dela bai irakurraia bai eta nola irakurtzen dugun ere. Horren arrazoia, batez ere, informazioaren eta komunikazioaren teknologien (IKT) garapen izugarri azkarra da. Paperean irakurtzen jarraitzen da, baina gero eta gehiago irakurtzen da formatu digitalean, eta horrek, testuaz gain, entzuteko eta ikusteko edukia ere izaten ditu.

Komunikazio bide digitalak zabaltzean, aldatu egiten ari da testuen aniztasuna, idatziena eta ikus entzunezkoena, eta irakurketak funtsezko eta lehentasunezko premia izaten jarraitzen du. Horrek –eta agian inoiz baino gehiago– informazioa prozesatzeko estrategia konplexuak eskatzen ditu: askotariko testuetako informazioa aztertu, laburtu, integratu eta interpretatzea, eta iturrien fidagarritasuna, egiazkotasuna eta erabilgarritasuna baloratzen jakin eta gatazka intertestualari aurre egitea.

Nafarroak 477,85 puntu lortu ditu, ELGAren batez besteko puntuazioa (478 puntu) baino pixka bat txikiagoa eta Espainiako (474) baino handiagoa. PISA 2015en emaitzekin alderatuta, 36 puntu gutxiago dira, eta 2018ko emaitzak baino hobekixeagoak dira.

Irakurmenean batez besteko puntuazio altuena duen hamahirugarren autonomia-erkidegoa da, Errioxaren, Andaluziaren, Extremaduraren, Ceutaren eta Melillaren aurretik.

317. taula: Irakurmenari buruzko datuak autonomia-erkidegoen arabera

Autonomia-erkidegoa	Puntuazioa
Gaztela eta Leon	498
Asturias	497
Madril	496
Kantabria	494
Aragoi	488
Errioxa	487
Galizia	485
Valentziako Erkidegoa	482
Nafarroa	478
Espainia	474
Balear Uharteak	472
Gaztela-Mantxa	468
Extremadura	468
Murtzia	468
Euskadi	466
Kanariak	463
Katalunia	462
Andaluzia	461
Melilla	405
Ceuta	404

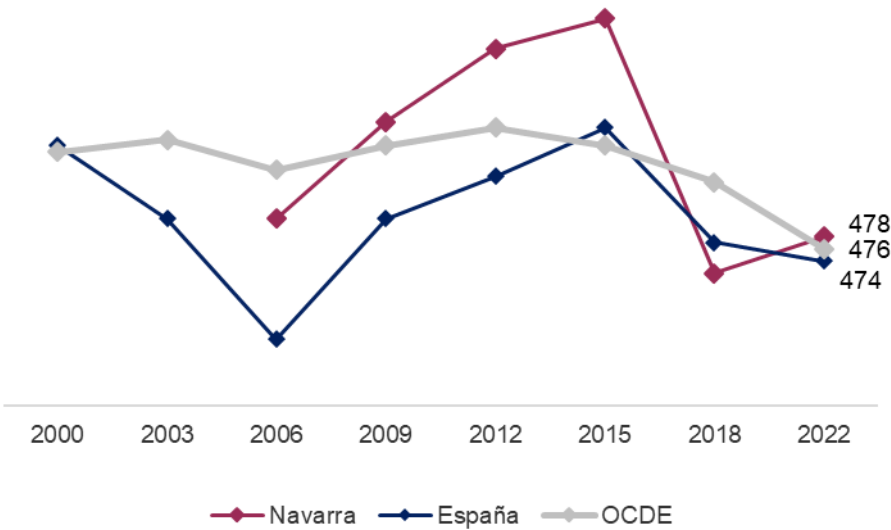
Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

318. taula: Irakurmenaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2018	2022
Nafarroa			481	497	509	514	472	478
Espainia	493	481	461	481	488	496	477	474
ELGA	492	494	489	493	496	493	487	476

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

260. grafikoa: Irakurmenaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

- Matematika konpetentzia

2015eko PISA probarekin alderatuta 26 puntu eta 2018ko emaitzekin 11 puntu jaitsi bada ere, Nafarroa seigarren postuan dago, 492 puntuko batezbesteko zenbatetsiarekin.

319. taula: Matematika konpetentziari buruzko datuak autonomia-erkidegoen arabera

Autonomia-erkidegoa	Puntuazioa
Gaztela eta Leon	499
Asturias	495
Kantabria	495
Madril	494
Errioxa	493
Nafarroa	492
Aragoi	487
Galizia	486
Euskadi	482
Espainia	473
Valentziako Erkidegoa	473

2023-2024 NHST NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Balear Uharteak	471
Katalunia	469
Extremadura	469
Gaztela-Mantxa	464
Murtzia	463
Andaluzia	457
Kanariak	447
Melilla	404
Ceuta	395

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

Halaber, matematikarako konpetentzian, Nafarroako batez besteko puntuazio zenbatetsia ELGAkoa (472) eta Espainiakoa (473) baino handiagoa izan da.

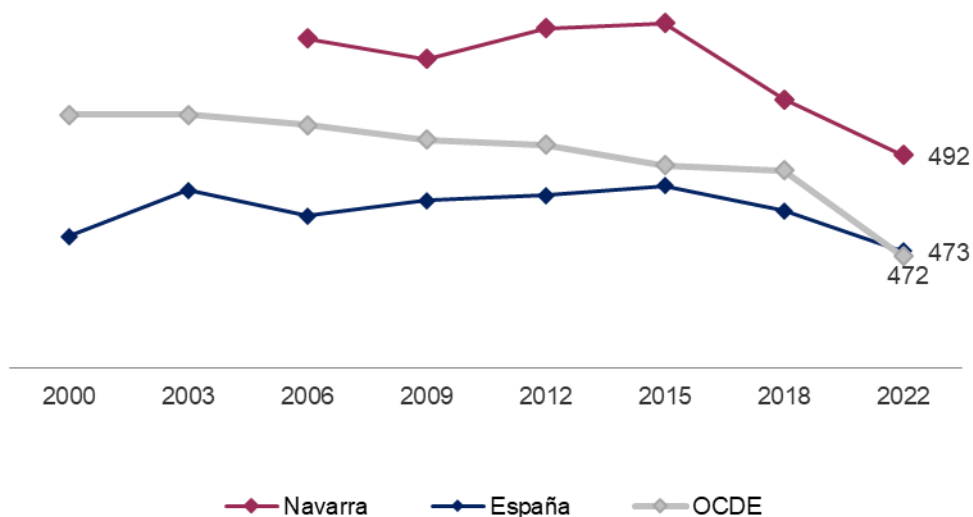
2015eko PISArekin eta 2018ko PISArekin alderatuta, Espainian eta ELGAN ere txarragoak dira emaitzak.

320. taula: Matematika konpetentziaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2018	2022
Nafarroa			515	511	517	518	503	492
Espainia	476	485	480	483	484	486	481	473
ELGA	500	500	498	495	494	490	489	472

Iturria: ELGA 2012ko PISA txostena

261. grafikoa: Matematika konpetentziaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

Matematikarako konpetentzian Nafarroako batez besteko puntuazioa ELGAko beste herrialde batzuetakoarekin alderatzen badugu, ikusiko dugu honako hauen mailan dagoela: Kanada (497 puntu), Herbehereak (493 puntu), Irlanda (492), Belgika (489), Danimarka (489), Erresuma Batua (489), Polonia (489), Austria (487), Txekiar Errepublika (487) edo Finlandia (484).

- Zientziarako kompetentzia

Nafarroako Foru Komunitateko PISA 2022 txostenean, zientziarako kompetentzian nabarmendu beharreko datua hau da: 2015eko PISAren alderatuta batez besteko puntuazioa 23 puntu jaitsi den arren, eta 3 puntu 2018arekin alderatuta, ELGAren (485) eta Espainiaren (485) batez besteko puntuazioa baino handiagoa da orain ere.

Jaitsiera hori ez da hain nabarmena ELGA (8 eta 4 puntu, PISAren 2015eko eta 2018ko datuekin alderatuta) eta Espainia (8 eta 2 puntu, 2015eko eta 2018ko datuekin alderatuta).

Zientziarako kompetentzian Nafarroa da zientziarako kompetentzian batez besteko puntuaziorik handiena duen zortzigarren autonomia-erkidegoa, Gaztela eta Leon, Galizia, Kantabria, Asturias, Madril, Errioxa eta Aragoiren azpitik.

321. taula: Zientziarako kompetentziari buruzko datuak autonomia-erkidegoen arabera

Autonomia-erkidegoa	Puntuazioa
Gaztela eta Leon	506
Galizia	506
Kantabria	504
Asturias	503
Madril	502
Errioxa	500
Aragoi	499
Nafarroa	489
Espainia	485
Valentziako Erkidegoa	483
Murtzia	482
Balear Uharteak	480
Euskadi	480
Extremadura	479
Katalunia	477
Gaztela-Mantxa	475
Andaluzia	473
Kanariak	473
Melilla	414
Ceuta	410

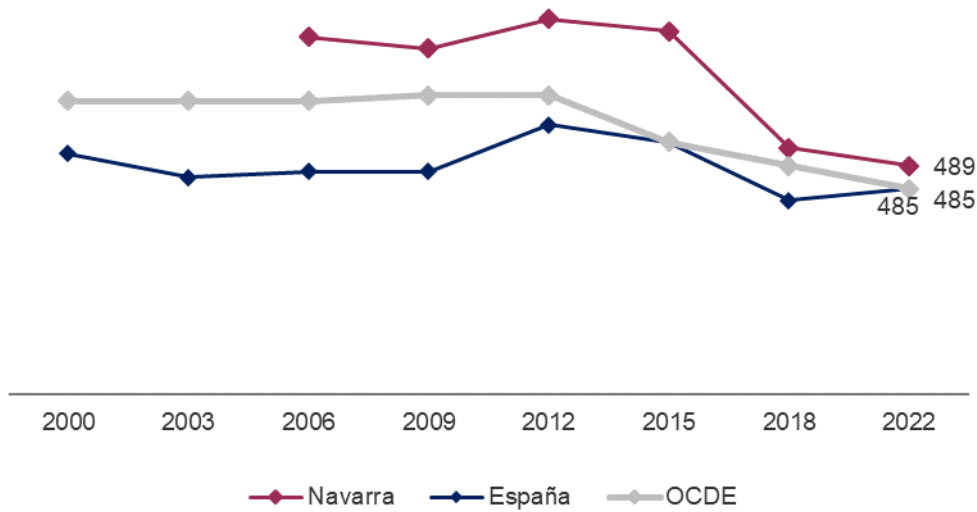
Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

322. taula: Zientziarako kompetentziaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2018	2022
Nafarroa			511	509	514	512	492	489
Espainia	491	487	488	488	496	493	483	485
ELGA	500	500	500	501	501	493	489	485

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

262. grafikoa: Zientziarako konpetentziaren alderaketa, ELGA, Espainia, Nafarroa

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

Konparazioa

- Errendimendu mailaren arabera

323. taula: Batez besteko puntuazio zenbatetsiaren aldakuntza, aldiaren, konpetentziaren eta lurraldearen arabera

Konpetentzia	ELGA		EB		Espainia		Nafarroa	
	12-22	18-22	15-22	18-22	12-22	18-22	12-22	18-22
Matematikarako konpetentzia 492,43	-22	-17	-19	-20	-11	-8	-25	-10
Irakurmena 477,85	-20		-19		-14		-31	
Zientziarako konpetentzia 489,04	-16	-4	-11	-6	-11	+0	-25	-3

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

324. taula: Maila baxuagoko (< 1a, 1a) ikasleen ehunekoen aldakuntza, konpetentziaren, aldiaren eta lurraldearen arabera

Konpetentzia	ELGA		Espainia		Nafarroa	
	12-22	18-22	12-22	18-22	12-22	18-22
Matematikarako konpetentzia	+8,1	+7,1	+3,7	+2,6	+6,0	+2,0
Irakurmena	+8,0	+4,34	+7,0	+1,8	+10,75	-1,78
Zientziarako konpetentzia	+6,5	+2,5	+5,3	-0,7	+8,91	+1,96

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

Aurkibidea →

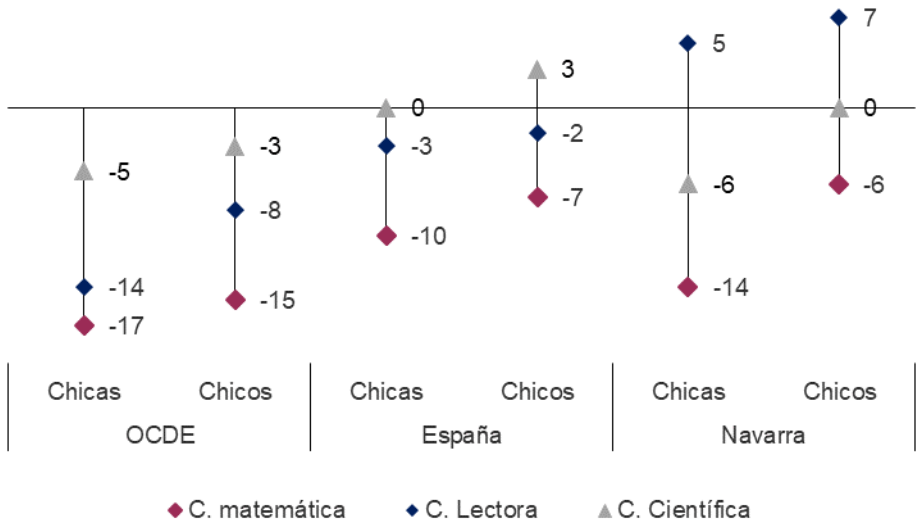
325. taula: Maila altuagoko (5, 6) ikasleen ehunekoen aldakuntza, konpetentziaren, aldiaren eta lurraldearen arabera

Konpetentzia	ELGA		Espainia		Nafarroa	
	12-22	18-22	12-22	18-22	12-22	18-22
Matematikarako konpetentzia	-4	-2	-3	-2	-7	-3
Irakurmena	-2	-2	-1	0	-3	+1
Zientziarako konpetentzia	-2	-1	-1	0	-3	0

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

- Sexuaren arabera

263. grafikoa: 2018-2022 aldian zenbatetsitako batez besteko puntuazioaren aldakuntzaren alderaketa, lurraldearen eta konpetentziaren arabera, sexua bereizita

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

- Immigrazio aurrekariaren arabera

326. taula: Immigrazio aurrekariak dituzten eta ez dituzten ikasleen batez besteko puntuazioen arteko aldea, konpetentziaren eta lurraldearen arabera

Matematika konpetentzia	ELGA	-31	-39
	EB	-43	-38
	Espainia	-33	-40
	Nafarroa	-40	-68
Irakurmena	ELGA	-41	-41
	EB	-46	-41
	Espainia	-32	-31

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

	Nafarroa	-15	-36
Zientziarako konpetentzia	ELGA	-38	-41
	EB	-49	-43
	Espainia	-36	-34
	Nafarroa	-25	-40

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

- Titulartasunaren arabera

327. taula: PISA 2022an sare publikoaren eta sare pribatuaren batez besteko puntuazioen arteko aldea, konpetentziaren arabera

	ELGA	EB	Espainia	Nafarroa
Matematika konpetentzia	-27	-23	-35	-29
Irakurmena	-28	-18	-32	-41
Zientziarako konpetentzia	-27	-22	-32	-33

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

328. taula: PISA 2022an errendimendu mailaren araberako ehunekoak, hezkuntza-sarearen eta konpetentziaren arabera

	< 1a eta 1a mailak		5. eta 6. mailak	
	Sare publikoa	Sare pribatua	Sare publikoa	Sare pribatua
Matematika konpetentzia	23,52	14,69	6,15	12,3
Irakurmena	27,82	15,60	3,59	8,52
Zientziarako konpetentzia	23,21	13,64	3,81	7,48

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

- ISEKen arabera

329. taula: PISA 2022an Nafarroan zenbatetsitako batez besteko puntuazioa, titulartasunaren, konpetentziaren eta ISEK aldagaiaren arabera

	Zenbatetsitako batez besteko puntuazioa			Ikasleen ISEKa deskontatuta			Ikasleen eta ikastetxearen ISEKa kenduta		
	Nafarroa	Sare publikoa	Sare pribatua	Nafarroa	Sare publikoa	Sare pribatua	Nafarroa	Sare publikoa	Sare pribatua
Matematika konpetentzia	492,93	481,74	510,98	493,02	485,81	499,60	492,43	486,17	496,24
Irakurmena	477,85	462,91	503,74	478,97	466,29	494,62	478,24	466,50	490,47
Zientziarako konpetentzia	189,04	476,80	510,26	489,63	480,07	500,59	489,05	480,31	497,52

Iturria: ELGA 2022ko PISA txostena

Azken oharrak

Nafarroak indartu egin du bere hezkuntza-sistemaren izaera ekitatiboa PISA 2022an, eta matematikarako konpetentziaren, zientziarako konpetentziaren eta irakurmenaren tarteko mailetan emaitza hobeak ditu Espainiarekin eta ELGArekin alderatuta. Hiru konpetentzietan zenbatetsitako batez besteko puntuazioak EBkoak, ELGAkoak eta Espainiakoak baino handiagoak dira; jaitiera orokorrak izan dira, baina Nafarroan txikiagoak izan dira.

Nolanahi ere, PISA 2022an inoiz baino gehiago nahasten dira faktore estrukturalak eta koiunturalak. COVIDak eragindako eskola-itxierek eragin handia izan dute ebaluatzen diren hiru ikasgaien ikaskuntzan. Pandemiak beheranzko joera areagotu du.

PISAk ikasleen, familien eta ikastetxeen ezaugarriak buruzko datuak ere biltzen ditu, eta horrek aukera ematen du hezkuntza-arrakastaren hainbat faktore eta dimentsio aztertzeko.

Nafarroako Foru Komunitatea immigrazio-aurrekariak dituzten ikasleen laugarren erkidegoa da, % 20ko ehunekoa baitu; lehen aldiz, eta joera orokorraren kontra, immigrazio aurrekariak dituzten ikasleek eta aurrekari horiek ez dituztenek irakurmenean lortutako batez besteko puntuazioak ez dira hain ezberdinak.

Jatorri migratzailea eta nafar jatorria bereiziko ditugu alderaketan. Bertakoen eta migratzaileen arteko aldea 39,8 puntutik 14,5 puntura murriztu da; hau da, 25,3 puntu jaitsi da. Lehen belaunaldiko ikasle migratzaileen puntuazioak ez dira jaitsi; aldiz, 9,7 puntu gehiago lortu dituzte, eta bigarren belaunaldikoek, berriz, 4 puntu gehiago.

Nafarroan, tarteko ikaskuntza-mailetan dauden ikasleen ehunekoa altua da, eta Espainia eta ELGA gainditzen ditu matematikarako konpetentzian. Ikastetxe publikoek hobeki eutsi diete emaitzei konpetentzia horretan.

6.2. Adierazleak

6.2.1 Eskolatzearen adierazleak eta hezkuntza-ingurunea

Definizioa:

Edozein hezkuntza-mailatako 0-29 urteko biztanleria eta eskolatzea, eta ikasleen eta adin horretako biztanle guztien arteko ehunekoen erlazioa.

Analisia:

Nafarroan, derrigorrezko eskolatzeari aitxineko Haur Hezkuntzako adinetan, eskolatuak biztanleriaren ehunekoak gora egiten du adinak gora egin ahala, eta 3 urterekin eskolatzeari ia erabatekoa da; hala ere, tasak Estatuko batezbestekotik behera daude. Derrigorrezko eskolatzeari 6 urterekin hasten da, 15 urtera arte, biak barne, eta adin horiek bat datoz oinarritzko hezkuntza egiteko urte teorikoekin. 16 urtetik aurrera hezkuntza-sistema utz daiteke, baina derrigorrezko hezkuntzaren ondoko lehen adinetan eskolatzeari maila oso handiari eusten dio eta eskola-uzteak oso motel gertatzen dira. Hala ere, kontuan izan behar da datu horiek eta jarraian deskribatuko diren tasek aldatu egin daitezkeela biztanleriaren kopuruen eta eskolatzeari datuen arteko desoreka txikien ondorioz.

Eskolatzeari tasak aztertzean, derrigorrezkoak ez diren etapak soilik hartu dira kontuan. Haur Hezkuntza, lehenengo zikloarekin alderatuta bigarren zikloko adinei lotutako tasak dira altuenak, nahiz eta Espainiako batezbestekotik behera geratu (% 91,1 Nafarroan, % 97,8 Espainian eta % 95,0 EBn), eta beherako joera dute. Gainera, lehenengo zikloko tasak ere batezbestekotik behera daude (% 40,8 Nafarroan, % 48,2 Espainian) eta EBeko batezbestekotik oso urrun (% 86,5). Bestalde, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren ondoko adin teorikoetan, hau da, **16 eta 17 urtekoen artean eskolatzeari tasek** behera egin dute.

Nabarmentzekoa da ikastetxe publikoetako taldeen araberrako (ratioak) ikasleen kopurua. Haur Hezkuntzako bigarren zikloko portzentajeari, Nafarroan 16,2koa da, eta datu hori batezbesteko nazionaletik behera dago (17,9), EAEkoaren antzean gertatzen da (% 16,3) eta Kataluniakoa baino beherago dago (18,9). Lehen Hezkuntza, Nafarroa ere hasierako postuetan dago: batez beste 17,8 eta Espainian 20,0. EAEk (18,5) eta Kataluniak (22,2) baino datu hobea du. Gauza bera gertatzen da DBHn: 23,6 eta 24,1. Baina batxilergoan batezbesteko nazionaletik gora gaude. Nafarroan 26,5 eta Espainian 25,6. Lanbide Heziketako oinarritzko eta erdi mailako graduatan batxilergoaren antzekoa gertatu da; goi mailako gradua, aldiz, batezbesteko nazionaletik behera dago jada. Hezkuntza Berezia (4,3) Espainiako onenetatik bigarrena da, Madrildiko Erkidegoaren atzetik.

Unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan lanaldi osoaren baliokidean dagoen irakasle bakoitzeko batez besteko ikasle kopurua, ikastetxe publikoetan, herrialde osoan onena da (8,2), eta batezbesteko nazionala 9,8koa da. Eta hezkuntzaren kalitatea erakusteko beste faktore bat ere badago: unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan lanaldi osoaren baliokidean dagoen eskola unitate bakoitzeko batez besteko irakasle kopurua; izan ere, Nafarroako ikastetxe publikoetako kopuruak (4,4) batezbesteko nazionala (4,1) gainditzen du.

Ikasleen eskolatzeari buruzko datuak orain ere desberdinak dira; hezkuntza premia bereziko ikasle gehienak, ikasleen guztizkoari dagokionez, ikastetxe publikoetan eskolatu da eta bereziki G, GPAI eta A ereduatan.

330. taula: Eskolatzeari adierazleen eta hezkuntza-ingurunearen balantzea

ADIERAZLEAK	NAFARROA	ESPAINIA	EB-28	AZKEN 5 URTEOTAKO JOERA
1 Eskolatzeari eta biztanleria				
Eskolatzeari eta eskolatu daitezkeen biztanleria (0-29 urte)				
Haur Hezkuntzako eskolatzeari-tasa garbia (0-2 urte)	40,8	48,2	86,5	↑
Haur Hezkuntzako eskolatzeari-tasa garbia (3-5 urte)	91,1	97,8	95,0	↓
Hezkuntza Bereziko eskolatzeari-tasa garbia (0-21 urte)	2,8	3,3		↑
Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako eskolatzeari-tasa garbia (16-17 urte)	79,4	77,9	93,1	↑

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako eskolatzeta-tasa garbia (23-24 urte)	25,7	33,9		↑
Unibertsitatez kanpoko Goi-mailako H. eskolatzeta-tasa garbia (21-24 urte)	6,5	8,25		↓
Unibertsitateko Hezkuntzako eskolatzeta-tasa garbia (21-24 urte)	24,5	28,7		↓
Helduen Hezkuntzako eskolatzeta-tasa garbia (17-24 urte)	0,5	1,3		↓
Eskolatzeta ikastetxearen titulartasunaren arabera				
Ikastetxe publikoetan eskolatutako ikasleen %-a Haur Hezk.	68,8	67,5		↑
Ikastetxe publikoetan eskolatutako ikasleen %-a Lehen Hezk.	65,8	67,8	88,6	→
Ikastetxe publikoetan eskolatutako ikasleen %-a Derrigorrezko Bigarren Hezk.	62,8	67,0	84,3	↑
Ikastetxe publikoetan eskolatutako ikasleen %-a Bigarren Hezk. 2. etapa	70,6	71,8	81,5	↑
Ikastetxe publikoetan eskolatutako ikasleen %-a Unibertsitatez kanpoko Goi-mailako Hezk.	89,0	68,3	65,7	↑
Eskola-bizirako itxaropena bost urtetik aurrera	13,8	14,4	18,0	→
2 Eskolatzeta-tasak derrigorrezkoak ez diren mailetakoa adin teorikoetan (INSN 0, 3, 4 eta 5)				
Haur Hezkuntza INSN 0				
0-1 urteko haurren eskolatzeta-tasa garbia	28,8	34,5		↓
2 urteko haurren eskolatzeta-tasa garbia	60,5	73,3		↑
3 urteko haurren eskolatzeta-tasa garbia	96,3	96,7	86,5	→
4 urteko haurren eskolatzeta-tasa garbia	97,4	98,0	93,0	→
5 urteko haurren eskolatzeta-tasa garbia	97,7	98,8	96,6	↓
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokoa INSN 3-4				
16 urteko gazteen eskolatzeta-tasa garbia	94,7	95,4	94,8	↓
17 urteko gazteen eskolatzeta-tasa garbia	90,7	90,4	91,5	↓
18 urteko gazteen eskolatzeta-tasa garbia	43,9	46,2	80,5	→
Goi-mailako Hezkuntza INSN 5				
Unibertsitateko Hezkuntzako eskolatzeta-tasa garbia	33,3	32,4		↑
3 Ikasle atzerritarrak				
Unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan eskolatutako ikasle atzerritarren %-a	10,7	12,2		↑
Unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan eskolatutako ikasle atzerritarren %-a. Hezkuntza Publikoa	81,4	75,5		↑
4 Ikasleak talde eta irakasle bakoitzeko				
Ikasleak hezkuntza-talde bakoitzeko (ikastetxe publ.)				
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Haur Hezkuntzan	16,2	17,9		↑
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Lehen Hezkuntzan	17,8	20,0	19,9	↑

Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko DBHn	23,6	24,1	21	↑
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Batxilergoan	26,5	25,6		↑
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Oinarrizko LHn	12,1	11,6		↑
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Erdi-mailako LHn	17,7	19,2		↑
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Goi-mailako LHn	20,1	19,6		↓
Ikasleen batez besteko kop. hezkuntza-talde bakoitzeko Hezkuntza Berezian	4,3	4,9		↑
Ikasleak irakasle bakoitzeko				
Lanaldi osoaren baliokidean dagoen irakasle bakoitzeko batez besteko ikasle kop. unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan Ikastetxe publikoak	8,2	9,8	12,7	↑
Lanaldi osoaren baliokidean dauden irakasleen batez besteko kop. eskola-unitate bakoitzeko unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetan Ikastetxe publikoak	4,4	4,1		↑
5 Lanbide Heziketa				
Lanbide Heziketako sarbidearen eta titulazioaren tasa gordinak				
Oinarrizko LHko Heziketa Zikloetako sarbidearen tasa gordinak	7,3	7,6		→
Erdi-mailako Heziketa Zikloetako sarbidearen tasa gordinak	34,1	36,9		↑
Goi-mailako Heziketa Zikloetako sarbidearen tasa gordinak	32,7	41,2		↑
Oinarrizko LHko Heziketa Zikloetako titulazioaren tasa gordinak	5,3	4,0		↑
Erdi-mailako Heziketa Zikloetako titulazioaren tasa gordinak	25,5	26,4		↑
Goi-mailako Heziketa Zikloetako titulazioaren tasa gordinak	25,1	34,6		↑
Lanbide Heziketako ikasleak lanbide-familiaren eta sexuaren arabera				
Emakumeen %-a Oinarrizko LHn	28,3	30,2		→
Emakumeen %-a Erdi-mailako Heziketa Zikloetan	39,0	42,7		↑
Emakumeen %-a Goi-mailako LH Familian	22,7	28,5		↑
6 Atzerriko hizkuntzak ikastea				
Atzerriko hizkuntza irakasgai gisa				
1. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a Haur Hezkuntzako 2. zikloan	68,8	86,2		→
1. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a Lehen Hezkuntzan	100,0	100,0	77,9	→
1. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a DBHn	100,0	100,0	35,7	→
1. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a Batxilergoan	99,5	97,3	41,8	→
2. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a Lehen Hezkuntzan	16,4	14,3	7,6	↑
2. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a DBHn	40,3	40,6	62,4	→

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

2. atzerriko hizkuntza ikasten ari diren ikasleen %-a Batxilergoan	21,0	18,0	48,1	↑
Ematen diren atzerriko hizkuntzen batez besteko kopurua Lehen Hezkuntzan	1,2	1,2	0,9	→
Ematen diren atzerriko hizkuntzen batez besteko kopurua Lehen Hezkuntzako 1. etapan (INSN 2)	1,6	1,5	1,6	→
Ematen diren atzerriko hizkuntzen batez besteko kopurua Bigarren Hezkuntzako 2. etapan (INSN 3)	1,4	1,3	1,6	→
Atzerriko hizkuntza bat irakaskuntzarako hizkuntzatzat erabiltzea				
Atzerriko Hizkuntza irakasgaiak besteko arlo/irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakasten zaizkien ikasleen %-a Lehen Hezkuntzan	68,3	42,1		↑
Atzerriko Hizkuntza irakasgaiak besteko arlo/irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakasten zaizkien ikasleen %-a DBHn	3,7	31,4		→
Atzerriko Hizkuntza irakasgaiak besteko arlo/irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakasten zaizkien ikasleen %-a Batxilergoan	0,9	10,4		→
7 Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak				
Ikastetxe publikoetan eskolatuta dauden hezkuntza-premia bereziko ikasleen %-a ikasleen guztizkoari dagokionez	74,6	74,9		↑
Ikastetxe publikoetan eskolatuta dauden hezkuntza-premia bereziko ikasleen %-a ikasleen guztizkoari dagokionez (G+A ereduak)	64,6			→
Ikastetxe publikoetan eskolatuta dauden hezkuntza-premia bereziko ikasleen %-a ikasleen guztizkoari dagokionez (D+B ereduak)	10,0			↓
Itunpeko ikastetxeetan eskolatuta dauden hezkuntza-premia bereziko ikasleen %-a ikasleen guztizkoari dagokionez (D+B ereduak)	2,2			→
Itunpeko ikastetxeetan eskolatuta dauden hezkuntza-premia bereziko ikasleen %-a ikasleen guztizkoari dagokionez (G+A ereduak)	23,16			↑
Ikastetxe publikoetan eta itunpekoetan eskolatuta dauden hezkuntza premia bereziko ikasleen ehunekoa ikasleen guztizkoari dagokionez (G+A ereduak)	87,8			↓
Ikastetxe arruntetan dauden HPB ikasleen %-a	89,6	83,0		↑
8 Hezkuntza-sistemako irakasleak				
Irakasleak irakaskuntza araubidearen eta titulartasunaren arabera				
Unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen portzentajeazko hazkundera 2014-2015 ikasturtetik 2022-2023 ikasturtera	8,9	6,5		↑
Unibertsitate Irakaskuntzako irakasleen portzentajeazko hazkundera 2014-2015 ikasturtetik 2022-2023 ikasturtera	7,1	8,7		↑
Araubide bereziko irakaskuntzetako irakasleen portzentajeazko hazkundera 2014-2015 ikasturtetik 2022-2023 ikasturtera	11,8	8,1		↑
Helduen Hezkuntzako zentroetako eta jarduketetako irakasleen portzentajeazko hazkundera 2014-2015 ikasturtetik 2022-2023 ikasturtera	17,9	7,4		↑
Unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko irakaskuntzetako irakasleen %-a	74,6	80,1		→
Unibertsitate Irakaskuntzetako irakasleen %-a	16,2	14,0		↑

2023-2024 NHST NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Araubide bereziko irakaskuntzako irakasleen %-a	6,0	4,6		↑
Helduen Hezkuntzako zentroetako eta jarduketetako irakasleen %-a	0,5	1,2		→
Irakasleak sexuaren eta adinaren arabera				
Emakumeen %-a irakasleen artean	71,2	68,3	68,6	→
50 urte edo gehiagoko irakasleen %-a	36,6	39,9	38,9	↑
30-49 urteko irakasleen %-a	54,8	58,3	53,0	↑
30 urte baino gutxiagoko irakasleen %-a	9,6	5,9	8,1	↑
Unibertsitatez kanpoko araubide orokorreko ikastetxeetako emakumezko zuzendarien %-a	66,6	63,3	69,4	↑
9 Etengabeko ikaskuntzan parte hartzea				
Hezkuntza-Prestakuntzan parte hartzen duten 25-64 urte arteko biztanleak	13,0	10,6	10,8	↑
Irakasleen prestakuntza-programetako ziurtapenen %-a	89,8			↑
Irakasleen prestakuntzara bideratutako aurrekontu-gastuaren hazkunde aitzineko ikasturteari dagokionez	8,9			↑

6.2.2. Hezkuntza-finantzaketaren adierazleak

Definizioa:

Hezkuntzako gastu publikoak (aurrekontu likidatuak) administrazio eta unibertsitate publikoek hezkuntzara bideratzen duten gastua adierazten du, ikastetxe publikoetan edo pribatueta gautzen den alde batera utzita. Jarraian, administrazio finantzatzailearen eta hezkuntza-jardueraren arabera banaketa aurkeztuko da, bai BPGaren, bai gastu publiko guztia erabiltzeko moduan. Familiek hezkuntzan egindako gastua ere sartzen da.

Testuingurua:

Hezkuntzara bideratzen diren giza baliabideak eta baliabide materialak hezkuntzari ematen zaion garrantziaren adierazgarri dira. Baliabide horien Adierazleen artean, hezkuntzako gastu publikoaren bolumena eta familiek hezkuntzan egindako gastuaren bolumena har daitezke kontuan.

Analisia:

- **2022, urtean, hezkuntzako gastu publikoa administrazio publiko eta unibertsitate publiko guztietarako 56.157 milioi eurokoa izan zen, hau da, % 6,0ko beherakada izan zuen 2021. urtearen aldean.** 2015ean hasitako hazkunde mantentzen da, 2011 eta 2013 urteen artean izandako beherakaden ondokoa, hain zuzen, eta 2014an egonkortu ondotik. Beraz, aztertutako hamarkadaren hasieran lortutako gehienekotik gora kokatzen dira datuak. **Nafarroan, gastu publikoa 829 milioi euro da, eta aurreko urtearekiko igoera + % 7,4 izan da.** Nafarroan, gorakada horrek 2013an hasitakoari jarraitzen dio, **2012. urteko jaitsiera nabarmenaren ondoren.** Espainian, jaitsiera nabarmena gertatu zen **2012tik 2013ra bitarte eta, gero, 2014an egonkortu eta 2015etik aurrera gora egin du.** **Nafarroa Estatua baino gehiago hazi da ehunekotan.**
- **Hezkuntzara bideratutako gastu publikoa BPGari dagokionez % 4,94 izan da 2022an (2020an eta 2021ean % 4,94).** **Autonomia-erkidegoetako administrazio publikoek hezkuntzara bideratutako gastu publikoa BPGaren % 4,19 da, Hezkuntza Ministerioak % 0,43 bideratu, eta autonomia-erkidegoei egindako transferentziak kendu ondoren % 0,19an geratzen da.** Azkenik, "beste administrazio

batzuek” hezkuntzara bideratutako gastua BPGaren % 0,38 da. **Nafarroan hazkunde esanguratsua izan da (Estatuko BPGaren % 0,6tik % 1,4ra)**. Adierazle horrek azken hamarkadan izan duen bilakaerari begiratuta, ikusten da nabarmen egin zuela behera 2014ra arte, hezkuntzarako gastu publikoa nabarmen murriztearen ondorioz. Hurrengo urteetan, nahiz eta hezkuntzarako gastua hazi, BPGak izandako hazkunde nabarmenak adierazleak pixka bat behera egitea eragin zuen, baina 2020an, 2021ean eta 2022an hezkuntzarako gastuan izandako hazkunde esanguratsuak pixka bat berreskuratzea dakar.

- **Familiak hezkuntzan egindako gastua 11.049 milioi eurokoa izan da 2022an**, hau da, BPGaren % 0,92 (% 0,99 2020an), Kontabilitate Nazionalak ematen dituen xedearen arabera etxeko azken kontsumoaren gastuaren datuen arabera, zeinak INEk 2022an eguneratuta baitaude. **Familiak gastuak beherakada txikia izan du 2022an 2021arekin alderatuta**; izan ere, urte horretan hasi zen pandemia, eta gastu horretan beherakada nabarmena izan zen. Nafarroako familiak batez besteko gastuak nabarmen egin du gora, 2009ko 68,0 eurotik 2022ko 119,6 eurora, nahiz eta aurreko urtearekin alderatuta 20,5 puntuko beherakada egon. Espainiaren seriea egonkorragoa da, eta antzeko igoerak izan ditu (2009ko 40,6 eurotik 2022ko 128,3 eurora).
- **2022. urtean, Espainiako guztizko gastu publikoaren % 9,8 bideratu da hezkuntzara, hiru hamarrekotan gaindituta 2021ean egindako gastuaren ehunekoa**. Gastua egiten duen administrazio motaren arabera: % 8,3 dagokie autonomia-erkidegoetako hezkuntza administrazioei, % 0,4 Hezkuntza Ministerioari, behin autonomia-erkidegoen transferentziak deskontatuta, % 0,8 beste administrazio batzuei eta % 0,4 “beste batzuei”. **Nafarroan, pixka bat hazi da 2009tik (% 13,49) 2022ra (% 14,54)**. Gainera, hezkuntzara bideratutako gastu publikoaren ehunekoa Espainian baino lau puntu handiagoa da.
- 2022. urtean, hezkuntzako gastu publikoa honela banatu zen **hezkuntza jardueraren arabera** Espainian: % 75,0 unibertsitatez kanpoko hezkuntzan inbertitu zen, % 18,8 Unibertsitateko Hezkuntzan, % 1,9 Lanbide Heziketan eta % 4,4 bekak eta laguntzak emateko izan zen. **2021ean gastu publikoaren ehuneko handiena unibertsitatez kanpoko hezkuntzara bideratu duten erkidegoak Balear Uharteak, Nafarroako Foru Komunitatea eta Gaztela-Mantxa** dira (% 90,3 lehenengoak eta % 87,1 beste biek). Unibertsitate Hezkuntzan, Madrilgo Erkidegoak bideratzen du ehuneko handiena (% 28,3), eta jarraian datoz **Gaztela eta Leon** (% 23,9) eta **Valentziako Erkidegoa** (% 22,1). Nafarroa (%12,4) ehuneko txikiena bideratzen dutenetako bat da.
- **2020an, Europar Batasunean, herrialde gehienetan hezkuntzaren hasierako finantzaketa zentralizatuta dago**, eta gobernu zentralak dira finantzatzaile handienak herrialde gehienetan. Eskualdeetako agintariak dira finantzatzaile nagusiak Alemanian, Espainian eta Belgikan; tokiko agintariak, berriz, Suedian eta Finlandian.
- **Langileen gastua da erakunde publikoetako gastuaren ehunekorik handiena Europar Batasuneko herrialdeetan 2020an**, baina aldaketa esanguratsuak izan dira herrialdeen artean; izan ere, Grezia, Portugal, Belgika eta Txipren % 80tik gorako zifrak dituzte, eta beste Finlandian eta Txekiar Errepublikan, berriz, % 60tik beherakoak. Herrialde gehienetan langile-gastuak guztizkoaren %60-80 osatzen du. Hori bera gertatzen da beste zerbitzu arrunt batzuetara bideratutako ehunekoarekin. Finlandian, Suedian eta Txekiar Errepublikan % 30 gainditzen dute, baina Grezian, Belgikan, Maltan, Txipren eta Portugalen ez dira % 15era iristen. Kapitaleko gastuak bi herrialdeetan ez dira % 4ra iristen (Portugal eta Txipre), eta % 10 baino gehiago inbertitzen dute Letonian, Maltan, Grezian, Luxenburgon, Txekiar Errepublikan, Herbeheretan eta Finlandian. **Nafarroako langile-gastuak (% 64,7) Espainiakoak (% 76,5) eta Europako batezbestekoak (% 71,5) baino txikiagoak dira. Kapitaleko gastuen kasuan (% 4,6), konparazioa antzekoa da: Espainiak % 5,4 eta EBk % 7,5. Aitzitik, beste gastu arrunt batzuetan ehuneko handiagoa du Nafarroak (% 30,7), Espainian % 18,1 eta EBn % 20,9 izanik.**

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

ADIERAZLEAK	NAFARROA	ESPAINIA	EB-28	AZKEN 5 URTEOTAKO JOERA
10 Hezkuntzako guztizko gastua				
Hezkuntzako guztizko gastua BPGari dagokionez eta Hezkuntzako guztizko gastu publikoa				
Hezkuntzako gastu publikoa 2009ari dagokionez (ehunekoetan)	% 8,0	% 4,7		↑
Familiak hezkuntzan egindako batez besteko gastua. Guztizkoaren gaineko ehunekoak	% 1,62	% 1,60	% 1,2	↓
Hezkuntzako gastu publikoa BPGari dagokionez	% 4,27	% 4,21	% 4,94	↑
Hezkuntzara bideratutako gastu publikoa, gastu publikoaren guztizkoaren gainean	% 14,54	% 10,14		↑
Unibertsitatez kanpoko hezkuntzako gastu publikoa, hezkuntza-gastuaren guztizkoaren gainean	% 87,1	% 75,3		↑
Itunetara bideratutako gastu publikoa				
Hezkuntza-administrazioek titulartasun pribatuko ikastetxeetara egindako transferentziak, hezkuntzako gastu publikoaren guztizkoari dagokionez	% 18,6	% 14,6		↓
Itunetara bideratutako gastu publikoa Haur eta Lehen Hezkuntzan	% 47,4	% 50,3		↓
Itunetara bideratutako gastu publikoa Bigarren Hezkuntzan eta Lanbide Heziketan	% 44,0	% 42,4		↑
Itunetara bideratutako gastu publikoa Hezkuntza Berezian	% 2,7	% 6,1		↓
Itunetara bideratutako gastu publikoa Beste irakaskuntza batzuetan	% 5,8	% 0,3		↑
Itunetara bideratutako gastu publikoaren aldakuntza-indizea 2009ari dagokionez	% 106,6	% 104,9		↑
11 Hezkuntzako gastua ikasle bakoitzeko				
Ikasle bakoitzeko gastu publikoa	6.475	5.163	7.233	↑
Ikasle bakoitzeko gastu publikoa ikastetxe publikoetan. Unibertsitatez kanpoko irakaskuntza	7.822	5.968		↑

6.2.3 Hezkuntza-eremuen adierazleak

Definizioa:

Datu hauek zehazten dira: 15 urteko ikasleen oinarriko konpetentziei buruzko PISA 2022ko datuak, hainbat urtetako ikasleen egokitasun tasak, eskola-uztea, graduatze tasak, helduen prestakuntza tasak, eta jarduera zein langabezia tasak.

Testuingurua:

PISA (Ikasleen Nazioarteko Ebaluaziorako Programa) ELGAren nazioarteko azterketa konparatiboa da, eta ikasleek ikastetxeetan ikasi eta praktikatu dituzten ezagutzak eta

trebetasunak zenbateraino erabiltzeko gai diren balioestea du xede, ezagutza horiek garrantzitsuak izan daitezkeen egoeretan daudenean. Hiru urtean behin egiten da, eta 15 urteko ikasleak ebaluatzen ditu, hiru eremu nagusitan oinarrituta: Irakurketa, Matematika eta Zientziak.

Egokitasun tasa hezkuntza sistemaren emaitzak neurtzeko faktore garrantzitsua da, beren adinari dagokion ikasmailan dauden ikasleak agertzen baitira. Adierazle honetan bost adin teoriko aukeratu dira: 8 eta 10 urte, Lehen Hezkuntzako hirugarren eta bosgarren maila dagozkienak, eta 12, 14 eta 15 urte, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehen, hirugarren eta laugarren mailaekin lotutakoak. 15 urteko adina Oinarrizko Lanbide Heziketaren hasierarekin ere lotzen da.

Ikasle errepikatzaileen ehunekoa ikasmila bakoitzerako kalkulatzeko da, ikasle errepikatzaileen ehunekoa aitzineko ikasturteko matrikularekin erlazionatuta.

Europa 2020 Estrategiaren lehentasunezko helburuetako bat hezkuntza eta prestakuntza goiz uzten dutenen ehunekoa % 10etik behera kokatzea da. Espainian, ehunekoa handia denez, kopuru hori % 15etik jaitea litzateke asmoa. Europako Batzordeak ere adierazle hori 4. GJHen jarraipena egiteko finkatutako Europako adierazleen barruan sartzen du. Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako gutxieneko maila lortu gabe eskola-uzteak ondorioak eta kostuak ditu banakoen eta gizartearen gainean, bai lan merkatuaren ikuspegitik, bai ongizate orokorraren ikuspegitik begiratuta. Gazteen ingurune sozioekonomikoa funtsezkoa da eskola-uzteari dagokionez.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako graduatze tasa gordina honela definitzen da: hezkuntza etapa hori arrakastaz bukatu eta DBHko Gradua lortzeko proposatzen diren ikasleen (adina gorabehera) eta etapa horretako azken ikasmila hasteko "adin teorikoa" (15 urte) duen biztanleriaren guztizkoaren arteko erlazioa.

Bigarren Hezkuntzako bigarren etapako graduatze tasa gordina honela zehazten da: aintzat hartutako derrigorrezko bigarren hezkuntzaren ondoko irakaskuntza bakoitzean gradua lortu duten pertsonen kopuruaren eta irakaskuntza horietako azken ikasmila hasteko "adin teorikoa" duen biztanleriaren guztizkoaren arteko erlazioa.

Prestakuntza mailaren arabera jardura tasak landun edo langabe izateko beharrezko baldintzak betetzen dituzten 25-64 urteko biztanleen ehunekoa neurtzen du, lortutako prestakuntza mailaren arabera.

Langabezia tasa, aldiz, 25-64 urteko langabeen ehunekoa da, adin horretako biztanleria aktiboari dagokionez.

Analisia:

- Nafarroak indartu egin du bere **hezkuntza-sistemaren izaera ekitatiboa** PISA 2022an, eta matematikarako konpetentziaren, zientziarako konpetentziaren eta irakurmenaren **tarteko mailetan** emaitza hobeak ditu Espainiarekin eta ELGArekin alderatuta. Hiru konpetentzietan zenbatetsitako batez besteko puntuazioak EBkoak, ELGAkoak eta Espainiakoak baino handiagoak dira; jaitiera orokorrak izan dira, baina Nafarroan txikiagoak izan dira.
- Nolanahi ere, PISA 2022an inoiz baino gehiago nahasten dira faktore estrukturalak eta koiunturalak. COVIDak 2022. urtean eragindako eskola-itxierak eragin handia izan dute ebaluatzen diren hiru ikasgaien ikaskuntzan. Pandemiak areagotu egin du beheranzko joera eta, beraz, irakaskuntza mailak behera egin du. PISAk ikasleen, familien eta ikastetxeen ezaugarriei buruzko datuak **ere** biltzen ditu, eta horrek aukera ematen du **hezkuntza-arrakastaren hainbat faktore eta dimentsio aztertzeko**.
- Hezkuntza politikak funtsezko ezaugarria izan dute: **ikastetxe publikoak hobera egin du, ekitatea oinarritzat hartuta eta bikaintasunerantz bideratuta**. Hots, gure hezkuntza-sistemaren bidez lehen baino hobeki eskaini behar da aukera-berdintasuna, jatorri sozialak gero eta gutxiago baldintzatzen ikasleen hezkuntza-arrakasta.

Horregatik, egiturazko eta koiunturazko alderdiak alde batera utzita eta beste autonomia-erkidegoekin alderatuz, Nafarroako hezkuntzan **nabarmen hobetu da** ekitatea edo aukera-berdintasuna, bai **ikasleen maila sozioekonomikoa** bai **haien jatorri migratzailea** kontuan hartuta. **ELGAren** mailatik askoz gorago gaude, **Kanadaren** parean, eta **Norvegia eta Islandia** bakarrik ditugu gainetik.

- Nafarroako Foru Komunitatea **immigrazio-aurrekariak** dituzten **ikasleen laugarren erkidegoa da**, % 20ko ehunekoa baitu; lehen aldiz, eta joera orokorraren kontra, immigrazio aurrekariak dituzten ikasleek eta aurrekari horiek ez dituztenek irakurmenean lortutako batez besteko puntuazioak ez dira hain ezberdinak.
- Jatorri migratzailea aintzat hartuta, jatorriz nafarrak diren eta jatorri migratzailea duten ikasleen arteko batez besteko notari dagokionez, bien arteko aldea 39,8tik 14,5 puntura murriztu da, hau da, 25,3 puntu murriztu da. Lehen belaunaldiko ikasle migratzaileen puntuazioak ez dira jaitsi; aldiz, 9,7 puntu gehiago lortu dituzte, eta bigarren belaunaldikoek, berriz, 4 puntu gehiago.
- Emaizen balio absolutuak aintzat hartuta, **matematikako konpetentzian, Nafarroak** 492 puntu lortu ditu; estatu mailan seigarren dago. Espainiako batezbestekoa 473 da, eta EBkoa 474. Nafarroak **10,6 puntu gutxiago ditu PISA 2018arekin alderatuta**. Ikastetxe **publiko eta itunpekoen datuak** aztertuta ikusten da Nafarroako ikastetxe publikoek batez beste 482 puntu izan dituztela; PISA 2018arekin alderatuta (488) 6 puntu bakarrik jaitsi dira. Itunpeko ikastetxeek batez beste 511 puntu izan dituzte, 2018. urtearekin alderatuta (528) 17 puntu jaitsiz. Ikastetxe publiko eta itunpekoen artean, ikaslearen ISEK alde batera utzita, 14 puntukoa da, ikastetxe itunpekoen alde. **Ikasleen jatorria** kontuan hartuta, bertako ikasleek batez beste 503 puntu lortu dituzte eta ikasle immigratzaileek 463 puntu; aldagai honetan, bien arteko aldea 40 puntukoa da. PISA 2018n, aldea 68 puntukoa zen (517 puntu bertako ikasleek eta 449 puntu immigratzaileek). **Ikasle immigratzaileek** PISA 2018an baino **14 puntu** gehiago dituzte (463 puntu 2022an eta 449 puntu 2018an).
- **Irakurtzeko konpetentzian**, 478 puntu lortu ditu, estatu mailan hamargarren postuan geratuz. Espainiako batezbestekoa 474 da, eta EBkoa 475. **Nafarroak 6 puntu gehiago ditu** PISA 2018arekin alderatuta. Ikastetxe **publiko eta itunpekoen datuak** aztertuta ikusten da Nafarroako ikastetxe publikoek batez beste 463 puntu izan dituztela; PISA 2018arekin alderatuta (458) 5 puntu gehiago. Itunpeko ikastetxeek batez beste 504 puntu izan dituzte, 2018. urtearekin alderatuta (493) 11 puntu igoz. **Ikasleen jatorria** kontuan hartuta, bertako ikasleek batez beste 484 puntu lortu dituzte eta ikasle immigratzaileek 469 puntu; aldagai honetan, bien arteko aldea 15 puntukoa da. PISA 2018n, aldea 36 puntukoa zen (480 puntu bertako ikasleek eta 444 puntu immigratzaileek). **Ikasle immigratzaileek** PISA 2018an baino **25 puntu** gehiago dituzte (469 puntu 2022an eta 444 puntu 2018an).
- **Zientziarako konpetentzian**, Nafarroak 489 puntu lortu ditu, estatu mailan bederatzigarren postuan geratuz. Espainiako batezbestekoa 485 da, eta EBkoa 484. **Nafarroak 3 puntu gutxiago ditu** PISA 2018arekin alderatuta. Ikastetxe **publiko eta itunpekoen datuak** aztertuta ikusten da Nafarroako ikastetxe publikoek batez beste 477 puntu izan dituztela; PISA 2018arekin alderatuta (481) 4 puntu gutxiago. Itunpeko ikastetxeek batez beste 510 puntu izan dituzte, eta 2018. urtearekin alderatuta (514) horiek ere 4 puntu gutxiago izan dituzte. **Ikasleen jatorria** kontuan hartuta, bertako ikasleek batez beste 496 puntu lortu dituzte eta ikasle immigratzaileek 471 puntu; aldagai honetan, bien arteko aldea 25 puntukoa da. PISA 2018n, aldea 36 puntukoa zen (480 puntu bertako ikasleek eta 444 puntu immigratzaileek).
- **Egokitasun tasek behera egiten dute ikasleak adinean gora doazen heinean**. Espainian, 2023-2024 ikasturtean, 8 urteko ikasleen % 94,3 Lehen Hezkuntzako 3. mailan zeuden matrikulatuta, hots, adinerako zegokien maila teorikoan; 10 urterekin, berriz, LHko 5. mailako tasa % 91,7koa zen. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapari dagozkion adinen esparruari begira, 12 urteko ikasleen % 84,4 etapa horretako

1. mailan dago; 14 urtekoen % 78,1 dago 3. mailan; eta 15 urtekoen % 75,4 dago
 4. mailan edo oinarritzko lanbide heziketa hasi du.
- **Autonomia-erkidegoka**, 12 urtekoen egokitasun tasei begira, Lehen Hezkuntza bukatu eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza hasten den adinekoena alegia, baliorik handienak dituzte Kataluniak (% 95,3), Asturiasko Printzerriak (% 91,3) eta Kantabriak (% 89,5). **Nafarroa 15.a da % 84,4arekin**. Bestalde, **15 urterekin (teorikoki DBHko laugarren eta azken mailan beharko lukete**, edo oinarritzko lanbide heziketa hasten) egoera oso antzekoa da: tasa altuenak Katalunian (% 88,7), EAEn (% 80,0), Asturiasko Printzerrian (% 78,9) eta Galizian (% 78,1) daude. **Nafarroa 6.a da % 76,8arekin**.
 - **Ikasturtea errepikatu dutenen ehunekoa handiagoa da mutilen artean nesken artean baino, derrigorrezko hezkuntza osoan. DBHn Nafarroa nabarmen da, ehunekorik txikienetakoa baitu (% 5,6).**
 - **Lehen Hezkuntzan**, errepikatu duten ikasleen portzentajerik handiena bigarren mailakoa da (% 2,3 Espainian, % 2,3 Nafarroan). Guztizko portzentajea % 1,1 da. **Nafarroak % 0,8 du, 0,4 puntu gutxiago.**
 - **Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan**, portzentajerik handiena hirugarren mailakoa da (% 7,3); lehenengo mailan % 7,3koa da, bigarren mailan % 6,8koa eta laugarren mailan % 6,7koa. Errepikatzeko batez besteko tasa % 4,2koa zen eta orain % 7,0koa, hau da, **3,8 puntu gehitu da. Nafarroako datuak dira % 6,5, % 5,5, % 5,4 eta % 5,0; batez beste % 5,6. Igoera 2,3 puntukoa izan da.**
 - **2023an, hezkuntza eta prestakuntza goiz utzi duten ikasleen portzentajea % 13,7 izan da Espainian**, aurreko urteko datuarekin alderatuta (% 13,9), beraz, 0,26 portzentaje puntu gutxiago. **Azpimarratu behar da 2023. urtean adierazle horrek joera desberdina izan duela sexuak bereizita**; 0,2 portzentaje puntu egin du behera mutilen artean eta 1,5 p.p. egin du gora nesken artean, baina ikasketak uzteari lotutako portzentajea oraindik nabarmen handiagoa da mutilen artean (% 16,0) nesken artean baino (% 11,3).
 - **Autonomia-erkidegoka, ikasketak uztearen adierazlea oso heterogeneoa da 2023an: Nafarroako Foru Komunitatean** ikasketak uzteko portzentajea % 6,5koa da (**Estatuko portzentaje txikiena**), EAEn % 6,7koa eta Kantabrian % 7,3koa. Beraz, Europako 2030. urterako helburua bete dute: % 9tik behera egotea. **Gurasoen hezkuntza-mailak, bereziki amarenak, eragin nabarmena du ikasketak uztean.** 2023. urtean, goi mailako ikasketak egindako amak dituzten ikasleen uzte portzentajea % 3,1 da soilik, baina % 8,7ra igotzen da amak Bigarren Hezkuntzako bigarren etapara iristen direnean. Balioak batezbestekoa baino handiagoak dira Bigarren Hezkuntzako lehenengo etapa denean lortutako maila (% 17,9), eta are handiagoak Lehen Hezkuntzako maila edo txikiagoa badu amak (% 36,3).
 - **Europar Batasuneko herrialdeetan, 2023an, hezkuntza eta prestakuntza goiz uztearen portzentajea % 9,5 da, 2022an baino 0,1 portzentaje puntu gutxiago.** UE27 taldeko hamar herrialdek dituzte Europako batezbestekoaz gaindiko portzentajeak: Danimarka, Malta, Bulgaria, Estonia, Italia, Alemania, Hungaria, Espainia eta Errumania. Hamazortzi herrialde daude Europak ezarritako % 9ko balioaren azpitik, eta, horietatik, seik % 5,0etik beherako balioak dituzte.
 - **Nafarroan, 2023. urtean, 25-29 urtea arteko biztanleen % 56,6k goi mailako hezkuntza maila dute; datu hori EBko batezbestekotik 13,5 puntu gorago dago**, eta Espainian portzentajea txikiagoa da (% 52,0). 30-34 urte arteko biztanleak ez daude goi mailako hezkuntzako tituludunen azken aldiko bilakaerarekin hain lotuta, oro har duela urte batzuk utzi zutelako hezkuntza sistema. Baina 30-34 urte arteko biztanleei dagokienez **EBko ehunekoa % 43,1era iristen da**, adierazle horretarako Europa 2020 estrategian ezarritako % 40ko helburua betetz. **Espainia % 52,0an dago**, helburu hori gaindituta 2007tik, eta **Nafarroak, berriz, aise gainditzen du (% 55,6).**
 - **Gazteen jarduera tasa 25-64 urteko biztanleriarena baino handiagoa da oro har, eta prestakuntza mailarekin batera gora egiten du tasa guztietan 25-64 urtekoen taldean, eta gehienetan gazteen 25-34 urteko taldean. Nafarroak Espainiako batez besteko jarduera tasa gainditzen du 25-64 urteko biztanleen kasuan, eta 25-**

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

34 urtekoetan txikiagoa da. Jarduera tasak handiagoak dira goi mailako ikasketak dituztenen artean, eta handiagoak gizonen artean emakumeen artean baino.

- **2023an, Nafarroan, 25-64 urte arteko biztanleria aktiboaren % 8,8 langabezian dago (aurreko urtean % 9,1 ziren).** Tasa % 17,5era igotzen da baldin eta Bigarren Hezkuntzako bigarren etapatik beherako ikasketak dituztenak soilik hartzen baditugu kontuan. Langabezia tasarik txikiena (% 4,2) goi-mailako ikasketak dituen biztanleriari dagokio (aurreko urtean % 6,3 ziren).

332. taula: Hezkuntza-emaizten adierazleen balantzea

ADIERAZLEAK	NAFARROA	ESPAINIA	EB-27	AZKEN 5 URTEOTAKO JOERA
12 Oinarrizko konpetentziak 15 urterekin				
Oinarrizko konpetentziak 15 urterekin: Matematika (PISA 2022)				
Batez besteko puntuazioak matematikaren eskalan	492	473	474	↓
Errendimendu mailak 2. mailatik behera	% 20,3	% 27,3	% 29,3	↓
Errendimendu mailak 4. mailatik gora (5. eta 6. mailak)	% 8,4	% 5,9	% 7,8	↓
Ikasleen errendimendua generoaren aldagaiari dagokionez	G (499) E (486)	G (478) E (468)	G (479) E (469)	↓
Ikasleen errendimendua immigrazioaren aldagaiari dagokionez	Bertakoa (503) Immigrantea (463)	B (481) I (448)	B (483) I (440)	↑
Ikasleen errendimendua errepikatzearen aldagaiari dagokionez				
Ikasleen errendimendua titulartasunaren aldagaiari dagokionez, ISEK kenduta	Publikoa (483) Itunpekoa (494)	P (475) I (480)		↓
Oinarrizko konpetentziak 15 urterekin: Irakurmena (PISA 2022)				
Batez besteko puntuazioak irakurmenaren eskalan	478	474	475	→
Errendimendu mailak 2. mailatik behera	% 23,4	% 24,4	% 26,1	→
Errendimendu mailak 4. mailatik gora (5. eta 6. mailak)	% 5,4	% 5,3	% 6,6	↑
Ikasleen errendimendua generoaren aldagaiari dagokionez	G (466) E (490)	G (462) E (487)	G (463) E (487)	↑
Ikasleen errendimendua immigrazioaren aldagaiari dagokionez	Bertakoa (484) Immigrantea (469)	B (483) I (451)	B (485) I (439)	↑
Ikasleen errendimendua errepikatzearen aldagaiari dagokionez				
Ikasleen errendimendua titulartasunaren aldagaiari dagokionez, ISEK kendu gabe	Publikoa (463) Itunpekoa (504)	P (464) I (496)	P (471) I (489)	→
Oinarrizko konpetentziak 15 urterekin: Zientziarako Konpetentzia (PISA 2022)				
Batez besteko puntuazioak Zientziarako Konpetentziaren eskalan	489	485	484	↓

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Errendimendu mailak 2. mailatik behera	% 19,7	% 21,3	% 23,9	↓
Errendimendu mailak 4. mailatik gora (5. eta 6. mailak)	% 5,1	% 4,9	% 6,9	↑
Ikasleen errendimendua generoaren aldagaiari dagokionez	G (493) E (485)	G (487) E (482)	G (484) E (484)	→
Ikasleen errendimendua immigrazioaren aldagaiari dagokionez	Bertakoa (496) Immigrantea (471)	B (492) I (456)	B (494) I (445)	→
Ikasleen errendimendua errepikatzearen aldagaiari dagokionez				
Ikasleen errendimendua titulartasunaren aldagaiari dagokionez, ISEK kendu gabe	Publikoa (477) Itunpekoa (510)	P (480) I (502)	P (485) I (511)	↓
13 Egokitasuna ikasleen adinean				
Egokitasuna derrigorrezko hezkuntzako ikasleen adinean				
Egokitasun tasa 8 urterekin	% 91,8	% 94,3		→
Egokitasun tasa 10 urterekin	% 87,7	% 91,7		→
Egokitasun tasa 12 urterekin	% 84,4	% 88,4		↓
Egokitasun tasa 14 urterekin	% 78,8	% 78,1		↓
Egokitasun tasa 15 urterekin	% 76,8	% 75,4		→
Maila errepikatu duten ikasleak				
Ikasle errepikatzaileen batez besteko tasa Lehen Hezkuntzan	% 0,8	% 1,1		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 1. mailan	% 0,1	% 0,2		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 2. mailan	% 2,3	% 2,3		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 3. mailan	% 0,1	% 0,3		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 4. mailan	% 1,1	% 1,6		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 5. mailan	% 0,1	% 0,3		↑
Ikasle errepikatzaileen tasa Lehen Hezkuntzako 6. mailan	% 1,0	% 1,7		↑
Ikasle errepikatzaileen batez besteko tasa Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoetan	% 1,0	% 1,3		↑
Ikasle errepikatzaileen batez besteko tasa Lehen Hezkuntzako itunpeko ikastetxeetan	% 0,4	% 0,7		↑
Ikasle errepikatzaileen batez besteko tasa DBHn	% 5,6	% 7,0		→
Ikasle errepikatzaileen tasa DBHko 1. mailan	% 5,5	% 7,3		→
Ikasle errepikatzaileen tasa DBHko 2. mailan	% 5,4	% 6,8		→
Ikasle errepikatzaileen tasa DBHko 3. mailan	% 6,5	% 7,3		→

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Ikasle errepikatzailleen tasa DBHko 4. mailan	% 5,0	% 6,7		↓
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa DBHn: Gizonak	% 6,7	% 8,2		↓
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa DBHn: Emakumeak	% 4,5	% 5,8		↓
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa DBHko ikastetxe publikoetan	% 7,2	% 8,7		→
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa DBHko itunpeko ikastetxeetan	% 3,1	% 3,7		→
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa Batxilergoan	% 4,2	% 5,9		↑
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa Batxilergoko 1. mailan	% 3,3	% 4,8		↑
Ikasle errepikatzailleen batez besteko tasa Batxilergoko 2. mailan	% 5,1	% 7,2		↑
14 Hezkuntza eta prestakuntza behar baino lehenago uztea				
Hezkuntza behar baino lehenago utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa	% 6,5	% 13,7	% 9,5	↑
Hezkuntza behar baino lehenago utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa: gizonak	% 9,4	% 16,0	% 11,3	↑
Hezkuntza behar baino lehenago utzi duten 18-24 urteko pertsonen ehunekoa: emakumeak	% 3,6	% 11,3	% 7,7	↑
15 Graduatze-tasak				
DBHko graduatze tasa gordina	% 82,2	% 80,7		→
DBHko graduatze tasa: gizonak	% 79,4	% 77,2		→
DBHko graduatze tasa: emakumeak	% 85,2	% 84,5		↓
DBHko 1. maila gainditu duten ikasleen ehunekoa	% 90,8	% 91,9		↓
DBHko 2. maila gainditu duten ikasleen ehunekoa	% 90,1	% 91,0		↓
DBHko 3. maila gainditu duten ikasleen ehunekoa	% 90,4	% 89,6		↓
DBHko 4. maila gainditu duten ikasleen ehunekoa	% 91,8	% 88,1		↓
Graduatze tasa gordina Bigarren Hezkuntzako bigarren etapari				
Batxilergoko graduatze tasa gordina, guztira	% 55,7	% 55,7		↓
Gizonak	% 46,7	% 48,8		↓
Emakumeak	% 65,8	% 63,5		→
Oinarriko LHko graduatze tasa gordina	% 4,8	% 4,0		↓

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Gizonak	% 6,6	% 5,5		
Emakumeak	% 2,9	% 2,5		
Erdi-mailako PZko graduatze-tasa gordina (teknikaria)	% 26,4	% 26,4		
Gizonak	% 30,2	% 26,5		
Emakumeak	% 22,1	% 26,2		
Goi mailako ikasketetako tituludunen ehunekoa gazteen artean				
25-34 adin tartean goi mailako hezkuntza duten biztanleen ehunekoa	% 56,6	% 52,0	43,1	
Gizonak	% 51,4	% 46,1	37,6	
Emakumeak	% 60,0	% 58,0	48,8	
16 Helduen prestakuntza maila				
25-64 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapatik beherako prestakuntza duten helduen ehunekoa	% 28,6	% 35,8	% 20,2	
25-64 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapako prestakuntza duten helduen ehunekoa	% 23,2	% 22,7	% 46,2	
25-64 adin tartean goi mailako ikasketak dituzten helduen ehunekoa	% 48,3	% 41,4	% 35,1	
25-34 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapatik beherako prestakuntza duten helduen ehunekoa	% 22,5	% 25,7	% 20,2	
25-34 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapako prestakuntza duten helduen ehunekoa	% 21,9	% 22,8	% 44,7	
25-34 adin tartean goi mailako ikasketak dituzten helduen ehunekoa	% 55,6	% 52,0	% 43,1	
17 Jarduera tasa eta langabezia tasa prestakuntza mailaren arabera				
Jarduera tasa prestakuntza mailaren arabera				
Jarduera tasa 25-64 urteko biztanlerian	% 84,0	% 82,4	% 81,7	
Jarduera tasa 25-34 urteko biztanlerian	% 86,3	% 86,9		
Jarduera tasa 25-64 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapatik beherako hezkuntza maila duen biztanlerian	% 72,5	% 73,5	% 65,9	
Gizonak	% 82,5	% 81,8	% 76,9	
Emakumeak	% 60,1	% 63,7	% 53,8	
Jarduera tasa 25-64 adin tartean goi mailako ikasketak dituen biztanlerian	% 91,2	% 92,0	% 90,8	
Gizonak	% 91,2	% 91,9	% 93,4	

2023-2024 NHST
NAFARROAKO HEZKUNTZAREN ADIERAZLEAK

Aurkibidea →

Emakumeak	% 90,2	% 88,0	% 88,6	→
Langabezia tasa arabera prestakuntza mailaren arabera				
Langabezia tasa 25-64 urteko biztanlerian	% 8,8	% 11,0	% 6,3	→
Langabezia tasa 25-34 urteko biztanlerian	% 11,7	% 14,5		
Langabezia tasa 25-64 adin tartean Bigarren Hezkuntzako 2. etapatik beherako hezkuntza maila duen biztanlerian	% 17,5	% 17,7	% 12,6	↓
Gizonak	% 16,0	% 14,5	% 11,6	↓
Emakumeak	% 19,9	% 22,7	% 14,2	↓
Langabezia tasa 25-64 adin tartean goi mailako ikasketak dituen biztanlerian	% 4,2	% 7,1	% 4,4	↑
Gizonak	% 3,8	% 5,8	% 4,1	↑
Emakumeak	% 4,6	% 8,2	% 4,7	↑
Langabezia tasa 25-34 adin tartean goi mailako ikasketak dituen biztanlerian	% 5,6	% 10,2		↑
Gizonak	% 6,4	% 9,6		↑
Emakumeak	% 9,6	% 10,7		
18 Jarduera tasa eta langabezia tasa arabera prestakuntza mailaren arabera				
Lanagatiko batez besteko diru-sarrerak goi mailako Bigarren Hezkuntzatik beherako ikasketak dituen biztanlerian (INSN 0-2), eurotan		13.156	13.928	
Lanagatiko batez besteko diru-sarrerak goi mailako Bigarren Hezkuntzako ikasketak dituen biztanlerian (INSN 3-4), eurotan		15.824	17196	
Lanagatiko batez besteko diru-sarrerak goi mailako ikasketak dituen biztanlerian (INSN 5-8), eurotan		21.571	23.606	